Täysistunto

Keskiviikko 12.5.2021 klo 18.50—3.55

Täysistunto alkoi 12.5.2021 klo 18.50. Täysistunto keskeytettiin 13.5. klo 09.51 ja sitä jatkettiin klo 20.03. Täysistunto keskeytettiin 14.5. klo 00.47 ja sitä jatkettiin klo 13.38. Täysistunto keskeytettiin klo 13.51 ja sitä jatkettiin klo 15.16. Täysistunto päättyi 15.5.2021 klo 03.55.

Puhetta johtivat puhemies Anu Vehviläinen (12.5. klo 18.50—21.02 ja 22.58—0.58; 13.5. klo 4.56—7.32 ja 20.03—22.58; 14.5. klo 15.16—17.59 ja 20.59—0.53) ja ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov (12.5. klo 21.02—22.58; 13.5. klo 0.58—4.56, 7.32—9.51 ja 22.58—0.47; 14.5. klo 13.38—13.51 ja 17.59—20.59; 15.5. klo 0.53—3.55).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Nimenhuudon sijasta merkittiin läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon.

2. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 hyväksymisestä

Hallituksen esitys HE 260/2020 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 4/2021 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 4/2021 vp.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin tänään 12.5.2021 kello 14 pidetyssä täysistunnossa. — Keskustelu jatkuu. Edustaja Koponen, Ari.

Keskustelu

18.50 **Ari Koponen ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset vastustavat elpymisrahaston perustamista, Suomen osallistumista elpymisrahastoon, elpymisrahaston kytkemistä EU:n 2021—2027 budjettikauteen ja omien varojen järjestelmän suuntaamista kohti EU-veropohjaisuutta. Vastustamme myös tulonsiirto- ja eurokriisipaketin naamioimista koronaelvytyspaketiksi.

Valiokunnan lausunto sinänsä listaa käsittelyssä olevaan esitykseen liittyviä monia huolenaiheita, jotka perussuomalaiset jakavat. Samojen havaintojen pohjalta tehdyt perussuomalaisten johtopäätökset poikkeavat kuitenkin valiokunnan lausunnossa esitetyistä johtopäätöksistä. On väärin ensin hyväksyä kestävän kasvun ohjelma, sen jälkeen omien varo-

jen päätös ja lopulta, jos aikaa ja mielenkiintoa jää, pohtia Euroopan unionin tulevaisuutta ja Suomen kantaa vaihtoehtoisiin kehityslinjoihin. Periaatteellinen keskustelu liittovaltiokehityksestä pitäisi käydä ensin, sen jälkeen arvioida elpymispaketin mielekkyys, sen jälkeen miettiä paketin rahoitus ja vasta lopuksi pohtia, mihin varoja voitaisiin kohdentaa.

Valitun käsittelyjärjestyksen tavoitteena on todennäköisesti ollut saada paketti helpommin hyväksyttyä kansallisella tasolla. Kun ensin on päätetty, miten rahat jaetaan, on ollut helpompi saada nettomaksajamaidenkin parlamentit hyväksymään esitys. Esitykseen liittyvää elpymiskokonaisuutta on hallituksen puolelta kutsuttu poikkeukselliseksi, määräaikaiseksi ja kertaluontoiseksi. EU:ssa ylivelkaisten maiden tai yritysten tukemisessa muiden maiden myöntämillä tai takaamilla luotoilla ja suorilla tulonsiirroilla ei ole mitään uutta tai poikkeuksellista.

Perussuomalaisten tulkinnan mukaan esitys on eurokriisitukipaketti. Koska paketti on jo tässä kokoonpanossa voimassa aina vuoteen 2058 asti, sen kutsuminen määräaikaiseksi venyttää käsitettä rajusti. Jo nyt siis tiedämme, että paketti on riesanamme vuosikymmenien ajan ja että sen yhteydessä tehdyt päätökset uusista omista varoista sekä myöhemmin lainojen rullaaminen uusiksi lainoiksi elävät pitkään. Valiokunnan lausuntokin toteaa, että elpymisrahasto merkitsee pitkän aikavälin muutosta. Tarkkarajaisuuden osalta olisi myös syytä miettiä tehtyjen päätöksien epäsuoria seuraamuksia. Vaikka voidaankin esittää, että esityksessä Suomen vastuille on asetettu selkeä maksimi, silloin jätetään huomioimatta epäsuorat vaikutukset. Kasvattaako järjestely moraalikatoa ja siten uusia ongelmia ja uusien kriisipakettien tarvetta? Onko kerran hyväksytty paketti osaltaan helpottamassa seuraavien, aivan varmasti tulevien pakettien hyväksymistä?

Valiokunnan lausunnossa mainitaan, että elvyttäminen on koronapandemian myötä perusteltua ja että kaikkien maiden tulisi pystyä elvyttämään. Nähdäksemme tällä yritetään sanoa, että jo aiemmin ylivelkaantuneidenkin maiden tulisi saada elvyttää ja siten velkaantua lisää. Ja mikäli yksittäisellä maalla ei ole riittävää velanottokapasiteettia, muiden jäsenmaiden tulisi ottaa nämä elvytysmenot joko suoraan maksettaviksi tai ainakin taatakseen. Perussuomalaisten mielestä tämä näkemys on väärä ja vaarallinen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juuso. — Onko edustaja Juuso poissa? Ilmeisesti. Täällä on kuollut kulma tuohon, en aina näe. Edustaja Juuso poissa. — Edustaja Meri.

18.56 **Leena Meri ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Viime kesänä kesäkuun 12. päivä olin itsekin varajäsenenä perustuslakivaliokunnan kokoonpanossa ja käsittelyssä, kun käsittelimme tätä elpymisrahastoa etukäteen nimellä elpymissuunnitelma. Jo tuolloin perustuslakivaliokunta painotti, että muun muassa käsittelyjärjestys arvioidaan aikanaan, kun tämä omien varojen päätös, jota me nyt käsittelemme, tulee tänne eduskuntaan. Tämä on hyvä asia nyt huomioida, kun tässä tänään on esimerkiksi ollut puheenvuoroja ja jo aikaisemminkin hyvin paljon tuolta ministeriaitiosta ja erityisesti valtiovarainministeri Vanhasen puheita siitä, että kun me ollaan lyöty kättä päälle — kättä päälle, me ollaan luvattu kaikki. Nyt ihmettelen sitä, että eikö pääministeri Marin ole kertonut viime kesänä, että meillä on tämmöinen laitos kuin eduskunta ja eduskunnan päätöksenteko ja perustuslaki ja tämä käsittely tapahtuu eduskunnassa vasta sitten, kun meillä on tämä omien varojen esitys täällä. Tätä ihmettelen, että suhtaudutaan näin ylimielisesti tähän asiaan.

Perustuslakivaliokunta on myös painottanut, että ”käsittelyjärjestyksen arviointi ja eduskunnan asianmukaiseen päätöksentekoon osallistumisen turvaaminen edellyttävät

huolellista kumulatiivisten kokonaisvastuiden ja -riskien arviointia”. Perustuslakivaliokunta pitää ”erityisen valitettavana, että hallituksen esitykseen ei sisälly tulevaisuuteen suuntautuvaa vaikutusarviointia”. ”Valiokunnan käytännössä ei ole edellytetty ainoastaan jo tehtyjen toimien vaikutusten huomiointia, vaan siinä nimenomaisesti velvoitetaan” — kuunnelkaa nyt, edustaja Kiljunen — ”arvioimaan myös kumulatiivisesti huomioiden lähiaikoina ennakoitavat ja päätettäväksi tulevat asiat.” Nämä ovat erittäin merkittäviä perustuslakivaliokunnan lausuntoja, ja ihmettelen, kun täällä on todella ministeriaitiosta koko ajan sanottu, että tässä ei ole mitään ongelmaa, että kaikki on todella, todella hyvin.

Perustuslakivaliokunnan lausunnossa 14/2021, joka koskee siis nyt tätä tässä hetkessä käsiteltävää hallituksen esitystä, todetaan viime kesän jäljiltä seuraavaa: ”Perustuslakivaliokunta on aiemmassa lausunnossaan kiinnittänyt valtiosääntöoikeudellisista syistä suuren valiokunnan ja valtioneuvoston vakavaa” — vakavaa — ”huomiota välttämättömyyteen pyrkiä rajoittamaan unionin lainanottoa ja siihen liittyvää jäsenvaltion suoraa tai epäsuoraa vastuuta unionin avustusmuotoisiin tukiin sekä pyrkiä turvaamaan jäsenvaltion kokonaisvastuun hallittavuus ja budjettisuvereniteetti. Perustuslakivaliokunta piti edellä esitetyillä perusteilla kokonaisarvionaan perustuslain kannalta erityisen ongelmallisena tukivälineeseen liittyvää avustusmuotoista elpymisrahoitusta.” No, valiokunta sai tästä selvitystä, ja mitä toteaa valiokunta tämän jälkeen: ”Valiokunnan mielestä nyt arvioitava kokonaisuus ei ole tässä suhteessa kehittynyt riittävästi edes oikeuspalvelun antaman lausunnon perusteella tehtyjen muutosten johdosta.”

Me olemme tämän asian äärellä nyt, ja täällä on perusteltu sitä, että oikeuspalvelu on antanut tämän lausuntonsa. No, perustuslakivaliokunta ei ole siitä vakuuttunut, ja on hyvä huomata, että perustuslakivaliokunnan kuulemisissa perustuslakiasiantuntijat myös kertoivat, että tämä on neuvoa-antava elin ja se palvelee EU:n etuja ja on hyvä huomata, että se ei ole mikään riippumaton tuomioistuin. Elikkä tässä paketissa on vakavia, vakavia ongelmia.

Tässä oli, edustaja Kiljunen, muun muassa erittäin syvällisiä yksityiskohtia teille, kun te halusitte näitä. Toivon, että kommentoitte, miten olette itse vakuuttunut nyt sitten, oletteko te eri mieltä perustuslakivaliokunnan kanssa. — Kiitos. [Kimmo Kiljunen: Hyvä yritys!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koskela.

19.01 **Jari Koskela ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tukipakettiin liittyvä keskustelu ja myös sen puolustaminen ovat saaneet tässäkin salissa tänään ehkä hyvin intohimoisiakin mutta mielipiteitä jakavia piirteitä.

Nyt haluaisin nostaa esille elpymisvälineeseen yhtenä merkittävänä, loistavanakin oivalluksena liitetyn vivuttamisen. Taloustieteessä vivutus tarkoittaa voittojen tavoittelemista esimerkiksi velkarahalla, jolloin odotetaan voittojen olevan suuremmat kuin velanhoidon aiheuttamat kustannukset. Kuvaannollisesti puhutaan myös velkavivusta, ja sillä tarkoitetaan velan avulla hankittua mahdollisuutta sijoittaa suurempi summa kuin omin rahoin olisi varaa. Tämä velkavipu on tuttu lähes jokaiselle asunnon ostajalle, mutta harva ajattelee asiaa siltä kannalta, että olisi velalla nostamassa sijoituksensa tuottoa, kun tuottoprosentti lasketaan itse sijoitetusta pääomasta. EU:ssa on vivutusta käytetty jo aikaisemminkin, muun muassa vivutuksella on kasvatettu vakausrahasto ERVV:n kapasiteettia, mutta niin, ettei jäsenmaiden tarvitse maksaa rahastoon enää lisää. Tämä tehtäisiin esimerkiksi siten, että rahasto tarjoaisi kriisimaiden lainoille osittaisen takauksen, jolloin sijoitta-

jien uskotaan olevan halukkaampia antamaan niille lisää lainaa. Vipuna olisi siis velan osittainen takaus, joka houkuttelisi lainaamaan kriisimaille takaussummaan nähden paljon suuremman määrän rahaa.

Nyt, arvoisa puhemies, tukipakettiin liittyvä vivutus on meillä kansallista. Valtiovarainministeri ja myös keskustapuolueen kansanedustajat ovat useassa yhteydessä liputtaneet vahvasti vivutuksen puolesta. Tukipaketista Suomelle on luvassa, no, se on vielä epävarmaa, mutta ehkä noin 2,5 miljardia, mistä luonnollisesti vain osa käytetään tulevaisuusinvestointeihin. Julkisuudessa hallitus kovin toiveikkain sanoin on ylistänyt tätä loistavaa ideaa eli vivuttamista, ja asia kuitenkaan ei ole näin suoraviivaisen yksinkertainen. Ajatus julkisen vallan rahoituksella vivuttamisesta on oikeansuuntainen, mutta on erittäin kyseenalaista, osaavatko poliitikot ja virkakoneisto löytää saati tavoittaa yhteiskunnan ja talouden kannalta oikeita investointikohteita. Miten löydämme ne yritykset, jotka luovat maksimaalisesti uutta ja samalla omaavat likviditeettiä omasta takaa? Valtion panostus on todennäköisesti kuitenkin pienempi, siis osa investoinnista, ja yrittäjän vastuulle tulee jäämään riskistä ja myös panostuksesta se merkittävin osa. Siksi onkin hyvä muistaa myös se, että meille palautuvasta itse maksamastamme, korkoineen ehkä noin 700 miljardista palautuu siis, aivan oikein, vain se noin kolmannes. Onko nyt tässäkin niin, että päättäjät haluavat mieluummin vivuttaa Italian kaltaisten maiden talouksia? Eikö ainut ja oikea tapa olisi meidän itse vivuttaa omaa talouttamme ja elinkeinoelämää mieluummin sillä koko 7 miljardilla? Tällä tavoin onnistuisimme luomaan uutta moninkertaisesti enemmän kuin tällä noin 2,5 miljardin panostuksella. Kuullun perusteella meidät voisi jopa pelastaakin tämä isompi summa.

Valtiovarainministeri on arvioinut, että yhteiskunnan panostukset yrityksiin voisivat parhaimmillaan jopa johtaa siihen, että yritykset itse yhdeksänkertaisesti panostaisivat pääomiaan hankkeisiin — näin hän on jossain yhteydessä maininnut. Tällainen vivuttaminen kyllä olisi Suomen kannalta aivan lottovoitto. Hyvä kysymys onkin, toteutuuko tämänkaltainen yhtälö. Siitä varmasti voimme olla montaa mieltä tässä tilanteessa. Ihmettelen kuitenkin sitä, että jos vivuttaminen on avainsana — ja sitä on nyt paljon viljelty — ja samalla ratkaisu olemassa oleville ongelmille, niin miksi tämä vasta nyt erityisesti nousee niin sanotusti kepin nokkaan, ykköspaikalle. Eikö tämä olisi ollut meille mahtava oikotie onneen ja menestykseen? Siksi kannatankin sitä, että voisimme vivuttaa tämän koko 6,6 miljardia tai 7 miljardia — mikä se sitten ehkä lopulta on — ja tällä tavalla saisimme Suomen talouden jälleen talouskasvun tielle. Se olisi se oikea tie.

Me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia, ja siksi me tätä tukipakettia emme myöskään kannata. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäenpää.

19.07 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Eduskunta äänestää lähiviikkoina koronaelvytyspaketti-nimellä meille alun perin esitellystä tukipaketista. Mitä enemmän siitä on keskustelua käyty, sen selkeämmäksi on muodostunut myös käsitys paketin sietämättömästä perusluonteesta. Mitä kriittisempiä ovat olleet vastustajien argumentit, sen vakavampia ja hermostuneempia sekä tulkinnanvaraisempia ovat olleet hallituksen ja muiden paketin puoltajien omat argumentit.

Erityisen mielissäni olen siitä, että sosiaalinen media mahdollistaa kansan aktiivisen politiikan seuraamisen ja liittymisen keskusteluun. Haluan kiittää kaikkia kansalaisia ja tä-

hän asiaan perehtyneitä, jotka ovat jakaneet näkemyksiään ja innostaneet tämän asian ympärille laajempaakin kansalaiskeskustelua. Se on demokratiaa parhaimmillaan. Onneksi tällä kertaa valtamedia ei langennut semmoiseen yksipuoliseen tiedottamiseen vaan on nostanut myös näitä toisiakin näkökulmia esiin.

En lähde toistelemaan tässä jo useiden edustajien puheenvuoroissa esiin tulleita miljardilukuja — ehdin sen tehdä sitten aamulla — tai kuvailemaan harrastuksen umpisurkeaa diilin tekoa. Liekö niin, että ne jo yksistään aiheuttavat sen kuuluisan mainehaitan Suomelle? Joten ei tästä sen enempää.

Mitä tekemistä on koronalla digitalisaation ja vihreän siirtymän kanssa? Entä miten se liittyy EU:n budjettiin? Ei mitenkään. Eikö korona olekaan tarpeeksi iso kriisi, että paketti olisi kannattanut käsitellä erikseen ja mitä pikimmiten? Oliko se vain veruke, jonka avulla nyt aiotaan avata portti syvenevään integraatioon eli liittovaltioon? Onko se kriisi eurossa, mutta sitä ei kehdata sanoa ääneen? Se ei näemmä ainakaan kestä ilman fiskaalisia tulonsiirtoja. Taidetaan olla jälleen pelastamassa pankkeja.

Näistä jokainen yksistäänkin on vakava kriisi, niin vakava, että EU jälleen kerran polkee omia perussopimuksiaan. No bail-out -periaate on aikoja sitten heitetty romukoppaan, joten sen paluusta on turha enää unelmoida, eivätkä kokoomuksen periaatelausumat ole kuin sanahelinää sen omille äänestäjille.

Nyt onkin kyse täysin poikkeavasta rahastussuunnitelmasta. Meidät aiotaan sitouttaa hulttiomaiden velan takaajiksi seuraaviksi vuosikymmeniksi. Tämän vakavuutta on yritetty vähentää väittämällä sitä kertaluonteiseksi. Kuitenkin joidenkin komission jäsenten ennenaikainen julkinen hehkutus kielii aivan päinvastaista. Siellä visioidaan jo uusia aloitteita ja mietitään paketin ottamista käyttöön vakituiseksi varainkeruuinstrumentiksi.

Lienevätkö tällä kertaluonteisuudella viitanneet äänestyksen kertaluonteisuuteen? Eli kun ja jos ennakkopäätös on tehty ja sen tulos olisi myönteinen, käsiteltäisiinkö seuraava kriisipaketti ilman erillistä äänestystä? Runnottaisiinko se läpi samanlaisella eduskunnan erheyttämisellä kuin tehtiin aikoinaan Suomen Emu-äänestyksen yhteydessä? Tuolloin tulkittiin EU-äänestyksen jo antaneen ennakkopäätöksen Emustakin, joten siitä ei tarvitsisi erikseen enää äänestää. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa puhemies! Meille on markkinoitu kertaluonteista pakettia. Voiko sitä verrata yksittäistapaukseen? [Leena Meri: Hyvä kysymys!] — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkelä.

19.13 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Edelliset puhujat herättivät ajatuksia erinomaisilla pohdinnoillaan, ja kommentoin muutamia niistä syntyneistä ajatuksista ensimmäisenä.

Ensinnäkin edustaja Koskelan vivutuspohdintaan: siitä tuli mieleeni, että olen useasti esittänyt kysymyksen — no, kieltämättä olen esittänyt useasti moniakin kysymyksiä, ja kaikkia niitä kysymyksiä yhdistää se, etten ole koskaan saanut niihin vastauksia hallitukselta enkä ministereiltä. En tiedä, johtuuko se siitä, ettei heillä ole niihin vastauksia, vai ovatko vastaukset sellaisia, etteivät he kehtaa niitä ääneen lausua, koska joutuisivat naurunalaisiksi. Yhtä kaikki, kysymykset ovat ilmeisesti hyviä, kun niihin ei vastata. Eli kysymyksenä se, että jos tämä elvytyspaketiksi kutsuttu kiristys- tai suojelurahapaketti oikeammalta nimeltään on niin erinomainen, että me maksamme 4 miljardia Italialle, Espanjalle, Itä-Euroopalle, ja vivutamme näitä maita tällaisella... [Perussuomalaisten ryhmästä: Se on

sosiaalidemokraattien märkä uni, käsi toisten taskussa!] — Se on juuri näin, eli eurososialismista puhutaan, ja sitä saadaan kokoomuskin kannattamaan, kun pistetään pari merkkiä valiokunnan mietintöön. Se on erikoinen kuvio. — Eli jos on niin, että 4 miljardia on hyvä idea lahjoittaa, niin mitä jos me lahjoittaisimmekin 8 miljardia? [Juha Mäenpää: Tuplahyöty!] — Tuplahyöty. — Eikö tämä olisi nyt sitten sitä oikeaa elvyttämistä ja vivuttamista, että otetaan oikein iso vipu ja väännetään sillä? Me tiedämme, että kun vivusta vääntää, niin se voima on suurempi, kun vipuvarsi on pitkä, ja kun meillä olisi kaksi kertaa pidempi varsi siinä vivussa, niin sittenhän me saisimme kaksi kertaa paremman hyödyn ulos sieltä markkinasta. Eli miksi hallitus tyytyy tällaiseen kunnianhimottomaan ratkaisuun, että he ottavat vain 4 miljardia velkaa tuleville jälkipolville Euroopan eri maiden tukemiseen? Miksi he eivät ota 8:aa tai 12:ta tai 16:ta? Mihin kohtaan vedetään raja? Missä kohtaa siitä rahasta ei enää ole hyötyä? Tämä oli se ensimmäinen ajatus, mikä tuli mieleeni.

Sitten toisenakin, edustaja Mäenpää puhui näistä mahdollisista piilotetuista motiiveista tämän koronapaketin taustalla, siitä, että tässä olisikin kysymys jostain muusta kuin koronaan liittyvien ongelmien hoitamisesta. Tämähän on aivan ilmiselvää siinä mielessä, että kun nyt puhutaan tästä vihreästä siirtymästä ja näistä vivutuksista sun muista, niin kyllähän me kaikki ymmärrämme, että eivät ne koronaan liity, eli niissä on kyse aivan muista asioista. Palauttaisin mieleen sellaisen, että Italiaan jo yksittäisenä maana — siitä oli keskustelua kansainvälisessä mediassa ennen kuin oli koronakriisistä tietoakaan — tarvittaisiin suurin piirtein tämän paketin suuruinen elvytyspaketti, pelkästään Italian talouden pelastamiseen. Puhuttiin 700 miljardista, 500 miljardista, sen suuruusluokan summista, että sinne täytyisi laittaa rahaa ihan ilman mitään koronaakaan.

Se minua nyt ihmetyttää, että kun italialaiset kuitenkin myöntävät — heidän tässä koronarahojen käyttösuunnitelmassaan tuodaan aivan selvästi esille, että tämmöinen olisi pysyvä tulonsiirtojärjestely, ja he niin kuin odottavat sitä Euroopalta ja pitävät sitä hyvänä asiana, että heille sinne tulee rahaa, niin kuin meillekin tänne eräiden vasemmistolaisten edustajien mielestä tulee rahaa, niin miksi Suomen hallitus nyt sitten koettaa itsepintaisesti väittää jotain muuta tässä olevan kysymyksessä, että tässä puhuttaisiin jostain teollisuuden, vientiteollisuutemme hyödystä tai vastaavista asioista, jos kerran italialaiset tunnustavat, että siellä ne rahat käytetään heidän omaan hyvinvointiinsa?

No, näinhän se pitäisi Suomessakin olla, että ne rahat käytettäisiin suomalaisten hyvinvointiin, mutta nyt ne rahat tunnutaan käyttävän ihan muunmaalaisten hyvinvointiin ja Suomessa sitten vastaavasti sellaisten ympäristöteknologian startupien ja muiden vastaavien rahoittamiseen, joilla ei ole erityistä suoranaista työllistävää vaikutusta, ainakaan jos puhuttaisiin sellaisista työpaikoista, jotka tuottavat nettoverovaikutusta ja jotka pyörisivät ilman yhteiskunnan tukea. Toki ymmärrän sinänsä, että hallituksesta erityisesti keskustapuolueella on riveissäänkin paljon henkilöitä, joilla on henkilökohtaista kokemusta yhteiskunnan tukemista bisneksistä, miljoonienkin tienaamisesta niillä, ja tämä on varmaan varsin mielenkiintoinen ja tuottava yritystoiminnan muoto heidän näkökulmastaan. Mutta eikös se raha olisi mielekkäämpää kierrättää kuitenkin kansallisesti kuin EU:n kautta, koska EU:hun sitä rahaa häviää 2 euroa jokaisesta 3 eurosta, mikä sinne laitetaan?

Nyt taitaa käydä niin, että varsinainen puheaikani päättyy nyt. Palaan myöhemmin tähän varsinaiseen asiaan. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lehto.

19.18 **Rami Lehto ps:** Arvoisa rouva puhemies! Suomi aikoo elvyttää Etelä-Eurooppaa miljardeilla euroilla, ja paketista meille takaisin tulevia rippeitä hallitus aikoo käyttää kestävän kasvun ohjelmaansa. Kun Italia aikoo suomalaisten rahoilla maksaa 250 euroa kuussa yhdestä lapsesta aina 21 ikävuoteen asti ja Espanja on käyttämässä oman osuutensa teollisuuden parantamiseen ja nelipäiväisen työviikon kokeiluun, niin miten Marinin hallitus elvyttää sitten kotimaassa?

Hallitus on tuomassa vihreän siirtymän vuoksi työttömiksi joutuneiden iloksi aktiivimalli kakkosen. Hallitus on poistamassa ikääntyneeltä työväeltä eläkeputken, ja samaan aikaan hallitus ei hyväksy yli 55-vuotiaita mukaan työllisyyden kuntakokeiluun, johon kyllä pääsevät kaikki maahanmuuttajat ja vieraskieliset heti työttömyyden alkumetreillä. Yli 55-vuotiaat suomalaiset kelpaavat vasta kun heistä tulee pitkäaikaistyöttömiä. Eläkeputken tukkiminen ja muut työttömyysturvan heikennykset eivät luo yhtään uutta työpaikkaa. Ne ainoastaan lisäävät työllistettävien joukkoa jo ennestään kasvussa olevaan valtavaan työttömien armeijaan. Ja hallitus vain jatkaa kotimaista elvytystä ja lyhentää leskeneläkettä. Mutta hallituksen entisille työväenpuolueille tärkeintä on Etelä-Euroopan ihmisten tukeminen.

Ikääntyneet työttömät jätetään nyt oman onnensa nojaan vain aktiivimallin karenssit seuranaan. Kun työttömiltä viedään eläkeputki, heiltä viedään myös mahdollisuus kartuttaa eläkettä, jota ansiosidonnaisella kertyisi, mutta ei työmarkkinatuella. Hallitus ryhtyy siis elvyttäessään jakamaan korotettuja rangaistuksia suomalaisille työttömille. Samalla hallitus paljastaa, kuinka vähän se arvostaa työttömäksi joutunutta duunaria.

Hallitus elvyttää myös seuraavasti: Ammattiliittojen työttömyyskassat toisaalta säästävät, kun työttömät tippuvat pois eläkeputken ansiosidonnaiselta. Tämä siis voi kääntyä päälaelleen, ja ikääntyneitä irtisanotaan entistä herkemmin tulevaisuudessa, jos töitä ei ole. Samalla työttömien duunareiden eläkekertymä laskee ja tulevaisuuden ostovoima jää pienemmäksi. Eläkeputken tukkiminen on julma eläkeleikkuri: SAK:n laskelmien mukaan työttömäksi jääneen 60-vuotiaan keskipalkkaisen kuukausieläkettä leikataan satoja euroja. Vaikutus voi olla taitettua indeksiä suurempi. Näin hallitus elvyttää kotimaassa. Hallitus siis lisää toimillaan rajusti eläkeläisköyhyyttä.

Arvoisa puhemies! Euroopan unioni haluaa jakaa 750 miljardin euron potin jäsenmailleen. Potti koostuu valtaosin tuista, joita tukien saajan ei tarvitse maksaa ikinä takaisin. Kuulostaa liian hyvältä ollakseen totta — mutta totta se on löyhän talouskurin Välimeren maille. Mutta joku joutuu maksamaan lopulta tämänkin velalla katettavan tuen, kun toinen hyötyy, ja jo nyt Suomen kansalle on tullut selväksi, että me emme kuulu hyötyjiin. Me kuulumme siihen joukkoon, joka joutuu näiden kekkereiden maksumiehiksi. Kun velan maksuaika tulee, kansalaistemme hampaidenkiristely ei auta — muodossa tai toisessa kansan kukkaroa tullaan kurittamaan.

Eikä tämäkään riitä: samalla kun suomalaisten miljardit saavat siivet, joilla ne lentävät Välimeren hiekkarannoille, myös meidän itsenäisyys viedään.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Meri.

19.24 **Leena Meri ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Lehto kyllä toi hyvin esille, minkälaisia leikkauksia, minkälaista kurjistamista Suomella ja suomalaisilla on edessä. Voisi sanoakin, että EU ja maahanmuutto ja muu maailma ensin, ja sitten, jos aikaa ja rahaa jää, niin Suomi ja suomalaiset. On jotenkin päässyt unohtumaan, kenen mandaatilla me

olemme täällä itse kukin. Oliko eilisessä keskustelussa, kun hallituspuolue RKP:n kansanedustaja Biaudet paheksui meitä ja piti meitä jonain — en nyt muista, ääriajattelijoita vissiin oltiin — kun me emme säälineet italialaisia. Totta kai voi ajatella, että on ikävää, että joillakin ihmisillä on tiukkaa taloudessa, mutta kun meidän täytyisi nyt ensin miettiä — kuten edustaja Lehto hienosti toi esille — omia vähävaraisia, eläkeläisiä, leskiä, tätä työttömien kepittämistä ja montaa muuta asiaa, jotka hän hienosti toi esille. Mutta kun hallitus on tämän linjan valinnut, niin sillä he haluavat mennä, ja kansa sitten kertoo siitä näkemyksensä esimerkiksi vaaleissa 13.6.

Täällä viime päivien keskusteluissa ja mediassa muutenkin hallituspuolueet edustajineen ja ministerit ovat sanoneet, että tämä sopimus on hyvin ongelmaton. No, kuten äsken ja edellisissä puheenvuoroissani olen siteerannut perustuslakivaliokunnan mietintöä, niin se ei ole ongelmatonta, mutta sitä ei ole haluttu lukea tai kyetty lukemaan tai se ei kiinnosta — en tiedä, mikä se näistä on, jokainen voi valita. Ja on todettu, että Suomi hyötyy tästä ihan valtavasti ja lähes kaikki taloustieteilijät kannattavat sitä ja muutenkin.

No, otan tässä esille muutamia asiantuntijoita ja nostoja heidän näkemyksistään eri valiokuntakuulemisissa, niin että voitte sitten niistä kuulostella, ovatko kaikki nyt niin innoissaan ja varmasti samaa mieltä, niin kuin täällä on annettu ymmärtää.

Taloustieteilijä Juha Tervala on tuonut esille, että keskeinen osa elpymisvälinettä ovat tulonsiirrot EU:n korkean bkt:n maista matalamman bkt:n maihin, mikä tarkoittaa siis sitä, että pohjoisen osan finanssipoliittisen elvytyksen vaikutus eteläiseen osaan viennin välityksellä on erittäin pieni, koska kauppa pohjoisen ja eteläisen osan välillä on pientä. Edelleen hän on tuonut esille, että todennäköisesti eteläisen osan elvytys lisäisi tuotantoa merkittävästi etelässä mutta vaikutus pohjoiseen osaan — jossa siis mekin olemme — viennin välityksellä olisi todella pieni. Tässä on nyt sitten todella se buusteri, joka nyt tänne Suomeen tulee — esimerkiksi hän on tätä mieltä, mutta en tiedä, halutaanko heitä kuulla. Hän on tuonut esille, että tulonsiirrot heikentävät kysyntää EU:n rikkaissa maissa, jotka Suomen viennin kannalta ovat tärkeitä, ja lisäävät kysyntää matalamman tulotason maissa, jotka eivät ole Suomen viennin kannalta tärkeitä. Ja hän on tuonut esille, että hän epäilee, että nämä tulonsiirrot edistäisivät Suomen vientiä. Hän on tuonut myös esille, että olemme merkittävä nettomaksaja elpymisvälineessä ja kokonaisuus heikentää Suomen kotimaista kysyntää. Hän on tuonut esille, että elpymisvälinekokonaisuuden nettovaikutus Suomen taloudelle voi olla kielteinen, koska väline, kuten täällä on tuotu esille useita kertoja, elvyttää Etelä- ja Itä-Eurooppaa Länsi- ja Pohjois-Euroopan kustannuksella. Elikkä ne, ketkä ovat hoitaneet taloutensa hyvin, maksavat niiden laskut, jotka viis veisaavat. Ja jos otetaan huomioon esimerkiksi Itä-Eurooppa, jolla on esimerkiksi Pariisin ilmastosopimuksen taakanjakosopimus, niin sehän on myös neuvoteltu heille oikein lempeäksi. Ei heidän tarvitse tehdä mitään, mehän tehdään kaikki heidän puolestaan, ja annetaan heille nyt vähän lisää rahaa vielä, niin että voivat vielä paremmin. Me voimme tehdä sitten pitkää päivää kovalla verotuksella ja muistella italialaisia siellä illalla, yöllä, kun olemme töissä ja kiristyvän verotuksen kanssa painiskelemme. Ja hän on todennut, että osallistuminen elpymisrahastoon on vaan nähtävä osana kustannusta, joka maksetaan siitä, että ollaan EU:ssa. Ja näinhän se on, että hallitus on halunnut lähteä tälle linjalle.

Minulla on näitä enemmänkin. Minä käyn niitä sitten seuraavissa puheenvuoroissa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koskela.

19.29 **Jari Koskela ps:** Arvoisa rouva puhemies! Moraalikato — siitä on kysymys, kun puhumme tästä tukipaketista. Samasta asiasta on ollut kyse myös aiemmin, kun euroalue on ollut kriisissä ja olemme myöntäneet tukipaketteja Kreikalle, Espanjalle, Portugalille, Irlannille ja Kyprokselle.

Tälle tukipaketille — tai elpymisvälineelle, kuten sitä harhaanjohtavasti kutsutaan — antoi siis sysäyksen koronakriisi, mutta se olisi tullut vastaan kyllä ilman tätä koronaakin. Kuten tiedämme, onhan nyt 70 prosenttia rahanjakokriteereistä muusta kuin koronasta johtuvia.

Etelä-Euroopassa on monta taloudellisesti kriisiytynyttä maata, jotka eivät tule toimeen eurossa. Joko työmarkkinat ovat liian kankeat tai maassa rehottavat harmaa talous ja korruptio. Ja tiedämme hyvin kaikki täällä, että Italiakaan ei tule selviämään niin kauan kuin se on eurossa. Se ei pärjää viennissä esimerkiksi Saksalle tai Ranskalle.

Moraalikadossa on kysymys siitä, että tuemme taloutensa holtittomasti hoitaneita maita ilman, että edellytämme heitä pistämään taloutensa kuntoon. Näin siis syntyy tilanne, jossa kerran rahaa saaneet maat ovat kerta toisensa jälkeen käsi ojossa pyytämässä lisää rahaa. Miksi heidän pitäisi pistää taloutensa kuntoon, kun muut maat tulevat jatkuvasti auttamaan, jotta euroalue saadaan pidettyä pystyssä? Tämä on moraalitonta toimintaa, ja on vääryys, että Suomi on ollut ja on edelleen tukemassa tätä toimintaa, lähettää veronmaksajiensa rahoja muihin maihin.

Espanjassa suunnitellaan perustulokokeiluja, ja mediasta olemme saaneet lukea, että mafia pyrkii saamaan osansa Italiaan valuvasta elvytysrahasta. On sanottu, että tämä auttaa meidän vientiämme, mutta uskotteko todella, että meidän vientimme tästä paranisi? Järkevintä olisi tukea omaa teollisuuttamme, joka uhkaavasti siirtyy muihin maihin tehdas tehtaalta ja työpaikka työpaikalta. Ei meidän taloutemme ole niin vakaalla pohjalla, että voisimme lähettää velkarahaa muiden maiden budjettialijäämiä tukemaan.

Arvoisa rouva puhemies! Euroon siirtyminen oli virhe, ja se tehtiin virheellisesti vain pääministerin ilmoituksella. Nyt onneksi voimme korjata osan tätä historiallista virhettä, kun perustuslakivaliokunta määräsi äänestysmenettelyksi kahden kolmasosan enemmistön. Näin isoa asiaa ei pidäkään päättää hallitusenemmistöllä, ja euroon ei olisi aikanaan pitänyt siirtyä pääministerin ilmoituksella.

Euroaikana talouskasvumme on ollut hidasta. Olemme Euroopan hitaimmin kasvavien valtioiden joukossa. Viimeisen kymmenen vuoden ajan meidän talouskasvumme on ollut lähes maailman surkein. Suomi on kasvuvertailussa sijalla 134. Seitsemän maata maailman 141 valtiosta kasvoi hitaammin kuin Suomen talous, ja kaksi on ollut EU-maitakin, Kreikka ja Italia. Kasvuero Ruotsiin on ollut peräti 20 prosenttia. Sitäkin voi miettiä, johtuisiko se valuutasta yhtenä osana. Euro ei siis ole ollut menestystarina. Korot ovat ehkä olleet alhaisia, mutta niin ne ovat olleet alhaisia myös euroalueen ulkopuolisille maille, vaikkapa Ruotsille.

En voi kannattaa tätä tukipakettia, koska se vie maatamme ja koko Euroopan unionia huonompaan suuntaan. Me voidaan olla vastuullisia myös Euroopan unionin suhteen, ja siksi ei kannata lähteä tällaiseen mukaan. Tukipaketti on unionin omien perussopimusten vastainen, ja se siis lisää Euroopan moraalikatoa.

Kun moraalittomuuden annetaan rehottaa, räjähtää tämä kupla joskus vielä käsiimme, se on väistämätöntä. Isännätöntä rahaa ei voi loputtomasti jakaa. Se on hyvin vaarallinen yhtälö, mihinkä me nyt lähdemme. Kun me annamme budjettimme muille, muut kohtelevat

sitä, meidän rahojamme, sitten niin, että jakavat niin kuin jakavat, ja me emme tiedä, kenelle niitä jaetaan. Se on riskaabelia maailmaa, mihinkä me emme halua.

Tukipaketin kaataminen — tiedämme sen täällä — voi johtaa lyhytaikaiseen kaaokseen, mutta sitä suurempi kaaos on vastassa, mitä kauemmin tätä epävakaata isännättömän rahan järjestelmää tekohengitetään ja pidetään väkisin pystyssä. Tukipaketin kaataminen on nimenomaan isänmaallinen teko, mutta se on järkevä teko myös eurooppalaisen ideologian näkökulmasta.

Me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia, ja siksi me vastustamme tätä tukipakettia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäenpää.

19.34 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! Juuri eräs monilapsisen perheen pienten lasten äiti lähetti huolissaan viestin siitä, mitä Suomessa tapahtuu tällä hetkellä.

Arvoisa puhemies! Ministeriöt ovat laatineet alustavan ehdotuksen siitä, miten ne toteuttaisivat hallituksen kehysriihessä linjaamat leikkaukset vuoden 2023 budjetista alkaen. Suunnitelmat käyvät ilmi keskiviikkona järjestetyn valtioneuvoston yleisistunnon oheismateriaaleista. Ehdotuksen mukaan esimerkiksi liikenne- ja viestintäministeriön tontille kohdennettu 110 miljoonan euron leikkaus kohdistuisi kokonaisuudessaan väyläverkon kehittämiseen. Hallitus päätti kehysriihessä alentaa eräitä menoja pysyvästi yhteensä 370 miljoonalla eurolla. Se kertoi tuolloin, mihin ministeriöihin leikkaukset kohdistuvat, mutta niiden tarkempia kohteita ei eritelty.

Tällainen erittely on julkaistu nyt ensi kertaa. Apulaisbudjettipäällikkö Annika Klimenko valtiovarainministeriöstä kertoo STT:lle, että ministeriöt ovat tämän jälkeen laatineet ehdotukset virkatyönä. Klimenko korostaa, että suunnitelmat ovat alustavia ja ministeriöt voivat kohdentaa ne uudelleen. Lopulliset päätökset on tarkoitus tehdä vasta ensi vuonna. Hänen käsittääkseen jokainen ministeriö on kuitenkin kuitannut tämänhetkisen ehdotuksen omalta poliittiselta johdoltaan.

Poliisi, Luke eli Luonnonvarakeskus ja Suomen Akatemia höyläyksen kohteina. Liikenne- ja viestintäministeriöön kohdistuva 110 miljoonan euron leikkaus on suurin yksittäisen ministeriön kohtaama leikkaus. Yleisin leikkaus ministeriötä kohden on 35 miljoonaa euroa. Sen verran ulko-, puolustus-, opetus- ja kulttuuri- sekä maa- ja metsätalousministeriön pitäisi kunkin säästää.

Ulkoministeriö supistaisi summan kokonaisuudessaan varsinaisesta kehitysyhteistyöstä. Päätös ei ole yllätys, sillä asiaa ennakoitiin ministeriöstä STT:lle jo viime viikolla.

Puolustusministeriö jakaisi säästötarpeen tasan puoliksi Puolustusvoimien toimintamenojen ja puolustusmateriaalihankintojen kesken. Viime viikolla hallituslähteestä kerrottiin STT:lle, että puolustus- ja liikenneprojektien leikkaukset tuskin hautaavat mitään hankkeita vaan pikemminkin pidentävät niiden kestoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä säästö kohdistuisi Suomen Akatemian tutkimusmäärärahoihin ja strategiseen tutkimusrahoitukseen.

Maa- ja metsätalousministeriö sen sijaan on pilkkonut leikkaustarpeet 12:n eri budjettimomentin kesken. Esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen toimintamenoista vähenisi 5 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriö vähentäisi kunnille peruspalvelujen järjestämiseen tarkoitetusta valtionosuudesta 24 miljoonaa euroa.

Sisäministeriö leikkaisi poliisitoimen toimintamenoja runsaalla 3,8 miljoonalla eurolla ja Rajavartiolaitoksen toimintamenoja 1,6 miljoonalla osana omia supistuksiaan.

Leikkauksia arvioidessa on syytä huomioida, että monet kohteet ovat hallituskauden aikana saaneet tuntuvasti lisärahoitusta.

Arvoisa puhemies! Tässä oli tämän päivän uutisia iltapäivälehdissä.

Arvoisa puhemies! En millään voi hyväksyä mitään veronkorotuksia ja leikkauksia niin kauan kuin rahaa lapataan ulkomaille. Tämä paketti on aivan älyvapaa. Tämä tukipakettiäänestys on yksi Suomen historian merkityksellisimmistä päätöksistä. Tämä on hyppy tuntemattomaan. Veteraanit ovat tätä maata puolustaneet ja taistelleet siitä asein, ja nyt tämä kynällä sitten luovutetaan muille. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkelä.

19.40 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tässä jo edelliset puhujat varsin ansiokkaasti veivät eteenpäin tätä keskustelua siihen suuntaan, mihin itsekin olin omassa avauspuheenvuorossani menossa. Tätä avauspuheenvuoroahan tässä nyt on käyty jo muutaman vuorokauden ajan vaihtelevilla puheen pituuksilla ja saatu jopa puhemieheltä huomautus 12 minuutin mittaisesta puheesta aikaisemmin. Se oli harmillista, että tyhjensin siinä kohtaa tätä pajatsoa niin runsaasti, mutta innostuin.

Aiemmin kuvasin jo sen, mikä tämä paketti on ja mitä tämä ei ole, mitä tämän paketin sijaan Euroopan unionin olisi pitänyt aikanaan käydä tämän koronakriisin suhteen tekemään ja mihin se kuitenkin loppujen lopuksi kapsahti — katajaan kapsahti EU, kuten aina tosipaikassa — ja miten tultiin tähän Saksan ja Ranskan pankkien ja vientiteollisuuden pelastamispakettiin. Itse asiassa, kun täällä on sanottu, että Suomen teollisuus pelastetaan tällä, niin nyt en muista, kuka sen sanoi, mutta joku edustaja vai peräti ministeri sanoi tässä yhtenä päivänä keskustelussa, että itse asiassa Suomella ei ole niin paljon tekemistä tuolla Italiassa vientiteollisuuden suhteen, mutta koska Saksalla on tekemistä Italian vientiteollisuuden suhteen — no, näin varmaan onkin, sinne viedään paljon autoja Saksasta — niin sitten välillisesti tätä kautta, että saksalaiset vievät autoja Italiaan, Suomen kannattaisi tukea Italiaa, jotta Saksan talous kasvaisi ja jotta Suomen talous kasvaisi Saksan talouden kasvamisen kautta. Tämä oli tämä ajatuskulku. Eli kun normaalisti tämä paketti voidaan ajatella niin, että ikään kuin työnnettäisiin narulla jotakin eli otetaan naru ja yritetään työntää narulla eteenpäin, niin tässä nyt yritetään työntää narulla jotakin mutkan taakse. Luonnehtisin tällä tavalla tätä ajattelumallia tässä tukipaketissa, joka perustuu tällaiseen kierteen kautta tehtyyn vivuttamiseen vivulla, joka ei ole edes kiinteässä muodossa.

Sitten kävin läpi tämän perustuslain ja vallansiirron eli sen, miksi tämä paketti on täällä salissa ilmeisen historiallisella tavalla perustuslain kannalta ongelmallinen. Nyt en ole varma, onko täällä ollut aikaisemmin montaakaan esitystä, jotka ovat vaatineet eduskunnan kahden kolmasosan enemmistön ja jotka siis ovat määritelmällisesti merkittäviä vallansiirtoja kansainväliselle järjestölle Suomelta pois suvereniteettia. Onko tällaisia aiemmin paljon ollutkaan? Ehkä kokeneemmat edustajat osaisivat kertoa tämän asian, milloin perustuslakivaliokunta on aiemmin tällaiseen ratkaisuun päätynyt. Siitä olisin myös mielenkiinnolla kuullut, onko hallitus koskaan aiemmin tällä tavoin sivuuttanut perustuslakivaliokunnan huomautuksia näistä paketeista tai näistä ratkaisuista, jotta Suomen suvereniteettia voisivat kenties jonnekin siirtää, elikkä yrittänyt parhaansa mukaan kiemurrella sen perustuslakivaliokunnan lausunnon ohitse, että ei saisi edistää nykymuodossa: ”No, muutetaan

nykymuotoa muutama piiru tuonne suuntaan. No, sitten voidaan edistää, kun se ei ole nykymuodossa.” Onko tällaista ollut aikaisemmin? En tiedä, osaisiko edustaja Kiljunen kertoa tästä, kun täällä nyt ei muita kovinkaan kokeneita edustajia ole paikalla ilmeisesti. Tämä ei ole kovin suosittu keskustelu, ministeritkin loistavat poissaolollaan täältä. No, toivotaan, että he vielä tänne tulevat tässä pitkän, pitkän illan ja yön mittaan. [Kimmo Kiljusen välihuuto]

Mutta sen lisäksi kuvasin myös näitä vääriä argumentteja tämän paketin välttämättömyydestä eli juuri tämän vientiteollisuuden vivuttamista letkeällä vivulla ja turvallisuutta, jota ei ole olemassakaan, koska paketti perustuu kiristykseen ja rahojemme viemiseen eikä Euroopan unionilla ole yhtään divisioonaa, joka toisi sotilaallista turvallisuutta. Tästä muuten eräs edustaja tuli minua nootittamaan, että montakos divisioonaa sitten Natolla on, että jos väitän, ettei EU:lla ole yhtään divisioonaa, niin montako divisioonaa on Natolla. No, vastasin, että ei Natollakaan kyllä yhtään divisioonaa ole, mutta sillä on komentorakenne, jolla pystyy komentamaan niitä divisioonia, joita jäsenmailta löytyy, kun taas EU:lla ei ole oikeastaan mitään muuta kuin löysiä puheita. Ne EU:n turvallisuuspoliittisetkin puheet saattavat olla sellaista narulla vivuttamista mutkan takaa. Eipä paljon hyötyä tunnu olevan niistä EU:n puheista. Ja kuten ennenkin on todettu, sitä kaasua virtaa sinne Saksaan putkia pitkin, joita muutamat tässäkin salissa edustetuissa puolueissa näkyvät henkilöt ovat olleet sinne merenpohjaan hankkimassa, sellaista turvallisuuspoliittista ongelmaa Euroopan unionille, että olemme varsin riippuvaisia Venäjän energiasta.

Seuraavassa puheenvuorossani joudun varmaan sitten kuvailemaan, miten tulen näihin johtopäätöksiin näiden rahojen käytöstä edustajiemme erinomaisten puheenvuorojenkin innoittamana.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vallin.

19.46 **Veikko Vallin ps:** Arvoisa rouva puhemies! On erittäin tärkeää, että pidämme näitä puheita tästä elpymispaketista. Siinä on monta ulottuvuutta. Nythän tässä salissa on kuultu tämänkin päivän aikana sieltä sosiaalidemokraattien puolelta ja myös keskustan puolelta, että kaikki asiantuntijat ovat sitä mieltä, että tämä elpymispaketti on valtavan järkevä ja hyvä. Ihmettelen, että ihan pokalla sellaista väitätte, koska mehän luemme näitä asiantuntijalausuntoja valiokunnissa ja itsekin olen useampaa lausuntoa lukenut moneen kertaan, ja sehän ei pidä ollenkaan paikkaansa, että kaikki asiantuntijat puoltaisivat tätä. Ajattelinkin, että tämän illan aikana luen näitä asiantuntijalausuntoja täältä pöntöstä ja laitan videot liikkeelle. Voin sanoa, että se on aika voimakasta, jos erästäkin videotani jaettiin tuhat kertaa, ja jos ajatellaan, että keskiverto Facebook-profiilin omistajalla on 330 kaveria siellä, niin se on 330 000 potentiaalista sen videon näkijää. Siitäkin syystä on tärkeää, että me pidämme näitä puheita, että kansalaiset itse voivat arvioida, mitä asiantuntijat oikeasti ovat sanoneet.

Aloitan Raimo Ilaskiven — entinen kokoomuksen kansanedustaja ja europarlamentaarikko, Helsingin kaupunginjohtaja ja ekonomisti — mielipidekirjoituksesta tämän päivän Helsingin Sanomissa:

”Voiko Suomi luottaa Euroopan unioniin? Voiko pieni Suomi jatkossakaan luottaa siihen, ettei meitä käytetä vain laskujen maksajana?”

”Keskustelu 750 miljardin euron elvytyspaketista käy viime kierroksiaan, ja sitä sotketaan sen kuin ennätetään. Viimeisin kysymys kuuluu, voivatko suuret EU-maat luottaa Suomeen, jos me emme hyväksy elvytyspakettia.”

”Tehdään käsitteet selviksi. Suomi maksaa nettona jäsenmaksua unionille, eikä sen laiminlyönnistä nyt ole kysymys. Emme me unionista ole eroamassa.” — Täälläkin on väitetty valtiovarainministeri Vanhasenkin suulla, että tässä on unionista eroaminen lähes kyseessä. Ilaskivi on eri mieltä. — ”Kyse on siitä, kuinka käsitellä mittavaa, markkinoilta hankittavaa rahoituspakettia jäsenmaiden talouden elvytykseksi.”

”Ekonomistina kuvittelisin, että summa jaettaisiin kaikille siten, että jokainen saisi osuutensa, jolla sen talouden maksuvalmiutta lisättäisiin ja taloutta elvytettäisiin. Kukaan ei joutuisi maksamaan nettona, kuten tehdyn ja hallituksemme neuvottelijoiden hyväksymän sopimusehdotuksen mukaan nyt on asianlaita. Suomen luovuttaessa euroja toisille me elvytämme näiden taloutta ja kuivatamme omaamme.” Näin sanoo siis Ilaskivi päivän Hesarissa. Hän jatkaa: ”Tämä rakennevirhe tulisi jäsenten yhteistoimin siis korjata ennen paketin lopullista hyväksymistä.”

”Toiseksi kyse on myös suhteellisesta kilpailukyvystä. Jos suuret, nettosaajat, käyttävät osuutensa hyvin, ne parantavat kilpailukykyään omiin tuotteisiimme nähden. Ei elvytystä meidän kannaltamme ole tämäkään.”

”Meidät on siis jyrätty, ja tällaisen tuloksen hyväksyminen on tappion myöntämistä — ei eroa tai luottamuspulan luomista EU:sta. Perustuslakivaliokunnan näkemyksillä, joita nyt on hehkutettu, ei ole pennin vertaa painoarvoa unionin piirissä; ei silloinkaan, kun se alkaa käsitellä seuraavia yhteisvastuullisuutta lisääviä mahdollisuuksia, joista Saksan ja Ranskan kesken jo keskustellaan.”

”Kyse ei siis ole siitä, voivatko suuret EU:n jäsenmaat luottaa Suomeen. Ongelma on päinvastainen. Voiko pieni Suomi jatkossakaan luottaa siihen, ettei meitä käytetä vain laskujen maksajana?” Näin siis Raimo Ilaskivi.

Tässä voi jokainen nyt arvioida sitten, mitä mieltä tämä asiantuntija oli tästä paketista. Ainakin minulle se tuli aika selväksi. En tiedä sitten, tulkitseeko edustaja Kiljunen tämän niin, että tämä oli niin kuin pakettia kannattava kirjoitus. Ei ollut.

Jatkan seuraavilla asiantuntijalausunnoilla.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lehto.

19.51 **Rami Lehto ps:** Arvoisa rouva puhemies! Euroopan unionin 750 miljardin euron elvytyspakettiin liittyy paljon ongelmia. Hallitus pelkää elpymispaketin ja EU:n budjetin kaatumista, ja he näkevät painajaisia Suomen olemattoman vaikutusvallan kaventumisesta EU-pöydissä. Suomi maksaa paketista enemmän kuin siitä saa. Se tarkoittaa sitä, että Suomi maksaa Euroopan unionille pitkälle 2050-luvulle asti korotettua jäsenmaksua — siis pitkälle 2050-luvulle asti.

Arvoisa puhemies! Helsingin yliopiston tutkija Juha Tervala on huolestunut, että korkeammat nettojäsenmaksut heikentävät kysyntää kotimaassa ja Suomelle tärkeissä vientimaissa, jotka ovat myös nettomaksajia. Paketti ei siis varsinaisesti tue suomalaisia vientiyrityksiä.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että Suomi saa elpymisvälineestä avustuksia 2,7 miljardia euroa. Lopullinen määrä selviää kesällä 2022, sillä siihen vaikuttaa Suomen talouden kehitys tänä ja ensi vuonna.

Suomen maksuosuus elpymisvälineen avustusmuotoisesta tuesta on noin 6,6 miljardia euroa. Tämä osuus ja korkokulut tulevat maksettaviksi vuosina 2028—2058. Korkokulut, joiden suuruutta emme vielä tiedä, voivat kasvattaa paljon meidän maksuamme. Jos 3,9 miljardin euron nettomaksun jakaa 30 vuoden aikajänteelle, kyse on 130 miljoonasta eurosta vuosittain, eikä tässä ole mukana korkokuluja. Summat ovat sen verran suuria meille suomalaisille, että niiden takia Suomen pitää kaataa EU:n elvytyspaketti.

Elvytyspaketti vaatii kaikkien jäsenmaiden parlamenttien hyväksynnän. Jos Suomen eduskunta kaataa sen, koko paketti kaatuu, senhän te tiedätte. Meillä kansanedustajilla on siis valta päättää paketin kaatamisesta.

Entinen pääministeri, nykyinen keskustan valtiovarainministeri Matti Vanhanen sanoi A-studiossa: ”Suomi ei voi kevyesti kaataa elpymispakettia ja odottaa, että se neuvoteltaisiin uusiksi. Sellaista väylää ei ole olemassa.” Vanhanen sanoi myös, että hallituksen täytyy toimia tavalla, joka säilyttää Suomen arvovallan EU-pöydissä, mutta kansan silmissä Suomen arvovalta säilyy, kun kaadamme paketin ja neuvottelemme itsellemme huomattavasti paremman lopputuloksen.

Suomen kannattaa olla huolissaan myös Etelä-Euroopasta kuuluvista äänistä, joissa halutaan lisää yhteisvastuuta esimerkiksi eurobondien merkeissä. Kylmä fakta kuitenkin on, että Saksa ja Ranska halusivat elpymispaketin, jotta heidän pankkejaankin pelastetaan, ja tässä on Suomella maksajan rooli.

Arvoisa puhemies! En voisi mitenkään tehdä lapsilleni sitä, että isänä hyväksyisin meidän isänmaamme itsenäisyyden myymisen tukipaketin muodossa myymällä meidän itsenäisyytemme, josta vielä joutuisimme itse maksamaan. Eli te elpymispaketin kannattajat olette myymässä meidän kotimaamme Euroopan unionille. Samalla vielä haluatte maksaa siitä, että joudumme myymään vanhempiemme ja isovanhempiemme rakentaman ja sitä hengellään puolustaman rakkaan kotimaamme. Te paketin kannattajat haluatte antaa vielä miljardeja euroja myötäjäisiä, kun Suomea ollaan nyt naittamassa liittovaltiolle. Meidän perussuomalaisten mielestä te olette viemässä meitä pakkoavioliittoon, mistä poispääsyä ei ole tiedossa. Te orjuuttamispaketin kannattajat olette viemässä Suomea liittovaltion kotipiiaksi — kotipiiaksi, joka pakotetaan siivoamaan muiden maiden löyhän talouskurin sotkuja. [Puhemies koputtaa] Ja mitä tästä tehtävästä saamme palkaksi? Selkään taputtelua sekä tulevaisuudessa lisää muiden taloussotkujen siivoamista, kunnes selkäranka katkeaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja muistutan jälleen tästä puhemiesneuvoston 5 minuutin puheenvuorosuosituksesta. — Ja seuraavaksi edustaja Meri.

19.56 **Leena Meri ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tuossa edellisessä puheenvuorossa toin esille sitä keskustelun yhteenvetoa, että täällä on esitetty, että tämä on hyvin ongelmaton paketti ja Suomi hyötyy tästä ja monet taloustieteilijät ovat tätä mieltä. Erityisesti televisiolähetysten aikana annetaan kansalaisten ymmärtää, että tästä on lähes yksimielisyys. Otin esille tuossa äskeisessä puheenvuorossa, mitä taloustieteilijä Juha Tervala on tuonut esille, ja nyt otan muutaman muun, ketkä ovat olleet kuultavana talousvaliokunnassa, valtiovarainvaliokunnassa tai perustuslakivaliokunnassa.

Työelämäprofessori Vesa Vihriälä on todennut, että vaikka tämä elpymisrahasto on muodollisesti kertaluontoinen, sen toteuttaminen ja erityisesti siinä yhteydessä omaksuttu uusi tulkinta EU:n oman velan mahdollisuudesta lisää merkittävästi todennäköisyyttä turvautua uudelleen samantapaisiin ratkaisuihin ilman, että siinä on tätä tiukkaa ehdollisuut-

ta. Tänään olemme kuulleet komissiosta päin ja myös Euroopan keskuspankista jo viime syksynä lipsahteli näitä lausuntoja — no, ehkä se ei ollut lipsahdus, ehkä he vain kertoivat sen, mikä tässä nyt on tulevaisuuden ajatuksena, mutta täällä Suomessa tietysti kovasti hätäännyttiin tästä, ja kuten kuulimme, niin sitten talouskomissaari nopeasti jo viime yönä osasi sieltä jopa suomeksi tviitata, oppi suomea siis aivan hetkessä ja osasi kohdistaa sen tänne meidän eduskuntaan.

Edelleen Vihriälä toteaa, että kyse on askeleesta kohti fiskaaliunionia, mitä esimerkiksi täällä pitkäaikainen kansanedustaja Vähämäki on tuonut esille. Hän on pitkäaikainen valtiovarainvaliokunnan jäsen ja tuntee erittäin hyvin näitä talousasioita. Elikkä myös Vihriälä on sitä mieltä, että kyseessä on askel kohti fiskaaliunionia, joka kuitenkin on usealla tavalla epätäydellinen ja voi sellaisenaan pitkän päälle pikemminkin lisätä kuin vähentää riskejä vakaalle talouskehitykselle ja samalla johtaa nykyistä suurempiin tulonsiirtoihin hyvän talouskehityksen maista huonon kehityksen maihin. Kuten tuossa edellisessä puheenvuorossa toin esille, niin esimerkiksi taloustieteilijä Juha Tervala toi esille juuri tätä, kuinka vähän tämä hyödyttää meitä pohjoisen maita ja enemmän sitten näitä Etelä-Euroopan ja Itä-Euroopan maita, jotka ovat huonosti hoitaneet talouttaan, ja me palkitsemme näitä maita.

Kuten olen aikaisemmissa puheenvuoroissani tuonut esille — kun täällä on todettu, että korona on se syy, miksi elvytetään — perustuslakivaliokunta näkee ongelmalliseksi näitten perussopimusten tulkinnassa myös sen, että noin 30 prosenttia tästä paketista kohdentuu näihin koronatavoitteisiin ja koronaelvytykseen ja loput 70 prosenttia on sitten muihin asioihin, kuten olemme täällä kuulleet — kuten edustaja Lehto esimerkiksi tuossa kertoi, monenlaisiin hankkeisiin, joita esimerkiksi Italiassa tai Espanjassa tehdään: lyhennetään työviikkoa ja kokeillaan, olisiko se elämä siellä vielä helpompaa.

Kuten olen tässä aikaisemminkin tuonut esille, niin jos nämä maat nyt edes miettisivät sitä veronkiertoa. Ylen aikaisemman tutkimuksen mukaan viime kesältä muistaakseni noin 800 miljardia vuodessa menee veronkiertoon, ja tämä summahan on enemmän kuin tämä elpymispaketti, eli jospa maat pitäisivät huolen siitä, että veroja ei kierretä, elikkä keräisivät nämä verot — siellähän on kärjessä muun muassa Italia, muistaakseni 190 miljoonaa euroa — mutta totta kai he ottavat mielellään ilmaista rahaa, niin että voivat pitää sitten nämä pimeän työn tekijät ja muut veronkiertäjät tyytyväisinä. Pelkona on jo ihan aidosti, kun me tiedämme kaikki, että esimerkiksi Italiassa mafialla on valtavan suuri painoarvo, ja olen todella huolissani, että meidän suomalaisten ahkeralla työllä keräämät verovarat ovat pian ties kenen käsissä.

En mene näihin seuraaviin lausuntoihin, koska aika on loppumassa, mutta tässä on nyt kaksi merkittävää asiantuntijaa, jotka eivät pidä tätä ongelmattomana ja niin hyödyllisenä kuin täällä on tänään esitetty. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Puisto.

20.02 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Hyvä on käydä tätä keskustelua täällä, koska nämä omat varat/elpymisrahasto on erittäin tärkeä asia. Tämä on hyvin poliittinen asia.

Sanoisin, että tässä on myös poliittista painostusta EU:n tasolla ja suhteessa Suomeen. Tässä ajetaan läpi tätä pakettia sellaisilla argumenteilla, mitkä eivät ehkä kriittistä tarkastelua kestä. Yksi näistä on se, mihin varsinkin eilen näissä ryhmäpuheenvuoroissa, ihan avauspuheenvuoroissa, monet puolueet kiinnittivät huomiota ja väittivät, että tällä elpy-

misrahastolla on silloin reilu vuosi sitten ikään kuin rauhoitettu markkinat, että tämä oli tämmöinen loistava paketti, mikä sitten rauhoitti ikään kuin maailmantalouden kaaoksesta. Jos tarkastellaan sitä vuoden 2020 maaliskuuta, niin varsinkin silloin kun ymmärrettiin, että tämä on pandemia, kun Maailman terveysjärjestö julisti, että covid-19 on pandemia, siinä oli hyvin kaoottinen tilanne hetken aikaa, ja kun katsoo finanssimarkkinoita, niin vähän samantyylinen tilanne on kuin mikä oli silloin finanssikriisissä 2008. Muun muassa pörssikurssit olivat vapaassa pudotuksessa siinä maaliskuun puolivälistä alkaen. Mutta eihän silloin mitään elpymispakettia ollut olemassakaan, niin että eihän se itsessään mitään markkinoita edes pystynyt rauhoittamaan, vaan se, mitä siinä tapahtui, oli se, että siinähän ensi sijassa keskuspankit toimivat. Siinä oli Euroopan keskuspankki — EKP teki mittavan likviditeettiohjelman — ja sitten Yhdysvalloissa Federal Reserve, FED, teki vastaavan kaltaisen paketin, itse asiassa parikin sellaista massiivista määrällistä elvytystä, ja sitten oli näitä erilaisia fiskaalipoliittisia toimia, käytännössä isoja tukipaketteja.

No, tämän perään sitten keskusteltiin tästä niin kutsutusta covid-takuurahastosta, ja siinä oli tämä SURE, EU-tukitoimi, mikä oli täällä eduskunnassakin käsittelyssä, ja sitten oli vielä tämä Euroopan vakausmekanismi ja sen tulivoiman käyttäminen tähän pandemiatilanteeseen ja sen vaikutuksiin. Edustaja Lindén itse asiassa eilen aika hyvin otti tämän näkemyksen esille. Hänhän toi näitä erilaisia suuruusluokkia esiin, ja hän nosti muun muassa sen, mitä FED on tehnyt ja miten puhutaan useista biljoonista, mitä FED tai EKP ovat tehneet. Siihen nähdenhän tämä varsinainen elpymisrahasto on vielä suhteellisen vaatimattoman kokoinen, niin että jos ajatellaan tätä ihan määrällisestikin, niin se elpymisrahasto ei ollut samassa mittaluokassa, mutta tässä talouskriisin alkuvaiheessa sitä ei ollut oikeastaan olemassakaan.

Mutta mitä tulee tähän EVM:ään, niin se on siinä mielessä mielenkiintoinen, että EVM:llähän on tämmöinen oma sopimus ja siihen on perinteisesti kuulunut tämmöinen terveen finanssipolitiikan vaatimus, että ne maat, jotka ottavat tätä EVM-lainaa, sitoutuvat sitten harjoittamaan tervettä finanssipolitiikkaa eli kurinalaista finanssipolitiikkaa, eli tällaisesta ehdollisuudesta puhutaan — asiallinen ehdollisuus. Käsittääkseni tosiaan lievennettiin tätä ehdollisuuden vaikutusta silloin viime keväänä. Siitä jonkun verran keskusteltiin myös. Mutta itselleni on jäänyt auki ylipäätänsä tästä välineestä, kun siellä on tarjolla sitä lainarahaa, nostivatko nämä kriisimaat ylipäätänsä rahaa. Eivät minun tietääkseni ainakaan siinä ensimmäisinä kuukausina, kesälläkään nostaneet. Mikseivät nostaneet? Siellähän on kuitenkin suhtkoht matalakorkoista tai hyvinkin matalakorkoista lainaa saatavilla ja tuota ehdollisuutta on loivennettu, niin että mikseivät ne nostaisi? Kysyin tätä eilen debattipuheenvuorossa ministeri Vanhaselta. Hän kyllä kirjoitti sen kysymyksen ylös, mutta vastausta ei tullut tähän. Siitä ehkä edustaja Johannes Koskinen voisi hyvinkin tietää — hän äsken oli salissa, mutta ei tällä hetkellä ole. Mutta ainakin näihin kysymyksiin haluaisin saada vastauksen, ja korostan, että tämä argumentti, että elpymisrahasto olisi ratkaisu akuutissa vaiheessa, ei yksinkertaisesti pidä paikkaansa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkelä.

20.07 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tässä vaiheessa ehkä hieman jo päästäisiin kosketuksiin tämän paketin rahanjaon substanssin kanssa, eli sen, mihin sitä rahaa nyt sitten käytettäisiin Suomessa ja mihin sitä rahaa käytettäisiin muualla Euroopassa ja miksi Suomen tapa käyttää sitä rahaa on itse asiassa hölmöin koko Euroopan maista.

Edustaja Lehto jo aiemmassa puheenvuorossaan kuvasi aika hyvin sitä tilannetta, mitä Suomessa tehdään esimerkiksi työllisyyspolitiikan suhteen. En olisi ikinä voinut kuvitella, että kun maahan valitaan vasemmistolainen hallitus, niin se ensimmäisenä tekonaan lyö ruoskalla ikääntynyttä työtöntä tai ikääntynyttä työntekijää, jonka eläkeputkea leikataan hallituksen toimesta. Eli siis tällaisia toimia. Kun muut maat elvyttävät, muut maat tukevat työllisyyttä, muut maat lyhentävät työpäivää, niin Suomessa katkaistaan eläkeputki vasemmistohallituksen toimesta. Sehän on ihan kylmä ja viileä leikkaus, julmaa politiikkaa. Siinä on kysymys siitä, että ihmisiä laitetaan työttömyyskortistoon matalalle peruspäivärahalle, jonka seurauksena heidän eläkekertymänsä laskee ja he elävät köyhyydessä koko loppuikänsä.

Kyllä Italia ja Espanja osaavat omat työttömänsä hoitaa Suomeen verrattuna. Suomessa on erittäin kylmää ja julmaa politiikkaa. Espanjassa puhutaan työpäivän lyhennyksistä ja akkutehtaiden tukemisesta näillä pakettirahoilla. Joku siihen voi tietysti sanoa, että eivähän he suoraan tue sitä akkutehdasta niillä pakettirahoilla, mutta he voivat tehdä muita yhteiskunnallisia tulonsiirtoja ja sieltä vapautuvalla rahalla sitten tukea niitä tehtaita. On periaatteessa aivan sama, miten sen rahan siellä pyörittää, rahaa kun tulee nettona sisälle niin paljon, etteivät he ehkä tiedä itsekään, mihin sen käyttäisivät. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii tämä Italian superlapsilisä, eli 250 euroa maksettaisiin seitsemännestä raskauskuukaudesta lähtien ja aina siihen saakka, että lapsi täyttää 21 vuotta. Kyllä sellainen Suomessakin kelpaisi, ja olisi mukava, kun meillekin sen joku Euroopan maa maksaisi.

Monessa maassa on veronalennuksia. Suomessa ei ole mitään veronalennuksia vaan veronkorotuksia. Polttoaineveroakin hallitus korotti pitkien etäisyyksien maassa, jossa liikkuminen yksityisautolla on välttämätöntä. Näitä rahoja voisi siis käyttää hyvinkin monilla tavoilla viisaammin kuin Suomessa käytetään. Yksi hyvä puoli Suomessa sentään lienee verrattuna Italiaan: se, että meillä tätä rahaa luultavasti ei mene paljonkaan järjestäytyneelle rikollisuudelle, jonka budjetti ja liikevaihto Italiassa on Suomen puolustusmenojen suuruusluokkaa. Se kuuleman mukaan nettoaa tästä paketista erittäin runsaasti, mutta Suomessa ei sentään ihan tätä ongelmaa ole.

Tässä tullaankin siihen, mitä edustaja Koskela ansiokkaasti kuvaili tällä moraalikatokäsitteellä sivumennen sanoen, kun hän sanoi, että euro ei ole menestystarina. Ja siinä hän oli aivan oikeassa ja täydentäisin vielä, että euro on paremminkin menetystarina. Mutta mitä muuta tämä on kuin moraalikatoa? Maat hoitavat asiansa huonosti ja niitä tuetaan lisää, että ne voivat hoitaa asiansa edelleen huonosti. Kukaan ei tee mitään reformeja, mitään asioita yhteiskunnassa ei muuteta, minkä seurauksena velkaantuminen jatkuu, veroja ei kerätä sen tehokkaammin kuin ennenkään. Rahaa ei kerry ja tarvitaan aina vain uusia paketteja, joita me täällä Pohjois-Euroopassa sitten tulemme jatkossakin maksamaan.

Mutta Suomi ei käytä niitä vähiäkään rahoja, joita EU:sta palautuu meille järkevästi. Meillä on kaikkia tällaisia omituisia hankkeita, joita kukaan järkevä ihminen ei kävisi oikealla rahalla tekemään, mutta kun sitä EU-rahaa voidaan hakea, niin sieltä löytyy jos jonkinnäköistä viritystä, joiden suurin hyöty lähinnä on se, että henkilöiden verovarat palkoista jäävät kuntiin. Eipä siitä paperinpyörittelystä paljon hyötyä ole, mutta kun EU-rahalla voidaan sellaisia pitää, niin sitten niitä pidetään. Ei kerta kaikkiaan jää mitään sellaista, mistä jäisi mitään jälkiä: ei infrastruktuuria, ei tietä, ei rautatietä, ei rakennuksia, ei mitään sellaista, millä tekisi jotain konkreettista. Pelkkää ilmaa.

Sitten tullaan näihin ilmastohöpötyksiin, siihen, että Suomi käyttää vähäistä neuvotteluvoimaansa sen vaatimiseen, että näitä rahoja voisi käyttää ilmastoasioihin enemmän kuin

edes EU olisi halunnut käyttää. Suomi vaatimalla vaati, että sitä rahaa pitäisi voida käyttää enemmän näihin hankkeisiin. Eihän tässä ole kerta kaikkiaan mitään järkeä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen Jukka.

20.12 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Elvytysrahaston myötä Euroopan unionille siirtyy oikeus tehdä alijäämäisiä talousarvioita, rahoittaa ne yhteisellä velalla ja kerätä näitä tarkoituksia varten jäsenmailta erilaisina veroina varoja. Tämä on siirtymä kohti liittovaltiota. Hallitus on jatkuvasti puolustanut tukipakettia vetoamalla sen kertaluontoisuuteen. Kuitenkin on tiedossa, että jo mahdollisesti ensi syksynä tarvitaan uusi tukipaketti. Tätä tukijärjestelyä on myös ehdotettu pysyväksi. Esitykseen liittyvää elpymiskokonaisuutta on hallituksen puolelta kutsuttu poikkeukselliseksi, määräaikaiseksi ja kertaluontoiseksi. Euroopan unionissa ylivelkaisten maiden tai yritysten tukemisessa muiden maiden myöntämillä tai takaamilla luotoilla ja suorilla tulonsiirrolla ei ole mitään uutta tai poikkeuksellista.

Perussuomalaisten tulkinnan mukaan esitys on eurokriisitukipaketti. Koska tukipaketti on jo tässä kokoonpanossa voimassa aina vuoteen 2058 asti, sen kutsuminen määräaikaiseksi venyttää käsitettä aika rajusti. Jo nyt siis tiedämme, että paketti on riesanamme vuosikymmenien ajan ja että sen yhteydessä tehdyt päätökset uusista omista varoista sekä myöhemmin lainojen rullaaminen uusiksi lainoiksi elävät pitkään. Eduskunnan talousvaliokunnan lausuntokin toteaa, että elpymisrahasto merkitsee pitkän aikavälin muutosta.

Arvoisa rouva puhemies! 35 vuotta on niin pitkä aika, että voidaan puhua käytännössä pysyvästä järjestelystä. Hallitus ja valtamedia ovat myös johtaneet kansaa harhaan niin, että Suomen Euroopan unionin jäsenyys pakottaa osallistumaan tähän pakettiin. Näin ei ole. Osallistuminen on poliittinen valinta, ja osallisuudesta päättää jokainen Euroopan unionin maa oman maansa parlamentissa, niin kuin me täällä Suomen eduskunnassa. Sopimukset voi aina neuvotella uudelleen. Suomen hallituksen tulee vaatia tukipaketin neuvottelemista uudelleen.

Me perussuomalaiset emme kannata Euroopan unionista eroa, vaan sitä, että EU muuttuu maltillisemmaksi. Mikäli tukipaketti hyväksytään nykyisessä muodossaan, niin silloin ainoa — siis silloin ainoa — ulostie tulevasta liittovaltiosta on eroaminen Euroopan unionista. Kun hallitus ajaa Suomea liittovaltioon kuin jänistä pyssyn eteen ja pelottelee paketin hylkäämisen seurauksilla, niin todellisuus onkin itse asiassa täysin päinvastoin. Kun kansa tajuaa paketin seuraukset Suomen taloudelle tulevina vuosina, se tulee vaatimaan Suomen eroa Euroopan unionista. Nyt olisi vielä mahdollisuus kaataa paketti ja neuvotella uudelleen Euroopan unionin kanssa. Miksi hallitus ei voi katsoa totuutta silmiin? Minkä takia hallitus ehdoin tahdoin vie Suomen liittovaltioon ja ette suostu neuvottelemaan uudelleen paketin ehtoja Suomelle? Fakta on se, että jos paketti kaatuu, niin elämä jatkuu ja mitään maailmanloppua ei ole tulossa. Jos ja kun — tai ainakin toivon niin — paketti kaatuu, niin silloin EU voi väliaikaisesti käyttää vanhaa budjettia ja neuvottelee uuden monivuotisen kehyksen. Jos tässä tilanteessa jokin jäsenmaa tarvitsee apua, niin se saa sitä lainamuotoisena Euroopan vakausmekanismista.

Arvoisa rouva puhemies! EU-perussopimus kieltää EU:n velan, alijäämäisen budjetin ja jäsenmaiden velkayhteisvastuun. Kyseessä on kumouksellinen lain tulkinta, jonka jälkeen minkään sopimuksen pitävyyteen ei ole luottamista. Perussuomalaisten mielestä paketin

kaatuminen on sekä Suomen että EU:n etu. Nyt on aika kaataa tämä paketti ja kunnioittaa demokratiaa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiljunen, Kimmo.

20.17 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Edellinen puhuja päätti sanansa, että on syytä kunnioittaa demokratiaa. Tämä talo, tämä paikka on parlamentti, jossa käymme tietysti keskustelua ja kunnioitamme demokratiaa, koska me olemme Suomen kansan valitsemia edustajia edustamaan kansaa ja tekemään myöskin merkittäviä päätöksiä.

Tämä kysymys tästä elvytysrahastosta ja myöskin monivuotisesta rahoituskehyksestä unionin puitteissa on poikkeuksellisen iso asia. Se on epäilemättä poikkeuksellisen iso asia, ja on epäilemättä myöskin arvokasta, että eduskunta käy perusteellisen keskustelun ja on käynyt perusteellisen keskustelun näistä asioista.

Itse en pystynyt eilen osallistumaan tähän puoli viiteen jatkuneeseen keskusteluun. Jäin pohtimaan sisimmässäni nöyrällä mielellä, että jos tiedämme, emme opi, ja minä en ainakaan kaikkea tiedä. Tuntui siltä, että on syytä ehkä kuunnella sitä argumentaatiota, mitä tässä on nyt näinkin moninaisesti ja myöskin määrällisesti paljon käyty. Lupasin tässä kuunnella näitä puheenvuoroja, joita tässä nyt on pitempäänkin jo puhuttu.

Minulle tuli vähän semmoinen pakokauhun tunne sillä hetkellä, kun ruvettiin lukemaan valiokunnissa annettuja lausuntoja — meillä kansanedustajilla on ollut tilaisuus jo tutustua näihin lausuntoihin kirjallisessa muodossa, niillä, jotka eivät ole olleet perustuslakivaliokunnassa läsnä, ja ne muut, jotka ovat olleet läsnä, ovat ne jo kuulleet moneen kertaan — kun alkoi tuntumaan siltä, että täällä toistetaan samaa argumenttia.

Tämä asia on niin iso, tämä on niin iso, että on kyse siitä [Mauri Peltokangas: Tiedättekö kansanedustajan vapaan puheoikeuden?] — puhevapaus on meillä kaikilla — minulla on pelko siitä, että mitä pidemmälle me jatkamme tämäntapaista keskustelua, sitä enemmän se vähättelee tämän asian merkityssisältöä. Siinä suhteessa se pienenee aidosti, koska tästä muodostuu teatteri, ja toivon, että me osaamme kunnioittaa aidosti edustuksellista demokratiaa myöskin siinä suhteessa, että me tunnistamme tämän asian mittakaavan, niin että emme tarpeettomasti toista itseämme ja toisiamme vaan avaamme ne sisältöpuolet, niin kuin tässä on tarkoitus.

Minä omalta puoleltani, puhemies, kiitän siitä, että olen saanut seurata tämän keskustelun, ja toivotan teille kyllä voimia, jos tämä keskustelu edelleenkin jatkuu. Pelkään todella, että sen merkityssisältö aidosti vain pienenee, jos tätä jatkatte. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä perussuomalaisten ryhmästä]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Peltokangas.

20.20 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Puheajan suositus on 5 minuuttia, mutta ilmoitan kunnioittaen heti alkuun, että käytän kansanedustajan perustuslaillista oikeutta, 31 §. Puheeni saattaa mennä hieman yli.

Puhemies! Täällä on moneen kertaan perusteltu elvytyspaketin hyväksymistä vedoten muun muassa Suomen EU-vientiin ja siihen, tärkeää Suomelle on, että Italian ja Espanjan kaltaisten maiden elpyminen hyödyttää myös Suomen vientiä. Tätä on vaikea uskoa, mikäli katsoo ja uskoo Tullin koko vuoden 2020 vientitilastoa, jonka mukaan Suomen seitsemän suurinta vientimaata suuruusjärjestyksessä olivat Saksa, Ruotsi, USA, Alankomaat,

Kiina, Venäjä ja Iso-Britannia. Näistä suurimmista siis neljä ei kuulu Euroopan unioniin, ja Suomen vienti muutoinkin on aika tasaisesti hajautunut Saksaa lukuun ottamatta ympäri maailmaa.

Italiaan Suomen kokonaisviennistä viime vuonna kohdistui vain 2,5 prosenttia ja Espanjaan 1,6 prosenttia, eli väite siitä, että Suomen vientiä hyödyttäisi Italian ja Espanjan elvyttäminen, on puuta heinää. Tosiasiassa me elvytämme sisämarkkinakilpailijoitamme oman vientimme kustannuksella. Voin vain ihmetellä, millaisella logiikalla te tätä velkavankeuspakettia yritätte meille ja kansalaisille syöttää.

Olemme saaneet kuulla täällä salissa punamultasosialistien selityksiä, kuinka meidän on pakko olla mukana kaikessa, mitä EU meille tyrkyttää. Tämä tulee esiin useissa ministereiden puheissa siten, että maalataan mustia pilviä maamme päälle, jos sanoisimme tällä kertaa ”ei” ja vaatisimme uutta, parempaa sopimusta. Se ei kuulemma onnistu. No, kysyn: onko koskaan kokeiltu? Ei ole.

Tämä kansan taskuilla vaeltava sosialistihallitus haluaa kyykkiä Eurostoliiton mallioppilaana. Miksi paremman sopimuksen neuvotteleminen ei onnistuisi, jos Suomi ei hyväksy pakettia? On kuitenkin täysin selvää, että Euroopan unioni ei anna tukipaketin kaatua vaan joutuisi lopulta myöntymään ainakin osaan vaateistamme. Sehän olisi pakko, jos paketti ylipäätään halutaan läpi viedä ja Etelä-Euroopan mahtimaiden pankit pelastaa.

Puhemies! Ministerit ja hallituspuolueen edustajat ovat korostaneet sitä, että Suomeen pitää voida luottaa. No, onko tämä automaatti sille, että Suomen luotettavuus Ranskan ja Saksan silmissä vaatii sen, että olemme aina kättelemässä surkeimmatkin meille tarjotut sopimukset? Väitän, että luottamuksen ansaitsee jopa paremmin tekemällä edes kerran selväksi, että me emme ole mikään käsikassara, jolle käy aina kaikki ja joka on tyytyväinen pieniin almuihin. Vaikutusvaltaa on, jos sitä käytetään. Vaikutusvaltaa ei ole, jos sitä ei käytetä.

Hallitus on korostanut myös tässä elvytyspakettikeskustelussa ja yleisestikin hyvän yhteistyön merkitystä ja usein yleisesti eduskunnan hyvän työilmapiirin säilyttämistä. Tänään hallitus käytti vaikutusvaltaansa elpymisvälinekeskustelussa. Se teki pöytäyksen ja siirsi asian käsittelyn seuraavaan istuntoon. Nyt olemme siinä seuraavassa istunnossa. Tämä alkoi puoli tuntia edellisen päättymisestä.

Ministerit kävivät patsastelemassa viisi minuuttia aitiossa, kun media kuvasi ahkeria työn raskaan raatajia. Reilut 90 hallituspuolueen edustajaa äänesti opposition nurin ja poistui iloiten. Nyt käytän suomalaisuuden päivän kunniaksi J. V. Snellmanin runoja: poistui siis iloiten kesäiseen Suomeen kuin varpusparvi ikään kauniina kesäpäivänä.

Erikoisia asioita tapahtuu tätä elvytyspakettia käsiteltäessä. Rakkaat kansalaiset, te ette tiedäkään, kuinka erityisiä ja erikoisia. No, mitä tällainen pelleily kertoo eduskunnan arvovallasta tänään, sitä voi jokainen elpymispakettia ihmetellessään miettiä.

Puhemies! Koronaelpymisestä on puhuttu, kuitenkaan koronan aiheuttamia taloudellisia menetyksiä ei paketilla kustanneta. Sillä tehdään ilmastotekoja, jotka puolestaan eivät elvytä vaan tuhoavat elinkeinoja. Tästä ikävänä esimerkkinä turvetuotanto, kohoavat polttoaineen hinnat, energiahintojen nousu ja moni muu ikävääkin ikävämpi esimerkki.

Pari seikkaa vielä, puhemies, kansalaisaloitteen elpymispaketin kansanäänestämisen torppaamisesta. Se vaikuttaa tähän elpymispakettikeskusteluun siten, että esimerkiksi Toijalan keskustaajamassa Pirkanmaalla Etelä-Pirkanmaan seutukunnassa sijaitsevassa Akaan kaupungissa 16 393 suomalaista ihmettelee varmastikin tänä päivänä, miksi he eivät saaneet sanoa sanaansa, siis puolesta tai vastaan, samoin kuin Alajärven keskustaaja-

massa Etelä-Pohjanmaalla Järviseudun seutukunnassa sijaitsevassa Alajärven kaupungissa, [Puhemies koputtaa] jossa 9 425 Suomen kansalaista tänä päivänä mietiskelee, että kansanäänestys on systeemi ja kansalaisaloite on luotu ihmisten käytettäväksi. Kun se saavuttaa 50 000:n rajan, niin kansalaiset luottavat, että olisivat päässeet vaikuttamaan myöskin elvytyspakettikeskusteluun. Näin kuitenkin alajärveläisillekin hallitus löi rätin naamaan.

Aakkosissa kolmantena on Alavieska, Alavieskan kirkonkylällä Pohjois-Pohjanmaalla Ylivieskan seutukunnassa sijaitseva 2 518 henkilön kunta, jossa pohjalaiset miettivät tätä samaa. Siellä Pirkko Parturi, Teuvo Turvetuottaja ynnä muut ajattelevat, että näinköhän se demokratia menee. Yli 50 000 suomalaisen allekirjoittama kansalaisaloite [Puhemies koputtaa] elpymispaketin käsittelystä ja sen kumoamisesta kumottiin täällä härskisti hallituspuolueiden välittämättä pätkän vertaa suomalaisen ihmisen halusta tuoda mielipiteensä tähän saliin. Itse olisin ollut sen kannalla, että siitä olisi ollut hyötyä meille kaikille edustajille tätä vaikeaa elpymispakettia käsiteltäessä, koska nyt on kyseessä ehkä yksi sodanjälkeisen historiamme tärkeimpiä päätöksiä, joka vaikuttaa hyvin voimakkaasti. En koe olevani niin viisas, etteikö kansan neuvoa-antava äänestys olisi antanut minulle hyviä rahkeita edetä päätöksentekoon.

Arvoisa puhemies! Luettelen loput Suomen kunnat seuraavissa puheissani tulevien viikkojen aikana. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Tässä kohtaa edelleenkin totean, että puhemiesneuvosto suosittaa, että käyttäisimme 5 minuutin aikarajausta puhuessamme. [Mika Niikko: Eivätkö ne puhemiesneuvostossa ole kaikki?] — Totean tämän näin, koska tämä on puhemiesneuvoston suositus, ja kuten olemme huomanneet, niin täällä voi pyytää useampia puheenvuoroja. — Seuraavaksi edustaja Packalén.

20.29 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Elvytyspakettia ei voida pitää väliaikaisena, koska vastuut ja toiminta-aika jatkuvat pitkälle tulevaisuuteen. Me suomalaiset elvytyspaketin nettomaksajina elvytämme kilpailijamaitamme aina vuoteen 2058 asti. Ja lisää on mitä todennäköisimmin myös luvassa, sillä nyt koronan varjolla otettava yhteisvastuullinen laina ei punavihreän hallituksemme vakuuttelusta huolimatta tule jäämään kertaluontoiseksi. Tämä saatiin viimeksi lukea maanantai-iltana Ylen uutisoinnissa, jossa Euroopan komission johtava varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis sanoi uskovansa, että onnistuessaan rahoitusvälinettä voitaisiin käyttää useamminkin. Moka tajuttiin nopeasti myös Brysselissä, ja saimmekin todistaa ja lukea Twitteristä komission varapuheenjohtajan sujuvia suomenkielisiä tviittejä elpymispaketin kertaluontoisuudesta ja ainutlaatuisuudesta. Eihän tähän voi enää muuta todeta kuin että suomineitoja viedään nyt kuin litran mittaa.

Arvoisa puhemies! Elvytyspaketti ei tule jäämään kertaluontoiseksi. Tämän osoittaa myös elvytyspaketin todellinen luonne. Paketti on tarkoitettu sitä varten, että monessa EU-maassa ylivelkaisuus rajoittaa tarvittavien elvytystoimien suorittamista. Myös muun muassa Italian kohdalla kasvanut tyytymättömyys EU:ta kohtaan on huomattavaa. Elvytyspaketissa on siten suurelta osin kyse EU:n kapinoivien maiden ostamisesta puolelleen ja halusta peitellä tiettyjen maiden ylivelkaisuutta.

Paketti on kokonaisuudessaan Suomen itsenäisyyden ja talouden kannalta erittäin epäedullinen. On kallis virhe lahjoittaa varoja miljarditolkulla Välimeren kilpailijamaihin, sillä mikään ei estä jäsenmaita elvyttämästä itse talouksiaan kansallisten budjettiensa kaut-

ta. Itsenäisen kansakunnan olemassaolo ei voi mitenkään nojata siihen, että joudumme maksamaan miljardeja aina, kun niin vain pyydetään tai kun meitä pelotellaan.

Arvoisa puhemies! Pääministerillämme oli erinomainen lähtöasetelma elvytyspaketin neuvotteluissa. Suomen aiemmat hallitukset olivat linjanneet Suomen EU-politiikan kannaksi sen, että jokainen jäsenmaa vastaa itse omasta budjetistaan sekä veloistaan. Pääministeri olisi voinut jatkaa samalla linjalla. Myös EU:n perussopimukset kieltävät yksinkertaisesti koko yhteisvastuun. Pääministeri olisi voinut vedota EU:n omiin sopimuksiin, mutta ei. Pääministeri Marin ei noudattanut edes Suomen perustuslakivaliokunnan lausuntoa EU:n elpymissuunnitelmasta suurelle valiokunnalle. Lausunnossa todettiin 12.6.2020 seuraavaa — suora lainaus: ”Valtioneuvoston ei tule asian käsittelyn tässä vaiheessa hyväksyä tai edistää nyt ehdotettua unionin lainanottoa ja jäsenvaltion siihen kytkeytyvää vastuuta avustusmuotoisista tukivälineistä.” Tämä osoittaa pääministeriltämme totaalista valmistautumisen puutetta vaativaan neuvottelutehtävään. Lopputulos taas osoittaa, että pääministerillämme oli äärimmäisen kova tarve tehdä vaikutus Brysselin suuntaan.

Pääministerimme neuvottelema elvytyspaketti ei ole neuvottelu- tai edes torjuntavoitto, se on tulos, jonka saa heti antautumalla. Tämän tajuavat myös kansalaiset, ja tästä syystä kansalaismielipide elvytyspakettia kohtaan onkin suurelta osin kriittinen.

Suomalaisten kritiikin elpymispaketille osoittaa myös kansalaisaloite, joka keräsi yli 60 000 allekirjoitusta ennätysajassa, vain muutamassa päivässä. Irvokkainta kuitenkin oli, että perussuomalaiset ainoana puolueena käyttivät puheenvuoroja kansalaisaloitteen käsittelyssä. Kyllä, kaikki muut puolueet loistivat puheenvuoroissa poissaolollaan. [Mika Niikko: Tehtiin historiaa!] — Se on historiaa. — Arvoisa hallitus, tämän verranko hallitus arvostaa kansalaisaloitejärjestelmää sekä kansan tahtoa? Ette viitsi vaivautua edes keskusteluun paikalla. Eikö teitä hävetä? Ja eihän teitä hävetä. [Puhemies koputtaa] — Kiitos. Jatketaan tästä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niikko.

20.34 **Mika Niikko ps:** Arvoisa puhemies! Haluan ennen omaa puheenvuoroani ottaa kantaa edustaja Kiljusen puheenvuoroon. Koska siihen ei mahdollistettu debattia, niin tässä vaiheessa varmasti siihen voi muutaman sanan käyttää.

Ymmärrän lähtökohtaisesti Kiljusen logiikkaa. Hän on hyvin terävä kaveri, ja arvostan hänen työtään Euroopan neuvostossa ja valiokunnassa, jossa tehdään yhteistä työtä. Hän pohtii asioita paljon. Mutta arvio siitä, että kansanedustajat täällä pitävät puheita vain lämpimikseen, on hiukan loukkaavaa sitä perustuslaillista sananvapautta kohtaan, jota tämä talo meille suo.

Nyt ei ole kyse mistään pienestä lainsäädännöstä tai hetkellisestä Suomen kansaa verovaroin kurittavasta säätämisestä. Kyse on lainsäädännöstä, joka sitoo Suomen sellaiseen vastuuseen, että meidän jälkeläisemme kantavat siitä seurauksensa vielä vuosikymmenet. Ja toisaalta, mikä se sellainen parlamentti tai maa on, jossa opposition pitäisi vaieta, kun hallitus jotain on päättämässä? Meillä on tuossa lähellä eräskin iso maa, missä oppositio ei tällaista keskustelua pitkään käy, koska se vaiennetaan. Emmehän me halua sellaista kehitystä, missä sananvapaus ja kansanvalta ja kansan tahto eivät kuuluisi tässä talossa, ja siinä mielessä on hyvä, että jokainen edustaja pitää ne puheet perusteluiltaan niin pitkinä kuin haluaa, koska tässä tehdään merkittävää historiaa Suomen tulevaisuuden osalta. Näitä pu-

heita tullaan tarkastelemaan vielä vuosikymmenten päästä. Katsotaan sitten, missä mentiin mahdollisesti pieleen, ja sen arvioivat sitten historioitsijat.

Arvoisa puhemies! Se, mistä halusin puhua ja mistä en ole vielä puhunut, on nämä tarkkarajaisuus ja kertaluontoisuus, joita hallitus on toitottanut median avustuksella kansalaisille. Tämä väite tarkkarajaisuudesta tämän paketin suhteen on erittäin kyseenalainen, ja se on kyseenalainen ennen kaikkea sen takia, että tässä ei ole määritelty tämän paketin varojen takaisinmaksua sitovalla tavalla ollenkaan. Tämän takaisinmaksun osalta me tullaan näkemään, miten siinä onnistutaan. Nimittäin koska takaisinmaksusta ei ole päätetty, niin joka tapauksessa vastuun tulee olla huomattava erityisesti tämän budjettikauden päättymisen, vuoden 2027, jälkeen. Joka tapauksessa vuotuiset EU-jäsenmaksut tulevat kasvamaan Suomen osalta 210—500 miljoonan euron verran tämän rahoituskauden jälkeen, ja se on iso summa se, koska tiedämme, mihin ne rahat kohdennetaan.

Arvoisa puhemies! Erittäin suuri riski on myös siinä, että kun näitä laskuja ruvetaan maksamaan itse kussakin maassa takaisinpäin pikkuhiljaa, ennen vuoden 2056 eräpäivää joku jäsenmaista voi osoittautua varattomaksi, voi osoittautua kyvyttömäksi hoitamaan sitä velkaansa. Tämähän ei olisi ensimmäinen kerta. Meillä on aivan lähihistoriassa esimerkkejä siitä, kuinka Kreikka ei ole kyennyt hoitamaan niitä velkojaan takaisin, ja sen takia heille on tehty uusia tukipaketteja ja erilaisia rahoitusjärjestelyjä, joilla he ovat pystyneet maksamaan niitä velkojaan takaisin. Sama koskee osin myös Italiaa. Jos nämä maat eivät pysty maksamaan näitä velkojaan takaisin, niin silloin muut jäsenmaat niillä takausvastuillaan maksavat sen. Suomen osalta vastuiden tarkkarajaisuus nojaa siihen, että ongelmatilanteessakaan, jos joku ei selviä maksuistaan, Suomi ei niitä joutuisi maksamaan, mutta tämän sopimuksen mukaan käy juuri päinvastoin. [Puhemies koputtaa] Tämän sopimuksen perusteella Suomen vastuut voivat nousta enimmillään 1,4 miljardiin euroon vuodessa — siis 1 400 miljoonaa euroa vuodessa me voitaisiin joutua maksamaan toisten takauksia, jos menee kaikki ihan pieleen. Sen tähden perussuomalaiset ei voi hyväksyä sitä, että me holtittoman taloudenkäytön, Etelä-Euroopan valtioiden velkoja rupeamme takaamaan tai sen enempää heille mitään rahaa lahjoittamaan. Vaikka kyse olisi kertaluontoisesta suorituksesta, mitä emme usko, niin emme silti tähän mukaan lähtisi, nimittäin sen verran me arvostamme suomalaisten veronmaksajien selkänahasta ansaittuja euroja, että soisimme, että ne jäisivät Suomen talouden kehittämiseksi.

Arvoisa puhemies! Mitä tulee väitteeseen siitä, että tällä pelastetaan työpaikkoja niin Suomessa kuin Euroopassa, se ei välttämättä pidä kaikilta osin paikkaansa. Me ollaan kuultu muiltakin edustajilta se perustelu, että tällä ei Suomen kansantaloutta tai työpaikkoja lisätä. Päinvastoin voi käydä niin, että joistain näistä maista tulee kilpailijoita Suomen teollisuudelle. Esimerkiksi Espanja yrittää päästä autojen akkuvalmistajien kärkimaaksi Euroopassa nimenomaan näillä tukivaroilla. Siinä mielessä nämä päätökset eivät ole niin yksinkertaisia kuin hallitus on antanut täällä esittää.

Arvoisa puhemies! Me tiedämme, että kriisejä tulee ja menee, mutta todennäköistä on se, että uuden paketin tekemisen kynnys tulee kasvamaan. [Puhemies koputtaa] Tämä ei ole ensimmäinen eikä tämä ole viimeinen paketti, ja sen tähden me haluamme tälle panna pisteen, jottei tämä velkaunioni kehity eteenpäin tästä entisestään.

Arvoisa puhemies! Olisin halunnut vielä sanoa muutaman sanan siitä, mikä on erittäin tärkeää perussuomalaisille tämän paketin vastustamisessa. Se, mikä on jäänyt vähemmälle huomiolle, on se, että tähän pakettiin sisältyy myös alustava hyväksyntä uusille EU-veroille. Tämä on täysin jäänyt mediassa huomiotta. Elpymisrahastosta aiheutuvien vastuiden

tarkkarajaisuutta ei ole mahdollista varmistaa muuten kuin kasvattamalla EU:n tuloja eli näitä omia varoja, ja ensimmäinen omien varojen kasvattaminen on jo tapahtunut muovimaksun kautta, joka on käytännössä jo hyväksytty. [Puhemies koputtaa] Muovivero on se, mihin kaikki jäsenmaat ovat jo suostuneet. Seuraavaksi tulee hiilidioksidipäästöjen tullimekanismi eli hiilitulli EU:n ulkorajalla, ja kolmantena tulee digitaalivero, niin sanottu nettijättivero, ja neljäntenä tulee uudistettu ehdotus päästökaupan huutokauppatuloista, ja niin edespäin. Näitä erilaisia veroja on paljon tulossa, ja tämä tarkoittaa sitä, että kun EU pääsee verottamaan yrityksiä, niin se pääsee silloin myös säätelemään sitä, että eri kansallisten valtioiden itsemääräämisoikeus veron keräämiseen heikkenee. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Arvoisat edustajat! Minusta olisi hyvä, että pystyisimme pitämään kiinni tästä suosituksesta. Tunnen myös tietysti työjärjestyksen ja perustuslain näiltä osin, että edustajalla on rajoittamaton puheoikeus, mutta kun teistä osa käyttää tätä suositusta, niin minusta se on arvokasta, että annetaan aina toisille mahdollisuus tulla puhumaan, ja täällä tätä aikaa kyllä riittää. — Seuraavaksi edustaja Puisto.

20.44 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Haluan vielä nostaa valtiovarainvaliokunnan lausumat esille sen takia, että omasta mielestäni niitä ei ole kuitenkaan ehkä käyty asiallisesti täysin läpi, ja myös haluan jättää kirjoihin oman näkemykseni niistä. Eli yksihän niistä esimerkiksi kuuluu, että ”elpymisväline pidetään poikkeuksellisena ja kertaluonteisena ratkaisuna, järjestely ei toimi ennakkotapauksena eikä Suomi hyväksy vastaavan järjestelyn toistamista tai muuttamista pysyväisluontoiseksi”. Kun itsekin ajattelen tätä ihan talousrealistin näkökulmasta, myös ehkä talouskonservatiivisesta lähtökohdasta, niin nämä lausumat ovat itse asiassa aika hyviä. Minä itse olen samanlaisista asioista puhunut ja ottanut esille muun muassa ihan hallitusohjelmankin suhteen terveen fiskaalipolitiikan — otin edellisessä puheenvuorossakin tämän teeman esille. Tämä sisältää asioita niin kuin no bail-outia ja vastaavaa, järkevää talouspolitiikkaa ja myös sellaisia näkemyksiä, mitä Suomikin on ollut ajamassa EU:ssa aikaisemmin läheisessä yhteistyössä muun muassa Saksan kanssa ja Pohjoismaiden kanssa, Hollannin kanssa ja niin edespäin.

Sinänsä monet ovat kannatettavia, mutta se omakin kritiikki kohdistuu nimenomaan siihen, miksi voidaan päästää tämä paketti nyt läpi ikään kuin sillä perusteella, että meillä on valtiovarainvaliokunnassa nämä lausumat. Ja tässä minun mielestäni tehdään virhe, että vaikka nämä lausumat sinänsä ovat ihan hyviä, niin tämä paketti pitäisi palauttaa neuvottelupöydälle ja kääntää se kurssi, koska nyt EU menee sellaisille raiteille, mihin sen ei pitäisi mennä. Eli otetaan se ryhtiliike ja nimenomaan ajetaan näitä lausumienkin asioita aineellisesti nimenomaan sillä, että palautetaan tämä paketti neuvottelupöydälle ja vaaditaan niitä asioita. Nythän on sellainen tilanne, että Saksa on luisunut niistä aikaisemmista näkökulmista ja Etelä-Eurooppa tietysti haluaa tätä avustusta ja Itä-Euroopan kannalta on siinä mielessä semmoinen paradoksaalinen tilanne, että he ovat niin voimakkaita avustusten nettosaajia johtuen siitä, että he tulevat niin pitkältä takamatkalta, ainakin historiallisesti, EU:ssa. He ovat nettosaajia, heillä tavallaan taloudellinen intressi on sen puolella, että paketti ajetaan läpi, vaikka siellä sitten olisi erilaisia periaatteellisia varaumia. Se ei ole minun mielestäni myöskään kovin hyvin ajateltu. Itse asiassa minä ajattelisin, että monen itäisen Euroopan maan, esimerkiksi Liettuan, Puolan ja niin edespäin, talous on kohentunut hyvinkin voimakkaasti ja osa näistä maista on myös itse asiassa koronakriisissäkin pärjännyt oikein hyvin.

Edelleen tässä nousee se kysymys, että kun Marinin hallitus on käynyt näitä neuvotteluita EU:ssa, niin miksei silloin Suomi ollut mukana tässä nuukassa nelikossa. Miksei Suomi silloin nimenomaan profiloitunut ja ajanut näitä samoja asioita, mitä valtiovarainvaliokunnan lausumissa on esitetty, yhdessä nuukan nelikon kanssa? Nyt Suomi nimenomaan irrottautui pois siitä.

Mutta edelleen, jos tästä kuitenkin hakee positiivisia näkökulmia, niin tämä ehkä nyt selkeyttää sisäpoliittisesti tahtotilaa tämän eduskunnan aikana ja paaluttaa Suomen kantaa, ja ainakaan näillä lausumilla Suomi ei lähde mukaan esimerkiksi sellaisiin mahdollisiin ylilyönteihin, mitä voi olla nähtävissä. Elvytys on tarpeen, mutta elvytystäkin voidaan lähteä tekemään niin, että se ikään kuin ajetaan totaalisen yli. Siinä näen arvon, mutta se riski on nimenomaan siinä, että nyt ei olisi pitänyt lähteä siihen. Ja myös katson, että nämä lausumat sitovat siihen saakka, kunnes tulee uusi esitys, jolloin se taas käsitellään eduskunnassa ja tehdään sitten uusi ratkaisu, maksimissaan tämän parin vuoden aikana, minkä tämä eduskunta on nyt koolla, ja aikaisemminkin.

Itse asiassa semmoisen asian minä haluan tuoda esille vielä, että nythän ollaan käsittelemässä pankkiunionia, esimerkiksi sen kriisinratkaisurahastoa ja talletussuojarahastoa, enkä tiedä, olenko tässä salissa nyt nähnyt kysymystä siitä — vaikka tämä ei ole sinänsä valtioiden asia yksiselitteisesti, siinä ovat pankit mukana ja muut — mikä on näiden lausumien merkitys suhteessa siihen, mitä Suomi tulee käsittelemään osana pankkiunionia.

Palaan tähän seuraavassa puheenvuorossa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen, Jukka.

20.49 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Se, että tukipakettirahoilla saatetaan rahoittaa muiden EU-maiden puolustushankintoja, on vain yksi esimerkki siitä, miten kyseenalaista on suunnata valtavia määriä veronmaksajiemme rahoja EU:n tukipakettiin. Pääministerimme ei ole tehnyt kunnollista vaikutusarviota paketin seurauksista, kun hän meni viime kesänä neuvottelemaan Brysseliin. Hänellä ja hallituksella olisi ollut mahdollisuus kuunnella perussuomalaisia ja kriittisiä puheenvuoroja tukipaketista. Pääministeri ei myöskään antanut yhtään haastattelua suomalaisille median edustajille, kun hän saapui Brysselistä Helsinki-Vantaalle tukipakettineuvotteluiden jälkeen. Pääministerin käytös viittasi siis jo viime kesänä vahvasti siihen, että Brysseli määrää, mitä hallitus tekee, ja pulinat pois.

Totean nyt tässä kuitenkin, että hallituksella on ollut aikaa tehdä erilaisia selvityksiä ja kuunnella asiantuntijoita. Hallitus on myös koko hallituskauden jättänyt vastaamatta opposition kansanedustajien kysymyksiin täällä suuressa salissa. Samanlainen välinpitämätön suhtautuminen on näkynyt erityisesti suhteessa kriittisiin puheenvuoroihin EU-tukipaketista. Onko niin, että hallituksen ministereille on jo kabineteissa luvattu komissaarivirkoja, kun perusteltu kritiikki ja varoitukset tukipaketin seurauksista ovat olleet kuin tuuleen olisi huutanut?

Suomi on aina historiallisista syistä johtuen tehnyt isoja päätöksiä laajalla parlamentaarisella yhteistyöllä. Tukipaketti heikentää entisestään suomalaisten kansallista itsemääräämisoikeutta ja keskittää valtaa Brysseliin. Tukipaketin valmisteluun on liittynyt erikoisia piirteitä, jotka eivät kuulu terveeseen demokratiaan. Hallitus puhuu jatkuvasti tukipaketin kertaluontoisuudesta, vaikka todellisuudessa ja todennäköisesti jo ensi syksynä on tulossa uusi tukipaketti, joka on yllätys, yllätys jälleen kertaluontoinen.

Arvoisa hallitus, miksi te ette pysy totuudessa? Miksi valehtelette Suomen kansalle tukipaketin todellisesta luonteesta? Jos paketti hyväksytään eduskunnassa, se tulee todellisuudessa johtamaan nykyisen kaltaisen Euroopan unionin muuttumiseen pysyväksi tulonsiirto- ja velkaunioniksi. Mihin on unohtunut hallituksemme yhteistyö eduskunnan kanssa? Hallitus on nyt tekemässä historiallisen vääryyden Suomen kansaa kohtaan, mikäli tukipaketti hyväksytään. Suomen kansan silmissä näyttää vahvasti siltä, että hallitukselle yhteistyö ja nöyristely Brysselin edessä on tärkeämpää kuin yhteistyö eduskunnan kanssa ja oman kansan mielipide tukipaketista.

Suomella on omasta takaa ennätyssuuri valtionvelka, joka kasvaa entisestään. Seuraavilla hallituksilla on edessään isot leikkaukset valtion budjettiin. Tulevatko kansalaiset tuntemaan tilipussissaan Marinin hallituksen aiheuttaman syömävelan, joka näkyy rajuina veronkorotuksina? Suomen talous tulee ajautumaan ennennäkemättömään taloudelliseen kriisiin, kansalaisten ostovoima ajetaan alas, työpaikkoja ei synny. Silti meillä on muka velvollisuus rahoittaa veronmaksajien rahoilla huonosti talouttaan hoitaneita EU-maita.

Arvoisa puhemies! Terveellä maalaisjärjellä varustetun suomalaisen oikeustajuun ei millään mahdu se, että suomalaisista on tehty kaikkiin mahdollisiin asioihin maksumies. Kun me emme ole Suomessa saaneet omaa talouttamme kuntoon, niin minkä takia hallitus haluaa meidät maksumiehiksi oman taloutemme lisäksi vieraiden maiden talouksien epäonnistumisille? Katsokaamme oman maan tilannetta: ennätyssuuri työttömyys, työssä käyviä köyhiä, pitkät hoitojonot, hoitokodeissa kärsivät vanhukset, lista on loputon. Olemmeko me muka niin varakas maa, että meillä on tässä tilanteessa varaa lahjoittaa rahaa miljardeja ulkomaille? — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Arhinmäki.

20.54 **Paavo Arhinmäki vas:** Arvoisa rouva puhemies! Olen hyvin isänmaallinen ihminen. Minusta isänmaalliset ovat niitä, jotka laittavat lyhytnäköisen poliittisten voittojen tavoittelun tai poliittisen pelin ja pelleilyn sivuun silloin, kun päätetään vakavista asioista, [Mauri Peltokangas: Mitä te teitte tänään? Poliittista pelleilyä! Käsittämätöntä!] joilla on vaikutusta syvästi suomalaisten ihmisten työllisyyteen, toimeentuloon, arkeen. Silloin ne puolueet, jotka vakavasti ottavat kansanvallan ja haluavat huolehtia isänmaasta, löytävät toisensa yli oppositio—hallitus-rajojen, yli erilaisten poliittisten näkemysten.

Arvoisa rouva puhemies! Olen kuullut täällä parin päivän aikana moneen kertaan sanottavan, miten meidän itsenäisyys on menossa. Muistan jo 90-luvulta, kun puhuttiin, miten meidän itsenäisyys menee. Tämä eduskunta on tehnyt lukuisia päätöksiä, joista on aina sanottu, että nyt meiltä menee itsenäisyys. Ei ole mennyt niistä päätöksistä, eikä mene tästäkään päätöksestä. Itsenäisyydestä päätämme me, kansan valitsemat edustajat. Siitä eivät päätä komissaarit eivätkä muiden maiden parlamentaarikot. [Mauri Peltokangas: Kyllä te tiedätte, mistä täällä puhutaan!] Itsenäisyys on asia, joka sisältää vahvan itsetunnon, ja niillä, jotka kuvittelevat, että itsenäisyys viedään muiden toimesta meiltä, ei ole vahvaa itsetuntoa.

Arvoisa rouva puhemies! Täällä on puhuttu paljon siitä, viekö tämä kohti liittovaltiota. Liittovaltio on sana, jota jokainen voi käyttää, ja jokainen antaa sille aivan omanlaisensa sisällön. Jos mietin, mikä on syvintä liittovaltiokehitystä, niin se on varmasti EU:n militarisointi. Ne puolueet, jotka haluavat vahvistaa EU:n militaaripuolta, ne puolueet, jotka erityisesti ovat kannattaneet voimallisesti sitä, että saksalaista ja ranskalaista sotateollisuutta

EU:n varoilla rahoitetaan, ovat liittovaltion kannattajia. Olen huomannut, että erityisesti eduskunnan oikealta laidalta on kovasti kannatettu tätä liittovaltiokehitystä, jossa EU:lle tuodaan myös tämä sotilaallinen puoli.

Arvoisa rouva puhemies! Tähän monivuotiseen rahoituskehykseen eli EU:n seitsemän vuoden budjettiin ja siihen sisältyvään elpymisvälineeseen sisältyy se, että me nostamme Euroopan ja Suomen taloutta ja työllisyyttä sekä puolustamme työntekijöiden mahdollisuutta toimeentuloon. Me pidämme huolta siitä, että Eurooppa säilyy maanosana, jossa tehdään työtä ja jossa työläiset pärjäävät ja saavat toimeentulon. Me teemme sitä, mitä muualla maailmassa myös Yhdysvallat ja Kiina tekevät; nekin elvyttävät taloutta koronakriisin jälkeen. [Mika Niikko: Omaa talouttaan!]

Jos miettii, mitä uusia toimia tässä on, niin tässä on EU:n omia varoja, ja ne ovat aivan erinomaisia asioita:

Digivero: Pitääkö meidän todella hyväksyä se, että ylikansalliset suuryritykset, digiyritykset, kiertävät veroja kaikkialla maailmassa? Eikö niiden pitäisi maksaa niistä voitoista, joita ne tekevät Euroopassa, myös veroa? Tähän digiverolla puututaan. Me isänmaalliset haluamme, että monikansalliset digijätit myös maksavat veronsa Eurooppaan.

Entä hiilitullit? Hiilitulleilla puolustetaan sitä, että teollisuus pystyy toimimaan myös jatkossa Euroopassa. Me estämme sen, että ilmastosta piittaamattomat, saastuttavat toimijat ottavat tällä itselleen voittoja. Tämän kannalla ovat perussuomalaiset olleet tähän asti ja vaatineet täällä hiilitullia, mutta nyt kun se on toteutumassa tämän paketin kautta, sitä vastustetaankin. [Mika Niikon välihuuto] Tämä kuvastaa kaikkea: yhtenä päivänä ollaan yhtä mieltä, toisena päivänä toista mieltä, takki kääntyy edestakaisin, tuulivoimalan tavoin pyörii, ja tärkeintä on vastustaminen eikä se, mikä on Suomen kansan etu. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niemi.

21.00 **Veijo Niemi ps:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Alkuun haluan lausua muutaman sanan teille henkilökohtaisesti eduskunnan tilintarkastajien puheenjohtajana. Haluan kiittää teitä siitä arvokkaasta ja juhlavasta tilaisuudesta teidän edustustiloissanne joku aika takaperin. Vaikkakin asia oli ikävä, mitä käsittelimme, niin tilaisuus oli itselleni ainakin kovasti juhlava, kiitos.

Ja sitten varsinaiseen puheeseen:

Tuossa arvostamani edustaja Peltokangas kysyi aiheellisesti Akaan ja Alajärven ihmisten puolesta. Kysyn itse aivan samalla tavalla Lempäälän noin 23 800 ihmisen puolesta, joista monet ovat minulle lähettäneet kysymyksiä siitä asiasta, miksi me emme saa päättää tästä vakuusrahastoon menemisestä, miksi me emme saa äänestää tästä asiasta. Aivan samalla tavalla minulle on tullut lukuisia kyselyjä tästä asiasta.

Ranska yritti jo aiemmin ennen koronaa saada aikaiseksi euroalueen yhteistä budjettia. Saksa ei suostunut. Ranskaa pelotti etenkin Italian valtion korkea velkaantuneisuus, mikä meillä kaikilla nyt on jo tiedossa, ja ranskalaisten pankkien huomattava italialaispankkien luototus. Pelkona oli, että jos Italian valtio ajautuu leikkaamaan velkansa tai eroamaan eurosta, italialaiset pankit menisivät nurin ja siten myös ranskalaiset pankit siinä samalla.

Nyt koronan myötä Etelä-Euroopan muuta Eurooppaa suurempi talousšokki — Välimeri kun elää turismista, joka putosi lähes nollaan — yhdistettynä jo ennestään korkeaan velkatasoon sai myös Saksan taipumaan ”kertaluonteisen elpymisrahaston” kannalle. EU-ko-

missio ja Euroopan keskuspankki ovat jo pitkään, ainakin eurokriisistä lähtien, yrittäneet saada aikaiseksi EU- tai euroalueen yhteistä budjettia ja eurobondeja. Jos olisi kysytty erikseen jäsenmailta — miksei kysytty — haluatteko EU:lle verotusoikeuden, oikeuden alijäämäisiin budjetteihin, oikeuden ottaa velkaa, niin kukaan ei takuulla olisi suostunut. Pakettia esitetään koronan varjolla. Se on kytketty monivuotiseen budjettikehykseen, jolloin paketin hylkääminen hylkäisi samalla myös EU:n budjetit ja pakottaisi jäsenmaat aloittamaan budjettineuvottelut uudelleen, mikä olisi hyvin tärkeätä muun muassa Suomen osalta. Päättäjät on siis väsytetty kevään ja kesän huippukokouksissa ja monissa muissa tilaisuuksissa.

Pakettia on perusteltu koronakriisillä ja tarpeella elvyttää Euroopan taloutta. Tämä on mielestäni kyllä ihan pötypuhetta. Joka ikinen euromaa voi lainata markkinoilta rahaa nolla- ja tällä hetkellä jopa miinuskorolla ja elvyttää niin paljon kuin maata itseään huvittaa. Ja perussääntöhän muun muassa EU:ssa on, että jokainen maa ottaa ja vastaa omista veloistaan, ei yhteisistä veloista. Koordinoitujen elvytystoimien korkeampi tehokkuus on myös heikko argumentti. Lisäteho on parhaimmillaankin vaatimaton, ja ei ole ollenkaan selvää, että merkittävää koordinaatiota tulee edes tapahtumaan.

Suomen viennin elvyttäminen on siinä mielessä aika lailla pötypuhetta. Rahaa kaadetaan nyt sellaisiin maihin, jotka eivät ole Suomen merkittäviä asiakkaita, Suomelle merkittäviä vientimaita. EU:n hyötyihin ja erityisesti sisämarkkinoista Suomen saamiin miljardihyötyihin viittaaminen on myöskin pötypuhetta. EU ja sisämarkkinat eivät ole uhattuina, eivätkä Suomea uhkaa potkut EU:sta.

Kyseessä on todellisuudessa ylivelkaisten tai poliittisesti hermostuneiden Välimeren ja Itä-Euroopan maiden ostaminen suopeammiksi EU:lle. Elpymisrahaksi paketti ei riitä, eikä Italian tai Espanjan ylivelkaisuus paketilla muuksi muutu. Paketin merkitys on siinä, että EU:n sääntöjen uudelleentulkinta ja nyt ehdotetut toimenpiteet mahdollistavat tulonsiirtoja yhteisvastuuliittovaltion ja luovat ensimmäisen 750 miljardin euron koepallon, kokeiluerän. Seuraava on jo paljon helpompi toteuttaa. Jokainenhan niistä on se ainutkertainen — ei toistu. Pakettiin oltiin markkinoilla tyytyväisiä sen takia, [Puhemies: 5 minuuttia!] että nyt tiedetään, että EU-maat ovat valmiita vastaamaan toistensa veloista ja maksamaan toistensa laskuja.

Hyväksymällä tämän paketin hallitus siis sitoo Suomen sekä yhteisvastuuseen EU:n velasta että tulonsiirtoihin ja Suomen nettomaksujen kasvamiseen vuosikymmeniksi. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

21.06 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Kun käsitellään hallituksen esitystä eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen hyväksymisestä, on syytä muistaa, että perussuomalaisen politiikan lähtökohtana on aina suomalaisen kansanvallan, kulttuurin ja elämäntavan puolustaminen. Tämän vuoksi suhtautumisemme Euroopan unioniin ja sen kasvaviin integraatiopyrkimyksiin on hyvin kriittinen. Suomalaisen demokratian ja hyvinvointivaltion selviytyminen tulevina vuosikymmeninä ei ole mahdollista, mikäli emme pääse irtautumaan kaikille elämänalueille puuttuvasta Brysselin sanelusta. Euroopan laajuinen byrokratia ei edusta eurooppalaisuuden aitoja hyveitä. EU on toiminnallaan muuttunut karikatyyriksi siitä, mitä eurooppalaisuus todellisuudessa on. Vakavin ongelma onkin se, ettei Euroopan unioni myönnä, kuin-

ka ainutlaatuinen on se eurooppalainen sivilisaatio, jonka arvokas osa Suomi on. Suomen menestys on rakennettu veteraanisukupolvien taisteluilla ja jälleenrakennustyön sitkeällä uurastuksella. Maamme kukoistuksen ovat aikaansaaneet suomalaiset suomalaisella työllä.

Perussuomalaiset on suomalaisista puolueista ainoa, joka vaalii Eurooppa-politiikassaan suomalaisia, kristillisen yhtenäiskulttuurin ja valistuksen ajan muovaamia klassisia, länsimaisia arvoja. Suomen valtapuolueet sitä vastoin saarnaavat Brysselin tukemana avoimen maahanmuuton, globalisaation ja uusliberaalin talouspolitiikan ja nyt Euroopan elpymisväline -sanomaa. Suomen valtavirtapuolueet ovat näin valmiita sivuuttamaan Suomen ja muun Euroopan monituhatvuotisen länsimaisen perinnön. Eurokriisin, maahanmuuttokriisin, brexitin ja koronan jäljiltä EU on käymistilassa.

Arvoisa puhemies! Unioniin on perinteisten integraatiomyönteisten Ranskan ja Saksan rinnalle syntynyt vahva suuntaus, joka vastustaa vallan keskittymistä Brysseliin etenkin maahanmuuttopolitiikassa. Lisäksi Tanskan, Unkarin ja Itävallan kaltaisissa pienissä jäsenmaissa on kyllästytty komission sanelupolitiikkaan ja alettu painottaa suhteellisuus- ja läheisyysperiaatteiden merkitystä kaikissa Euroopan unionin tulevissa uudistuksissa.

Suomella on nyt mahdollisuus valita vahva, itsenäinen linja kansallisen näivettymisen ja itsemääräämisoikeuden heikkenemisen sijaan. Nyt on aika sanoa ”ei” tällaiselle velkapaketille ja integraation syventyvyydelle — itsemääräämisoikeutemme heikkenemisen sijaan, miettikää. Suomen ääni ei tule lainkaan kuuluviin Ranskan ja Saksan johtamassa EU-liittovaltiossa, mutta kriittisten EU-maiden liittoumassa Suomi voisi olla kokoaan suurempi vaikuttaja — tässä kohtaa ”kokoaan suurempi” on oikeassa kohtaa.

Euroopan unioni ei ole ikuinen. Jo ennen unionin lopullista hajoamista perusuomalaiset näkee pidemmän aikavälin strategisena tavoitteena Suomen hallitun EU-eron — no, joko yksin tai osana laajempaa EU-kriittisten maiden joukkoa. Tämä on sellainen, mistä pitäisi keskustella. Tulevaisuus ei ole niin kultainen kuin miten se tässäkin salissa kuvitellaan. Euroopan unioni on vaikeuksissa, ja meillä pitäisi olla myöskin etukäteen suunniteltu exit-strategia. Se olisi edeltä viisautta. On harhaluulo, että Euroopan maiden välinen rauha ja sisämarkkinoiden ylläpitäminen vaatisivat tuekseen poliittisen unionin. Suomi tarvitsee perussuomalaisia myöskin Euroopan parlamenttiin ajamaan oikeasti suomalaisten asiaa. Emme voi heittäytyä muiden kansakuntien hyväntahtoisuuden varaan, sillä kansallisen edun toteutuminen on yksin suomalaisten käsissä — yksin suomalaisten käsissä.

Loppu liittovaltiokehitykselle: Suomi on koko euro- ja EU-jäsenyytensä ajan tukenut niin sanottua vahvan komission doktriinia. Tämän opinkappaleen mukaan jäsenmaista riippumaton toimivaltainen Euroopan komissio pitää myös tiukoissa paikoissa pienten jäsenmaiden puolta erityisesti Ranskan ja Saksan akselin valtapyrkimyksiä vastaan. No, todellisuudessa Suomi on tehnyt vakavan virhearvion — vakavan virhearvion — sillä komissio ei ole niin neutraali toimielin kuin sen virallinen asema antaa ymmärtää.

Puhemies! Komissio on altis isojen jäsenmaiden painostukselle, ja usein se valmistelee asetus- ja direktiiviesitykset [Puhemies: 5 minuuttia!] siten, että ne erityisesti miellyttäisivät Saksan, Ranskan, Espanjan ja Italian nelikkoa. Komission mielistelyn ohella Suomen EU-vaikuttamista on leimannut mallioppilaan rooli. Suomi etukäteen ilmoittaa sitoutuvansa huonoihinkin kompromisseihin. Tanskasta ja Ruotsista poiketen Suomi harvoin äänestää neuvostossa enemmistön kantaa vastaan, vaikka olisi kyse kansallisesti tärkeästä aiheesta. Suomi on jopa liputtanut määräenemmistöpäätösten soveltamisen lisäämisen puolesta, vaikka tämä entisestään vähentäisi maamme päätösvaltaa EU-asioissa, tästä pois

luettuna tietenkin arvostetut meppimme Laura Huhtasaari ja Teuvo Hakkarainen. He eivät hyväksy integraatiota.

Suomen päättäjät ja muut mielipidevaikuttajat ovat väittäneet, että Suomi on alistuvalla EU-linjallaan kerännyt huomattavan määrän luottamuspääomaa ja pelimerkkejä ja että on tärkeää istua kaikissa pöydissä. [Mika Niikko: Kahvilla!] Vähemmän puhetta on ollut siitä, miten tämä pelimerkkien ja luottamuspääoman kerryttäminen on realisoitunut Suomen eduksi unionissa. [Mika Niikko: Katteettomia pelimerkkejä!] Realisoituuko se nyt elvytyspaketin mukana? No, ei todellakaan. Me menemme, ja Eurooppa vie — me vikisemme. Tämä sali, nyt olisi aika näyttää sitä vaikutusvaltaa. Tahtotilaa jos on, me voimme todellakin olla kokoamme suurempi. Tosiasiassa Suomen harjoittama etukäteen antautuminen on heikentänyt Suomen neuvotteluasemaa, koska kaikki tietävät Suomen taipuvan joka ikiseen kompromissiin. Näin taipuivat myös pääministeri Marin ja eurooppaministeri Tuppurainen.

Euroopan unionin institutionaalisella tasolla on vahvistettava hallitustenvälisyyttä vaaleilla valitsemattoman Euroopan komission aseman pönkittämisen sijaan. Hallitukset ovat komissiosta poiketen kansallisten demokraattisten mandaattien alaisia ja nauttivat sellaista legitimiteettiä, jota EU-komissiolla ei koskaan tule olemaan — toivottavasti ei tule. EU-komission poliittisen luonteen vahvistaminen on yksiselitteisesti tuomittavaa. Komissio pitää palauttaa takaisin siihen rooliin, joka sille on alun perin määrätty, eli valvomaan Euroopan unionin perussopimusten ja muun lainsäädännön toteutumista jäsenvaltioissa. Näin toimiessaan tällaiset paketit eivät olisi käsittelyssä. Komissiolle kuuluva aloiteoikeus unionin lainsäädäntöprosessissa tulee myös poistaa ja siirtää jäsenmaiden neuvostolle. Euroopan unionin, yhä tiivistyvän unionin, periaatteista on päästettävä irti. Tavoitteena tulee olla unionin federalististen rakenteiden purkaminen ja siirtyminen kohti isänmaiden Eurooppaa.

Arvoisa puhemies! Ylitin hieman puheaikani. Pahoitteluni siitä, jatkan tuonnempana.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Packalén.

21.14 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Nyt käytävässä elpymispakettikeskustelussa olen laittanut huolestuneena merkille, että monien hallituspuolueiden ja kokoomuksen edustajien puheenvuoroissa viitataan siihen, että kaatamalla tämän paketin joutuisimme pois EU:sta tai saisimme joitain raskaita tullisanktioita, joilla EU kostaisi meille paketin kaatamisen. En tiedä, onko tämä kyseisten edustajien tietämättömyyttä vai tahallista äänestäjien harhauttamista, jossa heitä uhataan kaikilla mahdollisilla heinäsirkoista alkaen, jos joku uskaltaa uhmata EU:ta. EU:n perussopimuksessa tällaisia rangaistussanktioita ei ole, joten nämä uhkailut tuntuvat todella hämmentäviltä, oli sitten kyse ymmärtämättömyydestä tai tahallisuudesta. Sinänsä EU on vaarallisella tavalla luopunut sääntöperustaisista arvoistaan ja joustaa tai muuttaa niitä aina tilanteen mukaan. Jos hallituspuolueilla on enemmän tietoa kuin oppositiolla, niin toki olisi tärkeää, että tämä tieto jaettaisiin myös meille.

Arvoisa puhemies! Elvyttäminen sinänsä on ihan kannatettavaa, ja mielestäni jos tämä paketti olisi tehty järkevästi, se olisi voinut olla merkittävästikin suurempi. Yksi tapa tämän toteuttamisessa olisi voinut olla esimerkiksi 2 000 miljoonan kokoinen paketti lainarahaa, joka olisi jaettu jokaisen maan maksuavaimen mukaan. Samalla oltaisiin voitu korottaa jokaisen maan luvallista velan määrää suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tällainen

järjestely olisi ollut oikeudenmukainen ja luonut oikeaa kasvua, mitä tämä elpymisrahasto ei tee.

EU muistuttaa tänä päivänä päivä päivältä enemmän Neuvostoliittoa, mikä on pelottavaa. Olen kannattanut EU:hun liittymistä, ja vapaakauppa on tärkeää, mutta EU:n ajautuminen Neuvostoliiton tielle on vaarallista. EU menettää tällä menolla uskottavuutensa. Kuka kohta enää uskoo mihinkään, mitä EU tekee tai sanoo?

Niin uskomattomalta kuin se kuulostaakin, minusta alkaa tuntua, että perussuomalaiset ovat alkuperäisen EU:n suurin puolustaja, kun EU:sta ollaan tekemässä uutta Neuvostoliittoa. Jokainen tietää, miten sille kävi, ja tällä menolla myös EU tulee kaatumaan omaan mahdottomuutensa.

Tästä pääsemmekin siihen, että on hämmentävää, kuinka lyhyt ihmisen muisti on. Maailmanhistoria on täynnä ikuiseksi uskottuja järjestelmiä Roomasta ikuiseen Neuvostoliittoon ja Saksan tuhatvuotiseen valtakuntaan, ja kuinkas sitten kävikään? EU ei tule kestämään ikuisesti, ja tällä hallituksen tukemalla moraalittomalla ja epärehellisellä politiikalla se ei ole enää kaukana, joten vetoan nyt kaikkiin kollegoihin yli puoluerajojen: pelastetaan EU ja palataan siihen järkipohjaiseen EU:hun, johon vuonna 1995 liityimme. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niikko.

21.18 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Heti alkuun täytyy todeta, että välttämättä tässä viidessä minuutissa ei pysy, koska pitäisi aina yksi kokonaisuus käydä kerralla läpi, ja olisin toivonut, että olisi ollut pidemmät puheenvuorot yhteen putkeen, niin että ei tarvitsisi niin moneen osaan tulla tänne puhumaan. Mutta yritetään parhaamme.

Aivan aluksi haluan, edustajat, ottaa pienesti kantaa edustaja Arhinmäen esittämiin verokantoihin Euroopan unionissa ja siihen, kuinka hän antoi ymmärtää, että me ei olla liittovaltio näistä verokannoista huolimatta. Edustaja Arhinmäki otti esimerkiksi tämän, että meillä ei ole edes yhteistä armeijaa, vaikka salin oikea laita — viittasi varmasti kokoomukseen — sitä olisi kovastikin toivonut. Mutta Arhinmäki on väärässä siinä, etteivätkö EU ja itse asiassa myös tämä valuuttaunioni osoita sen, että me olemme ainakin hyvin lähellä liittovaltiota, jos emme jo osa sitä.

Meinaan muutaman esimerkin nostaa tässä esille. Tämä liittyy suoraan tietenkin tähän tukipakettiin, koska tämä tukipaketti itsessään on syventävä toimenpide siihen liittovaltiokehitykseen, koska tämän tukipaketin kautta EU:lle tulee oikeus kerätä erilaisia veroja, tehdä velkaa ja myös sitouttaa jäsenvaltioita velan maksuun.

Liittovaltion tunnusmerkkejä on Suomessa jo useita, ja ne tunnusmerkit ovat hyvin helposti havaittavissa. Esimerkiksi meillä Suomessa kansallinen lainsäädäntö on alistettu Euroopan unionin lainsäädännön yläpuolelle. Meillä on tästä kokemusta tietysti kaikilla edustajilla, koska täällä ratifioidaan jatkuvasti Euroopan unionin esittämiä lakihankkeita ja niihin annamme työksemme kantoja joka viikko.

Liittovaltion yksi merkki on tietysti myös se, että meillä on tämä valuuttaunioni, jonka arvo määräytyy ei Suomessa vaan Brysselistä käsin. Yksi vahva esimerkki on kanssa se, että meillä on tämä EU:n yhteinen keskuspankki, johon Suomen Pankki on saanut jäsenyyden liittymällä euroon.

Yksi esimerkki lisää on EU:n tuomioistuin, jolle korkeimman oikeuden päätökset ovat alisteisia.

Tietenkin on tämä edustajien valinta parlamenttiin ja tällainen kaksikamarisen kaltainen järjestelmä, jossa parlamentin jäsenet ovat ikään kuin alahuoneen jäseniä ja jäsenvaltioiden ministerit ministerineuvostossaan edustavat niin sanottua ylähuonetta.

Ehkä selkein esimerkki liittovaltion tunnuksista on tietysti eurolippu. Eurolipun lisäksi on passi: Suomen passissa on EU:n tunnukset ensimmäisenä ja sitten on Suomen tunnukset. Lisäksi on tietenkin hymni. Sehän kuuluu valtion tunnusmerkkeihin, ja EU:lla on myös tällainen.

Arvoisa puhemies! Huolestuttavin piirre on tietysti se, että EU:n komissioon ei voi vaikuttaa äänestämällä. Se valitaan aivan muulla tavalla. Kyllä tämä on merkki siitä, että tällainen ei ole minkään itsenäisen valtion etu. Lisäksi EU tavoittelee yhteistä ulkopolitiikkaa voimakkaasti, ja sitä me teemmekin monelta osin, esimerkiksi siinä, millä tavalla pyritään määrittelemään jäsenvaltioiden suhdetta Israeliin ja Palestiinaan, missä valitettavasti tälläkin hetkellä raketteja ammutaan tuhansia juutalaisten siviilien päälle ja on kuollut ihmisiä. EU määrittelee sen, millainen suhtautuminen meillä on tähän kysymykseen. Tämä ollaan nähty useasti tässä parlamentissa vuosien saatossa.

Arvoisa puhemies! Arhinmäki on oikeassa siinä, että yhteistä armeijaa meillä ei ole, mutta tämäkään ei ole meille yllätys, että tätä on ehdotettu useasti eri komissioiden puheenjohtajien toimesta ja muidenkin päättävien tahojen toimesta. Se on se yksi askel, mikä on vielä ottamatta, ja ainakaan tämä parlamentti ei tule sitä hyväksymään. Siitä olen varma.

No, miten tämä liittyy tähän tukipakettiin? [Puhemies: 5 minuuttia!] Kuten sanoin, tämä tukipaketti sitoo meidät ja meidän jälkeläisemme 35 vuodeksi maksamaan toisten valtioiden velkoja. Tämä antaa EU:lle oikeuden kerätä veroja ja myös periä niitä maksamattomia laskuja, jos sen päivä tulee.

Arvoisa puhemies! Jatkan seuraavassa puheenvuorossa varsinaista puhetta, minkä olen valmistanut tälle päivälle.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Puisto.

21.24 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Edellisissä puheenvuoroissa käsittelin valtiovarainvaliokunnan lausumia viiden minuutin puheenvuoron ajan. Tiivistän tässä lyhyesti, eli sanoin käytännössä siten, että sinänsä monia näitä talouslinjauksia kannatan, mutta minun mielestäni tämä toimintatapa, että nyt ikään kuin tukeudutaan niihin — ei menty mukaan tähän nuukaan nelikkoon silloin, kun neuvoteltiin tästä EU-elpymispaketista, vaan nyt hyväksyttäisiin tämä EU-elpymispaketti ja sitten muka vedottaisiin näihin meidän sisäisiin lausumiin — ei ole järkevä toimintatapa vaan ristiriitainen toimintatapa. Meidän nimenomaan pitäisi niiden lausumien sisältöä ajaa siten, että neuvotteluissa me ajetaan niitä ja nyt kieltäydytään tukipaketista, palataan neuvottelupöytään. Silloin me tosiasiallisesti ajetaan niiden lausumien sisältöä. Minä näen tässä paljon tällaista poseerausta. Tämä on aika tekopyhä tapa. Tällä vähän niin kuin selitetään nyt tehtävää syntiä.

Mutta halusin viedä keskustelun myös siihen, mitä en ole ainakaan aikaisemmin itse nähnyt tässä täysistuntokeskustelussa vielä tässä yhteydessä: mikä esimerkiksi näiden lausumien merkitys sitten tulee olemaan jatkossa? Itse pelkään, että nämä jäävät tämmöisiksi sisäisiksi papereiksi. Ne voivat selkeyttää meidän linjaa, ja me voidaan hakea samankaltaisista maista nyt sitten jatkossa tukea, okei, mutta sitten me ollaan jo väärillä raiteilla.

Yksi esimerkki on tämä pankkiunioni. Itseäni häiritsee tämä asia aika paljon, koska hallitusohjelman mukaanhan Suomi toimii aktiivisesti pankkiunionin viimeistelemiseksi ot-

taen huomioon pankkien riskitasot — tämä on kirjaus. Pankkiunionissahan on paljon kannatettavia asioita: Se ajaa rahoitusvakautta. Tämmöiset erilaiset ylikansalliset valvontamekanismit ovat ihan perusteltuja monessa suhteessa. Mutta tähänkin järjestelyyn sisältyy yhteisvastuun kaltaisia elementtejä, ainakin pankkien välillä suoranaisesti. Tästä valtioneuvosto on tehnyt selvityksen, ja itsekin olen talousvaliokunnassa monet kerrat käsitellyt tätä asiaa, ennen siis tätä koronakriisiä jo. Silloin on tullut E-selvityksiä, eduskunnalle U-kirjelmiä. Esimerkiksi jo ennen koronakriisiä jatkuvasti lausunnoissa talousvaliokunnassa korostettiin, että Suomi voi mennä mukaan tähän varautumisjärjestelyn aikaistettuun käyttöönottoon, siis kriisinratkaisurahaston aikaistamiseen, mikäli me katsotaan, että Euroopassa pankkien riskitaso on laskenut. Nimenomaan pitää tehdä puolueeton selvitys: jos pankkien riskitaso alentuu merkittävästi, niin silloin Suomi voi aikaistetusti mennä mukaan näihin järjestelyihin.

Me tehtiin eriäviä mielipiteitä näihin lausuntoihin, ja sanoinkin valiokunnassa ja eriävissäkin, että tässä varmaan käy niin, että jos pankkien riskitaso Euroopassa laskee, niin Suomi menee mukaan, mutta okei: jos ei se laske, niin Suomi varmaan menee siltikin mukaan aikaistetusti — tämä on paljon tällaista silmänlumetta. Ja nyt siinä kävikin niin, että tämä asia tuli euroryhmässä päätettäväksi eli 30. marraskuuta 2020 euroryhmä laajennetussa kokoonpanossa sopi Euroopan vakausmekanismin uudistuksesta ja pankkiunionin yhteisen kriisinratkaisurahaston SRF:n varautumisjärjestelyn aikaistetusta käyttöönotosta, vaikka mitään selkeätä selvitystä Euroopan pankkien riskien alenemisesta ei ollut todettu. Eli loppujen lopuksi: vaikka kaikissa lausunnoissa jatkuvasti korostettiin tätä riippumatonta selvitystä, niin sitten kun tuli poliittisen päätöksenteon aika, niin silloin Suomi joka tapauksessa meni mukaan aikaistetusti näihin järjestelyihin. Eli ei näillä lausumilla ollut oikeastaan mitään merkitystä. Tämä palaa takaisin näihin valtiovarainvaliokunnan lausumiin, ja minä ajattelen, että tässä on hyvin pitkälti samanlainen asetelma, että meidän on kiva tehdä tällaisia sinänsä hyviä lausumia, mutta ne sitovat sen aikaa kuin ne sitovat — ehkä siihen saakka, kunnes tulee joku uusi paketti, ehkä vain tämän eduskunnan ajan. Mutta sitten kun asia tulee pöydälle ja sieltä tulee samalla lailla poliittista painetta niin kuin nyt, niin asiaa varmaankin tullaan arvioimaan käyttäen poliittista kokonaisharkintaa uudestaan, juuri niin kuin kävi tässä kriisinratkaisurahaston aikaistamisessa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Jukka Mäkynen.

21.29 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen väittämä tukipaketin tarkkarajaisuudesta on kyseenalainen. Ehdotusta ei ole määritelty paketin varojen takaisinmaksua sitovalla tavalla. On huomattava riski, että jokin maa ennen vuoden 56 eräpäivää osoittautuu kyvyttömäksi maksamaan osuutensa, jolloin takausvastuut aktivoituisivat Suomelle. Suomen vastuiden tarkkarajaisuus nojaa siihen, että ongelmatilanteissakin eli silloin, kun joku maa ei maksuistaan selviä, Suomen vastuut voisivat nousta korkeintaan 1,4 miljardiin euroon vuodessa. Paketin myötä EU:lle siirtyy oikeus tehdä alijäämäisiä talousarvioita rahoittaen ne yhteisellä velalla ja kerätä näitä tarkoituksia varten jäsenmailtaan erilaisina veroina varoja. Tämä on siirtymä kohti liittovaltiota. Tästä siirtymästä kohti liittovaltiota ei ole käyty Suomessa eikä muuallakaan EU:ssa käyty riittävää keskustelua. On tosiasia, että Euroopan unionin muuttumiselle liittovaltioksi ei ole Suomen kansan valtaosan hyväksyntää.

Liittovaltiokehityksen keskeinen ongelma on, että menetämme budjettisuvereniteettiamme ja samalla lisäämme Suomesta muualle lähteviä tulonsiirtoja ja Suomen vastuuta muiden EU-maiden veloista, mikä pitkällä aikavälillä heikentää Suomen velkakestävyyttä ja Suomen valtion kykyä selvitä tehtävistään ilman mittavia menoleikkauksia. Suomalaisten olisi helpompaa hyväksyä menoleikkaukset pitkin hampain, jos menoleikkaukset tehdään sellaisessa tilanteessa, jossa Suomi ei joudu takaamaan muiden maiden velkoja. Euroopan unionin tukipaketin myötä tilanne muuttuu täysin erilaiseksi ja menoleikkaukset valtion budjettiin olisi erittäin haastavaa oikeuttaa kansalaisten silmissä. EU:n tukipaketin hyväksyminen tarkoittaa, että tulevaisuudessa voisi viitata kintaalla EU:n perussopimuksille. Koska paketti ei ylivelkaisten maiden tilaa oleellisesti paranna ja kriisejä tulee aina, olisi todennäköistä, että uuden paketin tekemisen kynnys on pysyvästi matalampi. Nyt kun lähdetään tulkitsemaan Euroopan unionin sääntöjä löysällä tavalla, niin tulevaisuudessa uusia paketteja tulee tänne Suomenkin eduskuntaan hyväksyttäväksi entistä matalammalla kynnyksellä.

Meitä suomalaisia on niin Suomessa kuin Brysselistä käsin peloteltu hyväksymään tämä paketti. Sama painostaminen tulee jatkumaan myös tulevaisuudessa, ellei pakettia nyt kerralla kaadeta ja neuvotella sitä uudelleen EU:n neuvottelupöydissä. On selvää, että seuraavan paketin vastustaminen tulee olemaan vielä nykyistäkin vaikeampaa. Meidän perussuomalaisten mielestä paketin kaatuminen on sekä Suomen että EU:n etu. Me emme halua EU:sta liittovaltiota.

Arvoisa puhemies! Kuulimme tuossa aikaisemmin päivällä pääministeri Marinin kehuvan, että Suomen hallitus onnistui tavoitteessaan EU-tukipakettineuvottelussa. Kaikille on annettu ymmärtää, että siellä ollaan käyty varmasti yhtä tiukat neuvottelut kuin herra Tokmanni, kun hän käy Etelä-Euroopassa täysperävaunurekallaan huijaamassa italialaisia. Elvytysrahaston myötä Euroopan unionille siirtyy oikeus tehdä alijäämäisiä talousarvioita sekä rahoittaa ne yhteisellä velalla ja kerätä näitä tarkoituksia varten jäsenmailta erilaisina veroina varoja. Varmasti salissa oleville maalaisjärjellä varustetuille kansanedustajille on selvääkin selvempää, että tämä on siirtymä kohti liittovaltiota. Kysynkin nyt suomalaisilta veronmaksajilta sitä, miten näette sen, että hallituksen mielestä Suomen vieminen pysyvään tulonsiirtounioniin ja liittovaltioon on kuin suuri voitto hallitukselle ja Suomen kansalle. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Packalén.

21.35 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Kansallistason elvyttäminen olisi Suomelle aidosti tarkkarajaista ja todellisuudessa kohentaisi talouttamme. Yhdessä otettu velka taas vie Suomea ja Euroopan unionia kohti raskaampia yhteisvastuita ja sitoo jäsenmaat entistä tiukemmin yhteen. Tällaiseen yhteiseen velkaunioniin Suomi ei ole liittynyt eikä ole sitoutunut. Elpymisväline merkitsee EU:n muuttamista yhä vahvemmin tulonsiirto-, yhteisvelka- ja verounioniksi ilman, että jäsenmaiden kansalaisten mielipiteitä kysytään. Tämä on vakava loukkaus Suomen kansaa kohtaan mutta myös EU:n korostamaa demokratiaa ja avoimuutta kohtaan.

Marinin hallituksen ja useiden asiantuntijoiden esittämät perustelut paketin välttämättömyydestä ovat epätarkkoja ja kyseenalaistettavissa. Vaikutusarvioitakaan ei ole juuri tehty. Lisäksi valtiovarainministeriön muistiossa elpymispaketin kasvua lisäävä vaikutus on arvioitu jopa erittäin pieneksi. Mihin olemme siis ryhtymässä? Kun paketin maakohtaiset

maksut ja saannot netotaan, on ilmeistä, että elpymispaketti on tulonsiirtopaketti Välimeren kriisimaille ja Itä-Euroopan EU-kriittisille maille. Kyseessä ei ole koronapaketti eikä elvytyspaketti, vaan poliittista vakautta ostava paketti. Kyseessä on poliittinen linjanveto, joka tulee muuttamaan koko EU:n talousjärjestelmän markkinataloudesta pitkän askeleen sosialistisempaan suuntaan.

Suomen asema koko elpymispaketissa on ollut naurettavan huono. Suomella on halu päästä vaikuttamaan suuriin pöytiin, mutta mitä tällä konkreettisesti tarjotaan, jos neuvottelupöydässä ei uskalleta edes puolustaa tai ajaa kansallista etua? Tämä on hämmentävä kysymys. Tätä on toistettu koko sen ajan, kun olen ollut vuodesta 2011 asti eduskunnassa, että kun olemme kilttejä ja olemme mukana, niin meillä on vaikutusvaltaa. Jos sitä vaikutusvaltaa ei koskaan käytetä, niin onko siitä vaikutusvallasta mitään hyötyä? Ja voi myös kysyä, onko sitä olemassa. Olemmeko vain naurettavia hölmöjä, joille hymyillään, koska tiedetään, että me ollaan aina mukana kaikessa?

Vaikka EU:lla ei olisi valmista suunnitelmaa sen varalle, että elpymispaketti kaatuu, uusia suunnitelmia ideoitaisiin nopeasti. Tämän osoittaa myös lähihistoria. Kun Puola ja Unkari eivät innostuneet elpymispaketista viime vuoden lopulla, alkoi komissio nopeasti työstämään varasuunnitelmaa. Elpymispaketti olisi toteutettu erillisenä hallitusten välisenä sopimuksena ilman Puolaa ja Unkaria, jos maat eivät olisi lopulta taipuneet pakettiin mukaan. Puolan ja Unkarin asema kuitenkin parani neuvottelupöydissä huomattavasti, kun heittopussin viitta katosi maiden harteilta, eli miksi emme ole niin kuin Puola ja Unkari?

Puola on lukemattomat kerrat pannut kovan kovaa vastaan, ei ole suostunut olemaan heittopussi. Ja viimeksi käydessäni Puolassa puolalaiset ylpeänä esittelivät vaikka mimmoisia miljardihankkeita. Kun kävin tuossa lentopallon MM-kisoja katsomassa, niin siellähän on semmoinen valtava teollisuusalue, jostain 1800-luvulta semmoinen punatiilinen teollisuusalue. Siitä paikasta on tehty ostoskeskus ja kulttuurikeskus ja vaikka mikä keskus, ja siellä on isot kyltit, että se on EU-rahalla tehty, ja siellä loistaa EU:n lippu. Mutta en kyllä tajua, millä tavalla se liittyy... — minkä takia me maksetaan tämmöinen ostoskeskus Puolaan. Olisin ihan mielellään ottanut Suomeenkin semmoisen ostoskeskuksen, oli se sen verran hieno.

Suomi on pieni maa, eikä se ole neuvottelupöydässä yhtään kokoaan suurempi. Suomen kieltäytyminen paketista tai jättäytyminen sen ulkopuolelle ei merkitse EU:n hajoamista, heinäsirkkaparvia tai muutakaan ennalta peloteltua. Varmaa kuitenkin on se, että tyhjän saa pyytämättäkin. Jos emme koskaan mitään pyydä, niin emme myös mitään sieltä saa. Suomen tulee ehdottomasti hylätä paketti ja neuvotella tilalle sellainen, jossa emme menetä budjettisuvereniteettiamme. Euroopan elvytys ei vaadi ehdotetun kaltaista elpymisvälinettä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niemi.

21.40 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! EU:n elvytyspaketti on tänään jo useissa puheenvuoroissa ollut esillä. Kun nyt annamme euromme kaukaisille maille, meidät ehkä vuosikymmenien kuluttua palkitaan, kenties, toivottavasti. Historiassa on harvoja vastaavia tarinoita, pois lukien Kreikka-tuet. Pelastavatko Etelä-Eurooppaan annetut rahat oman Suomemme? Emmekö me voi mitään muuta kuin olla maksuautomaatti?

Todellisuudessa suomalaisen yhteiskunnan pärjääminen ja toimeliaisuus on kotimaista, alueellista ja Suomen kansalaisten tekemää. Se ei synny Brysselistä käsin mielestäni. Onko

EU:ssa tahoja, jotka haluavat entistä enemmän jäsenvaltioiden vallan keskittämistä Brysseliin? Suomi on itsenäinen, ja sen kansan tulee päästä sanomaan mielipiteensä. Ilman kansan mandaattia ei voida toimia nykyhallituksen päätöksillä tässäkään asiassa.

EU on kauppaliitto, tai ainakin sellaiseen 1995 Suomi liittyi. Ei se ainakaan liittovaltio ole, mutta miten unioni on muuttunut ja minkä vuoksi? Nyt EU:n elvytyspaketti, jota nykyhallituksemme myötäilee, poikkeaa suuresti sen EU:n alkuperäisestä luonteesta, johon me aikanaan liityimme. Onko se askel kohti liittovaltiota? Avaako se portin tulonsiirtounionille? Elvytyssopimukseen mukaan lähtemisen pitkän aikajänteen vaikutukset voivat olla isoja.

Nykyhallitus teki oman päätöksensä liian nopeasti ja vähäisellä arvioinnilla ja julkisella keskustelulla, jota me nyt perussuomalaiset olisimme kovasti halunneet muun muassa ensi viikon torstain kyselytunnilla vielä tarkentaa. Asia vaatii perusteellisen analyysin ja eduskuntakäsittelyn, jotta ymmärretään, mihin nykyhallitus on sitoutumassa. Asiassa on kaksi suurta kysymystä: johtaako se liittovaltiokehitykseen, ja tuoko varojemme siirto Etelä-Eurooppaan meille oikeasti jotakin parannusta? Ollaanko EU:ssa nyt menossa siihen, että EU ottaa jäsenvaltioidensa taloudellisen vallankäytön omaan hallintaansa ja tekee EU:sta liittovaltion?

EU luotiin paljolti Maastrichtin sopimuksen pohjalle. Uudella paketilla nuo periaatteet on hylätty. Yhdysvaltain osavaltioilla on oma taloudellinen vallankäyttönsä, ja Sveitsin kantonit vastaavat omasta taloudestaan. Liittovaltio tai federaatio ei tule väliin. Ehkä siksi nuo liitot ovat toimineet kauan ja onnistuneesti. Sveitsissä on 26 kantonia, jotka muodostavat Sveitsin liittovaltion. Kantonit ovat hallinnollisesti itsenäisiä, ja niillä on oma perustuslakinsa, omat lainsäädäntö- ja toimeenpano- ja tuomioelimensä. Vastaavat tulisi olla Suomessa, ja niiden tulisi myöskin säilyä täällä.

EU on unioni, mutta ei liittovaltio. Nyt ollaan ajamassa ajatusmallia, jossa maat ovat vastuussa toistensa veloista tai taloudellisesta tukemisesta. Tanska ja Ruotsi suhtautuivat hyvin nuivasti EU:n tukipaketin muotoon. Suomi vedettiin mukaan hyväksyjäksi valitettavasti, mutta onko meillä siinä muuta kuin hävittävää? Kokonaisuutenaan elpymisrahastoon sitoutumisen vaikutukset ovat ainakin itselleni epäselvät. Suomi maksaa EU:lle miljardeja ja vuosien tai vuosikymmenien kuluttua saa takaisin kenties jopa pari miljardia, tuskin sitäkään.

Mihin näitä vuosikymmenien kuluttua vihdoin Suomeen palaavia euroja on nyt jo ohjattu? Tuntuu siltä, että hallituspuolueet ovat ikään kuin etukäteen keskenään luvanneet jakaa niitä äänestysalueilleen, ennen kuin EU:n elvytyssopimuksesta on eduskunnassa edes päätetty. Mitä odotamme vaikkapa Italiaan menneiden miljardien oikeasti tuovan Suomelle? Mikä vientiteollisuuden haara silloin menestyy? Meneekö raha ylipäänsä järkeviin kohteisiin?

Jos elvytyspaketti tässä muodossaan toteutuu, korkean velkaantumiseen maat, joille se suuntautuu, voivat sen jälkeen suhtautua entistä luottavaisemmin siihen, että vaikeuksien syntyessä muut maat ja EKP pelastavat ne taas uusilla tuilla. Mihin puolestaan Suomeen vuosien päästä mahdollisesti palautuva alun perin oma raha menee? Meneekö ilmainen raha järkeviin, Suomea rakentaviin ja ylläpitäviin kohteisiin? Eikö tukea tulisi nyt suunnata harkitusti ja paikallisesti Suomeen Etelä-Euroopan sijaan? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

21.46 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Muutama sana taustaksi. Teroitan ensinnäkin, että henkilökohtaisesti en hyväksy minkäänlaisia paketteja, jotka nakertavat suomalaisen yhteiskunnan, Suomen kansan, tämän maan, maatalouden yrittäjien hyvinvointia. En hyväksy syntymättömille suomalaisille velkataakkaa missään tapauksessa.

Puhemies! Vähän taustaa: Suomi liittyi Euroopan unioniin suurten lupausten saattelemana, eikä unionin jäsenyyden kustannuksista puhuttu mitään. Suomalainen media pyrki vuoden 94 kansanäänestyskampanjan aikana saamaan kansalaiset EU-jäsenyyden taakse halvoilla lupauksilla elintason parantumisesta. No, Euroopan unioni ei ole kuitenkaan tuonut taivasta maan päälle, kuten suomalaiset EU-aktivistit 1994 väittivät, vaan se on muuttunut tulonsiirtounioniksi, jossa Suomi on kokoonsa nähden selvä nettomaksaja. Lähes koko jäsenyyden ajan Suomi on maksanut EU:lle enemmän kuin on saanut. Suurimmillaan maksu on ollut lähes miljardi euroa vuodessa.

Euroopan unionin taloudenhoito on saanut vuodesta toiseen vakavia moitteita Euroopan tilintarkastustuomioistuimelta. Erityisesti koheesiovarojen käytössä on ollut useissa jäsenmaissa epäselvyyksiä. No, ei ole ihme. Osittain näiden epäkohtien julkitulon myötä Euroopan unioni on pyrkinyt budjettinsa muodostamisessa riippumattomammaksi jäsenmaista niin sanottujen omien varojen järjestelmän kautta, jossa eri EU-verojen kautta, kuten nytkin, jäsenmaat automaattisesti tulouttaisivat aina tietyn osuuden verokertymästä Brysseliin, mustaan aukkoon.

Tällaiseen uudistukseen on suhtauduttava enemmän kuin kriittisesti. No, jos tässä himmelissä vielä meinataan jatkaa — henkilökohtaisena mielipiteenä en sitä enää toivo — Suomen on puolustettava neuvostossa nykyistä käytäntöä, jossa EU jäsenmaksu määräytyy kansallisen bruttokansantulon mukaan, jolloin jäsenmaat pystyisivät pitämään käsissään EU:n budjetin kokoluokan määrittelyn. Suomelle on tärkeää asemoitua sellaisten EU-jäsenmaiden joukkoon, jotka ajavat kulukuria. Suomen ei tule hyväksyä jäsenmaksukorotuksia rahoituskehyskaudelle 21—27 missään tapauksessa.

Ylipäätään on erikoista, että Suomen poliittista diskurssia hallitsee käsitys, jonka mukaan rahan kippaaminen EU:lle tuo lisäarvoa. Kukaan ei kuitenkaan kerro, mitä lisäarvoa tuovat EU:n valtavat hallintokustannukset. Suomen on vaadittava, että EU:n kaikille hallinnonaloille kohdistetaan säästöjä. Näin myös Suomelle tärkeästä maataloudesta voidaan pitää kiinni. Siitä ei tingitä, sieltä ei säästetä. Suomi tarvitsee huoltovarmuutta, ja maataloutemme on sen kivijalka.

No, hyvä säästökohde on esimerkiksi noin miljardi euroa vuodessa maksava Euroopan unionin ulkosuhdehallinto. Myös satoja miljoonia maksavat alueiden komitea ja talous- ja sosiaalikomitea tulisi mielestäni lakkauttaa, sillä niiden rooli on neuvoa-antava.

Maailman suurimpana kehitysavun antajana EU:lla on todellakin varaa karsia kehitysavustaan, kuten Suomellakin mielestäni. Suomen kehitysapu pitäisi laittaa nollaan välittömästi niin kauan, kunnes taloutemme on positiivinen eli plussalla.

Euroopan unionin on lisäksi suunnattava kovia leikkauksia unionin ulkopuolisille mailleannettaviin lähentymistukiin. Suomen on vastustettava uusien EU-virastojen perustamista. Strasbourgin istuntopaikka on myös lakkautettava, sillä se on järjenvastaista, että parlamentti joutuu muuttamaan kerran kuukaudessa Brysselistä Strasbourgiin. Tämä maksaa 114 miljoonaa euroa vuosittain, siis se reissaaminen. Järjetöntä — ja sinä maksat.

Oikeudenmukaisuuden vuoksi säästöjä olisi kohdistettava myös hallintorakenteisiin. Euroopan unionin virkamiesten eduista, eläkkeistä ja verottomista palkanlisistä tulisi karsia tuntuvasti.

No joo, hallitsematon maahanmuutto on pysäytettävä, koska vuonna 2015 EU:hun valui sen ulkorajat laittomasti ylittäen yli miljoona turvapaikanhakijaa. Tämä jos jokin aiheutti kuluja. Tämä jos jokin on yksi osasyy siihen, että tänä päivänä keskustelemme tällaisista järjettömistä tukipaketeista, koska EU:sta loppuvat rahat, ja tämä on yksi syy siihen — puhumattakaan muista lieveilmiöistä, mitä tämä aiheuttaa. Tämä ei saa toistua. Euroopan unionin kyvyttömyys toimia johti usean jäsenmaan sosiaaliturvajärjestelmän vakavaan rasittumiseen, yhteiskunnallisen koheesion murentumiseen ja sisäisen turvallisuuden heikkenemiseen, ja taas ollaan siinä kohtaa, missä tarvitaan rahaa, ja taas tuli yksi syy, miksi täällä keskustellaan [Puhemies: 5 minuuttia!] tällaisista elvytyspaketeista. Tämä on järjetöntä kehitystä.

Lisäksi vuosien 2015—2018 välillä ikävä kyllä EU-maissa tehtiin useita islamistisia terroristi-iskuja, joiden toteuttamista helpottivat EU:n ulkorajojen vuotaminen, vapaa liikkuvuus Schengen-alueella ja maahanmuuttokriisin aiheuttama yleinen kaaos jäsenmaissa.

Arvoisa puhemies! Nämä edellä mainitsemani seikat johtavat siihen, että talous ei kestä. Mielestäni Suomen ei pidä olla osallisena sellaisessa kehityksessä, että esimerkiksi Alavudella — Alavuden keskustaajamassa, Etelä-Pohjanmaan kuusiokuntien seutukunnassa, Alavuden kaupungissa — 11 336 alavutelaista miettii, mitä järkeä tässä kaikessa on ja miksi he eivät saaneet sanoa sanaansa tämän paketin [Perussuomalaisten ryhmästä: Onko näin?] toteutumiseen tai kaatumiseen. Se jos jokin olisi ollut tämän eduskunnan arvon ja arvovallan mukaista: antaa kansan puhua. Yksikään poliitikko ei istu täällä ilman kansan mandaattia. — Kiitos, puheenjohtaja.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

21.53 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tänään keskiviikkona 12.5. on suomalaisuuden päivä. Ainakin me perussuomalaiset liputamme silloin Suomen kulttuurin, kansallisen identiteetin ja itsenäisyyden säilymisen puolesta. Suomalaisuuden päivä on nimetty Johan Vilhelm Snellmanin mukaan. Juuri Snellman toimi alulle panevana voimana Suomen markan käyttöönotossa ja suomen kielen virallistamisessa. Tänä vuonna on tullut täyteen 155 vuotta Snellmanin rahauudistuksesta ja hopeamarkan syntymisestä. Markka irrotettiin ruplan arvosta ja sidottiin hopeakantaan vuonna 1865. Snellman näki suomalaisessa sykkivän kansallishengen. Snellman näki, että tämän ympärille voidaan rakentaa instituutioita, joiden kehitys yhdessä kansan tahdon kanssa lopulta johti Suomen itsenäistymiseen.

Tällaisia patriarkkoja ja pioneereja Suomi nyt tarvitsee. Me ollaan menty aika pitkälle siitä, kun meillä oli tällainen valtionpäämies ja suuri päämies kuin Snellman, joka ajatteli Suomen kansan etua. Aika pitkälle on vesi virrannut Suomen joissa, kun ollaan Euroopan talutusnuorassa jopa siinä määrin, että tänään, näin pyhänä päivänä, oltaisiin haluttu äänestää Suomesta pysyvä orja Euroopan unionin rahoitusmaksuvälineisiin. Eikö hallitusta hävetä? Eikö hävetä yhtään, että tällaiselle päivälle suunnittelitte tällaista äänestystä? Tämä ei perussuomalaisille käynyt, ja sen tähden tässä vielä keskustellaan.

Arvoisa puhemies! Nykyinen hallitus tuntuu ajavan lähinnä Euroopan ja erityisesti Etelä-Euroopan etua. Ja lisäksi tietysti on kyseessä omien kasvojen pelastaminen EU-pöydissä, sillä ovathan pääministeri ja monet ministerit sanoneet, että siitä, mistä on sovittu, täytyy pitää kiinni. He tosin unohtivat, että Suomessa on vielä parlamentti, kansan valitsemat edustajat, jotka viime kädessä päättävät näistä asioista, ja tämän tähden tuntuu häpeälliseltä, että mennään sopimaan asioista kysymättä ensin kansanvallalta. Eurooppaministeri

Tuppuraisen mukaan oman kansan ajatteleminen ensin on jopa vahingollista. Tällaisia päättäjiä meillä on tässä hallituksessa, jotka moittivat niitä kansanedustajia ja kansalaisia, jotka puolustavat Suomen itsemääräämisoikeutta, Suomen oikeutta puolustaa meidän suvereniteettiä talousasioissa, kuten tässä tukipakettikeskustelussa. Eikö teitä, hallituksen jäsenet, hävetä?

Pääministeri Marin on kuvannut onnistuneensa hyvin elvytyspakettia koskevissa neuvotteluissa. Neuvotteluissa kuitenkin unohdettiin kunnioittaa perustuslakivaliokunnan näkemyksiä. Ja kun perustuslakivaliokunta päätti, että elvytyspaketin ja EU:n budjettikehyksen hyväksyminen vaatisi eduskunnassa kahden kolmasosan enemmistön tuen, olivat demarit sitäkin vastaan. Uskomatonta. Ei voi kuin ihmetellä, miksi tämä hallitus yrittää niin vahvasti mitätöidä Suomen edun ja itsemääräämisoikeuden. Tämähän nähtiin myös siinä, että kun kansalaiset vaativat kansanäänestystä, niin siitä ei haluttu edes keskustelua käydä tässä salissa muuta kuin perussuomalaisten toimesta. Aivan kummalliseksi on mennyt tämä talo ja sen toiminta.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat eri mieltä paketin välttämättömyydestä. Tosiasiassa talous on elpymässä Euroopan unionissa ilmankin tätä ja halukkaat jäsenmaat voivat neuvotella itselleen uuden paketin nykyisen kaatuessa. Perussuomalaiset eivät ennen kaikkea usko, että ratkaisu on kertaluontoinen. Sen käyttämisestä esimerkkinä tulevia paketteja ajatellen on puhuttu isojen jäsenmaiden taholta liian monella suulla, että väite ainutlaatuisuudesta olisi uskottava. Perussuomalaiset eivät usko EU:n koskaan palaavan talouspoliittisessakaan mielessä vanhaan normaaliin.

Arvoisa puhemies! Tänään suomalaisuuden [Puhemies: 5 minuuttia!] päivänä on todettava, että Sanna Marinin hallitus on kokoomuspoliitikkojen tuella romuttamassa sitä vahvaa kansallisen itsemääräämisoikeuden pohjaa, jonka J. V. Snellman elämäntyönään rakensi ja jonka kunniaksi nyt keskiviikkona liputamme. Suomen kansan edun ajaminen on heille vahingollista, eikä sen tulisi näin olla, vaan sen tulisi olla kansanedustajalle itsestään selvyys. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ranne.

21.59 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa rouva puhemies! Keskeinen hokema tämän omien varojen päätöksen yhteydessä on elvytys. Nyt käytettäväksi suunnitellut miljardit ovat ilmeisesti joitakin taikamiljardeja, koska niiden vaikutuksen väitetään olevan paljon suurempi kuin kaikkien niiden tuhansien miljardien, joita Euroopan keskuspankki sekä julkinen ja yksityinen sektori ovat velkaantumalla pumpanneet talouteen muutaman viime vuoden ajan. Logiikka tuntuu näillä elvytyksistä puhuvilla olevan sama kuin kaupan aulan peliautomaatilla eurojaan hassaavalla peliaddiktilla: kun aikaisemmilla euroilla ei ole voitettu, pitää laittaa aina vähän lisää.

Elvytyksen tiellä on pari mutkaa. Ensimmäinen on se, että elpymisvälineen rahojen pääasiallinen käyttö leviää vuosille 2022—2025, jolloin talous on jo muutenkin kasvussa. Paitsi että elvytystä ei enää tarvita, se on suorastaan vahingollista. Tässä voi käydä niin, että väärin ajoitetuilla elvytystoimilla kuumennetaan taloutta niin, että EKP on pakotettu supistamaan rahan määrää ja nostamaan korkoja tilanteessa, jossa talous on velkavivutettu äärimmilleen. Pienikin koronnousu riittää pyyhkimään kaikki elvytyksestä mahdollisesti saadut hyödyt pois, eikä se edes riitä.

Toinen ongelma on, ettei elvytyksellä näytetä saavutettavan minkäänlaista vipuvaikutusta. Bruttokansantuote kasvaa yksi yhteen käytetyn velkarahan suhteessa, eli jos valtio ottaa miljardin velkaa ja käyttää sen elvytykseen, bruttokansantuote kasvaa miljardilla siksi aikaa kuin rahaa riittää ja palaa sitten entiselleen. Velkaelvytyksellä ei luoda velkaisissa, tappiin verotetuissa kuluttajissa sellaista pysyvää kysynnän kasvua, jonka varassa yksityissektori voisi investoida. Valtio kerää veroina hieman alle 20 prosenttia bruttokansantuotteesta. Velkamiljardilla aikaansaadusta bkt-miljardista valtio saa verotuloja alle 200 miljoonaa. Yhtä hyvin voi yrittää rahoittaa juomisen pullonpalautusrahoilla.

Hallituksen alustavassa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa arvioidaan Suomelle tulossa olevien hieman alle 2,1 miljardin euron makrotaloudellista vaikutusta. Huomionarvoista on, että vuosien 20—25 elvytykseen lasketaan mukaan Marinin hallituksen päättämät menolisäykset, joita on yhteensä 2,7 miljardia euroa. Samana aikana elpymisvälineestä olisi tulossa hieman yli 1,1 miljardia, eli yhteensä elvytettäisiin yli 4,6 miljardilla.

Arvoisa rouva puhemies! Mitä sitten saa 4,6 miljardilla? Elvytyksen ensimmäisenä vuonna bkt kasvaa 0,3 prosenttiyksikköä enemmän kuin ilman elvytystä, toisena vuonna 0,1 prosenttiyksikköä enemmän, ja sen jälkeen bruttokansantuote kasvaa samaa vauhtia, elvytti tai ei. Tämä todetaan siis hallituksen omissa papereissa samaan aikaan, kun omien varojen päätöksen perusteluissa jankataan elvytyksestä. Tosiasiassa kyseessä on niin monimutkainen, monimuuttujainen ongelma, ettei elvytysmiljardien vaikutuksesta voida sanoa oikeastaan mitään varmaa. Varmaa on vain se, että Suomi saa niskaansa velat, jotka maksetaan joko ylimääräisinä jäsenmaksuina tai EU-veroina. Kaikissa tapauksissa laskun maksavat kuluttaja- ja veronmaksajakansalaiset, joilta hallitus ei vaivautunut edes kysymään lupaa siihen. Näin Suomessa.

Sitten on jäsenmaita, kuten Romania, Slovakia, Bulgaria ja Kroatia, jotka saavat elvytysrahaa 6—11 prosenttia bruttokansantuotteestaan. Näille maille tulee olemaan sula mahdottomuus käyttää rahat tuottavasti muutamassa vuodessa, koska ne eivät ole kyenneet hyödyntämään tehokkaasti EU:n normaalejakaan rahoitusohjelmia. Myös Italia kuuluu maihin, joiden kyky hyödyntää EU-rahoituksia tehokkaasti on ollut heikkoa. Koska elpymisvälineen suurimmat edunsaajat ovat niitä velkaisimpia, niissä on Suomeakin vaikeampaa luoda pysyviä vaikutuksia niin, että yksityiset investoinnit lähtisivät liikkeelle. Koko järjestelyssä ei siis todellisuudessa ole kyse elvytyksestä vaan suojelurahasta Italialle ja Espanjalle, [Puhemies: 5 minuuttia!] jotta ne eivät alkaisi keikuttaa eurovenettä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Jukka Mäkynen.

22.04 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Arvoisat kollegat! Luen nyt teille taloustieteen dosentti Tuomas Malisen kirjeen, joka on osoitettu kaikille 200 kansanedustajalle:

”Arvoisa kansanedustaja, haluaisin käyttää hetken aikaanne miettimällä, miten käy, jos EU:n 750 miljardin euron elpymisrahasto hyväksytään. Suurin muutos on, että perussopimuksien budjettialijäämän kieltävä artikla 310, fiskaalitulonsiirrot eli avustukset kieltävä artikla 125 sekä perustuslakimme määrittelemä budjettisuvereniteetti tulkitaan uudelleen siten, että EU voi ottaa takauksellamme velkaa ja jakaa sitä avustuksina eteenpäin. EU muuttuu rahaston hyväksymisen kautta fiskaaliunioniksi.

EU:n tuomioistuin totesi päätöksessään Pringle vuonna 2015, että EU:n tulonsiirrot eivät saa kannustaa jäsenmaita huonoon taloudenpitoon. Mitä tapahtuisi, jos EU alkaisi ra-

haston kautta jakaa fiskaaliavustuksia köyhemmille ja talousasiansa huonosti hoitaneille maille? En ole juristi, mutta mielestäni tämä nimenomaan rikkoisi EU:n tuomioistuimen päätöstä.

Vielä tärkeämpi kysymys on, että oletteko te valmiit hyväksymään sen, että siirtyisimme rahaston hyväksymällä EU:n fiskaaliunioniin ja lopulta liittovaltioon. Kuten hyvin tiedätte, EU suunnittelee useita uusia EU-tason veroja, jotka käytännössä veisivät meidät liittovaltioon. Tähän rahasto aukaisisi oven.

Hallitus ja muun muassa kokoomusjohto ovat vakuutelleet paketin olevan ainutkertainen. Kuten aiemmin selitin, tämä ei ole millään tapaa uskottava analyysi johtuen muun muassa Italian ja Espanjan suurista valtionveroista. Rahasto saa lähes sataprosenttisen varmasti jatkoa, mitä jotkut EU-johtajat ovat jo väläytelleet. Kuka kantaa vastuun, jos ja kun näin käy?

Olen pelännyt alusta asti, että elpymisrahaston luoma fiskaaliunioni nimenomaisesti heikentäisi EU:ta kääntämällä pohjoisten ja eteläisten jäsenmaiden kansalaiset lopulta toisiaan vastaan. Rahasto on viimeinen ovi yhteisvastuun tiellä, joka avattiin kesällä 2011, kun Kreikan toinen tukipaketti hyväksyttiin.

Emme liittyneet unioniin, jossa olemme vastuussa toistemme veloista ja menoista, vaan unioniin, jossa nautimme vapaasta kaupasta, rajat ylittävästä yhteistyöstä ja elintason noususta talouskasvun kautta. Mitä tapahtuu, jos jäsenmaat rahaston myötä sidotaan yhteen, ei taloudellisista eduista vaan taloudellisista vastuista?”

Vetoan nyt kaikkien puolueiden kansanedustajiin: pysäytetään tämä järjetön EU-tukipaketti ja neuvotellaan paketti uudelleen. Vielä on aikaa ennen äänestystä mennä peilin eteen ja todella miettiä, salliiko omatunto kannattaa tällaista pakettia, jota valtaosa Suomen kansasta ei hyväksy.

Arvoisa puhemies! Täällä aikaisemmin päivällä eräs hallituspuolueen edustaja toi esiin tukipaketin merkityksen Suomen viennin kannalta. Kun tätä Euroopan unionin elvytyspakettia on täällä salissa ja muuallakin käsitelty, niin hallitus on jatkuvasti korostanut tukipaketin merkitystä Suomen viennille. Suomen suurimmat vientimaat alkaen suurimmasta olivat viime vuonna Saksa, Ruotsi, Yhdysvallat, Alankomaat, Kiina, Venäjä, Yhdistynyt kuningaskunta, Ranska, Viro ja Belgia — siis nämä ovat suurimmat vientimaat. Toistan vielä, ettei mene ohi korvien: Saksa, Ruotsi, Yhdysvallat, Alankomaat, Kiina, Venäjä, Yhdistynyt kuningaskunta, Ranska, Viro eli Eesti ja Belgia. Suurimpien vientimaidemme joukosta ei löydy esimerkiksi Italiaa tai Espanjaa, joiden taloudet ovat heikkoja ja jotka hyötyvät paketista eniten. Toistan vielä varmuuden vuoksi: ei löydy Italiaa [Puhemies: 5 minuuttia!] eikä Espanjaa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ronkainen.

22.10 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Ihmettelen julkisen keskustelun puuttumista elvytyspaketin ympärillä. Keskustelu on jäänyt suurelta osin aktiivisten kansalaisten ja pakettia lähinnä hehkuttavien journalistien kontolle. Hallitus ja erityisesti pääministeri ovat tuntuneet olevan haluttomia osallistumaan julkiseen ja kriittiseen keskusteluun.

Tämän mittakaavan päätös olisi ehdottomasti tullut alistaa kansalaisten mielipiteille. Perustuslakivaliokunta arvioi, että elpymisrahastossa on kyse niin merkittävästä toimivallan siirrosta EU:lle, että se voidaan hyväksyä vain kahden kolmasosan äänienemmistöllä täällä eduskunnassakin. Kyse on ylivoimaisesti eduskunnan suurimmasta oikeudellisesta ja ta-

loudellisesta päätöksestä, jonka vaikutukset ulottuvat yli 30 vuoden päähän. Mielestäni asiassa olisi hyvin voitu järjestää kansanäänestys. Ihmetystä herättääkin, miksi kansanäänestystä esittävä kansalaisaloite, joka keräsi vajaassa viikossa vaadittavat 50 000 allekirjoitusta, eteni eduskuntakäsittelyssä etanan vauhtia. Jonkinlaisia vastauksia saatiin toki matkan varrella, muun muassa kyselytunnilla 3. joulukuuta. Hallituksen puheenvuoroissa vedottiin edustukselliseen demokratiaan ja siihen, että nykyiset päättäjät on valittu tekemään päätöksiä. Kansalaisten mielipidettä EU:n elvytyspakettiin ei olla kuitenkaan päästy kysymään, eikä edes vuonna 2019 järjestettyjä eduskuntavaaleja voida pitää kansan tuntojen mittarina, sillä tällaisesta päätösvallan siirtämisestä ja yhteisen talouden luomisesta oli tuskin kenelläkään aavistusta.

Toukokuun alussa Kunnallisalan kehittämissäätiön teettämästä kyselystä uutisoitiin, että enemmistö suomalaisista hyväksyy EU:n elvytyspaketin. Valitettavasti kysely oli laadittu johdattelevasti sen sijaan, että kysymykset olisivat olleet neutraaleja, esimerkiksi siten, että ”pitäisikö paketti hyväksyä, ’kyllä’ vai ’ei’”.

Kansalaisille ja miksei päättäjillekin suunnatussa informaatiossa olisi hyvä tuoda esiin jäsenmaiden keskeisiä vertailuja: esimerkiksi kuinka elpymispaketin ylivoimaisiin voittajamaihin 200 miljardin euron osuudellaan kuuluvassa Italiassa kotitaloudet ovat Suomea varakkaampia — Italian kultavarannot ovat myös maailman kolmanneksi suurimmat, mutta se on ilmoittanut, ettei se aio myydä siitä grammaakaan rahoittaakseen talouttaan — tai kuinka esimerkiksi lähes velaton Viro jää elvytyspaketista 6 miljardia euroa saamapuolelle. Viron valtion budjettiin tällaisen lisääminen uhkaa ylikuumentaa markkinoita. Sama uhkaa Suomen ja koko euroalueen taloutta erityisesti nyt, kun markkinat osoittavat elpymisen merkkejä. Jos elvytystä jatketaan noususuhdanteessa, niin milloin talouskurin tielle voidaan palata?

Elpymispakettia kohtaan esitetty kritiikki ei ole populismia. Populismia on tarjota esimerkiksi Etelä-Euroopan tyytymättömille valtioille löysää rahaa. Ympäri Eurooppaa rahoille onkin jo keksitty käyttökohteita: Espanja ryhtyy kokeilemaan nelipäiväistä työviikkoa, Unkarissa on kaavailtu vapautuksia tuloverosta alle 25-vuotiaille, ja Italia ryhtyy maksamaan lapsilisiä aina 21 ikävuoteen saakka. Suomi, jossa kokonaisveroaste on EU-alueen korkeimpia, kuuluu osaltaan näiden kokeilujen rahoittajiin, aivan kuin meillä itsellämme ei olisi käyttöä noille rahoille. Se, miten rahankäyttöä todellisuudessa pystytään edes valvomaan, on myös kysymysmerkki. Yritykset tai julkiset yhteisöt tulevat todennäköisesti tekemään elvytysrahoilla hankkeita, jotka olisi muutenkin toteutettu mutta joita ei vielä ehditty käynnistää. [Puhemies: 5 minuuttia!] Jos tällaisia hankkeita toteutetaan elvytysrahoilla, jää vaikutelmaksi se, että rahaston tavoitteet on saavutettu, vaikka vapaaksi jäävää rahaa käytetäänkin ihan johonkin muuhun. Elvytyspaketin todelliset vaikutukset jäävät vielä nähtäväksi, mutta hyviä ne tuskin tulevat olemaan.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Reijonen.

22.16 **Minna Reijonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Nyt meillä on käsittelyssä todella, todella iso asia, EU:n omat varat. Aluksi pitää oikeastaan ihmetellä, että ministeriaitio on ihan tyhjä. Ainutkaan ministeri ei ole tullut paikalle kuulemaan meitä tai vastaamaan kysymyksiimme, joita meillä varmasti olisi.

Olemme pahan paikan edessä. Nyt päätöksentekoon on tullut asia, jossa annamme miljardeja, miljardeja etelän maille. Näin todellakin käy, ellei hallitus muuta kantaansa. Pahinta on, että luvassa on yhteiset velat, isot yhteisvastuut ja samoin yhteiset verot.

Arvoisa puhemies! Kansanäänestys olisi ollut aika järjestää. Kansalta kysyttiin asiasta vuonna 94, mutta nyt olisi todella aika kysyä uudelleen. Aikoinaan liittymistä perusteltiin sillä, että tulee taloudellista selvää hyötyä. Perusteltiin, että yrityksille alkaisi parempia aikoja ja markkinat voisivat laajentua unionissa. Nähtiin, että talous kehittyisi nousujohteisesti. Nähtiin myös, että me voimme vaikuttaa jopa enemmän isoihin päätöksiin kuin jos emme olisi EU:ssa mukana. Suunnitelmat olivat suuria, mutta ei oltu kaikkeen varauduttu, ei todellakaan. Nyt se on nähty, näin on käynyt.

No, mitä sitten tuumasivat vastustajat? He ajattelivat toisin päin. Nähtiin jo se realismi, että enää ei asioista päätetäkään niin paljon itse kuin ennen. Sanellaan suuremman suulla ehtoja. Ymmärrettiin jo, kuinka tämä vaikuttaa esimerkiksi maatalouteen, ja onhan se vaikuttanut, on todellakin. Ennen EU:ta monet sanoivat, että maanviljelys kannatti paremmin aiemmin. Maatiloja on lopettanut, tilat suurenevat ja ihmisten jaksaminen on rajallista. Pelättiin ja jännitettiin myös, kuinka vaikuttavat rajojen avautumiset. Onhan sillä ollut seurauksensa: rajat vuotavat.

Eduskunta teki ison päätöksen. Oli marraskuun 18. päivä vuonna 94. Sitten se olikin menoa. Samalla kun Suomi liitettiin vuoden 1995 alusta EU:hun, liittyivät jäseniksi Itävalta ja Ruotsi. On erikoista, että samalla otettiin toinen vahva askel asiassa. Siitä ei kansalta kysytty erikseen. Eli liityimme Emuun, ja siten meille tuli uudet rahat. Markka väistyi, tilalle tuli euro. Euro oli aikansa muotisana. Joka paikkaan tungettiin euro-sanaa. Sitä liitettiin firmojen nimiin, sitä liitettiin tuotteiden nimiin. Olihan jopa myynnissä omia kukkaroita eurorahoille. Olihan osa seteleistä isoja ja hienoja, niin isoja, että markkasetelien koko häpesi niille. Vuonna 2002 tulivat uudet hienot rahat. Muutama hetki olivat käytössä markat ja eurot yhtä aikaa. Kuulostihan se hienolle, että suomalainen Kanariansaarilla käydessään voisi maksaa samoille rahoilla kuin kotimaassaan. Olo tuntui varmaan kuin maailmankansalaisesta konsanaan.

Jotenkin aina joskus mietin: Entä jos ei olisi menty tähän? Entä jos oltaisiin oltu itsenäisiä? Entä jos olisimmekin tehneet enemmän yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa? Mikä tilanne olisikaan nyt? Jotenkin uskon, että se olisi Suomen kannalta melko mielenkiintoinen. Ehkä olisimme enemmän yhteistyössä enemmän samanlaisten maiden kanssa, kuten muiden Pohjoismaiden kanssa. Nyt tämä on jo hankalampaa. Meillä on sitoumuksia EU:lle ja EU rajoittaa meitä. Olisi ollut aika kysyä kansalta ja antaa kansan päättää. Niin me perussuomalaiset olisimme tehneet, mutta ajattelen, että hallitus ei uskaltanut kysyä kansalta. Vai ovatko ne äänestyspaperit niin kalliita? No, eivät ne ole.

Kieltämättä olen ihmetellyt hallituksen päätöksentekoa. Miksi näin isosta asiasta ei ole vaikutusarvioita? Mennään fiilispohjalla ja tunnepohjalla, jopa taloudessa.

Tämä elvytyspaketti on kaikkiaan 750 miljardia. Se on melkoinen riippuvaisuuspaketti siksi, että annetaan rahaa eteläiselle Euroopalle, jossa kierretään veroja 800 miljardin edestä vuodessa. Eikö pitäisi korjata sitä asiaa? Pitäisi korjata se ongelma eikä vain antaa lahjarahaa. Kyllä meidän täytyy laittaa Suomi etusijalle eikä muita maita. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rantanen, Mari.

22.22 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Joku saattaa ihmetellä, miksi me täällä puhumme puhumasta päästyämmekin. Me puhumme täällä siksi, että tämä päätös on niin merkittävä Suomelle, että itse asiassa perustuslakivaliokunnan näkemyksenkin mukaan tämä vaatii kahden kolmasosan enemmistön tästä eduskunnasta, koska se siirtää toimivaltaa niin merkittävästi EU:lle, ja tästä tässä itse asiassa nyt on kysymys, sen lisäksi, että tämän paketin vaikutukset ja maksut, joista me emme itse asiassa lopullisesti edes tiedä, paljonko ne ovat, päättyvät vasta vuonna 2058. Se on siis aika, jolloin nyt 5-vuotias lapsenlapsemme on 44-vuotias, jolloin hän maksaa tätä pakettia ja hänen lapsensa maksaa tätä pakettia, ja siltä osin on syytäkin käyttää aikaa tämän käsittelyyn monilta eri kanteilta. Se huolestuttavin asiahan tässä on se, että EU:n perussopimusta venytetään tavalla, joka mahdollistaa jatkossakin tämäntyyppisten pakettien teon, jolloin lastenlastenlastenlapsetkin vielä maksavat sitä.

Eikä tästä ole ollut kysymys silloin aikanaan, kun EU on perustettu. Se oli enemmänkin itsenäisten valtioiden vapaakauppa-alue, ja sellaisena se olisi pitänyt pitääkin. Itse asiassa EU-jäsenyysäänestys vuonna 94 on ollut ainoa äänestys, jossa suomalaiset ovat saaneet vaikuttaa, ja EU oli aivan erilainen kuin tämän päivän EU. Eiväthän suomalaiset ole sen jälkeen saaneet edes äänestää, ja veikkaanpa kyllä, että Lissabonin sopimus vuodelta 2009 on aika huonosti suomalaistenkin keskuudessa tunnettu. Nimittäin Lissabonin sopimuksenhan piti olla tämmöinen EU:n perustuslakihanke, joka ilmeisesti kohtasi vastustusta, jolloin sitten tehtiin tämmöinen perussopimusuudistus, että kun aiemmin alkuperäisessä sopimuksessa EU-parlamentin jäsenet olivat valtioiden kansojen edustajia, niin tämän Lissabonin sopimuksen myötä heistä tuli unionin kansalaisten edustajia, mikä jo kertoo itse asiassa siitä, mistä on kysymys.

Ja lainaan hiukan lisää tästä Lissabonin sopimuksesta täältä Euroopan parlamentin sivuilta, joilla tätä on lyhennelty. Tämä kannattaa kaikkien kansalaisten lukea, mistä on kysymys, mutta otan yhden asian esiin täältä: ”Lissabonin sopimus selkiyttää unionin toimivaltaa ensimmäistä kertaa. Siinä erotetaan kolme toimivallan lajia. Unionin yksinomainen toimivalta tarkoittaa, että vain unioni toimii lainsäätäjänä ja jäsenvaltiot vain panevat unionin lainsäädännön täytäntöön.” Ja tämähän kertoo jo siitä, että me olemme aika syvällä integraatiossa monilta osin, mutta valitettavasti, arvoisa puhemies, nyt me ollaan rikkomassa viimeinen lukko liittovaltiokehityksen tieltä avaamalla yhteinen velka- ja tulonsiirtounioni, ja tässä on syy, minkä takia perussuomalaiset vastustavat tätä. Me olemme vahvasti kansallismielinen puolue. Haluamme puolustaa Suomea, suomalaisia, ollen kuitenkin samalla kansainvälinen, mutta ei kai voi olla niin, että meidän tulisi edistää tämäntyyppistä kehitystä, jossa käytännössä katsoen Suomen vaikutusvalta pienenee entistä enemmän. Meistä tulee tämän paketin myötä maksajia.

Ja oikeastaan me tiedämme myöskin sen, että EU:ssa ovat jo pitkään monet maat ajaneet sosiaaliturvan harmonisointia. Se ei ole toistaiseksi onnistunut, mutta juurikin viime viikonlopun Eurooppa-neuvoston kokouksesta, jossa pääministeri Marin edusti Suomea, Mario Draghi tuli ulos lausumalla, että jo kesäkuussa voisi aloittaa neuvottelut [Puhemies: 5 minuuttia!] työttömyysturvan harmonisoinnista EU-alueella. Ja voitte nyt kuvitella, mitä tämä tarkoittaa suomalaiselle veronmaksajalle. On nimittäin niin, että näissä samoissa etelän valtioissa ja maissa, jotka nyt tästäkin paketista suurimman saavat, on työttömyysturva aika heikoissa kantimissa. Otetaanpa esimerkiksi Kreikka. Ei siellä ole sellaista sosiaaliturvajärjestelmää kuin meillä täällä pohjoisessa. Jos aletaan nytten harmonisoimaan, niin todennäköisimmin se tarkoittaa, että heillä työttömyysturva nousee, tai toki voi se tarkoit-

taa sitä, että se meillä laskee ja heillä hiukan nousee, jotta päästään lähemmäksi. Mutta kalliiksi se tulee, sen voin taata, sillä veronkeräyskyky näissä maissa on edelleen surkea, kuten edellisessä edustaja Reijosen puheenvuorossa tuli esiin, joten olemme matkalla johonkin sellaiseen, mitä ainakaan perussuomalaiset eivät voi, arvoisa puhemies, edistää.

Mutta jatkan seuraavassa puheenvuorossani, päästän muutkin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Purra.

22.29 **Riikka Purra ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kaikki Euroopan unionin valtiot voisivat tämän yhteisen velkapaketin sijaan itse elvyttää omaa talouttaan, toiset paremmin, toiset heikommin. Suomi voisi laittaa paljon enemmän rahaa omaan elinkeinoelämäänsä yritysten sparraamiseen ja huolehtia siitä, että vivuttamalla syntyisi yksityisiä investointeja. Me voisimme itse tehdä sellaista elvytystä tukemaan sellaisia tavoitteita kuin me itse haluaisimme. Suomella olisi mahdollisuus käyttää paljon enemmän rahaa tähän, mikäli sitä samaa rahaa ei kierrätettäisi Brysselin kautta ja jaettaisi taloutensa heikommin hoitaneille maille. Kuten tiedämme, niin Suomihan on tukenut omia yrityksiään loppujen lopuksi aika vähän koronakriisin aikana. Edelleenkin joka päivä kansanedustajat saavat sähköpostia eri alojen yrittäjiltä, jotka ovat hyvin huolissaan paitsi omasta jaksamisestaan, niin myös oman taloudellisen toimintansa ja yrittämisensä tulevaisuudesta.

Se, että kaikki maat elvyttäisivät itse itseään, olisi hyvä pohja, josta ponnistaa. Itselläni ei olisi mitään sitä vastaan, että esimerkiksi neuvosto hahmottelisi jonkinlaisia suuntaviivoja sille, mihin maat voisivat erityisesti elvyttämisessään keskittyä. On selvää, että Euroopan unioni haluaa korostaa vihreää siirtymää ja ilmastopolitiikkaa ja digitalisaatiota, ja nämä varmasti osin voivat olla unionille aivan hyviä tavoitteita, joten myös tietynlainen koordinointi kansallisten elvyttämisten yhteydessä olisi aivan mahdollista. Ja on päivänselvää, että on tietenkin kaikkien EU-maiden kannalta tärkeää, että Euroopan talous elpyy. Tämä on sellainen hokema, jota täällä esitetään ikään kuin argumenttina tälle paketille, mitä se ei tietenkään ole. Massiivinen velkapaketti ei ole se kestävin eikä järkevin vaihtoehto tällaiseen.

Kuten tiedetään, niin Italia voisi myös elvyttää itse itseään. Se ei voisi tehdä sitä niin edullisesti kuin Suomi, mutta se voisi kuitenkin tehdä sitä. Toisaalta se voisi käyttää olemassa olevia mekanismeja, EVM:ää tai vaikkapa IMF:ää, tukemaan omaa elvytystään. Mutta kuten tiedämme, niin se olisi sille paljon hankalampaa ja haastavampaa, koska näihin mekanismeihin liittyy tietynlaisia vaatimuksia ja ehtoja, ja siitä seuraisi se, että Italia joutuisi tekemään ainakin jonkin verran vaikeita päätöksiä omassa kansallisessa sisäpolitiikassaan.

Arvoisa puhemies! Pakettiin kuuluu yhteistä velkaa sekä lahjoja ja — sanon suoraan — lahjuksia Etelä-Eurooppaan. Olemme näiden päivien ja viikkojen aikana kuulleet ties minkälaisia puolustuksia tälle paketille. Välillä se lisää vientiä — tämä oli ehkä yleisin argumentti viime kesänä — välillä se on solidaarisuuspaketti ja välillä taas jopa turvallisuustoimi Venäjää vastaan. Itse asiassa Kiina-korttiakin eduskunnassa on jo viime aikoina nosteltu.

Vaikka elvytyspaketista olisi siis hyötyä lyhyellä aikavälillä monestakin näkökulmasta katsoen, niin se, mitä perussuomalaiset täällä erityisesti haluaa korostaa, ovat sen pidemmän tähtäimen vaikutukset. Pitkällä tähtäimellä velkavastuiden lisääminen ja se, että suomalainen veronmaksaja rahoittaa etelän maiden veronalennuksia, holtitonta taloudenpi-

toa, ei ole kannattavaa, ei myöskään suomalaisen elinkeinoelämän kannalta. Ja sitten tämän taloudellisen taakan päälle on tietenkin tämä oikeudellinen ja toimivaltaan ja periaatteisiin liittyvä unionin suunnanmuutos.

No, Suomelle väitetään seuraavan mainehaittoja sekä ajautuminen sivuraiteelle EU:ssa, jos paketti kaadetaan. Mutta ovatko mainehaitatkaan edes toteutuessaan sitten tärkeämpiä kuin Suomen itsemääräämisoikeus? Ja mitä se mainehaitta on, se, että meihin ei suhtauduttaisi niin positiivisesti? Olisivatko ne poskisuudelmat laimeampia, vähemmän intohimoisia? Saisivatko entiset ministerit ehkä heikompia pestejä Keski-Euroopan suunnalta? Onko meillä ollut tähän asti hyvää neuvotteluasemaa EU:ssa, ja onko meitä kuultu? Olemmeko kyenneet vaikuttamaan asioihin? Mihin ja miten? Haluaisin tietää konkreettisesti, mitä nämä asiat ovat, joissa neuvottelupääomamme ja hyvä luottamuksemme on aikaansaanut sen, että olemme saaneet joitain asioita, joita emme siis ilman näitä olisi saavuttaneet. En ole itse siis tietoinen näistä, ja olen monta kertaa tässäkin salissa niitä peräänkuuluttanut.

Mutta, arvoisa puhemies, jatkan aivan hetken vielä. Jos me nyt sitten vaatisimme uusia neuvotteluja, niin emme me olisi yksin, kuten on moneen kertaan väitetty. Muistakin maista löytyy kyllä kriittisiä ääniä. Valitettavasti Euroopan unionissa on myös monia jäsenmaita, joissa parlamenttiin tai kansalaiskeskusteluun ei ollenkaan alisteta keskustelua elpymispaketista tai unionipolitiikasta ylipäätänsä, mutta en näe, että meidän täällä nyt pitäisi olla erityisen kiitollisia siitä, että me saamme käsitellä tätä asiaa, joka merkittävästi vaikuttaa meidän maahamme, että saamme olla kiitollisia siitä, että myöhään illalla muutamat perussuomalaiset käyvät täällä pitämässä puheenvuoroja, kun sali on muuten tyhjä. En näe sitä etuoikeutena vaan oikeastaan velvollisuutena.

Arvoisa puhemies! On suorastaan vastenmielistä, että Suomi, joka on isoissa veloissa omankin elvyttämisensä ja talouden ongelmiensa kanssa, joutuu rahoittamaan vuoron perään kutakin huonosti asiansa hoitanutta maata, mutta vielä vastenmielisempää kuitenkin on se, että asiasta päättävät väittävät sen olevan Suomen edun mukaista. Suomen perustuslaki puolustaa kansallista budjettisuvereniteettiä eli sitä, että Suomi päättää itse, mihin veronmaksajilta kerätyt rahat käytetään. Velkapaketti rikkoo tätä periaatetta, ja Suomi saatetaan tilanteeseen, jossa se ei ole enää perinteisessä mielessä täysivaltainen. En oikeasti ymmärrä niitä henkilöitä, jotka täällä tänäänkin ovat väittäneet, että tämä ei vie pois itsemääräämisoikeuttamme tai itsenäisyyttämme, että näitä ei ikään kuin luovutettaisi pois. Nimenomaan perustuslakivaliokunnan päätöskin kahden kolmasosan enemmistön vaatimisesta pohjaa sille argumentille, että me nimenomaan annamme tässä perustuslain mukaista Suomen täysivaltaisuutta merkittävästi jonnekin muualle eli tässä tapauksessa unionille. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Savio.

22.37 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Eduskunnan käsittelyssä on parhaillaan Suomen ja kaikkien suomalaisten kannalta erittäin tärkeä päätös EU:n elvytysrahastoon liittymisestä tai liittymättä jättämisestä. Tämä päätös on todennäköisesti kaikkein tärkein ainakin tämän vaalikauden aikana ja mahdollisesti koko 2020-luvulla. Se koskee myös tulevia sukupolvia erityisesti periaatteellisen merkityksensä vuoksi, ja siksi tämän asian käsittelyyn on käytettävä täällä eduskunnassa niin paljon aikaa kuin siihen tarvitaan, kuten edustaja Rantanen tässä edellä varsin aiheellisesti meille totesi.

Arvoisa puhemies! Eduskuntakeskustelussa selvästi aktiivisimpia ovat olleet perussuomalaiset. Nytkään salissa ei muiden puolueiden edustajia näy. Se, että perussuomalaiset ovat olleet aktiivisia tässä asiassa, ei itsessään ole mikään ihme, koska me pidämme elvytysrahastopäätöksen seuraamuksia sekä taloudellisesti että periaatteellisesti äärimmäisen tärkeinä. Meidän ei missään tapauksessa pidä vähätellä tämän päätöksen vaikutuksia, nimenomaan negatiivisia vaikutuksia, jo ennestään vaikeuksissa olevalle Suomen julkiselle taloudelle ja suomalaisille veronmaksajille. Enemmän minua ihmetyttääkin se, että hallituspuolueiden edustajat ovat olleet tämän asian suhteen koko sen käsittelyn ajan, jota täällä eduskunnassa on käyty, melko vaitonaisia. Kenties monet heistä sisimmässään haluaisivat äänestää omantuntonsa mukaisesti hallituksen esitystä vastaan, mutta tiukkaakin tiukempi ryhmäkuri näyttää estävän tämän. Hallituspuolueista eniten epäröijiä lienee keskustassa, ja haluan antaa keskustan edustaja Hannu Hoskoselle henkilökohtaista tunnustusta hänen tuotuaan omia näkemyksiään voimakkaasti esiin ja puolustettuaan niitä koko elvytysrahastosta vuoden aikana käydyn keskustelun ajan, arvatenkin kovien paineiden alla. Toivottavasti edustaja Hoskosen linja pitää hamaan loppuun asti.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten keskeisenä tavoitteena on elvytysrahastoa koskevan neuvottelutuloksen hylkääminen ja sitä myötä vapautuvien varojen jääminen kotimaahan. Asia on sekä taloudellisesti että periaatteellisesti tärkeä. Jäsenmaiden yhteistä lainanottoa hyödyntävien tukijärjestelyjen ei olisi pitänyt olla edes mahdollisia EU:n perussopimusten valossa, velalla rahoitetuista suorista avustuksista puhumattakaan. Näin piti estää jäsenmaiden taloudenpidon moraalin rappeutuminen, mutta tämän elvytysrahastopäätöksen myötä ollaan kuitenkin matkalla kohti yhä pahempaa moraalikatoa.

Arvoisa puhemies! EU:n perussopimus kieltää unionin toiminnan rahoittamisen velalla ja yhteisvastuun jäsenmaiden veloista. Nyt käsittelyssä oleva järjestely, elvytysrahasto, ei olisi toteutuessaan tilapäinen, vaikka muutakin on eduskunnan salissa hallituspuolueiden taholta kiivaasti väitetty. Se on voimassa ainakin 2050-luvun lopulle asti. Lähes neljä vuosikymmentä on erittäin pitkä aika, eikä kukaan pysty ennustamaan niin kauas tulevaisuuteen, yleensä ei edes muutaman vuoden päähän. Vuosien kuluessa EU:n puitteissa tulee todennäköisesti ilmestymään yhä uusia ja uusia tarpeita rahaston käytölle. Seuraavalla kerralla perussopimuksen velka- ja tukisääntöjen ohittaminen olisikin, jos tämä elvytysrahastopäätös hyväksytään, mahdollista jo todeta muuttuneen tavaksi. Mikäli näin käy, Suomen hallitus tuskin tulee väittämään vastaan, jos näin tapahtuu jo tämän vaalikauden aikana tai — mikä ehkä vieläkin pahempaa — jos nykyinen hallituspohja jatkaa vielä vaalien jälkeenkin.

Arvoisa puhemies! On täysin selvää, että hallituspuolueet ovat valmiita ottamaan suomalaisten veronmaksajien piikkiin valtavan taloudellisen riskin, jos ne hyväksyvät neuvottelutuloksen EU:n yhteisestä elvytysrahastosta oppositiopuolue kokoomuksen tukemana. Itse asiassa ei voida puhua oikeastaan edes riskistä, vaan kyseessä on käytännössä varma, vähintään noin 4 miljardin euron tappio, [Puhemies: 5 minuuttia!] ja se voi pahimmillaan vieläpä kertautua tulevina vuosina moninkertaiseksi.

Arvoisa puhemies! Meidän perussuomalaisten mielestä tällaisessa talouspolitiikassa ei ole häivähdystäkään järkeä eikä elvytysrahastoa siksi pidä hyväksyä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ronkainen.

22.42 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Suomen itsenäisyys ei ole itsestäänselvyys. Se on saavutettu edellisten sukupolvien hiellä ja ja verellä. Siitä on maksettu kaikkein kallein hinta. Koronakriisi ei ole mitään verrattuna siihen kriisiin, jossa esi-isämme joutuivat kohtaamaan tulimyrskyn poteroissa. Se ei ole mitään siihen verrattuna, että isoäitimme joutuivat kantamaan maan kohtaloa harteillaan, hoitamaan ja hoivaamaan rikki menneitä ihmisiä ja tulevia sukupolvia. Jos silloin itsenäisyyttämme ei luovutettu, niin miksi nytkään sitä luovutettaisiin?

Meitä uhkaillaan sillä, että elpymispaketin hylkääminen vaarantaisi jopa EU:n yhteisen turvallisuuspolitiikan. Minun on vaikea nähdä kytköstä näiden kahden välillä. Kiinteämpi yhteys EU:hun päinvastoin rajoittaisi meidän päätäntävaltaamme omissa asioissamme ja ajaisi meidät tiukemmin EU:n syliin vasten sen vihollisia. EU:lla ei ole omaa armeijaa. Suomen turvallisuudesta pitää huolen ainoastaan Suomen puolustusvoimat ja Suomen reserviläiset. Ja perustuslaissammekin vielä lukee velvollisuus isänmaan puolustukseen, ei EU:n puolustukseen.

Elpymispaketin keikuttamista kuvataan Putinin pussiin pelaamisena. Tässä edellä edustaja Purra jo tähän vähän viittasikin. Kuitenkin Putinin Venäjälle olisi ainoastaan eduksi, jos koko EU heikkenisi sen heikoimman lenkin tasolle. Moraalikato ja hajaannus, joka EU:n omien perussopimusten hylkäämisestä seuraa, on todellista Putinin pussiin pelaamista, isku Suomen taloudelle ja lamaannus, jota EU:n sisäiset tulonsiirrot tarkoittaisivat, ainoastaan Venäjän voimistumista suhteessa Suomeen.

Isänmaallisuus on ensimmäisenä ja viimeisenä meidän omista asioistamme ja eduista huolehtimista. Se ei voi tarkoittaa muiden maiden velkojen ottamista Suomen kansan kontolle. Se ei voi tarkoittaa eurooppalaista tulonsiirtoautomaattia, jossa Suomelle on varattu maksumiehen rooli. Nyt ei ole aika ajatella sitä, mitä muut meistä EU:ssa ajattelevat. Nyt on aika ajatella sitä, mitä kansa meistä päättäjistä ajattelee. On valitettavaa, että hallitus ei järjestä kansanäänestystä elvytyspaketista. On valitettavaa, ettei hallitus ole selvittänyt edes kansalaismielipidettä elvytyspaketista. Vieläkin on valitettavaa, että mitään vaikutusarvioita elpymispaketin vaikutuksesta ei ole tehty. Ihmettelenkin, kuinka omahyväisinä elpymispaketin puolustajat esiintyvät näin valtavan tiedonpuutteen ja mielipiteen puutteen edessä.

Kokoomus voisi luopua kokonaan nimensä edessä olevasta kansallinen-sanasta — toiminnassa ei kansallisuus juuri näy, kansainvälisyys sitäkin enemmän, ja se ei ole positiivista kansainvälisyyttä, vaan meidän kustannuksellamme tapahtuvaa, meille pakotettua ja myrkyllistä kansainvälisyyttä. Täällä eilen ja tänään käyty keskustelu osoittaa, että kokoomus ei ole mikään vaihtoehto nykyhallitukselle. Minkä tahansa puolueen vaihtaminen hallituksessa kokoomukseen ei muuttaisi hallituksen toimintaa. Kokoomuksessa näkyy SDP:n ja vasemmistoliiton sosialismi, vihreiden ilmastohumppa, RKP:n lammasmainen pakkoruotsin puolustus ja keskustan täysi selkärangattomuus. Osa kokoomuksen edustajista on kuitenkin ilmoittanut äänestävänsä ei elvytyspaketille vastoin ryhmäpäätöstä. Muille kokoomuksen kansanedustajille ehdotan, että katsokaa nyt syvälle itseenne ja tutkikaa sitä, kenen joukoissa te seisotte. Missä on se entinen koti, uskonto ja isänmaa -ajattelu? Teidän puolestanne on kaksi kantaa, ja vain toinen niistä on oikea. Vain toinen kanta on [Puhemies: 5 minuuttia!] Suomen kansan puolella. Se toinen kanta johdattaa samaan sakkiin hallituspuolueiden kanssa, se johtaa EU-arvoyhteisöön, jossa omien sanojen syöminen, omien sopimusten rikkominen ja harhaanjohtaminen on ainoa pysyvä sääntö.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ranne.

22.48 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kysyin eilen valtiovarainministeri Vanhaselta viime kesän EU-elpymispakettineuvotteluista. Pyysin häntä vahvistamaan neuvottelujen lopputuloksen Suomen ja nuukan nelikon kohdalta. Ministeri ei valitettavasti vastannut kysymykseeni. Tämä ei tietenkään yllättänyt.

Pääministeri Marin kehui viimeksi tänään täällä täysistunnossa, että hän neuvotteli Suomelle loistavan diilin. Se sisälsi niin sanotun 500 miljoonan kuoren. Pääministeri onnistui kuulemma budjettineuvotteluissa paremmin kuin nuuka nelikko. Neuvottelujen lopputuloksena Suomi sai maatalouden rahoitustason säilymisen, nuuka nelikko otti jäsenmaksujen alennukset. Suomi siis valitsi jäsenmaksualennuksen sijaan erillisrahat, 400 miljoonaa euroa maaseudun kehittämiseen sekä 100 miljoonaa euroa Itä- ja Pohjois-Suomen aluekehitykseen. Tästä erityisesti keskusta on iloinnut ja kehuskellut.

Tarkastellaanpas tätä pääministerin loistavaa neuvottelutulosta hieman tarkemmin. Marinin mainostama neuvotteluvoitto oli siis se, että saimme maataloudelle vuosille 21—27 yhteensä 500 miljoonaa euroa kuoressa. Kun sen vaikutus yhdistetään EU:n yhteisen maatalouspolitiikan eri CAP-järjestelmän rahoituksen yleiseen laskuun, Suomen vuosien 2021—2027 maatalousrahoitus paranee keskimäärin 21 miljoonaa per vuosi nykyhinnoin ilmaistuna — ilman elpymisvälineen rahoja. Nuukan nelikon maat sen sijaan eivät saaneet vastaavaa maatalouskuorta. Sen seurauksena esimerkiksi Ruotsin maatalousrahoitus heikkenee noin 44 miljoonalla eurolla vuodessa — mutta Ruotsi vaati ja sai 1069 miljoonaa euroa vuotuista jäsenmaksualennusta. Jäsenmaksualennus on vuosien 2014—2020 kehykseen verrattuna noin 499 miljoonaa euroa enemmän joka vuosi. Huomioiden maatalousrahoituksen laskun Ruotsi pääsi näissä neuvotteluissa 455 miljoonaa euroa plussalle joka vuosi. Hallitus ei halua edes keskustella asiasta. Hallitus ei vastaa tätä koskeviin kysymyksiin. Suomi pääsee siis plussalle 21 miljoonaa euroa vuodessa, Ruotsi 455 miljoonaa euroa. Hieno diili. Ja tämä summa, 455 miljoonaa euroa, on suunnilleen sama kuin Ruotsin vuotuinen maksuosuus elpymisvälineen 390 miljardin euron avustuslainasta. Lieneekö sattumaa?

Arvoisa rouva puhemies! Nuukan nelikon muiden maiden eli Tanskan, Hollannin ja Itävallan neuvottelemat jäsenmaksualennukset tuottivat niille hyvin samankaltaiset tulokset. Tanskan netto maatalouden rahoitustappioiden jälkeen on 218 miljoonaa vuodessa, Hollanti pääsee joka vuosi plussalle 684 miljoonaa ja Itävaltakin 539 miljoonaa euroa. Jokaisen nuukan nelikon maan netto on samaa suuruusluokkaa kuin niiden vuotuinen maksuosuus elpymisvälineen avustuslainasta. Onko tämä sattumaa? Nuukan nelikon maat pääsevät neuvottelujen seurauksena joka vuosi satoja miljoonia plussalle, toisin kuin Suomi. Suomen maksuosuus avustuslainasta on noin 220 miljoonaa vuodessa, ja sitä kattamaan Marin siis voitti maatalousneuvotteluissa 21 miljoonaa vuodessa. Suomi maksaa sellaiset 200 miljoonaa enemmän joka vuosi. Nuukan nelikon maat eivät näin joudu tekemään. Hyvä diili Suomelle — ihanko totta?

Arvoisa rouva puhemies! Komissio siis kuittasi nuukalle nelikolle elpymisvälineestä tulossa olleen maksurasituksen jäsenmaksualennuksilla. Tämä maksualennus jyvitettiin kaikkien muiden jäsenmaiden maksettavaksi. Nelikon neuvotteluvoimaa osoittaa myös, että kun jäsenmaksualennusten piti loppua kokonaan vuoden 2020 jälkeen, [Puhemies: 5 minuuttia!] nyt se jatkuu ainakin vuoteen 2027. Pääministeri Marin on joko neuvottelutai-

doton tai käyttää mitä tahansa keinoja saavuttaakseen päämääränsä: tulonsiirto- ja velkaunioniin, liittovaltioon on päästävä keinoja kaihtamatta.

Arvoisat kansanedustajat! Suomi ei voi olla maksuautomaatti ja hyväksikäytettävä hölmö. Elpymispaketti pitää kaataa ja peli viheltää poikki nyt, kun vielä voimme.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mari Rantanen.

22.54 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Jatkankin tähän erinomaiseen edustaja Ranteen puheenvuoroon sen verran tästä Suomen hyvästä neuvotteluasemasta ja hyvistä neuvottelutaidoista, että vaikuttaa kyllä niin tämän paketin kun aika monen muunkin asian kanssa siltä, että siinä olisi varmasti hiukan petraamisen varaa, eikä vain hiukan. Ajatellaanpa sitä, että meidän kuulemma tulisi tämä paketti hyväksyä, jotta meillä säilyy hyvä neuvotteluasema. No, katsotaanpa Puolaa ja Unkaria, joita me osoittelemme täältä sormella heidän rikkomuksistaan muun muassa oikeusvaltioperiaatteen osalta. Jos ajatellaan, että heitä niin paljon hyljeksittäisiin EU:ssa, niin miten ihmeessä he kykenevät saamaan niin hyviä diilejä sieltä? Eihän sellaisella toiminnalla pitäisi olla hyvää neuvotteluasemaa.

Ja täytyy kyllä sanoa, että olen ollut kansanedustaja nyt kaksi vuotta suurin piirtein, ja näitä lakeja tähän taloon on tullut ja on täällä aika laajastikin hämmästelty. Kun meillä esimerkiksi hyväksyttiin tämä Euroopan syyttäjänvirastoa EPPOa koskeva lainsäädäntö täällä eduskunnassa joku aika sitten, niin siinäkin Suomi oli unohtanut, että meillä on perustuslaissa hiukan erilaisia elementtejä kuin on ehkä muiden maiden osalta. Tällaiset asiat pitäisi ilman muuta kyetä EU:ssa neuvottelemaan, mutta kuten äsken luin suoraan tästä Lissabonin sopimuksesta, niin aika monet asiat päätetään tällä hetkellä määräenemmistöllä EU:ssa, ja siltä osin Suomen neuvotteluasema on kyllä melkoisen surkea.

Ja täytyy sanoa, että mitä ilmeisimmin meillä... En tiedä, pidämmekö me kaikessa lainsäädäntötyössäkin, jota EU:ssa tehdään ja josta Suomi ministeriöiden johdolla neuvottelee, hyvänä diilinä oikeastaan kaikkea, mitä sieltä tulee, koska nyt tuntuu, että meillä jää se etukäteisvaikuttaminen aika lailla pois, joka on se, missä me voitaisiin vielä vaikuttaa. Ja siinä kohtaa pitäisi varmistaa erityisesti se, että unionista tuleva lainsäädäntö ei ole ristiriidassa esimerkiksi Suomen perustuslain kanssa, mutta näinhän ei tunnu tapahtuvan, ja se on siltä osin kyllä kyllä ongelmallista. EPPO ei ole ainoa, siellä on paljon paljon muutakin.

Mutta, arvoisa puhemies, haluaisin vielä palata tämän päivän istuntoon siltä osin kuin ministerit täällä paikalla olivat. Ministeri Marin täällä nimenomaan alleviivasi sitä, että Suomen itsenäisyys ei ole tässä kohtaa menossa mihinkään. Nähdäkseni tämä lausunto on aika lailla ristiriidassa sen kanssa, että perustuslakivaliokunta taas on katsonut, että merkittävää valtaa siirretään EU:lle. No, eikö se silloin tarkoita, että nimenomaan luovutaan Suomen suvereniteetista erityisesti budjetin osalta, koska nythän käytännössä tämä sopimus sitoo Suomen eduskunnan budjettia vuoteen 58 asti? Näistä vastuista on joka tapauksessa pidettävä huolta.

Ja sitten toinen asia, mikä tämän päivän keskustelusta jäi erityisesti mieleeni, oli se, että salissa erityisesti kokoomusedustajat useaan otteeseen kysyivät, kuinka nämä valtiovarainvaliokunnan mietinnön lausumat nyt vaikuttavat suomalaiseen EU-politiikkaan. No, tämä on ehkä vähän tällaista silmänkääntötemppua, nimittäin viime kesänähän perustuslakivaliokunta antoi lausuntonsa tästä elpymispaketista, ja heidän lausumassaan silloin luki: ”Valtioneuvoston ei tule asian käsittelyn tässä vaiheessa hyväksyä tai edistää nyt ehdotet-

tua unionin lainanottoa ja jäsenvaltion siihen kytkeytyvää vastuuta avustusmuotoisista tukivälineistä.”

Jos perustuslakivaliokunnan lausuma ei merkitse hallitukselle mitään, niin miten valtiovarainvaliokunnan lausunnon lausumat jollakin tavalla ohjaisivat heitä? En usko tähän yhtään, ja pidän tältäkin osin, kun ajatellaan sitä viime kesän perustuslakivaliokunnan lausumaa, hyvin erikoisena, [Puhemies: 5 minuuttia!] että me olemme hyväksyneet ja edistäneet tämmöistä diiliä. Se on täysin käsittämätöntä, ja pidän sitä erinomaisen huonona tässä kohtaa. Mutta jatkan seuraavassa puheenvuorossa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Reijonen.

23.00 **Minna Reijonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Käsittelemme EU-rahojen käyttöä, ja se on yltiöiso asia. Perussuomalaisten mielestä tämä asia on todella iso ja se pitää käsitellä ihan perusteellisesti. Sikäli harmillista, että hallituspuolueiden edustajia ei edelleenkään salissa näytä olevan yhtään.

Pääministeri, valtiovarainministeri ja eurooppaministeri ovat hallituksen tukemina vakuuttaneet tämän elpymispaketin hyödyllisyyttä suomalaisille ja suomalaiselle viennille. Eurooppaministeri itse on puhunut myös välttämättömästä pahasta. Kumpikohan tämä nyt sitten hallituksen mielestä onkaan? Onko hallituksella yksimielisyys asiasta? Onko paketti suomelle hyödyllinen vai se välttämätön paha? Jos kyseessä on välttämätön paha, mikä siitä tekee välttämättömän? Kyllä me tietääkseni vielä olemme itsenäinen valtio ja meidän pitää pystyä päättämään itse, sidommeko me tulevat sukupolvet valtavaan velkaan. Ei kukaan, ei kukaan voi sanella ulkoapäin meille välttämättömiä pahoja. Jos meitä määrätään ulkoapäin, niin se tulee kertoa kansalaisille. Jos meitä ei määrätä, niin silloin mitään välttämätöntä pahaa ei ole, on vain hyvä tai paha vaihtoehto. Silloin valinta on helppo.

On myös vakuutettu, että tämä on ainutkertainen tämän hallituksen aikana otettava elpymispaketti — ainutkertainen. Minua kummastuttaa tämän asian ristiriita. Jos elpymispaketti on niin hyödyllinen sekä suomalaisille että Suomen viennille, niin miksi sen ainutkertaisuutta korostetaan? Eikö suomalaisille ja Suomen viennille hyödyllisestä paketista kannattaisi tehdä vaikka vuosittainen? Silloin saisimme hyötyä suomalaisille ja Suomen viennille joka ikinen vuosi. Jotenkin tuntuu, että tässä on nyt ristiriitaa. Onko kuitenkin myös hallituksen mielestä niin, ettei tämä paketti varsinaisesti olekaan hyödyllinen suomalaisille tai Suomen viennille ?

Tarkkarajaisuus myös kummastuttaa. Miten voidaan lähteä takaamaan toisten lainoja ja antamaan lahjarahaa muille maille, jos tarkkaa tietoa maksettavasta tai saatavasta summasta ei ole? Jos joku jäsenmaa ei maksa osuuttaan maksuista, niin kuinka paljon on Suomen osuus vastuista? Mikä on Suomen osuus saatavista? Sekin näyttää pienenevän koko ajan. Onko sitä lopulta ollenkaan? Täytyyhän tällaiset asiat tietää, ennen kuin tätä edes ehdotetaan hyväksyttäväksi. Antaako pääministeri hallituksen tukemana puoliavoimen valtakirjan suomalaisten veronmaksajien rahojen jakamisesta ja käyttämisestä muiden maiden veronalennuksiin, lapsilisien korotuksiin, viennin tukemiseen tai nelipäiväiseen työviikkoon?

Tätä tukipakettia on perusteltu Suomen viennin elpymisellä. Voisiko joku, edes joku, hallituksesta esittää laskelmia siitä, kuinka paljon nimenomaan Suomen vienti elpyy tämän tukipaketin ansiosta? Olen kiinnostunut nimenomaan Suomen viennin, en EU-alueen viennin elpymisestä, koska ainakaan vielä emme ole osa EU-liittovaltiota, enkä siis niin

huolissani Etelä-Euroopan maiden viennin elpymisestä. Missä ovat numerot? Ei niitä ole esitetty.

Hallituksessa kovasti verrataan tätä tukipakettia muun muassa Yhdysvaltain ja Kiinan elvytyspaketteihin. Erona on se, että siellä elvytetään omaa maata — omaa maata. Me nettomaksajana elvytämme tällä tukipaketilla vain muita maita. Onko hallitus jo ajatuksissaan ja suunnitelmissaan vienyt Suomen osaksi EU-liittovaltiota, kun kuulee lausuntoja, että oma kansa ensin -ajattelu onkin vahingollista — siis vahingollista? Ja miten muiden maiden elvyttäminen on myös Suomen etu? Näinhän se tietysti olisi, jos olisimme osa EU-liittovaltiota, mutta me emme ole, emme ainakaan vielä. Onko hallitus unohtanut, että me olemme edelleen itsenäinen valtio ainakin vielä jonkin aikaa?

Tähän pakettiin ei tule missään nimessä meidän lähteä mukaan, ei missään nimessä

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Purra.

23.06 **Riikka Purra ps:** Arvoisa rouva puhemies! Periaatteellinen muutos velasta unionin rahoittajana ja yhteisvastuut ohjaavat meitä sellaiseen suuntaan, jossa Suomi ei voi olla voittaja. Tähän tosiasiaan nähden täysin toissijaista on Suomen neuvottelustrategia tai edes varsinaiset saannot eli siis se, minkä osuuden maksuista saamme takaisin. Näistä kuitenkin erityisesti viime kesänä neuvotteluiden jälkeen kovasti puhuttiin, ja sama keskustelu jatkuu edelleen. Teknistä saantokeskustelua käytettiin heti alusta asti häivyttämään sitä tosiseikkaa, että unionin rooli on muuttunut.

Totuus tietenkin on, että niin kauan kuin me olemme nettomaksaja eli niin kauan kuin me olemme unionin jäsen ylipäätänsä, me maksamme, emme saa. Me kierrätämme omaa rahaamme unionin kautta. Asia voi muuttua toiseksi ainoastaan tilanteessa, jossa taloutemme on romahtanut, ja tätä tietenkään kukaan ei toivo tapahtuvaksi. Vaikuttaa selvältä, että nämä toimenpiteet eivät jää kertaluonteisiksi. Covid-hätätilasta tuli oiva mahdollisuus toteuttaa sitä politiikkaa, jota EU:ssa muutama suuri jäsenmaa kädet syyhyten on vuosikaudet halunnut toteuttaa.

Toisaalta me tiedämme, että edes 750 miljardin paketti ei korjaa niitä ongelmia, joita sen haluttaisiin tai väitetään korjaavan. Se vain rauhoittaa vähän niin markkinoita kuin poliittisesti niitä, jotka pelkäävät EU-kriittisen rintaman vahvistumista. Elvytysrahasto on tukipaketti, jolla pidetään euroa pystyssä, ja mitä se sitten korjaa? Kaikki keskeiset ongelmat jäävät, Etelä-Euroopan rakenteelliset ja hallinnon ongelmat, kilpailukykyongelmat EU-maiden välillä ja erityisesti suhteessa yhdysvaltoihin ja Kiinaan, velkaantuminen, budjettialijäämät, epäsuhtaisuus, tehottomuus ja varojen väärinkäyttö esimerkiksi koheesiopolitiikassa. Riippumatta siitä, mitä puolueita on Italian hallituksessa ja mihin suuntaan populismi on ehkä kääntynyt, maa ei tule tekemään päätöksiä, jotka tulisivat sitä pitkällä tähtäimellä auttamaan. Valtava harmaa talous, veronkannon ongelmat, mafia ja muun korruptio rehottavat, ja maalla on suuri intressi hakea unionilta helpotusta.

Arvoisa puhemies! Suomi liittyi unioniin kansanäänestyksen ohjaamana 20 vuotta sitten ja euroon vuonna 2002. Euro syntyi tiedostettuine valuvikoineen, joiden kanssa eletään. Jotkut hyötyvät, toiset kärsivät. Yhteinen rahapolitiikka, velkaantuminen, hidas kasvu, kotimaiset korkeat kustannukset — ne ovat suistaneet meidät tielle, jolla koronastakin taloutemme toipuu ehkä hitaammin kuin muut, vaikka talouskasvu kynnyksellä on hyvin suurta.

Pitkällä tähtäimellä annamme pois hyvinvointivaltion, sanoo muun muassa entinen valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosaston ylijohtaja, Suomen pankin neuvonantaja, valtiotieteiden tohtori Peter Nyberg, joka kannattaa Suomen eroamista eurosta, jota hän pitää talouden pakkopaitana. Viimeisten reilun kymmenen vuoden muutokset EU:n toiminnassa ovat niin merkittäviä ja laajakantoisia, että on ehkä täysin oikeutettua sanoa, että EU on nykyään eri asia kuin vuonna 95. Ja kaikki nuo muutokset on tehty ilman asioiden altistamista kansalaiskeskustelulle, demokraattisista päätöksistä puhumattakaan. Suomen EU-politiikka on kaukana demokraattisesta, vaikka me sentään saamme täällä tällä hetkellä keskustella.

Meille tulee lisälasku italialaisten holtittomuuden ja Keski-Euroopan pankkien vuoksi. Millä rahalla näin aiotaan tehdä? Kuinka paljon omat verot nousevat? Kuinka paljon enemmän suomalaista työssäkäyvää voidaan verottaa, varsinkin kun yhä pienempi osa tuosta määrästä tuntuu menevän häntä ja hänen läheisiään hyödyttäviin edes välttämättömiin kohteisiin, kuten hyvinvointiyhteiskunnan peruspalveluihin. Kannattaisiko meidän keskustella siitä, miten meidän tulee suhtautua kasvavaan liittovaltioon? Pitäisikö meidän puhua asioista niiden oikeilla nimillä? Tosiasia on, että suomalaiset eivät ole sitoutuneita sellaiseen Euroopan unioniin, velka- ja tulonsiirtounioniin, finanssiliittoon, joka täysin omalakisesti etenee kohti liittovaltiota, hivuttaen. Osa paketin kannattajista ei ymmärrä tätä asiaa.

Arvoisa rouva puhemies! Aivan hetki vielä. — Osa ei välitä, osa haluaa edetä tähän suuntaan, mutta ei kehtaa kertoa sitä, toiset taas haluavat ja kertovat. Nämä ovat kyllä vähemmistössä. Ja sitten on meitä, jotka ehkä ymmärrämme, välitämme, emme halua edetä siihen suuntaan, ja sen myös kerromme. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Savio.

23.12 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Suomen julkinen velka on kasvanut koronakriisin aikana ja Marinin hallituksen toimesta räjähdysmäisesti. Ikävä kyllä Suomea ei kuitenkaan pian velkaannuteta vain kotimaisin voimin, mikäli eduskunta hyväksyy esityksen EU:n 750 miljardin euron elvytysrahastosta. Nimestään huolimatta tällä rahastolla on kuitenkin vain vähän tekemistä elvyttämisen tai koronakriisin kanssa. Käytännössä se on askel kohti tulonsiirtoja, velkaunionia, vieläpä ilman, että kansalaiset saavat ilmaista asiassa näkemystään. Tällaista askelta perussuomalaiset eivät voi hyväksyä, eivät nyt eivätkä muissakaan yhteyksissä. Vähimmäisvaatimuksenamme olisi ollut, että asiasta olisi järjestetty kansanäänestys.

Arvoisa puhemies! Kaikesta päätellen myöskään kansalaiset tai ainakaan hyvin suuri osa kansasta ei purematta niele näköpiirissä olevaa päätöstä elvytysrahastoon osallistumisesta. Jotain voi päätellä jo siitä valtavasta viestien tulvasta, jonka me edustajat olemme tähän aiheeseen liittyen kansalaisilta viime päivinä ja viikkoina sähköposteihimme ja muutenkin saaneet. Ymmärtääkseni nämä viestit ovat hyvin vakava ja selkeä osoitus siitä, että tavalliset ihmiset ovat erittäin huolissaan tästä tilanteesta ja Suomen sitoutumisesta EU:n liittovaltiokehitykseen elvytysrahaston käyttöönoton myötä. Sitä vastoin tuskin on kyse ulkopuolelta organisoidusta häiriköinnistä, vaikka niinkin ovat eräät tahot väittäneet. Kansalaisten on voitava käyttää sananvapauttaan, vaikka heidän näkemyksensä eivät päättäjiä aina miellyttäisikään, ja näin on tässäkin tapauksessa.

Arvoisa puhemies! Kuten kansalaisaloitetta EU:n elpymisrahastosta järjestettävästä kansanäänestystä koskevasta eduskunnan äänestystuloksesta nähtiin, perussuomalaiset olisivat halunneet, että kansa olisi tosiaan saanut ilmaista kansanäänestyksessä mielipiteensä tästä aiheesta, joka on Suomen itsemääräämisoikeuden, varsinkin taloudellisen sellaisen, kannalta äärimmäisen olennainen. Hallituspuolueet tai kokoomus eivät kuitenkaan siihen tiistaina suostuneet. Kansalta ei siis kysytty asiasta nyt, kuten ei aikanaan euroon liittymisestäkään. Selittäköötnäistä päätöksistä vastuussa olevat tahot mahdollisille kyselijöille, miksi ja miten näin on päässyt tapahtumaan.

Arvoisa puhemies! Valtiotieteen tohtori Peter Nyberg kuvaa lausunnossaan valtiovarainvaliokunnalle elpymisvälineen oikeudellisia ongelmia muun muassa seuraavasti:

”Varsinaisen budjetin linkittäminen elpymisvälineeseen aiheuttaa merkittäviä ongelmia unionin oikeudelliselle uskottavuudelle. Suomessa ja muualla on laajasti väitelty siitä, rikkooko elpymisvälineen toteuttamistapa käytännössä ainakin EU:n perussopimuksen artiklaa 122 (yhtä jäsenmaata kohdannut poikkeuksellinen tila), artiklaa 125 (sitoumuksia ei saa siirtää toisen jäsenmaan vastuulle) ja artiklaa 310 (unionin menoja ei saa rahoittaa velalla). Asiantuntijat niin Suomessa kuin muissa jäsenmaissa pitävät selvänä, että kaikkia mainittuja artikloja rikotaan.

Vaikka kysymys saattaa olla juridisesti kiistanalainen, se on taloudellisten vaikutusten kannalta selvä. Ei ole epäilystäkään siitä, että poikkeuksellinen tila on kohdannut monta eikä yhtä jäsenmaata. On ilmeistä, että elpymisvälineen jakoperusteet johtavat jäsenmaiden välisiin tulonsiirtoihin, jotka auttavat eräitä maita selviytymään sitoumuksistaan. On myös selvää, että unionin menoja rahoitetaan lainalla, vaikka se tapahtuu varsinaisen budjetin ulkopuolella.

Tällaisia kiertomahdollisuuksia saatetaan käyttää ja hyväksyä tulevaisuudessakin. Sellainen mahdollisuus tekee entistä epäselvemmäksi Suomen tulevien EU-vastuiden ja maksujen kehityksen. Samalla se antaa aihetta otaksua, että komissio voisi ottaa käyttöön nyt avautuvan kiertotien kehittää EU:ta viskaaliunioniksi eduskunnan budjettisuvereniteetin kustannuksella.”

Päätän puheeni tähän hyvin selkeään asiantuntijalausuntoon.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ronkainen.

23.17 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Elpymispaketti rikkoo EU:n omia perussopimuksia. Ne eivät salli toiminnan rahoittamista yhteisvelalla. Jos elpymispaketti toteutuu ja Suomi ottaa muiden maiden velkoja vastatakseen, rikkoo se tähän asti korostettua no bail-out -periaatetta. Perussuomalaisten johdonmukainen linja on ollut, että perussopimuksista pidetään kiinni ja jokainen maa vastaa itse omista veloistaan. Perussuomalaiset eivät ole valmiita myymään Suomea Brysseliin. Muista en ihan ole varma.

Ei ole edes kauaa siitä, kun SDP:n Jutta Urpilainen myönsi valtiovarainministerinä eurokriisiin lainatakauksia ja esiintyi julkisuudessa Täti Tiukkana, ja niin vain Urpilaisen tie johti nykyiseen, ehkä komission köykäisimpään Afrikka-komissaarin pestiin huolimatta haaveesta talouskomissaarin raskaasta salkusta.

Aika suuret summat veronmaksajien rahaa edelsivät myös kokoomuksen Jyrki Kataisen ja Alexander Stubbin komissaarin pestejä — pätkäpääministereitä, joiden kohdalla historia ei ollut mairitteleva ja joiden arvioissa kansa ei ollut hellämielinen. Jälleen kerran löydämme itsemme tilanteesta, jossa EU-mieliset toimijat vakuuttelevat, että kyseessä on vä-

liaikainen ja ainutlaatuinen kertaratkaisu, täsmälleen samaan tapaan kuin yli kymmenen vuotta sitten nykyinen valtiovarainministeri Matti Vanhanen silloisena pääministerinä kertoi, miten Kreikan tuet ovat ainutlaatuinen ratkaisu. Historialla on jännä tapa toistaa itseään.

Hallitus on ohittanut oikeudelliset kysymykset ulkoistamalla arvioinnin neuvoston oikeuspalvelulle, samalle instanssille, jolle Yle-vuodon kautta annettiin kasvottoman uhkailijan rooli, mikäli elpymispakettia uhkaisi kaatuminen Suomessa. On aika huolestuttavaa toimintaa hallitukselta, että kasvottomille EU-byrokraateille on annettu perustamissopimusten ylin tulkintavalta ja viimeinen sana seurausten arvioinnissa. Voidaan hyvällä syyllä kyseenalaistaa, onko EU:n oikeuspalveluiden ensisijaisena huolenaiheena Suomen tai muiden pienten yksittäisten jäsenmaan etu vai suurten jäsenvaltioiden intressit ja EU:n institutionaaliset edut.

Perussopimusten tulkinta politisoitui niin EU:n kanssa kuin myös sisäisesti kotimaassa. Pääministeri Marin neuvotteli katastrofaalisen paketin suuren valiokunnan mandaatilla siitä huolimatta, että perustuslakivaliokunta lausui seuraavasti: ”Valtioneuvoston ei tule asian käsittelyn tässä vaiheessa hyväksyä tai edistää nyt ehdotettua unionin lainanottoa ja jäsenvaltion siihen kytkeytyvää vastuuta avustusmuotoisista tukivälineistä.” Pääministerin olisi tuon kesän neuvotteluissa pitänyt ilmoittaa, että Suomen tulee ensin saada perustuslakivaliokunnan hyväksyntä, ennen kuin hän voi sitouttaa Suomen sopimukseen. Näin pääministeri Marin ei kuitenkaan menetellyt, vaan valtioiden päämiehet löivät kättä päälle ilman, että eduskunnan saati edes perustuslakivaliokunnan kantaa olisi selvitetty.

Tuleva äänestys on oleva historiallinen: olemmeko me tulevaisuudessa EU:n pohjoisin osavaltio, vai säilyykö nimemme itsenäisten kansakuntien joukossa? Käsillämme on pienen kansamme kohtalonkysymys. Itse en henkilökohtaisesti ole valmis Suomea myymään enkä edes vuokraamaan, vaikkakin olettaa voisi, että tämän päätöksen jälkeen taas jollekulle hyvälle veljelle tai siskolle olisikin joku kiva pikku palkintopalli taas tarjolla. Minä kun en kannata enkä hyväksy myöskään hyvä veli -järjestelmiä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rantanen.

23.23 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Täällä on käyty hyvin paljon keskustelua jo viime kesästä lähtien siitä, että tässä on kysymyksessä ainutkertainen ja koronakriisiin liittyvä tukipaketti. Mutta eivät oikein EU-herroilla nyt pysyneet hevoset housuissa, kun Dombrovskis möläytti toissapäivänä, että itse asiassa tämähän avaa mukavasti tien uusille paketeille. Tämä tuli ilmi Suomessakin, minkä jälkeen hän eilen sitten tviittasi suomeksi, selvällä suomenkielellä, latvialainen herrasmies, että kyllä tämä sittenkin on ainutkertainen ja tarkkarajainen. En tiedä, kuka sen oli hänelle lähettänyt ja pyytänyt tviittaamaan, mutta minusta se näytti jollakin tavalla hyvin surulliselta tavalta vaikuttaa suomalaiseen politiikkaan.

Eilen tuli myöskin ilmi, että Kreikan ja Espanjan pääministerit tapasivat toissapäivänä, ja myös heidän ulostulonsa kertoi, että he haluavat syventää EU-integraatiota ja tämän paketin hyväksyminen avaa jatkossakin tämän tyyppisen mekanismin käyttämistä. Ja silti me puhumme täällä, että ei, että tämä on tämä kerta vaan ja toista ei tule, tai toisista ehkä päätetään toisella kertaa. Mutta jotenkin ajattelisin itse, että kaikki tämä tieto, mikä meillä Euroopasta on, sen lisäksi, että viime viikonlopun Eurooppa-neuvostossa edistettiin tätä sosiaaliturvan ja työttömyysturvan harmonisointia, kielii kaikki siitä, että me vain syvennäm-

me EU-integraatiota ja tulonsiirtounionia. Ja jotenkin ajattelen niin, että kun tämä kuitenkin on tiedossa, niin pidän epäasiallisena jankuttaa sitä, että tämä on vain ainutkertainen, mitään tulonsiirtounionia ei ole, mitään päätäntävaltaa ei olla siirtämässä EU:lle. Jos näin on, niin mielestäni se pitää pystyä kyllä päättäjän sitten rehellisesti myöskin ihmisille sanomaan. Nyt tuntuu, että se tuntuu kovin vaikealta. Jos todella siis on liittovaltion kannattaja, on sitä mieltä, että suomalaisia voidaan verottaa lisää , jotta voidaan harmonisoida esimerkiksi EU-alueen sosiaaliturvaa, niin minusta se pitää kertoa.

Arvoisa puhemies! Tämän paketin kannattajilta on tullut monenlaisia muitakin perusteita sille, miksi tämä pitäisi nyt hyväksyä. Yksi näistä on solidaarisuus: että solidaarisuus ajaa meitä. Mutta tosiasiassa tämän kriisin aikana nähtiin, että solidaarisuus loppuu tasan ainakin siihen, kun muut maat tarvitsevat jotain. Esimerkiksi meidän suojavälinetilauksia kaapattiin toisten EU-maiden toimesta. Onko se solidaarista? Mielestäni ei, ja tässä nähdään juuri se, että Suomi, suomalaiset kiltteinä ihmisinä kyllä ovat solidaarisia, mutta kun me tarvitsemme jotain, niin muut eivät ole. Silloin toki herää kysymys, kannattaisiko meidänkin pitää hiukan tiukemmin sekä neuvotteluissa että myös omien etujemme puolta.

Sitten toinen asia, jota on tuotu esiin, on se, että EU on turvallisuusyhteisö. Nähdäkseni viime vuoden helmikuusta lähtien Turkki on jatkuvalla syötöllä rikkonut Kreikan suvereniteettia maalta, mereltä ja ilmasta, ja oletteko nähneet, että EU turvallisuusyhteisönä olisi ottanut tähän kovinkaan merkittävää roolia? Nähdäkseni Ranska oli ainoa, joka lähetti Kreikan tueksi ja turvaksi muun muassa hävittäjiä. Tämä on ollut itselleni ainakin hyvin silmiä avaava prosessi, nimittäin sen viestin mukaan, mitä Kreikasta on tullut, nähdäkseni he ovat olleet hyvin pettyneitä tähän turvallisuusyhteisöön, koska he ovat joutuneet hakemaan sitä turvaa muualta ja muista maista.

Ja tältä osin pahoin pelkään, että me suomalaiset tänä päivänä olemme hivenen sinisilmäisiä ja liian kilttejä ja kuvittelemme, että meillä jotakin sellaista turvaa on, mitä me itse ajattelemme olevan, ja tältä osin, arvoisa puhemies, eivät ole aivan vedenpitäviä tältäkään osin nämä perustelut, joita tässä salissa on kuultu. — Kiitos. edustaja ranne

23.29 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hallituspuolueet ja kokoomus hylkäsivät eilen kansalaisaloitteen kansalaisäänestyksen järjestämisestä elvytyspaketista. Esillä oleva 750 miljardin elpymisvälineen sisältävä lakiehdotus hyväksytään siis kysymättä kansalta. Se tarkoittaa päätöksentekojärjestelmämme legitimiteetin romahtamista. Edustuksellisen demokratian moraalinen selkäranka katkeaa, ja sen jälkeen käy kaikki. Tämä johtuu siitä, että mitkään eduskunnalle ja kansalle paketista esitetyt väitteet ja perustelut eivät pidä paikkaansa. Kyse on itsenäisen Suomen historian älyllisesti epärehellisimmästä lakihankkeesta.

Joitain väitteitä: ”Paketti tarvitaan koronakriisin seurauksiin puuttumiseksi.” Totuushan on, että paketti ei liity mitenkään koronapandemiaan eikä hoida niitä vaan paketilla pyritään estämään euron tuho.

Väite: ”Paketti tukee ongelmamaiden rakenneuudistuksia.” Totuus: Paketti ei mitenkään korjaa euron ongelmamaiden rakenteellisia ongelmia. No, paketti luo ainakin uutta yhteishenkeä? Eihän se ole totta. Paketti lisää nettomaksajamaiden sisäisiä ristiriitoja sekä lännen ja idän sekä pohjoisen ja etelän välisiä jännitteitä.

Pehmeä väite siitä, että paketti olisi jäsenvaltioiden välinen solidaarisuuden osoitus, on sekin puppua. Paketti on euron eteläisten ongelmamaiden, erityisesti Italian, EU:hun kohdistaman kiristyksen kohde.

Perussopimusten mukaisuudesta on tullut paljon tietoa ja asiantuntijalausuntojakin. Kyllähän tämä tarkoittaa sitä, että oikeusvaltion kansallisen lainsäädännön tarkoitusta ja merkitystä ei voida myöhemmin selittää kokonaan toiseksi poliitikkojen toimesta, mutta EU:n perussopimusten osalta se näyttää olevan täysin mahdollista. EU:n legitimiteetin kannalta se on tuhoisaa.

No, sitten väitetään, että paketti on toteutettava, koska se elvyttää ja toinen vaihtoehto olisi huonompi. On aivan selvää, että pakettia käytetään elvytyksen sijaan vihreän agendan edistämiseen. Suomessa tehtyjen vaikutusarviointien mukaan vihreä elvytys ei edes toimi. Sen sijaan valmiiksi ylivelkaisten talouksien velkaelvytys pienentää bkt:tä lähtötilanteeseen nähden. EU:n simulaatiot tarkoittavat, että osassa maita paketin bkt-vaikutukset ovat negatiivisia, mutta ei niitä näytetä. Suomen vaikeuksia paketti ainoastaan pahentaa.

Arvoisa rouva puhemies! Epärehellisin kaikista on väite elpymisvälineen tarkkarajaisuudesta ja kertaluontoisuudesta. Totuus on, että kansainvälistä uutisointiakin seuraamalla vain Suomessa uskotaan tähän kertaluonteisuuteen. Tämä on hyvin lapsellista. Uhka Italian ajautumisesta maksukyvyttömäksi on merkittävä, jolloin maa ei hoitaisi sen paremmin EU:n budjettiin kuin elpymisvälineeseen liittyviä velvoitteitaan. Hallituksen kehuma vuotuinen enimmäisvastuu EU:n maksukyvystä ei silloin riittäisi. Edessä on joko uusi paketti tai EU:n ajautuminen maksuvaikeuksiin.

Täällä salissa jo monta kertaa esiin noussut Valdis Dombrovskisin tviittaus oli lähinnä naurettava. Eli ensin väitettiin haastattelussa, kun häntä haastateltiin, että tämä elpymisväline viitoittaa tien uusiin vastaaviin ja pysyviin talousjärjestelyihin jäsenmaiden kesken, mutta sitten hän tosiaan tviittasi suomeksi, että kyllähän tämä on kertaluontoinen, ainutlaatuinen ja tiukasti ajallisesti rajattu paketti.

Velkaunionin siirtymisessä ei ole kyse juuri tämän elpymisvälineen muutoksista vaan periaatteista, joiden murtaminen mahdollistaa budjettimenojen kattamisen yhteisvastuullisella velalla, jonka vakuutena on EU:n verotusoikeus. Komissio on jo osoittanut sen mielikuvituksen riittävän uuden muodon keksimiseen jokaiselle uudelle [Puhemies koputtaa] velkarahoitteiselle tulonsiirtovälineelle. Mikäli suostumme nyt esitettyyn ratkaisuun, sidomme Suomen velka-, tulonsiirto- ja verotusunioniin tavalla, johon eduskunnalla ei yksinkertaisesti ole mandaattia. Kyseessä on Suomen itsemääräämisoikeuden vaarantaminen [Puhemies koputtaa] taloudellisen painostuksen avulla. Tällaista tekoa Suomen kansaa vastaan tässä salissa ei tule tehdä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kettunen.

23.35 **Tuomas Kettunen kesk:** Kunnioitettu rouva puhemies! Kello käy lähempänä puoltayötä, ja täällä on perusteellisesti käyty keskustelua tästä elpymisvälineestä. Rouva puhemies, kun en saanut unta, niin ajattelin, että tulen pitämään muutaman puheenvuoron.

Tykkään siitä, että tähän aikaan illasta käydään hyvää, rauhallista keskustelua asiasta ja asioista. Toista se on ollut päiväsaikaan, koska täällä on ollut vähän semmoista vähättelevää tyylilajia ja jopa irvailuakin tämän asian osalta. Mutta näin suomalaisuuden päivän viimeisellä tunnilla, J. V. Snellmanin päivän viimeisellä tunnilla, totean, että jokainen kansanedustaja tässä salissa ajaa meidän Suomen, isänmaan, etua. Tietenkin asioista keskustellaan ja asioista ollaan eri mieltä.

Arvoisa puhemies! Tänäänkin ja viimeisen vuorokauden aikana tässä salikeskustelussa ja muutenkin julkisuudessa ovat paljon pyörineet lähinnä tämän elpymisvälinepaketin

maksu- ja saantimäärärahat, jotka itse kyllä näen lähinnä taloudellisina yksityiskohtina. Ne isoimmat kysymykset tässä elpymisvälineessä eivät liity yksittäisiin rahasummiin, vaan suurempiin poliittisiin muutoksiin, joita tämän paketin myötä syntyy. Paketti ei ylipäätään taloudellisesti motivoi, sillä jäsenvaltioiden fiskaalinen liikkumavara voitaisiin varmistaa muilla keinoin. Kuten tuossa vuorokausi sitten toin esille sen, miksi ei vaikka yksinkertaisesti EVM:n elikkä Euroopan vakausmekanismin kokoa olisi nostettu? No, mikäli välttämättä halutaan tämmöinen ylikansallinen elvytys toteuttaa, olisi tämä halvempaa siten, että vahvemman talouden jäsenvaltiot laskisivat liikkeelle omia velkakirjojaan keräten rahaston tätä varten, jolloin velka olisi edullisempaa kuin nyt liikkeelle laskettava EU-velka.

Arvoisa puhemies! Vielä tämän paketin poliittisia piirteitä:

1) Paketti muuttaa tulkintaa Euroopan unionin budjetin tasapainoisuusvaatimuksesta. Kun tämä paketti hyväksytään, on jatkossa siis perussopimusten mukaan mahdollista luoda alijäämäisiä pitkän aikavälin budjetteja.

2) Tässä samassa paketti muuttaa tulkintaa Euroopan unionin budjettia vasten otettavan yhteisvelan mahdollisuudesta elikkä eurobondeista. Paketin jälkeen perussopimusten tulkinta siis muuttuu siten, että EU-budjettia vasten luotujen velkakirjojen liikkeelle lasku on mahdollista.

3) Paketti löyhentää käsitystä tulonsiirtojen mahdollisuudesta unionissa entisestään.

Arvoisa puhemies! Kaiken kaikkiaan tässä on siis selvästi tavoitteena muuttaa unionin taloudellista olemusta liittovaltion suuntaan, ja tämän takia paketti halutaan ehdottomasti kytkeä osaksi EU:n budjettia. Kun budjetti saadaan federalisoitua, sille pyritään varmasti keksimään jatkossa myös kaikenlaisia uusia finanssipoliittisia tehtäviä, kuten komission vireillä oleva ehdotus esimerkiksi yhteisestä työttömyysvakuusjärjestelmästä.

Komission menettelytapa on myös vähintäänkin kyseenalainen. Taloudellisin perustein luodaan tämänkaltainen monimutkainen järjestely, kuten tämä elpymispaketti, joka sitten pitää kaikkien äkkiä tässä kiireessä hyväksyä. No, tietenkään ei tässä nyt kiirettä ole ollut, vuosihan tätä on käsitelty. Tai sitten, jos ei kiireessä hyväksytä, maailma romahtaa. Mikäli näitä uusia järjestelyjä halutaan luoda, tulisi ne toteuttaa avoimesti ja parlamentaarisesti eikä näin kriisien ja maailman romahtamisella pelottelun kautta.

Arvoisa puhemies! Tietenkin se isoin juttu tässä [Puhemies koputtaa] on se, että yhteiset velat kytkevät valtiot melko peruuttamattomalla tavalla systeemiin kiinni.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Purra.

23.41 **Riikka Purra ps:** Arvoisa rouva puhemies! Elvytyspaketti liittyy vahvasti yhteisvaluutta euron pelastamiseen. Jos verrataan Suomea euron ulkopuolisiin maihin, kuten lähimpänä meitä oleviin Ruotsiin ja Tanskaan, niin huomataan, että nämä ovat yleisesti talouspolitiikassaan ja ehkä hyvinvoinnissaankin selviytyneet euromaita paremmin. Suomi ei ole kuulunut missään vaiheessa yhteisvaluutan suuriin hyötyjiin. Meillä on ollut huomattavan hidas talouskasvu aina finanssikriisistä alkaen. Jopa maailman tasolla olemme olleet heikon kasvun maa. Olemme tälläkin hetkellä kuin pakkopaidassa. Tietenkin meillä on rakenteellisia ongelmia ja kestävyysvajeen, demografisen kehityksen ja niin edelleen merkittäviä haasteita, mutta europakkopaita on yksi tärkeä vaikutin tässä kokonaisuudessa.

Eurojäsenyydestä päätti Paavo Lipposen hallitus reilut 20 vuotta sitten. Nelisen vuotta sitten Paavo Lipponen sanoi, että ongelma ei ole se, että euro ei sopisi Suomelle, vaan se, että Suomi ei sopinut euroon. Hän vakuutti, että hänen johtamansa hallitus ei tehnyt tässä

mielessä minkäänlaista virhettä. No, useat asiantuntijat, niin valtiotieteen kuin talouspuolen asiantuntijat, ovat vuosien varrella olleet myös eri mieltä ja todenneet, että eurojäsenyys oli ainakin osittain virhe. Joidenkin arvioiden mukaan euromaiden yhteenlaskettu hyvinvointitappio euron vuoksi on tätä nykyä jo 20 prosenttia. Toisaalta, kuten täällä on puhuttu, ei meillä paljon vaihtoehtojakaan ole. Eurosta ei käytännössä voi erota eroamatta EU:sta. Sellainenkin vaihtoehto on, että euro ajaa seinään useista tukipaketeista huolimatta, ja se olisi varmasti kaikkein negatiivisin skenaario.

Arvoisa puhemies! Euroon liittymisen aikoihin elettiin aika leppoisaa EU:n kulta-aikaa. Päätösten aikaan jäsenmailla, myös Suomella, oli sangen lapsellinen luotto ja usko siihen, että EU:n jäsenmaat sitten leikkivät kiltisti samojen sääntöjen mukaan ja pyrkivät johdonmukaisesti hyvän taloudenpitoon. No, luulo ei ollut tässäkään tiedon väärti, ja vaaleanpunaiset lasit on moneen kertaan jouduttu silmiltä riisumaan. Silloin vuonna 2002 euron alkutaipaleella itse aloitin kansainvälisen politiikan graduseminaaria ja muistan, että EU:hun suhtauduttiin hyvin idealistisesti vielä tuolloin, osin jopa maanisesti. Lähes kaikki valtsikkalaiset halusivat opiskella myös European studies -opintoja, ja siellä nähtiin olevan suuri tulevaisuus. Monet gradut myös käsittelivät esimerkiksi EU-kansalaisten yhteistä identiteettiä jotenkin konstruktivistisesti analysoiden. Arveltiin, että tällainen on kehittymässä ja ei mene kuin muutama vuosi, niin suomalainenkin identiteetti on jotenkin yhteiseurooppalainen. No, näin ei nyt tapahtunut. Itse olen siitä toki tyytyväinen.

Euroon liittymisestä ei kansalta viitsitty aikoinaan kysyä, kuten ei nytkään hallitus halua kysyä tästä velkapaketista. Kansalaisia kuitenkin tietenkin tarvitaan. Heitä yritetään vakuuttaa esimerkiksi puheella solidaarisuudesta tai viennin edistämisestä tai toisaalta kauhukuvilla mainehaitoista ja siitä, että meille ei enää puhuttaisi. Mutta pidän hyvin ongelmallisena, että kansalaisten tosiasiallista mielipidettä ei sitten tästä paketista uskalleta mittauttaa. Tiedetään että EU:n kannatus on edelleen hyvin korkealla. Se on jopa hieman kasvanut viime aikoina. Mutta kuten täällä eduskunnassakin on huomattu, niin hyvin monet EU:hun positiivisestikin, hyvin optimistisestikin suhtautuvat saattavat suhtautua paljon kriittisemmin tähän itse pakettiin.

EU:hun sinisilmäisesti suhtautuvat haluavat usein muistuttaa, että paluuta menneisyyteen ei ole. Ei tietenkään ole, ja kuka sinne edes haluaisi? Ainakin tässä omassa katsannossani kysymys on nimenomaan Suomen tulevaisuudesta, ja mielestäni me vuonna 2021 kykenemme sijaitsemaan poliittisesti, kulttuurisesti ja emotionaalisesti Länsi-Euroopassa ilman, että peesaamme [Puhemies koputtaa] muutaman jäsenvaltion suurvaltaprojekteja. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Reijonen.

23.46 **Minna Reijonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Rahat ja EU — mielenkiintoinen yhdistelmä. Ja mitä sieltä saamme? Suomi voi saada maksamastaan elvytyspaketista takaisin kaikkiaan ehkä 2,1 miljardia euroa. Suomi siis häviää tässä sopimuksessa 4,5 miljardia euroa — jos siis Suomi osaa hakea kaiken sille kuuluvan rahoituksen. Ja tämäkään 2,1 miljardia ei ole varmaa. Lopullisen summan saamme tietää vasta sitten, kun paketti on hyväksytty.

Kyllähän tämä kuulostaa aika uskomattomalta. Mitenkä voidaan laittaa nimi semmoiseen sopimukseen, josta ei tiedetä, minkälaiseen sopimukseen laitetaan nimi? Miten hallitus voi neuvotella sellaisen sopimuksen, jossa on tiedossa suurin piirtein se summa, minkä

sitoudumme maksamaan, ja sinne päin se summa, jonka ehkä saamme, jos saamme? Vaikutusarviotkin tulevat vasta paketin hyväksymisen jälkeen. Ja onko vaikutusarvioita oikein edes tehty? Ja miten paketti vaikuttaa Suomen vientiin? Ei taida olla kunnolla tehty. Hallitus on nimittäin markkinoinut tätä pakettia vaikutuksilla EU:n vientiin. Se on tietysti eri asia kuin Suomen vienti.

Tämä vaikutusarvioiden puute on aika mielenkiintoinen. Vaikutuksilla on aina merkitys, ja samahan se on lääkkeilläkin: jos lääke vaikuttaa, niin se on vaikuttavampi kuin sellainen, joka ei vaikuta. Eikö tämä ole vähän samanlainen kuin se, kun nielaisee jonkin lääkkeen, mutta ei oikein tiedä, mihinkä se vaikuttaa: otan nyt lääkkeen, mutta en tiedä, mihin se vaikuttaa. Vähän huimalta tuntuu.

Oletetaanpa, että saamme 2,1 miljardia. Todellisuus voi olla pienempi. Jos maksuosuutemme olisi 6,6 miljardia olettaen, ettei mikään muu maa jätä osuuttaan maksamatta, niin tappioita tulee ihan yksinkertaisellakin matematiikalla se 4,5 miljardia. No, mitä kaikkea tällä 4,5:llä miljardilla sitten saisimme, jos ottaisimme markkinoilta omaa lainaa? Aika paljon. Suomessa on 77 925 kilometriä maantieverkkoa. Koko tieverkon korjausvelka oli vuonna 2019 noin 1,5 miljardia euroa. Polttoaineen kulutus kasvaa merkittävästi teiden päällysteiden epätasaisuuden, päällystevaurioiden ja urien takia muun muassa vierintävastuksen suurentuessa. Vierintävastuksella on suuri merkitys raskaiden ajoneuvojen kulutukseen. Päällysteiden epätasaisuus voi kasvattaa polttoaineen kulutusta jopa 10 prosenttia. Teitä kannattaisi korjata ja kunnostaa jo ihan senkin takia. Kuljetuksessa tieverkko on aina osa kuljetusta, koska sekä alku- että loppupäässä raaka-aineet pääsääntöisesti lähtevät teitä pitkin ja jakelu tapahtuu teitä pitkin.

Myös kriisitilanteessa tieverkko on ylivoimainen verrattuna raide-, lento- ja vesiväyliin. Raideliikenteellä ei ole tulevaisuudessakaan mahdollista korvata kumipyöräliikennettä, koska raiteita ei ole järkevää eikä mahdollista rakentaa kaikkiin tarpeellisiin kohteisiin. Vertailuna voi käyttää maantieverkon 77 925 kilometrin pituutta verrattuna rataverkon 5 924 kilometrin pituuteen. Kokonaisuudessaan valta- ja kantateitä, seutu- ja yhdysteitä, katuja ja yksityisteitä on Suomessa 480 000 kilometriä. Etelä-Eurooppaan maksettavilla rahoilla saataisiin siis vaikkapa koko Suomen tieverkko kunnostettua turvalliseksi ja myös ekologisemmaksi ajaa.

No, olisiko Suomen terveydenhuollossa käyttöä 4,5 miljardille eurolle? Terveydenhuollossa on laskettu olevan 2 miljardin vaje. Hoitotyötä tekevät henkilöt tekevät valtavan arvokasta ja merkityksellistä työtä. Sosiaali- ja terveysalalla on pulaa osaavista ammattilaista. Sosiaali- ja terveysalalta on lähtenyt valtavia määriä ammattilaisia muihin tehtäviin. Osa on lähtenyt kokonaan toisille aloille. Voidaan pian puhua joukkopaosta. Sairaanhoitajaliiton kyselyn mukaan puolet sairaanhoitajista on miettinyt alan vaihtamista. Ennen koronaa alanvaihtoa mietti kolmannes. Lähes puolet ilmoitti olevansa uupuneita ja erittäin uupuneita. Tällä hetkellä hoitajat ovat uupuneita koronakriisin takia, pitkään jatkuneen joustamisen takia. Tutkimusten mukaan alalta lähdetään juuri työn kuormittavuuden ja matalan palkkatason takia. Saman rahan saa muuallakin pienemmällä vaivalla. Kuinka monta käsiparia saataisiin sosiaali- ja terveydenhuoltoon 4,5 miljardilla? Kyllä lisäkäsiparit vaikuttaisivat merkittävästi alan houkuttelevuuteen.

Toivoisin, että tämä hallitus [Puhemies koputtaa] vielä miettisi erittäin tarkkaan, mennäkö mukaan tähän pakettiin vai käyttääkö nämä rahat suoraan Suomen ja suomalaisten hyväksi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ronkainen.

23.52 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Kokoomus on julkisesti pyörtänyt päätöksensä äänestää tyhjää ja asettunut ainakin isoilta osin tämän surkean elvytysrahaston tukijaksi. Perustelunaan se on pitänyt valtiovarainvaliokunnan mietintöön kirjattuja lausumia. Niissä valiokunta esittää eduskunnan edellyttävän muun muassa, että elpymisväline pidetään poikkeuksellisena ja kertaluonteisena ratkaisuna. Järjestely ei toimi ennakkotapauksena, eikä Suomi hyväksy vastaavan järjestelyn toistamista tai muuttamista pysyväisluonteiseksi. Lisäksi edellytetään muun muassa, että Suomi edistää Euroopan yhteisen velkajärjestelymekanismin ja sen edellyttämien sääntöjen käyttöönottoa sekä perussopimuksen no bail-out -periaatteen noudattamista. Voitte kuitenkin kuvitella, kuinka hyvin nuo lausumat sitovat tulevia hallituksia, saati sitten EU:ta, joka pystyy tulkitsemaan jopa perussopimuksensa siten, että musta muuttuu valkoiseksi.

Eilen uutisoitiin, kuinka Euroopan komission johtavat talousasiantuntijat arvioivat, että unionin elvytyspaketista voi onnistuessaan muodostua pysyvämpi toimintamalli. Komission varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis ja talouskomissaari Paolo Gentiloni odottavat elpymisrahastosta pysyvää ratkaisua, vaikkakin on nähty tviittejäkin, joissa kannanottoa vähän pyörretty. Samankaltaisia ajatuksia ovat esittäneet jo aiemmin Saksan valtiovarainministeri ja varaliittokansleri Olaf Scholz, Euroopan keskuspankin nykyinen puheenjohtaja Christine Lagarde sekä EKP:n entinen pääjohtaja ja Italian nykyinen pääministeri Mario Draghi. Paketin isän, Ranskan presidentin Emmanuel Macronin mukaan elvytyspaketti on tärkein asia, joka unionille on tapahtunut sitten yhteisen valuutan perustamisen.

Jos ajatellaan näitä puheenvuoroja, kuinka uskottavia ovat oman hallituksemme vakuuttelut paketin ainutlaatuisuudesta ja kertaluonteisuudesta? On aivan selvää, että talouteen vaikuttavia kriisejä tulee ja menee koronan jälkeenkin. Kuinka uskottavaa on, että kun paketista on kerran päätetty, niin sitä tai vastaavaa ei enää toiste käytetä? Millä Suomi pystyy torjumaan tulevat paketit, jos se ei pysty estämään tätä pakettia tässä ja nyt? Samat perustelut solidaarisuudesta, jäsenmaiden kytköksissä olevien talouksien huolehtimisesta ja turvallisuuspoliittisista ulottuvuuksista tullaan näkemään jatkossakin.

Uhkailut koituvasta mainehaitasta tai luottamuspääoman menettämisestä ovat täyttä höpöhöpöä. Mitä hyötyä Suomelle on sellaisesta maineesta, että suostumme kaikkeen, mitä EU:sta keksitään? Suomella olisi kerrankin tilaisuus olla kokoaan suurempi neuvottelija EU:ssa. Suomen osallistuminen avoimesti ja rakentavasti EU:ssa käytyihin neuvotteluihin on tarkoittanut heikompia ehtoja kuin vaikkapa nuukaksi nelikoksi kutsutulla Ruotsin, Itävallan, Tanskan ja Alankomaiden muodostamalla, talouskuria vaatineella ryhmällä, joka neuvotteli tuntuvat jäsenmaksuhyvitykset itselleen. Moni muukin edustaja on ottanut tähän kantaa. Muun muassa edustaja Ranne oli tehnyt ihan hyviä laskelmiakin.

Suomen pääministeri Sanna Marin jäi ehdoin tahdoin nettomaksajista koostuvan nuukan nelikon ulkopuolelle ja neuvotteli elpymispakettiin liittyvästä oikeusvaltioperiaatteesta. Alun perin erinomaisena neuvottelutuloksena ja Suomen poliittisena voittona hehkutettu elpymispaketti on muuttunut jopa eurooppaministeri Tytti Tuppuraisen suussa välttämättömäksi pahaksi. Elpymispaketin kaatamisesta on uhattu seuraavan koko elpymispakettia varten luodun rakennelman romahtaminen. Villeimmässä puheenvuorossa on väläytelty jopa EU-eroa. Ei sellaista kuitenkaan määritellä EU-säännöissä, ja miksi EU erottaisi nettomaksajan ja toimintansa rahoittajan?

Jos paketti nyt eduskunnassa kaadettaisiin, tarkoittaisi se paluuta neuvottelupöytiin. Neuvottelua totisesti tarvitaan. Meiltä puuttuu kokonaan poliittinen keskustelu EU:n luonteesta ja siitä, mihin suuntaan sitä ollaan lähdössä viemään. [Puhemies koputtaa] Jos tie on kohti liittovaltiota, ei Suomen pidä olla sellaisessa kehityksessä mukana.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rantanen, Mari.

23.58 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Ensin haluan kiittää edustaja Kettusta, että olette täällä paikalla, keskustelussa mukana. Puheenvuoronne perusteella jäin siihen ymmärrykseen, että tekin tunnistatte erinomaisesti ne riskit, joita tämän paketin hyväksymiseen kuuluu. Oikeastaan tämä onkin se murhe, jota monet meistä kantavat: valitettavasti aika moni tässä salissa tietää, mitä tämä paketti tarkoittaa, mutta joutuu ehkä tämän asian kanssa aika lailla selkä seinää vasten. Nämä seuraukset ovat hyvin kauaskantoiset. Itse asiassa tänään juuri mietin, kuinkahan kauan menee, että tässä salissa paketin puolustajien puheenvuorot vanhenevat. Nimittäin se, mitä nyt ollaan tässäkin keskustelussa tuotu ilmi, on se, että Euroopan syvenevä integraatio ja uudet paketit ovat jo kulman takana. On niin, että kaikki, jotka tilannetta seuraavat, tietävät varsin hyvin Italian tilanteen ja tietävät varsin hyvin, mitkä siellä ovat italialaisista pankeista suurimpina velkojina, ja tietävät myöskin mittasuhteet, ja niihin tämä 750 miljardia ei tule riittämään. Ja tältä osin on mielenkiintoista nähdä, millä tavoin tämä asia sitten käännetään ja selitetään Suomen kansalaisille uudelleen.

Mutta edelleen palaan... Sain itse asiassa äsken palautetta joltakin ihmiseltä siitä, että hänellä ei ollut mitään tietoa siitä, mikä on Lissabonin sopimus, minkälaisessa sopimuksensa Suomi on mukana — sopimuksessa, joka on solmittu vuonna 2009 ja joka on täysin erilainen kuin vuonna 94 ollut Maastrichtin sopimus, josta Suomen kansalaiset saivat äänestää. Kyllä täytyy sanoa, että me olemme hyvin erilaisessa EU:ssa. Mutta jos muistelen itse vuotta 94 — olin silloin 18-vuotias ja sain äänestää niissä vaaleissa EU:hun liittymisestä — niin se EU:n runnominen oli silloin hyvin samanlaista kuin nyt on kaikki, mikä liittyy EU:hun, kuten tähän pakettiinkin: ei haluta tuoda niitä riskejä, huonoja puolia esiin. Ja silloin Tampereella — Pakkahuoneella taisi olla — oli tällainen EU-infopiste ihmisille, jotka halusivat tietää faktaa Euroopan unionista. Muistan sielläkin käyneeni, ja kyllähän se oli pelkkää hyvää, mitään negatiivista ei tullut. Se keskustelu oli hyvin erikoista siihen aikaan jo. Me emme käyneet keskustelua siitä, mikä EU oikeasti on. No, toki oli hyvin erilainen se sopimus, johon silloin mentiin, kuin mitä nyt sitten esimerkiksi Lissabonin sopimus on tähän tuonut. Mutta kyllä mielestäni Suomessa pitäisi käydä nimenomaan keskustelu siitä, minkälaisessa EU:ssa me halutaan olla mukana, mikä on sellainen EU, joka hyödyttää myös Suomea. Nyt alkaa näyttää vähän siltä, että nämä ratkaisut ja linjaukset eivät ole Suomen edun mukaisia, eivät millään tavalla. Nyt jos me lähdetään tähän pakettiin ja sitten lähdetään vielä jo kesäkuussa keskustelemaan todella tästä yhteisestä työttömyysturvasta, niin kyllä kieltämättä ajaudutaan hyvin nopeasti sellaiseen tilanteeseen, että voidaksemme rahoittaa tätä EU-integraatiota me joudumme laskemaan suomalaisten sosiaaliturvaa ja elintasoa, joko sosiaaliturvaa laskemalla tai veroja nostamalla, jolloin lopputulema menee samaan suuntaan.

Eduskunnassa on ollut käsittelyssä hallituksen EU-selonteko, eikä sieltäkään löydy sitä linjaa, mitä me haemme EU:sta, mitkä ovat meidän tavoitteita, millaisessa EU:ssa me haluamme olla mukana. Kyllähän siinä on myös vaihtoehtoja, syvenevälle integraatiolle on

aina vaihtoehto, [Puhemies koputtaa] ja se on tietenkin peruuttaa takaisinpäin siihen, että me olisimme järkevä itsenäisten valtioiden kauppaliitto, jossa ainakin tavara liikkuisi vapaasti ja miksi eivät ihmisetkin, kunhan se olisi [Puhemies koputtaa] — arvoisa puhemies, vielä hetken puhun — sellaista, että meillä liikkuu lähtökohtaisesti laillisesti ihmiset ja laillisesti tavaraa. Kukapa sitä vastustaisi, sehän on ihan järkevää yhteistä toimintaa. Mutta nyt ne menemme alueelle, joka ei varmasti ole Suomen etu, ja itse asiassa tämä ei ole ensimmäinen kerta, kun näitä perussopimuksia venytetään. Tässä talossa on ollut käsittelyssä erilaisia lainsäädäntöjä, esimerkiksi SEUT 82 §, vastavuoroisuusperiaate — joka on siis [Puhemies koputtaa] viranomaisten rikosoikeudellinen vastavuoroisuusperiaate — ja nyt sitä ollaankin venyttämässä myös yksityisille tahoille. Eli tavallaan koko ajan nakerretaan ja ruvetaan tulkitsemaan uudelleen. SEUT 83 on tulossa komissiosta EU-rikoksista, niin että sinne lisättäisiin viharikokset, vihapuhe, joka olisi vakavaa rajat ylittävää rikollisuutta.

Kyllä tässä on monenlaisia kehityskulkuja, joita en, arvoisa puhemies, katso erityisen suopein silmin. Erityisen surullinen olen tästä elpymispaketista, joka johtaa meidät tulonsiirtounioniin. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Muistutan jälleen puhemiesneuvoston suosituksesta 5 minuutin puheenvuoron mitasta. — Ja sitten seuraavaksi edustaja Simula.

0.05 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Tässä mentiin jo torstain puolelle, sen verran painavaa ja tärkeää asiaa tässä salissa on käyty lävitse tiistain ja keskiviikon aikana. Mutta eilen liputettiin todellakin suomalaisuuden päivän kunniaksi. Suomalaisuutta, suomalaista kansallisidentiteettiä, kieltä ja kansallistuntoa ei tämän päivän Suomessa nähdäkseni riittävästi arvosteta. J. V. Snellman oli arvostettu valtiomies, joka muun muassa edisti suomen kielen asemaa. Aion tässä seuraavaksi hänen kunniakseen lausua lahjakkaan avustajani toimesta kirjoitetun runon EU:n elpymispaketista. Mikäli puheeni venyy yli suositellun 5 minuutin, pyydän mitä ystävällisimmin, ettei arvon puhemies keskeyttäisi puheenvuoroani. Nuijan kopautus katkaisisi runon varsin ikävästi.

”Arvoisa puhemies! Lähti pääministerimme Suomesta kuin raketti, / kun kuuli on syntymässä elpymispaketti. / Sieltä kavereita, mainetta, mammonaa haki / mutta unohti on meillä perustuslaki. / Kaikki vinkit ja neuvot ne sivuutettiin, / kun neuvottelupöytään istutettiin. / Tuli Suomeen, hetken kai hehkutettiin, / tuli uutisia suurenmoisia nettiin. / Mutta jos sopimus oli niin hyvä, / miksei syntynyt siitä keskustelu syvä? / Sen sijaan syvä, niin syvä hiljaisuus, / kun hoksattiin on EU:lla luonne uus. / Missä kohtaa meni siis pieleen / eikä mennyt edustajain mieleen? / Kun ei keskusteltu heti paketista täällä, kun oli tilanne niin sanotusti päällä. / Meni kesä, tuli syys, hiipi aavistus karmiva / — nehän pitää meitä Brysselissä narreina. / Missä tehtiin siis virhe, toinenkin mokoma? / No ylipäänsä, että ollaan paketissa mukana. / Se muuttaa unionin nykyistä luonnetta, / voi muut maat elää kuin ei olisi huomista. / Jatkaa siis valtavan velkakuorman luomista, / kun on Suomestakin sinne rahasäkein tuomista.”

”Arvoisa puhemies! Heti syksyllä nuoriso huomasi sen, / ei paketti ole ainutkertainen. / Ja jos meinataan Suomena paketissa pysyä, / tulisi nyt ainakin kansalta kysyä. / Vaan ei kansan mielipide kiinnosta lain, / kun vaakalaudalla Suomen maine on vain. / On ihan turha vaalia kilttiä mainetta, / jos sillä ei neuvotteluissa saada painetta. / Ja ennen kaikkea, jos lipsutaan pelisäännöissä, / pitäisi olla varma niissä väännöissä, / että tuumaakaan ei periksi anneta, / ei sääntöjä venyttämällä vastuuta kanneta. / Kysynkin nyt kaikilta, mikä on tulos, /

kun syydetään miljardeja rahaa ulos. / Ja kun rahat tulee niin nopeasti käyttää, / mitä luulet, miltä se näyttää? / Hankkeita on jos monenmoisia, / mutta hyödyttääkö ne vain yksiä, ei toisia. / Ei tarkoitus ole siis elvyttää, / eikä tämä yhteen pakettiin jää."

"Arvoisa puhemies! Siis merkitkää sanani tarkasti mieleen, / tässä asiassa ei voi mennä pieleen. / Jos annamme EU:n sääntöjä kiertää, / niitä kierretään, kun taas taloudet hiertää. / Kun taas lahjoituksia tarvitaan siellä, / jotka eivät ole taloudenhoidon tiellä. / Nimi saattaa paketeilla muuttua, / mutta siinä vaiheessa on vaikeampi puuttua. / Kun sääntöjä on kerran jo taivuteltu, / on uusi pakettikin helpommin taputeltu. / Mikä kriisi siis seuraavaksi Eurooppaa kohtaa, / ja miksi silloin Suomi ei sanoisi myös 'jaa'? / Siis muistutan vielä, olemme täällä siksi, / että kansa antoi meille mandaatiksi, / puolustaa Suomea tilanteissa näissä, / ja siellä mietitään nyt monissa päissä, / edustammeko kansaa vai suurempaa mahtia, / joka heiluttaa nyt Suomenkin tahtia. / Kaadetaan paketti, istutaan pöytään, / kyllä ne siellä kompromissin löytää. / Yhteisvelasta pitää kieltäytyä nyt / ennen kuin artikla on venynyt. / Ja rakennetaan tämänkin mietinnön ponsilla / sääntöjä noudattava reilu Eurooppa."

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Wihonen.

0.11 **Jussi Wihonen ps:** Arvoisa puhemies! Kysymys Euroopan unionin elvytyspaketista on maamme historian kannalta merkittävä. Täällä salissa ja mediassa on rummutettu sitä, kuinka merkittävää ja tärkeää paketin hyväksyminen on, muuten jäämme kuulemma EU:ssa paitsioon ja menetämme maineemme lopullisesti. On jäänyt sellainen vaikutelma, että jos paketti hylätään, lakkaa Suomi olemasta länsimaa, ajaudumme lamaan, taloutemme kaatuu ja kaikki sivistys häipyy Pohjolan perukoilta — epäillä sopii.

Tukipaketti tuotiin esiin koronan verukkeella, vaikka talousvaikeuksissa olevien maiden ongelmat juontavat vuosia, jopa vuosikymmeniä taaksepäin. Ja toisin kuin tukipakettia puolustavissa puheenvuoroissa on esitetty, nämä maat eivät ole Suomen viennin kannalta merkittäviä kohdemaita eikä Suomen viennin tulevaisuus ole paketista riippuvainen. Tukipaketin väitetään olevan kertaluontoinen. Kuitenkaan näin ei ole. Esimerkiksi Ranskasta ja Italiasta on jo avoimesti tullut viestiä suunnitelmista uusille, laajemmille elvytyspaketeille ja yhteisille velkakirjoille. Tukipaketin hyväksymällä Euroopan unionissa siirrytään askel askeleelta kohti liittovaltiokehitystä, yhtä budjettia ja Euroopan laajuista veronkeräystä.

Euroopan unionin tarkoitus on ollut kauppayhteisö, mutta siitä on kehittynyt valtava byrokraattinen hirviö. Brysselin virat houkuttelevat poliitikkoja ja virkamiehiä, ja oman maan eduista ollaan valmiit loppumaan oman edun nimissä. Perussuomalaisille ensisijaista on Suomen ja kansalaisten etu. Suomalaisista kerätyt verorahat ja kansallinen omaisuus tulee käyttää ensisijaisesti oman kansan ja maan hyväksi. Nyt ollaan avaamassa loputtomia velkaportteja ja omaa päätäntävaltaa ollaan luovuttamassa entistä enemmän Brysseliin. Jokainen ymmärtää, mitä kaukaisemmaksi päätäntävalta keskitetään, sitä vähemmän vaikutusvaltaa alueilla on. Jos nyt on Suomen syrjäseutujen ääntä vaikea saada kuulumaan edes tänne Helsinkiin asti, niin miten vaikeaa on saada ääntä kuulumaan Brysseliin? Tukipaketin kaatamisen sanotaan aiheuttavan Suomelle pysyvää mainehaittaa. Onko siis tehtävä oman edun vastaisia päätöksiä vain sen takia, ettei kukaan pahoittaisi mieltään? Asia kuulostaa enemmän yläasteikäisten kouludraamalta kuin valtionhallinnon toiminnalta. Kysyttävä on, mikä on Suomen maine, jota halutaan varjella. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että Suomen maine on se, että meille voi esittää mitä vain ja hyväksymme kaiken.

Tukipakettia on perusteltu myös velvollisuudella, sillä rikkaana maana on Suomen velvollisuus auttaa muita jäsenvaltioita. Siis reilun 5 miljoonan kansalaisen valtion pitää huolehtia monta kertaa isompien maiden asiasta. Onko asiassa lainkaan suhteellisuudentajua? Onko Suomi todella niin rikas, että sen asia on tukea Italian ja Espanjan kaltaisia suuria valtioita? Mitä rikkautta on se, että täällä tehtaita ajetaan alas liian suurien kustannuksien takia mutta velkarahalla tuetaan uusien tehtaiden perustamista Espanjaan? Suomalaisilta autoilijoilta kerätään vuosittain miljardeja, joista vain roposia käytetään murenevan tieverkon ylläpitämiseen, mutta ollaan valmiita ottamaan mittava määrä velkaa, jotta Etelä-Euroopan maat tuhlaisivat kuka mihinkin. Jos halutaan elvyttää, niin miksi ei elvytetä kotimaata? Velkaa otetaan miettimättä huomista. Tämän ensimmäisen tukipaketin lyhennyksiä maksetaan vuoteen 2058 saakka. Tämän ensimmäisen tukipaketin hyväksyminen ei velvoita vain hallitusta, seuraavaa hallitusta eikä sitäkään seuraavaa vaan sukupolvia meidän jälkeemme. Ja kuinka pitkälle velkavankeus kasvaa, kun tulee toinen, kolmas ja neljäs paketti? Ei Suomi eikä EU kaadu, vaikka paketti hylätään. Päivä koittaa huomennakin, ja ystäviä löytyy lännestä jatkossakin. Maine voi kokea kolauksen, mutta ennemmin kolhu maineeseen kuin itsenäisyyden menetys.

Aion olla jatkossakin Suomen itsenäisyyden puolelle ja toimia Suomen kansan edun puolesta, [Puhemies koputtaa] myös niiden tulevien polvien, jotka eivät voi asiaan vaikuttaa. Suomi olkoon Suomi myös heille.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kettunen.

0.17 **Tuomas Kettunen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvää huomenta! Hyvää helatorstaita, tätä vuotuista kristillistä juhlapäivää, jota vietetään 40. päivänä pääsiäisestä Vapahtajamme taivaaseenastumisen muistoksi! Keskustelussa on elvytyspaketti. Yle uutisoi Euroopan komission latvialaisen varapuheenjohtajan sanoneen seuraavasti: ”Mitä paremmin onnistumme tämän välineen käytössä, sitä enemmän on tilaa keskustella pysyvän ja samanlaisen rahoitusvälineen käytöstä.” Tämä ei ole ensimmäinen lausunto pysyvyyden puolesta, myös Ranskasta ja muista Euroopan maista on tullut samansuuntaisia kommentteja. Minä ymmärrän tämän Euroopan EU-tukipaketin kauniin ajatuksen tässä taustalla, mutta en kuitenkaan usko tähän kertaluontoisuuteen — toivottavasti olen väärässä. Tämä 750 miljardia euroa on riittämätön summa elvyttämään Euroopan taloutta.

Arvoisa puhemies! Tämä asia on minulle periaatteellinen, ja tämä tuleva äänestys on Suomen itsenäisyyden ajan suurimpia ja tulee vaikuttamaan vahvasti EU:n kehitykseen. En minä eikä varmasti kukaan meistä halua velkaunionia tai liittovaltiota. Minä haluan yhteistyön ja kumppanuuden liiton. Sellaisen jäseneksi Suomi liittyi 90-luvulla. Pidetään siitä mieluummin kiinni ja pidetään kiinni siitä, että Euroopan unioni on jatkossakin itsenäisten valtioitten liitto.

Tämä elpymispaketti on monella tapaa tulonsiirtoa pohjoisen ja etelän ja köyhien ja rikkaiden välillä. Rahaa tulee menemään velkojille ja monikansallisille suuryrityksille. Tämäkään ei tunnu kovin oikeudenmukaiselta. Jos vain yksityiset velkojat olisi otettu mukaan näihin talkoisiin — ja tämä olisi kyllä ollut mahdollista, jos EU olisi käyttänyt arvovaltaansa, mutta ei: kansallisvaltiot pakotetaan unionin yhteiseen velkaan, mutta yksityiset velkojat eivät ole mukana. Käytännössä: maksakaa köyhät, että rikkaat saavat pitää rahansa. [Sebastian Tynkkynen: Näin juuri!] Nyt olisi kyllä aikalisän paikka, ja unioninkin olisi katsottava peiliin. [Sebastian Tynkkynen: Kyllä!]

Arvoisa rouva puhemies! Maailmalla riehuva koronapandemia ei ole Euroopan unionin syy, mutta sen alla olevat ylivelkaantumiset liittyvät tiiviisti euro- ja velkajärjestelmään. Itä-Euroopan ja eteläisen Euroopan maiden talouksia on järjestelmällisesti laiminlyöty kansallisilla tasoilla, eikä Euroopan unioni ole niihin puuttunut riittävällä tarmolla. Lopputulos on, että Etelä-Euroopan maat eivät pysty itse elvyttämään vaan tarvitaan tällainen monimutkainen paketti mukaan. Näitä rakenteita pitäisi tarkastella kriittisesti, mutta sen sijaan ryhdymme antamaan lisää valtaa EU:lle. Itse en sitä näe hyvänä. Raimo Ilaskivi kysyi eilen Helsingin Sanomissa, voiko Suomi luottaa Euroopan unioniin. Kysymys on hyvä — voimmeko luottaa, jos Euroopan unioni ei omia sääntöjään noudata?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vallin.

0.22 **Veikko Vallin ps:** Arvoisa rouva puhemies! Sen lisäksi, että perussuomalaisilla on täällä eduskunnassa timanttinen eduskuntaryhmä ja ryhmäkanslia, meillä on huippuporukkaa tuolla kunnanvaltuustoissa ja jäsenistössä. Saan paljon viestejä sieltä ja myös paljon oppia sieltä. Sähköpostiin tulee kymmeniä sähköposteja päivässä. Tässä on niistä yksi, jonka haluan täällä nyt lukea. Tamperelainen kaupunginvaltuutettu Aarne Raevaara toivoi, että lukisin tämän hänen kirjoittamansa kolumnin täällä eduskunnassa. Nyt aion sen tehdäkin, koska tässä on paljon opetusta. Usein se, mitä tapahtuu kunnissa tai ainakin suuremmissa kaupungeissa, tapahtuu myös täällä eduskunnan päässä — paljon ovat samat henkilöt päättämässä.

Eli ”Tampereen malli on siirtynyt valtakunnan tasolle. Lisää velkaa ja veronkorotuksia. Hankkeita perustellaan mielikuvilla. Päätösvalta siirretään yhä kauemmaksi maksajilta. Säästöt leikataan tärkeistä palveluista.”

”Tampereen velkaantuneisuus nousi Sanna Marinin valtuuston puheenjohtajakaudella ennätysnopeudella. Sama meno jatkuu, kun hän on pääministerinä. Suomelle siirtyy EU:n elvytysrahaston vastuita ja kustannuksia enemmän kuin maksoimme sotakorvauksia vuosina 1944—1952.”

”Elvytysrahasto rikkoo sopimuksia ja oikeusvaltioperiaatetta. EU:n perussopimus kieltää unionin toiminnan rahoittamisen velalla ja yhteisvastuun jäsenmaiden veloista. Nyt sovittu järjestely ei ole tilapäinen. Se on aluksi voimassa 2050-luvun lopulle. Siihen mennessä EU:n puitteissa ilmestyy yhä uusien rahastojen tarpeita. Seuraavalla kerralla perussopimuksen velka- ja tukisääntöjen ohittamisen voidaan todeta muuttuneen tavaksi.”

”Yhä uusien rahastojen jälkeen ratkaisuna olisi hyvin todennäköisesti EU-vero. Verorasitetta ei ole mahdollista nostaa suunnitellulla 10—15 prosentilla ilman nykyisten verojen voimallista leikkaamista. Tien päässä on Suomen nykyisen hyvinvointivaltion alasajo.”

”Ei ollut voitto, että Suomi sai neuvoteltua muutaman sata miljoonaa lisää avustuksia. Ruotsi, Tanska, Itävalta ja Hollanti saivat neuvoteltua 4 miljardin jäsenmaksualennuksen, Suomen vuosittaiset maksut nousivat 100 miljoonalla.”

”Mielestäni pääministeri Marin ylitti valtuutensa elvytysrahaston hyväksymisen yhteydessä. Hanke kokonaisuudessaan on Suomen kansallisten etujen vastainen.”

”Marinin neuvottelema elvytysrahasto tarkoittaa niin huomattavaa muutosta EU:n rakenteissa sekä Suomen vastuissa, että myös maksajille pitää antaa mahdollisuus esittää oma käsitys asiaan. Perusteellisen kansalaiskeskustelun jälkeen on asiasta järjestettävä kansanäänestys. Aarne Raevaara, kaupunginvaltuutettu.”

No, me tiedämme, miten sille kansalaisaloitteelle kansanäänestyksestä jo kävi, eli sille kävi jo huonosti.

Arvoisa puhemies! Itse lisään tähän Aarnen tekstiin, että näyttää siltä, että pääministeri Marin on jäänyt jumiin näihin 30—40 vuoden lainoihin. Kuten Aarne tässä kirjoitti, ensin Marin oli mukana velkaannuttamassa Tamperetta järjettömän kalliilla ratikkahankinnalla ja muilla ökyhankkeilla, ja nyt hän velkaannuttaa Suomea tällä elpymispaketilla. Aivan selvästi sosiaalidemokraattien talousoppi perustuu holtittomaan velkaantumiseen ja sitä seuraavaan verojen korottamiseen sekä kunnissa että valtiolla.

Loppuun sanoisin: tätä seuraa ja näitä videoita katsoo tuhansia, kymmeniätuhansia, jopa satojatuhansia ihmisiä sitten, kun nämä lähtevät sosiaalisessa mediassa liikkeelle, niin että kyllä tänne voi lähettää omia mielipiteitä ainakin perussuomalaisille kansanedustajille, ja me kyllä otamme ne vakavasti ja luemme niitä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tavio.

0.27 **Ville Tavio ps:** Arvoisa puhemies! Abraham Lincoln sanoi, että kaikkia ihmisiä voi huijata jonkin aikaa, joitakin ihmisiä voi huijata kaiken aikaa mutta kaikkia ihmisiä ei voi huijata kaiken aikaa. Hallituksen ministerit ovat hehkuttaneet, että 6,6 miljardin velanotto ja sen lahjoittaminen ulkomaille on meille huippudiili. Älylliset argumentit ovat olleet ihan nolla. Ministerit keksivät erilaisia lapsellisia tarinoita siitä, että Italia esimerkiksi ostaa saamillaan rahoilla Suomesta teollisuuden vientituotteita ja näin Suomikin rikastuu. Hallitus on pyrkinyt harhauttamaan kansaa tässä asiassa milloin milläkin. Aluksi he toistelivat, että Euroopan täytyy tehdä elvyttämistä koordinoidusti yhdessä, ja esittivät samalla, että vaihtoehtona ei olisi tehdä sitä yhdessä ilman että yhteistä velanottoakin ja tulonsiirtoja aloitetaan. Vaikka tuollaista virheellistä väitettä hokisi kuinka monta kertaa, ei se todeksi muutu. Nyt liittovaltiomieliset kansanedustajat hokevatkin, että kyse on EU:n yhtenäisyydestä, ja jos EU:ssa vaatii talouskuria ja oikeudenmukaisuutta pienille kansakunnille, se onkin pelaamista Venäjän pussiin. Politiikka on toisinaan sanapeliä, sanoilla kikkailemalla yritetään piilotella ja manipuloida totuutta kansalle. Kun ministerit lopulta huomasivat, että ihmiset alkavat nähdä heidän keksittyjen selitystensä läpi, he vain vaihtoivat selityksiä. Nyt olikin kyse enää vain EU:n yhtenäisyydestä: peloteltiin Venäjällä, ja eurooppaministeri jopa keksi, että jos EU:n elvytyspakettia ei hyväksytä, niin mennään kohti 30-lukua, 30-luvun Saksaa, kohti kansallissosialismia. On siis käytetty natsikorttia ja Venäjä-korttia. Yhtään argumenttia ei ole jätetty käyttämättä, oli se miten huono tahansa.

Arvoisa puhemies! Nyt on käynyt kerrassaan niin, että hallituspuolueiden edustajat puhuvat toista ja tekevät toista. He puhuvat Suomen itsenäisyydestä kauniisti ja samalla lahjoittavat maamme pois laukaustakaan ampumatta. [Tuomas Kettunen: Ei pidä paikkaansa!] On kuultu uskomatonta pelottelua, että Suomi saa mainehaittaa, jos se ei hyväksy EU-pakettia. On peloteltu kaikella mahdollisella, miten ikävästi Suomen kansalle käy, jos se ei nyt ala lahjoittaa rahojaan Italiaan, kuten Saksa ja Ranska ovat vaatineet. On todella nöyrää, miten Suomessa kumarrellaan nyt EU:n isoille herroille. Suomen eduskunta on muuttumassa kumileimasimeksi, jos tämäkin älyttömyys hyväksytään.

Pääministeri Marin ja eurooppaministeri Tuppurainen eivät olleet aluksi täällä edes paikalla, kun keskustelu käytiin eduskunnan kesken. Tätä on demokratia sosiaalidemokratiassa. Ministerit tukevat ehdoitta komissiota, ehkä jotta saisivat itselleen vaikka vielä jonkun EU-viran. EU alkaa olla korruptoitunut järjestelmä. Tämä Italian mafian lahjomiseksi teh-

ty paketti sen osoittaa. On kysymys suuresta muutoksesta Suomen itsenäisyyteen sitten EU-jäsenyytemme. Rahojemme luovuttaminen ulkomaille on vakava asia, ja vielä vakavampi on itsenäisyytemme luovuttaminen. Suomen kansa ei saa omaa vapaata maataan enää takaisin, kun se annetaan EU-voimien leikkikentäksi. Meidät köyhdytetään ja väestöpohjamme muutetaan mukamas monikulttuurisuuden ihanuuden nimissä. Tämä ei ole enää se Euroopan unioni, mihin liittymiseen Suomen kansa antoi hyväksyntänsä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tynkkynen.

0.33 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Oikein hyvää huomenta minunkin puolestani. Heräsin tähän uuteen taistelupäivään juuri äsken.

Käsittelyssä on tosiaan EU:n elpymispaketti, jossa suomalaisten rahoja oikeastaan ollaan suoraan sanottuna ryöstämässä muille maille, jotka eivät talouksiaan ole hoitaneet hyvin. Tämä on taistelu Suomen puolesta, mutta tämä on taistelu myöskin suomalaisten rahojen puolesta. EU:n elpymispakettisuunnitelman mukaisesti valtavia määriä suomalaisten rahoja on tosiaan valumassa etelään, ja nämä ovat aika pysäyttäviä lukuja, mitä kaiveskelin. Moni ei välttämättä saatakaan tietää, kuinka paljon todellisuudessa suomalaisten rahaa on lähdössä, ja nyt seuraavaksi kertaan, paljonko komission ehdotuksen perusteella olisi lähdössä suurimmille avustuksien saajille rahaa vuosina 2021–2023. Nämä ovat kylmääviä lukuja.

Lähdetään Virosta, meidän rakkaasta naapurimaastamme. Heille olisi lähdössä 1 miljardi, mikä on noin 10 prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista. Seuraavana tuo iänikuinen Kankkulan kaivo, ainainen rahanpyytäjä Kreikka, jolle Suomikin on jo kolme tukipakettia aikaisemmin ollut myöntämässä. Kreikkaan olisi lähdössä 16 miljardia euroa, mikä vastaa noin 18:ta prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista. No sitten Puola, joka myöskin on jo pitkään ollut nettosaajana EU:ssa, vuosi vuoden jälkeen. Puolaankin on lähdössä 23 miljardia euroa, mikä vastaa 10:tä prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista. Ranska puolestaan olisi saamassa 37 miljardia euroa, mikä on noin 3 prosenttia kyseisen valtion vuoden 2020 budjetista. Espanjan luku on suoraan sanottuna järkyttävä, arvoisa puhemies. Normaalioloissa se vastaa Suomen kokonaisvuosibudjettia ollen 59 miljardia euroa, ja se on 11 prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista. Ja viimeisenä, suurimpana, Italia — tuo maa, jolla on maailman kolmanneksi suurimmat kultavarannot varattuna pahan päivän varalle. Heidän ei niitä tarvitse käyttää, koska he tietävät, että esimerkiksi suomalaiset ovat valmiina maksamaan heidän törsäilynsä, kunhan vain tajutaan pyytää. Italiaan on tästä paketista komission ehdotuksen perusteella lähdössä nyt vuosille 2021–2023 yhteensä 65 miljardia euroa, mikä on 7 prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista.

On ihan käsittämätöntä, että me kuulutaan tällaiseen hyvä veli -klubiin, jossa voidaan tällä tavalla diilailla toisille rahoja, kunhan vain enemmistönä laitetaan paine päälle ja laitetaan hyvin talouksia hoitaneet maat maksumiehiksi. Tällainen ei ole millään tavalla reilua, ja joka kerta, kun joku maa, joka nimenomaan on hoitanut talouttaan hyvin, haluaisi sanoa, että nyt on aika pistää se oma talous kuntoon, sen jälkeen aletaan käyttämään näissä EU:n neuvottelupöydissä sitä korttia, että laitetaan paine päälle ja sanotaan, että ette te voi olla tätä vastaan, ette te halua olla niitä hankalia maita, teidän on pakko suostua tähän tai te menetätte maineenne.

Esimerkiksi tänään tuossa aikaisemmin, kun pääministeri Marin oli täällä paikan päällä, kysyin hyvin suorasanaisesti ja vaadin konkreettista vastausta häneltä siitä, missä vaihees-

sa me kaikki kansanedustajat tulemme saamaan sen muistion, jossa kerrottiin, millä tavalla meitä suomalaisia on uhkailtu EU:n toimesta maineen menettämisellä. Mutta valitettavasti jälleen kerran — niin kuin useaan kertaan olemme joutuneet todistamaan — pääministeri Marin väisti tämän kysymyksen ja tyytyi ainoastaan vastaamaan, että hän ei tiedä, keiden välillä tällaista keskustelua on käyty, ja ei vastannut millään tavalla siihen kysymykseen.[Puhemies koputtaa] Hän ei edes kertonut, onko hän valmis ottamaan selvää siitä, keiden välillä tämä on käyty. Hän ei ottanut kantaa siihen, että jos kerran tämä on niin salaista, että ainoastaan valtiovarainvaliokunnan jäsenet saavat tästä tietää, niin tuleeko tästä olemaan rikostutkinta, kun nämä tiedot oli vuodettu Ylelle — myöskään tätä hän ei sanonut. Näyttää siltä, että vaikka kyse on todella salatusta asiakirjasta, niin Ylelle sen voi vuotaa, tai muille medioille, ilman että siitä seuraa [Puhemies koputtaa] rikostutkintaa, mikä vaikuttaa selkeästi siltä, että tässä on valtioneuvosto tarkoituksenmukaisesti vuotanut tiedotusvälineille tämän muistion suomalaisten uhkailusta EU:n toimesta, jotta yleinen mielipide kääntyisi paketin puolelle. Tämä on ollut hyvin valitettavaa, että valtioneuvostossa pääministeri Marinin johdolla on yritetty aina vuotaa sellaisia tietoja, jotka asettaisivat pääministerin tai hallituksen jotenkin hyvään valoon ja heidän toimensa ja ehdotettavat päätöksensä hyvään valoon.

Mutta tällaisen tulisi loppua, [Puhemies koputtaa] suomalaisia ei tulisi uhkailla. On kyse suurista rahamääristä, ja seuraavan kerran, kun suomalaisilta taas yritetään ottaa rahaa, meidän ei tulisi alistua missään tapauksessa siihen, että ryhmäpaineen alla me jälleen avaamme lompakkomme siinä pelossa, että entä jos meillä menee maine. On aika tehdä kunnianpalautus ja todeta muille EU-maille, että meillä itse asiassa itsenäisenä kansakuntana on oma tahto, me voimme päättää omista rahoistamme, ja jos jokin diili tai jotkut EU-perussopimusten rikkomiset eivät meille EU:n jäsenmaana kelpaa, jos me haluamme sitoutua oikeusvaltioperiaatteeseen, niin silloin meidänkin kantoja on kuultava — on kuultava — ja silloin meillä aidosti tulee tulevaisuudessa olemaan neuvottelumandaattia, koska tiedetään, että muuten nämä sopimukset eivät tule menemään läpi. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Jälleen muistutan puhemiesneuvoston 5 minuutin suosituksesta. Kuten täällä on nyt viime tunteina nähty, täällä käyttävät samat henkilöt useita ja useita puheenvuoroja, ja seuraavat tunnit tulee teillä olemaan jälleen mahdollisuus käyttää uusia ja uusia puheenvuoroja, joten pyydän, että yrittäisitte pysyä tässä suosituksessa. — Seuraavaksi edustaja Vähämäki.

0.41 **Ville Vähämäki ps:** Kiitos, kunnioitettu puhemies! Aivan ensimmäiseksi haluan palata tuohon, mitä edustaja Tynkkynen tuossa edellisessä puheessaan nosti esille, siihen, kuinka isoja nämä maakohtaiset osuudet, bkt-osuudet, tässä elvytyspaketissa oikein ovatkaan. Onhan se aivan selvää, että tällaisessa talouspoliittisessa toimenpiteessä täytyy ainakin kolmen säännön toteutua: sen pitää olla oikean kokoinen, ennen kaikkea ajoituksen täytyy olla oikea, ja sen täytyy suuntautua oikeaan kohtaan. Oikeastaan tämä edustaja Tynkkysen puhe pysäytti siinä, että tässä todellakin ollaan laittamassa joidenkin maiden osalta bensaa liekkeihin eli ollaan ylikuumentamassa, nähtävästi jopa melkein tahallaan, näissä maissa taloutta, ja se tulee aiheuttamaan näissä maissa sitten muutaman vuoden päästä todella lisää ongelmia.

Mutta halusin tässä puheessa keskittyä tähän, kuinka tämä elpymispaketti tosiasiassa muuttaa koko unionin luonnetta. Mehän on oltu tällaisessa velkaunionitilanteessa niistä en-

simmäisistä tukipaketeista lähtien. 2011—2012 tehtiin väliaikainen tukimekanismi ja sitten myöhemmin pysyvä, ja nyt ollaan etenemässä fiskaaliunionin suuntaan, jossa EU:lla on todellakin omat tulot ja sitten oma fiskaalinen kapasiteetti, ja sitten EU:lla on myöskin yhteistä velanottoa, ja menot olivatkin jo valmiiksi olemassa.

EU:n omista tuloista: Siellä on aikaisemmin ollut tosiaan alvimaksu- ja bktl-osuuspohjainen maakohtainen maksu, mikä suosii kehittymättömiä maita, koska se tilastointitapa näissä maissa on vähän heikompi. Meiltähän puuttuu kokonaan kansalaiskeskustelu EU:n suunnasta ja siitä, miten tämä fiskaaliunioni tosiasiassa muuttaa EU:n luonnetta. Tästä tulee käytännössä heikko liittovaltio, ja sitten pysyvästi vuosittain joudumme todennäköisesti tukemaan näitä heikompia maita, mitkä joutuvat aina ongelmiin.

Fiskaaliunionista: Siitä ei ole käytännössä paluuta, se on velkavankeus. Me on nyt nähty tämä paketin kustannus, 210 miljoonaa Suomelle jäsenmaksuja lisää vuoteen 2058 asti, paitsi tietenkin sitten, jos nämä kasvaneet jäsenmaksut katetaan joillain EU:n uusilla tulonlähteillä.

Muovimaksuhan tässä esitelläänkin. Se on näennäisesti Suomelle tällä hetkellä edullinen. Mitä se on jatkossa, sitä me emme oikein voi tietää. Muovimaksun osalta toisaalta muut maat, useimmat, hakivat huojennuksia ja saivatkin. Suomi taisi olla niiden, oliko, kahden tai kolmen maan joukossa, jotka eivät hakeneet mitään huojennusta.

Tulossa oleva hiilitullimekanismi lienee jollain lailla hyväksyttävä, mutta senkin sisältö selviää vasta sitten kesäkuussa, kun se esitys mahdollisesti annetaan, joten siihen on vaikeampi ottaa kantaa.

Päästökaupan laajentamisessa tulee se kysymys, mikä sen päästökaupan laajentamisen hintalappu oikeasti on meidän savupiipputeollisuudelle, ja sitten se, kuinka EU aikoo muun muassa käyttää metsiä hiilinieluina, laskea ne ja sitoa niiden käyttöä. Tämä on hyvin mielenkiintoinen kehityskulku.

Täällä salissakin on puhuttu siitä, että nämä digijättiläiset laitetaan maksumiehiksi, laitetaan maksamaan EU:lle jotain maksua siitä digitaalisesta läsnäolosta tai siitä, että toimitaan EU-alueen sisällä. Käytännössä se sisällöntuotanto syntyy EU:n alueella mutta tuotot menevät sitten ulkopuolelle. Tällainen maksuhan tulee johtamaan sitten siihen, että nämä kaikki digiyhtiöt, mitkä olisivat syntymässä EU:n alueellakin, automaattisesti katsovat sitä sijoituspaikkaa EU:n alueen ulkopuolelta. Se automaattisesti vie kaikki jatkotulot, jos ei me sitten mennä OECD:n valmisteluun, jolloin se tulee maailmanlaajuiseksi. No, tämä jää nähtäväksi.

Joka tapauksessa [Puhemies koputtaa] kaikissa näissä EU:n uusissa tulonlähteissä Suomi menettää potentiaalisia fiskaalisia tuloja, ja aina kun EU luo itselleen tämmöisen uuden tulonlähteen, [Puhemies koputtaa] siitä on haittaa, oli se sitten CCCTB, joka kasvattaa meidän ylikansallisten yhtiöitten kustannuksia ja sitten heikentää toisaalta Suomen potentiaalisia tuloja, tai jokin muu.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Wihonen.

0.46 **Jussi Wihonen ps:** Arvoisa puhemies! Tukipaketissa ei ole kyse solidaarisuudesta, koronakriisistä tai vihreästä siirtymästä. Tukipaketin hyväksyminen tarkoittaa siirtymistä kohti kehitystä, josta ei enää ole mahdollista perääntyä. Tukipaketin hyväksyminen tarkoittaa siirtymistä kohti uuden sukupolven Euroopan unionia, ja siihen, mitä se sitten tarkoittaa, ei kellään ole tarjota vastauksia. On selvää, että Suomen tulee olla osana länttä ja

vapaita demokratioita. Jo geopoliittisen sijaintinsa takia Suomella on historiansa aikana ollut haastava rooli suurvaltapolitiikan osana, ja olemme joutuneet kamppailemaan olemassaolostamme vieraiden valtojen taistelutantereena. Maailmanhistorian suuressa kuvassa itsenäisyytemme aika on varsin lyhyt. Toisen maailmansodan kohtalonhetkien jälkeen Suomi on joutunut luovimaan kylmän sodan läpi ja nyt osana Euroopan unionia. Euroopan unionista on haluttu pienelle valtiolle turvaa. Kuitenkin hyvää on seurannut paljon ongelmia. Suomi on joutunut nettomaksajan asemassa olemaan osallisena jo monessa euroalueen talouskriisissä. Ennenkin on Brysselistä tultu takaisin loistava sopimus takataskussa, mutta myöhemmin on huomattu, että maksumieheksi sitä jouduttiin, eikä uusi tukipaketti vaikuta eroavan edellisistä.

Suomi ja Eurooppa tarvitsevat elpymistä koronan jäljiltä. Rakenteellisia ongelmia on monenlaisia eri puolilla Eurooppaa, ja samalla tavalla ei voida jatkaa. Ratkaisu ei kuitenkaan ole se, että ongelmista ja veloista tehdään yhteisiä. Ratkaisu ei voi olla se, että Suomi joutuu velkaantumaan entisestään tukeakseen huonosti talouttaan hoitaneita maita. Tukipaketti velvoittaa Suomea vuosikymmeniksi eteenpäin. Velkaa ja korkoja maksetaan aina vuoteen 2058 asti. Kyse toki on vain tästä yhdestä paketista. Kaikki merkit viittaavat siihen, että lisää on tulossa. Korkojen suuruudesta ei ole vielä edes tarkkaa tietoa, joten tukipakettia ollaan hyväksymässä ilman tietoa todellisista kustannuksista. Asiantuntijoiden arvioiden mukaan yhteisen velan korot voivat nousta korkeammiksi kuin mitä Suomi itse maksaisi velasta, joka olisi otettu omissa nimissämme.

Tukipaketin hyväksyminen avaa tien uusille elvytyspaketeille, joiden suuruutta voi vain arvailla. Ja nyt ollaan sitoutumassa vuosikymmenien päähän. Portti on auki entistä tiiviimmälle taloudelliselle integraatiolle ja yhteisille veloille. Seuraavasta elvytyspaketista ei luultavasti tarvitse edes Suomen eduskunnassa keskustella, päätäntävalta on siirretty muualle. Maksajat pysyvät samoina — edelleen maksajat ovat tavallisia suomalaisia veronmaksajia ja yrityksiä. Verovaroin ylläpidetään eduskuntaa ja unionin virkakoneistoa. Nähtävästi suurista luvuista ja linjoista puhuttaessa unohtuu eduskunnan ja unionin perimmäinen tarkoitus edustaa kansaa ja toimia heidän etujensa mukaisesti: luodaan turvaa, työpaikkoja ja hyvän elämän edellytyksiä. Suomen edustajat edustavat Suomen kansaa ja sen etuja. Jos päätäntävaltaa siirretään pois Pohjolasta, vähentyvät myös vaikutusmahdollisuudet. Euroopan unionin virkamiehille on yhdentekevää, perustetaanko akkutehdas Espanjaan vai Suomeen. Kukaan muu ei aja Suomen etua kuin Suomi itse.

Vaikka on kehitys kohti liittovaltiota ja taloudellista integraatiota, on lapsellista olettaa, että suuret valtiot lakkaisivat ajattelemasta omaa etuaan. Liittovaltiokehitys nimenomaan hyödyttäisi Ranskan, Saksan ja Italian kaltaisia suuria valtioita. Ne saisivat entistä suurempaa vaikutusvaltaa muiden jäsenvaltioiden asioihin, ja täten sitten jäsenvaltioiden taloudelliset ongelmat saataisiin kuitattua pohjoisilla maksumiehillä. Tulevaisuuden Euroopan unionin suunnat ovat hyvin epäselviä. Yhteisiä velkakirjoja ja taloudellista integraatiota ollaan valmiita edistämään ilman selvää suuntaa, linjausta esimerkiksi turvallisuuspolitiikan suhteen. Puheessa tukipaketin kaatamisen on peloteltu johtavan suurvaltojen vaikutteiden kasvuun mantereella. [Puhemies koputtaa] Kuitenkin vaikutteet ovat kasvamassa integraatiokehityksestä huolimatta. Esimerkiksi Venäjälle määrätään pakotteita mutta samalla Saksa rakentaa kaasuputkihanketta Venäjän kanssa. Suurin osa EU-maista on liittynyt Natoon, [Puhemies koputtaa] joten uuden liittovaltiokehityksen myötäkään Euroopan unionin tarjoamaa turvallisuutta ei ole oikeissa kriiseissä.

Perussuomalaiset ovat valmiita puolustamaan Suomen etua ja Suomen kansaa. Suomi on valmis yhteistyöhön [Puhemies koputtaa] Euroopassa ja kaikkialla muuallakin maailmassa mutta ei hinnalla millä hyvänsä. Perussuomalaisille suomalaiset ovat aina ensisijaisia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Simula.

0.53 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Olen iloinen siitä, että nyt tätä pakettia on vihdoinkin käsitelty täällä eduskunnan täysistunnossa, kuten sitä pitääkin käsitellä, pitkään ja hartaasti sekä sen monia puolia pohtien ja kuvaten. Edelleen kaikista ylistävistäkin puheenvuoroista huolimatta olen sitä mieltä, ettei paketti ole Suomelle tai Euroopan unionille kuin vahingoksi. Aivan se ja sama, onko EU-kriittinen vai -myönteinen tämä paketti, se ei kummallekaan laidalle ole hyväksi vaan tekee mittaamatonta vahinkoa.

On tässä kohtaa kiitettävä keskustan kansanedustaja Tuomas Kettusta, joka piti niin ikään hyviä puheenvuoroja juuri äsken. Kuhmosta tunnetusti tulee paljon hyviä asioita ja ihmisiä, joten en ihmettele, että sieltä tulee myös järkikeskustalainen. Keskustelu on ollut hyvää, mutta se tulee kuitenkin auttamatta liian myöhään. Tämä olisi pitänyt käydä jo viime keväänä, kun kaikki merkit paketin luonteesta olivat jo ilmassa. Näiden mietinnön lausumien olisi pitänyt olla jo kaikilla kirkkaana mielessä, etenkin ministeritasolla ennen neuvotteluihin lähtöä. Nythän niissä toistetaan Suomen pitkälinjaisia periaatteita unionin jäsenenä, kuten no bail-out -sääntöä, jonka olisi pitänyt kaikella järjellä pitää kutinsa myös viime kesän neuvotteluissa. Oli harmillista, etteivät ministerit suostuneet keskeyttämään kesälomiaan viime heinäkuussakaan, jotta olisimme voineet käydä keskustelua EU-elpymispaketista. Mutta kuten todettua, käymme siis keskustelua nyt.

Ylipäänsä Suomen EU-politiikka tuntuu olevan sitä, että maito ehtii kaatua, kaikki niin sanottu luottamuspääomamme valuu kerta toisensa jälkeen hukkaan. Meidän pitäisi ehdottomasti vahvistaa Suomena kansallista päämääräämme unionissa ja viedä sitä omaa päämääräämme, viestiä ja tavoitteita kaikilla rintamilla eteenpäin. Esimerkiksi Suomen metsistä ajatellaan jopa omien europarlamentaarikkojemme keskuudessa aivan eri tavoilla. Osa heistä tuntuu olevan sitä mieltä, että metsämme ovat jotain Euroopan unionin yhteistä omaisuutta, jota voi käyttää koko unionin hiilinieluna. Näinhän ei voi olla, arvoisat kollegat, vaan jokaisen EU-maan on huolehdittava omista hiilinieluistaan ja kompensaatioistaan. Kyllä sen on oltava niin, että määräämme itse metsistämme ja niiden käytöstä. Suojelulla uhataan metsäteollisuuden ohessa myös tärkeää suomalaista eränkäynti- ja metsästyskulttuuria. Se on järkyttävää. Ymmärrys asioistamme Brysselissä on hyvin ohutta.

Olen pettynyt myös siihen, että näin tärkeästä asiasta, joka täällä eduskunnassakin meitä kansanedustajia keskusteluttaa näin runsaasti, ei voitu järjestää kansanäänestystä. Kansanäänestyksethän ovat Suomessa perin harvinaisia: viimeisin kansanäänestys on järjestetty vuonna 1994 EU-jäsenyydestä. Tuolloinhan kansalle uskoteltiin, että myös eurosta tultaisiin järjestämään kansanäänestys, mutta kansan kuuleminen sivuutettiin. Olen pohdiskellut sitä, että kansanäänestyksiin tulisi maassamme suhtautua paljon myötämielisemmin kuin nykyisin. Jos tällainen suuri, ennalta arvaamaton asia tulee kesken vaalikauden eteen, pitäisi kansanäänestykseen suhtautua jopa hyvinkin suopeasti. Eihän tästä paketista ollut mitään tietoa ennen eduskuntavaaleja 2019, ja tähän saakka Suomen kanta on ollut ehdoton ”ei” yhteisvelalle. Jos paketti olisi ollut tiedossa ennen vaaleja, rohkenen epäillä, että se olisi vaikuttanut myös eduskuntavaalien tulokseen — ja tietenkin pitää myönnytyksenä sa-

noa se, että koronakriisiähän ei kukaan voinut ennakoida ja se tuli kaikille meille yllätyksenä, valitettavasti, mutta sen sijaan siihen, miten kriisiä hoidetaan ja millaisilla välineillä jälkihoidetaan Eurooppaa ja unionia, arvoisat kollegat, me voimme vaikuttaa.

Kansanäänestyksen järjestämistä puoltavat monet seikat: Kansanäänestys osallistaa kansaa, kannustaa kansalaisia tutustumaan ja perehtymään aiheeseen, lisää kansalaisten vaikuttamismahdollisuuksia ja luultavasti kiinnostusta politiikkaa ja yhteisten asioiden hoitamista kohtaan. Meidän pitäisi siis täällä eduskunnassakin osata niellä arvokkuutemme ja kysyä kansalta mielipidettä silloin, kun tilanne sitä vaatii. Minun mielestäni tässä tilanteessa kansan mielipidettä olisi pitänyt kysyä. Tämä viesti on kaikille edustajakollegoilleni: älkää pelätkö kansalaismielipidettä, [Puhemies koputtaa] vaan antakaa kansalle mahdollisuuksia vaikuttaa muulloinkin kuin vaaleissa.

Arvoisa puhemies! Peräänkuulutan myös avointa kansalaiskeskustelua ja sen merkitystä suomalaisille. Nythän jälleen on sellainen tilanne, että kansaa ja kansalaisia ei ole kuultu tarpeeksi, mistä johtuu esimerkiksi kansanedustajien saama sähköpostitulva. Ihmiset puristelevat nyrkkejä taskuissaan, koska heillä on tunne, että heitä ei kuulla, heiltä ei kysytä, ja kyse on kuitenkin näinkin valtavasta asiasta kuin Euroopan unionin yhteisten sääntöjen ja periaatteiden esittämisestä. Nämä kansalaiskeskustelut, joita täällä on hehkutettu käydyn, olivat lähinnä maakuntaliittojen ja muiden sidosryhmien kuulemisia rahanjaosta eivätkä mistään muusta, eivät itse paketista tai sen merkityksestä. Lisäksi eilen valtiovarainministeri Vanhanen oli ainoa ministereistä, joka oli paikalla tämän asian käsittelyn aikana, tai ainakin sen alussa. Seurasin sosiaalisen median keskustelua, ja kyllä siellä ihmiset olivat erittäin pettyneitä, ettei ministereitä ollut enempää vastaamassa kansanedustajien kysymyksiin tuolloin.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Junnila.

1.00 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa rouva puhemies, hyvää helatorstaita ja tervetuloa mukaan myös tähän yölliseen istuntoon!

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Samoin, kiitos!

Täällä on ollut hyvin asiantuntevia puheenvuoroja ja on ollut asiantuntijalausuntoja ja kansan syviä tuntoja. Yhtenäistä näille täällä pidetyille puheenvuoroille on ollut niiden ainutkertaisuus ja tarkkarajaisuus, ja uskon, että pystymme noudattamaan tätä linjausta myös jatkossa. Puheoikeuteemme liittyen tämä 31 § on hieman mietityttänyt. Nyt kun täällä salissa läsnä olevat kansanedustajat painottuvat salin tähän puoleen, niin yleensä 5 minuutin kohdalla hieman kaikuu tämä sali, kun tulee sellaista koputusta, ja ajattelinkin tuossa, että laitan tämän uuden solmion sen harmaan tilalle, niin että se hiukan vaimentaa tätä ääntä siinä vaiheessa, kun 5 minuuttia tulee täyteen.

Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys ja nyt käsittelyssä oleva neuvoston vuonna 2020 antama päätös unionin omien varojen järjestelmää koskevan päätöksen hyväksymisestä on tärkeä käydä perin pohjin läpi. Olen kuunnellut täällä erityisesti edustaja Koposen puheita, joissa on aina ollut sellainen tuore, ainutkertainen näkökulma. Ja mielestäni tätä linjausta on myös syytä jatkaa, sillä EU:n budjetti vuosille 2021—2027 koostuu kahdesta osasta, varsinaisesta budjetista ja sen ulkopuolella olevasta erillisestä elpymisvälineestä. Elpymisväline rahoitetaan EU:n omiin nimiin pääomamarkkinoilta nostettavilla lainoilla

yhteensä 750 miljardin euron arvosta vuoden 26 loppuun mennessä — siis 360 miljardia euroa lainoina ja 390 miljardia euroa suorina avustuksina. Elpymisvälineen on todettu moneen kertaan olevan poikkeuksellinen ja väliaikainen toimenpide. Toistossa on voimaa, mutta jotain rajaa sentään. Monessa puheenvuorossa on mainittu, että elpymisvälineen hyväksyminen on ystävyyden ja solidaarisuuden ilmaisu muille jäsenvaltioille.

Valtiovarainministeriölle antamassaan lausunnossa valtiotieteen tohtori Peter Nyberg toteaa elpymispaketista muun muassa näin: ”Elpymisvälineen käyttöönotto lisää kerralla EU:n menojen, vastuiden ja omien varojen määrää erittäin merkittävästi. Lisäykseen liittyy haaste varojen käytön laadusta ja valvonnasta. Melko lyhyessä ajassa pitää rahoittaa jopa tuhansia uusia ja ehkä vielä suunnittelemattomia hankkeita. Tehokas varojen käyttö ei edellytä vain, että nämä hankkeet ovat kannattavia. Niiden tulee myös olla sellaisia, joita ei muuten olisi yksityisellä rahoituksella toteutettu. Tämä on käytännössä usein mahdotonta selvittää. Kaikenlaisia valehankkeita ja korruptiota pitäisi myös osata karsia. Onkin epävarmaa, miten tällaiseen työhön tottumaton komissio tehtävästään selviää. Ja ilmeinen riski on, että elpymisvälineen teho jää siten vähäiseksi.”

Jos mietitään vaikka Financial Timesin pääkirjoitusta tänään, niin siinä kehotetaan painamaan jarrua elpymisvälineen suhteen, sillä maakohtaisten suunnitelmien laadintaan ja hyväksyntään tulisi käyttää riittävästi aikaa. Ja mielestäni myöskään tätä ei ole lainkaan tässä kehityksessä huomioitu. Rahoituksen riskit jäsenmaan taloudelle voivat osoittautua alimitoitetuiksi. EU:n lainojen takaisinmaksua saattavat tulevien vuosikymmenten aikana vaarantaa jäsenmaiden maksukyvyttömyys tai -haluttomuus taikka muiden tulojen riittämättömyys. Tilanteeseen saattavat johtaa monet asiat, kuten korkotason nousu, hidas talouskasvu, talous- tai finanssikriisi tai poliittiset erimielisyydet. On siten kyseenalaista, voidaanko esitystä Suomen maksamista omista varoista pitää käytännössä ollenkaan tarkkarajaisena.

Varsinaisen budjetin linkittäminen elpymisvälineeseen aiheuttaa [Puhemies: 5 minuuttia!] merkittäviä ongelmia unionin oikeudelliselle uskottavuudelle. Suomessa ja muualla on laajasti väitelty siitä, rikkooko elpymisvälineen toteuttamistapa käytännössä ainakin EU-perussopimuksen 122 artiklaa, jossa mainitaan, että yhtä jäsenmaata pitäisi olla kohdannut poikkeuksellinen tila. 125 artiklan mukaan sitoumuksia ei saa siirtää toisen jäsenmaan vastuulle, ja 310 artiklan mukaan unionin menoja ei saa rahoittaa velalla. Mielestäni näitä kaikkia nyt rikotaan. Ja asiantuntijat niin Suomessa kuin muissa jäsenmaissa pitävät tätä selvänä: kaikkia mainittuja artikloja rikotaan. Vaikka kysymys saattaa olla juridisesti kiistanalainen, se on taloudellisten vaikutusten kannalta selvä. Ei ole epäilystäkään siitä, että poikkeuksellinen tila on kohdannut montaa eikä yhtä jäsenmaata. On ilmeistä, että elpymisvälineen jakoperusteet johtavat jäsenmaiden välisiin tulonsiirtoihin, jotka auttavat eräitä maita selviytymään sitoumuksistaan. On selvää myös, että unionin menoja rahoitetaan lainalla, vaikka se tapahtuu varsinaisen budjetin ulkopuolella. Tällaisia kiertomahdollisuuksia saatetaan käyttää ja hyväksyä tulevaisuudessakin. Sellainen mahdollisuus tekee entistä epäselvemmäksi Suomen tulevien EU-vastuiden ja -maksujen kehityksen, ja samalla se antaa aihetta otaksua, että komissio voisi ottaa käyttöön nyt avautuvan kiertotien kehittää EU:ta fiskaaliunioniksi eduskunnan budjettisuvereniteetin kustannuksella.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tavio.

1.07 **Ville Tavio ps:** Rouva puhemies! Tulonsiirtojen aloittaminen taloutensa meitä huonommin hoitaneisiin maihin ja yhteisvelan ottaminen ovat historiallisia muutoksia Suomen kansalliseen suvereniteettiin. Sosiaalidemokratian demokratiakäsitystä kuvastaa tämän paketin kiilusilmäinen läpiajo kotimaassamme. Suomen kansa ei ole hyväksynyt EU:n tulonsiirtounionin perustamista yksissäkään vaaleissa. Tulonsiirtojen aloittamista ei oltu edes esitetty ennen eduskuntavaaleja, vaan sen sijaan kaikki puolueet olivat julkisesti luvanneet, että Suomi ei enää tue huonosti taloutensa hoitaneita euromaita. Aiemmin ihmeteltiin sitä, miksi Suomi sitoutuu takaajaksi Kreikan ja muiden etelän maiden velkoihin, vaikka eiväthän ne pysty koskaan maksamaan takaisin. Silloin kenellekään ei tullut edes mieleen, että vuonna 2021 me jo suoraan lahjoitamme rahaa ympäri Eurooppaa.

Historiallisen päätöksen edessä on keskusta, koska sillä on toiseksi suurimpana hallituspuolueena vallassaan kaataa EU:n tulonsiirtounioni ja yhteisvelka ja sillä on siten vallassaan pelastaa Suomi. Keskusta aiemmin vastustikin julkisuudessa hanakasti EU:n yhteistä velanottoa. Viime keväänä esimerkiksi, 8.4.2020 ollessaan keskustan puheenjohtaja ja valtiovarainministeri Katri Kulmuni sanoi: ”Me tarvitsemme yhteisiä koordinoituja toimia, mutta on olemassa reunaehdot. Yhteiseen velanottoon Suomi ei ole sitoutunut eikä tule sitä hyväksymään. Ja talouspolitiikasta jokainen maa vastaa itse ja itsenäisesti.” Ei mennyt kauaakaan, kun tämän jälkeen pääministeri Sanna Marin lähti kesällä neuvottelemaan EU:n yhteisestä velanotosta ja mukamas koronakriisin vuoksi tehtävästä yhteisestä elvytyksestä. Sen piti olla pääministerille näytön paikka. Lopputulemana pääministeri hyväksyi, edes liittymättä paremmat ehdot itselleen neuvotelleisiin maihin, että Suomi ottaa velkaa 6,6 miljardia ja sen jälkeen lahjoittaa sen EU:n jaettavaksi ja odottaa EU:n vastineeksi sitten kohdentavan siitä jotain pöydältä putoavia murusia Suomeenkin. Ministerit kyllä tiesivät, että ratkaisu on katastrofi, ja perustuslakivaliokuntakin oli jo kieltänyt, ettei Suomen sitoutumista saa perustuslain vastaisesti edistää yhteisvelkaan ja yhteisvastuuseen. Valitettavasti maamme tilanne on sellainen, että täällä äänestetään näköjään poliittiselta pohjalta jopa perustuslakien tulkinnasta. Sosialistihallitus ajaa siis omia agendojaan keinoja kaihtamatta eikä lopeta ennen kuin maamme on ilmastonmuutoksen nimissä köyhdytetty ja väestö vaihdettu monikulttuurisuuden ihanteiden mukaisesti.

Ihmettelen yhä, että kun ministeri Sanna Marin kävi lupaamassa rahojemme lahjoittamisen muille EU-maille, niin hän ei siinä kovin paljoa keskustalta kysellyt, vaan asia näytti tulleen keskustan kansanedustajillekin yllätyksenä. No, sittemmin keskustalaiset ovat yksi toisensa jälkeen luopuneet selkärangastaan ja alistuneet sosiaalidemokraattien ratkaisulle aloittaa EU:ssa yhteisellä velalla tapahtuva lahjoituksien anto. Näin voimakkaasti on vihervasemmisto alistanut keskustan ja tehnyt siitä apupuolueensa.

Arvoisa puhemies! EU:n tulonsiirtojen aloittamisen perusteena oli alun perin lahjoa Italiaa ja sen mafiaa, jotta ne eivät ajaisi Italian eroa EU:sta. Rahaa lahjoittamalla Italia pidettäisiin tyytyväisenä jäsenmaana, siinä missä Itä-Euroopan maatkin. Toisaalta Ranska ja Saksa tahtovat estää Italian ajautumisen eurokriisiin ja maksukyvyttömyyteen, koska niiden omien pankkien saatavat Italiasta ovat niin suuret. Lopputulema on kuitenkin, että federalistit Brysselissä saavat itselleen lisää valtaa. [Puhemies: 5 minuuttia!] Jäsenmaiden yhteisen velan on tarkoitus taata, että yksikään muu EU-maa ei voi brittien tavoin lähteä unionista, tai muuten sitä voidaan uhata valtavalla realisoituvalla velalla. EU:n perussopimukset on heitetty komissiossa paperisilppuriin. EU on omassa oikeusvaltiokriisissään, kun sen johtajien ei tarvitse enää noudattaa omia lakejaan vaan sanotaan, että nyt tämä laki onkin tulkittu vain uusiksi.

Loppujen lopuksi tästä ongelmatilanteesta näyttää seuraavan se, että Euroopan unioni ei oikeastaan edes pyri enää liittovaltioksi, vaan se pyrkii keskuskomiteajärjestelmäksi, jossa komissiota johdetaan kulisseissa Berliinistä ja Pariisista.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vallin.

1.14 **Veikko Vallin ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kuten aikaisemmassa puheessa sanoin, olen hämmästellyt, että täällä salissa olen kuullut monta kertaa, varsinkin vasemmasta laidasta, että kaikki asiantuntijat olisivat yksimielisiä tästä elpymispaketista. Kuitenkin talousvaliokunnassa olemme kuulleet hyvin erilaisia mielipiteitä tästä, ja voin sanoa, että kaikki asiantuntijat eivät ole yksimielisiä siitä, että tämä olisi hyvä Suomelle — itse asiassa aika moni asiantuntija on ollut kriittinen. Kansalaisille tiedoksi, että asiantuntijalausunnot löytyvät eduskunnan sivuilta sen jälkeen, kun se asia on käsitelty. Siellä voi itsekin käydä lukemassa, mitä asiantuntijat oikeasti sanoivat. Täällä salissa usein värittyy se, mitä asiantuntijat sanoivat, tai toinen vaihtoehto on se, että osa edustajista ei ymmärrä, mitä he sanoivat. Siksi ajattelin, että alan nyt ja tulevaisuudessa lukea täältä näitä asiantuntijalausuntoja sen kyseisen asian käsittelyn yhteydessä, jolloin jokainen kansalainen voi miettiä sitten, mitä ne asiantuntijat oikeasti sanoivat ja mitä osaa sitten täällä väritetään. Täällähän syötetään pajunköyttä silmää räpäyttämättä, varsinkin tällaisissa isoissa asioissa kuin tämä elpymispaketti. Monella poliitikolla ja puolueellakin on oma lehmä ojassa niin sanotusti. EU on sellainen laitos, että se helposti korruptoi mielen ja sitä sitten osa rupeaa palvelemaan. Mutta Suomessa on kyllä hyviä asiantuntijoilta, joihin voi luottaa, siihen, että he ovat puolueettomia ja kertovat näistä asioista neutraalisti tieteen kautta, taloustieteen faktojen kautta, ja ajattelin sitten vähän lukea tässä näitä lausuntoja.

Tässä on pääekonomisti, dosentti Tuomas Malisen lausunto. Täällä on tämä 5 minuutin aikaraja, ja minä sitten keskeytän aina 5 minuutin kohdalla ja jatkan sitten, otan uuden...

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Tuo aikaraja on yhdessä puhemiesneuvostossa sovittu. [Sebastian Tynkkynen: Sitähän se just yritti sanoa!]

Joo, minä ymmärrän sen, mutta keskeytän sitten.

Eli lainaus alkaa — tämä on siis Tuomas Malisen asiantuntijalausunnosta:

”EU:n elpymisrahasto ja euron kohtalo: Euroopan komission esittämä 750 miljardin euron elvytysrahasto toistaa kaavaa, joka on havaittu käytännössä kaikissa menneissä yhteisvaluutta-alueissa. Ne voivat edetä vain liittovaltioon, exit-mekanismin luomiseen tai hajoamiseen. EU:n rahasto aukaisisi tien liittovaltioon.

Eduskunta on äärimmäisen tärkeän päätöksen edessä, koska elpymisrahastolla ollaan luomassa Eurooppaan uutta, ylikansallista eli kansallisvaltion ylle luotavaa velkakerrosta. Valuuttaliittojen historia osoittaa, että tulonsiirrot jäsenvaltioiden välillä ovat ratkaisevia valuutta-alueen selviytymisen kannalta. Tämä tarkoittaa, että jos tällainen uusi ylikansallinen velkakerros euroalueelle luodaan, sitä tullaan hyvin todennäköisesti käyttämään toistuvasti uudelleen.

Elpymisrahaston ensisijainen tehtävä ei liitykään koronavirukseen juuri millään lailla. Tämä näkyy esimerkiksi rahaston avustuksien jakokriteereissä, jotka liittyvät koronaviruksen aiheuttamaan talousiskuun vain hyvin pieneltä osin. Rahaston tarkoituksena onkin säi-

lyttää euro nykykoostumuksessaan. Käyn tässä lausunnossa tiivistetysti läpi taloustieteen löydökset tämän johtopäätöksen taustalla.

Johdanto: Valuuttaunionien historia kertoo, että yhteisvaluutat ovat toistuvasti altistuneet rahapolitiikkaan, kilpailukykyyn ja tuotantoon kohdistuville sokeille.” — Tämä aika päättyy. Jatkan hetken päästä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Selvä. — Edustaja Tynkkynen.

1.19 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Nyt seuraavissa eduskuntavaaleissa jokaisella äänestäjällä Oulun vaalipiirissä on mahdollisuus äänestää sellaisen ehdokkaan puolesta, joka on valmis Arkadianmäelle päästyäänkin taistelemaan suomalaisten puolesta. Monella tänne tullessaan on suuret puheet, mutta vain teot ratkaisevat. Viime eduskuntavaaleissa 2019 varasijalle jäi kuhmolainen Tuomas Kettunen 4 331 äänellä. Kuluneen kauden aikana hän nousi eduskuntaan varasijalta ja sai mahdollisuuden olla ääniensä arvoinen. Kun suomalaisten rahoja oltiin laittamassa yli 4 miljardin edestä vastuuttomasti talouksiaan hoitaneille etelän maille ja kun meitä oltiin perussopimuksia rikkoen viemässä uudenlaiseen EU:hun, edustaja Kettunen piti erinomaisen puheen elpymispakettia vastaan, joka kuului:... Mitä tapahtui sen jälkeen elpymispaketin äänestyspäivänä: Äänestikö edustaja Kettunen ”ei”, vai oliko hän omalla toiminnallaan päästämässä paketin läpi olemalla pois tästä historiallisesta äänestyksestä? Äänestikö hän tyhjää vai suoraan ”jaa” tukipaketille? Oikea vastaus on:... Näissä seuraavissa vaaleissa sinulla on mahdollisuus valita edustaja, joka ei petä äänestäjiään ja seisoo suomalaisten takana. Voi olla, että joudun palaamaan tähän puheeseen vielä parin vuoden kuluttua, mutta toivottavasti edustaja Kettunen ymmärtää äänestää perussuomalaisten mukana sanojensa mukaisesti EU-elpymispakettia vastaan. Äänestäjiltä tämä historiallinen tilanne ei tule jäämään pimentoon. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vähämäki.

1.23 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Olen aikaisemmissa puheissani käsitellyt sitä teemaa, miten tässä paketissa ollaan EU:ta hivuttamassa kohti fiskaaliunionia, ja sitä samaa teemaa ajattelin käsitellä nytkin.

Siis todellakin, kun tiedetään se, minkälaisia omia tuloja tällä hetkellä EU:lla on, niin ne omat tulonlähteet ovat alvipohjainen ja bktl-pohjainen maksu, ja monikaan suomalainen ei tiedä sitä, että kun me tuolla kaupoissa tai kioskeissa jotain ostamme, niin siitä alvista menee pieni osuus myöskin EU:lle. No, itsessään tämä menettely ja sitten tähän bktl-osuuteen pohjautuva EU:n tulonlähde, suosivat heikosti kehittyneitä maita, koska niissä tilastointi on huomattavan paljon huonompaa. Kuinka paljon pystyttäisiin lisäämään EU:n omia tuloja, jos näitä laskenta- ja tilastointitapoja kehitettäisiin? Itsessään sillä ehkä pystyttäisiin kattamaan tämän elvytyspaketin kustannuksia.

No, sitten näistä EU:n omista uusista tulonlähteistä, mitä on ollut esillä: Kyllähän näillä kaikilla on omat vaikutuksensa Suomen kilpailukyvylle, työllisyydelle, sekä valtio menettää myöskin potentiaalisia tuloja. Nämä pitäisi analysoida hyvin huolellisesti ennen kuin mihinkään lähdetään. Ja tosiasiallisesti nämä uudet EU:n tulonlähteet kaventavat Suomen budjettivaltaa tosiasiallisesti, jos ajatellaan vaikka CCTB:tä elikkä tätä yhtiöiden tuottojen jyvittämistä jäsenvaltioiden kesken sen mukaan, miten paljon aineellista omaisuutta, taset-

ta, myyntiä, henkilökuntaa, heille maksettuja palkkoja on kussakin jäsenvaltiossa. Tämä laskentatapa siis koskisi jatkossa muistaakseni yli 650 miljoonan liikevaihdolla olevia yhtiöitä. Mahdollisesti sitä jossain kohtaa tiputetaan, jostain 200 miljoonastakin on puhuttu.

No, nyt sitten tässä laskentakaavassa, kuten äsken huomattiin, ei ole ollenkaan aineettomia oikeuksia. Suomelle se on se keskeinen kysymys. Kun aineettomia oikeuksia tähän laskentakaavaan, jakokaavaan, ei ole huomioitu, niin kaikki tulokset, mitä olen nähnyt, ovat Suomelle olleet haitallisia, eli tosiasiassa Suomi menettäisi, valtio menettäisi, tässä tuloja, ja se heikentää tietenkin, totta kai, meidän budjettivaltaamme, koska emme sitä täällä sitten pysty itse jakamaan. Näissä kaikissa EU:n uusissa tulonlähteissä, kun niitä mietitään, täytyisi olla ehdoton yksimielisyysvaatimus. Siitä pitäisi pitää kiinni. Siihen ei saa kajota. Tällaisiakin on ehdotettu.

No, me nähdään se, että näitä uusia tuloja jatkuvasti hivutetaan: muovimaksu tulee nyt automaattisesti tämän paketin mukana. Sinänsä se on hiukan Suomelle edullinen — sitä emme tiedä kuinka kauan — mutta tosiasiassa nämä kaikki kuitenkin jollain tavalla heikentävät jäsenvaltioiden omia tuottoja, joita he jollain tavalla olisivat voineet itselleen ottaa ja käyttää omassa maassaan. Nämä menevät nyt EU:n hyväksi.

Nyt sitten päästökaupan laajennus laivaliikenteeseen, lentoliikenteeseen ja sen mahdollinen käyttöönotto 1.1.2023: Tämä esitys pitäisi tulla kesäkuussa. Nyt kun me mietitään sitä omituista dilemmaa, että tällä päästökaupan laajennuksella aiotaan siis osaltaan maksaa myöskin elvytyspaketin kustannuksia ja elvytyspaketista on sanottu, että täällä pitäisi olla vientiä edesauttava vaikutus, niin tosiasiassa päästökaupan laajennus laivaliikenteeseen on Suomelle 500 miljoonan kysymys. Nyt sitten, kun siellä on useampi malli ollut pöydällä, että tehdään suppeana päästökauppa laivaliikenteeseen EU:n sisäisesti, niin se tahtoisi sanoa meidän kaikille satamille todella ikäviä asioita, sitä, että se laivaliikenne menisi johonkin EU:n ulkopuoliseen satamaan ja sieltä sitten tuotaisiin lastit maanteitse Suomeen.

Sitten taas jos mennään siihen, että tätä laajennetaan EU:n sekä kolmansien maiden kesken, niin sillä on isoimmat kustannusvaikutukset Suomelle. Ja sitten kun me kaiken kaikkiaan tiedetään, että päästöoikeuden hinta on ollut huomattavassa nousussa viimeisen puolen vuoden aikana — se oli pitkään siellä vitosen tasolla vuosina 2013—2018, sitten nousi muutamaksi vuodeksi noin kahdenkympin tasolle, päästöoikeuden hinta, ja viime syksystä lähtien se on kohonnut ja on tällä hetkellä siellä neljän—viidenkympin hujakoilla — niin nämä kustannusvaikutukset Suomen teollisuudelle, laivaliikenteelle tämän päästökaupan laajentamisen kautta voi olla aika huomattavat, ja me ei oikeastaan tiedetä sitä vielä, mitä sieltä on tulossa, mutta kaikki nämä toimenpiteet, mitä tässä on ehdotettu EU:n uusiksi tuloiksi, muokkaavat EU:ta aivan täydellisesti kohti fiskaaliunionin suuntaa, ja sieltä ei ole paluuta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vihonen.

1.29 **Jussi Wihonen ps:** Arvoisa puhemies! Elvytyspakettia ollaan ajamassa koronan varjolla, vaikka sen taustalla ovat jo pitkään jatkuneet ongelmat paketin suurimpien saajien talouden hoidossa. Paketilla on tarkoitus vakauttaa Euroopan unionin ongelmallisia maita lappamalla velkarahaa jo velkaongelmaisille. Viime vuonna, kun tukipakettia lanseerattiin, vaadittiin solidaarisuutta koronasta kärsiville maille. Vuosi eteenpäin, ja nyt puhutaan uuden sukupolven Euroopasta, yhteisistä velkakirjoista ja yhteisistä veroista. Tukipaketin

määrittelemät askelmerkit ovat selvät: tarkoitusperänä on tiivistää Euroopan talouden hoitoa suuntaan kohti liittovaltiota. Toisaalla ei nähdä tässä kehityksessä mitään väärää. Suomen sanotaan olevan tiiviisti mukana päättäjien pöydässä, vahvasti osana Eurooppaa. Suomen sanotaan saavan merkittäviä turvatakuita ja olevan kokoaan suurempi päättäjä. Todellisuus on hyvin toinen: Suomi on tosiaan kokoaan suurempi, tosin ei päättäjä, vaan maksaja. Esimerkiksi Italia on euroalueen kolmanneksi suurin talous mutta kuuluu paketin suurimpiin hyötyjiin.

Tukipaketin väitetään lisäävän Suomen vientiä ja sitä kautta tuovan paketin ulkopuolisia tuloja. Elvytysvälineen suurimmat hyötyjät tosin eivät ole Suomelle tärkeitä vientikumppaneita. Suomen vienti kohdistuu EU:n rikkaisiin maihin eikä paketista hyötyviin eteläisiin jäsenmaihin. Kysynnän lisääntyessä etelässä vähenee se samalla pohjoisessa vähentäen myös Suomen vientituotteiden kysyntää. Elvytysrahoja on suunniteltu Espanjan paperi- ja selluteollisuuden tukemiseksi. On kovin vaikea ymmärtää, miksi tämä olisi Suomen viennin kannalta hyödyllistä. Samalla kun maassamme tehtaita ajetaan alas ja tuhansia ihmisiä jää työttömäksi, ollaan valmiita tukemaan valtavilla summilla lainoja, jotta tehtaita saadaan perustettua eteläisessä Euroopassa. Tämäkö on se vihreä siirtymä?

Toisin kuin toisissa puheenvuoroissa vihjataan, ei perussuomalaisten tarkoituksena ole irrottaa Suomea lännestä tai veljeillä toisten tahojen kanssa. Perussuomalaiset kritisoi sitä, että Euroopan unioni on itse lähtenyt rikkomaan omia tärkeimpiä säädöksiään. Koronakriisin ja elvytyspaketin varjolla ollaan muuttamassa salakavalasti unionin luonnetta ja toimintaa. Mistään kertaluontoisesta tukipaketista ei ole kysymys, vaan hyväksymällä paketti avataan portit uusille elvytyksille ja yhteisille veloille.

Tukipaketin kritisoimisen väitetään pilaavan Suomen maineen. Ilmeisesti Suomen maineen tulisi olla hiljainen hyväksyjä, joka toimii omaa etuaan vastaan. Aiemmin Suomea on pidetty osana tiukkaa linjaa ajavia pohjoisia jäsenvaltioita, mutta tukipaketin neuvotteluissa tuli selväksi, että enää ei asia näin ole: ei haluta olla vaikea, vaan annetaan isojen maiden sanella, mitä tehdään, ja tyydytään osaamme nettomaksajana, ettei vain maine mene. Jos Suomi ei nytkään saa ajettua edes omaa etuaan tukipakettineuvotteluissa, niin miten kukaan uskoo Suomen saavan ajettua omaa etuaan entistä tiiviimmässä unionissa, saati liittovaltiossa? Euroopassa ei löydy ymmärrystä syrjäseudun asukkaiden elämälle, metsänhoidolle saati tiukalle taloudenhoidolle. Suomelle jää maksajan rooli ja hiljainen hyväksyntä. Kättä puristetaan nyrkkiin, mutta kaikkeen suostutaan, kuten monesti aiemminkin historiamme aikana. Tosin nykyinen hallituksemme on osoittanut jo omaksuvansa uuden sukupolven Euroopan unionin toimintamalleja, ainakin velanoton suhteen. Velkaa otetaan lisää velan maksuun, tuijotetaan vain tulopuolta ja ihaillaan, kun rahaa tulee. Ajatustakaan ei anneta koroille, sille, kuka niitä joutuu tulevaisuudessa maksamaan, mutta velka tulee lopulta maksettavaksi tavalla tai toisella. [Puhemies: 5 minuuttia!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Simula.

1.35 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Palaan tässä puheenvuorossani historiaan ja vuoteen 1994, koska tämä koko elpymispakettikeskustelu muistuttaa niin juurta jaksain silloin käytyä keskustelua. Henki ja argumentit ovat hyvin pitkälle samankaltaisia. Kriittiset äänet vaimennettiin vetoamalla EU:n yhtenäisyyteen, vakuuteltiin, että tiukassa paikassa Suomen etu on Maastrichtin sopimuksen linjaus, jossa jokaiselta kansallisvaltiolta tarvitaan ratifiointi eli neuvottelutulosten vahvistava päätös. Nyt on juuri se hetki, arvoisat

edustajakollegat, se meille edes jonkinlaiseksi oljenkorreksi jätetty mahdollisuus. Mutta ei, se on hukattu mahdollisuus, koska ilmeisestikään hallituksella ei ole rohkeutta myöntää, että paketti oli susi jo syntyessään, eikä hallituksella ole uskallusta edustaa kokoaan suurempaa Suomea Euroopan unionissa.

Vuonna 1994 Suomessa käytiin kiivasta keskustelua siitä, miten, milloin ja millä kysymyksenasettelulla EU-kansanäänestys pitäisi järjestää. Suomi oli jo ennakkoon sitoutunut Maastrichtin sopimukseen muun muassa presidentti Koiviston suulla, eikä kansalaisille välittynyt muuta kuvaa kuin että suomalainen maaseutu pelastuu EU:n myötä. Valitettavasti keskustapuolue huijattiin tähän mukaan, syystä tai toisesta. Silloinkin itse asiassa kansallinen maatalouden tukipakettiratkaisu kytkettiin omituisesti kansanäänestyksen yhdeksi vaikuttimeksi.

Ihmisiä halutaan hämätä kaikenlaisilla vippaskonsteilla. Nythän elpymispaketti on kytketty EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen vippaskonsteilla, vaikka sen voisi ja se olisi pitänyt siitä EU:n muusta budjetista erottaa ja pitää sitä erillisenä kysymyksenä alusta alkaen. Tässähän on moneen otteeseen peloteltu, miten elvytyspaketista irtautuminen romuttaisi samalla myös neuvotellun monivuotisen rahoituskehyksen. Siitäkin huolimatta, miksei voitaisi palata neuvottelupöytään?

Arvoisa puhemies! Eduskunnassa vuonna 1994 kannettiin huolta siitä, miten ihmeessä Suomen talous laman jälkeen saataisiin Emu-kelpoiseksi. Kuten kaikki varmasti tässä salissa tietävät, Suomessa jouduttiin 90-luvulla tekemään historiallisia sopeutustoimia, joiden vaikutuksia korjataan vielä nykyisinkin. Eduskunnassa käytettiin turhautuneita puheenvuoroja siitä, miksi Emu-jäsenyydestä ja sen merkityksestä, siis oman valuutan menettämisestä, ei käyty juuri minkäänlaista eduskuntakeskustelua, kansalaiskeskustelusta puhumattakaan. Etelä-Euroopassa pitäisi nyt tehdä samanlaisia, kipeitäkin talousuudistuksia, jotta maat olisivat eurokelpoisia. Mutta eiväthän ne niitä tee, jos tekemättäkin saadaan unionin sopimukset kierrettyä ja lahjarahat tilille.

Suomen jos jonkun pitäisi puolustaa kaikin keinoin yhteisten sääntöjen noudattamista, koska kuten jo puheenvuoroni alussa totesin, nämä perussopimukset ovat pienen nettomaksajavaltion ainoa turva jättimäisessä liittovaltioprojektissa. Onkin lähinnä hämmästyttävää, että kaikesta euro- ja EU-kriittisyydestään huolimatta juuri perussuomalaiset täällä salissa ovat lähes ainoita, jotka painottavat EU:n sääntöpohjaisuutta ja sääntöjen noudattamista. Me näemme, että tämä on liittovaltion tie, millä me Suomenakin astumme, jos tämä elpymispaketti hyväksytään. Tämähän on ollut jo pitkään EU:n tavoite, jopa silloin 1994 tätä ounasteltiin ja perin analyyttisesti silloiset, lähinnä opposition edustajat osasivat kehityskulun ennustaakin. Osa silloisista kansanedustajista ei edes tiennyt, että Suomen liittyessä Euroopan unioniin Suomi myös automaattisesti liittyisi EU:n raha- ja talousliittoon. Ihmetyttääkin — kun nyt selvästi on kaikkien kansanedustajien tiedossa, mitä elpymispaketin puoltamisen äänestäminen tarkoittaa — miksi paketti halutaan hyväksyä ja miksi halutaan viedä EU kohti liittovaltiota, miksi halutaan luopua itsemääräämisoikeudestamme. Osalle se tietysti sopii, mutta niiden, joille se ei sovi, toivoisin vielä miettivän äänestyskäyttäytymistään: yrittävätkö nämä kansanedustajat toistella itselleen, etteikö asia ole niin kuin se on, vai pelaavatko he sillä, että äänestäjien poliittisen muistin toivotaan olevan lyhyt. Se ei ole järkevää, eikä se ole oikein.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tavio.

1.40 **Ville Tavio ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset kutsuvat koko Suomen kansan yhdessä puolustamaan oikeudenmukaisuutta, itsenäisyyttä ja omaa demokratiaamme. Itsenäinen Suomi on tienhaarassa: olemmeko valmiita alistumaan Saksan ja Ranskan tahtoon, jotka näköjään suvereenisti johtavat EU:ta brittien lähdettyä? Suomen saavuttama vapaus ja itsenäisyys otetaan nykyään liian itsestäänselvänä. Olemme saavuttaneet pienen kansakuntamme olemassaolon yhteisten uhrauksien kautta. Olemme saavuttaneet itsenäisyytemme ja vapautemme päättää itse omista asioistamme omassa maassamme. Sotien ajan väestölle tuo uhraus oli kertakaikkisen verinen ja kallis.

EU:ssa Suomella ei ole ollut strategiaa. Olemme unionissa lastuna laineilla. Tämä vaarantaa kerta kaikkiaan Suomen aseman vakaana hyvinvointivaltiona, koska kun asioista päätetään Berliinissä ja Pariisissa, niin voi sanoa, että ei siellä kuulkaas Suomen etu kiinnosta pätkän vertaa. Juhlapuheet EU:n yhteisestä edusta ovat jääneet juhlapuheiksi. Teollisuutemme kärsii eurovaluutassa, ja velkaannumme muiden maiden holtittoman taloudenpidon vuoksi.

Arvoisa puhemies! Eurooppaan kuuluminen on perussuomalaisille itsestäänselvää. Olemme Suomen Eurooppa-myönteisin puolue, sillä meille kaikki Euroopan kansat, pienetkin kansat, ovat naapureita ja ystäviä. Tahdomme sallia kansakuntien ominaispiirteet ja säilyttää niiden itsenäisyyden. On traagista, että kaikki yritetään pakottaa yhteen EU-muottiin Saksan ja Ranskan kulisseissa hallitseman keskuskomiteajärjestelmän alaisuuteen. Perussuomalaiset ovat ensisijaisesti Suomen asialla ja Suomen kansallisen edun puolustajia, koska pienet kansakunnat pärjäävät kovassa kilpailussa vain itse omia etujaan valvomalla.

On järkyttävää, että eduskuntaan on vuosikymmenien saatossa syntynyt tällainen Brysselin lakeijoiden lauma. Täällä tämä lakeijoiden lauma hyppää vaikka kaivoon, jos komissio niin käskee. EU:sta on tullut eräille päättäjillemme uusi isänmaa. Samaan aikaan kun leipäjonot kasvavat kotimaassa, ravaa valtionjohtomme Brysselissä syömässä kaviaaria ja juomassa samppanjaa, ja sitten he palaavat tänne kotimaahan aivan imarreltuina, että kyllä heitä siellä EU:ssa kohdeltiin niin hyvin, että olemme varmasti oikein tärkeitä päättäjiä ja meitä arvostetaan. Nämä Brysselin lakeijat ovat hyödyllisiä hölmöjä.

Arvoisa puhemies! Kun valta siirtyy hetki hetkeltä lisää Brysseliin, on eduskunnalle jäämässä vain EU:n kumileimasimen rooli. Emme saa luovuttaa maamme itsemääräämisoikeutta ja kansakuntamme vapautta kevyin ja väärin perustein. Kun Iso-Britannia erosi EU:sta, federalistit vannoivat, ettei enää yhdenkään toisen maan sallita lähteä. Italia uhkasi, ja sen seurauksena heille luvattiin niin paljon rahaa, että EU-jäsenyys varmasti kannattaisi. Tarkoituksena oli toki ranskalaisten ja saksalaisten pankkien saatavien turvaaminen.

Sinänsä tämän uuden valtavan kokoisen yhteisvelan on tarkoitus taata, että uusia brexitejä ei enää tapahtuisi. Yksikään EU-maa ei voisi enää brittien tavoin lähteä unionista, tai muuten sitä voidaan uhata valtavalla realisoituvalla velalla.

Hallituksen väitteet siitä, että yhteisvelka olisi esimerkiksi Italian maksukyvyttömyystilanteessa tarkkarajainen, ovat kuin veteen piirretty viiva. [Puhemies: 5 minuuttia!] Tämä on tyhjää puhetta ja selittelyä. Sinänsä kukaan ei tiedä, miten siinä tapauksessa käy, kun joku etelän PIIGS-euromaista ajautuu maksukyvyttömyyteen, mutta on hyvin todennäköistä, että Suomelle kertyisi selvästi lisää maksettavaa. Useat kansantaloustieteen tohtorit, kuten Malinen ja Viren, ovat varoittaneet, että jos Italian kaltaisten maiden ja Suomen taloutta yhdistetään vielä lisää, tulee Suomi köyhtymään, ja siinä hyvinvointivaltion palvelut vaarantuvat. Tämä on varoitus, joka tulisi ottaa äärimmäisen vakavasti.

Arvoisa puhemies! Viime päivät ovat osoittaneet, että vihervasemmisto ei voi enää johtaa kansaa harhaan. Väärät väitteet siitä, että yhteisvelallisuus ja rahan lähettäminen ulkomaille on suomalaisten oma etu, on osoitettu täysin paikkaansa pitämättömiksi. Lapsellinen väite siitä, että paketti on kertaluonteinen, on pelkkää sanahelinää. Viimeksihän juuri edellispäivänä EU:n komissiosta jälleen kerrottiin, että elvytyspaketista kaavaillaan pysyvää mallia.

Nyt pakettia on myyty koronan nimissä, vaikka sillä on hyvin vähän tekemistä itse koronaepidemian kanssa. Lähinnä niiden sijoittuminen samaan aikaan sitoo niitä. Tietenkin seuraavalle paketille annetaan uusi nimi, millä sitä myydään. Koronallakaan ei voida myydä loputtomiin. Mutta lopputulos on sama: Suomi joutuu EU:n kontrolloimaan velkaloukkuun ja maksamaan Italian kaltaisten maiden velkoja.

Hallitus on esittänyt pokerinaamoilla Suomen kansalle, että seuraavaa yhteisvelan ja tulonsiirtojen kokonaisuutta ei enää hyväksytä, että hyväksytte EU:n perussopimusten rikkomisen vain kerran. Sosiaalidemokraatit, keskusta ja muu vihervasemmisto tai kokoomus, milloin te aiotte ryhtyä vastustamaan yhteisvelanottoa ja tulonsiirtounionia, jos ette nyt?

Arvoisa puhemies! EU:n omat perussopimukset kieltävät tällaisen yhteisvelan ja maiden välisen taloudellisen yhteisvastuun. On oikeusvaltioperiaatteen kannalta kriisi, että nämä perussopimukset on heitetty komission paperisilppuriin. Sanotaan vain, että ne on tulkittu uusiksi, vaikkapa komission oikeuspalvelussa, joka on komission alaisuudessa toimiva virkamieslaitos. Nyt suomalainen veronmaksaja ollaan kirjaimellisesti laittamassa omilla korkeilla veroillaan rahoittamaan muiden maiden matalamman verotuksen. Sosiaalidemokraatit, keskusta ja kokoomus muun vihervasemmiston kanssa ovat laittamassa EU:n edun Suomen kansallisen edun edelle. Harkitkaa vielä, millaiseen tulevaisuuteen tämä johtaa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vallin.

1.50 **Veikko Vallin ps:** Arvoisa rouva puhemies! Jatkan siitä, mihin edellisessä puheessani jäin. Esittelen siis dosentti Tuomas Malisen asiantuntijalausuntoa koskien elpymisrahastoa.

”Johdanto. Valuuttaunionien historia kertoo, että yhteisvaluutat ovat toistuvasti altistuneet rahapolitiikkaan, kilpailukykyyn ja tuotantoon kohdistuville sokeille. Näillä sokeilla tarkoitetaan esimerkiksi jonkin maan kohtaamaa (epäsymmetristä) talouskriisiä, kuten Kreikassa 2010, tai koko alueeseen kohdistuvaa (symmetristä) sokkia, esim. koronaviruksen aiheuttamat talouden sulkutoimet.”

”Valuutta-alueen ominaispiirteistä johtuu, että iski sokki sitten yksittäiseen maahan tai koko valuutta-alueeseen, se tulee aina johtamaan epäsymmetriseen reaktioon valuutta-alueen jäsenmaiden kesken. Jäsenmaat ovat monella tavalla taloudellisesti erilaisia. Yhteisvaluutat tahtovat heikentää jo ennestään taloudeltaan heikkoja jäsenmaita. Euroalue ei ole johtanut jäsenmaiden talouksien lähentymiseen eli konvergenssiin, vaan erot ovat päinvastoin kasvaneet. Tämäkään ei ole uusi ilmiö valuuttaliittojen historiassa.”

”Yhteisvaluutta myös poistaa oman valuuttakurssin, jonka ulkoisen arvon lasku auttaisi maita talouskriiseissä. Toiset yhteisvaluutta-alueen maat toisin sanoen kärsivät enemmän kuin toiset riippumatta, kohdistuuko sokki niihin vai koko rahaliittoon. Koronaviruksen aiheuttama isku ei ole poikkeus tästä.”

”Oman valuuttakurssin tehtävä. Yhteisvaluutta poistaa maiden väliltä keskeisen tasapainotusmekanismin: oman valuuttakurssin. Sen tehtävänä on:

1) Tasata maiden välisiä kilpailukykyeroja.

2) Rajoittaa valtion (holtitonta) velkaantumista.

3) Joustaa maan talouden tarpeiden mukaan.”

”Koska oma valuuttakurssi heijastelee maan talouden tilaa, tasaa se myös joltain osin eroja maiden välisessä kilpailukyvyssä. Kilpailukykyerot syntyvät esimerkiksi korkeista tai matalista palkankorotuksista, maiden tuottavuuskasvun eroista tai sääntelyyn, työkulttuuriin tai muihin talouden rakenteisiin riippuvista tekijöistä. Niiden yhdenmukaistuminen maiden välillä vie erittäin pitkään, eikä sitä välttämättä tapahdu koskaan.”

”Valuutan ulkoisen arvon lasku myös usein rajoittaa valtioiden halua velkaantua, koska etenkin pienet valtiot turvautuvat lainanotossaan kansainvälisiin rahoitusmarkkinoihin. Jos valuutan ulkoinen arvo laskee (devalvoituu) esimerkiksi sijoittajien menettäessä luottamusta maan talouden hoitoon, se nostaa valtion velanhoitokustannuksia. Tämä yleensä rajoittaa valtion velkaantumista.”

”Maan oman valuuttakurssin tärkein tehtävä on kuitenkin tarjota vientisektorille vetoapua taantumissa ja talouskriiseissä. Jos vientiin erikoistunut maa, kuten Suomi, kohtaa esim. maailmanlaajuisen taantuman tai sen vientituotteiden globaali kysyntä jostain muusta syystä laskee, valuuttakurssi joustaa yleensä alaspäin tehden maan tuotteista halvempia kansainvälisillä markkinoilla. Tämä parantaa maan tuotteiden hintakilpailukykyä.”

”Esimerkiksi markan devalvaatiot ja kelluttamista seurannut devalvoituminen nostivat Suomen talouden 1990-luvun alun talouslamasta. Vuonna 2008 ja 2010–2012 sellaista vetoapua ei ollut tarjolla, mikä näkyi. Yrityksemme tekemän tilastollisen simulaation mukaan Suomen vienti olisi tuolloin noussut nopeammin, jos Suomella olisi ollut oma valuutta.” Näin siis dosentti Malinen.

Ja hän jatkaa: ”Tutkimuksemme mukaan vuoden 2020 ensimmäisellä kvartaalilla Suomen viennin volyymi [Puhemies: 5 minuuttia!] olisi ollut yli 40 prosenttia korkeammalla, jos meillä olisi ollut oma valuutta.” — Jatkan hetken päästä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

1.56 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Vallin esitti erinomaisen idean tässä aikaisemmin istunnossa. Vaikka hallituspuolueet kokoomuksen kanssa veivät teiltä kansalaisilta mahdollisuuden käyttää ääntään hylkäämällä kansalaisaloitteen kansanäänestyksen järjestämiseksi EU:n elpymispaketista, niin nyt sinulla on mahdollisuus käyttää ääntäsi. Olen sitoutunut kansanedustajana tuomaan äänesi tänne Arkadianmäelle, joten jos haluat, että sinun oma puheesi luetaan täältä eduskunnan puhujapöntöstä, kirjoita minulle oma puheesi, oma viestisi, ja voin siteerata sen puheenvuoroni yhteydessä. Lähetä puheesi EU:n elpymispaketista Instagramin viestiboksiini. Kotirintama, nyt on aika toimia Suomen puolesta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Osallistamista!] — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vähämäki.

1.57 **Ville Vähämäki ps:** Kiitos, kunnioitettu puhemies! Tuo edeltävä puhe oli hämmentävän lyhyt mutta sinänsä sisälsi hyvän ajatuksen siitä, miten kansalaisia kuuluisi osallistuttaa tämän paketin käsittelyyn — ideahan on aivan hyvä. Kansanedustajat ovatkin saa-

neet aika lukuisia sähköpostiviestejä elvytyspakettiin liittyen. Käsitykseni mukaan näitä ei millään lailla ole masinoitu. Niitä on tullut itsellenikin joitakin satoja kappaleita, ja niitä kyllä käsitykseni mukaan eduskunnan palvelimelle mahtuu lisää, niin että niitä voi laittaa tulemaan, olen ne kaikki itselleni säästänyt.

Mutta sitten tähän itse asiaan, elvytyspakettiin.

Tämä on suhteettoman kookas joidenkin EU-maiden kansantalouksiin nähden — se osuus siis, mitä jaamme näille tietyille maille. Ja täytyisi aina pohtia muutamaa asiaa: onko tämä oikeansuuntainen, saavatko sitä tukea ne oikeat maat, joille se kuuluisi ja joita siis epidemia on kohdellut kaltoimmin? Näinhän tässä elvytyspaketissa ei ole. Myöskään tämän paketin koko ei ole oikea, eli tämä tulee kiihdyttämään huomattavasti inflaatiota ja aiheuttamaan pitkällisiä ongelmia näissä maissa, jotka joutuvat tietyn kapean aikaikkunan aikana laittamaan sen elvytyspaketin maassaan liikkeelle. Ja ajoitus on ongelmallinen — tämähän on huomattavan myöhässä. Tämä tulee kuumentamaan kansantalouksia. Itse asiassa tällä paketilla ainoastaan ostetaan poliittista vakautta. Tämä elvytyspaketti ei ole millään lailla ainutlaatuinen. Me olemme nähneet nämä aikaisemmat elvytyspaketit, mitä meillä on ollut, kun me olemme maakohtaisesti myöntäneet tukia väliaikaisen ja pysyvän tukimekanismin kautta.

Sitten on myöskin EKP:n valtavat tukiostot. Näillä ei ole pystytty katkaisemaan pankkien ja valtioitten välistä kohtalonyhteyttä, ja meillä on huomattavia ongelmia siinä edelleen. Uusia inflaatiolukemia tuli Yhdysvalloista huhtikuun osalta: 4,2 — huomattavan iso inflaatiokehitys siellä. Tämä johtuu ihan täysin näistä valtavista tukipaketeista, mitkä Yhdysvalloissa on laitettu liikkeelle. Yhdysvallat elvyttää Yhdysvalloissa, Italia elvyttää Italiassa, mutta kun Suomi koettaa elvyttää Italiassa ja saada sillä vientiä aikaan, niin ei se näin mene.

Jos katsotaan sitä, minkälaisia kansantalouden kasvuennusteita, bkt-kasvuennusteita, Suomessa on esitetty, niin VM:ltä tuli justiin uudet luvut, 2,6 kuluvalle vuodelle ja 2,5 ensi vuodelle. Itse asiassa tämän vuoden aikana tuo luku voi alkaa jopa kolmosella, olla lähempänä kolmea. Tämä meidän kansantalous aika nopeasti elpyy covid-epidemiasta. Ja sitten, jos katsotaan Suomen Pankin nowcasting-kasvuennustetta, lyhyen aikavälin ennustetta, niin itse asiassa tälle alkuvuodelle, ensimmäiselle neljännekselle, on 1,21 ja toiselle neljännekselle 1,49, niin näissä kahdessa, ensimmäisen vuosipuoliskon aikana, on jo 2,7 tämän ennusteen mukaan — väittäisin, että lähemmäs kolmea ollaan menossa. Tämä on aika hyvä kehitys. No sitten, kun me huomataan vielä, että jos elvyttämällä lähdetään vielä tukemaan kansantalouden kasvua, niin kyllähän tämä näyttää siltä, että bensaa heitetään liekkeihin ja todennäköisesti tulee ylikuumenemisia tapahtumaan, ja tälläkin hetkellä on viitteitä siitä, että talous on ylikuumenemassa.

Kaiken kaikkiaan tämä elvytyspaketti on monin osin hyvin ongelmallinen. Ehkä kaikista omituisin osuus tässä on se, että tämä sisältää kannustimen jäsenmaille velkaantua entisestään, ottaa lisää ja lisää velkaa. Ja niin kuin tässä nähdään, se ylikuumentaa talouksia. Ja valiokunnan asiantuntijakuulemisessa — mikä itse asiassa lukee täällä valiokunnan mietinnössä, sen otin tähän mukaan — [Puhemies: 5 minuuttia] on myös pidetty mahdollisena, että Suomen poisjäänti ei välttämättä kaataisi pakettia, ja näin ollen Suomi voisi kansallisen tason päätöksellä saada samantyyppiset tai jopa isommat tulokset kuin EU:n kautta kulkevan elvytysvälineen kautta. Ja itse asiassa VM on todennut, että elvytyspaketin vaikutukset Suomen kansantalouden kasvuun eivät välttämättä kovin ihmeelliset edes ole. Ehkä se johtuu siitä, millä lailla ja mihin kohteisiin se joudutaan suuntaamaan, koska me

ollaan mukana kestävän kasvun ohjelmalla, ja se suuntaus ei välttämättä sitten optimaalisesti kohdistu ainakaan niihin, mitä me puolueena haluttaisiin eli kiinteisiin investointeihin, väylähankkeisiin ja muihin.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Wihonen.

2.04 **Jussi Wihonen ps:** Arvoisa puhemies! Tukipaketin kritisointi on saanut vastaväitteeksi syytöksiä Suomen maineen pilaamisesta, talouden heikentämisestä tai peräti jopa vieraiden valtojen agendojen ajamisesta. Kritiikki on nähty hyökkäyksenä länsimaita kohtaan. Perussuomalaisten kritiikki kohdistuu siihen, että tukipaketissa ei noudateta EU:n omia säännöksiä ja hyväksyessään paketin unioni ottaa suuntaa kohti tiukempaa taloudellista integraatiota. Kun jo ennen koronaa kriisejä on ollut, on niitä varmaan tulevaisuudessakin. Niin kauan kuin tuhlailu ja velaksi eläminen jatkuvat, jatkuu tarve elvytyksille. Paketteja seuraavat toiset paketit. Toisten velanmaksuun otetaan täällä lisää velkaa.

Perussuomalaisten näkemyksen mukaan jokaisen maan tulisi vastata omista veloistaan. Nyt ollaan luomassa työkaluja yhteisille veloille ja Euroopan unionin keräämille veroille, niin sanotuille omille varoille. Perussuomalaiset lähtevät siitä näkemyksestä, että Euroopan unioni on taloudellinen yhteisö, ei liittovaltio. Toiminnan tulee perustua yhteistyöhön, ei siihen, että valta keskitetään Brysseliin. Toisin kuin väitetään, perussuomalaiset eivät ole kansainvälistä yhteistyötä vastaan. Kauppasuhteita on ollut Euroopassa läpi historian, niin tulee olemaan myös tulevaisuudessa. Perussuomalaiset eivät ole ajamassa muiden kuin suomalaisten ja Suomen asiaa.

Törkeimmissä väitteissä perussuomalaisten väitetään ajavan Suomea Venäjän, Kiinan tai jonkun muun tahon syliin. Näin ei ole. Suomi on ja pysyy osana Eurooppaa. Se ei kuitenkaan tarkoita, että Euroopan unioni voi sanella, miten Suomessa toimitaan ja päätetään. Kun itsemääräämisoikeuksista luovutaan, jää itsenäisen Suomen historia varsin lyhyeksi. Pienen kansan on täytynyt luovia suurten välissä. Näin tulee olemaan jatkossakin. Haluammeko olla itse ohjaksissa vai menemmekö vain virran mukana? Mihin suuntaan Suomea ollaan viemässä?

On suoranaista pelottelua julistaa tukipaketin kaatumisen sysäävän Suomea pois Euroopasta. Jos kritiikkiä ei voi esittää ja maalle epäedullisia toimia vastustaa, niin mikä sellainen unioni on? Kaikki pitäisi hyväksyä mukisematta, koska muutoin menee maine. Jos keino on pelolla hallinta, niin kuinka hyvä paketti voi olla?

Toisekseen Suomen roolia on nostettu asiassa kovin suureksi. Puheissa paketin kaatuminen on täysin kiinni tästä Suomen äänestyksestä. Jos asia olisi näin, niin miksi pakettiin ei neuvotella Suomelle edullisimpia ehtoja? Tosiasiassa Suomen saama osuus on vain pienentynyt entisestään. Samaa keskustelua käydään muissakin maissa. Onko hallitus edes pohtinut mahdollisuutta, että paketti kaatuisi muualla? Mitä sitten tehtäisiin?

Ministeri Tuppurainen totesi: ”Oma kansa ensin -ajattelu on vahingollista.” Tämä tuntuu olevan myös tukipaketin kannattajien mantrana. Vastakysymykseksi voi esittää: Kenen etua te sitten ajatte? Onko teidän ajattelunne ”Eurooppa ensin, Suomi perässä”?

Perussuomalaisten kanta on selvä: Suomen kansa ensin. Meidät on valittu tänne päättämän Suomen kansan asioista ja ajamaan heidän asiaansa. Meitä ei ole valittu tänne luovuttamaan päätäntävaltaa muualle tai ottamaan valtavaa määrää velkaa kansalaisten maksettavaksi, sillä heidän pusseistaan tulevat täällä määrätyt verot ja tämän talon palkat.

Tulevia sukupolvia ei voi sitouttaa velkavankeuteen maailman tappiin. Perussuomalaisilla on vahvasti mielessä, miksi täällä ollaan: olemme teitä varten. Siksi äänestämme tukipaketille ”ei”, suomalaisten ja Suomen vuoksi. [Puhemies: 5 minuuttia!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Simula.

2.10 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Oman eduskuntaryhmäni, siis perussuomalaisen eduskuntaryhmän, puheenvuorot ovat olleet painavaa sanaa kaikin puolin. Valitettavasti esimerkiksi kansanedustaja Kärnän mielestä — hän siis irvailee meille juuri Twitterissä, eikä häntä täällä salissa näy — tämä meidän omistautumisemme tälle tärkeälle aiheelle, siis Euroopan unionin suunnalle ja Suomen itsemääräämisoikeuden säilyttämiselle, osoittaa sen, ettemme olisi hallituskelpoisia. Lienee edustaja Kärnän syytä miettiä uudelleen, kuka tässä miettii Suomen ja Suomen kansan etua ja kuka ei. Teemme kaikkemme sen eteen, että hallituksessa ymmärrettäisiin, kuinka kohtalokas virhe tässä ollaan tekemässä. Toimimme arvojemme mukaisesti, eikä meidän selkärankamme tässä asiassa taivu. On erittäin rohkeaa tuoda esille sellaisia tämän elpymispaketin ulottuvuuksia, joita ei juurikaan hallituspuolueiden riveistä uskalleta myöntää. On reilua kaikille kansalaisille, että nyt puhutaan ja kerrotaan kaikki ne haitat, jotka tämän paketin mahdollisesta hyväksymisestä seuraisi. On sanomattakin selvää, että viimekesäisissä neuvotteluissa taivuttiin aivan liian paljon, ja tästä varoitettiin jo kotimaassa.

Mutta on myös reilua nostaa tässä hyviä puheenvuoroja ja näkökulmia esille niiltä edustajilta, jotka eivät ole perussuomalaisten ryhmässä ja jotka uskaltavat uhmata jopa ryhmäpäätöksiä. Vaikka sieltä hallituspuolueiden, etenkin sosiaalidemokraattien ja RKP:n, riveistä tämän paketin vastustaja leimataan vaikka miksi, täällä salissakin, ja syyttävä sormi osoittaa perussuomalaisia, niin on siellä jopa hallituspuolueiden edustajissa empijöitä sen suhteen, onkohan tämä nyt viisas päätös. Samoin kokoomuksesta ja kristillisdemokraateista löytyy kriittistä ääntä — ovatko hekin siis ääripopulistioikeistolaisia?

Edustaja Hoskonen keskustan ryhmästä kysyi debatissa näistä EU-veroista eli niin sanotuista EU:n yhteisistä varoista — erittäin hyviä kysymyksiä, joihin ei juuri vastauksia saatu. Kun näissä kaikissa edustaja Hoskosenkin luettelemissa asiakirjoissa luetellaan, miten EU-verot tulevat etenemään esimerkiksi muoviverosta yhteisöverotukseksi vuonna 2026 eli ihan muutaman vuoden päästä, niin miten voi nyt olla, että ei myönnetä, että näin tulee käymään? Paljonko tulevat olemaan nämä EU:n yhteisöverot, jotka koskevat nimenomaan yrityksiä? Kuinka paljon ne laskevat, vai laskevatko ne kotimaisia veroja? Jos tulee kaksi verotasoa päällekkäin yrityksille, niin sehän on katastrofi. Jos taas laskemme yritysverotusta samalla tasolla, miten sosiaalidemokraatit selittävät muun muassa sen, mistä niitä verotuloja saadaan sitten valtionkassaan?

Arvoisa puhemies! Kokoomuksen edustaja Heikkinen taas kertoi olevansa pettynyt siihen, että osa paketin kannattajista jatkuvasti ja tietoisesti yrittää hivuttaa keskustelua itse päätöksenteon alaisesta asiasta kohti maamme EU-jäsenyyttä. Olen täysin samaa mieltä, että emme äänestä siitä, kuulummeko Euroopan unioniin, vaan siitä, millaiseen Euroopan unioniin emme taatusti halua kuulua. Niin ikään kokoomuksen edustaja Autto analysoi, että elpymispaketin pitkän aikavälin negatiiviset vaikutukset ovat suurempia kuin välineen lyhytaikaiset hyödyt ja se aiheuttaa myös taloudellista moraalikatoa. Edustaja Rydman taas totesi, että yksikin jäsenmaa pienuudestaan huolimatta voi näissä kysymyksissä

kaataa koko esityksen ja unionin historiassakaan tämä ei ole uusi asia — silloin palataan takaisin neuvottelupöytiin.

Kriittistä ääntä kuultiin tosiaan myös edustaja Kettusen puheenvuorossa jo aiemmin päivällä, kun hän analysoi, että paketti on ennemminkin poliittinen kuin taloudellinen. Hän myös analysoi paketin avaavan välttämättömyyden lisäintegraatiolle tulevaisuudessa. Tämä on nimenomaisesti myös perussuomalaisten näkemä uhkakuva tulevaisuudessa, ja tämä on monella suulla Euroopan unionin johtoportaassakin todettu. Hänen johtopäätöksensä tuli siihen, että helpoimmalla tultaisiin laskujen maksun aikana pääsemään sillä, että otettaisiin lisää lainaa, ja hän epäilee tämän olevan yksi komission suosikkisuunnitelmista. Edustaja Kettusen kanta itse pakettiin ja hänen äänestyskäyttäytymiseensä jäi kuitenkin arvoitukseksi.

Toivottavasti keskustassa nyt todellakin mietittäisiin näiden kriittisten puheenvuorojen valossa, mihin tämä paketti johtaa ja mikä on johtopäätös, [Puhemies: 5 minuuttia!] mitä nappia äänestyksessä olisi syytä painaa, jotta tulos olisi Suomelle ja suomalaisille paras sekä oikea.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Junnila.

2.15 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa rouva puhemies! Eilen aamuyön tunteina mainitsin klassikkoelokuvan Kummisetä. Jokainen elokuvakulttuuria tunteva tietää, että tämä elokuvasarja on trilogia. On siis luontevaa, että tänään on tulossa trilogian toinen osa: Kummisetä II. Alkuperäisen romaanin mukaan elokuvassa käsitellään niin mennyttä aikaa kuin tulevaisuutta — seurataan siis samaa kaavaa. Michael Corleonen perheen tavoitteena on saada toimintansa lailliseksi, mutta suunnitelmien toteuttaminen osoittautuu ongelmalliseksi. EU on tullut samalle mutta päinvastaiselle tielle. Aiemmin laillinen ja perussopimustensa mukainen toiminta yritetään nyt muuttaa sopimuksia rikkovaksi, laittomaksi toiminnaksi. Suunnitelman toteuttaminen osoittautuu myös ongelmalliseksi.

Tässä salissa on jo toista vuorokautta keskusteltu siitä, rikkooko elpymisvälineen toteuttamistapa käytännössä ainakin EU-perussopimuksen artiklaa 122 eli ”yhtä jäsenmaata kohdannut poikkeuksellinen tila”, artiklaa 125 eli ”sitoumuksia ei saa siirtää toisen jäsenmaan vastuulle” ja artiklaa 310 eli ”unionin menoja ei saa rahoittaa velalla”. Useat asiantuntijat niin Suomessa kuin muissakin jäsenvaltiossa pitävät asiaa selvänä, sitä, että kaikkia edellä mainittuja artikloja rikotaan. Vaikka emme menisi juridiseen kysymykseen, on asia selvä taloudellisten vaikutusten kannalta. Epäilystäkään ei ole siitä, että koronan aiheuttama tai ainakin sillä perusteltu poikkeuksellinen tila on kohdannut useaa, lähes kaikkia, eikä yhtä jäsenmaata. Selvää on myös, että elpymisvälineen jakoperusteet johtavat jäsenmaiden välisiin tulonsiirtoihin. Tällä autetaan tiettyjä jäsenvaltioita selviytymään sitoumuksistaan perussopimusten vastaisesti. Epäselväksi ei myöskään jää se, että unionin menoja rahoitetaan lainalla, vaikka se tapahtuisikin varsinaisen budjetin ulkopuolella.

Koska myös elokuvassa käydään menneisyydessä, on hyvä muistella eurokriisin kertaluonteisia tukipaketteja, Kreikka 1:tä, 2:ta ja 3:a — kertaluonteisia jokainen, kuten numeroinnista voi päätellä. Suurin osa miljardeista, tukieuroista, meni velkoihin, korkoihin, pankkien pääomittamiseen ja velkojen uudelleenjärjestelyihin. Kuten tämä elpymisvälinekin, oli myös Kreikalle suunnatut apupaketit suunniteltu huonosti, eikä päätavoitteena ollut pelastaa kreikkalaisia vaan pankit ja yksityiset velkojat. Suomalaiset veronmaksajat osallistuivat saksalaisten ja ranskalaisten pankkien pelastamiseen. Too big to fail -käsite on

varmasti tuttu ja osittain tottakin, mutta jos pankkien ei voida sallia kaatua, olisi aikoinaan ollut toinenkin tapa pelastaa pankit: Saksa ja Ranska olisivat kanavoineet omien maidensa veronmaksajien tukea pankeille oman pääoman muodossa. Se olisi ollut eurooppalaisittain reilu tapa.

Arvoisa puhemies! Kummisetä II -elokuvassa on kohtaus, jossa senaattori Geary vaatii Michael Corleonelta suurta lahjusta pelilisenssiä vastaan.

Arvoisa puhemies! ”Haluan vastauksesi ja rahasi huomiseen iltaan mennessä”, sanoo senaattori. Tätä voinee rinnastaa julkisuuteen vuodettuun muistioon, jonka mukaan EU uhkaa Suomea ennennäkemättömällä mainehaitalla ja poliittisella paineella.

Arvoisa puhemies! Michael Corleonen vastaus on tyhjentävä: ”Saat vastaukseni heti, jos haluat. Viimeinen tarjoukseni on tämä: et saa mitään.” Tällaista vastausta hallitus tarjoaa Suomen kansalle. Valitettavasti on niin, että Michaelin tarjous on EU:n tarjousta parempi, sillä tässä mallissa joudumme jopa maksamaan. Corleone onkin ongelmissa, kun Nevadan senaattorin tutkinta johtaa hänet lopulta oikeussaliin saakka. Elpymispaketin suhteen on nähtävä, että Suomi samastuu yhä vahvemmin Michaelin veljen eli Fredon rooliin. Fredo on heikko ja vähemmän älykäs kuin muut veljensä Corleonen mafiaperheessä. Fredon tavoin Suomi on neuvotteluissa onneton eikä pysty tasavertaiseen suhteeseen unionin kanssa. Moe Greene nousee varsinaiseksi johtajaksi, koska Fredo ei taidoiltaan siihen kykene. Lopulta Fredo joutuu myös vaimonsa nöyryyttämäksi. Kun miettii Dombrovskisin suomenkielistä tviittiä, niin tämäkin rinnastuu Fredoon. Fredohan pettää Michaelin antamalla Hyman Rothille tietoja hänestä ja olemalla osallisena [Puhemies: 5 minuuttia!] hänen murhayrityksessään.

Arvoisa puhemies! Pelkään, että jos tarjouksesta ei kieltäydytä, ei päättäjien sängystä löydy hevosen päätä vaan Suomen hevosen pää löytyy Brysselin tallista, jolloin jälleen vedetään esiin valtioneuvoston puhuva pää: kuinka me tienaamme tai vientiteollisuutemme tienaa tällä ja kuinka tämä on välttämätön, ainutkertainen ja tarkkarajainen.

Arvoisa rouva puhemies! Suomen suhde Euroopan unionin lukuisiin pelastuspaketteihin ja tähän viimeisimpään elpymispakettiin, johon sisältyy myös muun suvereniteetin luovuttamista, kuten verotusoikeutta, palauttaa väistämättä mieleeni Michael Corleonen kuuluisimman sitaatin, arvoisa puhemies: ”Juuri kun luulin päässeeni ulos, he vetivät minut takaisin sisään.”

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

2.22 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kankaanpäästä oleva nuori mies lähetti minulle juuri Instagramissa viestin, joka kuuluu tällä tavalla: ”16-vuotias poika maalta: mielestäni ensimmäisenä tulee oma isänmaa, eikä makseta miljardeja muille ja oteta velkaa.”

Edellisessä puheenvuorossani, josta on varmaan vasta ihan noin 15— 20 minuuttia, kerroin, että siitä huolimatta, että hallituspuolueet ja kokoomus yhdessä torppasivat tämän kansalaisaloitteen kansanäänestyksen järjestämiseksi tästä EU:n elpymispaketista, siitä huolimatta, että kansalta vietiin tämä ääni, mahdollisuus osoittaa oma kantansa asiaan, niin kerroin, että on mahdollista, että kansalaisille annetaan ääni edes sitä kautta, että täältä puhujapöntöstä suoraan kuuluu se ääni kaikille kansanedustajille, ja nämä kannat tulevat huomioiduiksi myöskin eduskunnan pöytäkirjassa. Kerron, että Instagramiin voi laittaa minulle viestiä, ja ei voi kuin arvostaa sitä, että tämän puheen jälkeen ei mennyt kuin muutama

minuutti, niin heti oli tältä kankaanpääläiseltä nuorelta viesti odottamassa, ja näitä viestejä on alkanut tulemaan nyt Instagramin boksiin todella nopealla tahdilla. Ja tulen niitä lukemaan sitä mukaa kuin vain kerkeän, ja niitä voi tosiaan sinne laittaa.

Mutta tärkeintä tässä on se, kun hallitus sanoo, että he haluavat mahdollistaa aidon ja laajan ja perusteellisen kansalaiskeskustelun. Minkälaisen kansalaiskeskustelun he ovat mahdollistaneet? Eivät minkäänlaista. Aivan hävytöntä propagandaa suoraan sanottuna puhua näin ja toimia toisin. Ja vielä kolmantena, kun on jopa yli 50 000 nimen kansalaisaloite tästä asiasta, että saataisiin kansanäänestys, kansa pääsisi osoittamaan oman kantansa, niin sekin hylätään. Ja miettikää, että ainoastaan neljässä päivässä kerättiin nuo nimet, neljässä päivässä. Mikä se nimimäärä olisi voinut olla, jos tätä kansalaisaloitetta oltaisiin voitu jatkaa samalla tavalla, niin kuin muiden kansalaisaloitteiden kohdalla toimitaan? [Ritva Elomaa: Puoli miljoonaa ainakin!] — Niin, edustaja Kike Elomaa, joka täällä kanssamme on päivystämässä tänä yönä, juuri sanoi, että se voisi olla jopa puoli miljoonaa.

Arvoisa puhemies! Tähän EU:n elpymispakettiin ei ollut mahdollisuutta kerätä sitä aikamäärää näitä nimiä, mikä muilla kansalaisaloitteilla olisi, mikä on siis kuusi kuukautta. Tämä on se kaikissa kansalaisaloitteissa oleva kuukausimäärä, mikä voidaan kerätä, mutta tosiaan neljä päivää ainoastaan kerättiin näitä nimiä. Syynä oli se, että tämän kansalaisaloitteen vireillepanijat, elikkä Perussuomalainen Nuoriso, puolueen nuorisojärjestö, epäilivät sitä, että jos kerätään pidemmän aikaa, niin hallituspuolueitten toimesta voi olla niin, että tullaan tekemään sellainen käsittely tälle asialle, että sitä ei aidosti huolellisesti käsitellä täällä eduskunnassa, ja siksi haluttiin antaa aikaa sille, että hallitus ei voi ainakaan sen taakse mennä, ettei olisi riittävästi aikaa. Ja sen takia jo neljän päivän päästä, kun tämä kampanja oli alkanut tästä kansanäänestyksestä elpymispaketista, tämä kansalaisaloite, niin se laitettiin kiinni. Kuitenkin se oli, nyt en muista tarkkaa lukemaa, mutta reilusti yli 50 000, ja se jos jokin kertoo selkeätä viestiä.

Mutta vaikka tämä hylättiin, niin tosiaan korostan vielä, että sinne Instagramiin meikäläiselle voi niitä viestejä laittaa ja käydään oikeasti sitä aitoa kansalaiskeskustelua ja tuodaan nämä kannat myöskin eduskunnan pöytäkirjoihin. — Ja kohti seuraavaa viestiä. Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Immonen.

2.27 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! EU:ssa integraation syventämistä ja poliittista yhteisvastuuta on toteutettu perussopimuksia muuttamatta ja kansalaisia kuulematta. Esimerkkejä tästä ovat aiemmin perustetut ERVV, EVM ja fiskaalinen sopimus sekä EKP:n harjoittama politiikka — ja nyt tietysti tuoreimpana perusteilla oleva elpymispaketti. Jos EU:ssa haluttaisiin toimia taloudellisesti vastuullisesti, silloin siirryttäisiin yhteisvastuusta markkinakuriin: siihen, että jokainen jäsenmaa vastaa itse omasta taloudestaan eikä yksikään jäsenmaa joudu toisen jäsenmaan holtittoman taloudenpidon ja törsäilyn maksumieheksi. Mutta kun ei. Näin ei EU:ssa toimita.

Markkinakurin hyödyntäminen EU:ssa on pitkälti eliminoitu EU-mielisten päättäjien yhteisellä hyväksynnällä. Euromaat ovat pienin mutta painavin askelin astelleet erittäin heikoille jäille. Tällaisia askeleita ovat olleet esimerkiksi EKP:n julistus vuonna 2012 ostaa rajoituksetta kriisimaiden velkakirjoja, EVM:n perustaminen ja sen kasvattamishanke, yhteisen pankkivalvonnan perustaminen sekä päätökset yhteisen kriisinratkaisuviranomai-

sen perustamisesta ja kriisinratkaisurahaston perustaminen — sekä nyt uutena tietysti tämä elpymispaketti.

Monet Euroopan maiden johtajat muun muassa Ranskassa ja Italiassa ovat jo vaatineet eurobondien käyttöönottoa. Yhä useammat EU-johtajat puhuvat nyt siitä, että elpymispaketista voisi tulla pysyvä mekanismi tulonjaolle vastaisuudessakin. Monet keskeiset EU-päättäjät haikailevat nyt täysin avoimesti fiskaaliunionia, velka- ja tulonsiirtounionia. Jotkut puhuvat rohkean avoimesti liittovaltiostakin. Uskon vahvasti, että jos suomalaiset ja muiden kohtuullisen terveellä tavalla taloutensa hoitaneiden EU-maiden kansalaiset oikeasti tietäisivät, mitä tämä kaikki edellä mainittu tarkoittaa heidän ja heidän maansa talouden kannalta, enemmistö kansalaisista ei ikimaailmassa haluaisi kuulua tällaiseen törsäilevään järjestelmään. Nykyinen ja varsinkin tuleva EU on ennen kaikkea sosialistien ja vaurauden uusjakajien unelma.

Arvoisa puhemies! Markkinakurin puuttuessa moraalikato kasvaa ja mailta katoaa kannustin hoitaa talouksiaan kelvollisesti. Lisäksi moraalikadosta koituvat uudet kriisit johtavat yhä lisääntyvään vallan keskittymiseen Euroopan komissiolle. Euroopan komissio kontrolloi aiempaa enemmän jäsenvaltioiden budjetteja, mikä taas murentaa maiden budjettisuvereniteettiä. Lisäksi EKP:n valta kasvaa, kun se ostaa valtioiden velkakirjoja. Näin vallan keskittäminen käytännössä toimii.

EU ja Emu ovat lisänneet toimintaansa suunnitelmatalouden piirteitä. On kasvu- ja vakaussopimusta, sixpackeja, twopackeja ja muuta komission sääntelyä ja valvontaa — ja nyt tulossa oleva elpymispaketti. Olemme täysin kestämättömällä tiellä. Kehityssuunta on kaikin puolin huolestuttava. EU-eliitti ei ole ollut valmis tuomaan selkeää liittovaltiomallia kansalaisten päätettäväksi, vaan liittovaltion edellyttämät rakenteet ja ratkaisut tuodaan päätettäviksi kriisien kautta, vähä vähältä ja pienin askelin niin, ettei mikään yksittäinen päätös sinänsä näytä kovin merkittävältä. Tämä jos mikä on häpeällistä.

Arvoisa puhemies! Kaikki tietävät sen, että euroalue on täysin epäoptimaalinen valuutta-alue. Siinähän ei ole taloudellisesti mitään järkeä. Näiden edellä mainitsemieni pienempien mutta painavien liittovaltioaskelten lisäksi nimenomaan yhteisvaluutta euroa on pidetty EU:ssa vahvana vallan keskittämisen välikappaleena. Erityisesti euro on toiminut sosialistisen EU-suuntauksen puolestapuhujien valttikorttina taistelussa klassisen liberalismin ja kansallisen suvereniteetin puolustajia vastaan. Yhteisvaluuttaan siirtyminen on ollut merkittävä siirtymä kohti poliittista yhdistymistä, jota Brysselissä sijaitseva keskushallinto valvoo.

Arvoisa puhemies! On selvää, että jos kansallisvaltioista [Puhemies: 5 minuuttia!] luovutaan riisumalla ne vallasta, kuten nykysuuntaus osoittaa, Euroopan markkina-alueesta ja EU:sta tulee todellinen sosialistien unelma. Muistamme kuitenkin sen, kuinka Neuvostoliitollekin lopulta kävi. Huonostihan siinä kävi, ja hyvä, että näin kävi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

2.34 **Petri Huru ps:** Arvoisa puhemies! EU:n elpymispaketti on puhuttanut kansalaisia siitä alkaen, kun hallitus neuvotteli Suomen kannalta taloudellisesti umpisurkean diilin kesällä: anna kuusi miljardia, niin saat kaksi. Suuri osa kansasta olisi halunnut asiasta järjestettävän kansanäänestyksen ja ottaa kantaa mahdolliseen tulonsiirtounionin muodostumiseen. Mutta tähän vihervasemmistohallitus kokoomuksen tukemana ei nähnyt tarvetta eikä

siihen suostunut — ei siitäkään huolimatta, että toisaalla on huudettu oikeusvaltioperiaatteen nimeen.

Kansalaiset ovat ihmetelleet myös, miksi tästä tulonsiirtopaketista on hallituksen toimesta viestitty Euroopan nettosaajamaille ensin loistavana tuloksena ja myöhemmin välttämättömänä pahana. Toisaalta se sopii kyllä esimerkiksi ministeri Tuppuraisen toteamukseen, jonka mukaan oma kansa ensin -ajattelu on haitallista. Vaikka Suomen veroaste on Euroopan korkeimpiin kuuluva, niin veronkierto on olematonta. Pienempien veroasteiden, valtaisan veronkierron ja huonon taloudenhoidon — osittain koronakriisin myötä taloudellisiin ongelmiin ajautuneita — Italiaa ja Espanjaa ollaan nyt palkitsemassa suomalaisten veronmaksajien selkänahasta revityllä tukipaketilla, jolla ne voivat investoida vaikkapa akkuteollisuuteen, joka on suora kilpailija suomalaiselle alan teollisuudelle esimerkiksi Harjavallassa. Läntinen Suomi onkin bruttokansantuotteella mitattuna yksi koronakriisistä eniten kärsineitä alueita Euroopassa, ja tukia tulisikin kohdentaa taloutensa huonosti hoitaneiden maiden sijaan suomalaisen teollisuuden ja elinkeinoelämän kustannuskilpailukyvyn turvaamiseksi ja edelleen parantamiseksi niin Satakunnassa kuin koko Suomessa.

Arvoisa puhemies! Suomalaiset eivät halua, että leväperäisestä taloudenpidosta palkitaan taloutensa huonosti hoitaneita maita, kuten nyt ollaan Italian ja Espanjan osalta tekemässä tämän koronakääreisiin puetun tulonsiirron myötä. Suomalaisen ei pidä rahoittaa rikkaampien italialaisten leväperäistä taloudenhoitoa ja veronkiertoa eikä turvata ranskalaisten pankkien saatavia tai rahoittaa espanjalaisten nelipäiväistä työviikkoa. Hallituksen tulee ajaa ensisijaisesti Suomen ja suomalaisten etua, ja esitetty tukipaketti onkin syytä hylätä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elomaa.

2.38 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Hyvää helatorstaita kaikille! Edustajakollegoja Immonen, Huru, Junnila ja Tynkkynen on ollut todella mielenkiintoista kuunnella. Jokaisen puheessa on aina joku uusikin vivahde ja puoli tästä tärkeästä asiasta, elpymispaketista.

Jos joskus SDP:n Urpilainen vakuutteli Kreikka-vakuuksista ja niitä kauhisteltiin kovaan ääneen täällä eduskunnassa, niin nyt on aivan eri luokan panokset pelissä niin talouteen kuin Euroopan unionin kehitykseen liittyen. Hallitus on upottamassa suomalaisia veronmaksajia syvään suohon lähtemällä mukaan tähän satojen miljardien elpymispaketin rahoittamiseen liikoja miettimättä, kyselemättä tai kyseenalaistamatta. Tässä salissa on päivitelty lukuisissa puheenvuoroissa sitä, miksi paremmin julkista taloutta hoitaneet valtiot laitetaan maksumiehiksi huonommin asiansa hoitaneiden maidenkin puolesta. No bailout oli hyvä periaate, ja sen laatimisen jalo tarkoitus oli aikanaan varmistaa se, ettei Euroopan unioni ajaudu liian pitkälle taloudellisten yhteisvastuiden polulla. Tämä oli järkipäätös, ja mielestäni sitä tulisi yhä edelleen kunnioittaa eikä olla mukana viemässä EU:ta rankasti yhteisvastuun suuntaan tämän elpymispaketin myötä.

On muistettava myös, että unioni lipsuu samalla liittovaltion suuntaan. Tämä tapa, jolla asiaa ollaan junttaamassa eteenpäin, suorastaan halveksuu demokratiaa. Päätöksenteko ei tunnu kunnioittavan demokratiaa Suomessa tai EU:ssa. Nyt kriisin keskellä tuli selväksi se tapa, jolla EU:ta johdetaan. Merkittävimmät jäsenvaltiot sanelevat, ja pienemmät tekevät kiltisti, mitä pyydetään. Euroopan unionissa komission miehitys ohjaa käytännössä pää-

töksentekoa. Euroopan parlamentti sitten vain siunaa komission päätökset. Terve kritiikki unionin toimintaa ja tulevaisuuden kehitystä kohtaan ei tule kuulluksi.

Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunnan tapahtumat ovat osoitus siitä, kuinka kyseenalainen tukipaketti on. Tukipaketin perustuslainmukaisuuteen vaikuttaa olennaisesti kokonaisarvio vastuista, ja ne määritellään pääsääntöisesti alakanttiin. Tukipaketin rahoittaminen velanotolla tökkii myös perustuslain kanssa, ja tämä on ongelmallinen asia myös EU:n perussopimuksen suhteen.

Elpymispakettia on kritisoitu laajasti asiantuntijoiden toimesta. Tavallisten suomalaisten äänestäjien on vaikea ymmärtää elpymispakettia, johon ollaan laittamassa vaikeina aikoina miljardeja suomalaisten veroeuroja. Suomen eurooppapolitiikka vaikuttaa olevan pienen eliitin pyörittämää, eikä siinä paljoa tavallisen äänestäjän mielipiteitä kuulla. Ajatus kansanäänestyksestä ei sovi tämän porukan suunnitelmiin. Kansanäänestystä suorastaan vältellään EU-myönteisten rahapiireissä. Eikö demokratian ole tarkoitus edustaa nimenomaan kansan ääntä päätöksenteossa? Mikä siinä valtaa pitäviä niin pelottaa? Hillotolpanko menettäminen vai mikä? Ei voi kerta kaikkiaan ymmärtää, miksi Marinin hallitus on luotsaamassa Suomea mukaan tähän huonoon diiliin. Kaiken kukkuraksi seuraavan tukipaketin kohdalla kynnys on matalampi, jos tämän elpymispaketin annetaan mennä läpi. Ja Suomelta ei silloin enää edes kysytä, on arvioni.

Vielä kerran: Olen todella mielissäni siitä, että kansalaisaloite kansanäänestyksen tekemisestä, muodostamisesta ja pitämisestä tästä elpymispaketista tuli käsiteltyä täällä salissa. Täällä oli paikalla silloin pääasiallisesti perussuomalaisia, vaikka oli todella tärkeä asia kysymyksessä. Valitettavasti äänestyksessä hävittiin ja kansanäänestystä ei nyt sitten tule. Kansa vihdoin ja viimein [Puhemies: 5 minuuttia!] on saanut tietoa tästä elpymispaketista. Se, tuleeko se liian myöhään, on toinen asia. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Junnila.

2.44 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa rouva puhemies! Alkuperäinen idea Euroopan unionille sekä euroalueelle oli olla taloudellinen ja poliittinen liitto, jossa jäsenvaltiot toimivat itsenäisesti yhdessä. Kantavana periaatteena oli, että vaikka valuutta ja markkinat olivat yhteiset, jokainen jäsenmaa vastaa itse taloudestaan niin myötä- kuin vastamäessäkin. Periaate oli sama kuin kansallisten valuuttojen kurssivaihtelut aikoinaan.

Rahoitusvaikeudet toimivat merkkinä korjaustoimenpiteiden tarpeesta. Jos toimia ei tehdä, näkyisi tämä talouden ja työllisyyden heikentymisenä. Idea oli hyvä, mutta siihen jäi, kuten hyvin tiedämme, suuri valuvika, joka on aika inhimillinen sellainen. Oman vastuun periaatteet olisivat toimineet teknisesti hyvinkin, mutta valuviaksi ilmeni euroalueiden jäsenmaiden poliitikkojen johdon tahdottomuus. Huonosti taloutensa hoitaneet maat eivät halunneet tehdä ikäviä mutta tarpeellisia talouden korjausliikkeitä, koska poliittisesti se olisi ollut ikävää. Taloutensa hyvin hoitaneilla ei taas ole tahtoa tai uskallusta vaatia oman vastuun periaatteiden noudattamista.

Näiden syiden vuoksi olemme tilanteessa, josta nyt keskustelemme. Unioni on luomassa uusia periaatteita omien sääntöjensä vastaisesti. Oman vastuun periaate ollaan vaihtamassa ylivelkaantuneiden valtioiden ja heikkokuntoisten pankkien lainarahoituksen varmistamiseksi. Omia vakaus- ja kasvusopimuksia ei enää sovelleta jäsenmaihin, vaikka budjetit olisivat alijäämäisiä, ja velanotolle ei ole nähtävillä loppua. Jäsenmaiden rakenteellisten ongelmien korjaamisen sijaan keskitytään yhteisen velan, yhteisten velkapape-

reiden ja jäsenmaiden välisten tulonsiirtojen toteuttamiseen. Tällä tavalla euroa pelastetaan yhä uudestaan ja uudestaan — tämä siitä huolimatta, että EU:n perussopimuksessa rajataan keskuspankkien oikeutta myöntää jäsenvaltioille rahoitusta. Tämä on artikla 123. Samalla kielletään tulonsiirrot toisten jäsenmaiden hyväksi artiklassa 125, josta poikkeuksena on yksittäistä jäsenmaata kohtaavan odottamattoman katastrofin tapaus artiklan 122 mukaan. Lisäksi EU-budjetin rahoittaminen lainalla on kielletty artiklassa 310.

Jokainen näistä artikloista, mitä perussopimukseen on kirjattu, on vähintäänkin tulkittu uudelleen, ja osa on suoraan sanottuna unohdettu. Näyttääkin pitkälti siltä, että EU tavoittelee päätösvallan keskittämistä ja perussopimustensa heittämistä romukoppaan. Esimerkkeinä ovat ammoiset tulonsiirrot Kreikalle, joilla tuettiin velkojia eikä valtiota itseään, ja nyt käsittelyssä oleva elpymispaketti. Useat vaikutusvaltaiset henkilöt — Lagarde, Draghi, Macron, Scholz — ovat pitkään vaatineet euroalueen riskien yhteistämistä, yhteistä velkaa, eurobondeja ja lisää EU-veroja, joista tämä muovivero on siis jo hyväksytty. Ei ole mitään takuita, etteivätkö seuraavan isomman kriisin yhteydessä samat vaatimukset toteutuisi — ja vielä lisääkin.

Kun perussopimuksen puitteissa pysymisestä luovutaan, olisi asiaa kuitenkin syytä käsitellä avoimesti. Kansalaisiakin kuunnellen olisi ainakin Suomessa nyt aloitettava vakava keskustelu ja vaihtoehtojen punnitseminen. Jopa täällä salissa löytyy tahoja — no, tällä hetkellä ei taida löytyä mutta varmaan aamulla sitten taas — jotka puheissa tukevat tätä kehitystä tai eivät ole kiinnittäneet siihen huomiota eivätkä siksi vastusta kehitystä ja kiinnitä siihen huomiota. Jos jatkossakin tulemme kuulumaan yhteisöön, niin tietenkin haluamme, että se yhteisö kunnioittaa myös omia perussääntöjään. Niinkin pienelle maalle kuin Suomi tällainen on valtava riski. Miten voisimme tietää, mitä sääntöjä seuraavaksi ei noudateta tai kierretään tai tulkitaan erittäin joustavasti? Tällaisessa yhteisössä ei enää voi luottaa itse yhteisöön eikä toisiin.

Arvoisa puhemies! Vaikka pahimmat pelot toteutuisivat ja Euroopan unionista tulisi täysiverinen liittovaltio, niin jos omia sääntöjä on jo rikottu lukemattomat kerrat, niin voiko kukaan uskoa, ettei se sitä jatkaisi edelleenkin?

Arvoisa rouva puhemies! Lopetan puheeni tunnetun suomalaisen sitaattiin: [Puhemies: 5 minuuttia!] ”Euroalueen vakaus- ja kasvusopimuksen piti asettaa rajat velkaantumiselle ja budjettivajeille. No bail-out -periaatteen piti olla yksiselitteinen. EU:n budjettia ei pitänyt rahoittaa lainarahalla. Kävikö niin?” — 25.8.2020, Sauli Niinistö, tasavallan presidentti.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

2.50 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Merkittäköön eduskunnan pöytäkirjoihin Perussuomalaisen Nuorison puheenjohtajan Miko Bergbomin sanat, joissa hän kantanaan ilmoittaa: ”Arvoisa eduskunta! Me suomalaiset olemme todella pettyneitä siihen, mihin suuntaan te olette maatamme viemässä ja, vielä pahinta, millä keinoilla. EU:n ainutkertainen ja tarkkarajainen elpymispaketti on kaikkea muuta kuin se antaa olettaa. Tosiasiallisesti paketti vie maamme kohti liittovaltiota, jossa Suomi ei enää jatkossa saa päättää yhtä itsenäisesti oman maan asioista. Olen kansalaisena ja nuorena poliitikonalkuna huolissani siitä, kuinka pahasti raha ja valta teitä korruptoi. On kysyttävä: miksi te välitätte enemmän lyhyen aikavälin hyödyistä itsellenne kuin oman maan itsenäisyydestä ja sen tulevaisuudesta? Kun sitten perussuomalainen nuoriso toteutti valtioneuvoston toiveen riit-

tävästä kansalaiskeskustelusta päätöksen legitimiteetille kansalaisaloitteen kautta ja keräsi muutamassa päivässä lähes 60 000 allekirjoitusta, jotta elpymispaketista voitaisiin järjestää kansanäänestys, me katkaisimme nimien keräämisen heti, jotta se ehtisi eduskunnan käsittelyiden läpi. Mitä te sitten teitte? Viivytitte ratkaisua loppumetreille, PeVin lausunnossa myönsitte päätöksen olleen poliittinen ja vielä salissa tapahtuneessa äänestyksessä nauroitte aloitteen kohtalolle. Miten te kehtaatte? Onko suomalaisten äänellä ja mielipiteellä teille mitään merkitystä? Näyttää siltä, että ei ole, ellei sillä saa lyhytaikaista hyötyä itselle. Jos jalkautuisitte ulos torneistanne, niin huomaisitte, kuinka huonossa kunnossa moni suomalainen on, kuinka huonossa kunnossa tiemme ovat, kuinka huonossa kunnossa oman maamme nuoriso ja vanhukset ovat. Näihin ei rahaa riitä, mutta komission pillin mukaan tanssimiseen kyllä riittää. Arvoisa hallitus ja sen apupuolueen edustajina toimivat kokoomuslaiset, saisitte hävetä. Terveisin Miko Bergbom, Perussuomalaisen Nuorison puheenjohtaja."

Arvoisa rouva puhemies! Sain tämän viestin juuri äsken yöllä tältä kyseiseltä henkilöltä, kun kerroin tuossa aikaisemmin, että tämä kansalaiskeskustelu todellakin pitää mahdollistaa, koska kansalaisaloite tästä kansanäänestyksen järjestämisestä EU:n elpymispaketista hylättiin. Ja edelleenkin, kaikki kansalaiset, jotka haluavat, että heidän äänensä tulisi kuuluviin ja huomioiduksi eduskunnassa, edelleen allekirjoittaneen Instagramiin pystyy laittamaan näitä teidän omia puheitanne suoraan teiltä kansalaisilta, jotka haluatte, että ne tulevat kuulluksi. Me perussuomalaiset ollaan valmiita taistelemaan teidän puolestanne. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Immonen.

2.54 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! Elpymisrahaston ratifiointi johtaa EU-perussopimusten SEUT 125 ja 310 artikloiden perustavanlaatuisiin uudelleentulkintoihin. Voidaan puhua suoraan niiden rikkomisesta. Kyseiset artiklat ovat tähän asti estäneet EU:n kehittymisen tulonsiirtounioniksi ja liittovaltioksi. Koska rahasto poistaa esteet EU:n yhteiseltä velalta ja jäsenmaiden väliseltä budjettivastuun jakamiselta, johtaa se väistämättä massiiviseen yhteisvastuun kasvamiseen myös tulevaisuudessa.

EU-velkapaketti luo myös pohjan EU:n verotusoikeudelle. Täällä salissa on käyty kiistelyä siitä, avataanko tässä EU:lle verotusoikeus vai ei. Hallitus väittää, että ei avata, mutta totuus on kuitenkin toinen. Nyt otettava yhteinen laina olisi tarkoitus maksaa takaisin seuraavan 30 vuoden aikana. Jatkossa EU-maiden jäsenmaksujen nousua olisi tarkoitus vähentää hyväksymällä EU:lle omia uusia tulonlähteitä, kuten muovimaksu, päästötullit, digitaalivero, rahoitustransaktiovero sekä yrityssektorilta perittävä maksu tai vero. Elpymispaketin hyväksyminen merkitsee siis alustavaa hyväksyntää myös uusille EU-veroille. Yhteiset verot syventäisivät jäsenmaiden integraatiota ja tekisivät unionista yhä tiiviimmän talousliiton.

Arvoisa puhemies! Kun otetaan huomioon esimerkiksi Italian ja Espanjan talouksien sekä Etelä-Euroopan pankkisektorin surkea tila, on varmaa, että elpymisrahasto ei tulisi olemaan kertaluontoinen. On erittäin todennäköistä, että rahaston kokoluokkaa tultaisiin kasvattamaan huomattavasti ja hyvin nopeastikin. Olemme hivuttautumassa askel askeleelta kohti EU:n liittovaltiota.

Yhteisvaluutta euro poistaa maiden väliltä keskeisen tasapainotusmekanismin, oman valuuttakurssin, jonka tehtävänä on tasata maiden välisiä kilpailukykyeroja, rajoittaa val-

tioiden holtitonta velkaantumista ja joustaa maan talouden tarpeiden mukaan. Talousasiantuntijoiden mukaan maiden välillä syntyy kilpailukykyeroja muun muassa erilaisten työmarkkinainstituutioiden, kulttuurin ja valtioiden työvoimapolitiikan seurauksena. Joissakin maissa, kuten Suomessa, on vahvat työmarkkinainstituutiot, jotka ajavat usein korkeampia palkankorotuksia kuin vaikkapa Saksassa. Tämän seurauksena yhteisvaluutassa Suomessa tehdyn tuotteen tai palvelun hinta esimerkiksi yhdysvaltalaisille yrityksille ja kotitaloudelle nousee verrattuna Saksassa valmistettuun vastaavaan tuotteeseen. Kilpailukykyerojen yhdenmukaistuminen yhteisvaluuttaan kuuluvien maiden välillä vie erittäin pitkään, eikä sitä välttämättä tule tapahtumaan koskaan.

Arvoisa puhemies! Maan oman valuuttakurssin tärkein tehtävä on tarjota vientisektorille vetoapua taantumissa ja talouskriiseissä. Jos vientiin erikoistunut maa, kuten Suomi, kohtaa esimerkiksi maailmanlaajuisen taantuman tai sen vientituotteiden globaalikysyntä jostain muusta syystä laskee, valuuttakurssi joustaa yleensä alaspäin tehden maan tuotteista halvempia kansainvälisillä markkinoilla. Tämä parantaa maan tuotteiden hintakilpailukykyä eli tekee niistä halvempia esimerkiksi yhdysvaltalaisille yrityksille. Tämän seurauksena suurempi osa kansainvälisestä kysynnästä suuntautuu suomalaisiin tuotteisiin. Sen seurauksena vientiyrityksiemme voitot sekä palkanmaksukyky kasvavat. Näin kansantalous toipuu myös erilaisista kriiseistä nopeammin. Kun maiden valuutat poistetaan yhteisvaluutassa, kaikki edellä mainitut taloutta tasapainottavat mekanismit menetetään. Kilpailukyky ja tuottavuuserot rasittavat yhteisvaluutan jäsenmaita.

Arvoisa puhemies! Euroalueella tuottavuus- ja kilpailukykyerot ovat kasvaneet käytännössä koko yhteisvaluutan olemassaolon ajan johtuen syvistä rakenteellisista eroista maiden välillä. [Puhemies: 5 minuuttia!] Tämän vuoksi osa euron jäsenmaista tulee myös tulevaisuudessa pärjäämään huonosti yhteisvaluutassa, mikä merkitsee, että rikkaampien maiden oletetaan olevan valmiita ja vaaditaan myös jatkossa olemaan valmiita tukemaan etenkin jo nyt ylivelkaantuneita Italiaa ja Espanjaa. Tämä on kiistaton ja valitettava tosiasia. Tämän vuoksi elpymisrahasto ei tulisi olemaan kertaluontoinen, vaan siitä tulisi hyvin todennäköisesti pysyvä, ja sen kokoluokkaa tultaisiin kasvattamaan huomattavasti.

Arvoisa puhemies! EU:n elpymisrahasto tarkoittaa Suomelle ja kaikille EU:n jäsenmaille käytännössä taloudellisen itsemääräämisoikeuden menettämistä. Myös eduskunta menettää budjettisuvereniteettinsa.

Selityksiä siitä, että elpymisrahasto olisi kertaluontoinen ratkaisu, voidaan pitää täysin harhaanjohtavina. Perussuomalainen vaihtoehto on kieltäytyä osallistumasta elvytysrahastoon. Tällöin Suomi myös taloudellisesti säästäisi suoraan lähes 4 miljardia euroa ja tulevaisuudessa enemmänkin, eikä maamme takaisi paketin yhteydessä EU:n jäsenmaille myöntämiä lainoja, eikä se sitoutuisi yhteisen verotuksen, velan ja tulonsiirtojen unioniin.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

3.02 **Petri Huru ps:** Arvoisa puhemies! Koska vaikuttaa, että hallitus on viemässä Suomea EU:n elvytyspaketin myötä kohti velkaunionia ja liittovaltiota, niin vaikuttaa kieltämättä siltä, ettei hallituspuolueissa ole ehkä riittävän tarkkaan tarkasteltu tämän pelastusrahaston riskejä.

Varmistaakseni sen, että äänestyspäätös ei jää tiedonpuutteesta kiinni, siteeraan Peter Nybergiä, joka on eläköitynyt valtiotieteen tohtori ja pitkäaikainen virkamies valtiovarain-

ministeriön rahoitusosaston päällikkönä. Hän tiivistää elpymispaketista ja Suomen sekä EU:n eduista näin:

”Brysselissä kokoontunut Eurooppa-neuvosto pääsi viime kesänä sopuun EU:n elpymispaketista. Paketin ilmoitettu tarkoitus oli vauhdittaa jäsenmaiden talouksia ja elpymistä koronaviruksen seurauksista. Siihen sisältyvät EU:n monivuotinen rahoituskehys vuosille 2021—2027 sekä varsinainen 750 miljardin euron elpymisväline (mahtipontisesti ristitty Next Generation EU:ksi).

Suomen neuvottelijat eivät ehkä olleet kovin hyvin valmistautuneet vaativaan tehtäväänsä. Huolimatta elvytyspaketin poikkeuksellisesta koosta ja erikokoisista järjestelyistä näyttää siltä, ettei Suomessa ollut tehty kunnollista taloudellista selvitystä ja strategista analyysiä ennen kokousta. Päätöksenteon taustalla olivat komission ylimalkaiset ja sittemmin kyseenalaistetutkin väitteet paketin taloudellisista ja juridisista tavoitteista ja seuraamuksista. Ne esitettiin myös suomalaiselle yleisölle paketin perusteluina.

Kotimaiset asiantuntijat ovat viime kuukausina esittäneet virallisista väitteistä merkittävästi eroavia arvioita elpymispaketin taloudellisista ja juridisista seuraamuksista Suomelle. Hallitus ei ole näitä arvioita juuri kommentoinut vaan näyttää olevan sitoutunut EU-komission näkemyksiin.

Asiantuntijoiden arvioiden mukaan elvytyspaketti ei juurikaan näytä elvyttävän Suomen taloutta eikä ole parempi ratkaisu kuin kansallisesti valittu finanssipolitiikka. Viranomaiset eivät käytännössä pysty varmistamaan, että Suomelle palautettu osa rahoituksesta (noin 2 miljardia euroa) käytettäisiin kannattaviin sijoituksiin. Tuleva lainan takaisinmaksu (6,5 miljardia euroa korkoineen) rasittaa pidemmällä aikavälillä talouskasvua.

Paketin sisältämät uudet EU-verot voivat puolestaan ainakin osittain heikentää suomalaisten tulevaa käytettävissä olevaa tuloa. Suomen nettovelka nousee elvytyspaketin takia 4,5 miljardilla eurolla. On huolestuttavaa, jos viranomaiset Suomen nykyisellä velkataakalla ja velkaantumisvauhdilla ovat valmiit tällaiseen avokätisyyteen.

Elpymispaketti perustuu EU:n perussopimuksen ja useiden säännösten kiertämiseen. Voimassa oleva sopimus kieltää tulonsiirrot toisten jäsenmaiden hyväksi (Artikla 125). Yksittäisen jäsenmaan osalta tämä on sallittua odottamattomien katastrofien tapauksessa (Artikla 122). Myös EU-budjetin rahoittaminen lainalla on kielletty (Artikla 310). Elpymispaketti on pyritty rakentamaan niin, että nämä kiellot kierretään ilman että kyseessä olisi niiden kiistaton muodollinen rikkominen.”

Arvoisa puhemies! Koska suositeltu puheaika täyttyy, tulen jatkamaan tätä puhetta seuraavassa puheenvuorossani.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elomaa.

3.08 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Punavihreä hallitus ei paljoa isänmaan etua ajattele, oli kyse sitten talouspolitiikasta, maahanmuuttoasioista tai eurooppapolitiikasta. Tämän Euroopan unionin elpymispaketin siunaaminen on valtava virhe, täysin käsittämätön. Kun Suomessa äänestettiin 90-luvulla EU-jäsenyyden puolesta, uskottiin täällä unionin perusperiaatteiden pitävän. Sittemmin on huomattu, että no bail-outit ja muut aikanaan tärkeät periaatteet ovat hylätty. Solidaarisuusperiaatteen vastainen epäoikeudenmukainen veronmaksajien rahojen jakaminen elpymispaketin kautta on väärin. Erikoinen seikka on se, että juuri tällä solidaarisuudella Marinin hallitus pyrkii perustelemaan elpymispaketin runttaamista läpi täällä eduskunnassa. Mitä perussopimukseen tulee, EU:n talousarvion tu-

lojen ja menojen tulisi olla tasapainossa eikä holtiton lainanotto saisi olla tapa rauhoittaa menoja. EU on muuttunut paljon huonompaan suuntaan siitä, mitä se oli Suomen lähtiessä mukaan.

Entä mikä EU on tulevaisuudessa? Aikanaan kun eduskunnassa keskusteltiin muun muassa Kreikan tukipaketista ensi kertaa, EU-myönteiset tahot kovasti selittelivät, että kyse on vain kertaluontoisesta paketista. Ja mitenkäs sitten kävikään? Ei ollut. Elpymispaketti on samaan tapaan päänavaus seuraaville. Miksi EU:n vanhat hyvät periaatteet halutaan lopullisesti hylätä? Miksi Suomen hallitus ei taistele oikeudenmukaisemman EU:n puolesta? Valitettavasti Euroopan unioni on tällä hetkellä matkalla tulonsiirtounionin kautta kohti liittovaltiota.

Aikanaan kun suomalaiset äänestivät EU-jäsenyydestä, niin äänestäjille luvattiin talouteen vakautta ja halvempi ruokakassi, mutta aika on meille näyttänyt sen, etteivät nämä lupaukset ole toteutuneet. Sen sijaan suomalaisen veronmaksajan näkökulmasta EU-jäsenyys on kasvattanut riskejä. Kun yhteisvastuiden kasvattamisen kautta asiansa paremmin hoitaneet jäsenvaltiot joutuvat pelastamaan heikompia talousmaita, nettomaksajamaiden kansalaiset kärsivät. Suomessa säästetään lukuisista peruspalveluista. Säästöjä haetaan muun muassa vanhustenhoidosta, sairaanhoidosta, koulutuksesta, varhaiskasvatuksesta ja väyläverkoston kunnossapidosta. Käytännössä lähes kaikki muu on punavihreältä hallitukselta leikattavissa paitsi maahanmuuton kustannukset. Näyttää uhkaavasti siltä, että Euroopan unioni on menossa kohti taloudellisten yhteisvastuiden kasvattamista. Tästä johtuen olisi Suomen aika pysähtyä pohtimaan rooliaan unionin suhteen. Pitäisi analysoida huolella EU:n asemaa tulevaisuudessa. Jos tämä yhteisvastuiden kasvattaminen kasvaa, niin onko meillä kohta kasassa liittovaltio, jolla on vahva ote jäsenmaidensa asioista ja lainsäädännöstä? Entä alkaako EU keräämään veroja tulevaisuudessa? Millainen Suomen jäsenmaksun määrän kehityskulku tulee olemaan tulevaisuudessa? Olemmeko valmiita siihen, että EU-jäsenyys tulee suomalaiselle veronmaksajalle todella kalliiksi?

Tämä päätös koskettaa erityisesti tulevia sukupolvia. Haluammeko heille jättää muiden maiden tukemisen taakan omien asioiden hoitamisen lisäksi? Tämäkö on sitä sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta? Nyt olisi aika miettiä EU:n etuja ja haittoja. Koska Suomen talouskasvu on ollut jo ennen koronaa jäsenmaiden välisessä vertailussa häntäpäässä, herää epäilys jäsenyyden hyödyistä maamme taloudelle. Tämäkin tosiseikka puoltaa tilanteen perusteellista uudelleenarviointia. Ei tätä velkaantumista voi jatkaa pidemmälle. Nyt on kyseessä niin suuri asia, että pääministeri Marinin tulisi ottaa kantaa perusteellisesti tässä keskustelussa eniten esille nousseisiin epäkohtiin ja Suomen kohdalta ongelmallisiin seurauksiin. Hallituksien on kyettävä perustelemaan julkisesti ratkaisunsa.

Arvoisa puhemies! Ihmettelen suuresti hallituksen sokeaa EU-myönteisyyttä ja sokeutta unionin muutokselle Suomen kannalta paljon huonompaan suuntaan. Suomen EU:lta odottama talouden vakaus ja turva ei ole enää samaan malliin peruste jäsenyydelle kuin ennen. Tämä huoli ja fakta on nostettava vahvasti esille eikä toimia pelkkänä suorittajana EU:ssa, kun Brysselin pöydistä esitetään vaateita. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

3.13 **Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Luen nyt seuraavan huolestuneen kansalaisviestin, jonka sain tuolta Instagramin kautta inboksista. Tämän henkilön nimi on Tommi Majid, ja luen tämän viestin hänen luvallaan ja myöskin hänen ni-

men kerron hänen luvallaan: ”Hei! Kuuntelin puhettasi eduskunnassa ja rohkaistuin. On todella vaarallista, että Suomi tekee aivan mitä tahansa, mitä EU käskee. Hallitus ei halua kuulla kansaa kansanäänestyksessä, koska kansa voisi äänestää väärin. On järjetöntä, että Suomi sitoutuu maksamaan muiden maiden holtitonta taloudenpitoa. Miksi suomalaisten pitää sitoutua maksamaan tämäkin? Valtiomme velka kasvaa ja kasvaa. Pieni kansa joutuu kohtuuttomaan rooliin. Tämä vaikuttaa isolta askeleelta kohti liittovaltiota. Miksi tähän suuntaan mennään? Voisiko joku selventää, miten Suomi hyötyy kyseisestä paketista? Tämä ei ole se tie, mihin meidän pitäisi mennä. Suomalaisten edun tulee olla etusijalla ja näin sen kuuluukin olla.”

Kiitoksia kovasti tällekin kansalaiselle, kun olitte yhteydessä ja laitoitte tämän oman puheenne tänne luettavaksi. On tärkeää, että tätä kansalaiskeskustelua käydään, ja esititte täällä itse asiassa kysymyksen: voisiko joku selventää, miten Suomi hyötyy kyseisestä paketista? Valitettavasti täällä salissa ei nyt ole läsnä vastaamassa yksikään hallituspuolueen edustaja tähän kysymykseen eikä myöskään yksikään kokoomuksen edustaja, joka tähän olisi jaata äänestämässä. Meillä ei myöskään ole paikalla täällä yhtäkään ministeriä vastaamassa tähän kysymykseen, mutta omalta osaltani voin vastata tähän kysymykseen: Suomi ei todellisuudessa tule hyötymään tästä paketista sen vuoksi, että kun Suomi maksaa 3 euroa, Suomi tulee saamaan takaisin vain yhden euron. Tätä pakettia valitettavasti perustellaan niin sanotusti Euroopan elvyttämisellä, vaikka todellisuudessa olisi olemassa se ratkaisu, että jokainen maa pystyisi elvyttää ihan täysin omista varoistaan, niin kuin Suomi on muutenkin tehnyt. Suomi on elvyttänyt ihan valtavalla summalla tässä maassa, mutta sen lisäksi Suomen taakaksi on nyt tässä laitettu elvyttää myöskin muita maita. Se, että Suomi on yhteistä kauppa-aluetta muitten EU-maitten kanssa, on todella huono perustelu sille, että meidän pitäisi ensin rahoittaa jotain toista maata, jotta meiltä voisi olla vientiä. Meillä voisi olla tilauksia sieltä toisesta maasta. Miksi me ei suoraan elvytetä näitä meidän oman maan yrityksiä?

Eli tässä Suomi joutuu selkeästi häviäjän roolin ja sen lisäksi tosiaan, mistä tässä paketissa on kyse: itse asiassa minä sanoisin, että vielä paljon suurempi periaate tässä kuin se, että rahoitetaan näitä etelän maita, jotka ovat vastuuttomasti talouttaan hoitaneet. Taustalla on oman näkemykseni mukaan se, että EU-johtajilla on jo pitkän aikaa ollut sellainen suunnitelma, että ne haluavat luoda ihan täysiverisen EU-liittovaltion. Ja se on ollut sen takia hirveän vaikeaa, että kannatusta tällaiselle ajatukselle eurooppalaisista kansallisvaltioista ei itse asiassa löydy. Heillä on se oma unelma siitä, että kun he ovat täällä ensin vaikka jossain paikallisessa valtuustossa tai maakuntavaltuustossa, osavaltioparlamentissa koko ajan edenneet ylöspäin, sitten he ovat edenneet eduskuntaan, olleet ehkä eduskunnan ministereitä, jopa pääministereitä, ja sen jälkeen poliitikolla ei oikeasti hirveästi ole enää sinänsä kasvun varaa siinä, mikä voisi olla se seuraava paikka, minne menee ikään kuin korkeammalle se niin sanottu urapolku, niin EU:sta on tullut tällainen. Siellä nämä virat ovat oikeasti todella kovapalkkaisia, ja sen lisäksi, että ne ovat kovapalkkaisia, niihin liittyy valtava määrä valtaa, ja nämä poliitikot, jotka ovat vallasta juopuneet, ovat halunneet rakentaa tällaista liittovaltiota, mutta heillä ei tosiaan ole ollut kansallisvaltioissa tähän tukea, ja nyt tällaisten päätöksien kautta, joissa ikään kuin toisella syyllä mennään sisään siihen, että syvennetään integraatiota, se liittovaltio voidaan rakentaa, koska mitä riippuvaisemmiksi nämä maat saadaan toisistaan, niin sitä enemmän me ollaan ja sitä pidemmällä ollaan [Puhemies: 5 minuuttia!] tässä liittovaltiossa.

Ja nyt tämän elpymispaketin kautta päästään tähän, että vaikka sanotaan, että tämä on kertaluontoinen, tämä ei ole sitä. Seuraavassa käden käänteessä tullaan jollain toisella verukkeella luomaan tämmöinen paketti, jossa jälleen maat laitetaan maksamaan toiselle sekä ottamaan velkaa toistensa puolesta. EU:n perussopimukset tämän alun perin kieltävät, mutta koska ei ole rohkeutta näillä johtajilla tuoda näitä EU:n perussopimuksia avattaviksi, niin he joutuvat tekemään sen tätä kautta. He tietävät, että tällaiset uudet perussopimukset, jos niitä tehtäisiin liittovaltion puolesta, tulisivat kaatumaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Junnila.

3.19 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Tynkkynen kiinnitti äskeisessä puheenvuorossaan huomiota siihen, että täältä salista ei todellakaan löydy esimerkiksi kokoomuslaisia kansanedustajia tästä puhumassa, mutta kun katson tuohon eturiviin, niin esimerkiksi maskulainen edustaja Elomaa täältä löytyy. Ja vaikka Maskussa on kalustetalo, joka valmistaa kohtuullisia vuodesohvia ja pehmeitä sänkyjä, niin silti edustaja Elomaa on täällä puolustamassa Suomen suvereniteettia. Mitä kello nyt sitten mahtaa ollakaan, niin täällä hän kuitenkin on, [Ritva Elomaa: Junnila on Varsinais-Suomesta! — Puhemies: 03.21!] mistä mieleeni tulee kuitenkin arvostamani edustaja Heinonen, joka on Lopelta kotoisin, ja en voi olla miettimättä sitä, että ainakin tänään hän vaikuttaa lopen uupuneelta, koska ei ole varannut puheenvuoroja, vaikka olemme näin varhaisessa vaiheessa tässäkin tapauksessa.

Arvoisa puhemies! Jürgen Habermas on meille monille tuttu saksalainen filosofi ja yhteiskuntateoreetikko, jota valitettavasti ei vielä ole täällä lainattu ja jonka ajatuksia ei ole perusteellisesti läpikäyty. Hänen tuotantonsa onkin muodostanut pohjan julkisuutta koskevalle tutkimukselle viime vuosikymmenen ajan. Ja vaikka hänenkin tuotantonsa on saanut osakseen myös kritiikkiä, voimme varmasti jakaa hänen tutkimuksensa lähtökohdan julkisuuden periaatteesta eli sen, että jokaisella on yhtäläinen oikeus osallistua yhteisiä asioita koskevaan keskusteluun, jonka lopputuloksena syntyy yhteisymmärrys. Ja tästäkin syystä olisi toivottavaa, että myös hallituspuolueet hieman siirtäisivät sitä tyynyä sivuun ja osallistuisivat tähän keskusteluun. Habermasin mukaan julkisuutta voidaan pitää demokratiaan kuuluvana peruselementtinä, jos päättäjät haluavat kansalaisten hyväksynnän päätöksilleen. Niiden tulee perustua avoimen keskustelun kautta syntyvälle julkiselle mielipiteelle. Siksi myös tämä keskustelu on hyvin tärkeä käydä. Periaatteen kohtaama kritiikki koskee ajatusta konsensuksen syntymisestä. Eihän todellisuudessa julkinen keskustelu aina yhteisymmärrykseen pääty, kriitikot sanovat, mutta käytäntö demokraattisessa oikeusvaltiossa on kuitenkin osoittanut, että vaikka julkinen keskustelu ei päättyisi samanmielisyyteen, usein löydetään yhteinen näkemys erimielisyydestä. Englanniksi tästä on sanonta, joka kuuluu seuraavanlaisesti: Let’s agree to disagree.

No, miksi nostan esiin tämän Habermasin julkisuusperiaatteen? Elpymiskeskustelussa on nostettu pöydälle kissa nimeltä liittovaltio. Liittovaltio on kuitenkin kaukana itsenäisestä ja yksin viihtyvästä kissaeläimestä ja muistuttaakin enemmän esimerkiksi seurallista apinaa, joka laumaeläimenä tarvitsee muita apinoita ympärilleen, jotta voi elää hyvää elämää. Tähän liittyen edustaja Wihonen toi tuossa aiemmin esiin erittäin tärkeän huomion: Jokainen ymmärtää, että mitä kauemmas päätäntävalta keskitetään, sitä vähemmän vaikutusvaltaa alueella on. Jos nyt on vaikea saada edes Suomen syrjäseudulta ääntä kuulumaan tänne Helsinkiin asti, niin miten vaikeaa on saada ääntä kuulumaan Brysseliin?

Habermasin periaatetta alleviivaten voinen todeta Suomessa olevan konsensus julkisen keskustelun tärkeydestä osana demokraattista oikeusvaltiota. Kuitenkin julkinen keskustelu ja konsensuksen löytäminen edellyttävät ylipäätään mahdollisuutta osallistua siihen keskusteluun, kun päätetään yhteisistä asioista. Kun kansallisen päätöksenteon alue muuttuu kansainvälisemmäksi, myös julkisen keskustelun alue muuttuu. Kun päätökset tehdään Suomessa, keskustelu käydään Suomessa. Kun päätökset tehdään Euroopassa, keskustelu käydään Euroopassa. Mitkä ovat silloin enää todelliset mahdollisuudet yksittäisellä ihmisellä osallistua tähän keskusteluun, kun Arkadianmäen sijaan päätöksentekijä pitää saavuttaa jopa eri aikavyöhykkeeltä? Ja tähän problematiikkaan ei, arvoisa rouva puhemies, [Puhemies: 5 minuuttia!] auta ripustautuminen aikasidonnaisuusulottuvuuteen. Suvereniteettia pidetään liian halpana, koska se on osa kauppatavaraa, ja vain siksi, että voisimme jälleen tukea joidenkin muiden valtioiden tapaa toimia, ja vain siksi, että kasvattaisimme poliittista pääomaa — poliittista pääomaa, jota voisimme käyttää silloin, kun se on tärkeiden asioiden edistämiseksi Suomelle hyödyllistä.

Arvoisa puhemies! Tämä poliittinen pääoma on yhtä tehokas kuin lumelääke, sillä mieleeni ei tule sellaisia Euroopan unionin erilliskysymyksiä, joissa Suomi olisi saanut tavoitteitaan läpi siten, että niitä olisi lähtötilanteessa kiivaasti vastustettu. Habermasin viittaamaan lopputulokseen eli yhteiseen ymmärrykseen istuu huonosti se, että valtioneuvostolle nämä kysymykset vaikuttavat olevan yhdentekeviä. Suomi hyväksyy kaikki tarjoukset, olivat ne kuinka huonoja tahansa, eikä kysymys ole siis edes siitä, että kansalaiset joutuvat maksumiehiksi, vaan suvereniteetin katoamisesta ja sitä myöden myös kansalaisten vaikutusmahdollisuuksista niihin asioihin, jotka heitä kaikkein eniten koskettavat.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Immonen.

3.27 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! Euroopan unionin päättäjien on kuultu jälleen elvytyspakettikeskustelun yhteydessä puhuvan kauniisti yhteisestä EU:n solidaarisuudesta ja yhteisistä arvoista. Nyt EU-myönteiset tahot ovat väittäneet esimerkiksi elpymispakettia vastustavien tahojen murentavan EU:n solidaarisuutta, kehitystä ja rauhaa. Juhlapuheissa EU:n integraation on sanottu tähtäävän rauhaan, demokratiaan ja taloudelliseen hyvinvointiin. Hienoja asioita kaikki, mutta sopii kysyä, toteutuvatko nämä tavoitteet todellisuudessa EU:n päätöksenteossa.

Arvoisa puhemies! Uskallan väittää, että käytännössä nyt käynnissä oleva pakkointegraatio ja perussopimusten polkeminen uhkaavat EU:n vakautta ja rauhaa ja syventävät entisestään jakolinjoja Euroopan kansojen välillä ja myös kansojen sisällä. EU:ta ovat jo pitkään repineet hajalle erityisesti eriävät talouspoliittiset näkemykset Etelä- ja Pohjois-Euroopan välillä sekä maahanmuuttopolitiikkaan ja arvoihin liittyvät erimielisyydet Itä- ja Länsi-Euroopan välillä. Suhtautuminen Venäjään ja ulkopoliittiset kysymykset puolestaan haastavat EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspoliittista uskottavuutta. EU-eliitin pyrkimykset puristaa erilaiset kansakunnat väkisin yhteen muottiin ja laittaa vauraammat kansantaloudet köyhempien kansantalouksien holtittoman taloudenpidon maksumiehiksi murentavat Euroopan sisäistä koheesiota, solidaarisuutta ja rauhaa.

Tasapuolisuuteen ja vapaaehtoisuuteen perustuva kansainvälinen kaupankäynti, jossa molemmat osapuolet hyötyvät hyödykkeiden vaihtamisesta, synnyttää kiistämättä vakautta. Mutta silloin, kun siirrytään ei-vapaaehtoiseen hyödykkeiden virtaamiseen tai tulonsiirtoihin yhteen suuntaan, silloin vakaus yleensä murenee. Historiallinen esimerkki ei-vapaa-

ehtoisesta hyödykkeiden virtaamisesta yhteen suuntaan ovat saksalaisten suorittamat sotakorvaukset ensimmäisen maailmansodan jälkeen, jolloin liittoutuneet siirrättivät aseella uhaten kultaa ja hyödykkeitä Saksasta omiin maihinsa. No, kaikki me tiedämme, mitä siitä seurasi: valtaan nousi Hitler, joka lupautui hankkiutumaan eroon vihatusta Versaillesin sopimuksesta ja erityisesti sotakorvauksista. Nämä korvaukset, joiden katsottiin olevan este hyödykkeiden vapaaehtoiselle vaihdolle, olivat yksi toisen maailmansodan syttymiseen johtaneista tekijöistä.

Arvoisa puhemies! Käynnissä oleva varallisuuden uudelleenjako jäsenvaltioiden kesken lisää uusien konfliktien riskiä Euroopassa, koska tällöin hyödykkeitä ja varallisuutta siirretään maasta toiseen ilman, että mitään saadaan takaisin. EU:ssa on ollut olemassa käytännössä kaksi mekanismia, joilla varallisuutta ja hyödykkeitä jaetaan uudelleen jäsenvaltioiden välillä yksisuuntaisesti ja jotka näin syventävät railoa eurooppalaisten yhteiseloon.

Ensimmäinen näistä mekanismeista on virallinen varallisuuden uudelleenjakojärjestelmä, joka jo Rooman sopimuksessa ilmaistiin pyrkimyksenä niin kutsuttuun alueelliseen kehittämiseen eli toisin sanoen varallisuuden uudelleenjakoon. Sen jälkeen perustettiin Euroopan aluekehitysrahasto, joka rahoittaa rakennerahastoissa olevilla varoilla alueellisia kehitysprojekteja. EU:n suoran varallisuuden uudelleenjakopolitiikan toinen peruspilari on ajatus koheesiorahastoista, joiden suurimmat tuensaajat ovat, yllättäen, Etelä-Euroopan maita.

No, toinen mekanismi hyödykkeiden ei-vapaaehtoiselle yksisuuntaiselle virtaamiselle ovat tietysti rahamarkkinat. [Puhemies: 5 minuuttia!] Perusrahan luomiselle on olemassa monopolistinen tuottaja eli Euroopan keskuspankki, joka jakaa varallisuutta uudelleen luomalla uutta rahaa ja jakamalla sitä jäsenmaiden hallituksille suhteessa kunkin jäsenmaan alijäämiin. En lähde, arvoisa puhemies, kuitenkaan tässä yhteydessä pureutumaan enää tähän asiaan tämän syvällisemmin.

Joka tapauksessa nyt EU:hun ollaan perustamassa niin sanottu elpymispaketti, joka on merkittävä askel kohti lisääntyvää varallisuuden uusjakoa ja tulonsiirtounionia. Tätäkö todella menestyvät eurooppalaiset kansantaloudet ja niiden kansalaiset haluavat? En usko. Tässä pelissä suomalaiset ja tulevat suomalaiset sukupolvet tulevat toimimaan vain ja ainoastaan maksumiehinä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

3.34 **Petri Huru ps:** Arvoisa puhemies! Jatkan aiempaa puheenvuoroani, jossa siteerasin Peter Nybergiä, joka on siis eläköitynyt valtiotieteen tohtori ja pitkäaikainen virkamies valtiovarainministeriön rahoitusosaston päällikkönä. Hän siis on tiivistänyt elpymispaketista ja Suomen sekä EU:n eduista näin, ja jatkan sitaattia:

”Tämä onkin elpymispaketin suurin uhka Suomelle. Nykymuotoisen elpymispaketin hyväksyminen merkitsee myös perussopimuksen kiertämisen hyväksymistä. Näin ovi uusille tukipaketeille ja kiertoyrityksille avataan matkalla kohti budjettiunionia. Italia on jo tekemässä yhteisvelasta ja budjettiunionista EU-politiikkansa kulmakiviä. Myös Ranska on ilmoittanut haluavansa suurempaa pakettia.”

”Tällainen kehitys olisi viime kädessä haitaksi myös budjettivaltaa käyttävälle EU:lle, jota useat suuret jäsenmaat tavoittelevat. Unioni itse ei pidemmällä aikavälillä hyödy perussopimuksen kiertämisestä, legitimiteetin vähenemisestä tai kestävän taloudenpidon

heikkenemisestä. Mahdollisen yhteistalouden tulee perustua perussopimuksella varmistettuun vastuulliseen taloudenhoitoon, velkajärjestelymahdollisuuteen sekä jäsenmaiden velkaantuneisuuden ja niiden välisten tulonsiirtojen välttämiseen. Tukevaa lakipohjaa vailla olevien tulonsiirtojen käyttö tulee, unionin haitaksi, ruokkimaan jäsenmaiden keskinäistä epäsopua eikä solidaarisuutta."

"Lupauksiin olla ehdottamatta uusia paketteja ei kannata luottaa kahdestakaan syystä. Elpymispaketti ei ratkaise yhtään sen taustalla olevia jäsenmaiden taloudellisia perusongelmia (tehottomuus, ylivelkaantuneisuus, heikko verohallinto, kilpailukyvyttömyys). Lisäksi kokemus osoittaa, etteivät EU:ssa sopimukset tai lupaukset pidä (alkaen vakaus- ja kasvusopimuksesta). Edessä olisi lyhyelläkin aikavälillä, perussopimusta muuttamatta ja poliittista keskustelua käymättä, tulonsiirtounioni, jossa Suomen tulisi varautua maksajan rooliin. Myös EU:n kantamat uudet verot kasvaisivat ja laajenisivat, kasvavan veropaineen vähitellen johtaessa kilpailuun jäsenmaiden verotuksen kanssa. Tämä taas asettaisi esim. eduskunnan budjettivallalle uusia rajoituksia."

"Olisi kuitenkin lyhytnäköistä uskoa, että kyseessä on pelkästään taloutta koskevien sopimuskohtien kiertäminen. Suomessa on vuosikymmeniä pidetty selviönä, että sopimusperusteisuus kansainvälisissä asioissa on etumme ja turvallisuutemme kannalta oleellista. Vaihtoehtohan olisi järjestelmä, jossa vallitsisi pehmentymättä vahvemman laki. Jos Suomi nyt surutta antaisi EU:n kiertää sovittuja säädöksiä, olisivat tulevat vaatimuksemme sääntöjen noudattamisesta epäuskottavia. On vaikea nähdä, mitä hyötyä Suomelle tästä olisi."

Arvoisa puhemies! Edellä kuullusta huolimatta vaikuttaa kuitenkin, että olemme yhä menossa kohti velkavankeutta ja liittovaltiota, ja kuten EU:n suunnasta olemme kuulleet, niin elvytyspaketista kaavaillaan jo pysyvämpää toimintamallia, vaikka sen on vakuutettu olevan kertaluonteinen ja tarkkarajainen. Komission varapuheenjohtaja Dombrovskis on puhunut pysyvästä välineestä, ja samoilla linjoilla on ollut talouskomissaari Gentiloni.

Arvoisa puhemies! Oikeusvaltioperiaatepuheista huolimatta hallitus ei halunnut järjestää kansanäänestystä tukipaketista, vaikka suuri osa suomalaisista sitä vaati kansalaisaloitteella. [Puhemies: 5 minuuttia!] Samaan aikaan on kuitenkin tukipaketista neuvotellessa vaadittu oikeusvaltioperiaatteen noudattamista toisaalla, kun omalta kansalta ei olla valmiita kysymään mielipidettä.

Arvoisa puhemies! Esitettyä tukipakettia ei tule hyväksyä, vaan se tulee hylätä. — Anteeksi puheajan ylitys.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elomaa.

3.40 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! "Koronan talousvaikutukset ovat olleet tuntuvat maailmanlaajuisesti. Tätä on kestänyt jo yli vuoden päivät. Suomen talouskasvu on ollut eurooppalaisissa vertailuissa aivan häntäpäässä viime vuosina, joten taloutemme ja kilpailukykymme oli varsin heikoissa kantimissa jo ennen koronaa. Haluan nostaa tämän seikan esille EU:n elpymispaketin yhteydessä, koska paketti tulee suoraan hyödyntämään Suomen kanssa samoilla markkinoilla kilpailevia jäsenmaita ja niiden yrityksiä. Tämä seikka tekee elpymispaketista Suomen kannalta äärimmäisen epäoikeudenmukaisen." Näin kirjoitti mielipidekirjoituksella eräs kokenut kokoomuspoliitikko. Toivoisin, että kokoomuksen edustajat täällä eduskunnassa ottaisivat tämän tärkeän mielipiteen huomioon, kun äänestetään tästä elpymispaketista.

Suomessa ei ole politiikan keinoin kyetty löytämään onnistuneita ratkaisuja myöskään moniin pitkään tiedostettuihin haasteisiin esimerkiksi työllisyyden tai soten osa-alueilla. Onko oikein suomalaisia äänestäjiä kohtaan, että hallitus on viemässä meitä mukaan elvytyspakettiin, joka poikii Suomelle miljardien tappiot, kun samaan aikaan kierimme itse ongelmien keskellä? Emmekö voisi elvyttää itse talouttamme ilman, että lähetämme rahaa Etelä-Euroopan velkaisille löysän taloudenpidon maille? Monilla suomalaisilla on terveysongelmia, talousongelmia — Suomessa on resurssipulaa tukitoimissa. Kyllä täällä omat kansalaiset tarvitsisivat joka pennin, joka sentin. Hallituksen pitäisi huomioida nyt, että tarve täällä kotimaassa on kova. Minä suhtaudun myötätunnolla Italian kansan vaikeuksiin, mutta kyllä suomalaisten verorahojen pitäisi olla korvamerkittyjä suomalaisten hyvinvoinnin kohentamiseen. Ja lisäksi Suomessa nyt ollaan ottamassa suut ja silmät velkaa täyteen, niin kuin vanha kansa sanoo, ja sitten jaetaan eteenpäin tätä Suomen ottamaa velkaa lahjarahana. Suomen velkaantumistahti on ollut huolestuttava 2010-luvulla. Lisäksi yhteiskunnan rakenteellisiin ongelmiin ei ole kyetty puuttumaan. Tätä vauhtia taloutemme on pian eteläisen Euroopan maiden tasoa. Tätäkö hallitus tavoittelee täällä Suomessa? Kyllä nyt olisi hallituksen korkea aika herätä Suomen edun ajamiseen, toistan sen vielä.

Miten Suomelle kävisi, jos elpymispaketti äänestettäisiin sitten nurin? Ei yhtikäs mitenkään. Hallituspuolueiden edustajien pelottelut ovat mörkötasoa. Miten EU voisi lähteä kurittamaan pitkäaikaista nettomaksajajäsenmaata Suomea? Millainen viesti se olisi koko Euroopalle? Ei sellaista valtiota voi tuomita, joka peräänkuuluttaa EU:n alkuperäisten periaatelinjausten noudattamista vastustamalla niiden hengen vastaista yhteisvastuiden kasvattamista. [Sebastian Tynkkynen: Juuri näin!]

Meidän on aika muuttaa eurooppapolitiikan linjaa ja toimia järjen äänenä muillekin jäsenvaltioille. Jos halutaan, että kriisinhoito tapahtuu oikeudenmukaisesti ja EU on parempi EU, niin taakanjaolle on laitettava stoppi. Miksei Italia ota lisää velkaa elvyttääkseen omaa talouttaan vaan hamuaa suoraa tukea muilta jäsenmailta? Miksei Suomi käytä ottamaansa velkarahaa Suomen talouden elvyttämiseen? Haloo, hallitus! Teidän päätöksenne ovat Suomelle uskomattoman kalliita ja todella pitkävaikutteisia.

Arvoisa puhemies! Emme voi enää jatkaa vanhalla eurooppapolitiikan linjallamme ja hyväksyä mukisematta toisten maiden elvyttämiset, kun omakin tupa on tulessa. Onko loputtoman nettomaksajan tie se, minkä suomalaiset äänestäjät ovat ansainneet? Ei ole. Perussuomalaiset on ainoa selvästi EU-kriittinen eduskuntapuolue, emmekä voi hyväksyä miljardien lisävelkaa elpymispaketin takia. Äänestäjät ja veronmaksajat ansaitsevat parempaa eurooppapolitiikkaa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

3.45 **Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Luen nyt seuraavan kansalaisen lähettämän viestin eduskunnalle. Hänen nimensä on Timo Kariluoto, ja hän on Etelä-Pohjanmaalta, ja hän haluaa sanoa eduskunnalle näin:

”Tahtoisin lausua sanasen eduskunnalle omalla nimelläni. Isäni ei taistellut itärajalla veljineen sen vuoksi, että tämä maa, joka ansaittiin ja rakennettiin vain lahjoitettavaksi sille, joka kehtaa sitä tulla ensimmäisenä vaatimaan, koska kehtaa. Minä en vannonut sotilasvalaani sitä varten, että voisin häpäistä isieni sekä veljiensä uhrauksen. Sotilasvalani velvoittaa minua turvaamaan tämän maan niin sisäistä kuin ulkoistakin uhkaa vastaan. Mikä ei ole oikeus tahi kohtuus, ei se silloin saata olla lakikaan, ja sitä tulee muuttaa. Tosiasioi-

den hyväksyminen on viisauden alku. Valheen ja petoksen jäljet eivät kestä päivänvaloa.” Loppu.

Näitä viestejä on tullut aivan älyttömän iso määrä, ja tahdon kiittää Timo Kariluotoa, että lähetti tämän viestin eduskunnalle. Luen näitä Instagramiin lähetettyjä viestejä, joita te haluatte kansalaiskeskustelun kautta osoittaa eduskunnalle sitä mukaa, kun niitä tulee, ja järjestyksessä. Ei huolta, tulen kyllä ne lukemaan kaikki. Niitä on nyt aika paljon jonossa, mutta nyt on ainakin hyvin aikaa teillä kirjoittaa se, mikä teillä sydämessänne on, mitä te haluatte sanoa eduskunnan päättäjille, ja nämä sanat, mitä te lausutte — tiedättekö mitä? Ne tulevat jäämään tämän EU:n elpymispakettikeskustelun osalta myöskin eduskunnan pöytäkirjoihin ikiajoiksi. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ne jäävät historiaan!] — Ne jäävät historiaan, te voitte tehdä historiaa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Junnila.

3.48 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tuossa edustaja Elomaa puhui Italiaan viitaten täyttä asiaa, ja on varmasti aika, että tulemme Kummisetä-trilogian viimeiseen osaan. Koska kyseessä on rikoselokuva, joka sijoittuu mafiamaailmaan, onkin luontevaa, että jatketaan puhumista Italiasta, mafiasta ja elpymispaketista. Elokuva oli myös trilogian kallein, mikä ironisesti sopii, sillä tämä käsittelyssä oleva elpymispaketti tulee olemaan suomalaisille ja Suomen valtiolle äärimmäisen kallis.

Jo viime kesänä, lähes vuosi sitten, Italian mafian vastainen tutkimusvirasto DIA varoitti, että mafia jo aloittanut luomaan strategioita, jotta myös he pääsevät osallisiksi satojen miljardien eurojen elvytyspakettiin niin itse Italiassa kuin ympäri Eurooppaa. On selvää, ettei mafia katso vierestä kädet taskussa, kun miljardeja euroja vyörytetään korruptiosta tunnettuun Italiaan. Korruptio onkin eräs mafian keino päästä käsiksi tukieuroihin. Lisäksi hyödyntämällä Italian hidasta, kankeaa ja tehotonta byrokratiaa rikolliset pääsevät esimerkiksi painostuksen avulla haalimaan itselleen julkisia hankintasopimuksia ja tukieuroja. DIA:n raportin mukaan mahdollisia kohteita mafialle ovat esimerkiksi sairaaloiden remontointi, rakentaminen, hoitovälineiden tuottaminen ja jakelu sekä sairaaloiden jätehuolto. Varmasti jätehuoltoon liittyen muistamme myös Napolin ja siellä tapahtuneet selkkaukset aikoinaan.

Esimerkiksi Italian eteläkärjen Calabriassa toimiva 'Ndrangheta ja Sisilian Cosa nostra ovat aiemminkin onnistuneet soluttautumaan julkisiin urakoihin usein poliittisten kontaktiensa avulla, jotka on ensin hyvin voideltu lahjuksilla. Hyvään tarkoitukseen tarkoitetut varat valuvat mafian taskuun. Tätäkö on yhteinen eurooppalainen solidaarisuus?

DIA:n mukaan rikollisjärjestöt ovat jo ulottaneet lonkeronsa suureen osaan Italian taloutta, joka on muutenkin ja myös mafian vuoksi ongelmissa. Mafia esimerkiksi sijoittaa laittomalla huumekaupalla ja muulla bisneksellä tienaamiaan miljardeja taloudellisissa vaikeuksissa oleviin hotelleihin, ravintoloihin, auto- sekä vaateliikkeisiin ja jopa apteekkeihin. Koronapandemian kurittamat ja vaikeuksiin joutuneet, turismiin ja vähittäiskauppaan keskittyneet pienet toimijat ovat helppoja saaliita mafiajärjestöille. Mafia on viime vuosina vallannut alaa myös uusilta teollisuudenaloilta, muodista, uusiutuvasta energiasta sekä elintarviketeollisuudesta. Vihreä siirtymäkin menee Italiassa mafian taskuun.

DIA ei varoita ainoastaan Italiaa, vaan myös laajemmin Eurooppaa, sillä italialaiset mafiajärjestöt, esimerkiksi suurin, mutta ehkä vähiten tunnettu 'Ndrangheta, ovat ulottaneet rikolliset kätensä ympäri Eurooppaa. Varsinkin korruptoituneet maat ovat otollista maape-

rää rikollisjärjestöille. DIA:n varoitus ei ole tuulesta temmattu, ja se olisi otettava vakavasti. Eurooppalaiset rikollisjärjestöt ja varsinkin Italian mafia käytti äkkiä ja tehokkaasti hyväkseen jo kymmenen vuoden takaista eurokriisiä esimerkiksi koronkiskonnalla ja ottamalla haltuunsa vaikeuksissa olevia yrityksiä, joita käytetään sitten jatkossa muun muassa rahanpesuun.

Arviot mafian taloudellisesta vallasta vaihtelevat, ja sitä onkin hyvin vaikea mitata todenmukaisesti. Monet tutkimukset kuitenkin arvioivat, että Italian kolmen mafian päähaaran yhteenlaskettu koko on jopa 7—10 prosenttia Italian bruttokansantuotteesta. Tämä tarkoittaa reilusti yli 100 miljardin euron vuosittaista liikevaihtoa, minkä johdosta mafiaa voidaan pitää Italian suurimpana yrityksenä. Italian osuus tulevasta elpymispaketista on lainat mukaan lukien noin 200 miljardia euroa. Kyllä tämä pistää miettimään. [Sebastian Tynkkynen: Pistää!]

Arvoisa puhemies! Koska Italian odotetaan saavan EU:lta Espanjan jälkeen toiseksi eniten tukieuroja, joita on tarkoitus käyttää muun muassa rakennushankkeisiin, on selvää, että [Puhemies: 5 minuuttia!] suomalainen veronmaksaja rahoittaa epäsuorasti myös mafiaa, halusi tai ei.

Arvoisa puhemies! DIA kehottaa raportissaan tarkastamaan julkisiin kilpailutuksiin osallistuvien yhtiöiden taustat äärimmäisen tarkasti. Esimerkiksi hiljattainen muutos yrityksen omistuspohjassa, hallintorakenteessa tai toimiston sijainnissa voivat kaikki olla merkkejä, jotka kertovat mafian osallisuudesta. On täysin selvää, ettei Italia tai EU-komissio pysty näitä asioita tarpeeksi valvomaan. Ja Italian suurin yritys, mafia, sen kun rikastuu.

Arvoisa rouva puhemies! Kummisetä-trilogia päättyy lyhyeen kohtaukseen, jossa päähenkilö Michael Corleone kuolee rauhallisesti sisilialaisessa puutarhassa. EU:n perussääntöjen rikkominen, verotusoikeuden siirtäminen unionille ja selvä liittovaltiokehitys uhkaa nyt Suomea. Suomen trilogiassa aloitimme itsenäisyydestä, jatko-osassa liityimme Euroopan unioniin, mutta toisin kuin Kummisedässä, Suomen kohtalo ei tule olemaan eikä saa olla kuolema EU:n hiilinielupuutarhassa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Immonen.

3.55 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! Euroopan pankkiviranomaisen johtaja José Manuel Campa totesi jo toukokuussa 2020, että elpymisrahaston 500 miljardin tuolloin avustuksina jaettavaksi suunniteltu osa pitäisi käyttää kokonaisuudessaan Euroopan pankkien pääomittamiseen. Tämä lausunto on äärimmäisen huolestuttava. Pelkästään Italian pankkien pääomitustarpeeksi arvioitiin viime kesänä 300–400 miljardia euroa. Kun suuri osa Etelä- ja Keski-Euroopan maista on ollut suljettuina koko talven, ovat niiden yritysten ja pankkien pääomitustarpeet todennäköisesti huomattavasti suurempia. Pohja on kestämätön.

Suunnitteilla oleva yhteinen talletussuoja ei palvelisi Suomen etua, koska pankkimme ovat hyvässä kunnossa. Eteläeurooppalaisilla pankeilla taas on valtava, jopa 2 000 miljardin euron pääomitustarve. Monien talousasiantuntijoiden mukaan pankkimme joutuisivat sitä kautta Etelä-Euroopan heikkojen pankkien talletuksien takaajiksi pankkikriisissä. Asiantuntijat ovat myös sitä mieltä, että pankkien sijoittajavastuu ei tule EU:ssa ja euroalueella koskaan toimimaan, koska pankkien omistuspohja on niin erilainen. Esimerkiksi Italiassa kotitaloudet ja pk-yritykset omistavat huomattavan osan paikallispankkien osakkeista ja velkakirjoista. Sijoittajavastuun eli osakkaiden ja velkakirjojen haltijoiden omistuksien

nollaus johtaisi vielä syvempään pankkikriisiin. Tämän vuoksi Italiassa tullaan jatkamaan pankkien pelastamista veronmaksajien rahoilla. Pankkiunionin syventämisen ja elpymisrahaston kautta maksajaksi liitettäisiin myös Suomen kansalaiset.

Arvoisa puhemies! Mielestäni on täysin selvää, että Etelä-Eurooppaa uhkaa pankkikriisi. Pankkikriisi on asia, josta toivoisin Suomessakin käytävän julkista keskustelua enemmän. Suomelle tässä tulevassa pankkikriisissä on varattu vain ja ainoastaan maksajan rooli pankkiunionin kautta, ja EU:n elpymisrahasto vain kasvattaisi sitä. EU:n elpymisrahaston jakokriteereistä voi päätellä, että sen ensisijainen tehtävä ei liity koronavirukseen juuri lainkaan. Rahaston ensisijaisena tarkoituksena on tukea holtittomasti talouttaan hoitaneiden ja eurossa epäonnistuneiden maiden talouksia.

Arvoisa puhemies! Elpymisrahastolla ollaan luomassa Eurooppaan uutta EU-tason eli kansallisvaltioiden ylle luotavaa velkakerrosta. Italian, Espanjan ja Kreikan massiiviset valtionvelat sekä yhteisvaluutta-alueen taloudeltaan heikkoihin jäsenmaihin kohdistamat paineet käytännössä takaavat, että jos tällainen uusi ylikansallinen velkakerros euroalueelle luodaan, sitä tullaan hyvin todennäköisesti käyttämään toistuvasti uudelleen. Rahaston tehtävä onkin alkaa kerätä ylivelkaantuneiden jäsenmaiden, eritoten Italian ja Espanjan, valtionvelkaa EU-tasolle eli muuttaa EU fiskaaliunioniksi.

Jo nyt on kuultu spekulaatioita Ranskan, Italian ja Saksan johtajien suulla rahaston muuttamisesta pysyväksi tai sen, mainitsen tämän sitaateissa, huomattavasta kasvattamisesta. Kun huomioidaan Italian ja Espanjan massiiviset velkataakat sekä Etelä-Euroopan pankkisektorin kelvoton tila, on täysin selvää, että rahastoa on pakko kasvattaa jo lähitulevaisuudessa. Rahasto ei varmuudella jää ainutkertaiseksi, vaan sille tulla luomaan jatkoa. Jos EU:n tulonsiirrot ja yhteisvelan kieltävää artiklaa 125 sekä budjettikurin varmistavaa artiklaa 310 aletaan tulkita uudelleen perustavaa laatua olevalla tavalla, [Puhemies: 5 minuuttia!] niin samalla sallitaan EU:n budjettialijäämä, yhteisvelka ja tulonsiirrot. Silloin mikään ei estä EU:n yhteisen velan kasvattamista lähes rajattomasti. Jos samalla Suomen budjettisuvereniteetti rikotaan, finanssipolitiikkamme ei enää ole omissa käsissämme. Kysymykseksi nousee velan takaisinmaksu, jota varten komissio jo suunnittelee useita uusia EU-tason veroja, joista jo mainitsinkin tuossa aikaisemmin. EU-verojen käyttöönoton jälkeen EU-liittovaltion luomiseen tarvitaan enää vain muodollinen poliittinen hyväksyntä.

Arvoisa puhemies! Myös valtiovarainministeriön entinen rahoitusmarkkinaosaston ylijohtaja Peter Nyberg on varoittanut, että elpymisrahasto käynnistää prosessin, jonka päässä ovat sekä EU:n liittovaltio että hyvinvointivaltiomme todennäköinen alasajo. Perussuomalaiset eivät hyväksy EU:n liittovaltiota. Liittovaltio voidaan torpata nyt hylkäämällä EU:n elpymisrahastoehdotus. Aidossa demokratiassa näin merkittävistä asioista tulisi järjestää kansanäänestys, kysyä maksajan eli kansan mielipidettä. Tällainen valtiosääntöoikeudellinen ja talouspoliittinen kriisi tulisi ehdottomasti ratkaista kansanäänestyksellä. On täysin käsittämätöntä, ettei sellaista lähdetty järjestämään. Perussuomalaisethan tätä halusivat ja sitä esittivät, mutta vanhat puolueet sen torppasivat. Laskun tästä niin sanotusta elpymispaketista, joka ei elvytä eikä varsinkaan auta vientiämme, maksavat kansalaiset. Näin ei saa tapahtua. Elpymispakettia, eli rehellisemmin sanottuna EU:n velkapakettia, ei tule hyväksyä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

4.03 **Petri Huru ps:** Arvoisa puhemies! Koska Suomi tämän pelastusrahaston puitteissa on nyt maksamassa neljä miljardia nettona Italian ja Espanjan sekä itäisen Euroopan kansantalouksiin, niin haluan muistuttaa jokaista kollegaa sekä kansalaista, millaisesta summasta todella puhutaan. Neljä miljardia eli 4 000 miljoonaa euroa nettomaksua — siinä on numeron neljä perässä yhdeksän nollaa.

Ajatellaan, että keskituloinen palkansaaja Suomessa tienaa kuukaudessa bruttona noin 3 000 euroa. Tämä ahkera suomalainen on näinä aikoina jopa onnekas, että hänellä on työpaikka, josta maksetaan palkkaa, vihreän siirtymän myötä kun niitäkin sekä investointeja on tukipaketin lisäksi siirtynyt pois Suomesta. Tämä keskituloinen suomalainen tienaa vuodessa bruttona noin 39 000 euroa. Jos tämä ihminen on niin onnekas, että saa olla töissä ilman työttömyyttä koko työuransa esimerkiksi 40 vuotta, niin hän tienaa bruttona koko työuransa aikana 1 560 000 euroa. Muistutan, että tämä on koko työajan, työuran, bruttopalkka, mistä ei ole maksettu vielä veroja tai ensimmäistäkään laskua. Kun 2 564 suomalaista keskituloista tekee koko 40 vuoden mittaisen työuran töitä, heidän yhteensä keräämänsä bruttopalkka on 4 miljardia euroa, eli tuo sama summa, minkä hallitus ja kokoomuksen enemmistö on nyt lähettämässä Italiaan, Espanjaan ja itäiseen Eurooppaan, eli 2 564 suomalaisen 40 vuoden mittaisen työajan palkat. Noihin maihin, joista yhdessä verotus aiotaan poistaa alle 25-vuotiailta, joista toisessa kokeillaan neljäpäiväistä työviikkoa samalla palkalla ja säädettiin koronakriisin keskellä perustulo, joista kolmannessa ryhdytään maksamaan 250 euron lapsilisää 21 ikävuoteen saakka, ja niin edelleen. Vastaavasti voidaan ajatella myös, että jos 102 000 — eli 102 000 — suomalaista keskituloista tekisi täysin palkatta töitä vuoden siten, koko summa menisi tähän eurooppalaiseen hyväntekeväisyyteen niin, että siitä ei edes ruokaa näille palkatta työskenteleville maksettaisi, niin saadaan kasaan tuo 4 miljardia euroa.

Arvoisa puhemies! Tällaista myrkkyä te nyt siellä hallituksessa ja kokoomuksessa olette suomalaisille juottamassa — eikö teitä hävetä? Esitettyä tukipakettia ei tulekaan hyväksyä, vaan rahat tulee käyttää suomalaisten hyväksi, tulee parantaa meidän kustannuskilpailukykyämme ja turvata teollisuutemme toimintakyky ja vientimarkkinat. Tämä paketti tulee siis hylätä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elomaa.

4.09 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Edustajat Immonen, Huru, Tynkkynen, Junnila, on ollut erittäin miellyttävää kuunnella asiapitoista asiaa elvytyspaketista viime tunnit. [Perussuomalaisista: Kiitos samoin!] Junnila nosti tämän Kummisetä-teeman ja -elokuvan tähän esille — Nino Rotan loistava musiikki, Coppolan ohjaus, Marlon Brando, Al Pacino. Se on myös yksi lempielokuvistani. Junnila nosti myös sen toisen puolen, kun puhutaan Italiasta ja mafiasta: ajatuksissa pyörii se, mihin ne lahjoitusrahat, mitä Suomikin nyt sitten on antamassa sinne Italiaan, loppujen lopuksi päätyvät.

EU on käynyt läpi valtavan muodonmuutoksen siitä, kun Suomi päätti hypätä mukaan kelkkaan viime vuosituhannen loppupuolella. Sen aikaisia unionin periaatteita seuraamalla tämä käsittelyssä oleva elpymispaketti ei olisi yksinkertaisesti edes mahdollinen. Asiansa paremmin hoitaneet jäsenvaltiot ovat joutuneet kasvavissa määrin pelastamaan ongelmissa rypeviä jäsenmaita. Kuilu pohjoisen ja eteläisen euroalueen välillä on kasvanut. Lisäksi unionin laajentumisen myötä niin sanottujen nettosaajien määrä on lisääntynyt ja maksajien lasku kasvanut. Lukuisat suomalaiset asiantuntijatkin ovat nostaneet esille huo-

len liittyen EU:n perusperiaatteiden ja koko unionin toiminnan luonteen muuttumiseen. Olemmeko matkalla tulonsiirtounionin kautta liittovaltioon? Siltä nyt näyttää. Ratkaisu voisi olla EU-tason määrätietoinen panostaminen kaikkien jäsenmaiden kilpailukyvyn ja yritystoiminnan vahvistamiseen.

Koronan seurauksena käytännössä kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat enemmän tai vähemmän vaikeuksissa. Se, miten pitkään ongelmat jatkuvat ja mikä on niiden lopullinen hintalappu, selviää vasta lähitulevaisuudessa. On selvää, että EU:n on pyrittävä löytämään ratkaisuja koronan synkentämällä talouden pelikentällä. Sen sijaan, että pyritään rahoittamaan elvytystoimia jäsenmaiden välisillä tulonsiirroilla, tulisi panostaa koko maanosan kilpailukyvyn parantamiseen maailmanmarkkinoilla. Se, miten entistä useampi eurooppalainen ja suomalainen yritys löisi läpi ja kasvaisi kansainväliseksi isoksi peluriksi, on kysymys, johon tulisi kuumeisesti etsiä ratkaisua. On kylmä tosiasia, että täällä vanhalla mantereella ei mene nyt lujaa. Maailman sadan suurimman pörssiyrityksen joukossa on melko vähän eurooppalaista loistoa. Sitä vastoin yhdysvaltalaisten yritysten dominoimalle listalle nousivat esimerkiksi kiinalaiset yritykset nykyään vahvasti. Keskustelu siitä, miten Euroopan kilpailukyky turvataan tulevaisuudessa, on jäänyt täysin paitsioon koronan aikana, vaikka juuri nyt kasvun edellytyksiä pitäisi saada vahvistettua.

Arvoisa puhemies! Elpymispaketin toimivuus on kyseenalainen, eikä se ole pitkäjänteinen ratkaisu. Lisäksi kyseessä on monille jäsenmaille, kuten Suomelle, varsin epäoikeudenmukainen tulonsiirto. Tämä tulee varmasti kasvattamaan entisestään railoa nettomaksaja- ja nettosaajavaltioiden välillä. Tällaisen eripuran lisääntyminen ei ole hyvä lähtökohta paremman tulevaisuuden rakentamiselle. On sinänsä varsin irvokasta, että nyt Suomessa koetetaan painostaa päättäjiä elpymispaketin taakse argumenteilla yhtenäisemmän EU:n puolesta. Eikö yhtenäisyyttä parantavien, kestävien ja kaikkia jäsenmaita hyödyttävien talousratkaisujen etsiminen olisi tulevaisuuden yhteistyön kannalta paljon hedelmällisempi vaihtoehto kuin epäoikeudenmukaiset tulonsiirrot, jotka synnyttävät pahaa verta? Ja sitten on vielä se paketin kertaluonteisuus: Siihen ei oikeastaan usko enää kukaan. Jos tämä eka hyväksytään, silloin on niin sanotusti pää auki, piikki auki ja Suomi maksaa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

4.14 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Seuraavan kansalaisviestin tästä EU-elpymispaketista on lähettänyt Timo Jääskä Kannuksesta, ja hän lausui omana kantanaan näin: ”Ensinnäkin täytyy vain ihmetellä, kuinka tyhmänä meidän pääministeri Sanna Marin oikein Suomen kansaa pitää, kun kuvittelee, että meille voi” — ja tässä yhteydessä on käytetty toista sanaa, mutta eduskunnan sääntöjen vuoksi käytän sanaa muunneltu totuus — ”ihan mitä vain, ja me sen kiltisti uskomme. Tokihan hänellä ilmeisesti jonkinlainen pelko on, etteivät kaikki” — muunnellut totuudet — ”mene täydestä, kun kerta hänen piti saada kansalaisaloite kansanäänestyksen järjestämisestä elvytyspaketista hylättyä.”

”En ymmärrä, miksi pääministeri Sanna Marin käy näyttelijäkursseja ja harjoittelee valmiit vastaukset ja hokemat, joita sitten käyttää vastauksenaan kuin robotti huolimatta siitä, mitä häneltä on kysytty. Ei näiden hokemien hokeminen, kuten esimerkiksi hokemat ’hallitusti’, ’kertaluontoinen’, ’ryhtiliike’ ja niin edelleen, tee siitä” — muunnellusta totuudesta — yhtään sen uskottavampaa. Olen myös hyvin hämmentynyt, miksei pääministeri Sanna Marin ole joutunut vastuuseen siitä, kun hän tämän sopimuksen on alun perin käynyt ominpäin allekirjoittamassa. Nyt kun hylkäämme tämän elvytyspaketin, niin ei siinä kärsi

kuin itse pääministeri Sanna Marinin maine. Ei Suomi tai Suomen kansa ole missään vaiheessa ilmaissut olevansa kiinnostunut tähän pakettiin mukaan lähtemisestä. Siksi ihmettelenkin, miksi me edes joudumme käymään tämän keskustelun elvytyspaketista” — alkaa jo vähän väsyttämään — ”kun ei siihen ole kenelläkään halua liittyä, kuin ilmeisesti hallituksen sillä osalla, joka on siellä Brysselissä käynyt.”

”Olen erittäin huolestunut siitä, minkälaisen maan jätämme perinnöksi lapsillemme. Minä ainakin haluaisin omalle pojalleni jättää maan siihen kuntoon, ettei tarvitsisi meidän ottamia velkoja maksella. Siksi olenkin kauhuissani, kun nyt ollaan ottamassa kauhea määrä velkaa ja lähettämässä rahat suoraan ulkomaille. Velanoton voisi vielä ymmärtää, jos velaksi”... — Pitää jatkaa myöhemmin. Nyt on semmoinen väsy päällä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ari Koponen.

4.18 **Ari Koponen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Jatkan viimeksi kesken jäänyttä puhettani.

Sen myötä euroalueella yhteisten velkojen ja tulonsiirtojen hyväksyttävyys, välitön toteutus ja nyt luotavan kehikon myötä myös myöhempi käyttöönotto mahdollistuvat. EU:sta tehdään koronakriisin varjolla velkaunioni ja tulonsiirtoliittovaltio. Vaikka rahaston myötä otettavaa askelta voidaan pitää muodollisesti pienenä, kertaluonteisena ja tarkkarajaisena ja siten esittää, että eduskunnan yksinkertainen enemmistö voi rahaston hyväksyä, todellisuus on perussuomalaisten mielestä toinen.

Valiokunnan vastuu asiassa on merkittävä. EU tai mikään muu EU-jäsenmaa ei tässä asiassa aja Suomen kansallista etua. Elvytysrahaston todellisten tavoitteiden, unionin suunnan kohti liittovaltiota ja Suomen ajopuuaseman EU:n liittovaltiokehityksessä tulisi olla keskustelun kärkenä, mutta nyt ne on sivuutettu lähes täysin.

Kuten valiokunnan lausunnossa todetaan, on ”ei” vähäpätöinen riski siihen, että esityksen hyväksyminen olisi merkittävä askel kohti epäsymmetristä fiskaaliunionia. Ymmärryksemme mukaan ilmaisulla tarkoitetaan sellaista EU:n muotoa, jossa nettomaksajamaat siirtäisivät rahaa nettosaajamaille ja olisivat lisäksi takausvastuussa veloista.

Esityksessä kerrotaan EU-komission tuovan kesäkuuhun mennessä ehdotuksensa uusiksi EU:n omien varojen lähteiksi. Näitä maksuja ei häveliäisyyssyistä aina haluta kutsua veroiksi, vaikka ne sellaisia tosiasiassa ovat. Ainoastaan muovimaksusta on syntynyt konkreettinen päätös. Koska monivuotista budjettia ei ole mahdollista enää tasapainottaa muuten kuin nostamalla tuntuvasti EU:n jäsenmaksuja tai lisäämällä uusia veroja, poliittinen paine hyväksyä myöhemmin mikä tahansa esitys omiksi varoiksi on valtava. Päätöksiä ei ikinä pitäisi joutua tekemään selkä seinää vasten eikä varsinkaan niin isossa periaatteellisessa kysymyksessä kuin verotusoikeuden myöntämisessä EU:lle.

Kun asiantuntijalausuntoja lukee rivien välistä, on ilmeistä, että budjettikokonaisuuden tarkoitus ei ole kansallinen elvytys, elvytyksen kansainvälinen koordinointi, Suomen kansallinen etu tai Suomen viennin elvyttäminen. Kyse on jo aiemmin ylivelkaantuneiden maiden taloudellisesta tukemisesta yli koronakriisin EU-maiden välisillä tulonsiirroilla ja yhteisellä velalla.

Kokonaisuuden elvytysvaikutus on Euroopan mittakaavassa vaatimaton, ja Suomen suuresta nettomaksusta huolimatta Suomen kokonaisuudesta saama taloudellinen hyöty on joko pieni tai jopa negatiivinen. Onkin mahdollista, että ohjelmakokonaisuus parantamisen sijaan heikentää Suomen velkakestävyyttä, vientiä ja taloudellista tuottavuutta. Valtio-

neuvosto ei ole kehotuksista huolimatta pystynyt esittämään vaikuttavuusarviota elpymiskokonaisuuden vaikutuksista. Hallituksen puolelta on vedottu siihen, että arviota on mahdotonta laatia ennen kuin kestävän kasvun maakohtaiset ohjelmat on hyväksytty ja laitettu toteutukseen. Todennäköisempi syy on, että paketin suorat hyödyt Suomelle jäävät vähäisiksi.

Paketin hylkäämistä tässä vaiheessa pidetään käytännössä mahdottomana sekä valiokunnan lausunnossa että useissa asiantuntijalausunnoissa. Tosiasiassa vaihtoehtoisetkin kriisinhallinnan toimintatavat halukkaiden EU-maiden keskuudessa olisivat mahdollisia loukkaamatta ja kiertämättä näin räikeästi EU:n perussopimuksia.

Perussuomalaisten mielestä Suomen ei ole perusteltua suostua esitettyyn elpymisrahastoon. Suomessa periaatteellinen keskustelu asiasta ja demokraattinen mandaatti kansalta puuttuu. Poliitikot eivät voi myöskään vedota siihen, [Puhemies: 5 minuuttia!] että asioihin on sitouduttu ja suostuttu silloin, kun Suomi kansanäänesti EU-jäsenyyden hakemisesta. — Kiitos, puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Junnila.

4.25 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvää huomenta! Aurinko nousee 4.45, ja jos sitä katsotaan Ursan tähtitornilta, niin se näyttää nousevan idästä maaliskuun ja syyskuun välisenä aikana, ja siksi on varmaan puhuttava myös Venäjästä tässä yhteydessä.

Arvoisa puhemies! Käsittelyssä olevan 750 miljardin euron elvytyspaketin hyväksymistä on puolustettu myös Venäjä-korttia käyttäen sekoittamalla turvallisuuspolitiikkaa keskusteluun Euroopan unionin tulonsiirroista. Tässä retoriikassa on kunnostautunut muun muassa edustaja Kärnä, jonka mukaan Kreml olisi ainoa paikka, jossa elpymispaketin kaatumista juhlittaisiin. Rohkenen epäillä hänen väitettään ”kyllä kansa tietää”. Edustaja Kärnä onkin luvannut Twitterissä tehdä oman osansa elpymispaketin puolesta, vaikka tämä tarkoittaisi käytännössä muiden maiden veloista vastaamista sekä entistä ankarampia veronkorotuksia Suomessa, jotta Etelä-Euroopan talouttaan vastuuttomasti hoitaneet maat voisivat alentaa omaa verotustaan. Minä oletan, että herra Kärnäkin on tähän aikaan unten mailla, joten taitaa se osa löytyä nyt höyhensaarilta.

Arvoisa puhemies! Historiantutkija, professori Markku Kuisman mukaan EU-Suomi on palannut takaisin Venäjän keisarikunnan aikaiseen rooliinsa provinssiksi. Euroopan unionin jäsenenä pohjoinen, väkiluvultaan pieni valtio näyttäytyy enää vain provinssina ja osana laajempaa taloudellis-poliittista kokonaisuutta. Myös poliittisen historian emeritusprofessori Timo Soikkanen on kirjoittanut jo 15 vuotta sitten teoksessa ”Suomalaisen yhteiskunnan poliittinen historia”, kuinka itsenäinen, kansallinen Suomi on EU-jäsenyyden myötä peruuttamassa ja peruuttanut takaisin kohti autonomian aikoja. Nyt elpymispaketti on viemässä Suomea ja Euroopan unionia kohti liittovaltiota ja tulonsiirtounionia. Toden totta, samankaltaisuuksia EU-jäsenyyden ja autonomian ajan välillä on helppoa havaita.

Arvoisa rouva puhemies! Ne, jotka tuntevat historiaa, muistavat varmasti, kuinka autonomian aika johti lopulta 1800- ja 1900-luvun vaihteen sortovuosiin, jolloin Venäjän keisarikunta yritti venäläistää Suomea. On ihme, ettei tätä aihetta ole vielä tänä aamuna sivuttu. Ensimmäisen sortokauden tunnetuin tapahtuma oli vuoden 1899 helmikuun manifesti, jota Suomessa pidettiin valtiokaappauksena, jonka avulla Suomen perustuslait tahdottiin syrjäyttää. Tämän johdosta syntyi hyvin organisoitu passiivinen vastarinta ja kerättiin niin sanottu suuri adressi, johon kertyi yli puoli miljoonaa nimeä muutamassa viikossa. Kuinka

ajankohtaista onkaan kansalaisaloite koskien kansanäänestyksen järjestämistä EU:n elpymispaketista. Se keräsi tarvittavat allekirjoitukset ja eteni eduskunnan käsittelyyn. Valitettavasti eduskunta hylkäsi tämän kansalaisaloitteen äänestyksen jälkeen.

Arvoisa puhemies! Myöhemmin, niin kutsutulla toisella sortokaudella, annettiin yhdenvertaisuuslaki, joka antoi maassa asuville venäläisille oikeuden hakea virkoja ilman Suomen kansalaisuutta. Lopulta ensimmäinen maailmansota esti suureksi venäläistämisohjelmaksi nimetyn ohjelman toteuttamisen.

Arvoisa rouva puhemies! Kysynkin tänään: toistaako historia itseään, ja voisiko historiasta oppia jotakin? Toinen sortokausi päättyi Pietarissa maaliskuussa 1917 tapahtuneeseen helmikuun vallankumoukseen. Euroopan unioni puolestaan on kulkenut kriisistä toiseen, demokratian kriisistä talouskriisiin, talouskriisistä maahanmuuttokriisiin ja viimeisimpänä maahanmuuttokriisistä koronakriisiin, eikä loppua näy. Jos emme laita kansallista etua etusijalle, varmaa on, että historian tuomio tulee olemaan ankara. Siksi kannatan edustaja Halla-ahon tekemää esitystä ja tulen äänestämään elpymispakettia vastaan.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Juvonen.

4.30 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies, hyvät kansanedustajat! Hyvää huomenta, Suomi! Vaikka hallituspuolueet ja jopa kokoomus ovat täällä kilvan väittäneet, että tämä elpymispaketti, mitä me täällä käsittelemme, olisi Suomen etu ja taloustieteilijät yksituumaisesti olisivat tätä mieltä, niin näin ei ole. Valtiovarainvaliokunnan kuulema taloustieteen tohtori Juha Tervala totesi tammikuussa, että EU:n elpymispaketilla voi onnistuessaankin olla kielteinen vaikutus Suomen talouteen. Tervala lausui valtiovarainvaliokunnalle seuraavaa: ”Elpymisvälinekokonaisuuden nettovaikutus Suomen taloudelle voi olla kielteinen, koska väline elvyttää Etelä- ja Itä-Eurooppaa Länsi- ja Pohjois-Euroopan kustannuksella. Muutosehdotus: kirjataan, että elpymisvälinekokonaisuudella ei välttämättä ole myönteistä vaikutusta Suomen taloudelle, vaikka pyritään käyttämään elpymisvälineen rahat mahdollisimman järkevästi.”

Hallituspuolueet ovat perustelleet paketin hyötyjä Suomelle sillä, että Etelä-Euroopan nettosaajamaiden elvyttäminen on tärkeää myös Suomen viennille. Tervalan mukaan tutkimuskirjallisuus ei tue tätäkään ajatusta. Tervala oli viime vuonna mukana tekemässä tutkimusta Pohjois-Euroopan finanssipoliittisesta elvytyksestä 2010-luvulla, ja kävi ilmi, että elvytyksen vaikutus Etelä-Euroopan talouteen viennin välityksellä oli erittäin pieni, koska kauppa etelän ja pohjoisen välillä on vähäistä. Siksi myöskään elpymisvälineen tulonsiirrot Etelä- ja Itä-Eurooppaan eivät välttämättä ole Suomelle eduksi. Lainaan Tervalan lausuntoa valtiovarainvaliokunnalle: ”Tulonsiirrot heikentävät kysyntää EU:n rikkaissa maissa, kuten Saksassa ja Ruotsissa, jotka ovat Suomen viennin kannalta tärkeitä, ja lisäävät kysyntää matalamman tulotason maissa, jotka eivät ole Suomen viennin kannalta tärkeitä. Tulonsiirrot tuskin edistävät Suomen vientiä.” Elpymispaketti saattaa Tervalan mukaan heikentää sekä Suomen julkisen talouden tasapainoa että talouskasvua. Suomi maksaa paketin kustannuksia tulevina vuosikymmeninä korkeampina jäsenmaksuina, jotka voivat edellyttää esimerkiksi veronkiristyksiä ja näin heikentää kotimaista kysyntää. Perussuomalaisten kansanedustaja Ritva Elomaa nosti esiin muun muassa kysymyksen siitä, miten elvytyspaketti mahtaa vaikuttaa suomalaisten verotukseen, meidän suomalaisten, jotka olemme jo verotettuja aivan näännyksiin.

Veronkiristykset heikentävät kotimaista kysyntää. Samaan aikaan esimerkiksi Viro, paljon Suomea pienempi maa, saa elpymisvälineestä nettona 6 miljardia. Kysyisin ministeri Vanhaselta, jos hän olisi täällä nyt tällä hetkellä: Onko teidän mielestänne tohtori Tervala väärässä näkemyksissään? Ja jos hän mielestänne on väärässä, niin voisitteko perustella, miksi, ja jos hän ei ole väärässä, niin miksi hallitus esittää elpymispaketin vaikutuksina jotakin aivan muuta?

Arvoisa rouva puhemies! Kysytään kansalta, täällä edustaja Tynkkynen sanoi. Kysytään kansalta. Me olemme suomalaisia, Suomen kansalaisia, pieni, sitkeä maa, ja pärjäämme myös koronassa. Korona on meitä satuttanut, mutta olemme taistelleet koronaa vastaan. Suomalainen yrittäjä on myös taistellut. On ikävää, että suomalaista yrittäjää on kuitenkin tuettu Suomessa EU-maista kolmanneksi vähiten, vähemmän on ollut vain Irlannissa ja Kroatiassa yrittäjien tukemista. Kun me puhumme siitä, että haluamme elvyttää Eurooppaa, niin mielestäni suomalaista yrittäjää ja Suomea olisi pitänyt alun perinkin elvyttää enemmän.

Seuraavassa puheessani haluan kertoa, mitä kansalaiset ovat sanoneet tästä elvytyspaketista. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Koskela.

4.36 **Jari Koskela ps:** Arvoisa rouva puhemies! Minäkin lähetän terveiset tuolta raikkaasta ulkoilmasta. Harvoin on tullut neljän aikaan siellä kävelemässä oltua, ja lintujen lauluja kuuntelin, elikkä kesä ja kevät etenevät vahvasti, siellä oli oikea kunnon konsertti.

Mutta mennäänpä tähän vakavampaan asiaan sitten seuraavaksi.

Euroopan unionin integraatio etenee kriisien kautta. Kriisien aikana integraatiota lisätään eli toisin sanoen valtaa siirretään pois kansallisvaltioilta komissiolle. Tosin eilen täällä vahvasti kuulimme, kuinka hallituspuolueitten edustajat ja kokoomuksenkin edustajat ainakin väittivät sitä, että komissaareilla ei ole mitään valtaa vaan täällä Suomessa sitten ponsilla lisätään sinne valtiovarainvaliokunnan mietintöihin asioita, ja niitä sitten ilmeisesti luetaan kovin tarkkaan siellä Brysselissäkin. Sitäkin voi miettiä, kuka sen uskoo sitten tosissaan.

Mutta joka tapauksessa EU:n omia sopimuksia tulkitaan uudelleen ja venytetään, sen me tiedämme kaikki. Tai mitäpä sitä kiertelemään: kyse on sopimuksen rikkomisista. Näin voidaan ihan suoraan sanoa. EU:n ei omien sopimustensa mukaan pitäisi ottaa velkaa omiin nimiinsä, eikä jäsenvaltioiden pitäisi vastata toistensa veloista. Näin siellä lukee artikloissa. Nyt ollaan siis tekemässä kumpaakin, ja näin tulee tapahtumaan yhä enemmän myös jatkossa — senkin me kyllä täällä tiedämme, vaikka sitä ei haluta tunnustaa. Elpymisvälineestä on tulossa pysyvä mekanismi, jota käytetään uudelleen ja uudelleen. Tapahtuu siis integraatioloikka, jonka myötä EU:sta tulee pikkuhiljaa fiskaaliunioni. Siksi euroalue on kroonisessa kriisissä. Tämä on ollut tilanne alusta saakka enemmän tai vähemmän. Muistamme esimerkiksi, että Kreikka otettiin eurojäseneksi, vaikka kaikki tiesivät maan taloudelliset epäselvyydet. Poliittinen Eurooppa-ideologia oli tärkeämpää kuin taloudellinen vakaus.

EU:n turvatakuut nousevat keskusteluun ajoittain. Nytkin elpymisvälineen hyväksymistä on perusteltu turvallisuuspoliittisilla syillä, ja tuossa hetki sitten edustaja Junnila jo avasi tätä arkkua. Venäjä kuulemma hyötyy, jos tukipaketti kaatuu. Sanoisin, että Venäjä hyötyy tätä enemmän myös jatkuvilla tukipaketeilla pystyssä pysyvästä ja taloudellisesti epä-

vakaasta euroalueesta. Suurin osa unionin maista on Naton jäseniä, ja se on heille riittävä turva, johon tukeutua, ja jos EU toisikin turvaa, niin voisimmeko luottaa unioniin tässä asiassa, kun EU on niin monta kertaa muissa yhteyksissä osoittautunut epäluotettavaksi kumppaniksi? Se on aika varteenotettava kysymys, mitä kannattaa vakavasti miettiä. Onko EU siis enää sama läntinen arvoyhteisö ja vapaakauppa-alue kuin se oli vuonna 1994, jolloin suomalaiset saivat jäsenyydestä äänestää? Mielestäni on aivan päivänselvää — ja tämäkin keskustelu, mitä tässä on nyt pari päivää käyty, todistaa sen — että ei ole. Laajentumisen myötä lisääntynyt arvojen moninaisuus ei ole yhdistänyt Eurooppaa. Valta on keskittynyt Brysseliin, ja niin sanottu liittovaltiokehitys on ottanut aivan uusia kierroksia. Liittovaltiolle tietysti löytyy varmasti puolustajia, ja me tiedämme, että siellä Euroopassa sitä pidetään jo seuraavana askeleena, me täällä emme sitä vain vielä ymmärrä, tai emme halua ymmärtää.

Vahva keskusjohtoisuus isoissa asioissa on ehkä perusteltua, mutta EU puuttuu isojen asioiden lisäksi myös pieniin asioihin. Tiedämme, että tukipaketti on sidottu nyt tässä yhteydessä EU:n seitsemän vuoden kehyksen sisään, ja on myöskin peloteltu, että menettäisimme muun muassa maataloustuet, jos paketti kaatuisi. Kehys ja tukipaketti ovat kuitenkin kaksi eri asiaa. Asiantuntijat ovat jo aiemmin sanoneet monessa yhteydessä, että kehystä voidaan jatkaa vaikkapa puoli vuotta eteenpäin samoilla ehdoilla, millä tälläkin hetkellä sitä toteutetaan, tai jollain muulla keinolla, mutta se ei ole tämä ratkaiseva tekijä. Niitä ei olisi siis alun alkaenkaan pitänyt sitoa toisiinsa, mutta ehkä tälläkin on haluttu sitten jollakin tavalla painostaa meitä, että me hyväksyisimme tämän paketin läpimenon. Jos paketti ja kehykset kaatuvat, ne aivan varmasti neuvotellaan uudelleen. Se on ihan selvä asia.

Arvoisa rouva puhemies! On oman perustuslakimme kannalta kyseenalaista, että valtaa ja budjettisuvereniteettiä jatkuvasti hivutetaan pois kansan valitsemalta eduskunnalta. Perustuslakiasiantuntijat ovat tästä asiasta huomauttaneet. Tämä elvytyspaketti sitoo eduskunnan budjettivaltaa vuoteen 2058 saakka. Nyt olemme tekemässä siis päätöstä, joka sitoo tulevien hallitusten käsiä kymmeniksi vuosiksi. Moniko meistä istuu tässä salissa 2050-luvulla? [Puhemies: 5 minuuttia!] Toivottavasti mahdollisimman moni, mutta epäilen.

Arvoisa rouva puhemies! EU on nyt menossa täysin väärään suuntaan. Yhteisvelkasuhteet, omien sopimusten jatkuva rikkominen ja EU:lle tuleva verotusoikeus ovat asioita, joita ei voi hyväksyä, ei yksinkertaisesti. Unioni tarvitsee totaalisen suunnanmuutoksen, ja ensimmäinen askel tähän on kaataa käsittelyssä oleva tukipaketti.

Me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia, ja siksi tukipaketti on kaadettava.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Immonen.

4.42 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! Haluan tässä aivan ensiksi sanoa, että ymmärrän täysin edustaja Tynkkysen uupumuksen tässä tilanteessa. Hän on taistellut täällä monta päivää ja yötä Suomen itsenäisyyden puolesta, ja arvostan sitä suuresti. Itsekin olen tässä valvonut putkeen kaksi päivää ja kaksi yötä, ja kohtahan tuo valiokunnan kokouskin alkaa, mutta näillä mennään.

Arvoisa puhemies! [Petri Huru: Hyvän asian puolesta!] — Juuri näin. — Haluan tässä vaiheessa nostaa seuraavaksi esiin neuvoston oikeuspalvelun roolin perussopimusten tulkinnassa, ja se, miksi nostan tämän asian esiin, johtuu siitä, että tätä EU:n elpymispaketin

perussopimuksen mukaisuutta on yritetty elpymispaketin kannattajien suunnalta perustella oikeudellisesti nimenomaan ja yksinomaan tällä neuvoston oikeuspalvelun elpymispakettia puoltavalla lausunnolla.

Arvoisa puhemies! Voidaan katsoa, että jossain määrin haasteelliseksi elpymispaketin perussopimuksen mukaisuuden arvioinnin tekee se, että EU:n tuomioistuimen oikeusvaltiollinen kontrolli on jälkikäteistä eikä unionin oikeudessa ole jäsenvaltioiden valtiosääntöjen tavoin kehittynyttä ennakollista perustamissopimusten mukaisuuden normikontrollia. Suomessa taas ennakollista normikontrollia toteuttaa perustuslakivaliokunta.

Neuvoston oikeuspalvelusta keskusteltaessa on olennaista ymmärtää se, mitä oikeuspalvelu on ja mitä se ei ole. Neuvoston oikeuspalvelu ei ole tuomioistuin, se ei ole perustuslakivaliokunta eikä se ole valtiosääntöoikeudellinen elin. Se ei ole valtiosääntöoikeudellinen elin, joka tuottaisi valtiosääntöoikeudellisesti merkittäviä asiakirjoja. Se on oikeudellinen yksikkö poliittisen toimielimen palveluksessa, ja sen tehtävänä on toteuttaa EU:n agendaa.

Arvoisa puhemies! Myös meillä perustuslakivaliokunnassa suoritettiin arvio neuvoston oikeuspalvelun roolista ja sen elpymispakettia koskevasta lausunnosta, ja perustuslakivaliokunnan kannalta keskeisin kysymys neuvoston oikeuspalvelun roolia ja sen antamaa lausuntoa arvioitaessa oli se, onko neuvoston oikeuspalvelun näkemyksillä ylipäätään valtiosääntöoikeudellista arvoa. Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa kävi ilmi, että oikeuspalvelun lausunto ei ole valtiosääntöoikeudellisesti merkittävä asiakirja. Lausunnolla ei siis toisin sanoen ole perustuslakivaliokunnan toteuttaman valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin kannalta merkitystä.

Arvoisa puhemies! EU-oikeus on usein hyvin väljää, ja se mahdollistaa erilaiset tulkinnat, ja näiden usein varsin väljien tulkintojen tekemisessä neuvoston oikeuspalvelulla on keskeinen asema. On tärkeää ymmärtää, että neuvoston oikeuspalvelun tehtävänä ei ole varjella perussopimuksia vaan mahdollistaa EU:n päätöksenteko.

Suomessa perustuslakivaliokunta toteuttaa työssään lainsäädännön perustuslaillista ennakkovalvontaa, ja se on tehtävässään hallituksesta riippumaton. EU:ssa ei ole vastaavaa lainsäädännön ennakollista perustuslakikontrollia. Neuvoston oikeuspalvelu ei myöskään ole riippumaton elin, vaan nimenomaisesti ja määritelmällisesti neuvoston yksikkö, joka palvelee EU:n etua. Lisäksi oikeuspalvelun lähtökohtana on EU:n perussopimusten luovakin tulkinta, jossa valtiosääntöoikeudellisiin näkökohtiin tai yksittäisten jäsenvaltioiden perustuslakeihin ei ole tarkoituksenmukaista kiinnittää huomiota. Perustuslakivaliokunnan tulkintaa puolestaan ohjaa perustuslaki ja sitä koskeva tulkintakäytäntö. Oikeuspalvelun lausunnot eivät ole objektiivisuuteen pyrkivää juridiikkaa, vaan ne ovat keino hyväksyttää tietynlainen ratkaisumalli lainsäätämismenettelyssä.

Neuvoston oikeuspalvelun jäsenet [Puhemies: 5 minuuttia!] ovat EU-virkamiehiä, joiden on EU:n henkilöstösääntöjen mukaan suoritettava tehtävänsä ja toimittava ainoastaan unionin edun mukaisesti — tämä oli siis suora lainaus henkilöstösäännöistä. Kyseisissä säännöissä kielletään erityisesti jäsenvaltioiden näkemysten huomioiminen. Oikeuspalvelun jäsenten neuvojen tarkoitus on mahdollistaa oman toimielimen tavoitteiden toteutuminen.

Toisin kuin komission oikeuspalvelulla, neuvoston oikeuspalvelulla ei ole virallista muodollista, menettelyllistä asemaa. [Jari Koskela: Ei ole, neuvoa-antava!] — Juuri näin. — Neuvostolla ei ole minkäänlaista velvollisuutta pyytää eikä seurata oikeuspalvelun lausuntoa. [Jari Koskela: Puolueellinen elin!] Neuvoston oikeuspalvelu antaa lausun-

tonsa jäsenvaltioille, joilla on myös omia oikeudellisia asiantuntijoita. Neuvostossa oikeudellisista näkökohdista on usein hyvinkin erilaisia näkemyksiä. Myös komission ja neuvoston oikeuspalvelut ovat tulkinnoista usein jonkin verran erimielisiä.

Oikeuspalvelu on läsnä kaikissa neuvoston ja sen alaisten valmisteluelinten kokouksissa. Oikeuspalvelu ei siten ole pelkkä oikeudellinen toimija. Se osallistuu neuvotteluihin jatkuvasti ja esittää ratkaisuja myös muihin kuin oikeudellisiin kysymyksiin, mikä tekee oikeudellisten ja poliittisten kysymysten erottelun hyvin vaikeaksi. Oikeuspalvelun tulkinta ei myöskään saa joka kerta jäsenvaltioiden tukea. Esimerkkinä voidaan mainita EU:n perusoikeusviraston poikkeuksellinen perustaminen oikeuspalvelun kriittisestä kannasta huolimatta. Oikeuspalvelun tulkintoja ei ole aina nähty oikeina ja niihin on suhtauduttu usein varsin kriittisesti jäsenvaltioissa.

Arvoisa puhemies! Suomessa oikeudellinen kanta on koko EU-jäsenyyden ajan muodostettu EU-asioissa itsenäisesti osana kansallista kannanmuodostusta. U-kirjelmää laadittaessa neuvoston oikeuspalvelun kanta ei ole yleensä edes tiedossa. Suomi on myös usein ollut oikeuspalvelun arvioista eri mieltä. Tällaisia tapauksia löytyy. Suomi on omilla puheenjohtajuuskausillaan edistänyt tavoitteita, jotka ovat olleet usein ristiriidassa oikeuspalvelun näkemysten kanssa. Suomessa oikeuspalvelun arvioille ei ole annettu automaattista arvoa, vaan ne on arvioitu usein kriittisesti.

Neuvoston oikeudellinen yksikkö on neuvoston palveluksessa. Toiminnassaan se ei edusta jäsenvaltioita vaan neuvostoa toimielimenä. Trilogineuvotteluissa oikeuspalvelu puolustaa neuvoston kantaa. Suurilla jäsenvaltioilla on enemmän painoarvoa kuin pienillä määriteltäessä neuvoston suuntaa ja poliittista tahtoa. Oikeuspalvelun arvioissa keskeistä on oikeudellinen riskiarviointi, kun se tasapainoilee neuvoston tahdon ja perussopimusten tulkinnan välillä. Oikeuspalvelussa tapahtuvaan riskiarvioon vaikuttaa [Puhemies: 10 minuuttia on kaksi kertaa suositusaika!] se, että käytännössä vain harvat asiat päätyvät EU-tuomioistuimen arvioitaviksi.

Arvoisa puhemies! Vielä loppuun totean, että oikeuspalvelun tavoitteina on pyrkiä tiettyjen tavoitteiden toteuttamiseen. Usein sen lausunnoissa oikeudelliset argumentit esitetään valikoiden, instrumentaalisesti tai tavalla, jonka selkeä tarkoitus on mahdollistaa tietynlainen neuvostossa jo syntymässä oleva kompromissi. Neuvoston oikeuspalvelun lausunnolla ei voida millään muotoa perustella nyt käsittelyssä olevien omien varojen päätöksen ja siihen sisältyvän elpymispaketin perussopimuksen mukaisuutta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

4.53 **Petri Huru ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä olemme jo tovin puhuneet hallituksen esityksestä EU-tukipaketista. Ja kun yksi eniten tukea saavista maista on Italia, niin on myös kuultu paljon argumentteja pelastusrahaston puolustajilta siitä, että Italian suunnittelemalla 250 euron lapsilisällä jokaisella lapselle aina 21 ikävuoteen asti ei olisi mitään tekemistä tämän pelastusrahaston kanssa, että ne olisivat jotenkin eri päätöksiä tai eri rahoja tai eri budjeteista tai että pelastusrahaston saamiset käytettäisiin johonkin muuhun ja lapsilisiin Italia ottaisi rahat jostain toisaalta.

Tämä on hämmentävää puhetta, ja jos paketin puolustajat näin vilpittömästi ajattelevat, niin ei ole ihme, että Italiassa nauretaan matkalla pankkiin hakemaan suomalaistenkin maksamia pelastusrahoja. Italiassa ymmärretään, että tietenkin he voivat näin tehdä, kuka sitä estää, koska onhan tämäkin pelastusrahasto tehty sillä periaatteella, että vain pieni vä-

hemmistö sen perusteista liittyy koronaan ja tulevaisuudessa vastaavanlaisia tulonsiirtopaketteja ryhdytään tekemään eri nimisinä.

Tästä elpymispaketista onkin jo kuultu puheita sen kaavailemisesta pysyvämmäksi toimintamalliksi. Näillä tasoitellaan kilpailukykyeroja unionin valtioiden välillä. Italiassa on huomattu myös, että koska ranskalaiset pankit ovat taanneet paljon Italiassa ja Saksa ei millään halua Italian eroavan eurosta, koska sen oma vaikutusvalta ja talouden uskottavuus maailmalla kokisi kovan kolhun, niin rahoittaja löytyy aina Italian ulkopuolelta. Ei Italian tarvitse laittaa taloutta ja kilpailukykyä kuntoon, sillä jos Ranska ja Saksa niin haluavat, niin kertaluonteisia — siis kertaluonteisia — pelastuspaketteja kyllä on tulossa eri nimillä toinen toisensa perään tulevaisuudessa aina, kun niitä tarvitaan, ja jos niitä ei ole helposti tulossa, niin vilautetaan euroeroa, ja jo alkaa rahaa virrata. Ja maksajan tietysti oletetaan taas löytyvän pohjoisesta.

Jotta tukipaketista ei muodostu pysyvää toimintamallia, jota esimerkiksi komission varapuheenjohtaja Dombrovskis on jo puheissaan väläytellyt, tätä tukipakettia ei tule missään nimessä hyväksyä, vaan se tulee hylätä. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies.

4.57 **Ari Koponen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä otteita valtiovarainvaliokunnan mietinnöstä VaVM 4/2021, PS-vastalause:

”Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi omien varojen järjestelmästä annetun päätöksen, joka sisältää EU:n monivuotisen rahoituskehyksen sekä EU:n elvytyspaketin. Omien varojen päätös sisältää unionin talousarvion rahoittamisen perusteet vuosille 2021—2027. Vuoden 2018 hinnoin kokonaisrahoitus on yhteensä 1 087 miljardia euroa. Hintakorjausmekanismissa sovelletaan 2 prosentin deflaatiokerrointa, mikä kasvattaa elpymispaketin arvoa todennäköisesti inflaatiokehitystä nopeammin.”

”Omien varojen päätökseen sisältyy myös 750 miljardin lainanottovaltuus elpymisvälineen rahoittamiseksi, mikä lisää Suomen jäsenmaksuja noin 210 miljoonalla eurolla vuoteen 2058 asti.”

”Pakettia kutsutaan monissa eri yhteyksissä poikkeukselliseksi, kertaluontoiseksi ja tarkkarajaiseksi. Perussuomalaisten mielestä se ei ole mitään näistä. Paketin kerrotaan myös elvyttävän koko EU:n taloutta ja siten olevan hyvä myös Suomen taloudelle. Mielestämme paketti ei elvytä Suomen taloutta, vaan pikemminkin se on taloudellemme haitallinen. Paketti johtaa tulonsiirto- ja velkaunioniin, ja pahimmillaan luo jäsenmaille insentiivin velkaantua lisää.”

”Suomen osuus EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä on noin 16,7 miljardia euroa. Vuosittaiset EU-jäsenmaksut ovat keskimäärin 2,6 miljardia euroa tulevalla rahoituskehyskaudella.”

”Aiemmasta rahoituskaudesta kasvua tulee noin 700 miljoonaa euroa. Kasvava jäsenmaksu johtuu pääosin Ison-Britannian EU-erosta. Eron aiheuttama jäsenmaksutulon menetys olisi pitänyt kompensoida unionin menoja leikkaamalla. Suomen pitkäaikainen tavoite on ollut pienentää reaalista nettomaksuosuutta, ja näin ollen hallitus ei onnistunut neuvotteluissa. Perussuomalaisten mielestä tästä tavoitteesta olisi pitänyt pitää kiinni.”

”Odotettavissa on, että omien varojen järjestelmään tehtävät muutokset tulevat jatkossa joko nostamaan Suomen jäsenmaksuosuutta tai vastaavasti heikentämään Suomen verotuottoja.”

”Suomen osuus maksukorjauksista jää aiempia vuosia pienemmäksi, mutta on siitä huolimatta edelleen 130 miljoonaa euroa vuodessa. Nämä maksut menevät Alankomaiden, Itä-

vallan, Ruotsin, Saksan ja Tanskan hyväksi. Suomi on maksanut ja neuvottelutuloksen mukaan edelleen maksaa järjestelmämuutoksesta huolimatta kohtuuttoman summan maksukorjausjärjestelmän mukaisia osuuksia kyseisille jäsenmaille. Hallituksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin maksukorjausjärjestelmästä luopumiseksi niin, että kunkin jäsenmaan maksuosuus määrätään todellisiin taloustietoihin perustuen."

"EU:n budjettia rahoittavat perinteiset omien varojen lähteet ovat bruttokansantuloon ja arvonlisäveroon perustuvat varat. Kuten mietintö toteaa, alv-pohjainen oma vara suosii niitä maita, joissa arvonlisäveron kiertäminen on yleistä. Sama koskee myös bktl-pohjaisia varoja. Bktl- ja alv-tilastot tyypillisesti näyttävät todellisia arvoja pienempiä lukemia vähemmän kehittyneissä, [Puhemies koputtaa] matalamman kansantuotteen maissa." — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

5.03 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Edellinen puheeni päättyi siihen, että totesin, minkä edustaja Tynkkynen nosti puheessaan esiin, että kysytään kansalta. Kansalaisilta on tullut paljon viestejä, ja edellisen puheeni päätteeksi sanoin, että seuraavassa puheessa kerron, mitä ihmiset ovat viestineet. Niitä viestejä tulee aamuyöstä, niitä tulee illalla myöhään, eli kyllä Suomi valvoo: Suomi valvoo, mitä me täällä eduskunnassa teemme. Ja juuri äskenkin sain viestin, jossa kannustettiin ihmisiä tekemään työtä täällä eduskunnassa, koska me olemme työntekijöitä, me teemme täällä töitä, me olemme kansalla töissä — kansa on meidän palkkamme maksaja.

"Se, että jos Suomi hoitaa asiat paremmin kuin muut, ei voi tarkoittaa sitä, että me maksamme niiden laskut, jotka hoitavat asiat huonosti. Muualla lasketaan verotusta, meillä nostetaan. Tämä sotii voimakkaasti meidän kansalaisten ja yrittäjien moraalikäsitystä vastaan ja myös murentaa sitä. Tämän jälkeen en ole enää iloinen veronmaksaja, vaan siirrän mieluummin yritykseni vaikka Viroon. — Kunnioittavasti, yrittäjä Risto."

"Kansa tietää, ettei se ole elvytyspaketti, se ei ole koronatukipaketti, se ei ole kertaluonteinen. Tällä velkaannutetaan Suomi liittovaltioon ja ostetaan EU-virkoja, niitä hillotolppia. — Terveisin, Vesa."

"Mietin isovanhempiani, jotka kaikki neljä olivat sodassa, toiset Karjalan evakoita, joilta vietiin kaikki — tämän maan todellisia pelottomia rakentajia. Onneksi he eivät ole näkemässä tätä tilannetta, kun tätä maata ollaan myymässä henkilökohtaisten EU-virkatoiveiden ja mahdollisten kuviteltujen mainehaittojen pelon vuoksi. — Timo."

"Yhteislainoihin ei ole tarvetta nyt eikä ikinä. Jokainen maa saa nyt itse ottaa lainaa niin paljon kuin haluaa, ja sitä myös annetaan, joten miksi täytyy sitoutua laittomaan lainanottoon ja tulonsiirtounioniin? Kaikki jo tietävät, ettei tämä tule olemaan kertaluontoinen. — Yrittäjä Riitta, tutkija Meerit."

"Terveiset Kainuun korvesta! Moni on taistellut ja antanut henkensä tälle maalle, jotta sitä ei voitaisi enää koskaan alistaa eikä asettaa suurvallan määräiltäväksi. Nyt te kansanedustajat ette saa tehdä tyhjäksi sitä, minkä puolesta suomalaiset ovat uhranneet henkensä: vapauden ja itsenäisyyden sekä suomalaisten kovalla työllä rakentaman Suomen. Tämän kirjeen tarkoitus on vain muistuttaa, kenen takia siellä olette: meidän suomalaisten. Tällä historiallisella hetkellä, kenen puolella seisot? — Eläkeläinen, äiti, isoäiti Irma."

"Tärkeämpi kysymys on, että oletteko valmiit hyväksymään sen, että siirtyisimme rahaston hyväksymällä EU-fiskaaliunioniin ja lopulta liittovaltioon. Kuten hyvin tiedätte,

EU suunnittelee useita uusia EU-tason veroja, jotka käytännössä veisivät meidät liittovaltioon. Tähän rahasto aukaisisi oven. Tuomas.”

”Lastemme puolesta ’ei’ tukipaketille. Sanna ja perhe.”

Arvoisa rouva puhemies! Kainuulainen äänestäjä kirjoittaa: ”Olen kasvaneen huolen ja suoranaisen pelon vallassa seurannut viime kuukausien poliittista keskustelua ja valtiovallan toimintaa Suomessa. En tunnista tätä maata enää omakseni. Olen jopa joutunut pyytämään anteeksi teini-ikäiseltä lapseltani sitä, että sukupolveni teot tulevat jättämään hänelle aivan toisenlaisen maan kuin minkä omat sodan käyneet isoisäni ylpeinä jättivät edelleen rakennettavaksi omille jälkipolvilleen. Häpeän sitä alennustilaa, jonka partaalla rakas Suomenmaamme on. Mitä häpeän päälle voidaan rakentaa? Ei mitään kestävää. Kunnioittavasti, Kirsi.”

Arvoisa puhemies! Halusin tuoda nämä tarinat tänne eduskunnan saliin, jotta kansalaisten viesti välittyisi tänne. Kiitän kaikkia, jotka lähettävät näitä viestejä meille. Niitä tulee. Toivon, että kansanedustajat kuuntelevat kansalaisia, sillä me olemme kansalla töissä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Koskela.

5.08 **Jari Koskela ps:** Arvoisa rouva puhemies! Elpymispaketin käsittelyjärjestys kummastuttaa. Rahanjaosta on jo päätetty, vaikka pakettia ole vielä edes hyväksytty meillä tai kahdeksassa muussakaan maassa. Omille äänestäjille on kyllä viestitetty, miten nyt saadaan rahaa vihreään siirtymään, ilmastotoimiin, työllisyystoimiin, reiluun siirtymään ja ties mihin. Näin kuntavaalien alla tämä on tietysti ymmärrettävää. Luvataan rahaa sinne sun tänne. Paketin hyväksymisestä on tehty ikään kuin pakollista, kun rahat on jo jaettu.

Arvoisa hallitus, ei se näin mene. Me emme saa tästä paketista yhtään mitään, vaan olemme nettomaksajia, ja me saamme pienen osan takaisin omista rahoistamme. Tämä on siis velkarahaa, jonka tulevat polvet joutuvat takaisin maksamaan. Kaiken lisäksi meillä on jo valmiiksi yhteiseurooppalaisia vastuita, jotka saattavat langeta myös maksettaviksi, muitakin. Suomen piilotetut vastuut ovat yli 100 miljardia, ja kuinka suureksi ne ehtivätkään vielä kasvaa, jos emme laita pistettä tälle kehitykselle? Eli ei meillä Suomessa niin kauhean hyvin tällä hetkellä mene ilman tätä elpymisvälinettäkään.

Tukipakettia perustellaan koronakriisillä, joka onkin runnellut jokaisen maan taloutta, mutta kuten tiedämme, vain 30 prosenttia paketista jaetaan suoraan koronasta johtuvista syistä. Suurin osa jakoperusteista ei siis liity koronaan. Onkin luultavaa, että tukipaketti olisi jouduttu myöntämään ilman epidemiaakin.

Arvoisa puhemies! Elvyttäminen on perusteltua. Jokaisen maan talous on taantunut koronakriisin takia enemmän tai vähemmän, mutta elvytystä voidaan tehdä kuitenkin kansallisesti. Meidän ei tarvitse ottaa vastataksemme toisten velkoja. Kansallinen elvytys on hyödyksi meille kaikille. On arvioitu jopa, että esimerkiksi Yhdysvaltain massiivisen kansallisen noin 5 000 miljardin elvytyspaketin kautta se auttaisi Suomea enemmän kuin tämä EU:n oma 750 miljardin tukipaketti. Kaikki maat saavat nyt halpahintaista lainaa. Sitä on saatavilla jopa nollakorolla. Tämä on se tapa, jolla maiden pitäisi elvyttää, ja tästä 750 miljardin euron tukipaketista valtaosa menee sinne Etelä-Euroopan maihin, Italiaan yksistään se 200 miljardia, ja on sanottu, että sitten he elvyttävät meidän vientiämme, mutta valitettavasti vain noin 5—6 prosenttia meidän viennistämme menee sinne Etelä-Euroopan maihin.

Totta on, että me olemme myös kansallisesti elvyttäneet massiivisesti. Yrityksiäkin on tuettu, ja erityisesti kunnille on annettu rahaa enemmän kuin ne koronan takia olisivat ehkä tarvinneetkaan. Kunnille on ylikompensoitu sopivasti juuri ennen kunnallisvaaleja, elikkä tämä vuosikin vielä menee hyvässä nousukiidossa, mutta palaamme sen jälkeen sitten normaaliin elämään. Elikkä tiedämme, että kunnat olivat hyvin suurissa vaikeuksissa jo ennen koronaa, ja tämä huolestuttaa meitä perussuomalaisia valtavasti, mitenkä kunnat pärjäävät jatkossa Suomessa. Yrityksiä olisimmekin voineet tukea enemmän. Suomessa yritystukien määrä on Euroopan pienin. Sieltä yrityssektoriltahan ne kuntienkin ylläpitämiseen saatavat verorahat saadaan, ja siksi yritysten tukeminen olisi tärkeätä. Ainoastaan Irlanti ja Kroatia ovat Euroopassa myöntäneet yritystukia Suomea vähemmän.

Suomelle tukipaketista on asiantuntijoiden mukaan vain vähän tai ei lainkaan hyötyä. On mahdollista, että paketti jopa heikentää velkakestävyyttä ja taloudellista tuottavuuttamme. Elvytyksen sijaan paketin tosiasiallinen tarkoitus onkin vain viedä EU:ta valitettavasti fiskaaliunionin suuntaan. Valtioneuvosto ei ole esittänyt vaikuttavuusarvioita tukipaketin vaikutuksista. Valitettavasti näin on. Ehkä hallituksessa ymmärretään, että sellaista ei kannata tehdä, koska tulokset olisivat tukipaketin puolustajien kannalta ikäviä, se on nähtävissä. Tukipakettia perustellaan poliittisilla syillä. Meille kuulemma tulee ennennäkemätöntä mainehaittaa, kuten olemme lehdistä saaneet lukea, jos emme pakettia hyväksy. Mitä se käytännössä tarkoittaa, se on sitten aivan toinen juttu, ja oliko se tilattu lausunto, näin juuri sopivasti.

Arvoisa puhemies! EU:n tukipaketti on valmisteltu huonosti, [Puhemies koputtaa] ja se ei liity koronaan, eikä se juurikaan edes elvytä. Muun muassa näiden asioiden perusteella me vastustamme tukipaketteja, ja kuten sanottu aikaisemminkin, [Puhemies koputtaa] niin me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia ja emme hyväksy tätä tukipakettia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Immonen.

5.14 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! Suomen hallitus on yrittänyt väittää yhä uudelleen ja uudelleen — myös eilen ja tänään täällä salin puolella — että elpymisrahaston elvytysvaikutus Suomelle olisi merkittävä. Rahaston elvytysvaikutus on kuitenkin todellisuudessa joko erittäin vähäinen tai jopa negatiivinen. Suomen osallistuminen rahastoon voi pahimmillaan hidastaa talouskasvua. Monet talousasiantuntijat ovat todenneet, että hyvin todennäköisesti rahastosta päädyttäisiin rahoittamaan tuottamattomia tai huonotuottoisia investointeja. Näistä voisi muodostua myöhemmin taakka myös Suomen taloudelle. On siis hyvin todennäköistä, että rahaston varat päätyvät tuottamattomiin investointeihin. Rahaston tarkoitus on elvyttää euromaiden talouksia lisäämällä investointeja muun muassa ilmastoa ja digitaalista taloutta edistäviin kohteisiin. Komissio käyttää tästä rahastosta uljaasti nimiä Next Generation. Se viittaakin siihen, että tavoitteena on ideologisesti trendikkäiden yhteiskunnallisten tavoitteiden edistäminen — no, koska ne nyt sattuvat olemaan tällä hetkellä trendikkäitä. On kuitenkin hyvin kyseenalaista, elvyttävätkö tällaiset tavoitteet aidosti taloutta.

Arvoisa puhemies! Euroopan unioni ja Suomi tarvitsevat lisää investointeja kansainvälisesti kilpailukykyisen tuotannon lisäämiseksi. Tällaisia investointeja ei kuitenkaan vaivaa rahoituksen puute. Erityisesti suuret yritykset ovat voineet helposti rahoittaa kannattavia investointeja laskemalla liikkeelle matalakorkoisia velkakirjoja kansainvälisillä pää-

omamarkkinoilla. Pienten yritysten pankkirahoituksen saatavuus on myös helpottunut jonkin verran. On vaikea luottaa siihen, että poliitikot osaisivat valita talouden kannalta oikeat investointikohteet, tai siihen, että komissio kykenisi valvomaan rahojen päätymistä oikeisiin kohteisiin. Vaikuttaa huolestuttavasti siltä, että rahat päätyvät kannattamattomiin ja erityisen riskialttiisiin investointeihin. Poliittinen ohjailu norsunluutorneista vain pahentaa tätä ongelmaa johtaen tuottamattomien investointien määrän kasvuun. Tuottamattomat investoinnit taas toisivat huomattavia kustannuksia niitä rahoittaneille valtiolle, pankeille ja yrityksille.

Arvoisa puhemies! Rahaston elvytysvaikutus Suomelle on siis todennäköisesti negatiivinen. Valtioneuvoston oma tutkimus päätyi arviossaan siihen, että EU:n rahaston elvytysvaikutus Suomeen olisi erittäin pieni. Tämä selviää valtioneuvoston julkaisuista vuodelta 2021. Kyseisessä raportissa todetaan sivulla 288 seuraavaa: ”Alustavan arvion mukaan kasvupaketti voisi kasvattaa potentiaalisen tuotannon kasvua 0,1 prosenttia vuosittain keskipitkällä aikavälillä.” Siis 0,1 prosenttia, toisin sanoen ei yhtään.

Elvytystutkija ja dosentti Juha Tervala on puolestaan todennut seuraavaa: ”Pohjoisen osan finanssipoliittisen elvytyksen vaikutus eteläiseen osaan viennin välityksellä on erittäin pieni, koska kauppa pohjoisen ja etelän osan välillä on pientä. Todennäköisesti eteläisen osan elvytys lisäisi tuotantoa merkittävästi etelässä, mutta vaikutus pohjoiseen osaan viennin välityksellä olisi todella pieni.” Tervalan mukaan elpymisrahaston kautta toteutetut tulonsiirrot todennäköisesti heikentäisivät vientituotteiden kysyntää EU:n rikkaissa maissa. Tämä johtuu siitä, että Suomen vienti EU:n rikkaisiin maihin, kuten Ruotsiin ja Saksaan, on huomattavasti suurempaa kuin eteläisiin jäsenmaihin, kuten Italiaan tai Espanjaan. Koska elvytysrahat suuntautuisivat eteläisiin jäsenmaihin lisäten kysyntää niissä samalla kun ne vähentäisivät kysyntää pohjoisissa jäsenmaissa, [Puhemies koputtaa] tämä vähentäisi Suomen vientituotteiden kokonaiskysyntää.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Huru.

5.20 **Petri Huru ps:** Arvoisa rouva puhemies! Täällä nyt edelleen käsittelemme tätä hallituksen esitystä EU-tukipaketista, jossa siis olemme antamassa rahaa muun muassa Etelä-Euroopan maille, ja Espanja on niistä yhtenä suurena saajamaana.

Hallitus on kovasti halunnut vakuutella, että Espanjan koronakesällä säätämä perustulo kaikille kansalaisilleen ei liittyisi mitenkään tähän elpymisrahastoon tai että ne muka ovat eri asioita ja että ne on päätetty eri aikaan eikä mukamas tästä elpymisrahastosta johtuen. Hyvät edustajakollegat, joita täällä nyt ei kyllä itse asiassa näy kuin perussuomalaisia — eipä näy hallitusta tai kokoomusta kiinnostavan olla puolustamassa tätä pakettia täällä tähän aikaan, puoli kuuden aikaan aamulla — tämä kuitenkin liittyy erittäin syvällisen periaatteellisesti juuri tähän elpymisrahastoon. Kovasti halutaan myös vakuutella sitä, että Espanjan suunnittelema neljän päivän työviikko -kokeilu viiden päivän palkalla ei liittyisi mitenkään tähän elpymisrahastoon. Uskooko tähän joku, siis joku muu kuin hallitus?

Nämä ovat kalliita kokeiluja, joita varmasti Suomessakin voisi kokeilla, jos valtion kassassa olisi rahaa ja maassa veronmaksajia. Tosin kun vihreä siirtymä näyttää vievän myös investointeja ja työpaikkoja, niin näyttää vahvasti siltä, että Suomessa ei ole rahaa kassassa jatkossakaan. Meillä on perinteisesti eletty taloudellisesti vastuullisesti, ja siksi tuon kaltaisia suunnitelmia ei ole täällä lähdetty toteuttamaan. On laskettu, että se on hyötyynsä nähden kallista.

Eikö ole mielenkiintoista, että pahimmassa koronakriisissä ja sen jälkeen Espanjassa on katsottu, että heillä on neljän työpäivän kokeiluun täydellä palkalla ja perustuloon varaa, siis tässä tilanteessa? Hyvät kollegat täällä salissa, siis te perussuomalaiset kollegat, koska täällä ei muita ole edelleenkään, ja kansalaiset siellä ruudun takana — jos tähän aikaan joku vielä, tai jo, lähetystä katsoo — tämä liittyy erittäin syvällisen periaatteellisesti juuri tähän elpymisrahastoon. Nyt suurimpiin elpymisrahaston nettosaajiin kuuluva Espanja näyttää juuri esimerkkiä siitä löysästä taloudenpidosta ja moraalikadosta, mitä tällä elpymisrahastolla palkitaan. Espanja on hoitanut talouttaan suorastaan välimerellisen rennosti ja sääti 3 miljardia vuodessa maksavan perustulon viime kesänä, juuri silloin, kun korona oli maata pahiten kuristamassa. Perustulo astui voimaan kesäkuun alusta 2020, ja se maksaa espanjalaisille veronmaksajille 3 000 miljoonaa vuodessa, eli 3 miljardia. Siellä luotetaan vahvasti siihen, että jos omat rahat loppuvat, niin pohjoisessa Euroopassa on niin tyhmiä valtioita ja niiden veronmaksajia — tai ei oikeastaan veronmaksajia vaan päättäjiä — että he rientävät riemusta kiljuen rahasäkin kanssa apuun.

Arvoisa puhemies! Koska suositeltu aika loppuu, en jatka pidempään, mutta totean, että tätä tukipakettia ei ole syytä hyväksyä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koponen, Ari.

5.26 **Ari Koponen ps:** Arvoisa puhemies! Jatkan edellisessä puheenvuorossa kesken jäänyttä puhetta:

EU:n budjettia rahoittavat perinteiset omien varojen lähteet ovat bruttokansantuloon ja arvonlisäveroon perustuvat varat. Kuten mietintö toteaa, alv-pohjainen oma vara suosii niitä maita, joissa arvonlisäveron kiertäminen on yleistä. Sama koskee bktl-pohjaisia varoja. Bktl- ja alv-tilastot tyypillisesti näyttävät todellisia arvoja pienempiä lukemia vähemmän kehittyneissä, matalamman kansantuotteen maissa. Omiin varoihin sisältyy siten tahattomasti sisäänrakennettuna maiden välinen tulonsiirtomekanismi. Tämä on järjestelmäominaisuus, joka johtuu yksinkertaistettuna siitä, että jäsenmaat ovat liian erilaisia.

On keskeistä ymmärtää se, että suunniteltaessa mahdollisia uusia omia varoja ymmärretään maiden erilaisuus. Uusiin omiin varoihin sisältyy huomattavia riskejä. Kenties parempi rahoitustapa EU:lle saattaisi olla se, että perinteisten omien varojen osalta parannetaan laskentatapoja ja tiivistetään veropohjia. Näin ollen EU:ssa jokainen jäsenmaa on velvoitettava varmistamaan alv-kertymä ja bruttokansantulo todellisuutta vastaaviksi.

Muovivara ei ole Suomelle erityisen vahingollinen, sillä laskentatapa suosii muovia kierrättäviä maita. Muovivaraan on määrätty helpotuksia köyhimmille EU-maille. Perussuomalaiset vastustavat perustelemattomia maksuhelpotuksia. Muovivaran tarkoitus on kerätä EU:lle uusia omia varoja ja synnyttää positiivisia ympäristövaikutuksia, eikä toimia jälleen uutena maiden välisenä tulonsiirtomekanismina. Sinänsä uusi muovivara laskee Suomen vuosittaisia jäsenmaksuja noin 30 miljoonaa euroa.

EU-komissio on esittänyt perustiedot vain muovivarasta, eikä senkään osalta ole riittäviä arvioita vaikutuksista Suomen kilpailukykyyn, työllisyyteen tai verotuottoon. Muiden uusien varojen — hiilitullimekanismin, digitaaliveron, uudistetun ehdotuksen mukaisen päästökaupan huutokauppatulon, rahoitustransaktioveron ja yhteisen yhdistetyn yhteisöveropohjan — osalta kaikki alustavankin kannanmuodostuksen edellyttämät tiedot ja vaikutusarviot puuttuvat kokonaan. Vaikka uusien omien varojen jo nyt tiedossa olevat ongelmat saataisiinkin ratkaistua, on epäselvää, suostuisivatko kaikki jäsenmaat niiden käyt-

töönottoon. Elpymisvälineen rahoittamiseksi jäsenmaat joutuvat valitsemaan selvästi korkeampien jäsenmaksujen ja huonosti suunniteltujen uusien omien varojen väliltä.

Kesäkuuhun 2021 mennessä annettavat uudet ehdotukset ovat hiilitulli, digitaalivero sekä päästökaupan laajentaminen. Digitaaliveron säätäminen pelkästään EU-alueelle sisältää riskejä ja jättää luonnollisesti suuret digijätit veron ulkopuolelle. Ratkaisuja tulisikin hakea OECD:n pilareiden 1 ja 2 valmistelusta.

Kesäkuuhun 2024 mennessä komission tulisi antaa ehdotukset rahoitustransaktioverosta sekä uudesta yhdistetystä yhteisöveropohjasta. Kummatkin ehdotukset ovat ongelmallisia eri syistä. [Puhemies koputtaa] Rahoitustransaktiovero EU:n laajuisena siirtäisi kaupankäynnin EU:n ulkopuolelle ja lisäisi kustannuksia. — Kiitos, puhemies.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

5.31 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kansanedustaja Petri Huru, äsken katsoitte kelloa. Minäkin katson kelloa. Se on puoli kuusi. Tuossa kivenheiton päässä Laakson sairaalassa yöhoitajana työskennellessäni tähän aikaan lähdettiin aamukierrolle. 15 vuotta yötyötä tehneenä tiedän, mitä ne aamut siellä ovat. Sen takia olen ollut äärettömän pettynyt siihen, miten Suomen hallitus on Suomessa kohdellut suomalaista hoitajaa. Ei ole elvytetty. Ei ole Suomessa elvytetty sitä hoitajaa, joka on elvyttänyt niitä hoidettavia. Sen sijaan Eurooppa on ymmärtänyt suomalaisen hoitajan arvon, antanut koronalisää hyvin, hyvin monessa maassa, kun on todennut, että jos ei ole hoitajia, ihmiset kuolevat. Nyt Suomen hallitus smalltalkkaa Eurooppaan päin ja kertoo halunsa elvyttää Eurooppaa. Suomi putosi puusta.

Kannatan kansanedustaja Jussi Halla-ahon tekemiä vastalausetta ja lausumia. Luen nämä lausumat, mitä perussuomalaiset ovat vastalauseessaan esittäneet:

Lausuma 1: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus kategorisesti kieltäytyy järjestelyistä, joilla lisätään EU-maiden välisiä tulonsiirtoja ja taloudellista yhteisvastuuta.”

Lausuma 2: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus pikaisesti saattaa valmiiksi kansallisen varamaksujärjestelmän euroalueen syvien häiriöiden varalta.”

Lausuma 3: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus edistää EU-maiden velkajärjestelymekanismin suunnittelua ja perustamista.”

Lausuma 4: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus edistää hallitun euroeron mahdollistavan mekanismin luomista EU-tasolla.”

Lausuma 5: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, onko Suomelle Euroopan rahaliittoon kuulumisesta taloudellisesti nettohyötyä vai -haittaa.”

Lausuma 6: ”Eduskunta edellyttää, että mikäli rahaliiton jäsenyydestä arvioidaan olevan taloudellista nettohaittaa, hallitus uudelleenarvioi kansallisen talouspolitiikkamme sekä rahaliiton jäsenyytemme.”

Lausuma 7: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistautuu siihen, että jossain jäsenmaassa omien varojen sekä elpymisvälineen ratifiointi epäonnistuu, ja tekee tarvittavat poliittiset toimenpiteet.”

Lausuma 8: ”Eduskunta edellyttää, että suunniteltaessa EU:n omia varoja Suomi ei tule hyväksymään yrityssektorille suuntautuvia uusia maksuja, jotka kasvattaisivat suomalaisten konsernien verorasitusta ja pienentäisivät Suomen verotuottoja.”

Arvoisa puhemies! Suomessa olisi paljon elvytettävää. Elvyttämistä voisi olla myös se, että hallitus ymmärtäisi, mitkä asiat tässä koronakriisissä ovat kaikkein kiireellisimpiä viedä eteenpäin. Jos rahaa on vähän, on priorisoitava ja se raha on käytettävä viisaasti.

Olemme täällä puhumassa tärkeästä asiasta ja puolustamassa suomalaisten rahoja. Viime eduskuntakaudella kävimme pitkiä keskusteluja liittyen sote-uudistukseen. Sielläkin puolustettiin suomalaisten rahoja, mutta nyt tällä kaudella... — Edustaja Immonen, kerroitte, että perustuslakivaliokunta alkaa kohta, ja ymmärsinkö oikein, että siellä käsitellään sote-uudistusta? [Olli Immonen: Kyllä, juuri näin!] Sote-uudistusta, jota hallitus ajaa kuin käärmettä pyssyyn tällä hetkellä, vaikka suomalainen terveydenhuollon henkilöstö on aivan puuduksissa, väsyneenä. Henkilöstöä ei ole. Oulussa suljettiin leikkaussaleja, [Puhemies koputtaa] ja HUSin kätilöt tänäkin yönä ovat juosseet aika kovaa vauhtia, jotta ovat pystyneet hoitamaan työnsä. Ei koronaelvytetä suomalaista terveydenhuoltoa, mutta ajetaan sotea kuin käärmettä pyssyyn. [Petri Huru: Hallitus saattohoitaa!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koskela.

5.37 **Jari Koskela ps:** Arvoisa puhemies! Kiitokset edustaja Juvoselle painavista sanoista.

Nyt käsittelyssä oleva EU:n niin sanotun elpymisvälineen eduskuntakäsittely ja äänestykset ovat meille jokaiselle suomalaiselle erittäin tärkeät. Sanoisin, että nämä päätökset, mitä nyt lähiaikoina tulemme täällä salissa tekemään, ovat Suomen kansalle sodanjälkeisen ajan tärkeimmät päätökset ja ne tulevat vaikuttamaan myöskin kauas tulevaisuuteen. Suomen kansa tietää jo, että kysymys on pieneltä osalta rahasta ja todellisuudessa Suomi ei tarvitse tukipakettia. Toivottavasti täällä salissakin se tullaan tietämään. Me tuimme viime vuonna velkarahalla omaa talouttamme kansallisesti 20 miljardilla. Me emme tarvitse EU:n kautta kulkevia omia rahojamme, noin 7 miljardin omalla panostuksella saatavaa runsasta 2 miljardia, jonka elpymisväline meille tulouttaisi.

Talousasiantuntija Sixten Korkman kiteytti 1.5. Uutisextrassa hyvin, miksi Suomi on mukana paketissa. Kysymys on solidaarisuudesta, sellaisesta solidaarisuudesta, jossa meidän tehtävänämme on pelastaa Italia ja Etelä-Euroopan maat. Korkmanin mukaan niiden asiat ovat niin huonosti, että jos tukipakettia ei tule, niin syntyy kriisi ja se tulee vaikuttamaan myös meihin.

Samanaikaisesti Italian pääministeri Mario Draghi ilmoitti, että paketin kaatuminen uhkaisi Euroopan tulevaisuutta. Hänen mukaansa paketin kaatuminen myös uhkaisi ja estäisi syvemmän fiskaalisen integraation tai tulevien pakettien luomisen tulevaisuudessa. Siis siellä pidetään jo ihan itsestäänselvänä, että niitä paketteja tulee tämän jälkeen jatkossa, heti tämän jälkeen. [Leena Meri: Totta kai!] Eli hän pitää varmana tulevia paketteja, ja moni muu Euroopassa pitää varmana. Hän pitää varmana talousunionia ja myös EU:n verotusoikeutta.

Myös Ranskan presidentti Macron oli uusien elvytyspakettien takana, ja sitten ihmettelenkin sitä, miksi me täällä kipuilemme tämän asian kanssa, koska muualla asia tiedetään. Pitäisi myöntää avoimesti, että nyt ollaan synnyttämässä velkaunionia ja liittovaltiota. Euroopassa kollegat puhuvat tästä hyvin avoimesti, niin että täälläkin se kyllä tiedetään.

Italian hallituksen ohjelmassa on ollut myös euroalueen yhteisen budjetin luominen. Jokainen meistä voi miettiä sitä, että jos me lähdemme talkoisiin pelastamaan maita, kuten Italiaa, jossa pimeät markkinat ovat suurin piirtein samansuuruiset, tämän 200 miljardia, mitä he saavat tästä tukipaketista. Voidaan kysyä, tulevatko he huomenna tai kenties yli-

huomenna pyytämään lisää. Voimme olla aivan varmoja, että aivan varmasti tulevat, ja se suo on pohjaton.

Eurooppa on nyt todellisessa kriisissä, josta vain pieni osa on koronan aiheuttamaa. Nyt rahaa painetaan lisää markkinoille. Kaikki maat saavat sitä lainaksi lähes nollakorolla. Jokainen tiedämme, että nykyisen kaltainen tilanne loppuu jossain vaiheessa. Korot tulevat samalla nousemaan. Kuka maksaa velat, jos maat eivät itse kykene selviytymään? [Arja Juvonen: Hyvä kysymys!] On siis kysymys sellaisesta solidaarisuudesta, että niiltä tullaan ottamaan, keillä on, ja Suomi kuuluu tähän joukkoon, ja siksi voidaan ihan aiheesta esittää kysymys siitä, kun pääministeri neuvotteli tätä sopimusta kesällä ja tuli sieltä voitonriemuisena tänne Suomeen takaisin ja kertoi, että siellä on perälauta, että meille ei tule sen enempää. Kyllä minä olen oppinut ainakin sen, että jos nimensä panee paperiin, niin viime kädessä otetaan siltä, kenellä on, [Leena Meren välihuuto] ja Suomi on tässä kohtaa siinä joukossa ainakin toistaiseksi.

Eikö nyt olisi helpompi tehdä päätös ja edesauttaa EU:ta noudattamaan niitä omia sääntöjään, joissa jokainen maa vastaa omista rahoistansa? Me tiedämme tässä salissa, että mikään ei ole huolestuttavampaa kuin isännätön raha. Eli mihinkä sinun rahasi menevät, kuka siitä päättää, ja mihinkä se jaetaan? Sinä et itse päätä siitä — nyt ollaan siinä tilanteessa. Ja jos me nyt lähdemme mukaan tähän solidaarisuuteen, niin kaiken lisäksi me emme pääse sieltä pois. Se ovi sulkeutuu. Sitä ei kysytä enää sen jälkeen, ylihuomenna, saadaanko me tulla pois. Ei. Te olette panneet nimenne, se on siinä. [Arja Juvonen: Kyllä!] Ja vielä sitä laskua maksaa sitten meidän lastenlapsetkin kaiken lisäksi.

Ja meidän ei kyllä todellakaan tarvitse olla ennustajia tietääksemme, mihinkä tämä ennen pitkää johtaa, valitettavasti. En tiedä, täällä salissa ehkä sitä pidetään hyvänä sanomana, mutta me perussuomalaiset emme pidä tätä liittovaltio-sanaa mitenkään hyvänä. [Puhemies koputtaa] Me haluamme itsenäisen Suomen pitää niin kuin tähänkin asti, ja toivottavasti myös hallitus ja nämä päättäjät täällä tekevät oikean ratkaisun sitten tulevina päivinä. Me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia, ja siksi emme me hyväksyttävä tukipakettia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Immonen.

5.43 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! Tämän elpymispaketin suurimmat riskit Suomen taloudellisen köyhtymisen lisäksi ovat maamme vaikutusvallan, kansansuvereniteetin, itsemääräämisoikeuden ja poliittisen legitimiteetin selkeä vähentyminen. Suomen itsemääräämisoikeutta ja itsenäisyyttä ei saa myydä mistään hinnasta. Nykyisten päättäjien toive ja tarkoitusperät jatkuvasta Suomen itsenäisyyden murentamisesta pala palalta ovat yksiselitteisesti tuomittavia. Historia tulee vielä muistamaan tämän hetken.

Suomi tullaan näillä päätöksillä sitomaan budjettiunionin ja asteittain etenevän liittovaltion jäseneksi — kansalta asiasta mitään kysymättä. Tämä ei millään muotoa ole yhteisen isänmaamme ja Suomen kansan edun mukaista.

Ainoa tapa estää edellä mainitut riskit onkin hylätä elvytyspaketti ja sen rahoitusjärjestelyt. On luovuttava jatkuvasta syvenevän integraation ja liittovaltion tiestä ja ryhdyttävä palauttamaan valtaa EU:lta takaisin kansallisvaltioille. Olennaista on, että mitä lähempänä päätökset tehdään kansaa, sitä paremmin nämä päätökset vastaavat kansan tahtoa.

Arvoisa puhemies! Korostan edelleen sitä, että tämä paketti ei ole Suomen kansallisen eikä taloudellisen edun mukainen. Se murentaa EU:n sääntöperusteisuutta, kiihdyttää mo-

raalikatoa ja synnyttää velka- ja tulonsiirtounionin. Jotta paketti voitaisiin ylipäätään hyväksyä, se vaatisi, että perussopimuksia muutetaan. No, tähän EU:ssa ei ole tietenkään halua ja valmiutta.

Arvoisa puhemies! Yksi suurimpia huolia EU:n elpymisrahastoon liittyen on mielestäni se, ettei sen seurauksista haluta kertoa kansalle avoimesti ja rehellisesti. Onko tämä vaikeneminen harkittu strategia? Tietämättömiä on helpompi johtaa harhaan kuin niitä, jotka ymmärtävät, mistä päätöksissä on kyse ja mihin ne johtavat. Esimerkiksi talousasiantuntija ja dosentti Tuomas Malinen on kirjoittanut seuraavaa: ”Hallituksemme ei yksinkertaisesti ole voinut kertoa totuutta elpymisrahastosta, koska silloin suurin osa suomalaisista ei todennäköisesti sitä hyväksyisi.”

Edustaja Koskela viittasikin tässä jo edellä siihen, että huolestuttavaa tässä kokonaisuudessa on se, että kun tämä rahasto on täällä eduskunnassa kerran hyväksytty, tästä rahastosta ja tulonsiirtounionin tieltä ei ole ulospääsyä. Tai ehkä on, mutta se tarkoittaisi käytännössä eroamista Euroopan unionista.

Arvoisa puhemies! Vaikka hallitus on kokoomusjohdon avustuksella vakuutellut tämän paketin olevan niin sanotusti ainutkertainen ja kertaluontoinen, on vielä kerran syytä kerrata, että tämä argumentti perusteluineen ei ole millään tavalla uskottava, johtuen muun muassa Italian ja Espanjan suurista valtionveloista. Rahasto tulee saamaan lähes sataprosenttisen varmasti jatkoa, ja Suomi maksaa jatkossakin enemmän kuin se tulee ikinä takaisin saamaan. Itse asiassa näin meille on EU:n johtajien suulla kerrottu, tosin ehkä hieman eri sanoin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koponen, Ari.

5.48 **Ari Koponen ps:** Arvoisa puhemies! Jatkan kesken jäänyttä puhettani.

Luonnollisesti Suomi menettäisi kyseiset potentiaaliset fiskaaliset tulot. Yhdistetty yhteisöveropohja puolestaan kasvattaisi suomalaisten konsernien verorasitusta ja jakokriteerit pienentäisivät Suomen verotuottoja. Perussuomalaiset vastustavat kumpaakin ehdotusta.

Suomi toimii aktiivisesti sekä kansainvälisen että EU:n tasolla tapahtuvan verotuksen kehittämistyössä, jonka tarkoituksena on rajoittaa aggressiivisesta verosuunnittelusta sekä valtioiden välisestä verokilpailusta johtuvaa yhteisöveron rapautumista. Samalla tulee tehostaa veropetosten ja veronkierron torjuntaa. Tästähän me olemme täällä nyt jo kahden päivän aikana kuulleet, että Italia on esimerkiksi Euroopan suurin maa, mitä tulee veronkiertoon, ja se on 190 miljardia euroa vuodessa.

Uudet omat varat tuovat EU:lle verotusoikeuden. Tämä hivuttaa EU:ta paisuvien menojen ja uusien verojen myötä kohti syvempää taloudellista liittovaltiota. EU:lle ei tule antaa uusia verotusoikeuksia. Yksimielisyysvaatimus on säilytettävä EU:n veropolitiikassa ja omista varoista päätettäessä. Luonnollisesti EU:lle myönnettävä verotusoikeus heikentäisi Suomen verotuottoja joko välillisesti tai välittömästi. Vaihtoehtoisesti Suomen jäsenmaksuosuus tulee nousemaan.

Kun huomataan vaikutusarvioiden puute sekä uusiin omiin varoihin sisältyvät huomattavat riskit, niin muut vaihtoehdot EU:n rahoittamiseksi olisivat parempia. Perinteisten omien varojen osalta tulisi kehittää laskentatapoja ja tiivistää alv-veropohjia.

Elpymisväline on koronan varjolla laadittu mekanismi, joka vastaa tavoitteiltaan ja osin muodoltaankin vuonna 2010 toteutettua Kreikan tukilainoitusta, vuonna 2011 toteutettua

Euroopan rahoitusvakausvälinettä ja vuonna 2012 toteutettua Euroopan vakausmekanismia. Näissä Suomen vastuut ovat 10—15 miljardia euroa. Elpymisväline ei siten ole ainutkertainen. Se jatkaa menettelyä, joka hieman muunnettuna on helppo toteuttaa uudelleen. Sitä ei voi myöskään pitää väliaikaisena, koska sen toiminta-aika jatkuu aina vuoteen 2058 asti.

Ylivelkaantuneiden jäsenmaiden ja yhteisvaluutan pelastamiseen tähtää myös Euroopan keskuspankin velkakirjojen osto-ohjelma, joka on kooltaan yli 3 000 miljardia euroa ja jossa Suomella on myös mittavat vastuut. Osto-ohjelma on pitänyt vuodesta 2015 alkaen keinotekoisesti korkoja matalalla ja rahamarkkinoita keveinä, mikä on mahdollistanut mm. Italian rajun velkaantumisen jatkumisen. Ylivelkaantumista ei ratkaista velkaa lisäämällä, vaan perusteellisilla rakenteellisilla [Puhemies koputtaa] uudistuksilla. — Kiitos, puhemies.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäenpää.

5.53 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! ”Saat, mitä tilaat” on vanha suomalainen sanonta, ja Suomen kansa ei ole tilannut tällaista Euroopan elvytyspakettia. Sen on tilannut joku aivan muu. Sen ovat tilanneet tahot, jotka haluavat Euroopan unionista tällaisen, voisinko sanoa, eurososialistisen paketin, jossa kaikki maat joutuvat ristinään keskenään tämmöiseen unioniin, jossa verotus ja velat sekoittuvat.

Arvoisa rouva puhemies! ”Saat, mitä tilaat” -sanonnan luulisi pitävän paikkansa myös Suomessa, jos suomalainen työntekijä tekee ahkerasti töitä, mutta on olemassa semmoisia sanontoja — tai niitä joku kutsuu kannustinloukuiksi — jotka jo tällä hetkellä Suomessa tekevät ihmisen arjesta aika vaikeaa.

Eräs sähkömies — juttelin hänen kanssaan tuossa — on perheellinen ja tietynlaisessa elämäntilanteessa. Ja jo nyt tällä hetkellä, kun hänen työmatkansa suuntautuvat aika kauas, hän kertoo siitä perheensä tilanteesta niin, että jos huomioi, Suomen kovasta verotuksesta johtuen, nämä työmatkakulut siinä työssään, niin käymällä töissä hän ansaitsee 80 euroa enemmän kuin jos hän on kotona. No, ei nyt ole kovin houkuttelevaa tällä hetkellä tällainen työnteko, jossa kovasta verotuksesta, sivukuluista ja työmatkakuluista aiheutuvat menot aiheuttavat sen, että se käteenjäävä tulo on vain 80 euroa suurempi kuin jos hän on työttömänä. Tätä on vaikea ymmärtää, mihin tämä tilanne ajautuu, jos nyt tästä paketista aiheutuu lisämaksuja kansalaiselle. Heidänkin perheessään on kaksi lasta, ja jos oikein olen laskenut, niin siitä tulee noin 30 euron kulut kansalaista kohti, ja silloin tämä käteenjäävä tulo on enää 50 euroa kuukaudessa.

Ei tällainen voi kovin kauan kantaa Suomea. Siinä helposti käy niin, että kamelin selkä katkeaa. Ei sellaista jaksa kukaan. Tämä ”katkaista kamelin selkä” on arabialaista etymologiaa, ja minä luulen, että Suomen kansalla kyllä katkeaa kamelin selkä tässä, jos meille aiheutetaan lisää veromenoja tällaisella paketilla, johon tietoisesti liitytään niin, että me annetaan sinne 6,6 miljardia. Me otetaan se raha velkaa, ja me saadaan käyttöömme siitä arviolta noin 2,7 miljardia, joka voi kyllä laskea vielä, koska meidän bruttokansantuotteemme on sen verran hyvä, sitä on pidetty velalla keinotekoisesti yllä... [Puhemies koputtaa] — No, arvoisa puhemies, jatkan seuraavassa puheenvuorossa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

5.59 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa puhemies! Hyvät kansanedustajat! Olemme täällä kansan asialla, ja viestejä ja sähköpostia tulee. On aamu. Olen lähettänyt kiitoksia ja terveisiä kansalaisille, mutta kyllä se tärkein minulta on unohtanut, kenelle minun pitää lähettää terveisiä. Se on tietysti oma äitini. Terveisiä äidille sinne ruudun ääreen — tiedän, että katselet tätä. Terveisiä isälle, 81 vuotta olet, laipiota tänäänkin rakennat, ja äiti niitä lautoja sinulle siellä nostelee. Kunnioitetaan, arvostetaan Suomemme rakentajia. Me perussuomalaiset vastustamme sitä, että näiden rakentajien rakentama Suomi myydään halvalla EU:lle.

Pääministeri hyväksyi 21.7.2020 vastaisena yönä EU:n yhteisen ja suurilta osin yhteisvastuullisen elpymispaketin. Paketti on ristiriidassa EU:n perussopimuksen 123, 125 ja 310 artiklojen kanssa. Hallitus on valmis syventämään EU:n luonnetta tulonsiirto-, velka- ja verounionina ja panemaan Suomen veronmaksajat mittavan laskun maksajiksi. Suomen rakentajat maksavat laskun solidaarisesti — täällä on käytetty paljon sanaa ”solidaarinen”. Mitä se tarkoittaa? Se tarkoittaa sitä, että verot nousevat mutta me suomalaiset maksamme kiltisti. Se tarkoittaa sitä, että julkinen sektori heikkenee entisestään, palvelut heikkenevät, me maksamme kiltisti.

Jos tämä elpymispaketti hyväksytään, mitä me perussuomalaiset täällä eduskunnassa vastustamme pienenä mutta sitkeänä joukkona, EU muuttuu aivan toisenlaiseksi kuin se järjestö, johon Suomi liittyi vuoden 1995 alussa. Me olemme käytännössä olleet koko jäsenyytemme ajan nettomaksaja. Tämä ei riitä, vaan hallitus haluaa nyt lisätä Suomen rahoitusta muille jäsenmaille kerralla noin 4 miljardia euroa. Tätä ei paketin kytkeminen monivuotiseen rahoituskehykseen muuksi muuta. Hallitus väittää tätä miljardipakettia kertaluonteiseksi, ja tätä ei, arvoisa hallitus, hyvät perussuomalaisten kansanedustajat ja kaikki muut, jotka ette ole täällä paikalla, Suomen valistunut kansa usko, eikä ole syytäkään. Ei kannata uskoa satuja ja tarinoita.

Tässä elpymispaketissa on kyse merkittävästä askeleesta unionin historiassa. Yhdessä otettu velka sitoo jäsenmaat entistä tiukemmin yhteen ja vie unionia kohti raskaampia yhteisvastuita. Ja velka on veli otettaessa ja veljenpoika maksettaessa. Jos tämä paketti hyväksytään, teemme EU-eliitille poliittisesti helpoksi tyrkyttää aikanaan seuraavan paketin hyväksymistä.

Viimeisimpien arvioiden mukaan Suomi saa elpymispaketista avustuksina noin 2,7 miljardia euroa ja maksaa paketista 6,6 miljardia euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että EU:n elvytyspaketista syntyy Suomelle reilusti yli 3 miljardin nettotappiot. Tästä huolimatta hallitus perustelee edelleen paketin hyötyjä Suomelle sillä, että muun muassa Etelä-Euroopan maiden elvyttäminen lahjarahalla on tärkeää Suomen viennille — ja aivan, juuri niin kuin perussuomalaisista sieltä jonkun sanomana kuului, verot päälle. Tähän päälle tulevat vielä vastuut, jos joku maa ei huolehdi asioistaan. Ne ovat 13 miljardia. Kyllä näin on juurikin.

Elpymisrahasto ei ole kertaluonteinen eikä väliaikainen. Se luo vuosikymmeniksi voimassa olevan mallin, jota on helppo soveltaa uudelleen, kun toiminnan rahoittamisesta velaksi on jo aikaisemmin sovittu. Bruegel-ajatuspajan saksalainen taloustieteilijä Guntram Wolff vastasi, että jos uusi valtava luonnonkatastrofi tulee, voidaan tehdä yksimielisesti uusi päätös käyttää uudestaan samanlainen mekanismi eli elvytysrahasto. Tämän hän sanoi 8.5.21 — tai Helsingin Sanomat tästä uutisoi. Hän toteaa, että elpymispaketin oikeudellinen perusta liittyy luonnonkatastrofeihin, jollainen koronaepidemia on ollut. [Puhemies koputtaa]

Elpymisrahasto ei ole kertaluonteinen eikä väliaikainen, vaan se tuodaan meille vielä uudelleenkin eteemme. Me emme ole tähän valmiita. Me perussuomalaiset vastustamme elvytyspakettia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laakso.

6.05 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa rouva puhemies! Olipa kerran kiltti, suloinen pieni tyttö, josta kaikki pitivät. Erityisen paljon häntä rakasti hänen vanha isoäitinsä, joka oli kutonut tytölle punaisen viitan, jossa oli huppu. Tyttö käytti sitä aina, ja sen vuoksi kaikki kutsuivat häntä Pieneksi Punahilkaksi.

Eräänä aamuna Pienen Punahilkan äiti kutsui Punahilkan luokseen keittiöön ja sanoi: ”Isoäitisi on hyvin sairas. Ota tästä kakkua ja viiniä ja vie ne hänelle, jotta hän tervehtyisi, mutta muista, ettet saa poiketa polulta, sillä metsä on hyvin vaarallinen.”

Punahilkka lupasi, ettei hän poikkeaisi polulta, ja hänen äitinsä pakkasi kakun ja viinin pajukoriin. Pieni Punahilkka puki päälleen punaisen viittansa, nosti korin käsivarrelleen ja lähti kohti isoäidin mökkiä.

Isoäidin mökki oli naapurikylässä, ja polku isoäidin mökille kulki synkän metsän halki. Matka taittui joutuisasti, ja aurinko paistoi polulle iloisesti suurten puiden oksien lomassa.

Äkkiä metsästä astui polulle suuri, harmaaturkkinen susi.

”Hyvää päivää, Pieni Punahilkka! Minne matka?” susi kysyi kohteliaasti.

”Hyvää päivää! Olen viemässä kakkua ja viiniä sairaalle isoäidilleni, jotta hän vahvistuisi ja tervehtyisi”, Punahilkka vastasi.

Punahilkka ei ollut koskaan aikaisemmin nähnyt sutta, joten häntä ei pelottanut. Susi taas oli hyvin hyvin nälkäinen, sillä se ei ollut syönyt mitään kolmeen päivään. Jos nyt toimin ovelasti, saan syödä sekä isoäidin että Punahilkan, ajatteli susi ja lipoi kieltään.

”Isoäitisi ilahtuu varmasti, kun hän saa kakkua ja viiniä, mutta eikö hän ilahtuisi vielä enemmän, jos poimisit hänelle sievän kukkakimpun? Katsohan, tuossa polun laidassa kasvaa kauniita kukkia”, susi sanoi.

Punahilkka muisti kyllä, mitä hänen äitinsä oli sanonut, mutta polun laidassa kasvoi metsäorvokkeja, vähän matkan päässä puiden alla kieloja ja pienellä aukiolla vielä taivaansinisiä lemmikkejäkin. Punahilkka laski korinsa maahan ja taittoi orvokin, sitten toisen, ja vielä kolmannenkin. Pian Punahilkka oli unohtanut äitinsä varoitukset.

Susi sen sijaan juoksi metsään ja suoraan isoäidin mökille ja koputti oveen: kop kop!

”Kuka siellä?” huusi isoäiti.

”Minä täällä, Pieni Punahilkka! Toin sinulle kakkua ja viiniä, jotta vahvistuisit ja tulisit terveeksi”, kimitti susi Punahilkaksi tekeytyen.

”Tule vain sisään! Olen liian sairas noustakseni vuoteesta. Ovi ei ole säpissä”, isoäiti kehotti.

Susi loikki suoraan isoäidin vuoteen ääreen ja syödä hotkaisi isoäidin suihinsa. Sitten se pukeutui isoäidin yömyssyyn ja aamutakkiin ja kävi vuoteeseen peiton alle odottamaan Punahilkkaa.

Sillä välin pieni punahilkka oli poiminut sievän kukkakimpun. Hän huomasi, että aurinko oli jo korkealla, joten hän kiireen vilkkaa palasi polulle ja nosti korin käsivarrelleen. Punahilkka kiirehti juoksujalkaa isoäidin mökille ja koputti oveen: kop kop!

”Kuka siellä?” huusi isoäidin pehmeätä ääntä matkiva susi.

”Minä täällä, Pieni Punahilkka! Toin sinulle kakkua ja viiniä, jotta vahvistuisit ja tulisit terveeksi”, vastasi Punahilkka.

”Tule vain sisään! Olen liian sairas noustakseni vuoteesta. Ovi ei ole säpissä”, susi kehotti.

Punahilkka astui mökkiin ja kävi isoäidin vuoteen vierelle.

”Tule tänne viereeni”, susi kehotti.

Punahilkka nosti korin ja kukat pöydälle, kohotti tilkkutäkkiä ja nousi isoäidin suurelle sängylle. Isoäiti näytti vain kovin oudolta yöpaidassaan.

”Miksi sinulla on noin suuret jalat?” Punahilkka kysyi.

”Jotta voisin juosta kovempaa”, vastasi susi.

”Miksi sinulla on noin suuret kädet?” Punahilkka kysyi.

”Jotta voisin halata sinua paremmin”, vastasi susi.

”Miksi sinulla on noin suuret korvat?” Punahilkka kysyi.

”Jotta voisin kuulla sinua paremmin”, vastasi susi. — Hetkonen, anteeksi, olen pahoillani, arvoisa rouva puhemies. Satuinkin nyt menemään vähän papereissani sekaisin. Satuinkin vahingossa lukemaan iltasadun, minkä illalla lapsenlapsille luin. Minun on varmaan käytävä tuolla ottamassa uusi puheenvuoro ja katsottava se oikea kirjoitus.

Mutta tässä kyllä rehellisesti menevät vähän sadut ja todellisuus sekaisin, [Puhemies: 5 minuuttia!] koska täällä jopa puhemiehiäkin estetään toimimasta työssään. — Jatketaan hetken päästä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Meri.

6.10 **Leena Meri ps:** Huomenta, arvoisa puhemies! Aloitin eilen keskustelun siitä, kun täällä salissa hyvin monet tämän kiristyspaketin intomieliset kannattajat ovat kertoneet meille, että tämä on ensinnäkin perussopimusten kannalta ongelmatonta ja Suomi hyötyy tästä ja lähes kaikki taloustieteilijät kannattavat tätä ja muutenkin tuntuu olevan melko suuri konsensus. No, kävin eilen jo osittain läpi valtiovarainvaliokunnassa, talousvaliokunnassa ja perustuslakivaliokunnassa kuultuja asiantuntijoita, jotka ovat tuoneet kriittisiä näkökohtia siitä, miten tämä ei hyödytä, miten tämä kehittyy fiskaaliunioniksi ja kuinka tämä rikkoo sopimuksia. Eilen kerroin taloustieteilijä Juha Tervalan näkemyksiä ja työelämäprofessori Vesa Vihriälän näkemyksiä, ja nyt otan valtiotieteen tohtori Peter Nybergin näkemyksiä:

Hän on katsonut, että elpymisväline luo merkittäviä tulonsiirtoja jäsenmaiden välille, mikä ei vastaa perussopimuksen tarkoitusta. Tämä on hyvä muistaa. Meillä on sopimukset, ja tämä ei vastaa sitä tarkoitusta. Itse olen saanut juristin koulutuksen, ja voi olla sitten, että nykypäivänä on vanhakantaista puhua siitä, että pitää luottaa sopimuksiin. Täällä on puhuttu paljon luottamuksesta, mutta nyt ei voida luottaa. Meillä opetettiin oikeustieteellisessä semmoinen vanha sanonta, että pacta sunt servanda, ’sopimus sitoo’, ja jos sitä halutaan muuttaa, niin se sopimus muutetaan, eikä niin, että sitä tulkitaan joka päivä vähän miten sattuu. Mutta tähän on näköjään tultu.

Peter Nyberg, valtiotieteen tohtori, on tuonut näkökohtia myös siitä, että elpymisvälineen väitetään torjuvan koronakriisin seuraamuksia, mutta tulonsiirtojen kriteerit eivät tue tätä väitettä. Tämä on totta. Eilen toin esille myös esimerkiksi perustuslakivaliokunnan havainnot siitä, että vain 30 prosenttia menee näihin koronan aiheuttamiin tulonsiirtoihin ja 70 prosenttia, siis leijonanosa — tai sudenosa, kuten tuossa edustaja Laakso toi esille —

menee aivan muihin hankkeisiin, kuten esimerkiksi työpäivän lyhentämiseen tai perustulon kokeiluun Etelä-Euroopan maissa.

Edelleen Nyberg on tuonut esille, että paketin todetaan olevan poikkeuksellinen ja väliaikainen mutta on hyvä huomata, että se avaa mahdollisuuden samanlaisten projektien uusimiselle, ja perustuslakivaliokunnan lausunnosta näkyy tämä ennakkotapausluontoisuus. Vaikka täällä on väitetty, että tämä ei ole ennakkotapaus, niin totta kai tämä on ainakin Suomessa ennakkotapaus siitä, miten tulkitaan sitä, mitä katsomme täällä päässä edellytettävän.

Peter Nyberg tuo esille myöskin, että välinettä markkinoidaan solidaarisuuden ilmentymänä, mutta sitä voitaisiin hänen mielestään ilmentää toisinkin keinoin. Hän on tuonut esille, että varat jaetaan kiireellä, vaikka asianmukaista suunnittelua ja valvontaa ei ole tiedossa.

Siihen myös liittyy monen asiantuntijan mukaan vakavia epäilyjä unionin perussopimuksen kiertämisestä. Käytännössä kiertäminen on ilmeinen kaikille asiaa tarkasteleville. Tämä voi vahingoittaa unionin uskottavuutta — ja on vahingoittanutkin; minulla on ainakin mennyt luotto, ja monella muullakin kansalaisella — ja legitimiteettiä samalla, kun se vaarantaa eduskunnan budjettisuvereniteettia. Budjettisuvereniteetti on tämmöinen hieno sana — se on sitä, että kun meillä on tämä tietty kakku verovaroja, jota tuolla kansalaiset ahertavat meille työllään, ja me tietysti otamme myös velkaa, niin me olemme tässä eduskunnassa kansalaisten äänestäminä päättäneet, miten niitä rahoja käytetään. Me luovutamme nyt valtaa EU:lle siitä päätöksenteosta, ja kyllä se niin on, että muut maat vievät ja Suomi vikisee. Suomella olisi velvollisuus huolehtia siitä, että me noudatamme sääntöjä. Puhummehan koko ajan siitä, että olemme oikeusvaltio, mutta emme siis itse noudata oikeusvaltioperiaatetta mielestäni. [Puhemies koputtaa] — Jatkan myöhemmin. Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koskela.

6.16 **Jari Koskela ps:** Arvoisa rouva puhemies! Elpymispaketin hyväksyminen tulee muuttamaan merkittävällä tavalla Suomen ja koko Euroopan unionin suuntaa, jos siihen lähdemme mukaan. Se tulee viemään unionia syvemmälle kohti fiskaalista ja velkaunionia, jossa Suomelle lankeaisi maksajan rooli. Kuten tässä jo useasti on kerrottu, Suomessa puhutaan kertaluonteisuudesta, mutta muualla Euroopassa elpymisvälineestä keskustellaan pysyvänä ratkaisuna — näin puhuvat muun muassa Italian pääministeri Mario Draghi, EKP:n johtaja Christine Lagarde ja Ranskan presidentti Emmanuel Macron. Suomessa me vain piiloudumme kertaluonteisuuden taakse, vaikka hyvin tiedämme, että se ei kyllä pidä paikkaansa mitenkään.

No, koska elpymispaketti muuttaa EU:ta ja Suomen roolia merkittävällä tavalla, olisi mielestäni ollut paikallaan järjestää asiasta kansanäänestys. Se olisi ainut oikea tie edetä tämän asian kanssa. Samalla olisimme korjanneet sen historiallisen virheen, kun aikoinaan liityimme euroon pelkällä pääministerin ilmoituksella. Tuolloinkin olisi pitänyt kysyä asiasta kansalta. Näin ei tapahtunut. Tiedämme, että euro ei ole ollut menestystarina, ja valuvikaisen valuuttaunionin takia näitä tukipaketteja on ollut ja tulee olemaan jatkossakin. EU-jäsenyys ei edellytä eurojäsenyyttä, ja euron ulkopuolella olevat EU-maat ovatkin menestyneet meitä paremmin, kuten meilläkin täällä Pohjolassa Ruotsi ja Tanskakin ovat hyviä esimerkkejä siitä: ne ovat saaneet oman valuuttansa pitää kaikesta huolimatta.

Kyse ei ole nyt vain seitsemän vuoden kehyksestä, jonka sisään tämä tukipaketti on taitavasti leivottu. Sekin tuntuu vähän kyseenalaiselta, miksi tässä on näin toimittu, koska kehys- ja tukipaketti ovat kaksi aivan eri asiaa ja niitä ei olisi millään tavalla mielekästä käsitellä samalla kertaa. Tässä on nyt kysymys koplauksesta. Ei pidä uskoa pelotteluja, joiden mukaan kaatamalla tukipaketin kaatuisivat myös kehykset ja menettäisimme maataloustuet. Se mielestäni on halpaa populismia.

Perustuslain mukaan valtiovalta kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Joskus eduskunnan on kuitenkin syytä kysyä kansalta neuvoa, ja elpymispaketti on monelle kansanedustajalle vaikea kysymys, me tiedämme sen. Täällä on nyt käyty viime viikkoina, päivinä kiivasta keskustelua erityisesti puolueitten sisällä — taitavat perussuomalaiset ja kristilliset olla ainoita, jotka suoraselkäisesti tietävät, mitä tekevät, ja voivat katsoa itseään peiliin ja myöskin äänestäjiään silmiin. Monessa puolueessa on monenlaisia mielipiteitä, ja sekin puhuu sen puolesta, että tätä asiaa olisi ehkä pitänyt kansalta kysyä, jos kerran kansanedustajatkaan eivät ole aivan varmoja, ja onpa jopa tyhjää äänestämisestäkin ollut puhetta joissakin piireissä. Tässä nyt on vain sellainen tilanne, että kun itsekin tuolta maaseudulta tulen ja oli tällainenkin tutkimus, että 29 prosenttia pienissä kunnissa kannattaa tukipakettia ja tätä elpymisvälinettä, niin jokainen tietää, että kun seuraavat eduskuntavaalit tulevat, mitä sitten tekee ja kannattaako lähteä ehdolle.

Tämä elpymisväline on sanana harhaanjohtava, kuten täälläkin on sanottu moneen kertaan. Myöskin kun tuolla kentällä liikkuu, niin aika harva äänestävistä kansalaisista loppuviimeksi tietää, mitä se tarkoittaa, ja sitten kun heille sen selostaa, niin kukaan ei ole tullut sanomaan, että tähän pitää mennä. Kaikki ovat sanoneet, että eihän näin voida toimia eikä tähän pidä mennä. Se on ollut yksimielinen kanta kyllä kansan suusta, ja siksi vielä kannattaisin, että tämä kansanäänestys voitaisiin ottaa esille.

Me tiedämme, että EU ei ole enää sitä, mitä se oli vuonna 94 jäsenyydestä äänestäessämme. Tietysti maailma ja yhteisöt muuttuvat ajan myötä, mutta EU on etenkin euron myötä mennyt huonoon suuntaan. Ei vuonna 94 puhuttu siitä, että ottaisimme velkaa, jotta voisimme ylläpitää Italian harmaata taloutta tai espanjalaisten perustulokokeiluja. Ei silloin puhuttu siitä, miten eduskunnan budjettisuvereniteettia kavennettaisiin ja unionista tehtäisiin fiskaaliunioni. Minun mielestäni Suomen ei pidä edistää EU:n nykyistä suuntaa, vaan maamme on tehtävä politiikkaa, jolla EU alkaa noudattaa omia perussopimuksiaan ja jossa maat eivät ole vastuussa toistensa veloista ja huonosta taloudenpidosta. Suomi voisi kerrankin olla todellakin kokoansa suurempi.

Arvoisa puhemies! Me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia, ja siksi me vastustamme tätä elpymisvälinettä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkelä.

6.21 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Toivotan minäkin omasta puolestani hyvää huomenta kaikille tässä salissa tätä tärkeää — vaikkakin ikävää — asiaa käsitteleville kansanedustajille, sekä toivotan hyvää huomenta myös niille, jotka katsoivat paremmaksi lähteä viettämään vapaapäiviä ja jättää tämän keskustelun niille, jotka Suomesta ja suomalaisista todella välittävät.

Hallituspuolueiden edustajia ei ole täällä tainnut näkyä sitten edustaja Kiljusen lähdön jälkeen, jollen ole aivan väärässä, ja siitä on jo aikaa, kun tämä tapahtui, koska olin itse silloin edellisen kerran täällä salissa. Myöskään ministereitä ei näy paikalla, mikä on valitet-

tavan tavallista tämän hallituksen suhteen. Ministereitä eivät nämä asiat suurestikaan kiinnosta. Heille eduskunta on pelkkä kumileimasin, ja se, että hallituksen täytyy nauttia eduskunnan luottamusta, heidän mielestään tosiasiassa menee niin, että eduskunnan täytyy nauttia hallituksen luottamusta. Siitähän tämä kertoo.

Mutta samalla haluaisin lähettää terveisiä niille lukuisille kansalaisille, jotka ovat tukeneet tätä kamppailuamme itsenäisen Suomen puolesta täällä istuntosalissa. Taas äsken tuli niin paljon sähköpostiviestejä, joissa sanottiin, että älkää hyväksykö sitä tukipakettia, ettei millään pysty vastaamaan niihin kaikkiin viesteihin. Ei kerta kaikkiaan riitä aika, jotenka tässä kaikille näille kansalaisille toivotan, että me täällä teemme parhaamme tämän asian kumoamiseksi ja teidän viestinne kyllä luetaan, vaikka kaikkiin ei kenties pystytä vastaamaan.

Toivotan myös hyvää helatorstaita. Voisi ajatella, että olisi hieman sopimatonta pitää tällaisena päivänä, joka on itse asiassa Kristuksen taivaaseenastumisen päivä, eduskunnan istuntoa. Eli tämän käsittelyn jatkaminen tälle päivälle on hieman kyseenalaista. Siinä tulee vähän sellainen pyhätön tunnelma. Tällä sanalla ”pyhätön” voi olla positiivisia tai negatiivisia merkityksiä. Positiivinenkin merkitys sille löytyy: Kotikylälläni Joutsenossa on sellainen pienempi kylä kuin Pyhättömienkylä, ja se tarkoittaa hurjasta nimestään huolimatta sitä, että siellä ihmiset rakensivat aikanaan taloja viettämättä ollenkaan vapaapäiviä, koska ne talot täytyi saada valmistumaan niin nopeasti. Sitä kylää käytiin kutsumaan Pyhättömienkyläksi, koska taloja rakennettiin myös pyhäpäivinä. Se on sen ”pyhättömän” positiivinen merkitys. Negatiivinen merkitys taas tulee tällaisen Suomen itsenäisyyttä ja itsemääräämisoikeutta uhkaavan paketin ja EU-liittovaltiokehityksen syventämisen myötä.

Äskeisessä puheenvuorossaan edustaja Laakso oli turhan vaatimaton sen suhteen, liittyisikö tämä asiaan. Kyllähän tämä asiaan liittyi. Tämä iso paha susi -tarina on hyvin keskeinen opetus tästä EU:n toimintatavasta. EU toimii juuri samalla tavalla kuin iso paha susi. Se pukeutuu isoäidiksi. Se pukeutuu positiivisiin, myönteisiin, hyvältä kuulostaviin kielikuviin, joita kukaan ei tavallaan voi vastustaa. Mehän tiedämme tämän vihervasemmistonkin omaksuman sanojen haltuunottotaktiikan eli sen, että he puhuvat oikeusvaltiosta, ihmisoikeuksista, tasa-arvosta, jauhavat, jauhavat ja jauhavat näitä käsitteitä, jotka he teeskentelevät omistavansa. He sanovat, että ettehän te voi tietenkään vastustaa tällaisia ihmisoikeuksia, tasa-arvoa vastaavia oikeusvaltioita, riippumatta siitä, mitä ne asiat tarkoittavat todellisuudessa. EU:ssa oikeusvaltio tuntuu tarkoittavan sitä, että oikein on se, mitä EU haluaa, ja väärin on se, mitä itsenäiset valtiot haluavat.

Tämä heijastui siinä keskustelussa, jota käytiin, kun Saksan perustuslakituomioistuin otti tämän tukipaketin käsittelyynsä. He ottivat sen käsittelyynsä suoraselkäisesti, vaikka Saksahan tässä on suuri hyötyjä. Saksa pystyy muun Euroopan vivulla — täällä eilen vivusta keskusteltiin paljon, voimme palata siihen keskusteluun — vivuttamaan omaa vientiteollisuuttaan, ja siitä huolimatta, että Saksa hyötyy tässä paketista niin valtavasti oman teollisuutensa kautta, toisin kuin me, vaikka hallitus muuta väittää, perustuslakituomioistuin otti siellä suoraselkäisesti tämän paketin käsittelyyn. Ja heti alkoi keskustelu siitä, että perustuslakituomioistuin toimisi väärin, että se jollain tavalla uhkaisi EU:n yhtenäisyyttä. Tämä EU:n yhtenäisyys on eräs tällainen tämän päivän hokema, jonka lanseeraajat, esittäjät, haluavat omia sen käyttöönsä ja käyttää sitä lyömäaseenaan eri tavalla ajattelevia vastaan, ja he tekevät siitä sellaisen, että EU:n yhtenäisyyttä ei saa uhata. Se olisi jonkinlainen itseisarvo. Kyllä se yhtenäisyys taitaa olla aika heikossa, jos sitä uhkaa se, että me yritämme noudattaa oikeusvaltioperiaatetta. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa puhemies! — Huomautan, että puhemiesneuvoston suositus 5 minuutin puheenvuoroista on vain suositus ja nopeatahtisen keskustelun jälkeisessä keskustelussa kansanedustajilla on perustuslain 31 §:n suoma oikeus keskustella vapaasti asioista, jotka ovat täällä keskustelussa. Hyvän varapuhemies Eerolan aikana käytin 12 minuutin puheenvuoron, ja voi olla, että palaan tällaisiin puheenvuoroihin myöhemmin tässä istunnossa, mutta nyt näyttää olevan listalla niin monia hyviä edustajia jonottamassa tänne, että luovutanpa puheenvuoron heille.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lehto.

6.27 **Rami Lehto ps:** Arvoisa rouva puhemies! Viime kesänä kokoontunut Eurooppaneuvosto pääsi sopuun EU:n elpymispaketista. Paketin ilmoitettu tarkoitus oli vauhdittaa jäsenmaiden talouksia ja elpymistä koronaviruksen seurauksista. Siihen sisältyvät EU:n monivuotinen rahoituskehys vuosille 2021—2027 sekä varsinainen 750 miljardin euron elpymisväline. Neuvottelutulos oli surkea diili Suomelle, eivätkä suomalaiset neuvottelijat olleet riittävästi valmistautuneita vaativaan tehtäväänsä. Oliko syynä kokemattomuus vai välinpitämättömyys Suomen etua kohtaan? Suomessa ei ollut myöskään tehty kunnollista taloudellista selvitystä ja strategista analyysia ennen kokousta.

Se, mitä neuvottelutulos eittämättä poiki, oli kiinnostus pääministeriämme kohtaan. Hän poseerasi muun muassa espanjalaisen ”Nainen tänään” -lehden kannessa otsikolla ”Sanna Marin, maailman nuorin pääministeri, sai pandemian parhaiten hallintaan EU:ssa”. Marinin esiintyminen Trendi-lehdessä herätti huomiota myös kansainvälisessä mediassa ympäri Eurooppaa. Sanna Marin poseerasi myös arvostetun Time-lehden kannessa, jossa hän toimi yhdysvaltalaislehden valitsemien maailman nousevien johtajien keulakuvana. Marin nostettiin myös Voguen brittipainoksen etukanteen, jonka mukaan maailman nuorin naispuolinen pääministeri on tyylikäs, rauhallinen ja hallittu.

Ikävä kyllä nämä poseeraukset eivät kuitenkaan vaikuttaneet Suomen neuvottelutulokseen, sillä Suomen osuus EU:n elpymispaketista pienenee kuukausi toisensa jälkeen. Sen piti olla 3,2 miljardia euroa, mutta nyt siitäkin on lähtenyt puoli miljardia. Eli kun Suomi hoitaa asiansa paremmin, saamme maksaa vielä enemmän eteläiseen Eurooppaan.

Suomi on nettomaksaja. Suomi on maksamassa 6,6 miljardia euroa ja saamassa 2,7 miljardia euroa. Toiset maat taas ovat saamassa rahaa niin paljon, etteivät tiedä, mihin sitä laittaisivat. Bulgaria, Kroatia ja Kreikka ovat saamassa elpymisrahaa noin 10 prosenttia bkt:stään, ja vielä pitäisi tietää, minne rahat menevät. Sitä tuskin tietää kukaan, miten rahat lopulta jaetaan.

Espanjan suurin sanomalehti otsikoi joulukuussa elvytyspakettia koskevan artikkelinsa ”Euroopan unioni kiihdyttää kehitystään liittovaltioksi”. Tällaista uutisointia Suomessa ei ole nähty. El Paísin artikkeli mainitsee Euroopan keskuspankin johtajan Christine Lagarden bloganneen, että vaikka tämä elvytyspaketti onkin väliaikainen suuri muutos olosuhteissa, on mahdollisuus aktivoida tämä työkalu tulevien kriisien torjumiseksi ja tehdä siitä käytännössä vakituinen. Artikkeli toteaa myös EU:n tilintarkastustuomioistuimen lausuneen, että myöhemmin saattaa vielä osoittautua välttämättömäksi tehdä tarkistuksia tähän elvytyspakettiin.

Elpymispaketista olisi pitänyt järjestää kansanäänestys. Asian tärkeydestä kansalaisille kertoi se, että kansalaisaloite keräsi vaadittavat 50 000 nimeä vajaassa viidessä päivässä. Perussuomalaiset kannattivat aloitetta, koska demokraattisessa yhteiskunnassa on tärkeää,

että kuullaan kansalaisten mielipidettä siitä, minkälaisessa yhteisössä Suomen halutaan olevan mukana. [Puhemies koputtaa]

Valmius hyväksyä ehdotettu elvytysrahasto kertoo myös valmiudesta hyväksyä idea EU:n liittovaltiosta ja maamme liittämisestä siihen ilman, että selvityksiä rahaston pidemmän aikavälin vaikutuksista ja seuraamuksista on juurikaan tehty. [Puhemies koputtaa] Arvoisa puhemies, hetki vielä.

Elpymisrahaston tärkeimpiä vaikutuksia on tulojen siirto jäsenmaiden välillä. Käytännössä rahasto veisi EU:n fiskaaliunioniin ja avaisi tien liittovaltioon. Rahastosta pääsee pois ainoastaan eroamalla EU:sta. Kyseessä ovat suorat tulonsiirrot rikkailta köyhemmille ja talousasiansa huonosti hoitaneille jäsenmaille. Esimerkiksi arvovaltainen saksalainen Ifo-instituutti päätyy johtopäätökseen, että elpymisvälineen avustus eli suoran tuen jako maiden välillä on valtaosin tulonsiirtoja korkeamman elintason mailta alemman elintason maille. Elpymisrahaston todellinen merkitys on, että se muuttaa EU:n toimintaperiaatteita. Se lisää EU:n jäsenmaiden yhteisvelkaa ja niiden välisiä tulonsiirtoja. Se myös sitoo muutettuja toimintaperiaatteita vastustavat jäsenmaat uusilla maksuvelvoitteilla lujemmin uuteen EU:hun.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäenpää.

6.34 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Mäkelä puhui tuossa juuri äsken Pyhättömienkylästä, ja hän taisi viitata siihen, että me vietämme täällä pyhäpäivää tämän tärkeän asian tiimoilta. Pyhättömienkylästä ja pyhäpäivästä tuli mieleeni sellainen virsi, joka on poistettu virsikirjasta. Se kuuluu seuraavasti, sen sanat:

”Jo vääryys vallan saapi, se huutaa taivaaseen, se turmaa ennustaapi, vie kansat kurjuuteen. Ken Herran oikeutta nyt täällä julistaa, ja ken vanhurskautta nyt tahtoisi puolustaa?

Nyt viekas vilppi täällä on noussut kunniaan, on valhe vallan päällä ja vääryys voimissaan. Ei kuulla kurjan ääntä ja köyhää sorretaan, ja lainkin rikkaat vääntää vääryyttä puoltamaan.

Kas, köyhän leivän syövät nuo jumalattomat. He viatonta lyövät ja häntä vainoovat. He kurjaa ahdistaapi kuin käärme kiukussa, korvansa tukkeaapi tuon raukan huudoilta.

He armotonna vievät osuudet orpojen. He söivät lesken leivät, on Herra nähnyt sen. Hän vanhurskaasti kostaa vääryydentekijät, rankaisee ansiosta nuo viekkaat ryöstäjät.

Vaan voitonpäivän kerran vaivaiset näkevät, vanhurskaus kun Herran lyö väärät, väkevät. Oi Herra, voimas näytä, kansaasi armahda ja hurskaan pyynnöt täytä ja päästä vaivasta.”

Mielestäni tässä on erittäin paljon yhteneväisyyksiä tähän asiaan, mistä me keskustelemme täällä. Me keskustelemme Suomen liittämisestä elvytyspakettiin, jonka kautta me automaattisesti siirrymme tämmöiseen fiskaaliunioniin.

Täällä kappaleen ensimmäisessä osassa puhutaan siitä, kuka sitä oikeutta nyt täällä julistaapi ja kuka puolustaa Suomen kansaa. Tämä ”nyt viekas vilppi täällä on noussut kunniaan”: On käsittämätöntä, että meitä vilpillä viedään kohti tämmöistä liittovaltiota. EU:n perussopimuksessa on pykälät, jotka estävät tällaisen velkaunionin synnyn, mutta silti täällä sumeilematta vaan sitä kohti mennään. Tämä ahdistaa meidän kansaa, tämä kurjistaa meidän kansaa. Tuosta meille tulevasta velkamäärästä, joka on yli 6 miljardia, me saamme käyttöömme hieman yli 2 miljardia. Tämä tällaiseen sopimukseen liittyminen on jotain niin älytöntä, että en näe mitään muuta vaihtoehtoa kuin sen, että siitä tulee kieltäytyä. Ei

me voida lähteä nostamaan meidän kansan verotusta, meillä on nyt jo aivan [Puhemies koputtaa] riittävän laaja tai liian suuri verotus.

Arvoisa puhemies! Jatkan seuraavassa puheenvuorossa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laakso.

6.40 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa rouva puhemies! Pahoittelen, että äskeiset paperit menivät vähän sekaisin, koska oli tämä alku vähän samanlainen. — Eli olipa kerran kiltti, suloinen Suomi, josta kaikki pitivät. Erityisen paljon Suomea rakastivat päättäjät, jotka olivat sille ommelleet siniristilipun. Suomi käytti sitä aina, ja siksi kaikki kutsuivat Suomea sinivalkoiseksi.

Eräänä aamuna Suomen hallitus kutsui Suomen luokseen ja sanoi: ”EU on hyvin sairas. Ota kakkua ja viiniä ja vie ne Etelä-Euroopan maille, jotta ne tervehtyisivät.”

No kaikki tietävät, miten tarina jatkuu. Susi tekeytyy isoäidiksi, mutta hotkiikin isoäidin ja Hilkan suihinsa — tässä tapauksessa Suomen. Tarina kertoo juuri sen, miten EU tekeytyy isoäidiksi mutta on oikeasti susi.

Tarinalla on kuitenkin onnellinen loppu, kun metsänvartija tulee ja pelastaa isoäidin ja Hilkan. Tässä tilanteessa minusta tuntuu, että on sanomattakin selvää, että perussuomalaiset ovat tarinan metsänvartijoita. Olemme melkein ainoa eduskunnan puolueista — tietenkin ainoa puolue kokonaisuudessaan, mutta osittain joistain muistakin puolueista löytyy vielä metsänvartijoita — joka haluaa pitää Punahilkan, anteeksi, Suomen, puolia.

On sanomatta selvää, että tällainen kakun ja viinin vieminen Etelä-Euroopan maille ei tule auttamaan Hilkkaa, anteeksi, Suomea, varmasti yhtään, koska siinä tilanteessa nälkäinen susi kuitenkin haluaa jatkossakin kakkunsa ja viininsä. Harmittavan paljon kuitenkin etenkin tämä hallitus ja osa oppositiopuolueidenkin edustajista ovat sitä mieltä, että me vain kannetaan sitä kakkua ja viiniä sinne Etelä-Euroopan maille loputtomiin, koska, niin kuin saadaan mediasta lukea, siellä on niitä susia, jotka haluavat, että heille kakkua ja viiniä tuodaan myös myöhemminkin. Tuskinpa se suden nälkä mihinkään katoaa.

Tuo tarkoittaa, että suomalainen veronmaksaja, työssäkäyvä, pk-sektorin yrittäjä joutuu omistaan tinkimään vielä enemmän tulevaisuudessa. Omat lapseni ja lapsenlapseni ja lapsenlapsenlapsenikin joutuvat tässä maksumiehiksi, olkoot sitten millä tavalla tahansa verojaan maksavia. Ovatko sitten pk-yrittäjiä tai työntekijöitä, joka tapauksessa joka kuukausi he osallistuvat tähän kakun ja viinin viemiseen Eurooppaan. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Meri.

6.44 **Leena Meri ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Olen siis käynyt läpi valtiovarojen, talousvaliokunnan ja perustuslakivaliokunnan kuulemisista näitä asiantuntijoita, jotka ovat tuoneet kritiikkiä siitä, onko tämä ongelmaton, onko tästä hyötyä, ja miten tämä ketäkin palvelee, ja onko tämä perussopimusten mukaista, juuri sen takia, että tämä keskustelu on ollut hyvin eriytymätöntä.

Hallituspuolueiden ja kokoomuksen kannattajien taholta — on siis hyvä muistaa, että myös kokoomus pääsääntöisesti tätä kannattaa — ei ole käyty yksityiskohtaisesti läpi myös näitä kriittisiä kannanottoja, ja kun tästä nyt ei kuitenkaan ole käyty mitään laajamittaista kansalaiskeskustelua, niin jossakin näitä kriittisiä äänensävyjä täytyy nyt käydä läpi. Niitä jonkun verran näkee mediassa eri haastatteluohjelmissa, mutta välillä tuntuu, että sin-

ne on kyllä sitten ainakin tiettyihin ohjelmiin valittu vain semmoisia ihmisiä, jotka kertovat sitten hyvistä puolista, ja minä itse arvostan aina sitä, että tuodaan sekä negatiiviset että positiiviset asiat esille, jolloin jokainen voi päättää sitten sen pohjalta, että tietää, että on olemassa muunkinlaisia ajatuksia.

Haluaisin tuoda esille arvostetun eurooppaoikeuden professorin Päivi Leino-Sandbergin ajatuksia. Hän on hyvin rohkeasti ja joskus jopa toisistakin poiketen uskaltanut tuoda näitä omia mielipiteitään, hyvin fiksu nainen, ja olen itse monissa valiokunnissa ollut, erityisesti perustuslakivaliokunnan kokouksissa, joissa hän on hyvin loogisesti pystynyt — hän on tutkinut paljon eurooppaoikeutta — haastamaan myös meillä vähän erilaisen näkemyksen omaavia ja kyseenalaistamaan heidän ajattelutapaansa. Hän on tuonut esille sitä, että tämä paketti tarkoittaa merkittävää muutosta siihen, miten unionin toimintaa on tähän asti rahoitettu. Rahoittamistapaa on tähän saakka pidetty unionin toimielimissä oikeudellisesti mahdottomana, elikkä on hyvä huomata, että tämä uusi järjestelmä on aiemmin EU:n itsensä mielestä ollut oikeudellisesti mahdotonta, mutta nyt sitä samaa sopimusta tulkitaan toisin. Kuten edellisessä puheenvuorossa sanoin, olen juristina tottunut siihen, että sopimukset sitovat, ja jos sopimusta muutetaan, niin muutetaan se sopimus ensin siinä järjestyksessä kuin se pitää muuttaa. Täällähän se edellyttäisi sitä, että jäsenvaltiot käsittelisivät parlamenteissaan sopimuksen muuttamisen.

Hän, professori Leino-Sandberg, on tuonut esille, että rahoitus suunnataan jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluviin toimiin, jotka ilman elpymisrahojen varoja rahoitettaisiin näiden kansallisista budjettivaroista tai kansallisella velanotolla. Siksi kysymys on luonteeltaan erilaisesta tulonsiirrosta kuin unionin budjetista normaalisti rahoitettavien poliittisten päätösten kohdalla. Ja hän on tuonut esille sitä, kuten moni muukin — ja koko ajan, kun tuota mediaa seuraa, niin siellä on tullut taas uusiakin uutisia siitä — että EU-tason keskustelussa nimenomaan elpymisrahasto vaikuttaakin kaikkea muuta kuin kertaluontoiselta ja ainutkertaiselta. Siis kysymyshän on siitä, että meille sitä vakuutetaan nyt täällä eduskunnassa, jankutetaan jankuttamistaan, ja sanotaan, että valtiovarainvaliokunnan mietinnössä on ponsia. Sieltä siis kukaan ei EU:ssa niitä lue, eivätkä ne siellä ketään sido, mutta ne on nyt tarkoitettu täällä vakuuttamaan ihmisiä, ja se oli kokoomuksen takinkääntötemppu, koska hehän ilmoittivat, että he äänestävät tyhjää, ja sittenhän alkoi tulla valtavasti palautetta, ja he rupesivat miettimään, kun heille nauravat jo naapurin harakatkin. Kun he eivät osaa näin vastuullisessa asiassa sanoa kyllä vai ei, niin he halusivat jonkun ulospääsytien ja keksivät tämmöiset ponnet, joita, ihan niin kuin sanoin, kukaan EU:ssa ei ota vakavasti, ja niin kuin edustaja Rinne, perustuslakivaliokunnan puheenjohtaja, täällä totesi eilen tai toissapäivänä, niin ei niitä mihinkään kirjata. Kun kysyin sitä, niin vähän sille naureskeltiinkin, että et kai sinä Meri nyt kuvittele, että niitä mihinkään kirjataan. Kysyin, että kun ne kerran ovat niin hyviä, niin mihin ne kirjataan EU-asiakirjoissa — niitä ei kirjata minnekään. Niillä on siis nollapaperin merkitys.

Ja vielä toteaisin, että Leino-Sandberg on tuonut esille, että pakettiin sisältyvät ratkaisut vähentävät markkinakurin merkitystä huomattavasti ja vähentävät edelleen jäsenvaltioiden kannustimia terveen talouspolitiikan ylläpitämiseen. Erityisesti esimerkiksi Etelä-Euroopan maissa näin tulee käymään. — Jatkan seuraavassa puheenvuorossa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkelä.

6.49 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Edustajat Lehto ja Meri ottivat omissa puheenvuoroissaan omista näkökulmistaan esille mielenkiintoista problematiikkaa tämän paketin käsittelyyn Suomessa ja Euroopassa liittyen, ja menen hieman näihin kysymyksiin itse alkuvaiheessa puheenvuoroani:

Eli tämä Lehdon esille ottama Lagarden lausunto: Muistan siitä täällä eduskunnassa käydyn keskustelun, jossa keskustan ryhmäpuheenjohtaja, edustaja Kurvinen taisi käyttää sellaista ilmaisua — tai ainakin sinnepäin, tämä ei ole ehkä suora sitaatti — että eivät näistä asioista kaiken maailman lagardet päätä. Se lausunto jäi hieman soimaan huvittavassa sävyssä korvaani siinä mielessä, että mitenköhän tässä maailmassa mahtavat nämä asiat mennä, päättävätköhän näistä asioista lagardet vai kurviset. Tähän kysymykseen edustaja Kurvinen ei ole koskaan vastannut.

Sitten tämä edustaja Meren esille ottama asia näistä lausumista valtiovarainvaliokunnan mietinnössä, jotka ovat sellainen viikunanlehti — niin kuin te taiteesta tiedätte, termi, jolla peitetään jotain häpeällistä: Kokoomus peittää oman häpeällisen päättämättömyytensä ja selkärangattomuutensa viikunanlehden taakse, ja se viikunanlehti ovat nämä lausumat, joita tähän mietintöön on kirjoitettu. Sinänsähän ne lausumat ovat hyvää tarkoittavia ja hyvältä kuulostavia sanoja — siinä on jonossa kirjaimia, joista muodostuu sanoja, joista muodostuu lauseita. No, perussuomalaiset kirjoittivat kahdeksan lausumaa lisää, elikkä meillä on aina vain enemmän lausumia, jos hyväksymme nekin lausumat, jotka perussuomalaiset ovat kirjoittaneet. Mutta mikä niiden lausumien merkitys todellisuudessa on?

Ei meidän kannata itseämme pettää. On ihan turha puhua sellaisia asioita totena, joista me itsekin tiedämme, että ne eivät ole totta. En käytä niistä niiden oikeaa nimitystä tässä salissa, koska se ilmeisesti on sopimatonta — mutta sellaisia, jotka eivät ole totta. Tämän maan poliitikot, meidän hallituksemme, meidän hallituspuolueiden kansanedustajat puhuvat jatkuvasti sellaisia asioita, jotka eivät ole totta, ja väitän, että he eivät ole niin yksinkertaisia, etteivätkö he itse tietäisi, että nämä asiat eivät ole totta. Miksi he sitten puhuvat näitä asioita, jotka eivät ole totta? Mikä tekee suomalaisille poliitikoille tämän ilmiön, että ollaan niin ylimielisiä, että käydään esittämään tällaisia lausuntoja, että ”kaiken maailman lagardet”? Eihän Suomen sanomisilla ole näissä asioissa todellisuudessa mitään merkitystä. Mikä on se asia, missä Suomi on EU:ssa kieltäytynyt jostakin? Suomihan myöntyy aina kaikkeen. Eihän sellaisella niin sanotulla neuvottelukumppanilla ole mitään merkitystä.

Voisi toivoa tai uskoa, että tässä taustalla olisi jonkinlainen pyrkimys henkilökohtaisen uran edistämiseen. Se olisi ainakin ymmärrettävä syy tällaiselle käyttäytymiselle. Mutta eihän komissaariksi pääse Suomesta kuin yksi kerrallaan, ja se paikka lienee jo pedattu seuraavalle paikan haltuunottajalle. Ei niitä EU:n suojatyövirkoja ole niin paljon saatavilla, että niistä kannattaisi maksaa tällaiset rahat Suomen kansan selkärangasta. Kokoomuksen entinen puheenjohtaja Katainen sai hyvän suojatyöpaikan EU:sta, ja sen jälkeen hän sai hyvän suojatyöpaikan Suomen veronmaksajien kustantamana. Tällä hetkellä entinen valtiovarainministeri Urpilainen on komissaarina. Mutta ei siellä loputtomiin riitä niitä paikkoja poliitikoille, kaiken maailman kurvisille, otettavaksi. Eli pitäisi olla joku realismi näissä asioissa. Kaikki eivät sinne EU:hun pääse vihreälle oksalle.

Yleensäkin tästä paketista, asiaan mennäksemme: Eilisillan puheenvuoroissa sivusin aika paljon tätä rahanjakoa Suomessa ja Euroopassa. Kävin läpi sitä, miten itse asiassa, vaikka tässä Etelä-Euroopasta on paljon puhuttu, Itä-Eurooppahan tässä paketissa on suurempi hyötyjä kuin Etelä-Eurooppa. Tämä nivoutuu siihen ilmiöön, että EU meni periaatteessa peruuttamattomasti pilalle siinä kohtaa, kun Itä-Euroopan maat otettiin siihen mu-

kaan poliittisin syin itäblokin romahtamisen jälkeen, ennen kuin ne olivat taloudellisesti alkuunkaan valmiita liittymään EU:hun.

On tosiasia, että Suomikin on joskus ollut EU:ssa nettosaaja. Suomi oli pari ensimmäistä vuotta jonkinasteinen nettosaaja EU:ssa. Sen jälkeen Suomi on ollut aina EU:ssa nettomaksaja, ja loppuun asti, niin kauan kuin Suomi on Euroopan unionin jäsen ja tämä kyseinen kolhoosi kestää pystyssä, Suomi tulee olemaan nettomaksaja siitä syystä, että mukaan otettiin aivan liian köyhiä maita, joiden elintaso ei tule koskaan järjellisesti näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa olemaan Länsi-Euroopan tasolla. Me maksamme ja pumppaamme loputtomasti rahaa Itä-Eurooppaan. Se on eräs asia, mistä tässäkin paketissa on kysymys. [Puhemies koputtaa] — Jatkan seuraavissa puheenvuoroissani näistä sisällöllisistä asioista ja siitä, miten Suomen hallituspuolueet eivät aja Suomen etua edes siinä missä voisivat Euroopan unionissa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

6.55 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa puhemies! Hyvät perussuomalaiset kansanedustajat täällä salissa! Käymme edelleen keskustelua tästä elpymispaketista. Onko se EU:n elvytysrahasto, onko se elpymisrahasto, onko se elvytyspaketti? Minun mielestäni tämä paketti on exitus-paketti.

Perussuomalaiset ottivat esille vaihtoehtobudjetissaan tälle vuodelle tämän elvytysrahastoasian. EU:n elvytysrahasto on Suomen kannalta pikavippi, jossa maksamme saamamme rahat takaisin tuplana. Samalla sitoudumme jatkuvasti syvenevään yhteisen verotuksen, velan ja tulonsiirtojen liittoon. Perussuomalaiset ovat kaukaa viisaita ja ymmärtävät tämän paketin merkityksen Suomelle, suomalaisille, meidän lapsillemme, meidän lapsenlapsillemme, lapsenlapsenlapsillemme, kuten, edustaja Sheikki Laakso, sanoitte.

Koronakriisin varjolla perustettu EU:n elpymispaketti on paljastanut jälleen kerran EU:n valuvian ja euroalueen perustavanlaatuiset ongelmat. EU-maat hyväksyivät heinäkuussa valtavan elvytyspaketin, joka on EU:n historiassa poikkeuksellinen. Paketin myötä EU ottaa yhdessä 750 miljardin lainan markkinoilta jakaen sen avustuksina ja lainoina jäsenmaille. Koskaan aiemmin unioni ei ole rahoittanut toimintaansa velalla. Yhdessä otettu velka sitoo jäsenmaat entistä tiukemmin yhteen ja vie unionia kohti raskaampia yhteisvastuita.

Suomi saa elpymispaketissa arvion mukaan 2,6 miljardia euroa. Se summa on kitistynyt eli pienentynyt eli laskenut siitä alun perin arvellusta vähän päälle 3 miljardin euron summasta. Maksettavaksi paketista tulee Suomelle 6,6 miljardia, ja tämä on se asia, jota ei voi ymmärtää: kansalaiset eivät voi ymmärtää, perussuomalaiset eivät voi ymmärtää. Ja mustaa ei voi tehdä valkoiseksi, yksinkertaisesti sanat paperilla ovat niin kummallisia. Maksamme 6,6, saamme 2,6—2,7. Tämähän tarkoittaa sitä, että EU:n elvytyspaketista syntyy Suomelle yli 3 miljardin nettotappiot — ei tarvitse kovin kummoista matematiikkapäätä tässä olla — ja Suomen kokonaisvastuut elpymisrahastossa ovat 13 miljardia.

Elvytysrahaa ei jaeta suoraan koronapandemian talousvaikeuksien perusteella, vaan jakoperusteissa painotetaan jäsenmaiden taloustilannetta jo ennen koronakriisiä. Komission talousennusteen mukaan Suomen talous palautuu muita EU-maita hitaammin kriisistä, mutta silti Suomi on paketissa nettomaksajan roolissa. Lisäksi varojen käyttötarkoitusta on rajattu, mikä on nettomaksajan näkökulmasta ongelmallista. Varoista on esimerkiksi käy-

tettävä kolmasosa ilmastotoimiin. Me olemme myymässä ja tekemässä vaihtokauppaa, Suomi vaihdetaan ilmastohumppaan.

Elvytyspaketti on puhdas rahansiirtoinstrumentti, jolla ei ole mitään tekemistä koronan kanssa. Elvytyspaketilla autetaan yli varojensa eläneitä Etelä-Euroopan maiden talouksia ja pyritään pelastamaan saksalaiset ja ranskalaiset pankit. Ymmärtäkää tämä, hyvä eduskunta, te kansanedustajat, jotka ette ole täällä, hallituspuolueista — ja kokoomuksesta, tekään ette näytä ymmärtävän.

Kuilu pohjoisen ja eteläisen euroalueen välillä on kasvanut suureksi ja jatkaa kasvamistaan. Lisäksi unionin uusien jäsenmaiden myötä niin sanottujen nettosaajien määrä on lisääntynyt ja maksajien lasku kasvanut. Olemme ajautuneet tilanteeseen, jossa taloutensa paremmin hoitaneet jäsenvaltiot ovat joutuneet lisääntyvässä määrin pelastamaan ongelmissa painivia eteläisiä jäsenmaita. Tämä kyllä sotii [Puhemies koputtaa] kaikkea järkeä ja oikeudenmukaisuutta vastaan, mitä perussuomalaisilta löytyy, ja onneksi kansa on meidän takanamme. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lehto.

7.01 **Rami Lehto ps:** Arvoisa rouva puhemies! Sieltä kotikatsomoista netin äärestä on tullut viestiä, että tuo kamera näyttää koko ajan tänne eteenpäin, ja siellä kotikatsomoissa ei tiedetä, keitä täällä on. Nyt kerron sinne, että täällä on vain perussuomalaisia kansanedustajia paikalla, ei muista puolueista yhtään henkilöä. Elikkä vain meille perussuomalaisille on tärkeää keskustella tästä vakavasta paketista, joka on viemässä meitä velkaunioniin.

Arvoisa puhemies! Yhteisvaluuttaamme euroon liittyneet maat ovat talouden rakenteeltaan ja taloudenhoidoltaan niin erilaisia, että jonain päivänä euroa pystyssä pitävät tukipilarit pakosti murtuvat. Se päivä voi olla jo lähellä, ja koronavirus nakertaa entisestään näitä pilareita. Samaan aikaan Suomea ollaan nyt sitomassa ikuiseen EU:n velkavankeuteen. EU-komissio on ehdottanut jäsenmaille yhteistakausta velkakirjoille, joilla käytännössä rahoitettaisiin Etelä-Euroopan suuria valtioita. Idean ydin olisi 750 miljardin euron EU:n budjetin yhteydessä toimiva rahasto, todellisuudessa Etelä-Euroopan toipumisrahasto. Tästä rahastosta sitten lähetettäisiin suorina rahansiirtoina eli lahjoituksina kasapäin euroja koronaepidemian pahimmin runtelemille valtioille. Suomelle jäisi jälleen vain maksajan rooli, sillä miljardit matkaisivat ennenaikaisena kevät- tai kesälahjana Etelä-Euroopan valmiiksi velkaisille rantahietikoille, maihin, joiden taloudet ovat olleet suurissa ongelmissa jo ennen koronaa omien toimiensa seurauksena.

Tämä rahasto olisi jättisuuri tulevaisuuden menoerä Suomelle. Maamme julkinen talous, erityisesti kuntien talous, on jo valmiiksi huonossa kunnossa, ja edessämme on suuria vaikeuksia. Jos ja kun nyt osallistumme kaikkiin EU:n keksimiin yhteisvastuisiin, se olisi miljardeja lisää meidän menopuolelle — miljardeja, joista etenkin Italia ja Espanja keräävät sadon ilman minkäänlaista talouskuria, maat, joissa talous on ajettu retuperälle ja joissa odotetaan kieli pitkällä miljardien saapumista yhteisvastuina, vaikkakin tämä rikkoisi EU:n omaa sopimusta. Mutta euro yritetään pelastaa hinnalla millä hyvänsä.

Suomen EU-vastuut voivatkin kasvaa nyt koronakriisissä jopa kymmeniin miljardeihin. Elpymisrahastot toteutuessaan tarkoittaisivat Suomelle yli 12 miljardin vastuita. Euroopan vakausmekanismin kautta voi tulla jopa 10 miljardin vastuut. EU-budjetin kasvatus, SURE-työmarkkinatuki ja EIP-yritystuki voivat kasvattaa meidän menoja reilusti yli miljardilla eurolla. Kaiken kukkuraksi Euroopan keskuspankin 750 miljardin pandemiapaket-

tiin liittyen Suomen Pankki on ostanut valtionlainoja muutamilla miljardeilla euroilla. Jo nykyisellään EU:n kaikkien tukimekanismien koko on 1 500 miljardia euroa. Ei siis tarvitse olla selvännäkijä, jotta ymmärtäisi ainakin osan näistä lankeavan tulevaisuudessa suomalaisten maksettavaksi.

Takaajan tie on usein pitkä ja tuskainen. Jokainen muistaa, kuinka moni laittoi 90-luvulla nimensä takauspaperiin, vastuun kun piti olla vain muodollinen. Suomen hallitus ei saa nyt vastata EU:lta kuuluvaan seireenin lauluun ja iloisen humpan tahtiin lähteä Brysseliin kirjoittamaan nimiä takauspaperiin korkeat EU-virat silmissä kiiluen. Elpymisrahasto olisi EU:n yhteistä lainaa, joka vääjäämättä johtaisi unionin siirtymiseen kohti liittovaltiota. Paluuta ei olisi, kun Suomi olisi sidottu EU:n yhteiseen velkaan käytännössä ikuisiksi ajoiksi ja suomalaisten eurot katoaisivat kuin huoltamogrillistä tuhka tuuleen.

Suomen ei pidä suhtautua myönteisesti EU:n velkaan ja tulonsiirtoihin sekä Brysselin sanelupolitiikkaan. Meidän tehtävämme ei ole pelastaa huonosti asioitaan hoitaneita valtioita tai yksityisiä pankkeja, vaan meidän on pikaisesti ryhdyttävä valmistelemaan eroa yhteisvaluutta eurosta ja myös liittovaltioon tähtäävästä Euroopan unionista, jos tällaisia paketteja tulee meille jatkossakin koko ajan. Me emme voi hyväksyä näitä ja velkaantua koko ajan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäenpää.

7.06 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! ”Maalaisliitto pelastaa”, ”Vaara uhkaa!” Nämä ovat sanoja siitä vanhasta entisen Maalaisliiton, alkiolaisen puolueen, puoluemainoksesta, jossa salamat iskivät sieltä ylhäältä. Nyt Maalaisliiton perintönä meillä on eduskunnassa enää yksi edustaja, joka samassa puolueessa kannattaa näitä alkiolaisia arvoja.

Arvoisa puhemies! Meidän perussuomalaisten lisäksi täällä kristilliset vastustavat liittymistä tähän fiskaaliunioniin. Lisäksi on kaksi sellaista pienempää ryhmää, ja onneksi siellä keskustan punavihreässä leirissä on vielä edustaja Hoskonen, joka pitää yllä näitä Suomelle tärkeitä arvoja, kuten itsenäisyyttä. Edustaja Hoskonen joskus hämmästeli sitä, että tämä tukipaketti yhdellä allekirjoituksella tai kynällä johtaa meidät kohti suvereniteetin menettämistä, itsenäisyytemme menettämistä.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä tukipakettiäänestys on yksi Suomen historian merkityksellisimmistä päätöksistä. Tämä on hyppy tuntemattomaan, mustaan aukkoon. Toivon, että kaikki edustajat tiedostavat tämän ja äänestävät siitä tarkkaan harkiten.

Arvoisa rouva puhemies! Pyydän, että te ja eduskunnassa kaikki edustajat mietitte myös, toteutuuko mielestänne demokratia tämän äänestyksen myötä, varsinkin kun kansa on halunnut ihan oikeutetusti itse äänestää omasta tulevaisuudestaan. Te ette sen tahtoa halunneet kunnioittaa. Täällä käsiteltiin kansalaisaloitetta kansanäänestyksestä siitä, tuleeko meidän liittyä elvytyspakettiin vai ei. Tarkemmin sanottuna, koska se kansanäänestysaloite äänestettiin kumoon, meillä ei ole tavallansa edes kansan antamaa mandaattia äänestää näin tärkeästä asiasta. Kansa olisi halunnut itse sen päätöksen suorittaa. Tämä on demokratian halveksuntaa, jota valtaosa eduskunnasta ei halunnut puolustaa. Me perussuomalaiset kyllä halusimme antaa kansalle mahdollisuuden äänestää tästä, siis sillä tavalla, että kansa olisi saanut äänestää tästä paketista, kannattaako tähän liittyä vai ei. Tämä on niin tärkeä asia.

Tämä ei ollut viime eduskuntavaalien alla tiedossa, ja näyttää, että tähän sumeilematta mennään mukaan. Hallituspuolueet ovat tämmöisessä ekososialistisessa himossaan suin päin tunkeutumassa Euroopan unionin ytimeen. [Puhemies koputtaa] He antavat vallan semmoisiin käsiin, joille heillä ei ole mandaattia sitä antaa.

Arvoisa puhemies! Tämä tukipakettiäänestys on yksi Suomen historian merkityksellisimmistä päätöksistä. Tämä on hyppy tuntemattomaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laakso.

7.12 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kuten tässä aiemmissa puheissa on jo todettu, hallitus on nyt ikään kuin ajamassa suomalaiset veronmaksajat vuosikymmeniä kestävälle työleirille. Jokaisen suomalaisen työntekijän selkänahasta revitään tässä rahaa muiden maiden tukemiseksi. Rahathan eivät suinkaan ole menossa maailmalle koronapandemiaa auttamaan, vaan niillä mahdollistetaan Etelä-Euroopassa Italian suunnittelemat veronalennukset ja Espanjan kaavailemat lyhyemmät työviikot. Millä logiikalla tämä on suomalaisten verovarojen reilua ja oikeudenmukaista käyttöä, järkevästä nyt puhumattakaan? Olette suistamassa suomalaiset työntekijät suohon, josta ei nousta edes vuosikymmenessä tai usean vuosikymmenen jälkeenkään kuin vain siinä tapauksessa, ettei EU enää koskaan vaadi uutta tukipakettia.

Arvoisa puhemies! Kysynkin: kuinka moni tässä salissa olisi valmis lyömään vetoa sen puolesta, ettei tämän jälkeen tule enää toista EU-tukipakettia vaikka seuraavan kymmenen vuoden aikana? Jos joku tämän vedon on valmis lyömään, niin pyydän ilmoittamaan sen seuraavassa puheenvuorossa. En usko, että montakaan halukasta ilmoittautuu, koska on käsittämätöntä, kuinka heppoisin perustein, vaikkakin ilmeisesti EU:sta tulevan painostuksen ja uhkailun alla, jopa pääministeriä myöten on pyydetty peittelemään ja vähättelemään. Olette myymässä suomalaisten työpanosta vuosikymmeniksi eteenpäin ulkomaille ilman vastiketta.

Hyvät hallituspuolueiden kollegat — joita nyt ei kauheasti kyllä täällä näy, mikä ei sinänsä yllätä, koska asia ei heitä juurikaan tunnu kiinnostavan — uskotteko tosiaan Suomen taloudellisen sitoutumisen pysyvästi EU:n taltutettavaksi olevan teidän äänestäjienne tahto? Onko näin? Ovatko sosiaalidemokraattien äänestäjät tämän takana? Ovatko? Eivät ole. Ei tullut minkäännäköisiä vastauksia. Tukevatko tavalliset keskustalaiset rahan syytämistä maihin, jotka sitten lisäävät omia verohelpotuksiaan, kun voivat nojata suomalaisen selkänahasta revittyyn ilmaiseen rahaan? Kannattavatko vihreiden, vasemmiston ja RKP:n äänestäjät sitä, että heidän lapsensa ja lapsenlapsensa ovat taloudellisesti sidottuja tähän valtavaan velkaan, johon te Suomea ajatte? Oletteko kertoneet heille kaikki ne seuraukset, jotka toiminnastanne heidän jälkeläisilleen koituvat, vai oletteko myyneet tämän heille kauniin sanakäänteinen ja monimutkaisin kiertoilmauksin, vähän niin kuin sadussa isoäidiksi pukeutunut susi?

Arvoisa puhemies! Tämä velkaunioniin ryhtyminen on kohtuutonta, se on väärin, ja paitsi että se on ristiriidassa EU:n omien asiakirjojen ja säännösten kanssa, se on myös täysin moraalitonta jokaista suomalaista kohtaan, joka tähän vastentahtoisesti sitoutetaan ja pakotetaan. Hallitus on päättänyt asettaa suomalaisen taloudellisen hyvinvoinnin uhriksi EU:n alttarille saavuttaakseen jonkinlaista hyväksyntää ja aseman mallioppilaana. Heidän näkemyksensä mukaan politiikassa ei saa olla eri mieltä, ei varsinkaan EU:n kanssa. Sillä ei ole väliä, onko tämä kansan etu — jokainenhan meistä näkee, että sitä se ei ole. Tämä on

toimimista ulkomaisten etujen nimissä Suomen kansan edun edustajaksi naamioituneena. Taas kerran tulee mieleen satu, jossa isoäidiksi tekeytynyt susi houkuttelee Punahilkkaa.

Arvoisa puhemies! Tämä ei ole oikein. Tämän hallituksen ajama laki on täysin kansan edustamisen irvikuva. Se sitoo meidät velalliseksi niin pitkäksi aikaa, että sitä voi hyvin verrata Neuvostoliitolle maksettuihin sotakorvauksiin. Kuka suomalainen voisi omasta tahdostaan alistaa Suomen kansan sellaiseen mittaamattomaan piinaan, jollaisella sodan hävinnyttä osapuolta kuritetaan ja rangaistaan mutta tällä kertaa [Puhemies koputtaa] ilman sotaa ja ilman kärsittyä tappiota? Kuka tällaiseen ryhtyisi vapaaehtoisesti ja silti väittäisi edustavansa Suomen etua? Tämä on täysin järjetön.

Arvoisa puhemies! Lopuksi vielä sanon sen verran, että käännän syyttävän sormeni myös jokaista sellaista kansanedustajaa kohti, joka näin merkittävässä äänestyksessä kehtaa äänestää tyhjää. Tässä on kyse hyvin yksinkertaisesta asiasta: äänestänkö Suomen alistamiseksi EU-velkavankeuteen vai äänestänkö Suomen hyvinvoinnin ja itsenäisyyden puolesta? Jokainen, joka äänestää tukipaketin puolesta, [Puhemies koputtaa] äänestää Suomea vastaan. Tämä on nyt se kuuluisa hetki, jossa jyvät erotetaan akanoista. Oletko Suomen puolella vai Suomea vastaan? Jos äänestät Suomea vastaan, niin kirjoitatko sen myös kuntavaalimainokseesi? Jos pidät äänestyspäätöstäsi oikeana ja suoraselkäisenä, niin miksi et kirjoittaisi? Jotenkin kuvittelen, ettei ”äänestän Suomea vastaan EU:n puolesta” olisi sloganina kovinkaan menestynyt äänestäjien keskuudessa, aivan riippumatta siitä, mitä puoluetta on edustamassa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Meri.

7.19 **Leena Meri ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Olen käynyt nyt läpi näitä henkilöitä, erilaisia asiantuntijoita, jotka ovat tuoneet valtiovarainvaliokunnassa, talousvaliokunnassa ja perustuslakivaliokunnassa riskejä ja ongelmia esille. Minulla on vielä tässä muutama asiantuntija, ja sen jälkeen nostan tuolta myös esimerkiksi talousvaliokunnan johtopäätöksiä.

Mutta ennen sitä haluan todeta, että edustaja Lehto toi esille tärkeän asian eli sen, keitä täällä paikan päällä on. Tosiaan täällä on perussuomalaisia, kaikille tiedoksi. Tietysti eduskunta kokoontuu lähtökohtaisesti arkipäivisin, ja voi olla ylimääräisiä istuntoja, mutta tietysti jokainen voi vetää omat johtopäätökset tästä eilisestä — elikkä varmistettiin, että hallituspuolueen edustajat sekä ne, jotka ovat tämän kiristyspaketin kannalla, voivat mennä nyt kohta kotiin lepäämään, kun oli tällaisia otsikoita, että ”kun en jaksa päivystää täällä”. No, onhan se tosi rankkaa jakaa muiden rahoja ja mennä sitten kotiin lepäämään, että ei tarvitse ”päivystää” täällä, todella rankkaa, mutta pitäisi vähän miettiä sitten, minkälaisen työn ottaa vastaan. Mutta jokainen vastaa omasta tekemisistään, ja tosiaan: tyhjää on, tyhjää on.

Mutta tuodaan sitten lisää näitä taloustieteilijöitä, jotka tosiaan ovat antaneet lausuntoja eduskuntakäsittelyn aikana valiokunnissa. Taloustieteen dosentti Tuomas Malisen näkemyksiä otan seuraavaksi. Hän on tuonut esille, että kun euroalueelle luodaan tämmöinen ylimääräinen uusi ylikansallinen velkakierros, sitä tullaan hyvin todennäköisesti käyttämään toistuvasti uudelleen. Täällä on meille vakuuteltu, siis kannattajien toimesta, että tämä on kertaluontoinen. Nyt siitä on sitten niitä ponsia, mutta asiantuntijat, todella monet, sanovat, että tämä on instrumentti, jota tullaan ja voidaan tulla käyttämään uudestaan, ja nyt luodaan ennakkotapaus. Tässä taas yksi henkilö, joka näin toteaa. [Juha Mäenpää:

Tämä on niin kuin keppihevonen!] — Kyllä, kyllä. — Elpymisrahaston ensisijainen tehtävä ei liitykään koronavirukseen juuri millään lailla, hän on tuonut esille.

Toin aikaisemmin esille näitä prosenttisuhteita: 30 prosenttia koronan hoitoon — ehkäpä, ehkäpä — ja sitten 70 prosenttia ihan muihin hankkeisiin, jotka ovat olleet jo ennen koronaa ja joilla sitten pidetään muun muassa Italia tyytyväisenä, jotta euro ei hajoa. Ja hänkin, taloustieteen dosentti Malinen, näkee, että tämä näkyy rahaston avustuksien jakokriteereissä, jotka liittyvät koronaviruksen aiheuttamaan talousiskuun vain hyvin pieniltä osin. Tämä on faktaa. Rahaston tarkoituksena onkin säilyttää euro nykykoostumuksessaan. Muistamme sen, että Italia jo muutama vuosi sitten sai varoituksia komissiolta, että pitäisi laittaa ne asiat kuntoon. No, mitään ei tapahtunut. Siellä raavittiin sitten päätä, että mitä hitsiä me tehdään tämän Italian kanssa. Italia on uhkaillut lähtemisellä ja polkenut jalkaa maahan, ja nyt tuli tämä korona, joka on tietysti tosi valitettava epidemia, mutta EU, apropoo, näki tässä tilaisuutensa tulleen: nyt me keksitään se mekanismi, millä me annetaan rahaa, ja ilmaista rahaa, Etelä-Euroopan maille ja erityisesti Italialle, että pidetään Italia hiljaisena ja pumpataan sinne rahaa.

Minulla on tuossa vielä pitkiä, pitkiä tietoja Italian tilanteesta. Siellä pääministeri muuten jo iloitsee näitten rahojen tulemisesta eikä ollenkaan peittele sitä iloaan, häpeilemättä kehuu, kuinka siellä suurin piirtein mietitään, mihin tätä rahaa roiskitaan. Se löytyy valitettavasti vain italiankielisenä. Taloustoimittaja, erityistoimittaja on sitä kääntänyt, mutta käytän sitä seuraavissa puheenvuoroissa. Se olisi muuten kaikille todella hyvää luettavaa.

Vielä Malinen toteaa, että euroalueen koossa pitäminen vaatii tämän tulonsiirtomekanismin ja liittovaltion, eli tästä on kysymys, ja elpymisrahasto on liittovaltion alku. Näin se on. Sinne me olemme menossa, ja esimerkiksi monet kokoomuslaiset sen rehdisti myöntävät, että he tykkäävät EU-integraatiosta, mutta kun on kuunnellut esimerkiksi sosiaalidemokraattien puheita, niin kyllä he menevät jo oikealta ohi, että liittovaltiota kohti on tämä hallitus meidät viemässä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkelä.

7.24 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Nyt kun aiemmassa puheenvuorossa mainittiin edustaja Hoskosen nimi, niin tähän asiaan täytyy nyt kiinnittää hieman huomiota, ja olenkin hieman harmissani siitä, että edustaja Kurvinen, keskustan ryhmäpuheenjohtaja, ei ole paikalla, kun haluaisin esittää hänelle kysymyksen. Minua kyllä suuresti paheksuttaa tämä keskustan eduskuntaryhmän toiminta kyseisen kokeneen edustajan kohdalla tämän elvytyspakettikeskustelun alussa, kun hänet oli laitettu tuonne parvelle huutelemaan turhaan vastauspuheenvuoropyyntöjään. Ei ollut löytynyt salista paikkaa noilta keskustan tuoleilta kokeneelle edustaja Hoskoselle. [Juha Mäenpää: Senioriteetti unohdettiin täysin!] Hänet oli ikään kuin laitettu nurkkaan häpeämään, koska hän noudattaa kansanedustajalle perustuslaissa turvattua oikeutta tehdä tässä salissa asioita sen mukaan, minkä oikeaksi ja totuudenmukaiseksi näkee, eikä sitä, mitä ryhmäkuri painostaa. Jos ryhmäpuheenjohtaja Kurvinen olisi paikalla, kysyisin häneltä, pitääkö paikkansa se ikävä huhu, että keskusta on uhannut erottaa ryhmästä ja viedä valiokuntapaikat sellaisilta edustajilta, jotka tässä salissa tulevat äänestämään tätä elpymispakettia vastaan. Luulen, että keskustan äänestäjiä kiinnostaisi erittäin paljon tietää, onko heidän äänestämänsä edustaja tällaisen paineen ja hyökkäyksen alaisuudessa, suorastaan perustuslainvastaisen paineen ja hyökkäyksen alaisuudessa.

Sen lisäksi ei tunnu olevan myöskään kokoomuksella kovin helppoa. Perussuomalaisten ryhmäpuheenjohtaja Tavio kertoi Twitterissä eilispäivänä vai toissa päivänä keskustelleensa jonkun kokoomuslaisen edustajan kanssa siitä, voisiko tämä kuitenkin äänestää tätä pakettia vastaan. Ja pian tämän keskustelun jälkeen kokoomuksesta oli otettu yhteyttä häneen ja painostettu olemaan ottamatta yhteyttä kokoomuslaisiin. Kyllä tämä on kovaa peliä. Haluaisinkin tietää, kuka sieltä kokoomuksesta on painostanut perussuomalaisia, ettei saa olla yhteydessä kokoomuslaisiin. Ilmoitan, että minä olen yhteydessä aivan niihin kokoomuslaisiin, keihin minua huvittaa olla yhteydessä, ja toivon, että minua tultaisiin painostamaan olemaan olematta yhteydessä niihin kokoomuslaisiin, joihin haluan olla yhteydessä, koska vanhan kansansanonnan mukaan ”nauru pidentää ikää”, ja on melko selvää, että tuollainen painostusyritys tulisi johtamaan siihen, että minä nauraisin tälle painostusyrityksen tekijälle. Eli tervetuloa painostamaan, olkaa hyvät vaan.

Mutta nyt itse asiaan. Aiemmin puhuttiin EU:sta ja Neuvostoliitosta. Niillä on paljon tekemistä keskenään, samanlaisia kolhoosejahan ne periaatteessa ovat. Mutta nämä velat ja Neuvostoliitto: Oli keskustelua siitä, pääseekö tästä paketista eroon eroamalla EU:sta. Väitänpä, ettei välttämättä pääse paketista eroon eroamalla EU:stakaan, sellaisenaan. On kuitenkin niin, että Neuvostoliitolla oli aikanaan velkaa ja sitoumuksia, jotka sen seuraajavaltio, Venäjä, otti hoidettavakseen. Eli kyllä velalla on semmoinen vähän pysyväinen luonne tässä maailmassa. Jos velat unohdettaisiin, annettaisiin anteeksi, velat muuttuisivat saatavaksi, niin siinä koko rahajärjestelmän ja talousjärjestelmän uskottavuus romahtaisi aivan täydellisesti, koska pohjimmiltaanhan on niin, että raha on vain sopimus. Ei rahaa ole oikeasti olemassakaan, me olemme vain sopineet, että tällainen käsite kuin ”raha” on jonkin arvoista ja sillä saa joitakin asioita, ja jos se luottamus siihen, että sillä todella saa niitä asioita, menetetään, niin silloin yhteiskuntajärjestelmämme ja taloutemme perusteet romahtavat. Sen takia nämä puheet siitä, että nyt meille tulee rahaa, ja pahimmillaan jopa, että velkoja ei tarvitse maksaa takaisin — kuten vasemmistoliitosta monet äänekkäät edustajat, varsinkin edustaja Arhinmäki, ovat sanoneet — ovat täysin vastuuttomia, ne eivät ole tästä maailmasta alkuunkaan.

Jos tämä paketti myönnetään, miten niitä rahoja tultaisiin Suomessa käyttämään? Piti oikein katsoa — se oli niin hieno sana, etten muistanut ulkoa — että se on ”kestävän kasvun ohjelma”. Siitä keskusteltiin tässäkin salissa jonkin aikaa sitten. Hallitus todella toi meille kestävän kasvun ohjelman, joka on Suomen elvytysrahojen käyttösuunnitelma. Vaikka elvytysrahoja ei oltu vielä lähimainkaan edes hyväksytty eduskunnassa, sitä että me yleensä saisimme ne rahat, niin hallitus teki laajan selvityksen, miten me käytämme ne rahat. Siinä paperissa on juuri sitä vihreää siirtymää riittämiin. Tämä vihreä siirtymä tuntuu kuitenkin tarkoittavan sitä, että työpaikat siirtyvät Suomesta pois eli esimerkiksi Amsterdamiin, se on vihreää siirtymää. Pääministeri Marin kyselytunnilla sanoi, että sellaista pitää tukea, että Suomesta siirtyvät työpaikat Amsterdamiin. Ja sitten toinen tämmöinen vihreä siirtymä on se, että esimerkiksi Helsingin keskustassa kivijaloista siirtyvät kaupat pois. Se on vihreää siirtymää, että kaupat lähtevät pois kivijaloista. Toivon, että [Puhemies koputtaa] Helsingissäkin löydetään tämä meidän maakuntien menettelytapa, että niiden lähteneiden kauppojen tilalle tulee palveluliikkeitä, eli sinne mahtuisi monta kebabia, parturia, kauneushoitolaa, olutravintolaa — mikä tästä kenties vielä unohtui, [Puhemies koputtaa] mitä lähiöissä tyypillisesti on? Se on sitä vihreää siirtymää. — Palaan tähän asiaan seuraavissa puheenvuoroissani.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

7.30 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät perussuomalaiset kansanedustajat! Täällä istumme ja puhumme, jotta kansanedustajat kuulisivat: suomalaiset tietävät, että tämä asia on erittäin tärkeä. On puhuttu kuulevista korvista, mutta ei niitä nyt vaikuttaisi täällä muita olevan kuin meidän kansanedustajat, jotka ovat kuulleet tämän todellisen tilanteen, mitä tämä elpymispaketti on Suomelle tuomassa. Mutta kuka uskoisi sitten, mitä me puhumme, ja kenen nämä asiat pitäisi ääneen sanoa? Minusta tuntuu välillä, että kyllä kaipaan kovasti Hannu Karpoa kertomaan vääryydet ja totuudet, koska varmasti hän olisi se kansan tuntojen mies. Ehkä häntä kuunneltaisiin myös täällä eduskunnassa siitä, mitä kansa ajattelee.

Elpymispaketin ympärillä on käynyt kiivas oikeudellinen keskustelu, mutta edes paketin perustavanlaatuiset oikeudelliset ongelmat eivät ole pysäyttäneet sen etenemistä. Vaikka EU:n perussopimusten mukaan budjetin tulojen ja menojen on oltava tasapainossa ja artikla 125 kieltää jäsenmaita ottamasta vastuuta toisten jäsenmaiden veloista ja budjettivastuista, epäilyt paketin yhteensopivuudesta EU:n perussopimusten kanssa pyyhittiin venyttämällä perussopimuksen tulkintaa ennennäkemättömällä tavalla. Kyseenalaisten uusien tulkintojen myötä unioni on päätynyt tilanteeseen, jossa se on ryhtynyt rahoittamaan toimintaansa velkarahalla ja sen velkataakka voi kasvaa tasolle, jonka hoitaminen olisi unionin nykyisen tulorakenteen huomioon ottaen mahdotonta. Tämä on perussuomalaisten ajatus, ja tämän tuomme esille myös meidän vaihtoehtobudjetissamme.

Toteutuessaan tämä elvytyspaketti, elpymispaketti, rajoittaisi myös eduskunnan budjettivaltaa aina vuoden 2058 loppuun, mikä merkitsisi täysivaltaisuuden rajoitusta Suomen budjettisuvereniteetin osalta. Elpymisvälineen valtava koko ja siihen liittyvä epävarmuus heijastuisivat myös useisiin tuleviin valtion budjetteihin, millä on merkittäviä rajoittavia vaikutuksia Suomen julkiselle taloudelle.

Euroopan unioni on kokenut monia perustavanlaatuisia muutoksia viime vuosina. Lisäksi perussopimusten hengen vastainen toiminta ja tulkintojen ennennäkemätön venyttäminen alkavat muodostua jo tavaksi, ja sillä on hintansa. EU on väistämättä matkalla kohti velkaunionia ja yhä tiiviimpää integraatiota, ja kaiken tämän lisäksi EU haluaa vielä oman verotusoikeuden, jolloin Suomessa alettaisiin kerätä erillisiä EU-veroja, joiden tuotto valuisi suoraan Brysseliin. EU:n verotusoikeus synnyttää väistämättä myös raskaan kansallisen veronkorotuspaineen. Nouseeko kansalaisten verotus, kysyi perussuomalaisten kansanedustaja Ritva Elomaa täällä eduskunnassa. Meille vastattiin, että ei nouse.

On kiistatonta, että Euroopan elpyminen on myös Suomelle tärkeää, mutta jos tavoitteena on elvyttää Suomen pysähtynyttä vientiä, olisi tehokkaampaa suunnata rahat kotimaassa kilpailukyvyn parantamiseen ennemmin kuin myöntää pikavippejä Etelä-Eurooppaan. Perussuomalaiset eivät voi hyväksyä sitä — ja me korostamme tätä: me emme hyväksy sitä, että kansamme köyhtyy muiden maiden huonon taloudenpidon takia. Tässä surullisessa tarinassa suomalaiset eivät ole voittajia, vaan me olemme häviäjiä. Suomalaiset joutuvat tahtomattaan maksumiehiksi ja -naisiksi. Suomi-neito myydään halvalla.

EU on käynyt läpi merkittävän muodonmuutoksen niistä ajoista, kun Suomi aikoinaan päätti hypätä sen kelkkaan. Suomen kansa ei ole äänestänyt tulonsiirtounionin eikä vastuuttoman taloudenhoidon puolesta. Elpymispaketti ei tule olemaan kertaluontoinen, ja siksi nyt jos koskaan on aika painaa jarrua. Jos näihin elpymispaketin jäihin putoamme, niin sieltä emme pääse koskaan ylös.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lehto.

7.35 **Rami Lehto ps:** Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä vuonna 2020 annetun neuvoston päätöksen. Omien varojen päätös sisältää tavanomaiset säännökset unionin talousarvion rahoittamisen perusteista. Sen lisäksi omien varojen päätökseen on otettu säädökset poikkeuksellisista ja väliaikaisista lisämäärärahoista covid-19-kriisin seurauksiin puuttumiseksi. Nämä säädökset sisältävät myös unionin elpymisvälineen rahoitukseen liittyvän 750 miljardin euron lainanottovaltuuden.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset vastustavat elpymisrahaston perustamista, Suomen osallistumista elpymisrahastoon, elpymisrahaston kytkemistä EU:n 2021–2027 budjettikauteen ja omien varojen järjestelmän suuntaamista kohti EU:n veropohjaisuutta. Vastustamme myös tulonsiirtoja ja eurokriisipaketin naamioimista koronaelvytyspaketiksi.

Elvytyspakettia puolustellaan monilla argumenteilla. Välillä se lisää vientiä, välillä se on solidaarisuuspaketti ja välillä myös turvallisuustoimi. Tosiasiassa paketti ei liity edes koronaan. Korona on pelkkä tekosyy, jolla korjataan jo ennen epidemiaa syntyneitä huonon taloudenpidon ongelmia.

Hallituspuolueiden edustajat, ministerit etunenässä, ovat perustelleet Suomen suurta nettomaksuosuutta muun muassa sillä, että Suomen vienti hyötyy, kun Eurooppa elvyttää. EU:n elpymispaketin vaikutusta vientikysyntään ei kuitenkaan pystytä näyttämään toteen, eikä sillä useiden asiantuntijoiden mukaan ole juurikaan vaikutusta Suomen viennille. Hallitus ei myöskään ole teetättänyt elvytyspaketista vaikutusarviota tai muutakaan esitystä, miten ja millä tavalla elvytyspaketti vahvistaisi Suomen vientiä. Päinvastoin, sillä esimerkiksi Espanja on käyttämässä oman osuutensa teollisuuden parantamiseen ja nelipäiväisen työviikon kokeiluun. Se satsaa muun muassa akkuteollisuuteen, johon me suomalaiset maksamme suoraan teollisuustukea. Solidaarisuuspaketti se todella onkin, sillä pikkuinen Suomi maksaa paketista järkyttävää ylihintaa. Esimerkiksi Italia saa EU:n elvytyspaketista enemmän rahaa kuin maksaa, mutta Suomi maksaa enemmän kuin saa. Ja mitä sotilaallista turvallisuutta meille tuo unioni, jolla ei ole omaa sotilaallista kykyä ja jossa lähes kaikki muut maat ovat Nato-maita?

Elpymisrahaston tärkeimpiä vaikutuksia on tulojen siirto jäsenmaiden välillä. Käytännössä rahasto veisi EU:n fiskaaliunioniin ja avaisi tien liittovaltioon. Rahastosta pääsee pois ainoastaan eroamalla EU:sta. Kyseessä ovat suorat tulonsiirrot rikkailta köyhimmille ja talousasiansa huonosti hoitaneille jäsenmaille. Esimerkiksi arvovaltainen saksalainen Ifo-instituutti päätyi johtopäätökseen, että elpymisvälineen avustus eli suoran tuen jako maiden välillä on valtaosin tulonsiirtoja korkeamman elintason mailta alemman elintason maille.

Elpymisrahaston todellinen merkitys on, että se muuttaa EU:n toimintaperiaatteita. Se lisää EU:n jäsenmaiden yhteisvelkaa ja niiden välisiä tulonsiirtoja. Se myös sitoo muutettuja toimintaperiaatteita vastustavat jäsenmaat uusilla maksuvelvoitteilla lujemmin uuteen EU:hun.

Arvoisa puhemies! Valtioneuvosto totesi kesällä 2020 elpymispakettiin liittyen, että asian valmistelun yhteydessä on syytä käydä riittävästi julkista keskustelua. Tätä keskustelua asiasta ei ole juurikaan käyty ennen kuin hallitus toi eduskuntaan esityksen omien varojen päätöksen hyväksymisestä, johon sisältyvät myös elpymispaketin menoja ja rahoitusta koskevat päätökset.

Perussuomalaiset kannattivat kansalaisaloitetta kansanäänestyksen järjestämisestä, elikkä oltaisiin saatu tätä kansalaiskeskustelua, ja nyt kun kansanedustajat tästä keskustelevat, niin täällä ei näy muita kuin perussuomalaisia, muut puolueet ovat poissa paikalta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäenpää.

7.41 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! ”Saat, mitä tilaat” on sellainen suomalainen vanha sanonta, ja näköjään minäkin olen saanut, mitä olen tilannut. Olen kirjoittanut useita puheenvuoroja, mutta kun tämä keskustelu täällä on niin antoisaa, niin minä en ole päässyt vielä kiinni ollenkaan niihin kirjoitettuihin puheisiin, kun aina täällä nämä puheenvuorot ovat niin herkullisia, aina tulee joku uusi näkökulma mieleen.

Edustaja Mäkelä puhui tuosta elvytyspaketin rahamäärästä, 6,6 miljardista, ja siitä, että me sitoudutaan 6,6 miljardin velka ikään kuin ottamaan, ja me saadaan siitä itse tänne Suomeen vain 2,7 miljardia, josta sitten edustaja Mäkelän mukaan — ymmärsinkö oikein? — noin puolet käytetään kestävän kasvun ohjelmaan, tämmöiseen vihreään siirtymään. [Jani Mäkelä: Niin ne meinaavat!] Tämä on mielenkiintoinen juttu, sillä hän viittasi johonkin vihreään siirtymään, että Neste siirtyi nyt täältä sinne Rotterdamiin, vie sinne biojalostustehtaan. Tästä väistämättä tuli mieleen semmoinen SDP:n vanha vaalijuliste, jossa oli perhe, joka siinä oli kuvan etureunassa, ja siellä oli semmoiset isot tehtaat oikealla puolella takana ja savua tuli piipusta, ja siinä luki, että ”varjosta valoon”. Siis se oli silloin, kun Suomessa haaveiltiin tämmöisestä teollisuudesta, niin että voisiko nyt ajatella nyt, että me olemme menossa valosta varjoon? Tämä tuli väistämättä mieleen, ja siitä taas tuli mieleen se toinen mainos, semmoinen SDP:n mainos, jossa iso nyrkki puristi kasaan semmoiset paperit, joissa luki, että ”valhelupaukset”. Ne SDP halusi lytätä ja samaten hinnankorotukset ja pakkodemokratian — sitä minä en ihan täysin ymmärrä, ehkä se on sellaista pakkodemokratian ruttaamista.

Arvoisa puhemies! On hienoa, että jaksatte kahdestaan täällä urakoida meidän kanssamme, mutta minä en tiedä, liittyykö tämä pakkodemokratia nyt siihen. — Mutta siinä sitten lopuksi luki, että ”jo riittää”. No, sitten osassa mainoksesta muistaakseni luki, että ”vain järjestys turvaa tulevaisuuden”, ja sillä lailla ihmettelen, että jos järjestyksestä ei pidetä kiinni, niin sittenkö se tulevaisuus ei olekaan turvattu. No, nämä ovat semmoisia asioita, mitä jokainen voi miettiä itsekseen.

Mutta tosiaan siitä vihreästä siirtymästä ja elvytysvaroista, jotka käytetään, noin puolet käytetään Suomessa siihen kestävän kasvun ohjelmaan ja vihreään siirtymään. Ensin annetaan rahaa sinne Italiaan, että he voivat kehittää siellä omaa kilpailukykyään. Valitettavasti tässä Kaipolan esimerkissä Suomessa sinne olisi pyritty sijoittamaan semmoinen ilmastoinnovaatio, mikä Suomessa on tehty, mutta siihen ei löytynyt Suomessa rahaa, mutta nyt sitä yritystä, joka sen valtavan innovaation on tehnyt, on nyt pyydetty sijoittautumaan Etelä-Eurooppaan. Minun on vaikea ihmetellä sitä, että kun tämä näyttää siltä, että jos tästä Suomeen tulevasta arviolta noin 2,7 miljardin määrästä käytetään puolet, elikkä noin 1,35 miljardia käytetään tämmöiseen kestävän kasvun ohjelmaan Suomessa, niin onko siinä vaara, että kun siinä SDP:nkin mainoksessa olivat ne tehdasmiljööt, niin niiden toimintaa ja kustannuskilpailukykyä heikennetään Suomessa. [Puhemies: 5 minuuttia!]

Arvoisa puhemies! Jatkan seuraavassa puheenvuorossa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Laakso.

7.46 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa rouva puhemies! Katsokaa tekin tuonne kattoon — aurinko paistaa risukasaankin, eli toivoa meillä vielä on. [Naurua]

Todellakin, me maksetaan 6 miljardia ja saadaan reilu 2 miljardia takaisin, ehkä. Se on pikkasen tietysti vielä auki, koska se on kuin lottopallot: ne lukemat vähän vaihtelevat siellä. Mitä me sillä 2 miljardilla Suomeen saadaan? No, me saadaan vihervasemmistosiirtymä, kun Etelä-Euroopan maat saavat akkutehtaat, eläkkeet, lyhyet työpäivät. Hallitus osoittaa, etteivät heitä suomalaiset tehtaat, eläkeläiset ja työntekijät kiinnosta. Tämä ei ole kuntavaaliasia, mutta ihan vakavissaan kannattaa kaikkien harkinta, kannattaako antaa ääni sellaiselle ryhmälle, joka ei osaa pitää puoliaan. Jos ei osata, niin ei osata siellä kunnallisella tasollakaan varmasti pitää niitä puolia.

Sen jälkeen, kun tämä epäonnistunut paketti neuvoteltiin, on ilmennyt niin paljon uusia asioita, väärinkäytöksiä, jopa uhkailuja, kaikennäköistä muutakin, että pitäisi ymmärtää, että kantaa pitäisi tutkia uudelleen. On sanomatta selvää, että silloin, kun on neuvoteltu, tilanne on ollut aivan eri, kuin miten se on ilmennyt myöhemmin. On tullut esille nimenomaan näitä aiemminkin mainitsemiani akkutehdashankkeita ja kaikennäköisiä muitakin, eli se tarkoittaa sitä, kuten tässä edustaja Mäenpää toi äärettömän hyvin esille erään innovatiivisen ratkaisun, jota asiaa pk-sektorin yrittäjä on koettanut saada edistymään, että se ei meinaa täällä oikein edistyä. Mutta mitä? Hallitus ja muut kuin perussuomalaiset käytännössä katsoen liki sataprosenttisesti ovat sitä mieltä, että me maksetaan nyt sitten jollekin Etelä-Euroopan maalle rahaa, [Jani Mäkelä: Oho!] että ne ottavat sen meidän innovatiivisen ratkaisun siellä syleilyynsä. Ja sinänsä, onnistuu se tai ei, niin me maksetaan silti, koska tästä EU-tukipaketista 4 miljardia menee muualle kuin meidän maahan.

Pakko on sanoa, että pahalta tuntuu ajatella tällaista törsäilyä Etelä-Euroopan maihin, koska tässä vuosikymmeniä jo — voidaan nykyään sanoa vuosikymmeniä — on työnnetty sitä rahaa Itä-Euroopan maihin: on rakennettu sinne teitä EU-rahalla ja tehty vaikka mitä. Joka ikinen, joka on siellä suunnalla ajanut teitä pitkin, tietää, että siellä on komeasti EU:n kyltti, missä on EU:n lipun kuva ja kerrotaan, että tähän tiehen on saatu EU-rahoitusta. Ne kyltit ovat Suomen maassa aika vähissä, ja nytkin, kun on saanut taas tietoja lisää, niin on tullut esiin jopa se, että yhteenkään meidän isoon ratahankkeeseen ei ole mahdollista saada EU-rahoitusta, koska hyöty—kustannus-piste on liian huono, mikä tarkoittaa sitä, että nekin rahat sitten todennäköisesti menevät jonnekin muualle.

Tuntuu kyllä siltä, että täällä joku sammuttelee Suomen valoja aika paljon. Minä sammutan mieluusti tämä valon, [Puhuja sammuttaa puhujakorokkeen valaisimen] mutta toivottavasti sitä viimeistä valoa ei Suomessa sammuteta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Meri.

7.51 **Leena Meri ps:** Arvoisa puhemies! Minä nyt ainakin hetkeksi sytytän sitten valon. [Puhuja sytyttää puhujakorokkeen valaisimen] — Olen käynyt läpi useissa puheenvuoroissani niitä asiantuntijoita, jotka ovat talousvaliokunnalle, valtiovarainvaliokunnalle ja perustuslakivaliokunnalle tuoneet näitä näkemyksiään siitä, mitä riskejä tässä on taloudelle, mitä tässä on EU:lle tapahtunut, mitä oikeudellisia ongelmia on ja miten he näkevät, että tässä on käynyt.

Sitten tuon nyt vähän niin kuin yhteenvedonomaisesti nostoja talousvaliokunnan lausunnosta valtiovarainvaliokunnalle. Talousvaliokuntahan tässä talossa ottaa näihin taloudellisiin asioihin valiokuntana kantaa. He ovat kuulleet monia talousasiantuntijoita, joista

tuossa äsken osaa myös siteerasin. Talousvaliokunnan tuoreessa lausunnossa, joka on tämän vuoden helmikuulta, he ovat tuoneet esille, että jos jäsenvaltion on mahdollista saada yhteisesti taatusta välineestä omaan julkistalouteensa liikkumavaraa ilman velvoitteita talouden tervehdyttämistoimiin — niin kuin nyt on, nyt valtiot voivat tehdä ihan mitä huvittaa — voi tällä olla talouksien uudistumista jarruttava vaikutus. Näin toteaa talousvaliokunta.

On olemassa riski, että nyt käyttöön otettava velkainstrumentti nähdään uutena, vielä tähän saakka käyttämättömänä olleena velkaantumisvarana. Saadun asiantuntijaselvityksen mukaan talousvaliokunta toteaa, että tämä on elpymisvälineen ilmeinen heikkous. Myös eduskunnassa valiokunnat ovat nähneet tämän, mutta harmillisen vähän valiokunnan jäsenet täällä salissa muistavat kertoa näitä, mitä valiokunnat ovat täältä — ja kansanedustajat itsekin — ongelmia löytäneet. Niitä ei nyt haluta nostaa, koska ryhmäkurin tai muun integraatioinnostuksen hurmassa ollaan menty tähän. Tai ei ehkä haluta keskittyä siihen, vaan ajatellaan, että mitäs nuo perussuomalaiset nyt höpisevät tuollaisesta itsenäisyydestä ja muusta omasta oikeudesta päättää omista varoistaan — eivät sitten ehkä muista, missä lausunnossa ja ehkä kuulemisessa ovat itsekin olleet mukana.

On edelleen todettu täällä, että muodollisjuridisesti kysymys on kertaluontoisesta ratkaisusta, mutta se on ennakkotapaus — se on ennakkotapaus. Täällähän on myös sanottu, monet edustajat, että ei tämä ole ennakkotapaus. No, ainakin osa kansanedustajista on ollut mukana, he ovat omistakin puolueistaan toteamassa näin. Jos aiemmin mahdottomana pidetty menettely todella todetaan uudella perussopimuksen tulkinnalla mahdolliseksi — ei siis sopimuksen muutoksella — on seuraava velkaantumiskierros matalamman kynnyksen takana. No, juuri näin.

Valiokunta toteaa, että yhteiseen velkaantumiseen sisältyy pitkällä aikavälillä sekä talouden vakauteen että maiden välisten vastuiden jakoon liittyviä epävarmuuksia. On riski siitä, että samalla kun elpymisrahasto vakauttaa EU:n talouskehitystä lähivuosina — näin ajattelevat — se johtaa pitkällä aikavälillä epäsymmetriseen fiskaaliunioniin — elikkä siihen, että on yhteisiä menoja ja tuloja ja velkaa — jossa julkinen velka kasvaa ja päätöksenteko on vailla sellaista ehdollisuutta, joka varmistaisi varojen tehokkaan käytön ja kohentaisi alueen taloudellista suorituskykyä. Me olemme puhuneet siitä, että rakenteellisia ongelmia ei edellytetä hoidettavan sellaisissa maissa, joissa niitä on, vaan lapataan tätä rahaa.

Tässä lopussa talousvaliokunta vielä toteaa, että elpymispaketti ei poista julkistalouksien — siis eri maiden julkistalouksien — ongelmien juurisyitä, juuri näitä ongelmia, koska sitä ei edellytetä, eikä siten laajamittaisenkaan rahoituskriisin uhkaa pitkällä aikavälillä. Se ei siis poista ongelmia, ei juurisyitä eikä rahoituskriisin uhkaa.

He toteavat talousvaliokunnan lausunnossa, että vastuiden ja etuuksien epäsymmetria voi luoda isännättömän rahan ongelman, heikentää jäsenvaltioiden kannustimia julkistalouksiensa kohentamiseen omin toimin ja näin ollen kasvattaa pitkän aikavälin rahoitus- ja makrovakausriskejä. Näin sanoo eduskunnan talousvaliokunta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäkelä.

7.57 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Jatkan nyt siitä kestävän kasvun ohjelmasta, johon edellinen puheenvuoroni päättyi. Elikkä tämä hieno sana on Suomen hallituksen suunnitelma siitä, miten nämä vielä myöntämättömät elvytyspakettirahat käytettäisiin. Ja tässä ohjelmassa näkyy kaikkein syvimmällä tavalla se suomalaisen politiikan, EU-politiikan,

järjettömyys eli se, että EU lähtökohtaisesti ei tarjoaisi meille mitään kovin hyvää. Me olemme nettomaksajia hamaan tappiin asti tässä kyseisessä yhteisössä, koska sinne on otettu mukaan sellaisia maita, jotka eivät tule elintasossa Suomen tasolle nousemaan näköpiirissä olevassa lähitulevaisuudessa.

Lähtökohta on se, että me maksamme, mutta miten sen vähän, mitä me saisimme sieltä takaisin, me käytämme, siihen me voisimme itse vaikuttaa, ja täytyy sanoa, että valitettavasti hallitus vaikuttaakin. Eli niin kuin edustaja Mäenpää tuossa mainitsi, on tosiaan näin, että Suomi on nimenomaan halunnut laittaa enemmän niistä elvytysrahoista näihin ilmastohankkeisiin ja vihreisiin siirtymiin ja näihin muihin vastaaviin asioihin kuin olisi ollut edes mikään pakko. Suomi käyttää ne EU:lta takaisin saamansa rahat paljon huonommin kuin me voisimme käyttää. Jos me ottaisimme kansallisen edun etusijalle, pysyvien työpaikkojen luomisen, teollisuuden hankkimisen tänne ja entisen teollisuuden täällä pitämisen, me voisimme kenties saada tästä häviävästä, tällä hetkellä reilusta 2,5 miljardista jotain suurempaa hyötyä itsellemme kuin tällä nykyisellä ilmastohöpötyspolitiikalla.

Tämä on valitettavasti — olen tämän havainnut aika paljon EU-asioiden kanssa eduskunnassa suuressa valiokunnassa työtä tehneenä — tyypillinen piirre Suomen EU-politiikassa noin muutenkin. Eli suomalaisille konsensuspoliitikoille ja -puolueille on tyypillinen kuvio sahata omaa oksaa siitä vähästäkin, mitä EU olisi meille antanut, ja vesittää sekin vähä hyvä, mitä sieltä EU:sta kenties olisi ollut meille tulossa. Sen sijaan, että Suomi taistelisi oman kansallisen etunsa puolesta, tekisi parhaansa saadakseen hyödyn ulos niistä rahoista, mitä EU:sta tulee, Suomi ei edes ole hiljaa ja lopeta vahingon tekemistä, vaan Suomi aktiivisesti vahingoittaa omaa asiaansa hallituksen politiikalla. Tämä on järjenvastainen ajatus, mutta näin se valitettavasti tuntuu toimivan.

Sama ilmiö on havaittavissa esimerkiksi maahanmuuttopolitiikassa. Siinähän EU, jossa maahanmuuton ongelmat ovat monessa maassa tulleet paljon Suomea pahemmin konkreettisesti käsille, ajaa varsin järkeviäkin — ajaa myös järjettömiä, mutta ajaa myös järkeviä — maahanmuuttopoliittisia linjauksia. EU:n direktiivi kansalaisuudesta, perheenyhdistämisistä esimerkiksi, sallisi huomattavasti tiukempia muotoiluja kuin mitä Suomen kansallisessa lainsäädännössä on käytetty. Sen lisäksi, että Suomi ei käytä sitä liikkumavaraa, minkä EU antaa esimerkiksi maahanmuuttopolitiikassa, Suomen hallitus käyttää vähäisen neuvotteluvoimamme niiden vähienkin järkevien asioiden vesittämiseen, joita EU esittää. Niitä E-kirjeitä ja U-kirjeitä on tullut useasti luettua, ja Suomen kannassa pyritään nimenomaan vesittämään sitä, jos EU pyrkii tiukkaan maahanmuuttopolitiikkaan. Se on aivan mieletöntä, että kun Suomi voisi tehdä jotain muutakin sillä vähällä neuvotteluvoimallaan, niin käytetään se neuvotteluvoima näiden asioiden vesittämiseen.

No, en tiedä, ministeri Tuppurainen totesi jossain, taisi olla Uuden Suomen haastattelussa, että oma maa ensin -politiikka on vahingollista. Jos tämä ajattelutapa on yleisempikin hallituspuolueiden poliitikkojen keskuudessa — joita täällä ei nyt näy keskustelemassa kanssamme tästä asiasta — niin ehkä tämän voisi ymmärtää. Ei sitä voi hyväksyä, pahan tekemistä ei voi hyväksyä, mutta voi ymmärtää motiivin. Hyvä, jos jonkun mielestä oma maa ensin -politiikka on vahingollista, niin silloin hän varmaan toimii niin, ettei hän aseta oman maansa etua etusijalle. Silloin muuttuvat ymmärrettäväksi myös nämä EU:n maahanmuuttopolitiikan vesittämiset, EU:lta tulevien vähien rahojen käytön vesittämiset. Jos omaa maata ei saa asettaa etusijalle, niin silloinhan siinä tällä tavalla käy.

Valitettavasti kuitenkin asia on niin, että muut maat kylläkin asettavat oman maansa etusijalle. Olen käynyt aika monessa Euroopan maassa keskustelemassa paikallisten parla-

mentaarikkojen, kansanedustajien, EU-valiokuntien jäsenten, kanssa ja siellä aina se keskustelu menee siten, että ”meillä on tällainen tavoite”, ja niinhän sen pitääkin mennä, [Puhemies: 5 minuuttia!] jokaisella maalla pitääkin olla omat tavoitteensa. Mutta suomalaisilla ei tunnu olevan sitä omaa tavoitettaan suomalaisten ja Suomen asian edistämiseksi. Tämä on omituista. Suomalainen pitää sen roolin EU:ssa, että kun muut ajavat sumeilematta omaa etuaan ja linjaansa, suomalainen mukautuu ja maksaa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäenpää.

8.02 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! ”Saat mitä tilaat” on sellainen vanha sanonta, ja en ihan täysin ymmärrä nyt sitä, että kun Suomen Yrittäjät ja joku semmoinen — oli semmoinen iso plakaatti tuolla jossakin, missä oli nimekkäitä yrittäjiä — olivat tämän paketin hyväksymisen kannalla, niin kuitenkin minulle henkilökohtaisesti on sähköpostiin tullut nyt viestejä tästä EU:n elvytyspaketin käsittelystä — ja niitä on tullut satoja, tai kuitenkin paljon niitä on — ja siellä hyvin monet ovat kuitenkin yrittäjiä, jotka ovat sanoneet, että tätä ei pitäisi hyväksyä.

Minä jollakin tapaa ihmettelen tätä. Tavallansa tämä meidän verokertymä, mitä Suomeen tulee, kuitenkin kertyy näiden yrittäjien ansaitsemalla myynnillä ja tulolla, palvelujen myynnillä tai tuotteiden myynnillä tai metallirakenteiden myynnillä, ja olen täällä eduskunnassa useasti puhunut siitä, että mielestäni Suomen kustannuskilpailukyky on jo nyt aika heikko, esimerkiksi metallirakenteiden osalta. Jollakin lailla voisin aavistella, että tällainen paketti aiheuttaa sen, että siitä kerätään lisää veroja, ja verot kuitenkin tavallansa tulevat lopulta sieltä suomalaisen työn ja yrittäjyyden tuloksena. Se ei tunnu ollenkaan loogiselta, että yrittäjäjärjestö puoltaa tätä mutta sitten minulle tulee paljon yrittäjiltä viestiä, että tätä pakettia ei saisi hyväksyä.

Joskus olen käyttänyt sitä esimerkkiä, että Suomen valtio omistaa Fingridistä elikkä suomalaisesta kantaverkkoyhtiöstä yli puolet, ja loput sitten omistavat suomalaiset työeläkevakuutusyhtiöt, ja ne rakentavat tuolla pitkiä sähkölinjoja, useita satoja kilometrejä pitkiä. Sinne sitten tulee paljon uusia teräsrakenteita. Ne pylväät, joissa ne johdot roikkuvat, ovat teräsrakenteisia, ja olen käynyt itse kuvaamassakin niitä teräsrakenteita. Siis useita satoja kilometrejä pitkiä sähkölinjoja valtio-omisteinen yhtiö rakentaa, ja ne sähkötolppien metallirakenteet tulevat Kiinasta ja Intiasta jo nyt. Elikkä suomalaisen metalliteollisuuden kilpailukyky teräsrakentamisen osalla ei ole kovin hyvä, ja se tuntuu aivan käsittämättömältä, että valtio-omisteinen yhtiö ylipäätänsä ostaa ulkomailta näitä teräsrakenteita. Se on ihan sama, kun minäkin puhun täällä nyt — me ollaan eletty pandemiaa jo yli vuoden ajan, ja aina vaan minä puhun täällä eduskunnan pöntössä kiinalainen maski päässä. Elikkä meidän kustannuskilpailukyky on erittäin heikko, tai sitten ollaan jotenkin hölmöjä täällä eduskunnassa. Tämä on minun mielestäni vähän pyhäinhäväistys, että minä puhun kiinalainen maski päässä täällä. Olisi paljon ylpeämpi olo, jos saisin puhua suomalainen maski päässä, mutta tämä nyt on tällainen.

Jos näille yrittäjille edelleen kasataan lisää maksettavia veroja, niin tämä on jotenkin epälooginen juttu. Mutta ehkä tämä nyt kuitenkin kertoo meidän yhteiskunnan arvoista ja osaamisesta ja meidän kustannuskilpailukyvystä, jota mielestäni tämä paketti edelleen rapauttaa. Me annetaan sinne rahaa — ehkä me voidaan sitten ostaa jatkossa sieltä Italiasta metallirakenteita niihin sähkötolppiin halvemmalla, kun ensin ollaan tuettu [Puhemies: 5 minuuttia!] sitä teollisuutta, mitä siellä on, jos niistä nyt ylipäätään osa teollisuudelle tai

jollekin työhön siellä päätyy, kun on vaarana, että niistä menee osa semmoiselle korruptoituneelle järjestölle, jota Suomessa ei sinänsä tunneta ainakaan samalla nimellä kuin siellä Italiassa. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Meri.

8.08 **Leena Meri ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Edellisissä vuoroissa kävin läpi asiantuntijalausuntoja ja sitten vedin yhteen talousvaliokunnan näkemyksiä. Nyt vielä otan tässä vaiheessa esille Taloussanomien erikoistoimittajan Jan Hurrin todella hyvän tuoreen kirjoituksen. Toivoisin, että te kaikki tutustutte tähän. Hän on käännättänyt — elikkä luotan hänen käännätykseensä — Italian paketin elvytyksestä, joka on julkaistu italiaksi, tämmöinen elpymis- ja palautussuunnitelma — tämä on 270-sivuinen opus — jossa Italian pääministeri Mario Draghi kertoo hyvin avoimesti, miten Italia nyt saa rahaa. Tässä erikoistoimittaja Hurrin artikkelissa esiintyy hänen näkemyksenään, että tässä raportissa Italian hallitukselle ei tee tiukkaakaan myöntää, mistä maan talousvaikeudet ja apurahan tarve pohjimmiltaan johtuvat, ja että näillä syillä ei ole mitään tekemistä koronan kanssa.

Draghi pohtii tässä artikkelissa, joka on siis käännetty italiasta suomeksi — erityistoimittaja kertoo siitä — että Italialla on ollut haluttomuus ja kyvyttömyys pääministeri Draghin mukaan puuttua monenlaisiin ongelmiin ja investointiongelmiin. Tässä todetaan, että pääministeri Draghi on sitä mieltä, että Italian talousanemia on totinen tosi mutta se on yhtä vanha ilmiö kuin Italia on ollut euromaa. Elikkä siis tässä Italiakin myöntää, että eiväthän nämä ongelmat nyt koronasta suinkaan pääasiassa johdu vaan heillä on monenlaisia vanhoja ongelmia. Tässä Draghin italiaksi esittämässä puheenvuorossa Italia katsoo, että tämä on heille ohittamaton tilaisuus uuteen kehitykseen ja se varmistaa sitä, että Italia voi nykyaikaistaa julkista hallintoa — no, mitäs sillä on tekemistä koronan kanssa — voimistaa köyhyyden torjuntaa ja syrjäytymistä, epätasa-arvon vastaista kamppailua, siis naisen asemaa ja muuta, mitkä nyt varmasti ovat sielläkin ehkä parantamisen arvoisia, mutta kun eivät ne ole koronaongelmia.

Tässä artikkelissa tuodaan juuri esille, että harmi, että esimerkiksi erityisesti tämä pääministerin Draghin esipuhe ei ole suomenkielisenä saatavana, että olisi saatu edustajille tämä jaettua, niin että meistä jokainen olisi voinut tutustua siihen, miten Italian todella odottaa siellä kädet syyhyten, että nyt tulee rahaa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

8.12 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies, iloista helatorstaiaamua! Muutama sana Euroopan unionin alkutaipaleesta: Me jokainen muistamme ajan ennen EU:ta, sääntö-Suomen. Kaikilla on mielessä se, kun suomalaiset olivat hyvin kärttyisiä siitä, että meillä oli valtavasti sääntöjä, ja sitä aikaa nimitettiinkin sääntö-Suomeksi. Edustajakollegat täällä muistavat kieltokylttejä — meillä oli ainakin 1 500 kieltoa: älä tallaa nurmikoita, älä parkkeeraa tähän, älä tee sitä, älä tee tuota, sinne ei saa mennä ja täällä ei saa olla. Näitä oli paljon, ja suomalaiset olivat oikein, sanotaan, pohjoismaiden mestareita siinä, että me moitimme sitä aikaa ja niitä sääntöjä. Kukaan ei oikein pitänyt siitä, että meitä kiellettiin tekemästä sitä ja tätä. Kylttejä oli monen värisiä, ja varmasti siinä oli se hyvä puoli, että kylttifirmat pärjäsivät hyvin, koska niitä tilattiin paljon ja erilaisiin tarkoituksiin.

No, sitten 94 valtavan lobbauksen jälkeen neuvoa-antava kansanäänestys päättyi siihen, että 57 prosenttia suomalaisista oli EU:n puolella ja 43 prosenttia EU:ta vastaan. 95 liityimme Euroopan unioniin. Muuttuiko sääntö-Suomi? [Mika Niikko: Kerjäämiskyltti lähti pois!] — Kyllä, kerjäämiskyltti lähti pois, mutta noin 90 000 direktiiviä ja sääntöä pasahti tilalle. — Siis kun liityimme Euroopan unioniin, kymmenet ja kymmenet tuhannet säännöt, kiellot ja määräykset tulivat kertomaan, mitä sinä, suomalainen, saat tehdä. Siis suoraan suomeksi: sen jälkeen muut päättivät, mitä me saamme tehdä.

Arvoisa puhemies! EU:n yhä tiivistyvän unionin periaatteesta on päästettävä irti. Tavoitteena tulee olla unionin federalististen rakenteiden purkaminen ja siirtyminen kohti isänmaiden Eurooppaa. Isänmaiden Eurooppa kuulostaa hyvältä, ja ne, jotka nyt ajattelevat, että Peltokangas on eurooppamyönteinen, te olette väärässä. Isänmaiden Eurooppa tarkoittaa Eurooppaa, jossa itsenäiset, vahvat kansallisvaltiot pitävät huolta omistaan — korostan: pitävät huolta omistaan. Tähän ei sisälly esimerkiksi Afrikan sarven henkilöistä huolta pitämistä, vaan veroeurot kohdennetaan isänmaiden Euroopassa kunkin kansakunnan omaksi hyödyksi.

Kun pääsisimme tähän, sellaiseen hyvään lopputulokseen, että meillä olisi kädessämme se isänmaiden Eurooppa, tällöin esimerkiksi ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä maahanmuuttopolitiikka jätettäisiin kansallisvaltioille, jotka kykenevät kyllä hoitamaan nämä politiikkalohkot tehokkaammin kansallisesta näkökulmasta.

Isänmaiden Euroopassa EU-maita yhdistävät sisämarkkinat ja siihen liittyvä sisämarkkinalainsäädäntö. Euroopan unionin sisämarkkinoiden nykyisistä neljästä vapaudesta, siis pääomien, tavaroiden, palveluiden ja työvoiman vapaasta liikkumisesta, tulee työvoima tiputtaa pois. Työvoiman sisäinen liikkuvuus on johtanut itäisessä Keski-Euroopassa ja Baltian maissa nuoren ja osaavan työvoiman pakoon ja vastaanottavissa Länsi-Euroopan maissa yleiseen palkkojen ja työehtojen polkemiseen. Tämähän ei tietenkään ole hyvää kehitystä. Lisäksi Euroopan unionin vapaan liikkuvuuden myötä Itä-Euroopan rikollisliigojen toiminta on Suomessa helpottunut ja maahamme onkin rantautunut epätoivottava kerjäläisilmiö. No, tätähän ei mikään elvytyspaketti poista, se on aivan selvä. Euroopan unionin maahanmuuton kauaskantoisista seurauksista näkyvin esimerkki on brexit, johon myötävaikutti keskeisesti vuosikausien laajamittainen Euroopan unionin kansalaisten muutto Britanniaan.

EU:hun on muodostunut brexitin jälkimainingeissa epävirallinen kahdeksan erityisesti talouskuriin sitoutuneen Pohjois-Euroopan maan ryhmä. Ryhmään kuuluu Tanskan ja Ruotsin kaltaisia maita, jotka eivät ole eurossa, ja Baltian maat, joille tiivistyvä EU:n integraatio on geopoliittisista syistä itseisarvo.

Suomi on maantieteellisesti Euroopan koillisnurkassa sijaitseva saareke, jolle ei ole edullista sitoa käsiään EU-politiikassa heterogeenisten maakoalitioiden tavoitteisiin. Suomen olisi mieluummin aina tapauskohtaisesti etsittävä parhaat liittolaisensa, [Puhemies: 5 minuuttia!] kun asioista neuvotellaan EU-maiden kesken — myös elvytyspaketin kohdalla.

Arvoisa puhemies! Jatkan puhettani hetken kuluttua.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Puisto.

8.18 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelin eilen valtiovarainvaliokunnan lausumia. Pääsin alkuun siinä ja niiden kritiikissä. Totesin silloin, että nämä lausumat sinänsä

ovat varsin hyviä. Ne ovat itse asiassa varsin konservatiivisia, jopa tämmöisiä ortodoksisen fundamentteja, perinteisiä talouslinjauksia, nuivia talouslinjauksia, mutta se ongelma on lähinnä siinä, kuinka ikään kuin uskottavia ne sitten ovat ja kuinka paljon ne on tehty ikään kuin poliittisista tarkoitusperistä käsin.

Kritisoitava on etenkin sitä, että jos nämä lausumat otetaan niin todesta kuin on annettu ymmärtää, niin miksi sitten neuvotteluvaiheessa näitä lausumia ja niiden oleellista aineellista sisältöä ei kuitenkaan ajettu tämän selvemmin ja miksi sitten tässä paketissa lähdetään selvästi yhdelle raiteelle, mikä nimenomaan poistuu näiden lausumien tarkoituksesta aivan muulle reitille, mutta sitten kun tämä paketti olisi hyväksytty, niin sitten sanotte, että itse asiassa ei olisi pitänytkään mennä ollenkaan sille raiteelle vaan olisi pitänyt mennä joillekin aivan muille raiteille.

Edelleen on syytä kysyä näiden lausumien uskottavuuden vuoksi, kuinka kauan ne sitovat. Itse näkisin, että ne sitovat siihen saakka, kunnes kussakin asiakokonaisuudessa tuodaan uusi paketti eduskunnalle, jolloin se käsitellään uudestaan ja otetaan kuhunkin asiaan sitten uudestaan kantaa. Ja viimeistään sitten, kun on uusi eduskunta, niin eduskunta varmasti voi tehdä silloin itsenäisiä päätöksiä ilman, että siinä on tällaista sitovuutta näin vahvasti, ainakin mitä nyt on annettu olettaa, nykyiseen eduskuntaan ja valtioneuvostoon.

Mutta yksi semmoinen mielenkiintoinen asia, mitä pitää peilata, on tämä pankkiunioni, koska siinä on samanlaisia kysymyksiä näistä yhteisvastuista ja senkaltaisista elementeistä ja talouskurista. Siinähän on monia hyviä puolia, niin kuin erilaista valvontaa ja muuta, rahoitusvakauden näkökulmasta, mutta esimerkiksi tämä yhteinen talletussuoja-asia tulee vielä ratkaistavaksi. Näitä E-selvityksiä, U-kirjelmiäkin, pankkiunionista on tullut valtioneuvostolta eduskuntaan. Talousvaliokunta on käsitellyt niitä aivan hiljattainkin itse asiassa, ja nämä E-selvitykset ja U-kirjelmäthän nimenomaan liittyvät tähän eduskunnan tiedonsaantioikeuteen ja siihen, että eduskunnan päätösvalta valtion ylimpänä päätöksentekoelimenä turvataan.

Ajattelisin, että nyt kun tällaiset lausumat on tehty, niin erityisesti kokoomus, joka on nostanut esiin näitä lausumia, on nyt sitten hyvin tarkkana esimerkiksi siinä, mitä tulee tapahtumaan näiden kantojen suhteen liittyen pankkiunionin talletussuojaan. Otetaanko siinä sitten oikeasti tiukempia linjauksia, vai pysyykö käytäntö ihan samana, vai tullaanko jopa kantoja lieventämään sitten jatkossa? Tässähän on selvästi sellaista riskiä, että esimerkiksi talletussuojavaroja, mitä Suomessa on kerätty ja kerätään, voisi sitten altistua, koska myös heikommassa kunnossa olevat pankit Euroopassa voisivat päästä tähän samaan järjestelmään.

Edelleen tähän talletussuojarahastoon liittyy sekin kysymys, voidaanko sitä käyttää niin sanottuna resoluutiokanavana elikkä tilapäisesti pitämään pystyssä, pinnalla joitakin pankkeja. Ajattelisin, että vähimmäisehto, mikä siihen pitäisi ottaa, on nyt vähintään se, että ne menetykset talletussuojarahastosta tai ne varat, mitä käytetään, eivät voi ylittää sitä tilannetta, että se finanssitoimi ajautuisi konkurssiin ja sieltä maksettaisiin sitten näitä talletussuojia.

Tähän liittyy myös se viimeaikainen esimerkki. Siitä ei ole edes puolta vuotta, kun marraskuun lopussa euroryhmä sopi tästä pankkiunionin aikaistetusta kriisinratkaisurahaston käyttöönotosta, ja siinäkin eduskunta oli moneen kertaan todennut, että tällainen aikaistus voidaan ottaa käyttöön vain, mikäli pankkien riskitaso on Euroopassa alentunut, mutta vaikka näin oli todettu useita kertoja, niin sitten loppujen lopuksi valtioneuvosto muutti kantaansa ja sittemmin eduskunta, eikä se oikeastaan ole herättänyt mitään kritiikkiä. En

tiedä, olenko ainoa tässä salissa, joka on itse asiassa puhunut tästä asiasta. Haluan nostaa tämän esiin myös sen takia, että näiden lausumien suhteen on epäilystä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niemi.

8.23 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvää huomenta!

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Huomenta, huomenta!

Arvostamani edustaja Peltokangas heitti hieman tuossa historian havinaa hetki sitten peliin mukaan. En voi myöskään olla ottamatta eräänlaista esimerkkiä siitä, kun tässä elvytyspaketissa nyt aika paljon puhutaan tästä ainutkertaisuudesta. Moni asia on ainutkertainen. Meistä ainakin osa muistaa vuoden 1994, kun tuli ainutkertainen tuulilasin oikeaan alakulmaan liimattava käyttömaksutarra. No, tietysti voidaan sanoa, että se oli ainutkertainen, kaksi vuotta niitä liimattiin, ja tänä päivänähän Traficomista tulee suoraan maksulappu kotiin. Auton käyttömaksu on sillä tavalla siirtynyt, mutta se on kuitenkin pysynyt. Toivottavasti tämä EU:n elvytyspaketti ei ole samanlainen jatkumo, koska tällä hetkellä tämä EU:n elvytyspaketti on kuin ihmeellinen kaukaisiin maihin sijoitettu saaga maamme pelastumisesta. Kun nyt annamme kaikkemme kaukaisille maille, meidät ehkä sitten vuosikymmenien kuluttua palkitaan jonkinnäköisillä palautettavilla, eli takaisin saadaan omia eurojamme, jos saadaan.

Lähihistoriassa on harvoja vastaavia tarinoita, ehkä nyt kuitenkin nämä Kreikan pelastuspaketit, joita on niin kovasti muun muassa siellä parlamentissa Jutta Urpilainenkin mainostanut. Pelastavatko nämä Etelä-Eurooppaan maksetut rahat tämän meidän oman Suomen? Emmekö me saagan mukaan itse siihen pysty? Todellisuudessa suomalaisen yhteiskunnan pärjääminen ja toimeliaisuus on kotimaista, alueellista ja Suomen kansalaisten tekemää. Se ei synny missään siellä Brysselin suunnalla.

Onko EU:ssa tällä hetkellä tahoja, jotka haluavat entistä enemmän jäsenvaltioiden vallan keskittämistä sinne Brysseliin? Kyllä minun mielestäni Suomi on itsenäinen ja Suomen tulee pysyä itsenäisenä ja sen kansan tulee päästä sanomaan mielipiteensä. Ilman kansan mandaattia ei voida toimia nykyhallituksen päätöksillä tässäkään asiassa. Tämä on hyvä muistaa myös tulevana sunnuntaina kaatuneiden muistopäivänä. EU on kauppaliitto, tai ainakin sellaiseenhan me 1995 Suomi liitettiin. Ei sen ainakaan liittovaltio pitänyt olla, mutta miten unioni on muuttunut, ja miksi se on muuttunut?

Nyt EU:n elvytyspaketti, jota nykyhallituksemme myötäilee, poikkeaa suuresti EU:n alkuperäisestä luonteesta, koska alkuperäisessä luonteessahan jokaisen maan piti itse ottaa omat velkansa ja hoitaa omat velkansa, ei mitään yhteisiä velkapaketteja. Onko tämä nyt sitten askel kohti liittovaltiota? Avaako se portin tulonsiirtounionille? Elvytyssopimukseen mukaan lähtemisen pitkän aikajänteen vaikutukset voivat olla isoja. Nykyhallitus teki oman päätöksensä mielestäni liian nopeasti ja vähäisellä arvioinnilla ja julkisella keskustelulla. Asia vaatii perusteellisen analyysin ja eduskuntakäsittelyn, jotta ymmärretään, mihin nykyhallitus on sitoutumassa. Tässä mielessä perussuomalaiset olisi halunnut tämän asian vasta ensi viikon perjantaina käsittelyyn, että olisimme saaneet torstain kyselytunnilla vielä tarkemmin muun muassa pääministeriltä kysyä näitä monia yksityiskohtia tähän asiaan liittyen, mutta se ei nyt sitten tällä hetkellä käynyt kuitenkaan hallitukselle, vaan äänestyksessä kävi niin, että istunto jatkuu, ja se jatkuu tässä nyt sitten edelleen.

Asiassa on kuitenkin kaksi suurta kysymystä: johtaako se liittovaltiokehitykseen, ja tuoko varojemme siirto Etelä-Eurooppaan meille oikeasti jotain parannusta? En ole vielä itse ainakaan havainnut, mitä se parannus voisi olla. Ollaanko EU:ssa nyt menossa siihen, että EU ottaa jäsenvaltioidensa taloudellisen vallankäytön omaan hallintaansa ja tekee jäsenvaltioista liittovaltion? EU luotiin paljolti Maastrichtin sopimuksen pohjalle; uudella paketilla nuo periaatteet heitettäisiin romukoppaan. Mielestäni silloin ei tämä alkuperäinen sopimus enää ole kyllä se, miten siihen on aikanaan menty ja Suomi siihen liittynyt.

EU on unioni, mutta ei liittovaltio. Nyt ollaan ajamassa ajatusmallia, jossa maat ovat vastuussa toistensa veloista tai tukemisesta taloudellisesti — täysin vastakkaisesti kuin esimerkiksi aidoissa USA:n ja Sveitsin liittovaltioissa. Muistettakoon myöskin liittymisvaiheessa, kuinka nuivasti Tanska ja Ruotsi suhtautuivat EU:n tukipaketin muotoon. Suomi vedettiin mukaan ikään kuin puoliväkisin hyväksyjäksi, mutta onko meillä siitä muuta kuin hävittävää?

Kokonaisuutenaan elpymisrahastoon sitoutumisen vaikutukset ovat täysin hämärät ainakin itselleni. Suomi maksaa EU:lle miljardeja ja vuosien tai vuosikymmenien kuluttua saa takaisin pari miljardia hienolla termillä ”saannoksi” nimettyä palautusta. Siis ei rahojamme Etelä-Eurooppaan, vaan kotimaassa rehellisesti tukemalla ja motivoimalla omaa Suomea, omaa kansaa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Packalén.

8.30 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Täällä käytävä keskustelu elpymispaketista on historiallinen. Itse paketista voi varmasti olla perustellusti montaa mieltä — vaikka pääministeri Marinia lukuun ottamatta ei juuri kukaan ole pitänyt tätä neuvoteltua pakettia hyvänä neuvottelutuloksena, vaan välttämättömänä pahana, jonkinlaisena kerhoon kuulumisena, jäsenmaksuna. Tilannettahan voisi verrata hienostoalueella olevaan asunto-osakeyhtiöön, jossa asuu julkkiksia, ja siellä pääsee julkkisten kanssa taloyhtiön saunan. Kun sitten osa näistä julkkiksia ja muista, lainausmerkeissä, paremmista ihmisistä hoitaa raha-asiansa huonosti, niin sitten loput taloyhtiössä olevista maksavat näiden hulttioiden yhtiövastikkeet ja muut velat. Pidettäisiinkö tätäkin vain välttämättömänä pahana? Onko kyse heikosta itsetunnosta vai mistä? Eikö olisi oikein, että nämä hulttiot olisivat ne, jotka joutuisivat kärsimään asiansa hyvin hoitaneiden sijaan?

Meillä Suomessa aina hoetaan, että saamme vaikutusvaltaa ja pääsemme oikeisiin pöytiin, kun olemme niin sovittelevia. Sovittelevalla tarkoitan tässä sitä, että myönnymme aina kaikkeen tai viimeistään kantaan, jonka Saksa esittää. Saksasta onkin muodostunut Orwellin Eläinten vallankumous -kirjan possut, jotka olivat juuri ne eläinfarmin toiset eläimet, jotka olivat tasa-arvoisempia kuin toiset. Nyt jos koskaan olisi hyvä käyttää niitä vuosikymmenien mallioppilaana kerättyjä pisteitä, jotta saisimme neuvoteltua Suomelle edullisen paketin ja lopetettua yhteisvastuuseen vievän kehityskulun EU:ssa. Nyt on aika ajaa Suomen etuja, sillä Saksalla on jo ihan valmiiksi riittävästi valtaa itsenään.

Arvoisa puhemies! Jo nyt voidaan lähes varmuudella sanoa, että elvytyspaketista syntyy uusi toimintatapa, johon sorrutaan uudelleen seuraavan kriisin iskiessä. Samalla vastuu jäsenmaiden omasta talouskurista ja -politiikasta haihtuu lopullisesti savuna ilmaan. Elpymispaketti lisää väistämättä suomalaisten verotaakkaa, ja siinä on kiistatta kyse myös suoran verotusoikeuden avaamisesta EU:lle. Päätöksessä suorastaan avataan ovi EU:n tason verotukseen. Näiden uusien tulolähteiden käyttöönotto edellyttäisi erittäin laajaa yh-

teiskunnallista keskustelua myös Suomessa. Verotusoikeuteen liittyen erittäin raskauttavaa Suomen kannalta on, että EU-maiden ottama velka aiotaan maksaa uusilla verojärjestelyillä, joista ei ole vielä edes sovittu — korostan: ei ole vielä edes sovittu. Tällaiseen pikavippiin Marinin hallitus on meitä ajamassa.

Euroopan unioni on ottamassa merkittävän integraatioaskeleen ilman laajaa periaatteellista keskustelua EU:n suunnasta. Suomessa on nyt jos koskaan viimeinen hetki käydä kriittinen keskustelu EU:n tulevaisuudesta ja erityisesti siitä, millainen EU ja euroalue palvelisi parhaiten Suomea ja suomalaisia. Suomella tulisi olla selkeä visio siitä, mitä me EU:lta haluamme ja millä hinnalla. Avoin keskustelu tästä on toimivan demokratian kulmakivi.

Arvoisa puhemies! Suomi ei liittynyt unioniin, jossa olemme vastuussa toistemme veloista ja huonosta taloudenpidosta. Tulonsiirtounionin tie on tuntematon. Siinä jäsenmaat sidotaan tiukasti yhteen taloudellisilla vastuilla. Me Suomessa olemme saamassa maksajan roolin, ja sitä kansa ei halua. Punavihreä hallituksemme on kuitenkin ajamassa Suomea kohti liittovaltiota, ja siirtäessään toimivaltaa EU:lle se rikkoo räikeästi perustuslakiamme ja Suomen täysivaltaisuutta.

Tämä keskusteluhan varmasti tulee kestämään vielä pitkään, ja toivon vilpittömästi, että myös kansalaiset heräävät tähän keskusteluun, sillä täällä on niin hallituksessa kuin kokoomuksessa lukematon määrä kansanedustajia, jotka varmasti harkitsevat tämän päätöksen pyörtämistä. Julkinen keskustelu aiheesta on ollut [Puhemies: 5 minuuttia!] niin heikkotasoista, että toivon tämän meidän työmme ja panoksemme auttavan siinä, että ihmisille jää aikaa miettiä ja pyörtää päätöksensä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäkelä.

8.35 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Vielä muutama sana tulevaisuudesta ja siitä, mihin arvelen tämän paketin kenties hyväksyttynä tullessaan johtavan. Tästähän nyt on vähän ristiriitaisia näkemyksiä hallituksessa, kun ensin tätä hehkutetaan, että tämä paketti on niin monella tavalla hyvä — vivuttaa sitä taloutta ja saa vihreän siirtymän käyntiin ja muuta vastaavaa — mutta sitten kuitenkin sanotaan, että tämä on välttämätön paha. Eli onko tämä nyt sitten hyvä vai paha? Ja mitä tämä merkitsee, mihin se johtaa, ja miksi perussuomalaisten mielestä täytyy sanoa seis tässä kohtaa?

Tähän kohtaan muuten täytyy todeta, että toisin kuin Suomen media ja hallitus sanovat, kyllä ulkomaillakin, muualla Euroopassa, tästä asiasta käydään kriittistä keskustelua. Esimerkiksi Ruotsissa ruotsidemokraatit ovat vastustaneet pakettia. Media vaikenee siitä täysin. Puolassa hallitusta repii tämän paketin hyväksyminen, vaikka Puola on voimakas nettosaaja. Siellä joudutaan turvautumaan merkillisiin ketkuiluihin tämän paketin eteenpäinviemiseksi heidän parlamentissaan. Näin kertoo kansainvälinen media — Suomen media ei siitä kerro.

Ruma sana ”liittovaltio” — mitä sillä tarkoitetaan, ja miten siihen joudutaan? Sehän ei toimi todellisuudessa niin kuin Tähtien sodassa, että tulee kansleri puhujapönttöön ja sanoo, että tasavalta on nyt loppu ja imperiumi alkaa. Ei, se toimii niin, että tehdään pitkäaikaista hivutusta, toistuvia päätöksiä, vaivihkaa siirretään valtaa Euroopan unionille jatkuvan prosessin kautta ja toisaalta tällaisia koronakriisin kaltaisia kriisejä hyväksikäyttäen äkkinäisiäkin suurempia vallansiirtoja. Sekä SDP että keskusta ovat sanoneet aiemmin, etteivät halua liittovaltiota eivätkä yhteisvelkaa, mutta nyt edistävät molempia.

Mainittakoon, että kerran kysyin eräältä asiantuntijalta, onko tämä paketti liittovaltiokehitykseen johtava. Hän sanoi, että siinä mielessä ei, että liittovaltiossa näitä asioita ei hoideta näin huonosti. Eivät Yhdysvaltain osavaltiot ole vastuussa toistensa veloista tai tue toisiaan taloudellisesti niin kuin Euroopan maat, eli tämä ei ole siinä mielessä liittovaltio, vaan tämä on huonompi kuin liittovaltio. Mutta se täytyy ymmärtää, että rahan ja vallan luovuttaminen EU:lle on yksisuuntainen tie. Sitä rahaa tai valtaa, minkä kerran sinne annat, et ikinä, koskaan, tule takaisin saamaan. EU:lla on keinot käyttää se raha. Se osaa käyttää ne rahat, ja se tulee pitämään sen vallan. Sen vallan palauttaminen ei enää palaa keskusteluihinkaan. Jos yksimielisyyspäätöksistä luovutaan ja siirrytään määräenemmistöön, määräenemmistö ei koskaan tule siirtymään takaisin yksimielisyyspäätöksiin. Ja sama pätee tähän pakettiin: jos nyt suostuisimme, niin miksi ja miten jatkossa kieltäydyttäisiin? Jos nyt on luotu päänavaus, juridinen pohja sille, että tällaista kriisiä käyttäen voidaan tämmöinen paketti luoda, millä perusteella tulevaisuudessa siinä seuraavassa kriisissä sitä ei voitaisikaan luoda?

Sitten kysyisin vielä, että entäs jos tätä pakettia ei myönnettäisikään. Markkinat ovat jo nousussa koronan jäljiltä. Onko markkinahäiriö paketin peruuntumisesta niin selvä tai vakava asia, että siinä täytyy elätellä uhkakuvia suurestakin romahduksesta? Eivät ne markkinat huvikseen romahda, ja jos markkinat ovat nousseet aikanaan sen takia, että tästä paketista annettiin lupaus, niin markkinat ovat nousseet, ja jos paketti vedetään pois, niin markkinat laskevat uudestaan sen, mikä on tilanne nyt, eivätkä ne palaa sinne menneisyyteen. Ei ole niin selvää, että tämä markkinahäiriö olisi edes niin suuri kuin voidaan kuvitella. Toinen kysymys on, onko markkina kaikkivoipa. Täytyykö meidän tehdä tällaisia perustavanlaatuisia vallansiirtoja — perustuslakivaliokuntakin on todennut sen perustavanlaatuiseksi vallansiirroksi — sen takia, että me pelkäämme markkinahäiriöitä tässä päivässä, että vähäksi aikaa pörssikurssit notkahtaisivat? Niin ne notkahtivat koronankin myötä, notkahtivat kymmeniä prosentteja, ovat nousseet takaisin. Kyllä ne markkinat pärjäävät ajan mittaan.

Ja vaikka rahaa menisi kuinka paljon, niin täytyy esittää kysymys: minkä arvoinen on tunti itsenäisyyttä? Suomalaisille se on joskus ollut hengen menettämisen arvoinen. Minkä arvoinen on lopulta oikeus äänestää ja vaikuttaa asioihin? Monelle ihmiselle tänä päivänä maailmassa se on hengen menettämisen arvoinen asia. Ihmiset kuolevat, jotta voivat äänestää. Suomessa ei ole ollut yleistä äänioikeutta kuin reilut sata vuotta. Se ei ole mikään itsestäänselvyys tänä päivänä maailmassa ihmisille ollenkaan, että on mahdollisuus äänestää.

Mitä tapahtuisi, jos Suomi tästä kieltäytyisi? Nielisikö maa, tulisivatko heinäsirkat? No ei varmasti. Jos elvytyspaketti ja sen myötä siihen sidottu rahoituskehys kaatuvat, uusi neuvotellaan varmasti. [Puhemies: 5 minuuttia!] — Vielä pieni hetki. — Uusi neuvotellaan varmasti. EU toimii vanhalla budjetillaan, kunnes uusi on neuvoteltu. Nyt on aika puhaltaa peli poikki ja sanoa, ettei käy. Paketti on hylättävä.

Loppukevennyksenä vielä sanoisin, että mitä isot edellä, sitä pienet perässä. Tulipa kuntavaalivuosi, ja hallitus kävi jakamaan kunnille koronarahaa, ihan niin kuin Euroopassa. Kartta oli ennen koronarahan jakoa punaisenaan talousvaikeuksissa olevia kuntia. Sitten ei ollutkaan. Ei tarvinnut tehdä leikkauspäätöksiä kuntavaalivuonna keskustalaisten johtamissa maaseutukunnissa tai sosiaalidemokraattien johtamissa maakuntakaupungeissa. Pohjimmiltaan sama kuvio on kyseessä EU-tasolla, paitsi että me olemme niitä, jotka mak-

samme tässä paketissa muiden talousvaikeuksien kuittaamisen. Suomen kuntien tapauksessa me sentään elvytimme Suomen kuntia, emme Euroopan maita.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

8.42 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Huomenta myös minun puolestani.

Hyvät kollegat, haluaisin tässä keskustelussa nostaa esille vielä tämän elpymispaketin luonteen, jota täällä joissain puheenvuoroissa on jo tarkasteltu. EU:n elpymispakettia markkinoidaan koronatukipakettina. Tämä on ollut vallalla niin mediassa kuin tässäkin salissa hallituksen perusteluna. Sen avulla tämä tukipaketti saadaan kuulostamaan jalolta ja jopa hyvin välttämättömältä. Tosiasiassa rahojen jakamisella ei ole mitään tekemistä koronan aiheuttaman kriisin kanssa. Jos olisi, niin ensinnäkin tämä 750 miljardia olisi jaettu aivan eri tavoin. Toisekseen se olisi jaettu jo varhaisemmassa vaiheessa. Ja kolmanneksi, nyt kun talous on kasvussa monessa Euroopan maassa, niin tämä voi itse asiassa aiheuttaa sen, että inflaatio alkaa laukkaamaan joissain maissa, ja se entisestään vaikeuttaa kansalaisten taloudellista hyvinvointia.

Koronakriisin perusteella jaetaan rahoista ainoastaan 30 prosenttia, ja nekin muuten jaetaan vasta kahden vuoden kuluttua. Näyttää siis siltä, että ensin on katsottu, mitkä maat halutaan samalle puolelle, ja sitten on keksitty sopivat kriteerit. Kriteeriksi valittiin työttömyysaste vuosina 2015—2019. Miten tämä voi olla tukipaketin yksi kriteeri sen jakamiseksi? Sitä on syytä Suomessa kysyä.

Suomen osalta saanto on pienentynyt jatkuvasti kevään, syksyn ja tammikuun aikana. Tällä hetkellä on tiedossa, että meidän saantomme, jonka pääministeri Marin neuvotteli, on pienentynyt ainakin sen 500 miljoonaa euroa, joten millaisia neuvotteluja siellä on käyty Suomen puolesta? Miten näin huonoja sopimuksia mennään solmimaan eikä kukaan siitä isolla kirjaimella kirjoita mitään? Joka tapauksessa tämänkin pienenemisen maksavat veronmaksajat lisää työtä tekemällä.

Ja kun kansalaisten tilannetta verrataan, niin huomataan, että saajamaa Italian kotitalouksien velkaantumisaste oli tämän koronapaketin leipomisen aikana noin 80 prosenttia bruttokansantuotteesta ja samaan aikaan suomalaisten kotitalouksien velkaantumisaste oli lähes 130 prosenttia. No, nyt kun tämä Italia on esimerkkinä ollut täällä hyvin useasti, niin onkin rehellisesti kysyttävä sitä, onko se Italia sittenkään kansalaisten kotitalouksien osalta niin köyhä maa kuin Suomi. Ei ainakaan näitten tilastojen perusteella, ja siitä huolimatta suomalaiset kotitaloudet tämänkin joutuvat maksamaan.

Vasta kesällä 2022 selviää, miten paljon Suomen saanto voi vielä pienentyä. Se saantohan riippuu siitä, kuinka hyvin me ollaan hoidettu talous ja kuinka hyvin meidän talous lähtee nousuun. Jos se nousee hyvin, niin saanto pienenee entisestään. Elikkä EU:n tapa tukea on se, että mitä huonommin hoidat taloutesi, sitä enemmän saat rahaa, ja mitä paremmin sitä hoidat, sitä enemmän siitä maksat muille, ja tämä jos mikä suututtaa suomalaista veronmaksajaa.

Arvoisa puhemies! Suomen saanto on tästä tukipaketista Etlan johtajan Aki Kangasharjun mukaan noin 0,1 prosenttia vuodessa tämän seitsemän vuoden ajan, elikkä koko 0,1 prosentin kertymä seitsemän vuoden aikana voi nostaa Suomen kansantaloutta 0,7 prosenttia kaiken kaikkiaan — mutta tämä ei ole koko totuus vielä. Kangasharjun mukaan pitkällä aikavälillä vaikutus pienenee kuitenkin edelleen ja kääntyy jopa negatiiviseksi, koska kustannukset elvytyspaketista ovat kolminkertaiset saantoon nähden. Elikkä suomeksi sanot-

tuna tämä tukipaketti, jonka piti elvyttää Suomen taloutta, kääntyy negatiiviseksi. Tällaista taloushoitoa ei kukaan omassa kodissaan tai taloyhtiössään, kuten Packalén sanoi, hyväksyisi.

No, mitä tulee tähän Italiaan vielä, niin on pakko sanoa yksi asia: Italialla on maailman kolmanneksi suurimmat kultavarannot. Italialla on kultaa 2 451 tonnia, ja Suomen kultavaranto on 49 tonnia. [Puhemies: 5 minuuttia!] Italialla siis on rahaa. Se on hyvin varakas, varautunut, tämä on sen käteiskassa niin sanotusti, mutta he eivät halua tätä käyttää, ja miksi sitä pitäisikään käyttää, kun ilmaista rahaa on tarjolla Suomesta saakka. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

8.48 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Tänään aamulla, kun heräsin kauniiseen helatorstaiaamuun, katsoin, niin kuin joka aamu teen, viestit erilaisista viestipalvelimista: tekstiviestit, sähköpostit, Facebookin yksityisviestit, WhatsApp-viestit, Instagramin, Twitterin, erilaiset, niin kuin kaikilla meillä on, ja huomasin ilokseni sen, että kansalaiset ovat hyvin kiinnostuneita siitä, mitä tapahtuu heidän rakkaassa isänmaassaan Suomessa tänä päivänä. [Mika Niikko: Ja heidän rahoillaan!] — Ja heidän rahoillaan nimenomaan, niin kuin täällä ansiokkaasti edustaja Niikko totesi. — Se kertoo paljon, että yksittäinen kansanedustaja... Minä laitoin ihan ylös: oli tullut aamulla, siinä osa oli hyvinkin varhain, mutta sanotaan, että puoli kahdeksaan mennessä 72 tekstiviestiä, WhatsAppiin 149, Facebookiin — laskin vähän yli 400:aan, minkä jälkeen en enää sitten kerennyt laskea, kun piti rientää jo autoon — sähköpostissa oli 32, eli näin karkeasti katsottuna reilusti yli 600 yhteydenottoa tuossa ihan aamutuimaan. Pääsääntöisesti, mitä siitä perkasin alkuun, en kaikkia kerennyt vielä lukemaan... Rakkaat kansalaiset, pyrin aina lukemaan viestinne joka tapauksessa, pienellä viiveelläkin. Joskus on mielikin vähän synkkänä siitä, että koska saamme paljon viestejä, niin kaikkia ei kerkeä aina käymään läpi nopeassa aikataulussa, että kerkeäisi sitten vastaamaan.

Mutta otin yhden, joka osui silmään, ja tämä koskee nimenomaan suurta huolta elvytyspaketista. Ajattelin, että koska olen täällä kansalaisten äänitorvena, niin minua pyydettiin tuolta Suomen kansan syvistä riveistä, että jos kertoisin terveiset, ja ajattelin sitten tässä lukea tämän kansalaisen viestin. Tämä on aivan tavallinen viesti, joita saamme päivittäin. Elikkä kansalainen laittoi tällaisen, tämä tuli sähköpostiin: ”Meitä on täällä iso joukko, jotka eivät hyväksy tätä pakettia. Olemme käyneet allekirjoittamassa ensimmäisen kansalaisaloitteen tästä, joka keräsikin tarvittavat äänet mutta ei kaikkien suureksi ällistykseksi otettu käsittelyyn. Sitten oli tehty uusi aloite asiasta, jonka myös allekirjoitimme, ja sekin on saanut jo paljon ääniä. Olisimme myös tulleet paikan päälle eilen ja tänään, mutta meillä oli Kuunteleeko kuntapäättäjä köyhää? -tapahtumat juuri näinä päivinä. Te persut tunnutte olevan ainoita edustajia siellä, kenellä on järkeä päässä tässä hommassa. Jopa me tavikset ymmärrämme, ettei tuossa paketissa Suomen kansa voita yhtään mitään. Rahaa syydetään ulkomaille samaan aikaan, kun täällä leipäjonot sen kuin kasvavat.”

Kirjoittaja kertoo, että kuuluu tällaiseen vähävaraisten verkostoon, joita on meillä sosiaalisessa mediassa paljon, se on hieno asia, ja on itse kokenut köyhyysrajan alapuolella olemista jo parikymmentä vuotta ja kertoo, että meitä on monta. Jatkuu: ”Me kysymme, tämäkö on se maailman onnellisin maa. Täällä ei välitetä persuja lukuun ottamatta omasta kansasta eikä niiden mielipiteistä puupennin vertaa. Suuri kiitos teille, että yritätte tosissanne estää tämän paketin hyväksynnän, vaikka jäi yöunet välistä. Pyydämme, yrittäkää

kaikkenne, jos vaikka jotenkin saataisiin se kansanäänestys vielä tästä järjestymään. Voimia taistoon.” Kiitos kirjoittajalle.

Se, että kansalaiset ottavat yhteyttä meihin kansanedustajiin, on hieno asia. Se, että me välitämme kansalaisten mielipiteitä täällä eduskunnassa, on osa meidän tehtävää.

Arvoisa puhemies! Tämä äsken lukemani terveinen kertoo siitä, että kaikki suomalaiset eivät hyväksy tätä nyt käsittelyssä olevaa elvytyspakettia. Osa hyväksyy, osa ei. Tästä syystä pidän hämmästyttävänä yhä ja varmaan siihen saakka, kunnes sinkkiämpäriä potkaisen, että tästä asiasta ei järjestetty neuvoa-antavaa kansanäänestystä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Jukka Mäkynen.

8.53 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Olen nyt kuunnellut kansanedustajien puheita Euroopan unionin elvytyspaketista muutaman päivän ja yön yli. Yksikään puolustuspuhe ei ole minua vakuuttanut. Perussuomalaisten kanta on, että tämä tukipaketti ei tue eikä elvytä. Tukipaketin kanssa käy kuin Afrikan kehitysavun kanssa: vastaanottavat maat laiskistuvat eikä rakenteellisia muutoksia tehdä, odotellaan vain rahaa ja istutaan tekemättä mitään.

Italia ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin huonon taloudenpidon takia. Italia ei uskalla korottaa verojaan. Suomen verotustaso on Italialle hirvitys, koska se aiheuttaisi yritysten joukkopaon maasta. Kuulostaako tutulta?

Meitä pelotellaan nyt mainehaitoilla ja Suomen erottamisella Euroopan unionista. Tämä on tyhjää puhetta. EU ei koskaan erottaisi uskollista nettomaksajaa. Todellisuudessa apupaketin hylkääminen johtaa siihen, että palataan takaisin Euroopan unionin neuvottelupöytään ja sovitaan se paketti uusiksi — sovitaan paketti uusiksi, ja mielellään ilman Tuppuraista ja Marinia. Mielestäni hyvä asia.

Tämä hylkääminen on myös signaali Euroopan unionille, että meidän mielipiteillä on väliä. Suomalaisten myötäilevä kanta unionissa on havaittu, ja meille voidaan langettaa mitä tahansa direktiiviä, koska hyväksymme kaikki ihan kiltisti. Tämä myötäileväisyys kostautuu, eikä meidän mielipiteemme nouse unionissa kärkipaikalle. Onkos joku huomannut, että olisi joskus noussut? Suomea, joka on ilmastopolitiikan kärkimaa nykyään, ei otettu edes kansainväliseen keskusteluun mukaan. Sen verran on arvostus meitä suomalaisia kohtaan tällä hetkellä.

Mutta olemmeko me suomalaiset liian kilttejä? Emmekö me oikeasti aja oman kansan etua Euroopan unionissa? Joskus vähän tuntuu siltä, tai oikeastaan aika paljon. Älkää, kansalaiset, antako koskaan periksi painostuksen alla. Kyseessä on sentään Suomen itsenäisyys.

Ja, arvoisa puhemies, tähän lopuksi vielä pieni huomautus tai ajatelma: Suomihan on tasa-arvon edelläkävijämaa, ja nyt Suomen korkeimmalla tasolla, eduskunnassa, ei tätä tasa-arvoperiaatetta noudateta. Se on käsittämätöntä. Suomen parlamentti 2021, ja ainoastaan kauniimman sukupuolen edustajia puhemiehinä Suomelle ehkä tärkeimmän asian käsittelyssä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Puisto.

8.58 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelin edellisessä puheenvuorossani näitä valtiovarainvaliokunnan lausumia ja pyrin tarkastelemaan nimenomaan poliittisten realiteettien näkökulmasta sitä, mitä ne poliittisessa päätöksenteossa merkitsevät.

Kuten aikaisemmin totesin, sinänsä pidän näitä lausumia varsin hyvinä. Kannatan itse tervettä finanssipolitiikkaa, rahapolitiikkaa, sellaista rahapolitiikkaa, jossa keskuspankki säilyttää itsenäisen asemansa, sellaista finanssipolitiikkaa, missä lähtökohtaisesti on tarkoituksena tulojen ja menojen tasapainottaminen. Katson, että nämä ovat aineellisesti hyviä. Edelleen kannatan vapaakauppaa, kansainvälistä kauppaa, ja kehotan kaikkia perehtymään muun muassa sellaiseen taloustieteilijään kuin Wilhelm Röpke, joka vaikutti jo 1900-luvun alkupuolella ja puolessavälissä, mutta on avannut hyvin tällaisia näkökulmia.

Mutta sitten, vaikka nämä kirjaukset sinänsä ovat hyviä, on tarkasteltava tätä poliittista realiteettia. Pyrin nimenomaan etsimään sellaisia viimeaikaisia ennakkotapauksia, missä näkyisivät nämä riskit ja tämä todellisuus, ja nyt tässä on, mitä olen käsitellyt, viimeaikainen esimerkki, mikä on vajaa puoli vuotta vanha ja missä ovat oleellisesti samat poliittiset päätöksentekijät mukana, samat ministerit. Tämä on kriisinratkaisurahasto eli EU:n pankkiunioniin liittyvä asia. Se ei ole tietenkään täsmälleen sama asia, jos puhutaan elpymisrahastosta, mutta siinäkin oli kyse talouspolitiikasta ja EU:sta, esimerkki on tuore ja siinä on myös samanlaiset argumentit pöydällä. Tämä oli tämä ”Valtioneuvoston selvitys: Yhteisen kriisinratkaisurahaston yhteisen varautumisjärjestelyn aikaistettu käyttöönotto ja muutokset valtiosopimukseen vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä”. Melkoinen sanahirviö, mutta tällä selvityksen nimellä tämä asia kuitenkin liikkuu valtioneuvostossa ja eduskunnassa.

Tosiaan 30. marraskuuta 2020 euroryhmä sopi EVM:n uudistuksesta ja pankkiunionin yhteisen kriisinratkaisurahaston SRF:n varautumisjärjestelyn aikaistetusta käyttöönotosta. Tässä tosiaan kävi niin, että moneen kertaan valtioneuvostolla oli varaumia ja sinänsä tiukka kanta siitä, miten tällaista aikaistamista voidaan tehdä, mutta sitten tämä paketti oli tullut eduskuntaan ja sitä oli käsitelty usean kerran ja lausuma oli aina se, että tämä europankkien riskitaso pitää saada alhaisemmaksi ja vasta kun on riippumaton selvitys, niin silloin voidaan aikaistaa tätä kriisinratkaisurahaston käyttöönottoa. Mutta sitten kun tämä asia tuli poliittiseen päätöksentekoon — siis EU-piireissä, varsinainen ratkaisun paikka — niin näillä lukuisilla aikaisemmilla lausunnoilla ei ollut juurikaan merkitystä, vaan valtioneuvosto muodosti uuden kannan. Valtioneuvosto toi sen eduskuntaan esille, ja sitten eduskunnassa hallituspuolueet enemmistöllä nimenomaan vaihtoivat tämän kannan esimerkiksi talousvaliokunnassa, missä itse olen.

Näin tämä tapahtui käytännössä, ja sinänsä meillä ei ole tällaista taetta, että vastaavankaltaista kannanmuutosta ei voisi jatkossakaan tapahtua. Elikkä vaikka nämä lausumat ovat aineellisesti, sisällöllisesti varsin hyviä ja kannatettavia, niin tämä poliittisen päätöksenteon realiteetti toimii kuten edellä kuvasin. Tietysti esimerkiksi perustuslakivaliokunnan lausumalla on erilainen sitova valtiosääntöoikeudellinen merkitys, mutta minä puhun nyt esimerkiksi talousvaliokunnan tai valtiovarainvaliokunnan lausumista, mitkä ovat voimassa oikeastaan siihen saakka, että tulee uusi esittely ja valtioneuvosto muodostaa yleistunnossa kannan ja sitten paketti käsitellään eduskunnassa, eduskunta muodostaa kannan ja eduskunta ja valtioneuvosto voivat käyttää poliittista kokonaisharkintaa ja päätyä lopputulokseen, joka oleellisesti poikkeaa näiden lausumien sisällöstä.

Myös on todettava se, että jos kerran hallitus on muka sisäistänyt nämä talouspoliittiset periaatteet, niin vaikka tämä ei liity sinänsä — nämä ovat EU:n asioita — esimerkiksi hal-

litusohjelmaan ja sen finanssipolitiikkaan, julkisen talouden suunnitelmaan, niin ne on rakennettu aivan erilaisista taloudellisista näkökohdista. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: [Puhemies puhuu mikrofonin ollessa suljettuna — Välihuuto] — Anteeksi, eikö? Minulla taisi olla mikrofoni kiinni. — Edustaja Niemi.

9.04 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa puhemies! Oli jo niin hiljaista, että ajattelin, että tuliko tauko, mutta ei vielä kuitenkaan.

Näitä istuntoja seuraa varsin laaja yleisö. Hetki sitten terveiset Saara-nimiseltä äidiltä: ”Hyvät kansanedustajat, kuulkaa kansaanne.” — Niinhän me teemme. — ”Olen äärimmäisen huolissani Suomen ja suomalaisten tilanteesta tällä hetkellä. Olen äiti ja en halua, että lapseni tulee kasvamaan velkavankeudessa. Itsenäinen Suomi kuuluu kansalle. Elpymispaketti ajaa meidät kohti liittovaltiota ja orjuuttaa meitä entistä enemmän. Ehdoton ’ei’ elpymispaketille. Älkää pelätkö mitään Suomen maineen menetystä, meidän mainehan vaan alkaisi kukoistamaan, jos osaisitte kerrankin pitää oikeasti meidän suomalaisten puolia. Kansalaiset eivät ole tyhmiä ja näkevät, mitä tämä peli on, kerta kaikkiaan. Demokratia takaisin, ja hallitus täytyy putsata läpikotaisin. Terveisin Saara.” Tämä on varsin kovaa tekstiä, mitä tällä hetkellä Suomen kansa on mieltä tästä asiasta. Valtiovarainvaliokunta on käsitellyt EU:n elpymispakettia ja mielestäni esittää ilman vakavaa, oikeata pohdintaa, että siihen osallistuminen on Suomen edun mukaista. Onko näin?

Valtiovarainvaliokunta esittää mietinnössään, että eduskunta hyväksyy Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä vuonna 2020 annetun neuvoston päätöksen. Eduskunnan suostumuksen antamisesta on päätettävä kahden kolmasosan enemmistöllä. Tästähän käydään tällä hetkellä tuolla vallan vahtikoirien eli lehdistön tiimoilla jo melkoista keskustelua, saavutetaanko täällä tarvittaessa äänestyksessä kahden kolmasosan enemmistö, koska ainakin heidän mukaansa rupeaa olemaan aika lailla hilkulla se, kuinka tässä mahtaa käydä.

Valiokuntahan esittää eduskunnalle lisäksi kahdeksaa lausumaa. Ensimmäisessä lausumassaan valiokunta esittää eduskunnan edellyttävän, että elpymisväline pidetään poikkeuksellisena ja kertaluonteisena ratkaisuna. Tähän olen puuttunut jo aikaisemminkin. Onko se sitä? Tulevat vuodet näyttävät, jos tämä läpi menee. Järjestely ei toimi ennakkotapauksena, eikä Suomi hyväksy vastaavan järjestelyn toistamista tai muuttamista pysyväisluonteiseksi, kuten ei aikanaan hyväksytty autojen käyttömaksua ja käyttövoimaveroa, mikä nyt on ihan automaatio valitettavasti tänä päivänä.

Minä itse kysyn: mitenhän tuo hyväksyminen toteutetaan ja varmistetaan? Mietintöön sisältyy toki kaksi omien varojen päätösajatusta. Omien varojen päätös sisältää tavanomaiset säännökset unionin talousarvion rahoittamisen perusteista. Sen lisäksi omien varojen päätökseen on otettu säännökset poikkeuksellisista ja väliaikaisista lisämäärärahoista covid-19-kriisin seurauksiin puuttumiseksi. Mutta mitä tuo ”tavanomaiset säännökset” merkitsee, jää ainakin itselleni varsin epäselväksi, ja käytetäänkö koronapandemiaa nyt huomiovälineenä, nimittäin nyt koko elpymispaketti-termiä käsitellään eduskunnan täysistunnossa yhtenä ainoana käsittelynä. Mielestäni tämä ei nyt mene kyllä oikein.

Mitä koko EU:n elpymisväline oikeastaan kansalaisillemme kertoo? Näin siitä virallisesti kerrotaan: ”Valtiovarainvaliokunta puoltaa omien varojen kokonaisuuteen sisältyvää päätöstä, jolla annetaan Euroopan komissiolle valtuus ottaa 750 miljardia euroa lainaa el-

pymisvälineen rahoittamiseksi. Valiokunnan arvion mukaan elpymispaketista pois jääminen ei ole Suomen edun mukaista” — tästä voidaan olla eri mieltä — ”sillä yhdenkin maan poisjäänti saattaa johtaa hankkeen kariutumiseen. Tällöin syvän kriisin todennäköisyys olisi suuri ja sen myötä Suomen todennäköinen taloudellinen menetys olisi merkittävä. Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että muut elpymisrahastoon kriittisesti suhtautuneet maat eivät olleet halukkaita kaatamaan ratkaisua, vaikka rahoitusratkaisu ei ole optimaalinen.” Tässä kuitenkin mielestäni kannattaa muistaa se, että tällä hetkellä jokainen itsenäinen valtio saa jopa miinuskorolla halutessaan lainaa. Ei tämä ole kyllä oikein mikään kestävä peruste minun mielestäni tässä asiassa.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on myös pidetty mahdollisena, että Suomen poisjäänti elvytysrahastosta ei välttämättä kaataisi pakettia ja näin ollen Suomi voisi saavuttaa kansallisen tason päätöksillä vähintään saman tai jopa suuremman mittaluokan tuloksen kuin EU:n kautta tulevan rahoituksen avulla. Mielenkiintoinen on tämä hallituspuolueiden luoma arviointi. Ikuinen nettomaksaja Suomi ei siten saisi EU:sta tukea tilanteessa, jossa se olisi taloudellisessa sokissa. Aika kovaa tekstiä on sitten tämä. Minun mielestäni Suomi on yli sata vuotta ollut itsenäinen idän ja lännen kohtauspaikka. Se on ollut aktiivinen, teollinen menestyjä. Kohtalonyhteys tulee, jos Suomi nyt ylisitoutuu huonoihin sopimuksiin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Packalén.

9.10 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Nyt tässä salissa käytävä keskustelu on poikkeuksellinen monella tavalla. Ensiksi eduskunnan perustuslakivaliokunta teki päätöksen, että nyt käsiteltävä asia on käsiteltävä perustuslain säätämisjärjestyksessä. Nyt käytävässä salikeskustelussa hallituspuolueet esittivät asian pöydällepanoa ja jatkamista vielä saman päivän aikana. Me esitimme, että keskustelua olisi jatkettu ensi perjantaina, jotta asiaa olisi ehditty käsitellä vielä pääministerin läsnä ollessa, joka tämän omasta mielestään loistavan neuvotteluratkaisun on neuvotellut. Hallituspuolueiden pöydällepanoäänestyksen takana oli yllättäen muuttunut kanta, että asian voi laittaa vain kerran pöydälle, ja käsitykseni mukaan tämä viimeinen tulkinta asiaan tuli vasta äänestyspäivänä.

Arvoisa puhemies! Kuulostaako tämä demokratialta? Ei ainakaan minun mielestäni. Jos Unkarin parlamentissa olisi tilanne, jossa joku EU:lle mieluinen ryhmä olisi keskustelemassa tärkeästä asiasta, joka ei olisi hallituspuolueiden mieleen, ja sääntöä tulkittaisiin yllättäen samoin, niin millainen meteli siitä nousisi EU:ssa? Ja pääministeri Marinin Twitter täyttyisi paheksunnasta: #oikeusvaltioperiaate, #EU. Kun tämä tapahtuu pääministeri Marinin johtaman puolueen toimesta Suomessa, niin asia on yllättäen ihan ok, ja oikeusvaltio toimii. Siis mitä ihmettä? Olemme tässä hyvin ison periaatteellisen oikeusvaltiokysymyksen äärellä. Miten me olemme päätyneet tilanteeseen, että kanta tällaisessa varsin yksinkertaiselta kuulostavassa asiassa on näin epäselvä? Kyseessä on myös ennakkotapauksen tuntua, sillä vaarana on, että mahdollisesti jopa perusteeton ja väärä tulkinta jää voimaan, vaikka sitä ei ole parlamentaarisesti käsitelty. Kuka tämän tulkinnan teki, ja miten siihen päädyttiin?

Toistan kysymyksen: kuka tämän tulkinnan teki, ja miten siihen päädyttiin? Kuulemani mukaan tulkinnan teki viime kädessä suuresti arvostamani eduskunnan entinen pääsihteeri Seppo Tiitinen. Vaikka arvostan entistä, eläkkeellä olevaa pääsihteeri Seppo Tiitistä suuresti, niin onko eläkkeellä olevan virkamiehen sana yksin riittävä ratkaisemaan epäselvä

asia? Mielestäni tässä asiassa tulisi kuunnella asiantuntijoita ja lopullinen päätös tulkinnasta tulisi tehdä perustuslakivaliokunnassa. [Mika Niikko: Juuri näin!] Kysymys on oikeusvaltioperiaatteesta, jota myös hallituspuolueet ovat sanoneet tukevansa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

9.14 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Haluaisin jatkaa hiukan siitä, mitä edustaja Peltokangas tässä aikaisemmassa puheenvuorossaan kertoi, kansalaisten palautteesta koskien tätä tukipakettia.

Kaikki kansanedustajat saavat hyvin paljon sähköposteja. Satoja sähköposteja tulee, viestejä tulee, ja ihmiset syystäkin haluavat kysyä perusteluita siihen, minkä takia Suomi sidotaan tällä tavalla yli 30 vuodeksi taloudelliseen vastuuseen, muiden maiden mahdollisten velkojen maksamiseen, ja sen lisäksi annamme heille myös täällä kerättyjä verorahoja. Tämä on oikeutettu kysymys. Mutta mitä tekevät jotkut kansanedustajat tässä talossa? Selasin äsken, katsoin vähän tuolta Twitteristäni ja eri uutisvälineistäni, ja siellä moni kansanedustaja väittää, että kun he saavat näin paljon palautetta, niin tämä on sellaista informaatiovaikuttamista, joka tulisi tutkia. Muun muassa Sanni Grahn-Laasonen on Twitterissään sanonut, että hän on erittäin huolissaan, hän ei ole koskaan saanut näin paljon palautetta, ja tämä pitäisi tutkia, koska hän saa näin paljon palautetta. Samaa sanovat Veronika Honkasalo, Atte Kaleva ja myös arvostamani ulkoasiainvaliokunnan jäsen Mikko Savola.

Jos kansanedustajat sanovat ihan pokkana, että tällainen informaatio tulee maamme rajojen ulkopuolelta ja tämä on masinoitu rajojen ulkopuolelta, niin täytyy kyllä sanoa, että kyllä on kaukana kansasta näiden ihmisten arki. Ei kannata olla hämmästynyt siitä, jos tällaisesta asiasta saa paljon palautetta, koska ne palautteen antajat ovat niitä, jotka maksavat tämän laskun. Heidän veroistaan nämä nyhdetään. He tulevat takuumiehiksi sinne taloyhtiöön, jos siellä osakkaat alkavat laittaa paikkoja remonttiin ja jättävät laskut maksamatta, kuten edustaja Packalén täällä aikaisemmin sanoi. Onko tosiaan niin, että perussuomalaiset ovat ainoa puolue, joka kuuntelee kansaa tässä asiassa? Ne kansalaiset, jotka ovat ottaneet tästä asiasta selvää, ymmärtävät, että kyse ei ole millään tasolla koronatukipaketista. Kyse on tulonsiirrosta, rikkaampien, vauraimpien valtioiden rahojen jakamisesta vähemmän rikkaampien valtioiden kassaan. No, tämäkään ei tietenkään ole täysin tosiasia, koska — kuten aikaisemmassa puheenvuorossani esitin — Italialla sattumoisin on kotitalouksissa huomattavasti parempi tilanne velkojen suhteen kuin Suomen kansalaisilla. Siitä huolimatta Suomen hallitus on päättänyt, että heidän kilpailukykyään pitää tukea, jotta he pääsisivät reilulla tavalla kilpailemaan meitä vastaan myös ulkomaankaupassa.

Arvoisa puhemies! Aikaisemmassa puheenvuorossani jäi kesken puheeni, joten nyt siirryn siihen. Muutama sana vielä tästä Italian ja muiden maiden asemasta. Kuilu Etelä- ja Pohjois-Euroopan välillä on erittäin suuri. Italian valtio on elänyt yli varojensa, ja harmaa talous rehottaa. Mafian liikevaihdon on arvioitu olevan yhtä suuri kuin on koko Suomen valtion budjetti. Tunnolliset suomalaiset halutaan pitämään italialaiset tyytyväisenä, ettei eurolle aiheutuisi minkäänlaisia hankaluuksia.

Arvoisa puhemies! Kyse on puhtaasti Italian tyydyttämisestä, etteivät he uhkaa euroerolla. Tuosta eurovaluuttaan liittyvästä puolesta ei ole Suomen mediassa paljonkaan puhuttu. Tämän tukipaketin valmistelun aikoihin saksalaisilla ja ranskalaisilla pankeilla oli reilusti yli 500 miljardin euron saatavat yksistään Italiasta. Ellei Italiaa jollain tavalla pystytä elvyttämään, niin rahoitusmarkkinoiden tasapaino saattaa horjua. Saksalaiset ja rans-

kalaiset eivät kuitenkaan halua, että Italian kaltainen suuri EU:n jäsenvaltio alkaisi harkita jopa eurosta eroamista. Italialle elvytyskokonaisuudesta annettava 200 miljardia ei tosin tule pelastamaan heidän talouttaan, mutta tämä on signaali siitä, että Euroopan unioni tulee hätiin. Jos käteinen loppuu, niin maksajat löytyvät toisista jäsenmaista.

Yhteenvetona, arvoisa puhemies, on todettava, että elvytyspaketti ei siis ole koronatukipaketti. [Puhemies: 5 minuuttia!] Se on eurotukipaketti, jonka vastuut hallitus haluaa jättää suomalaisten veronmaksajien harteille kymmeniksi vuosiksi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

9.20 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Muutama sana eurosta. Euro liittyy tähän elvytyspakettikuvioon moneltakin osin. Euro ei ollut mikään riemuvoitto. Muutama päivä sitten tässä salissa keskustelussa sosiaalidemokraattisen eduskuntaryhmän edustajakollegani, edustaja Guzenina kehotti perussuomalaisia uskomaan talousasiantuntijoita, mainitsi muun muassa herran nimeltä — no, en käytä nyt nimiä — joka tapauksessa taloustieteilijöitä, jotka ovat Suomessa erittäin uskottuja ja tunnettuja, ja näinhän me teemme. Suurin osa heistä on todennut, että euro oli valtava poliittinen virhe. Se on vain kylmä totuus. Ei ole liioiteltua sanoa, että euro tosiaan oli valtava poliittinen virhe sekä rakenteeltaan että kokoonpanoltaan. Euroalueen ulkopuolelle jääneet ja oman valuuttansa säilyttäneet maat, kuten Ruotsi, Tanska, Britannia ja monet Itä-Euroopan maat, ovat pärjänneet paremmin kuin euromaat keskimäärin.

Eurojäsenyyden kaksi keskeistä ongelmaa ovat sama rahapolitiikka kaikille jäsenmaille ja yhteisvastuullisuus. Keskuspankin ohjauskorko ja valuuttakurssi ovat samat kaikille jäsenmaille. Tällöin rahapolitiikka on yksittäisille jäsenmaille vain harvoin sopivaa. Heikommin pärjääville maille korkotaso on liian korkea tai euron kurssi liian vahva, mutta paremmin pärjääville taas liian matala tai liian heikko. Tämä voimistaa suhdannevaihteluita ja epävakauttaa talousaluetta. Ennen eurokriisiä tämä epävakautuminen johti pitkään näennäisen rauhalliseen kasvukauteen mutta samalla synnytti Etelä-Euroopan velkakuplat ja sen eurokriisin.

Euroalueella ei ole Yhdysvaltain tapaista liittovaltiota, joka yhteisen verotuksen ja tulonsiirtojen kautta tasaisi yhteisen rahapolitiikan synnyttämää epävakautta. Siksi yksittäiset vaikeuksiin päätyneet euromaat ovat olleet pakotettuja pitkällisiin vyönkiristyskuureihin eli sisäiseen devalvaatioon. Tämä on hidas ja vaikea tie tasapainon saavuttamiseen. Raskaat talouskuurit puolestaan luovat poliittista epäsopua ja ruokkivat kapinahenkeä, kuten eurokriisin käynnistyttyä monissa jäsenmaissa on nähty.

Eurojäsenyys aiheuttaa sekä suoria että epäsuoria yhteisvastuita. Esimerkiksi Euroopan keskuspankin toteuttamat yritysten ja valtioiden velkakirjojen ostot ovat suoraan jäsenmaiden yhteisvastuulla. Eurojärjestelmä on myös kansallisten keskuspankkien välinen maksujärjestelmä, jossa eri maiden velkojen ja saatavien vaihtelut aiheuttavat ongelmia. Tyypillisesti kriisimailla velka on huomattava, kun taas esimerkiksi Saksan kaltaisilla mailla on saatavia. Yksittäisen jäsenmaan ajautuessa euroeroon on mahdollista, että muut maat eivät saisi saataviaan täysimääräisinä takaisin. Euroalueella on myös yhteisvastuullistettu jäsenmaiden velkoja vakausmekanismien kautta, vaikka teknisesti ne on toteutettu EU:n ulkopuolella hallitustenvälisillä päätöksillä. Euroalueen ulkopuoliset maat eivät ole näihin mekanismeihin osallistuneet.

Pankkiunioniin kaavailtu yhteinen talletussuoja on Suomelle vaarallinen. Vaikka kriisimaiden pankit laitettaisiinkin sitä ennen kuntoon, on todennäköistä, että ajan myötä samojen maiden pankit ajautuisivat jälleen vaikeuksiin ja aiheuttaisivat Suomelle mittavia menetyksiä.

Yleinen käsitys on, että euroalueella on kaksi isoa tietä eteenpäin: joko euroalueen tiivistäminen taloudelliseksi ja poliittiseksi liittovaltioksi tai euroalueen taantuminen ja lopulta hajoaminen kokonaan tai osittain. Koska euroliittovaltion muodostamista ei voi kannattaa, olisi perusteltua luoda hallitun euroeron menettelytavat siltä varalta, että tällainen tilanne tulee eteen. Ennalta varautuminen on aina se järkevin tapa. Jälkeenpäin ei kannata enää viisastella, koska siinä tapauksessa, että nämä ongelmat tulevat eteemme, niin se on, pojat, kallista kyytiä se.

Arvoisa puhemies! Jatkan seuraavassa puheenvuorossa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäkynen, Jukka.

9.25 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Jos tämä tukipaketti hyväksytään eduskunnassa, niin käytännössä se maksaa suomalaisille veronmaksajille aivan, sanonko... Enpä sanokaan. Ja Suomi saa tästä summasta takaisin aivan... No, enpä sanokaan. Mitä tekevät muut EU-maat tässä tilanteessa? Muun muassa Ranskassa, Espanjassa, Italiassa on suunnitteilla miljardien eurojen panostuksia erilaisiin puolustushankintoihin, kuten hävittäjiin.

Italiassa on käynnissä ennennäkemätön sotakaluston uudistus ja hankinta-operaatio. Uusi Trieste-lentotukialus valmistuu ensi vuodeksi, ja myös 30 uutta F-35-häivehävittäjää pääsevät lentelemään jo ensi vuonna. Italian laivastolla on 181 alusta, joista nyt 50 jää pois käytöstä, ja ne korvataan 30 monitoimialuksella, jotka tulevat käyttöön jo vuonna 2025. Edustaja Packalénilla on kanssa varmasti paljon tietoa siitä, missä mennään. Ilmapuolustukseen on luvassa uusia ohjuksia ja laukaisualustoja yhteistyössä Ranskan sotateollisuuden kanssa. Italian armeija tekee merkittävän kapasitiivisen teknologisen harppauksen, koska viime aikoina on allekirjoitettu useita nykyaikaistamis- ja hankintaohjelmia koskevia sopimuksia. Tulossa on uusia helikoptereita, ohjuksia, digiteknologiaa ja miehistönkuljetusvaunuja. Italian sotakaluston uusimisohjelma kulkee nimellä ”Safe Soldier”, ’Pelastakaa sotilaat’. [Mika Niikko: Sinä maksat!] — Sinä maksat.

Aikamoinen ero verrattuna Suomen puolustusvoimien kapasiteettiin. Ja Euroopan unionin mielestä Italian talous on kuralla, tai näin ainakin meille on uskoteltu tähän asti. Myös meidän hallitus kertoo, että siellä menee tosi huonosti. Voidaan aiheesta kysyä, miksi tällainen sotavarustelubuumi juuri nyt keskellä koronaa.

Ja tiesittekö, että myös Espanjassa on käynnissä sotakaluston uusimisoperaatio? Espanja on ostamassa 20 Eurofighter Typhoon -moniroolihävittäjää ilmavoimiensa tukemiseksi, ja Typhoonien määrä kasvaa jo 90:een — 90:een. Sopivasti myös Espanja saa reilusti Euroopan unionin elvytystukea.

Arvoisa puhemies! On paikallaan kysyä, miksi useissa EU-maissa tehdään juuri nyt koronakriisin keskellä tällaisia hankintoja, jotka maksavat satoja miljardeja. Onko Suomen valtionjohdolla jotain sellaista tietoa näihin EU-maiden puolustushankintoihin liittyen, joka eduskunnan ja Suomen kansan kuuluisi saada tietoonsa? Tämä ei olisi yllättävää, koska on tiedossa, että vuosien varrella eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalta on pimitetty

olennaista tietoa, joka valiokunnan jäsenten kuuluisi saada tietoonsa päättäessään Suomen ulkopolitiikkaa koskevista asioista.

Euroopan unionin elvytyspaketti on niin suuren mittaluokan asia, että on erittäin kyseenalaista tuoda elvytyspaketti tänne eduskuntaan äänestettäväksi. Me emme tiedä — vai väittääkö joku, että tietäisimme — mihin tätä elvytysrahaa käytetään. Sitä voi päätyä vieraiden valtioiden puolustushankintoihin, ulkomaalaisille pankeille ja ties mihin. Lista on loputon, ja näillä hankkeilla ei ole mitään tekemistä elvytyspaketin tarkoituksen kanssa, eli köyhimpien EU-maiden talouksien elvyttämisen koronaepidemiasta johtuen. Onko hallitus ottanut ollenkaan huomioon sitä, että suomalaisten verorahoilla saatetaan EU-tukipaketin kautta rahoittaa muiden maiden puolustusmenoja? Suomen omat hävittäjähankinnat tulevat maksamaan yli 20 miljardia. Olisi ollut järkevämpää käyttää tukipaketin rahat Suomen omiin puolustushankintoihin eikä suunnata niitä vieraiden valtioiden puolustusmenojen tukemiseen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Puisto.

9.31 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Edellisissä puheenvuoroissa käsittelin terveen taloudenpidon ja markkinatalouden merkitystä, edelleen rehdin vapaakaupan ja demokratian merkitystä, ja nyt, kun tässä on näin tärkeä asia Euroopan unionin tulevaisuuden kehityssuunnan valinnasta, korostuu näiden asioiden merkitys. Nostin esiin taloustieteilijä Wilhelm Röpken esimerkkinä. Silloin aikanaan oli paljon muitakin taloustieteilijöitä, joiden vaikutus oli suuri toisen maailmansodan Euroopan uudelleenrakentamisessa ja siten niissä periaatteissa, joille EU:kin sitten on rakentunut Euroopan talousalueen myötä ja sisämarkkinoiden kehittämisen neljän vapauden myötä. Näen, että tässä on nyt riski siitä, että näitä periaatteita lähdetään murtamaan, mitä esimerkiksi Ludwig Erhard ja Konrad Adenauer Saksassa toisen maailmansodan jälkeen ja sitten vastaavasti myös Italiassa Luigi Einaudi, De Gasperi ja niin edespäin ajoivat. Näihin toimijoihin, näihin talouspolitiikan periaatteisiin ja niiden taustalla oleviin ajattelijoihin kannattaa kiinnittää huomiota.

Haluan nyt siirtyä eteenpäin tässä ja käsittelen sitä, mikä oli elpymispaketin merkitys koronakriisin akuutissa vaiheessa eli reilu vuosi sitten maaliskuussa 2020. Eilisissä puheenvuoroissani sanoin, että varsinkin siinä akuutissa vaiheessa täällä monet edustajat ovat aivan suoraan ylikorostaneet elpymispaketin merkitystä, lähtien jo siitä syystä, että tätä elpymispakettia ei ollut olemassa eikä teknisesti ole vieläkään olemassa. Mutta silloin maaliskuussa, kun esimerkiksi pörssikurssit lähtivät nopeaan syöksyyn, kun ymmärrettiin, että pandemia leviää ja kyseessä on pandemia, keskuspankit rauhoittivat oleellisesti markkinat — eli tulivat Euroopan keskuspankin toimet ja vastaavasti Yhdysvalloissa FEDin toimet ja sitten tehdyt elpymispaketit, määrällinen elvytys, mutta myös fiskaalipoliittiset toimet Yhdysvalloissa ja Euroopassa kansallisestikin ja sitten erilaiset likviditeetin turvaavat toimet. Markkinat oleellisesti rauhoittuivat siinä noin maaliskuun loppua lähestyttäessä, noin siinä 23.3.2020. Se on selvästi nähtävissä, silloin ei elpymispakettia vielä ollutkaan. Silloin itse asiassa tuotiin covid-takuurahastoja ja SURE-instrumentteja. Näitä edellä mainitsemiani toimia oli tehty, mitkä olivat hyvin nopeasti tehtäviä.

Mutta nyt sitten, vaikka elpymispaketilla ei ollut koronakriisin akuutissa vaiheessa merkitystä — tämä väite voidaan kiistää — mielenkiintoisempi kysymys on itse asiassa se, mikä oli sitten elpymispaketti-idean merkitys akuutin vaiheen jälkeen eli silloin, kun Saksa oli oleellisesti muuttanut aikaisemmat, vuosia käytössä olleet kantansa ja oleellisesti

siirtyi Ranskan kylkeen ja osaksi tukemaan Etelä-Euroopan pitkään jatkuneita haluja siirtyä tulonsiirtounioniin ja siirtyä pois tällaisesta ehdollisesta rahoituksesta nimenomaan avustusmuotoiseen rahoitukseen, mihin itäinen Eurooppa myös on lähtenyt mukaan, koska vaikka se tuskin pitää sitä talouspoliittisesti niinkään periaatteiltaan järkevänä, he ovat kuitenkin selviä nettosaajia.

Tämä kysymys on itse asiassa huomattavasti mielenkiintoisempi, koska siinähän on kyse myös tällaisesta, mitä keskuspankitkin tekevät: puhutaan ennakoivasta viestinnästä, niin että luodaan odotus jonnekin tulevaisuuteen. Näkisin, että jokin merkitys elpymispaketilla oli siinä ehkä myös markkinoille, mutta ehkä suurimmaksi osaksi häivyttäen sitä poliittista epävarmuutta, mikä liittyi Euroopan unioniin, siis lähinnä esimerkiksi Etelä-Euroopan vaatimuksiin siirtyä kohti tulonsiirtounionia. Mutta tähän minun täytyy palata seuraavassa puheenvuorossa. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Packalén.

9.37 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Suomi ei liittynyt unioniin, jossa olemme vastuussa toistemme veloista ja huonosta taloudenpidosta. Tulonsiirtounionin tie on tuntematon, jos jäsenmaat sidotaan tiukasti yhteen taloudellisista vastuista. Me Suomessa olemme saamassa maksajan roolin, ja sitä kansa ei halua. Punavihreä hallituksemme on kuitenkin ajamassa Suomea kohti liittovaltiota, ja siirtäessään toimivaltaa EU:lle se rikkoo räikeästi perustuslakiamme ja Suomen täysivaltaisuutta.

Arvoisa puhemies! Asiantuntijalausunnoista on saatavilla vain heikkoa tukea Euroopan unionin elpymispaketille. On ilmeistä, että elpymispaketin tarkoitus ei ole Suomen kansallinen elvytys, Suomen kansallinen etu eikä Suomen viennin elvyttäminen. Toistan: elpymispaketin tarkoitus ei ole Suomen kansallinen elvytys, Suomen kansallinen etu eikä Suomen viennin elvyttäminen. Kuten aiemmissa puheissani olen tuonut esiin, kyse on ylivelkaantuneiden maiden taloudellisesta tukemisesta EU-maiden välisillä tulonsiirroilla ja yhteisellä velalla. Tämä kaikki vain tehdään koronan varjolla.

Arvioiden mukaan elvytyspaketin elvytysvaikutus on Euroopan mittakaavassa kokonaisuudessaan jopa vaatimaton. Suomen suuresta nettomaksuosuudesta huolimatta Suomen saama taloudellinen hyöty saattaa olla jopa negatiivinen — jopa negatiivinen — tai ainakin erittäin vähäinen. Tämä tarkoittaa, että kilpailijamaiden elvyttäminen saattaa jopa heikentää Suomen velkakestävyyttä, vientiä ja taloudellista tuottavuutta — siis tuemme kilpailijamaita itseämme vastaan.

Arvoisa puhemies! Elpymispakettikokonaisuudessa mielenkiintoista on, että valtioneuvosto ei ole edes esittänyt vaikuttavuusarvioita elpymisen vaikutuksista. Arvioiden osalta on hallituksen puolelta vedottu siihen, että arvioita on mahdotonta laatia, ennen kuin kestävän kasvun maakohtaiset ohjelmat on hyväksytty ja laitettu toteutukseen, siis vasta sitten. Todennäköisempi syy kuitenkin on, että jo valmiiksi tiedetään, että paketin suorat hyödyt Suomelle jäävät erittäin vähäisiksi, ja tästä syystä niiden antamista viivytetään.

Rahan lappamisen ja elvytysvaikutuksen hyötyjen vähäisyydestä Suomelle kertoi myös valtiovarainvaliokunnan kuultavana ollut taloustieteilijä Juha Tervala. Hänen mukaansa tutkimus Pohjois-Euroopan finanssipoliittisesta elvytyksestä 2010-luvulla kertoo, että elvytyksen vaikutus Etelä-Euroopan talouteen viennin välityksellä oli erittäin pieni — toistan: erittäin pieni — koska kauppa etelän ja pohjoisen välillä on vähäistä. Meidän kauppa koostuu lähinnä turisteista. Se on varmasti tärkein vientituote, joka meillä on. Nyt kaavail-

tu elpymispaketti saattaa Tervalan mukaan siten jopa heikentää sekä Suomen julkisen talouden tasapainoa että sen talouskasvua.

Luen seuraavaksi muutaman suoran lainauksen Tervalan asiantuntijalausunnosta 22. tammikuuta 2021:

”Tulonsiirrot heikentävät kysyntää EU:n rikkaissa maissa, kuten Saksassa ja Ruotsissa, jotka ovat Suomen viennin kannalta tärkeitä, ja lisäävät kysyntää matalamman tulotason maissa, jotka eivät ole Suomen viennin kannalta tärkeitä.” ”Elpymisvälinekokonaisuuden nettovaikutus Suomen taloudelle voi olla kielteinen, koska väline elvyttää Etelä- ja Itä-Eurooppaa Länsi- ja Pohjois-Euroopan kustannuksella.” ”Tulonsiirrot tuskin edistävät Suomen vientiä.” Siis tulonsiirrot tuskin edistävät Suomen vientiä, ja tämä on jotain aivan muuta kuin mitä Marinin hallitus on meille kertonut, eli eikö Marinin hallitus usko asiantuntijoiden lausuntoja? — Mutta jatkan tästä myöhemmin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

9.42 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Suomen kansa pitää maamme itsenäisyyttä korkeassa arvossa. Lähes jokaisella suomalaisella on kerrottavanaan lähisukulaistensa tarina talvisodan ajalta. Osa tarinoista on tragedioita, osa ihmepelastumisia. Joka tapauksessa itsenäisyydestä on maksettu korkea hinta. Nyt Marinin hallitus pistää itsenäisen päätösvallan kokoomuksen avulla myyntiin pilkkahintaan. Hallituksen mukaan — muun muassa valtiovarainministeri on maininnut — kun jostain on sovittu, siitä pidetään kiinni riippumatta siitä, onko siitä vielä eduskunnalta kysytty.

Euroopan unionin 750 miljardin suuruisen elpymispaketin hyväksyminen vaatii eduskunnassa kahden kolmasosan enemmistön. Tämä johtuu siitä, että perustuslakivaliokunnan mukaan elpymispaketin hyväksyminen siirtää merkittävästi budjettivaltaa pois kansalliselta tasolta. Tämä heikentää Suomen suvereniteettia ja sitoo meidät osaksi liittovaltiokehitystä. Kun EU-jäsenyydestä järjestettiin aikanaan neuvoa-antava kansanäänestys, ei kansa antanut mandaattia tällaiseen.

Suomen maksuosuus paketin avustuksista on 6,6 miljardia euroa plus korot. Tämän päälle tulevat vielä arvion mukaan noin 13 miljardin euron takausvastuut. Takaisinpäin Suomi tästä lahjoittamastaan maksuosuudestaan saa alle puolet, ehkä yhden kolmasosan. Kukaan ei tiedä todellista määrää, koska sitä tuloarviota ei pysty tarkasti laskemaan, sillä määrät voivat vielä muuttua. Kaikki riippuu siitä, kuinka hyvin Suomen talous tästä vielä kasvaa. Mitä parempi talous, sen vähemmän tästä omasta rahasta saamme takaisin.

Elpymisvälineen vaatima lainanottovaltuus puolestaan lisää Suomen jäsenmaksuja laskennallisesti noin 210 miljoonaa euroa joka vuosi vuoteen 2058 asti. Alkaneella rahoituskehyskaudella Suomen vuosittaiset EU-jäsenmaksut ovat keskimäärin 2,6 miljardia euroa. Tämä on noin 700 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisellä kaudella.

EU:n on elpymispaketin seurauksena keksittävä vielä muitakin uusia tuloja budjettiaan tasapainottamaan. Uudet omat varat luovat EU:lle verotusoikeuden. Verotusoikeutta tarvitaan, koska on päätetty ottaa yhteistä velkaa, elikkä tämän paketin myötä EU:lle siirtyy oikeus tehdä alijäämäisiä talousarvioita. No, nämä alijäämäiset talousarviot EU:ssa sitten rahoitetaan yhteisellä velalla tietenkin, kuten tässäkin tapauksessa, ja sen lisäksi on tarkoitus kerätä näitä tarkoituksia varten jäsenmailta erilaisia veroja.

Jos tämä ei ole siirtymistä liittovaltiounioniin, niin mikä on? Tästä ei ole Suomessa käyty riittävää keskustelua, mikä olisi suomalaisessa demokratiassa äärimmäisen tärkeää. Meidän pitää tietää, millaisen mandaatin me annamme tämän päätöksenteon pohjalle.

Suomessa tämä muutos on merkittävä, ja kehitys huolestuttaa kansalaisia. Silti kansalle ei annettu mahdollisuutta kansanäänestykseen — ei siitäkään huolimatta, että kansalaiset keräsivät muutamassa päivässä lähes 60 000 nimeä ja kiirehtivät kansalaisaloitteen tänne eduskuntaan käsittelyyn. Viimeaikaisen gallupin mukaanhan vain vähemmistö kansasta kannattaa elpymispakettia. Mikäli tehdään oikeat kysymykset, niin kansa kyllä tietää, miten niihin vastataan. [Puhemies: 5 minuuttia!] — Anteeksi, puhemies, kestää ihan pienen hetken vielä.

Näin suurten asioiden käsittely vaatisi demokraattisia toimia, läpinäkyvyyttä ja aukottomia perusteluja. Näitä perusteluja aukottomasti emme ole kuulleet, saati että tämä olisi ollut läpinäkyvää. Sen sijaan kansalle on tarjottu asiakirjojen salailua, huhuja kahdenkeskisistä puheista ja puheluista ja pelottelua siitä, että Suomi voisi saada osakseen joidenkin toisten maiden paheksunnan.

Käytännössä, jos Suomi ei hyväksyisi pakettia ja siihen kytkettyä EU:n rahoituskehystä, siitä ainoastaan käynnistyisivät uudet neuvottelut. Siihen saakka käytettäisiin vanhaa budjettia, vanhaa seitsemänvuotista kehysbudjettia. Sen lisäksi taloudellisissa vaikeuksissa olevat valtiot voisivat tukeutua olemassa oleviin rahoitusmekanismeihin, joita on useita. Kaiken päälle tietenkin Euroopan keskuspankki tulisi hätiin ja ostaisi arvottomia velkakirjoja taas lisää, ja onhan meillä IMF ja monia muita instituutioita, jotka ovat jo ennestään suuret määrät lainanneet rahaa näille hulttiovaltioille, jotka eivät niitä ole kyenneet maksamaan takaisin.

Yhteenvetona voisin sanoa, että paketin hyödyt Suomelle ovat parhaimmillaankin hyvin laihat, vaikutusarvioita ei juurikaan ole edes tehty, ja samaan aikaan riskit ovat erittäin suuret. Mikäli motivaationa olisi ollut elvyttää Suomen taloutta, olisi rahat käytetty oman, ei kilpailijoiden, kilpailukyvyn parantamiseen.

Tässä vaiheessa on pakko muistuttaa, että meidät on valittu tämän kansan edustajiksi. Meitä ei ole valittu edustamaan Italiaa sen enempää kuin Espanjaa. Meitä ei ole valittu kantamaan huolta heidän taloudestaan, ja meille eivät mene läpi sellaiset selitykset, että jos Euroopan kanssaveljiä ja -siskoja emme tue taloudellisesti, niin Suomen talous myös kaatuu. Nämä selitykset eivät uppoa kansaan.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Anteeksi, edustaja Niikko, toivon, että tiivistätte, koska meillä alkaa perustuslakivaliokunnan kokous ja matkaa kokoussaliin on jonkun verran, niin että edustajat ehtivät sinne. 5 minuuttia on kulunut.

Selvä, kiitos, puhemies! — Lopetan sitten hyvin nopeasti tähän seuraavaan toteamiseen: Etelä-Euroopan nettosaajamaiden velkaantumista ei ratkaista uudella tavalla, eikä huonoa taloudenpitoa pitäisi palkita ilmaisilla avustuksilla. Jos ei se, niin mikä, ruokkii moraalikatoa? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Arvoisat edustajat! Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään perustuslakivaliokunnan kokouksen vuoksi.

Täysistunto keskeytetään, ja sitä jatketaan kello 20 perustuslakivaliokunnan kokouksen päätyttyä. Elikkä tauko on nyt kello 20:een asti.

Täysistunto keskeytettiin kello 9.51.

Täysistuntoa jatkettiin kello 20.03.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt jatketaan kello 10 keskeytettyä istuntoa ja päiväjärjestyksen 2. asian käsittelyä. — Keskustelu, edustaja Niemi.

20.03 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! Mikä EU:n ehdottama elpymisrahasto käytännössä on, ja mitä se tarkoittaa Suomelle ja suomalaisille? Onko paketti tulojen siirtoa jäsenmaiden välillä, johtaisiko se EU:n fiskaaliunioniin ja avaisi tien liittovaltioon? Mitä pakettiin liittyy? Ehdotetun rahaston koko on 750 miljardia, josta 390 miljardia jaetaan tukina ja 360 miljardia lainoina. EU:n ottama velka maksetaan takaisin pääosin jäsenmailta kerätyillä korkeammilla jäsenmaksuilla sekä uusilla EU-veroilla vuosina 2028—2058. Siis monet meidän lapsenlapsemme maksaisivat tätä Etelä-Eurooppaan siirrettyä tukea.

No, mitä Etelä-Eurooppa sitten tekee näillä rahoilla tai on tehnyt jo aikaisemmin annetuilla tukirahoilla? Otin muutamia esimerkkejä tuossa tauon aikana. Italian verotoimistoa epäillään veronkierrosta. Italiassa veronkierto on sen kokoluokan ongelma, että finanssivalvonnasta vastaava viranomainen, Guardia di Finanza, käyttää hälytysvilkuin varustettuja poliisiautoja. Italian finanssivalvonta on iskenyt kymmeniin verotoimistoihin ympäri maata paljastaakseen korruptioringin, jossa vaikutusvaltaisille liike- ja virkamiehille on annettu verohelpotuksia lahjuksia vastaan. Italiassa veronkierto on sen kokoluokan ongelma, että finanssivalvonnasta vastaava viranomainen, Guardia di Finanza, käyttää hälytysvilkuin varustettuja poliisiautoja. Näille oli käyttöä, kun sen edustajat iskivät verotoimistoihin ympäri maata. Tutkimuksen painopiste oli etenkin Lazion ja Ligurian maakunnissa, joiden verotoimistojen johtajia epäillään lahjusten vastaanottamisesta verohelpotuksia vastaan. Korruptio on ollut järjestelmällistä, ja nyt paljastuneet tapaukset eivät varmasti jää viimeisiksi, korostaa valtionsyyttäjä Nello Rossi.

Veronkierto vahingoittaa Italian taloutta tuntuvasti. Tämmöiseenkö me ollaan lähettämässä näitä rahoja? Joidenkin arvioiden mukaan Italia menettää vuosittain yli 500 miljardia euroa saamattomien verojen takia. Summa vastaa noin kolmannesta maan budjetista, ja harmaan talouden kitkeminen ratkaisisikin maan alijäämäisen talouden ongelmat kertaheitolla.

Kun ihmisiltä kysyy, mikseivät he halua maksaa veroja, usein kuultu vastaus on, ettei verorahojen uskota päätyvän oikeisiin käsiin. Toisin sanoen verorahoilla ei uskota saatavan vastinetta esimerkiksi parempien julkisten palveluiden muodossa, vaan niiden uskotaan paisuttavan rikkaiden poliitikkojen ja valtavan byrokratiakoneiston kukkaroita. Veronkierto on yleistä ei pelkästään kansalaisten vaan myös liike-elämän keskuudessa, myönsihän maan rikkaimpiin liikemiehiin lukeutuva entinen pääministeri Silvio Berlusconikin aikoinaan ymmärtävänsä, miksi italialaiset kiertävät veroja.

Toinen maa, joka on ollut keskusteluissa esillä, on Espanja. Espanjalainen Castellón lentokenttä vietti tällä viikolla kaksivuotisjuhliaan. Valencian itsehallintoaluetta palvelemaan suunniteltu lentokenttä avattiin virallisesti maaliskuun lopulla vuonna 2011. Harmi vain, että lentokenttää ei ole vielä käyttänyt yksikään kaupallinen lentokone, kentällä on tehty ai-

noastaan testilentoja. Uutisissa Castelló sen sijaan on päivittäin: sekä lentokentälle toimintaa kaavailleet yritykset että rakennustöihin osallistuneet firmat ovat haastaneet aluehallinnon oikeuteen sopimusrikkomisista ja maksamattomista laskuista. Lentokentän rakennuskustannuksia ei tunnu kukaan Espanjassa tietävän, mutta ainakin 200 miljoonaa euroa on hankkeeseen upotettu. Turhuuksien turhuutta vartioi alueen maaherraa Carlos Fabraa esittävä 25-metrinen pronssipatsas, joka tuo aidosti mieleen Pohjois-Korean. Lentokentällä on monia ongelmia. Lentoyhtiöiden mukaan se on huonosti suunniteltu ja isoille matkustajakoneille jopa turvaton, mutta eiköhän ihailla rauhassa Castellón lentokentältä otettuja valokuvia, jotka ovat nähtävissä. Sen verran EU-tukea hankkeeseen on virrannut, että sitä voi pitää meidän EU-kansalaisten ihan yhteisenä ylpeydenaiheena.

Ja vielä tässä lopuksi: Maksujen maksimiraja pitää vain siten, jos jäsenvaltiot eivät ajaudu maksuvaikeuksiin seuraavien 30 vuoden aikana, ottaen huomioon, että viimeisten kymmenen vuoden aikana viisi euromaata, Espanja, Irlanti, Kreikka, Kypros ja Portugali, [Puhemies koputtaa] ovat ajautuneet maksuvaikeuksiin. Tätä oletusta ei näin ollen voida pitää realistisena. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Puisto.

20.08 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Olen aikaisemmin täysistunnossa käsitellyt valtiovarainvaliokunnan lausumia, näitä, voi sanoa, klassisia talouskuria edellyttäviä lausumia, mitkä sinänsä asiasisällöltään ovat ihan hyviä, mutta olen kuitenkin epäillyt niiden poliittista käyttökelpoisuutta, kuinka paljon niiden ikään kuin voidaan katsoa olevan voimassa, koska on aina mahdollista tehdä uusia esityksiä, jotka sitten valtioneuvoston käsittelyn jälkeen eduskunta käsittelee ja voidaan linjata uudelleen. Varsinaista valtiosääntöoikeudellista merkitystä niillä ei ole. Toin esiin varsin tuoreen esimerkin tästä kriisinratkaisurahaston aikaistamisesta, mistä eduskunta oli monia kertoja lausunut, että pitää edellyttää sitä, että Euroopassa pankkien riskit vähenevät mitattavasti ja selvityksen tekee vielä riippumaton taho, ennen kuin Suomi lähtee mukaan aikaistamaan tätä pakettia. Kuitenkin sitten, kun ratkaisun aika tuli, marraskuun lopussa 30. päivä euroryhmässä päätettiin, että Suomi menee mukaan siihen aikaistamiseen, vaikka on aika selvää, että tällaista riskiarviota ei tehty ja riskit tuskin voivat olla paljoa vähentyneet kuluneen vuoden aikana, ainakaan siinä määrin, mitä aikaisemmin oli edellytetty. Eli uuden esityksen myötä valtioneuvosto vaihtoi kantaansa ja eduskunta sitten siunasi sen.

Haluan myös tarkastella näitä valtiovarainvaliokunnan lausumia, niiden talouskuria ja sitten näitä tulevia instrumentteja. Täällähän on tosiaan aika heppoisin perustein ensinnäkin sanottu, että elpymispaketti oli ikään kuin ratkaisu markkinakriisiin silloin maaliskuussa 2020, mikä ei kyllä sinänsä pidä paikkaansa. Silloinhan nimenomaan keskuspankit tekivät hyvin nopeita toimia. Nehän pystyivät tekemään johtokunnan päätöksillä nopeasti toimia: avomarkkinakomiteat Euroopan keskuspankissa, Yhdysvalloissa Fed, ja sitten oli näitä fiskaalisia toimia molemmin puolin Atlanttia ja muuallakin maailmassa. Silloinhan tätä elpymispakettia ei edes ollut olemassa. Sitten tuli tämä SURE-instrumentti, mikä ei Suomea juuri hyödytä, mikä liittyy erilaisiin työttömyys-, lomautusvakuutusjärjestelmiin, ja sitten tuli tämä covid-takuurahasto, EIP, mihin sisältyy myös riskejä, ja sitten EVM, Euroopan vakausmekanismi. Tämähän oli aikaisemmin olemassa oleva menettely, ja tämä on hyvin mielenkiintoinen näiden talouskurilausumien näkökulmasta, koska silloin suurin piirtein vuosi sitten päätettiin nimenomaan loiventaa niitä Euroopan vakausmekanismin ta-

louskurin edellytyksiä. Aikaisemmin EVM ei ollut kovinkaan suosittu näiden kriisimaiden keskuudessa. Se aiheutti paljonkin närää, koska siinä edellytettiin, että lainaa saava maa sitoutuu talouskurivaatimuksiin, ja siitä oli karvaita kokemuksia monilla mailla ja heidän poliitikoillaan. He eivät olisi tätä halunneet, mutta nimenomaan tästä syystä niitä vaatimuksia lähdettiin loiventamaan. Tämä oli minun mielestäni ainakin vähän semmoinen ennakkotapaus tälle elpymisrahastolle, eli siinäkin edellytettiin yksimielisyyttä siitä, että EVM-sopimusta voitiin muuttaa. Suomi oli myös mukana siinä, ja tätä perinteistä terveen finanssipolitiikan ehdollisuutta loivennettiin merkittävästi, mutta siltikään ainakaan niinä kuukausina EVM:n lainakapasiteettia ei kuitenkaan käytetty. Itse asiassa Suomikin olisi voinut nostaa siitä lainaa halutessaan, mutta siitä ei lainaa nostettu, ja tämä on siinä mielessä on aika merkillinen asia, että miksei — varsinkin, kun ehdollisuutta oltiin lievennetty.

No, sitten jos ajatellaan tulevaa elpymispakettia, niin siinähän on varmasti kiinnostavinta tämä avustusmuotoinen tuki, mikä on tämä todellinen motivaatio. Näin minä sen näkisin, koska se aikaisempi EVM:n lainakapasiteetti ei ollut kiinnostanut edes matalilla koroilla ja näillä talouskurivaatimuksilla, mitä oltiin loivennettu. Tämä minun mielestäni avaa sen näkökohdan, miksi elpymispakettia nyt halutaan.

Ihan mielenkiintoinen näkökulma on myös se, että avustusten lisäksi tietysti elpymispaketissa on hyvin merkittävä tämä lainamuotoinen osuus, ja jos sitä nostetaan mutta vastaavasti ei sitä EVM:ää, niin ainakin omissa silmissäni pitäisi asettaa kritiikin kohteeksi, miten talouskuri toteutuu silloin tässä elpymispaketin lainaosuudessa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen Jukka.

20.13 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Suomen kansa pitää tätä elvytyspakettia lähtölaukauksena maamme myymiselle Euroopan unionille. Kansalaistemme tekemä kansalaisaloite keräsi muutamassa päivässä tarvittavat kannatukset, jotta kansanäänestys järjestetään tästä paketista. Ja voidaan vain kuvitella, mikä mahtaisi olla tällä hetkellä allekirjoituksien määrä, jos kansalaisaloitetta ei olisi lyöty kiinni asian kiireellisyyden vuoksi. Veikkaan, että taitaisi olla jo puoli miljoonaa, ellei enemmänkin, niitä allekirjoituksia.

Miten reagoi hallitus, siis siihen, että on luotu järjestelmä, jotta kansalaisetkin saisivat äänensä kuuluville? Brysselin pelossa torppaavat sen.

Saan jatkuvasti sähköpostia huolestuneilta ja vihaisilta kansalaisilta, jotka kehottavat hylkäämään tämän Euroopan unionin tukipaketin. Mitä minä voin heille vastata? Teen, mitä voin, ja puhun täällä eduskunnassa elvytyspaketin hylkäämisen puolesta. Mutta kun katson ministeriaitiota ja hallituspuolueiden viherpunertavaa puolta täältä puhujapöntöstä, niin tyhjältä näyttää. Onneksi puhemies on sentään paikalla. Tämä on aika turhauttavaa. Yritän tehdä kaikkeni kansan eteen, ja ministereitä eikä hallituspuolueiden edustajia kiinnosta sen vertaa, että olisivat edes paikalla.

Kannattaa muistaa aika, jolloin Suomi kamppaili itsenäisyytensä puolesta reilu sata vuotta sitten vuonna 1917. Punaiset halusivat Suomen Neuvostoliiton syliin, mutta isänmaalliset valkoiset pistivät hanttiin. Väkivaltainen konflikti oli valmis. Onneksi nyt ei käsitellä asioita aseet tanassa ja nyrkit pystyssä vaan sivistyneesti. Huolestuneena kuitenkin katson tätä meininkiä. Tilanne näyttää samalta kuin vuonna 1917. Tämä puheitten tulva ei näytä tehoavan, siksi olen huolissani. Huolestuneena katson myös ministeriaition tyhjiä penkkejä, kun ei vain kiinnosta. Tämä on sitä suoranaista halveksuntaa Suomen kansaa

kohtaan. Eräät kuuluisat presidentit ja kenraalit kääntyisivät haudassaan, jos näkisivät tämän kansamme halventamisen.

Euroopan unionin elvytyspaketti on huono. Se on huono Suomelle, ja se on huono Euroopalle. Tätä ei missään tapauksessa pidä hyväksyä. Hyväksymisen seurauksena avaamme pandoran lippaan, mistä ei ole paluuta.

Tämä puhe ei ole pelottelua vaan tosiasioita. Näin tulee käymään, jos me nyt paketin hyväksymme. Hallitus, kuunteletteko te kansaa vai ajatteko omaa etuanne Euroopan unionissa? — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Packalén.

20.18 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Pelkällä julkisen rahan käytöllä ei päästä kestävään kasvuun kiinni, vaan tarvitaan uudistuksia ja ennen kaikkea rakenteellisia uudistuksia. Kun nyt jaetaan ilmaista rahaa täysin ilman ehtoja, jätetään samalla käyttämättä yksi tärkeä kannustin uudistusten syntymiselle. Onko tämä hallituksen mielestä järkevää politiikkaa ja vastuullista asioiden hoitamista, kun kyseessä ovat suomalaisten veronmaksajien selkänahasta viime kädessä revityt rahat?

Myös elpymisrahoituksen käytön koordinointi ja seuranta tulee jäsenmaissa mitä todennäköisimmin jäämään puolitiehen. EU:lle olisikin suorastaan katastrofi, jos elpymispaketin varoja väärinkäytettäisiin tai jos niillä ei saataisi aikaan kasvua. Nämä ovat hyvin todennäköisiä ja realistisia vaihtoehtoja.

Elpymispaketin rahoja ollaan hallituksemme myötävaikutuksella jakamassa maille, jotka ovat hoitaneet talouttaan huonosti. Kun rahan vastaanottamiseksi ei edellytetä talouden rakenteellisia muutoksia, niin eihän siitä voi seurata mitään hyvää. Sen sijaan huonosti talouttaan hoitaneille jäsenvaltioille suorastaan lähetetään viesti, jolla kannustetaan ja motivoidaan jatkossakin leväperäiseen taloudenpitoon. Brysselin rahahanat ovat jatkossakin auki myös Suomen kustannuksella. Mitä tästä siis seuraa, kun markkinakuri ei luo painetta minkäänlaisiin rakenteellisiin uudistuksiin?

Arvoisa puhemies! Elpymispaketin tukirahojen käyttö tulisi sitoa tiukkaan valvontaan. Myös uhka erilaisista sanktioista väärinkäytön tilanteessa tai kun talouden rakenteen uudistuksia ei velkaisissa jäsenmaissa tehdä olisi jo neuvotteluissa pitänyt sitoa osaksi paketin ehtoja. Mutta tällaista valvontaa pakettiin ei kuitenkaan sisällytetty. Miksi? Missä on kaikki se järkevä talousosaaminen ja varautuminen erilaisiin skenaarioihin? Ei ainakaan Brysselissä eikä ilmeisesti täällä Suomen päättäjienkään päässä. Eihän valvontaa ole sidottu osaksi pakettia. Elpymispaketilla todellakin nyt palkitaan heikosti talouttaan hoitaneita jäsenmaita ja asetetaan taloutensa hyvin hoitaneet jäsenmaat maksajiksi. Miten tämä on edes mahdollista? Tällä tavalla EU:ssa muhivat uudet talouskriisit jopa varmistetaan tulevaisuudessa. Kai te, hyvä hallitus, ymmärrätte, että tämän seurauksena elpymispaketti ei tule koskaan jäämään kertaluonteiseksi ja ainutkertaiseksi? Nyt jos koskaan olisi vihdoin ymmärrettävä, ettei Välimeren ja Itä-Euroopan maiden huonoa taloudenhoitoa ja ylivelkaantumista ratkaista velkaa lisäämällä, vaan ainoastaan perusteellisia ja rakenteellisia uudistuksia tekemällä. Suomen kansalaisten tehtävä veronmaksajina ei ole maksaa muiden jäsenmaiden tekemiä virheitä.

Arvoisa puhemies! Hallituksen tulisi elvyttämisen kokonaiskuvan lisäksi katsoa ja arvioida myös elpymispaketin kotimaan vaikutuksia. Tämä näkökulma Brysseliin päin kumarrettaessa tuntuu kuitenkin unohtuneen. Kuten aiemmassa puheessani toin esiin, elvytyspa-

kettikokonaisuudessa on todella mielenkiintoista, että valtioneuvosto ei ole edes esittänyt vaikuttavuusarvioita elpymisen vaikutuksista kotimaahamme, kun kestävän kasvun maakohtaisia ohjelmia ei ole hyväksytty.

Myös Financial Timesin pääkirjoitus 3.5.2021 on kiinnittänyt huomiota maakohtaisten ohjelmien tärkeyteen ja merkittävyyteen elpymiskokonaisuudessa. Pääkirjoituksessa kehotetaan painamaan jarrua elpymisvälineen suhteen, sillä maakohtaisten suunnitelmien laadinta ja hyväksyntä on kaiken elvyttämisen edellytys. Pääkirjoituksen mukaan ohjelmiin tulisikin ehdottomasti käyttää enemmän aikaa. Myös Saksan entinen valtiovarainministeri ja nykyinen parlamentin puhemies puhuu samoista asioista. Elvytyspakettikokonaisuudessa tulisi tehdä selväksi, mihin jäsenvaltiot ovat käyttämässä paketin rahoja ja miksi. Italialla ja Espanjalla, jotka ovat elpymisrahaston suurimmat saajat, on jo todettuja hallinnollisia vaikeuksia ohjata varoja suunnitelmissaan oikein. [Puhemies koputtaa] Etenkin Espanjasta tulevia elvytyspaketin varoja joudutaan ohjaamaan yhä pienempiin ja hajautettuihin hankkeisiin, sillä siellä suuria kuluja syövä infra alkaa jo olemaan hyvällä tasolla.

Tässä kohtaa on hyvä todeta johtopäätös, että huonosti valmistetulla rahastolla loppuu yksinkertaisesti aika. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Peltokangas.

20.24 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Tukipakettia on puolusteltu koronalla. On outoa, että Taloussanomien mukaan Italia ei edes teeskentele enää, että elvytyspaketti olisi koronan aiheuttamien talousongelmien ratkaisuun tehty raha-automaatti. Italiassa mafia hieroo euron kuvat silmissään jo käsiään, ja tulevat, komission toimesta ilmaiseksi lapaan paukkuvat rahat jaetaan siellä kyllä johonkin aivan muuhun kuin koronan aiheuttamiin talousongelmiin. Tukipaketti on siis jotain aivan muuta kuin mitä meille on pajunköytenä koko tämän farssin ajan syötetty, eikä ketään edes hävetä.

Tunnen suurta surua siitä, että nyt jo tuhansiin ja tuhansiin viesteihin yltänyt kansalaisten huoli ja pelko tulevasta ei hallitusta huoleta. Silmät ja korvat on suljettu. Ylimielisyys jatkuu. No, palkkioviratkin luultavasti on jo jaettu. Eihän pihtiputaanmummon elämä kylmässä mökissään enää siinä vaiheessa kiinnosta, kun Euroopan unionin notkuvat pöydät kutsuvat ja harhaiset luulot vaikutusvallasta saavat yläpöntön onnesta sekaisin. Tämäkin on moneen kertaan Suomessakin jo jouduttu toteamaan unionin historian aikana. Siellä täysin turhilla salkuilla pelataan Monopolia veronmaksajien rahoilla, ja pätäkkää jaellaan ympäri maailmaa vain siksi, että heillä on valta se tehdä. Muiden rahoja on niin helppo ja kiva jaella, mutta oman kukkaron nyörit ovat kyllä kiinni. Mitä enemmän Suomen kansa köyhtyy, sen enemmän pelimerkkejä federalistien monopolipeleissä jaetaan, ja konjakkilasit herrain kabineteissa skoolatessa kilisevät.

Arvoisa puhemies! Näyttää siltä, että me perussuomalaiset olemme ainoana puolueena ymmärtäneet, että kansanedustajat ovat kansalla töissä ja meidän tulee tehdä kaikkemme heidän eteensä heidän itsensä antamalla mandaatilla ja juuri silloin, kun he itse sitä pyytävät, ja se aika on nyt. Tämä on se syy, miksi me seisomme täällä vuoron perään kertomassa, mihin sosialistihallituksemme ja federalistit ovat Suomea viemässä, ja tuodaksemme julki kansalaisten huolet ja murheet myös niille, joita ei voisi vähempää kiinnostaa. Me emme näin vakavalla asialla tee puoluepolitiikkaa emmekä kuntavaalikampanjaa. Me vastaamme täällä kansalaisten hätähuutoon, jota hallituksemme ei vaivaudu kuuntelemaan.

Me emme tätä elvytyspakettia tuoneet eduskunnan käsiteltäväksi vaalien alla — tämä tiedoksi myös sinne Iltalehteen Kreeta Karvalalle, toimittajalle.

Meppi Ville Niinistö lausahti Twitterissä: ”Kun halutaan vain rikkoa ja hajottaa, eikä välitetä mitään omien toimien seurauksista. Tällaiseen poliittiseen selkärangattomuuteen ja vastuunpakoiluun Suomella ei ole varaa.” Mietitäänpä — kun näitä kahta lausetta makustelee oikein kunnolla ja tuo ne tänne elvytyspakettikeskusteluun, niin taisipa meppi Niinistön suusta livahtaa sammakko jos toinenkin. Ministereitä ei ministeriaitiossa olla nähty koko keskustelun aikana, eivätkä hallituspuolueiden edustajatkaan salissa ole kiitettävästi näkyneet — tälläkään hetkellä ei ainuttakaan. Toisin sanoen vastauksia emme kysymyksiimme ministereiltä ole saaneet, eli voidaankin hyvin miettiä, ketkä niitä vastuunpakoilijoita oikein ovatkaan. Terveisiä vain sinne Brysseliin notkuvien pöytien ääreen.

Arvoisa puhemies! Eurooppaa ei voi rakentaa kansan tahdon vastaisesti, ja tämä tulisi jokaisen unionin maan hallituksen tajuta. Tämä tukipaketti toteutuessaan ei Eurooppaa rakenna vaan pikemminkin hajottaa. Tästä on moni taho moneen kertaan myös Suomen ulkopuolella varoittanut.

Suomen kansa odottaa hallitukselta rehellisiä ja läpinäkyviä toimia, avointa valmistelua sekä perusteellisempaa keskustelua tukipaketin vaikutuksista. Kansalaiset haluavat hallituksen antavan sille myös mahdollisuuden vaikuttaa itseään suuresti ja raskaasti koskevaan asiaan. Kuunnelkaa kansaa. Ei voi olla niin, että kansan ääni sivuutetaan pelkkien imagosyiden takia. Suomi ei lakkaa olemasta eikä taivaalta sada tulta ja tappuraa, mikäli eduskunta päättäisi viisaasti hylätä tämän täynnä valuvikoja olevan komission läpimädän ehdotuksen ja pistää sen ylisuuren virkakoneiston uudelleen töihin ja elvytysesityksen perusteellisempaan valmisteluun.

Arvoisa puhemies! Tämän puheeni lopuksi ja tähän väliin haluan kiittää kaikkia niitä kansalaisia, jotka ovat kannustus- ja kiitosviesteillä meitä lähestyneet. Vaikka unet ovat jääneet tässä muutamana yönä vähiin, juuri teidän kannustuksenne on auttanut meitä jaksamaan, ja juuri teidän vuoksenne tätä työtä jaksaa tehdä. Kiitos teille siitä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niikko.

20.29 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Monta kysymystä ja viestiä sekä puhelua on tullut siitä, mitä tämä kaikki tarkoittaa. Tulee esimerkiksi kysymyksiä siitä, kannattaako tässä nyt potkia tutkainta vastaan, koska kuitenkin jossain vaiheessa tämä elvytyspaketti täällä kokoomuksen myötävaikutuksella äänestetään läpi. No, toisaalta sitten tulee palautetta siitä, että hyvä, kun puhutte, sillä en ole näin tarkkaan näitä asioita koskaan kuullut, kun te olette yksityiskohtaisesti näitä kertoneet, ja on henkilöitä, jotka ovat aamuyöstä kuulleet näitä perusteluita. Niitä viestejä on todella paljon, joissa ihmiset ovat heränneet siihen, onko tämä todellakin totta, että nämä kaikki skenaariot, mitä on puhuttu, toteutuvat. Ja nytten nostan muutamia skenaarioita esille niistä, mitä itse olen maininnut tässä silloin, kun täällä oli keskustelu päällä osin. Ja nämä asiat ovat ne, mitkä eniten perussuomalaisia kaivertavat tässä tukipaketissa ja minkä tähden me jatkamme tätä keskustelua riittävän pitkään, jotta kaikki ovat saaneet tarpeeksi tietoa siitä, mihin Suomi on menossa.

Syy, miksi perussuomalaiset eivät hyväksy tätä tukipakettia, on ensimmäisenä se, että me emme periaatteesta hyväksy sellaista EU:ta, jossa tulonsiirtoja jaetaan korkean elintason mailta niille maille, joilla on elintaso matalampi. Periaate johtuu siitä, että jos et elä ja syö suu säkkiä myöten, niin miksi pitäisi niitä sitten lisää syöttää meidän työntekijöidem-

me, meidän kansalaistemme verorahalla. Tämä on periaatteellinen kysymys meille. Emme me halua maksaa Italian ja Espanjan kaltaisten maiden holtitonta talouden käyttöä.

Toisekseen, kun tätä perustellaan meille sillä, että meidän kannattaa maksaa, koska se edistää suomalaisten vientiä, niin se ei pidä paikkaansa. Hyvin yksinkertainen kysymys on, miten esimerkiksi Espanjan julistama autonakkuteollisuuden ylösnosto edistää työllisyyttä Suomessa, jossa on vastaavanlainen hanke menossa omin varoin. Miten tällaiset miljardit, jotka menevät näille maille, jotka tulevat samalla markkina-alueella näillä tukimiljardeilla toimimaan, lisäävät Suomen työllisyyttä? Miten jossain Italiassa, jonne vienti ei ole edes kymmenen suurimman vientimaan joukossa, miten siellä talouden nousu vaikuttaa Suomen hyvinvointiin? Perussuomalaiset eivät oikein usko, että se vaikuttaa juuri millään tavalla.

Sen lisäksi, kun me tiedämme, että saajapuolella ovat ranskalaiset ja saksalaiset pankit, jotka odottavat osuuttaan näistä miljardeista sitä kautta, että budjettiin jää lisää varoja maksaa niitä velkoja takaisin heille, niin tokihan he hyväksyvät tämän. Suomessa hehkutetaan, että elinkeinoelämä on riemuissaan siitä, että tukipaketti leivotaan, koska he uskovat, että Suomeen tulee työpaikkoja. Tosiasiassa nämä samat kytkökset on heillä ympäri Eurooppaa, ja he tietävät, että kun raha liikkuu pankkeihin, hekin saavat sijoituksensa takaisin ajallaan. Aika harvojen taskuun se raha lopulta päätyy, mikä täältäkin ulos lähetetään.

Kolmas asia, miksi perussuomalaiset eivät hyväksy tätä tukipakettia laisinkaan, on se, että tästä syntyy velkaunioni. Velkaunioni johtaa todennäköisesti fiskaaliunioniin ja liittovaltion budjettiin, jossa kerätään veroja ja erilaisia tulonsiirtoja niille maille, jotka eniten rahaa tarvitsevat ja eivät pärjää tässä yhteisessä EU-kerhossa. Jokainen ymmärtää, että jos Euroopan unionille tulee enemmän valtaa tehdä alijäämäisiä talousarvioita ja rahoittaa omaa toimintaansa yhteisellä velalla ja vastata vielä velkoja sitten toisten maitten maksukyvystä, niin eihän tämä ole veronmaksajan etu Suomessa. Euroopan unioni alkaa tämän jälkeen myös keräämään jäsenmailta erilaisia veroja ja pystyy myös sitten näitä avustuksia jakamaan. Tämä, jos mikä, on taas askel kohti liittovaltiokehitystä, jota perussuomalaiset eivät hyväksy.

Arvoisa puhemies! Vielä hetken jatkan, koska on parempi tässä samassa puheenvuorossa tuoda tämä kokonaisuus esille, ettei tämä katkea. Hetkinen vielä.

Neljäntenä asiana haluan nostaa esille myös sen, että perussuomalaiset eivät usko, että tämä on kertaluontoinen tukipaketti. No, ei tähän tarvitse meidän itse vain jostain keksiä, miksi me emme usko siihen, vaan meille riittää, kun me kuulemme, mitä Euroopan johtavat komissaarit ja muut henkilöt ovat sanoneet, kuten esimerkiksi EU:n komission varapuheenjohtaja Dombrovskis ehti mainita sen, että tästä on helppo mennä eteenpäin tällaiseen pysyvään moodiin, jossa me voidaan pysyvällä välineellä rahoittaa heikosti pärjääviä valtioita. No, me muistamme kaikki, ja tästä keskusteltiin täällä debatissakin, että kyseinen latvialainen EU-komission varapuheenjohtaja ehti tviitata suomen kielellä ja perua nämä sanansa, koska hän todennäköisesti sai siitä näpeilleen.

Ja vielä yksi esimerkki, mikä meillä on tarjolla: Perussuomalaiset ovat esittäneet valiokunnan lausunnoissa johdonmukaisesti vaihtoehtoja. Meillä on olemassa rahoitusmekanismeja tällaisia kriisejä varten vaikka kuinka paljon, kuten edustaja Puistokin mainitsi muun muassa EVM:n ja ERVM:n ja näitä muita, ja niitä rahoituksia pystyisi käyttämään, mutta niitä kaikki maat eivät halua käyttää, koska niissä on tiukemmat ehdot hoitaa taloutta kuntoon ja ne rahat ainakin pitäisi maksaa vielä takaisin. Sen lisäksi olisi tämä Euroopan keskuspankin vahvempi tuki ollut mahdollista ottaa kovempaan käyttöön, ja viimeinen vaih-

toehto olisi ollut toki korottaa jäsenmaksuja, ja tämä olisi ollut todellakin hankala asia tietysti meille, mutta se olisi ollut mahdollista tehdä ilman tällaista ilmaista rahanjakoa, ilman jonkunnäköistä velvoitetta.

Arvoisa puhemies! Jatkan seuraavassa puheenvuorossa tästä hiukan lisää. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin. — Ja muistutan edelleenkin puhemiesneuvoston suosituksesta 5 minuutin aikarajasta puheenvuoroissa, mutta poikkeuksellisesti Niikon annoin puhua näin. [Mika Niikko: Kiitos!] — Ja nyt seuraavaksi edustaja Koponen Ari.

20.37 **Ari Koponen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä on edellä ollut hienoja puheenvuoroja, mistä huokuu se kaikista tärkein: meidän kansanedustajien täällä eduskunnassa on ajettava Suomen ja suomalaisten etua, ei kenenkään muun.

Kun vuonna 1994 keskusteltiin Suomen liittymisestä EU:hun, niin täällä talossa edustaja Kanerva lupasi EU-jäsenyyden tuovan ”vakautta, vaurautta ja elämänlaatua”. Unionin ulkopuolella Suomi taas jäisi ”hiipuvaksi hiillokseksi”. Jokainen voi kysyä itseltään ja katsoa tilastoista, onko esimerkiksi Ruotsi hiipuva hiillos, ja siihen perään kuunnella, mitä edustaja Halla-aho sanoi täällä salissa aikaisemmin tällä viikolla: ”Tanska tyrmäsi kansanäänestyksessä Maastrichtin sopimuksen 1992. Tanskaa ei erotettu, vaan palattiin neuvottelupöytään, jossa Tanska sai erivapauden olla liittymättä tulevaan yhteisvaluuttaan. Se jättäytyi myös esimerkiksi yhteisen maahanmuuttopolitiikan ulkopuolelle. Kumpikin päätös on myöhemmin osoittautunut erittäin viisaaksi.”

Olenkin ministeri Tuppuraiselta koettanut kolme kertaa täysistunnoissa kysyä, mitä tapahtuisi, jos Suomi ei pakettia hyväksyisi. Erottaisiko EU Suomen, vai palattaisiinko neuvottelupöytään? Millään näistä kerroista ministeri Tuppurainen ei ole pystynyt vastaamaan tähän kysymykseen.

Sitten vielä lupaus hallitusohjelmasta: ”Lupaus tietopohjaisesta politiikasta. Laadukas lainvalmistelu on keskeistä politiikan uskottavuuden ja legitimiteetin näkökulmasta. Sitoudumme tietopohjaisen politiikan tekoon sekä systemaattiseen vaikutusarviointiin kaikessa lainvalmistelussa. Syvennämme yhteistyötä tiedeyhteisön kanssa.” Nyt kuitenkaan valtioneuvosto ei ole kehotuksista huolimatta pystynyt esittämään vaikuttavuusarviota elpymiskokonaisuuden vaikutuksista. Eli emme tiedä tämän elpymiskokonaisuuden vaikutuksia, vaikka hallitusohjelmassa on lupaus.

Kaikilta lupauksilta häviää pohja, jos ne eivät pidä. Aivan kuten lähimenneisyydestä voimme ottaa esimerkiksi sosiaalidemokraattien vappusatasen: Ei ole näkynyt ikäihmisillä vappusatasta, joillain ehkä muutama euro. Uskon, että vielä isommalla joukolla ollaan menty, ikävä kyllä, miinuksen puolelle.

Puhemies Anu Vehviläinen: Sitten edustaja Simula.

20.41 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Pahoittelen jo tähän alkuun, että puheeni ylittänee tuon 5 minuutin suosituksen, mutta se sisältää tärkeitä sitaatteja, jotka haluaisin kaikki tässä nyt teille lukea.

Osaa suomalaisia, varsinkin poliitikkoja, on pitkään riivannut alhainen itsetunto omasta kulttuuriperimästämme. Tämä on näkynyt Suomen EU-politiikassakin jo pidemmän aikaa ja oikeastaan historiassamme kautta aikojen. Kansalaiset ovat kyllä suhteellisen yksituumaisia ja ylpeitä suomalaisuudestaan, mutta kuitenkin poliitikot ovat aina pyrkineet alistu-

maan jonkun suuremman ja mahtavamman alaisuuteen vedoten lähinnä turvallisuuteen. Nytkin esimerkiksi useat europarlamentaarikot ovat häpeissään siitä, mitä meistä suomalaisista ajatellaan Euroopan unionissa, kun keskustelemme tästä paketista ja annamme kritiikkiä sekä paketille että koko unionille.

Mikä se semmoinen yhteinen ja avoin yhteisö on, jossa pitää selitellä kriittistä kantaa tai hävetä sitä, että kansallisvaltiot pohtivat ratkaisuja nimenomaan omista lähtökohdistaan? Millainen unioni on sellainen, joka ei kestä eriävää mielipidettä? Arvoisat suomalaiset, arvon kollegat, meidän on todellakin kasvatettava paksumpi nahka suuressa maailmassa. Kaikki, mitä unionista meille syötetään, ei ole pelkästään hyvää. Joku muu ei tiedä paremmin meidän asioitamme.

Vuonna 1998 kansanedustaja Vihriälä osasi kertoa edellä kuvaamani asian seuraavasti: ”Emun jäsenenä suomalaiset kyllä saavat tuntea olevansa osa maailmaa ja ehkä maailman merkittävintä talousmahtia. Pitkän talven, suurten metsien ja laajojen soiden pieni kansa saa nauttia samastumisesta vahvaan, suureen Keski-Euroopan jättiläiseen. Joillekin Emu-jäsenyys antaa mahdollisuuden liittyä Emu-eliittien joukkoon. Jäsenyys tuo tiettyä turvallisuutta niille, jotka luottavat enemmän keskitettyyn valtaan ja suuriin organisaatioihin kuin demokratiaan ja omiin voimavaroihin.” Edustaja Vihriälä myös ansiokkaasti jatkoi puheenvuoroaan näin: ”Suomen Emu-ratkaisu tulee jättämään syvät railot maamme yhteiskunnallisiin oloihin ja suomalaiseen identiteettiin. Niiden arpeutuminen voi kestää yllättävän kauan. Kansalaisten näkemyksille ja mielipiteille ei ole annettu arvoa. Valtaa pitävien taholta on kansalaisia vähätelty ja kyllä myös ivattu ja naurettu. Mahtava propagandamylly Helsingin Sanomien johdolla on jauhanut Suomea Emuun ensimmäisten joukossa.”

Arvoisa puhemies! Minä näen kyllä valtavasti yhtymäkohtia myös aiemmin lukemiini sitaatteihin tämän päivän keskustelussa ja tyylissä käsitellä elpymispakettia. Silloin tosin keskustelussa täällä salissa oli sentään mukana myös hallituspuolueiden edustajia. Nyt salissa on heitä tasan nolla kappaletta. Nämä historian katsaukset ovat sinänsä mielenkiintoisia. Osa edustajistahan varmasti vilpittömästi kuvitteli, että he tekivät Emu-ratkaisun puhtaasti Suomen ja suomalaisten hyväksi, vaikka siinä kansan ääni kuitenkin tosiasiassa sivuutettiin täysin.

Mutta etenkin sosiaalidemokraatit tuntuivat jo tietävän, mikä oli heidän tavoitteensa Euroopan unioniksi: sosiaalidemokraattinen punainen unioni. Edustaja Tuomioja totesikin vuonna 1998 seuraavasti: ”Kyse on ensisijaisesti poliittisesta hankkeesta alati syvenevän liiton edistämiseksi, jolla on myös laajoja taloudellisia vaikutuksia. Rahaliiton kanonisoitu talousperuste on se, etteivät sisämarkkinat toimi ilman yhteistä rahaa.” Ja hän jatkoi myöhemmin seuraavasti: ”Sitä, johtaako Emu liittovaltioon, ei tiedä varmuudella kukaan. On kuitenkin vaikea uskoa Emun kestävyyteen tai nähdä siinä järkeä, ellei EU ala saada liittovaltion piirteitä. Neuvoston Emu-valmistelut eivät rahaliiton perusongelmia ole koskettaneet, eikä Agenda 2000 sisällä sellaisia uusia hankkeita, jotka Emu-Euroopassa olisivat tarpeen, puhumattakaan mistään, mikä voisi liittovaltioon johtaa, eivätkä jäsenvaltiot ole sellaisia esittäneet. Kuitenkin ilman konkreettisia aloitteita esimerkiksi puheet Emusta markkinavoimien suitsijana tai muulla tavoin sosiaalidemokraattisena hankkeena jäävät retoriikaksi.”

Nyt, noin 20 vuotta edellä lukemani puheenvuoron jälkeen, hallitus on siis ottamassa tämän sosiaalidemokraattisen askeleen, jota [Puhemies: 5 minuuttia!] edustaja Tuomioja peräänkuulutti analyysissään vuonna 1998. Tämähän on juuri se kehityskulku, jota sosiaalidemokraatit ovat kaiken aikaa halunneet ja odottaneet mutta eivät toki myöntäneet kansal-

le kovinkaan avoimesti, koska liittovaltiolle ei kansan keskuudessa eikä kukaties rivijäsentenkään keskuudessa ole kovin suurta kannatusta. Euroopan unioni on siis ollut ainakin SDP:lle pitkäjänteinen sosiaalidemokraattinen hanke, minkä todistaa myös vuonna 1998 sosiaalidemokraattisen puolueen edustajan Viitamiehen puheenvuoro tässä salissa: ”Tulevaisuudessa tarvitaan yhteisen päätöksenteon kehittämistä siihen suuntaan, että työmarkkinoiden, sosiaalipolitiikan, veropolitiikan ja koko finanssipolitiikan osalta voidaan tehdä koko EU:n tasoisia päätöksiä.”

Ehkä mielenkiintoisinta onkin, että tuolloin riviedustajana istunut nykyinen valtiovarainministeri Vanhanen, joka nyt kaikin keinoin edistää tätä sosiaalidemokraattista unelmaa, totesi samaisessa istunnossa edustaja Viitamiehen puheeseen seuraavasti: ”Edustaja Viitamiehen äsken näin yön keskeisinä tunteina pitämä puheenvuoro oli hyvin valaiseva varsinkin, jos se vähänkään kuvaa sitä keskustelua ja arviota, jota ilmeisesti sosiaalidemokraattien sisällä käydään siitä, mihin EU on menossa ja mihin projektiin myös yhteinen valuutta liittyy. Kyllä tuo puheenvuoro oli hyvin pitkälle menevä julistus poliittisen unionin syventämiseen, oikeastaan pidemmälle menevä kuin mitä Suomessa ehkä tähän mennessä kukaan on rohjennut sanoa. Olisi ehkä ollut toivottavaa, että hallitus olisi myös omassa tiedonannossaan tätäkin puolta arvioinut hieman enemmän.” [Puhemies koputtaa]

Arvon keskustalaisiin haluaisin vedota vielä kerran uudelleen: muistetaan sääntöpohjainen Eurooppa, peruutetaan hieman eikä lähdetä tähän sosiaalidemokraattiseen velkaunelmaan mukaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niemi.

20.49 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! Alkuun juuri tullut posti. Kyllä kansa tietää. ”Teette sanoinkuvaamattoman hienoa työtä. Aamulla kun heräsin, liikutuin todella siitä, mitä juuri nyt te teette suomalaisten eteen eduskunnan istunnossa. Teette juuri sen, mitä kuuluu: taistelette suomalaisten puolesta. Kiitos, kiitos, kiitos”, näin lausuu suomalaisin terveisin insinööri Porista.

Seuraavassa hieman pohdiskelua Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen eli tämän SEUT-sopimuksen näistä artikloista. Artikla 125 toteaa: ”Unioni ei ole vastuussa eikä ota vastatakseen sitoumuksista, joita jäsenvaltioiden keskushallinnoilla, alueellisilla, paikallisilla tai muilla viranomaisilla, muilla julkisoikeudellisilla laitoksilla tai julkisilla yrityksillä on, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta vastavuoroisten taloudellisten takuiden antamista tietyn hankkeen yhteiseksi toteuttamiseksi.”

No, sitten toisaalta EU:n perussopimusten artiklan 310 mukaan EU:n tulojen ja menojen on oltava tasapainossa. Artiklan tarkoitus on ollut estää Euroopan unionia rahoittamasta toimintaansa ottamalla lainaa — mitähän tässä nyt ollaan käsittelemässä? Mielestäni tässä ollaan ottamassa lainaa. Toisin sanoen EU:n toiminnan kuluja ei ole saanut rahoittaa velalla. Rahastossa avustukset, 390 miljardia euroa, rahoitettaisiin lainalla, mutta niille ei osoiteta mitään selkeää tulonlähdettä. Toisin sanoen EU:n tulot ja menot eivät ole tasapainossa, vaan rahasto luo EU:lle suuren alijäämän. Kyseessä ei voisi olla räikeämpi artiklan 310 alkuperäisen tulkinnan rikkomus. Jos EU:n budjettialijäämän kieltoa voidaan rikkoa näin räikeästi, on aivan sama, onko summa 390 miljardia vai 3 900 miljardia. Käytännössä artikla 310 lakkaisi EU:n elpymisrahaston ratifioinnin myötä olemasta.

Tästä seuraavasta artikla 122:sta jo kysyin tässä päivä pari sitten, elikkä artiklan 122 mukaan perussopimusten periaatteista voidaan poiketa esimerkiksi luonnonkatastrofien tai

poikkeuksellisten tapahtumien seurauksena. Juuri tähän mahdollisuuteen on komissio nyt vedonnut. Oikeusoppineet esimerkiksi Saksassa ovat kuitenkin huomauttaneet, että artikla on kyseenalainen peruste tulonsiirtorahastolle, koska se koskee katastrofiapua yksittäisten maiden kohdalla. EU:n budjetin rakentamista velalle ei voida sillä perustella. Ifo-instituutin tutkimuksen mukaan elpymisrahaston jakamilla nettoavustuksilla ei ole mitään tekemistä koronaviruksen aiheuttaman bruttokansantuotteen laskun, vaan ainoastaan asukasta kohden mitatun bruttokansantuotteen kanssa, joka mittaa ensisijaisesti elintasoeroja maiden välillä. Tämä osoittaa, että rahastolla ei ole mitään tekemistä SEUT-artiklan 122 kanssa.

Rahasto myös palkitsee suuria, jo kauan talouspoliittisesti huonosti onnistuneita jäsenmaita, kuten varojen jakokriteereistä käy ilmi. Siinäkin mielessä rahastossa on kyse tulonsiirtounionin, ei fiskaaliunionin, luomisesta EU:n sisälle. Yllä mainitut perussopimuksen kiellot tukevat käsitystä, ettei yksikään jäsenmaa ole tähän sitoutunut EU:hun liittyessään.

No, miten rahastosta pääsee pois? Edessä on todennäköisesti lisää kriisejä, jotka käytettäneen rahaston käyttöiän pidentämiseen ja laajentamiseen. Muun muassa Saksan sosiaalidemokraatit sekä EKP:n pääjohtaja Christine Lagarde ovat jo ehdottaneet, että rahastosta tulee pysyvä osa EU:ta. Meille on täällä koko ajan vakuutettu tätä ainutkertaisuutta — sitä tämä nyt ei ainakaan näiden pääjohtajien ynnä muiden mukaan ole. [Sebastian Tynkkynen: Ei missään nimessä!] Olisi sinisilmäistä olettaa, että nämä painavat puheenvuorot EU:ssa ohitettaisiin ja että kriisejä ei tulisi jatkossa lisää. Rahastoa tultaisiin hyvin todennäköisesti käyttämään myös jatkossa, eli siitä tulisi pysyvä osa EU:ta. Tämä herättää kysymyksen, miten siitä pääsisi pois. Koska rahasto luodaan tavallisella EU-asetuksella, se sitoo jokaista jäsenmaata niin kauan, kun asetus on voimassa ja maa on EU:n jäsen. EU:n komission antama asetus astuu voimaan ilman, että maiden parlamentit säätävät siitä lakia.

Tässä hieman tästä kyseisestä [Puhemies koputtaa] SEUT-sopimuksesta ja pykälistä, ja itse ainakin olen kovin ihmeissäni: miten tämä 750 miljardia perustetaan näihin artikloihin? — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Puisto.

20.54 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Itsekin haluaisin nimenomaan vastauksia näihin kysymyksiin ja toisaalta sitten tuoda esiin niitä huolia ja näkökulmia, mitä itselläni on tähän hyvinkin historialliseen päätökseen, joka vaikuttaa hyvin suuresti talouspolitiikkaan ja Euroopan unioniin ja sen kehitykseen.

Yksi asia ovat nimenomaan nämä vaikutusarvioinnit. Meillekin on sanottu moneen kertaan, ikään kuin annettu olettaa, mitkä olisivat vaikutukset taloudelle, markkinoille, jos tämä paketti laitettaisiin vaikka pöydälle. Kuten olen aikaisemmissa puheenvuoroissani käynyt läpi, markkinoihinhan puututtiin nimenomaan niillä olemassa olevilla toimilla silloin reilu vuosi sitten maaliskuussa, mikä rauhoitti sen aika vaikean näköisen tilanteen, missä selvästi markkinat kokivat samanlaista syöksyä kuin silloin finanssikriisin aikaan.

Mutta mikä tämän elpymispaketin merkitys on, joka tuli ideanakin jo myöhemmin? Minä itse näkisin, että sillä ei ollut sitä varsinaista akuuttia vaihetta varten rauhoittavaa merkitystä. Ne toimet oli tehty jo. Tämä paketti tuli pöydälle vasta joskus noin vuosi sitten akuutin vaiheen jälkeen, mutta sillä saattoi olla kuitenkin poliittisesti rauhoittava merkitys. Minä tarkoitan sillä sitä, että vaikka se ei markkinoita sinänsä suoraan rauhoittanut, niin se saattoi tehdä sen, että se tavallaan hälvensi huolia siitä, mitä esimerkiksi Espanjassa sisä-

poliittisesti tapahtuu tai niin edespäin. Minä näkisin, että tämä huoli johtui nimenomaan siitä, että monet näkivät ikään kuin tilaisuuden tulleen. Eli britit olivat lähteneet pois EU:sta. Silloin Ranska oli selvästi halunnut tämänkaltaista järjestelmää. Sitten toisaalta itäinen Eurooppa on selvä nettosaaja, vaikka se ei välttämättä näistä periaatteista niin pidä. Välimeren maat ovat pitkään halunneet tätä. Eli nämä voimasuhteet muuttuivat.

Jos minä nyt ajattelen tätä pakettia, niin kuten edellä kuvasin, jos tämä paketti palautettaisiin neuvottelupöydälle, niin tämä koko juttu pitäisi analysoida uudestaan. Minun mielestäni markkinoita ajatellen siinä ei ole suoranaista riskiä. Siellä on instrumentteja niin kuin EVM, siellä on Euroopan keskuspankin toimia, mitä on tehty jo aikaisemmin, kansallisia finanssipoliittisia toimia ja näitä uusia tukivälineitä ja niin edespäin. Mutta mikä olisi sitten se vaikutus, että jos tämä paketti vietäisiin pöydälle, niin miten se aiheuttaisi epätyytyväisyyttä ja sitä kautta toisi ikään kuin niitä poliittisia riskejä, mitkä vaikuttaisivat markkinoihin? Minä ihan oikeasti haluaisin keskustella tästä kysymyksestä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen, Jukka.

20.57 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Vetoan kaikkien puolueiden edustajiin, jotka vielä harkitsette kantaanne tukipakettiin:

Tutustukaa perussuomalaisten hyvin perusteltuun kritiikkiin tukipaketin peruuttamattomista seurauksista Suomelle. Teille on nyt tukipakettikeskustelun jatkuessa mahdollistettu lisäaikaa harkita omaa kantaanne. Muistakaa, että valtaosa Suomen kansasta ei kannata tätä Euroopan unionin tukipakettia ja että jos tukipaketti hyväksytään täällä Suomen eduskunnassa, tulevia tukipaketteja on erittäin vaikeaa ellei jopa mahdotonta estää enää jatkossa.

Hallitus on johtanut eduskuntaa toistuvasti harhaan puhuessaan paketin kertaluontoisuudesta. Todellisuudessa paketti sitoo meidät velka- ja tulonsiirtounioniin ja luo väylän kohti Euroopan unionin muuttumista liittovaltioksi.

Arvoisa puhemies! Kun näin ison mittaluokan asioista päätetään, on harvinaista, että on ylipäätään mahdollista vielä jatkoajalla pohtia omaa kantaansa tulevaan tukipakettiäänestykseen. Toivon, että kantaansa harkitsevat edustajat tekevät perusteellisen harkinnan ennen äänestystä. Teille on annettu mahdollisuus perehtyä paremmin pakettiin, ja aikaa on vielä tutustua meidän perussuomalaisten kritiikkiin tarkemmin. On myös hyvä muistaa, että mikäli tämä paketti menee läpi, niin sitten kun eduskuntaan tulee järjestyksessään toinen kertaluontoinen tukipaketti, on turha tulla enää hallituspuolueista julkisuuteen esittämään katumusta siitä, että me emme tienneet, mihin tämä paketti tulisi johtamaan.

Arvoisa rouva puhemies! Haluan vedota erityisesti oppositiopuolue kokoomuksen edustajiin: Puoluejohtonne on antanut teille vapaat kädet äänestää tukipaketista, eli teitä ei edes sido enää ryhmäkuri. Tehkää rohkeita päätöksiä ja älkää sitoko Suomea liittovaltioon ja tulonsiirtounioniin. Ottakaa rohkeasti yhteyttä perussuomalaisiin kansanedustajiin; me annamme teille mielellämme lisätietoa paketin todellisista seurauksista Suomelle.

Paketti muuttaa unionin luonnetta niin radikaalisti, että nyt jos koskaan on katsottava yli puoluerajojen ja tehtävä yhteistyötä paketin kaatamiseksi. Nyt on kyse isänmaan edusta. Me perussuomalaiset kannatamme maltillista Euroopan unionia, emme liittovaltiota, johon paketti on meitä viemässä. Mikäli paketti hyväksytään, se tulee johtamaan liittovaltioon. Viimeaikaiset yhteydenotot kansanedustajiin kertovat, että valtaosa Suomen kansasta ei hyväksy unionin muuttumista liittovaltioksi. Tukipaketin hyväksyminen tulee siis johta-

maan siihen, että Suomen kansa tulee vaatimaan eroa Euroopan unionista. Ei kai kokoomuskaan halua, että Suomi eroaa Euroopan unionista?

Arvoisa rouva puhemies! Vielä on aikaa kaataa tämä paketti. Jokaisen 200 kansanedustajan on tehtävä se valinta. Meneekö Suomi Euroopan unionin liittovaltioon, vai säilytämmekö me kansallisen itsemääräämisoikeutemme ja kaadamme yhdessä tämän paketin? — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kotiaho.

21.02 **Jouni Kotiaho ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kovin on harvaa salissa, ei ole kuin perussuomalaiset. Täällä on paljon puhuttu. Tämä on nyt vähän samaa asiaa ja toisen toistoa, mutta toistellaan nyt.

Vuosikymmeniä kestävä yhteisvastuullinen velka ja korkeammat jäsenmaksut uhkaavat taloutemme kantokykyä. Suomen saanto elvytysvälineestä on jatkuvasti pienentynyt alkuperäisistä laskelmista, sillä talouskasvumme on kärsinyt koronavirustilanteesta odotettua vähemmän. Viime kesänä Suomen arveltiin saavan elpymisvälineestä takaisin noin 3,2 miljardia. Suomen laskennallinen maksuosuus elpymispaketista on edelleen arviolta noin 6,6 miljardia euroa, josta saisimme tämänhetkisen arvion mukaan noin 2,1 miljardia takaisin, kun laitetaan 6,6 miljardia sinne, ja sen 6,6 miljardin lisäksi on vielä vastuuta lainamuotoisesta tuesta noin 6,1 miljardia euroa. Mikäli takausvastuussa olevat muut yhteisön jäsenvaltiot eivät pysty suoriutumaan siitä, niin se maksaa, kenellä on rahaa. Nimi on paperissa sitten, jos se menee läpi. Mikäli Suomi olisi itse ottanut sen lainan vapailta markkinoilta, niin se olisi ollut halvempi. Korkeammat jäsenmaksut voivat edellyttää tulevaisuudessa veronkiristyksiä. Niitähän suomalaiset rakastavat. Nyt alkaa jo selkä katkeamaan veroasteesta.

Useimmat talousasiantuntijat ovat todenneet, ettei pääosin Etelä-Eurooppaan suuntautuvalla elpymisvälineellä ole merkittäviä suoria vaikutuksia vientiimme. Suomen tutkijat ovat todenneet, että elpymisvälinekokonaisuuden nettovaikutus on Suomen taloudelle kielteinen, koska väline elvyttää Etelä-Eurooppaa Länsi-Euroopan ja Pohjois-Euroopan kustannuksella. Elpymisväline saattaa heikentää sekä Suomen julkisen talouden tasapainoa että talouskasvua. Samat tutkijat ovat todenneet, että se ei tue sitä ajatusta, että Etelä-Euroopan nettosaajien elvyttäminen on tärkeätä myös Suomen viennille, koska se vienti on niin pieni, noin 3 prosenttia Italiaan. Se ei vaikuta paljon mitään.

Kansainvälisesti tarkasteltuna Suomen julkisen sektorin takausvastuut ovat korkealla tasolla. Suomen julkisen talouden ja valtiontalouden takausten suhde kokonaistuotantoon oli Eurostatin tilastojen mukaan EU-maiden korkein 2018. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan huomioida kasvavia EU-vastuita. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Packalén.

21.06 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Jatkan puhetta siitä, mihin edellisessä puheessa jäin.

Jos joku maa ei saa aikaiseksi kunnollisia suunnitelmia ja rahankäytön valvontaa, poliittinen paine asiassa kasvaa entisestään. Jos elpymispaketti hyväksytään, rahat annetaan punavihreän hallituksemme ja kokoomuksen enemmistön tuella joka tapauksessa, olivat maakohtaiset suunnitelmat valmiina tai ei. Tällöin rahoja kohdennetaan myös huonoihin

hankkeisiin, jotka eivät elvytä taloutta mitenkään. Korostan tässä, että kyseessä ovat myös meidän suomalaisten veronmaksajien rahat. Toistan: korostan tässä, että kyseessä ovat myös meidän suomalaisten veronmaksajien rahat.

En ymmärrä, miksi Suomessa tätä ongelmaa ei ymmärretä — tai ei myönnetä. On fakta, että pakettiin sisältyy valtavia riskejä, mutta hallituksemme ei suostu edes käymään asiasta keskustelua, vaan se naiivina uskoo kaikkeen hyvään ja kauniiseen, mitä Brysselin suunnasta kuvataan. Hyvä hallitus — jota ei kyllä salissa näy — tulisitte edes tänne saliin keskustelemaan asioista. [Sebastian Tynkkynen: Kyllä!] Vai estääkö mukavuudenhalu tai kyvyttömyys puolustaa pakettia teitä istumasta täällä myös tänään kanssamme? Onko viikonlopun vietto tärkeämpää kuin kansan asioiden ajaminen? [Sebastian Tynkkynen: Näyttää olevan!]

Arvoisa puhemies! Useiden talousalan asiantuntijoiden mukaan jo valmiiksi voidaan ennustaa, että elvytyspaketin suorat hyödyt Suomelle jäävät erittäin vähäisiksi tai olemattomiksi. Kun elpymispaketti ei elvytä Suomen taloutta, miksi me lappaamme miljardeja kilpailijamaille — miljardeja kilpailijamaille? Kansallisen tason elvyttäminen olisi Suomelle aidosti tarkkarajaista ja todellisuudessa kohentaisi talouttamme.

Rahan lappaamisesta ja elvytysvaikutusten hyötyjen vähäisyydestä Suomelle kertoo myös valtiovarainvaliokunnan kuultavana ollut taloustieteilijä Juha Tervala. Katson tarpeelliseksi tässä kohtaa toistaa jo aiemmin puheessani esittämäni näkökulman: Taloustieteilijä Tervalan mukaan tutkimus Pohjois-Euroopan finanssipoliittisesta elvytyksestä 2010-luvulla kertoi, että koska kauppa etelän ja pohjoisen välillä on vähäistä, myös elvytyksen vaikutus Etelä-Euroopan talouteen viennin välityksellä on erittäin pieni. Nyt kaavailtu elpymispaketti saattaa Tervalan mukaan todellakin jopa heikentää sekä Suomen julkisen talouden tasapainoa että sen talouskasvua. Siten on ilmeistä, että elpymispaketin tarkoituksena ei ole Suomen kansallinen etu eikä Suomen kansallinen elvytys. Paketti ei elvytä Suomen vientiä.

Elvytyspaketin ympärillä pyörivässä keskustelussa on irvokkainta, että kaikki tajuavat, että mikään ei estäisi jäsenmaita elvyttämästä itse talouksiaan kansallisten budjettinsa kautta. Kyllähän elvyttämistä myös tällä tavalla voitaisiin koordinoida yhteisillä elvytyssuunnitelmilla, mutta ilman yhteistä velanottoa ja velkavastuita. Kuten aiemmissa puheissani olen tuonut jo esiin, elvytyspaketissa on nyt kyse ylivelkaantuneiden maiden taloudellisesta tukemisesta EU-maiden välisillä tulonsiirroilla ja yhteisellä velalla. Tämä kaikki myös tehdään koronan varjolla, ja se on ehdottoman väärin.

Arvoisa puhemies! Kuten jo aikaisemmin totesin, elvytyspaketti sisältää perustavanlaatuisia oikeudellisia ongelmia eikä ehdotukselle ole osoitettavissa selkeää ja hyväksyttävää oikeusperustaa unionin perussopimuksista. Ekonomisti Vesa Vihriälä on todennut 13.7.2020 elpymisrahaneuvotteluista ja -päätöksestä seuraavaa: ”Pääongelma on, että akuutin politiikkatarpeen takia toimitaan tavalla, joka lisää riskiä EU-alueen talouksien ajautumisesta uusiin, aikaisempaa suurempiin vaikeuksiin tulevaisuudessa. Tämän ohella menettelytapa, jossa aikaisemmin selvänä pidetystä [Puhemies koputtaa] perussopimukseen perustuvasta kiellosta rahoittaa EU:n toimintaa luovutaan pelkällä uudella tulkinnalla, on ongelmallinen integraatiopolitiikan hyväksyttävyyden kannalta.” — Ja jatkan tästä seuraavassa puheenvuorossa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Peltokangas.

21.12 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Avaan ja valotan tässä muutamalla sanalla muutamia asioita, joita tässä salissa on väärin ja harhaanjohtavasti kansalle kerrottu. Yhtenä esimerkkinä on maataloustuet, joista keskustapuolue, elikkä tämä vihervasemmistolaisen sosialistihallituksen apupuolue, täällä salissa mielellään puhuu ja väittää, että Euroopan unioni antaa suomalaisille viljelijöille ja maaseudulle maataloustukia. [Sebastian Tynkkynen: Ei pidä paikkaansa!] Tämä väitehän on täysin naurettava ja absurdi, koska jokainen — jokainen — euro, mitä sieltä tulee, on meiltä täältä sinne maksettu. [Sebastian Tynkkynen: Juuri näin!] Käytännössä siis me saamme omia rahojamme sieltä takaisin ja nämä keskustapuolueen maalailut siitä, että Euroopan unioni jotenkin meitä tältäkin osin auttaisi, on täysin sanahelinää.

Arvoisat maaseudun ihmiset, te ja kaikki Suomen veronmaksajat maksatte Euroopan unionille jäsenmaksuja — ja tässä kohtaa nyt tullaan maksamaan raskaasti — ja niistä varoista nämäkin tuet, jotka ovat arvokkaita ja tarpeellisia, maksetaan. Kannustavat terveiseni maaseudulle, sekä maaseudun kaupunkeihin että raja- ja haja-asutusalueille, terveiseni sinne Pohjanmaalle, ja menköön terveiset ihan sinne Kaustisen Köyhällejoelle ja ihan naapuriin saakka, sinne viljelijöille, jotka joka päivä tekevät aamusta iltaan sitä työtä, että tämä kansa saa huoltovarmuuden ja sapuskaa syödäkseen. Kiitos kaikille viljelijöille tästä asiasta. Otin nämä maataloustuet esiin, koska tosiaan täällä salissa kuullaan harva se päivä, kuinka EU sitä ja EU tätä. Ne rahat ovat tämän kansan veroeuroja, ja hyvä, että niitä käytetään maatalouden hyvinvointiin ja maatalouden tukemiseksi.

Muutama sana, arvoisa puhemies, tästä paketista. Tämähän ei ole mikään elvytyspaketti, vaan tämä on toimivallan uusjako. Esitetyt ehdotukset vähentävät jäsenmaiden omaa vastuuta talous- ja finanssipolitiikastaan ja vahvistavat puolestaan unionin toimivaltaa. Samalla ehdotuksessa annetaan unionille mahdollisuus ottaa velkaa toimintansa rahoittamiseksi. Lisäksi komission ehdotuksen mukaan osa unionin ottamasta 750 miljardin euron lainasta voitaisiin maksaa takaisin uusilla EU-veroilla, kuten digiverolla, muoviverolla tai hiiliverolla.

Arvoisat maaseudun ihmiset, oletteko te valmiita EU-veroihin? Oletteko te valmiita maksamaan digiveroina, muoviveroina ja hiiliveroina EU:lle lisää rahaa? Oletteko te valmiit jo nykyisen verotuksen, tämän karmivan suomalaisen verotushässäkän lisäksi hyväksymään Euroopan unionin verot? Siinä kohdassa tämä maa menee niin syvälle kuoppaan kuin vain voi mennä. Jos tämä maa antaa verotusoikeuden jonnekin Euroopan Brysselin herroille, niin tätä maata voidaan pitää hävinneenä. Tällainen kehitys on yksinkertaisesti saatava loppumaan.

Tässä salissa hallitus tuo tähän yhteiskuntaan sellaista politiikkaa, että jokainen sektori on kärsinyt siitä. Me olemme nähneet tulokset. Maaseudulla turvetuottajat ajetaan hätään, moni elinkeino poljetaan, ja tämä sosialistihallitus sanoo... En viitsi edes ääneen lausua. Jokainen suomalainen on nähnyt tämän kahden vuoden aikana, mihin tämä hallitus kykenee. Se kykenee ainoastaan pääministerinsä johdolla sekä muiden ministeriensä johdolla menemään virkamiesten ja koronan selän taakse. Osaaminen on nähty, ja tekoja ovat nämä, kun käsitellään yhtä historiamme tärkeimmistä päätöksistä. Ei vaivauduta keskustelemaan, mutta painotetaan, kuinka keskustelukulttuuria pitäisi parantaa. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa puhemies! — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niikko.

21.18 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Jatkan siitä, mihin aikaisempi puheenvuoroni jäi, elikkä vaihtoehdoista, mitä on olemassa, mikäli tätä rahoituspakettia ei hyväksytä:

Perussuomalaiset ovat jo aikaisemmin maininneet näissä valiokuntakeskusteluissa ja muissa hyvin varhaisessa vaiheessa perusteluna sitä, että EU-maat voisivat elvyttää omaa talouttaan ottamalla itse suoraa velkaa. Mikäli velanottokapasiteettia ei ole ja velkaa ei saa, silloinhan niillä mailla on mahdollisuus tehdä rakenteellisia uudistuksia toki — mitkä olisi pitänyt tehdä tietenkin aikaisemmin, jotta olisi pystytty jostakin säästämään. Mutta tätähän eivät nämä Etelä-Euroopan valtiot ole halunneet tehdä.

Vähemmälle huomiolle on jäänyt myös se, että kun aikaisemmin tässä eduskunnassa, vuonna 2012, hyväksyttiin tämmöinen yksi pelastuspaketti, EVM-niminen paketti, Euroopan vakausmekanismi, 500 miljardia euroa, niin sen ongelma oli se, että sitä rahaa ei haluttu käyttää. Kreikka sitä käytti ja Portugali muistaakseni ja Islanti jossain vaiheessa ja maksoivat vielä takaisinkin ne velkansa, tosin Kreikka maksoi takaisin esimerkiksi IMF:n saantien sekä muiden avustuksien ja lainojen kautta, eli se maksoi niillä lainoilla taas toisia lainoja pois. Se ongelma, miksi ei haluttu käyttää näitä mekanismeja, oli se, että niissä oli niitä talouden uudistamisen ehtoja. Kun poliittinen tilanne on tietysti Kreikassa ja myös Italiassa ja muualla toisenlainen kuin täällä, niin ne eivät saa toimivia hallituksia hyväksymään sitä, että ruvetaan elämään tulojen mukaisesti, ja kun tämä on jatkunut vuosikymmeniä näissä maissa, niin tavallaan jossain vaiheessa jonkun pitäisi sanoa, että nyt se riittää, että te ette voi elää muiden rahoilla.

Mutta Euroopan unioni on siitä kummallinen kerho, että kun on yhteinen valuutta, niin uskotaan, että sen valuutan kaikkivoipaisuus pelastaa kaikista ongelmista, kun sitä vain painetaan lisää ja jaetaan lisää, jos rahat loppuvat, eli että se loputtomiin asti ratkaisisi ongelmat. Nyt tiedetään, että se ei ratkaise, joten jotta inflaatiot eivät lähde laukkaamaan ja jotta työllisyys jossain määrin kuitenkin kehittyisi, pitää sitten pumpata sitä rahaa muuta kautta.

Tämä tämmöinen ikiliikkujavelkaunionin rakentaminen hivuttamalla ja erilaisia perussopimuksia uudelleen tulkitsemalla on keino, joka on nyt tavallaan päätetty komissaarien ja muiden toimesta ennen kuin se on esitetty jäsenvaltioille. Olennainen asia perussopimuksissa on tietenkin se, että EU rikkoo omia sääntöjään. Euroopan unionin toiminnasta on tehty sellainen sopimus, nimeltään SEUT, ja SEUT 310 artiklan perusteella unionin talousarvioon otettujen tulojen ja menojen olisi oltava tasapainossa. Tämä on niin kuin se lähtökohta tässä perussopimuksessa. Lisäksi sanotaan, että unioni ei voi rahoittaa toimintaansa ottamalla lainaa.

No, nyt tietenkin tätä SEUT 310 artiklaa ollaan tulkittu aiemmin niin, että unionin velanotto on tosin mahdollista, mikäli unionille syntyy velanottoon liittyvän järjestelyn yhteydessä vastaavan suuruinen varallisuuserä, elikkä tavallaan vakuus siihen velanottoon. Silloin se on mahdollista. Se voi olla myös tämmöinen jäsenvaltioon kohdistuva sitova vaade. Nyt tässä ehdotuksessa näin ei kuitenkaan tapahdu, koska takaisinmaksusta ei sovita mitään muuta kuin se, että se käytännössä tapahtuu EU:n budjetin kautta vuodesta 2028 alkaen, elikkä käytännössä sitä lainaa otetaan ja rahoitetaan toisten kuluja sitä kautta ja sitten sanotaan, että se jäsenmaksujen keräämisen kautta sitten joskus sinne palautuu.

Nytten tämän jäsenmaksujen kautta olevan rahan kerääntymisessä takaisinpäin pitää kiinnittää pariin asiaan huomiota: Lainan ehtoja tai Suomen takausvastuita ei ole yksiselitteisesti ja selkeästi rajattu, mikä olisi välttämätöntä tällaisessa sopimuksessa. Ja tämä lai-

nanmaksu kun tapahtuisi vuosina 28—58, se tarkoittaa sitä, että tänä aikana, kolmen vuosikymmenen kuluessa, jäsenvaltioiden maksuosuudet kuitenkin vaihtelevat merkittävästi.

Nyt tämä oleellinen asia — anteeksi puhemies, nopeasti sanon tämän vielä: Nyt kun jäsenvaltioiden tulot ja talous vaihtelevat merkittävästi, niin jos talous kehittyy huonosti, se maksuosuus pienenee tässä velan suhteessa sillä valtiolla. Valtioilla, kuten Suomella mahdollisesti, joilla talous kasvaa paremmaksi, se maksuosuus vastaavasti kasvaa. Elikkä suomeksi sanottuna tämä ei ole hyväksyttävää, koska myös perustuslakivaliokunta edellytti toisennäköistä hommaa siihen, että... [Puhemies koputtaa] — No, puhemies, jatkan seuraavassa puheenvuorossa, koska ylitin jo aikani. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Juuri näin. — Sitten edustaja Tynkkynen.

21.24 **Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! On ollut aika surullista huomata se, että nyt kun tässä on keskustellut vähän ihmisten kanssa, jotka eivät ole politiikassa mukana vaan ihan tavallisia tyyppejä tuolla terasseilla ja muualla, niin olen huomannut sen, että ihmiset eivät oikein ole tietoisia siitä, mitä täällä Suomessa on tällä hetkellä tapahtumassa. Täällä varmasti moni hallituspuolueistakin ajattelee, että tämä on ihan selvä keissi jo ja taputeltu ja kansalta on tälle hyväksyntä, mutta täällä on todella paljon sellaisia ihmisiä Suomessa, jotka eivät edes tiedä, mistä täällä eduskunnassa nyt on käsittely meneillään. [Mika Niikko: Totta!]

Me ihmiset eletään omanlaisissa kuplissa, ja valitettavasti tämmöinen kova politiikka ei välttämättä aina läpäise niitä kaikkia kuplia, ja on erittäin tärkeää se, että täällä kollegat ovat jaksaneet puhua tästä asiasta, suora lähetys on ollut käynnissä yötä päivää, ja yhä useampi suomalainen herää siihen, mitä heidän puolestaan ollaan nyt täällä eduskunnassa päättämässä. Tämä on tärkeätä keskustelua. Hallituspuolueitten riveistä on meille sanottu, että ”no, eihän tässä mitään, me ollaan jo Euroopan unionin jäsenmaa, me halutaan kuulua tällaiseen EU:hun ja nyt tässä vaan pikkasen reagoidaan tämmöiseen vakavaan tilanteeseen kuin korona ja tehdään tämmöinen elvytyspaketti, ja se, että tehdään tämmöinen elvytyspaketti, ei se tarkoita mitään — tämä on nyt vaan taloudellista apua ja tämä on kertaluontoista ja tämä ei tule toistumaan ja turha niitä tulevia on murehtia”. Mutta tämä on just sellaista sumuttavaa puhetta, jolla poliitikot saavat itse asiassa ajettua niitä omia päämääriään eteenpäin kohti juurikin sitä liittovaltiota.

Tiedättekö, hyvät ystävät, että tällainen EU:n elpymispaketti ei olisi missään tapauksessa ollut mahdollista, ellei ennen sitä aikaisemmin olisi ollut esimerkiksi näitä etelän mailleannettuja tukipaketteja, kuten vaikkapa Kreikka ykköstä, Kreikka kakkosta, Kreikka kolmosta. Jos tämä EU:n elpymispaketti olisi ensimmäinen paketti, mikä EU:ssa sovitaan, että nyt annetaan eteenpäin 750 miljardia euroa, osa suoraan lahjarahaa, ja velkoja, jotka ulottuvat vuoteen 2058 saakka, niin mikään jäsenmaa ei olisi hyväksynyt sitä sen vuoksi, että kansalaisten vastustus olisi ollut niin järkyttävän kovaa. Näin tämä kehitys etenee. Tarvittiin Kreikka ykkönen, Kreikka kakkonen, Kreikka kolmonen ja muutkin tukipaketit, joita sitä ennen oli, ja silloin käytiin tällaisia samanlaisia keskusteluja. Muistatteko? ”Me nyt tässä poikkeuksellisessa tilanteessa lähdetään yhdessä tekemään tällainen paketti Kreikalle, jotta se selviää, mutta ei huolta, ei tämä tulee toistumaan” — ja Kreikankin kohdalla toistui jo kolme kertaa. Näin vivutettiin, ja ihmiset alkoivat tottumaan siihen, että no, tämä on itse asiassa ihan normaalia EU:n käytäntöä. Ja kun tähän on totuttu elikkä kun ne pienet askeleet on otettu, arvoisa rouva puhemies, niin sen jälkeen voidaan lätkäistä pöytään mas-

siivisempaa pakettia, 750 miljardia euroa, joka on sekä lahjarahaa että velkaa, ja vuoteen 2058 saakka. Näin tämä kehitys koko ajan etenee.

Tämänkin paketin kohdalla, tämän askelen kohdalla, mikä nyt ollaan ottamassa, sanottiin taas ne samat muunnellun totuuden sanat: tämä on kertaluontoinen, ei mitään hätää. Tiedättekö mitä? Ennen kuin tätä pakettia on edes hyväksytty, EU:n komissaarit ovat alkaneet meille sanomaan, että no niin, tästä mennään eteenpäin ja tällaisia paketteja aletaan rakentamaan tulevaisuudessakin, ja ne tulevat olemaan, kuulkaa, isompia. Näin me tullaan menneeksi liittovaltioon ilman, että koskaan yhdenkään EU:n jäsenmaan kansa on antanut siihen suostumustaan, ilman, että yhtään kertaa on päästy muuttamaan EU:n perussopimuksia niin, että ne olisi rehellisesti avattu kansalaiselle, niistä olisi rehellisesti äänestetty, vaan tällä tavalla vivuttamalla mennään eteenpäin. Siksi tämä paketti on meille perussuomalaisille niin kipeä paikka, että me emme voi tätä hyväksyä, koska jos me ei nyt lopeteta näitten askeleitten ottamista kohti EU-liittovaltiota, niin milloin me pysähdytään? Me halutaan yksiselitteisesti perussuomalaisina, että tämä paketti ja sitä myöten seuraava integraatiokehitys pysäytetään tähän pisteeseen. [Puhemies koputtaa] — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen, Jukka.

21.30 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tuohon edustaja Tynkkysen äskeiseen puheenvuoroon ja varsinkin kohtaan Kreikan tukipaketti haluan kysyä kysymyksen: mitä teki Kreikka ensimmäisen tukipaketin jälkeen? Osti panssarivaunuja. [Sebastian Tynkkynen: Jep!] Tämä on totta. Se kyllä löytyy tuolta arkistoista.

Mutta sitten puheenvuoroon: Me kansanedustajat saamme jatkuvasti postia huolestuneilta kansalaisiltamme. Luen nyt erään Riitan kirjeen, jonka sain häneltä tänään. Sähköpostin viesti auki:

”Kansaa ei sido korruptoituneiden poliitikoiden suhmurointi. Puhetta on, että kansalle säädetään velkakattoa ja lyhyempää laina-aikaa samalla, kun valtio on korviaan myöten veloissa, talous pohjamudissa ja pääministeri suunnittelee uutta velkaa, että valtio näin valheilla johdatetaan great resetin syliin.”

”Kataisen hallitus vei rahaa Kreikkaan, ja niitä rahoja ei ole sen koommin nähty. Lupaukset ovat kuin helmiä sioille ja koko Suomen järjestelmäkin täynnä jos minkälaista yliviikarointia puoleen jos toiseenkin. Poliitikot petailevat itselleen paikkoja EU:ssa, ja pankkien hallituksissa hyvä veli/sisko -verkosto rehottaa. Ei auta median vääristelyt ja toistellut valheet, että Suomessa ei ole korruptiota, kun nyt jo sokeakin Reetta näkee kaikki sipilöinnit ja suhmuroinnit.”

”Jopa oikeuslaitos on vääristelty, ja oikeuskansleriksikin valittiin huonoin mahdollisin mies — miksiköhän? Ehkä siksi, että hän oli sopivin tähän vääristeltyyn järjestelmään ja oikeustajukin hukassa. Kaikki rujous paljastuu, ja valhe yksi toisensa jälkeen tulee koko kansan nähtäväksi.”

”Ihmisten manipulointi ja pelon lietsominen myrkyttävät ihmisen mielen. Kuitenkin jo Suomen armeijassa opetetaan, että maata on puolustettava. Nyt rehelliset, eivät korruptoidut, ihmiset ovat nousseet rintamana tätä petosta vastaan. Kaikki manipuloinnit ja propagandat, jotka ajavat EU-liittovaltion asiaa, ovat meille vain sanahelinää, petosta muun petoksen joukossa.”

”Kansa sanoo: ’Ei tukipaketille ja liittovaltiolle’. EU:n piti olla vapaakauppa-alue ja taata vapaa liikkuvuus. Nyt ovat kaikki rajat kiinni ja EU puuhastelee Hitlerin hihamerkkejä

eli totalitaarista diktatuuria niin sanotuilla terveyspasseilla, joissa rikotaan kaikki ihmisoikeudet ja kansainväliset sopimukset. Hävettävää touhua mennä takaisin natsi-Saksan tasolle. Se, joka tällaista edes ajattelee, kuuluu kaltereiden taakse kansainvälisten ihmisoikeuksien rikkomisesta. Koronateatteri vailla ylikuolleisuutta on jo rujoudessaan paljastunut ajatteleville yksilöille."

"Lakimies Reiner Fuellmich Saksassa valmistelee jo toista Nürnbergin kansainvälistä oikeudenkäyntiä. EU:sta on tullut korruption, petoksen ja laittomuuden pesä, jossa vain tehtaillaan paikkoja hyvä veli/sisko -verkostoille ja sorretaan Euroopan kansaa. Merkel ja Macron haluavat maksattaa Saksan ja Ranskan pankkien velat Italialle EU:lla ja laittomalla tulonsiirrolla. Jokaisen poliitikon, joka tukee tällaista suhmurointia, kuuluu poistua politiikasta, koska ei täytä vaatimuksia rehellisestä kansalaisesta."

"Missä on nyt se EU:n vapaa liikkuvuus? Tipotiessään, ja joutaa koko EU roskakoppaan, jos rajoja ei avata. Nyt, kun sanotaan 'ei' EU-elpymispaketille, niin pelastetaan koko EU ja vapaakauppa-alue ja pidetään toimintaa laillisena. Rajat auki ja yritykset myös. Ylikuolleisuutta ei ole. Terveisin rehelliset, kunnialliset ihmiset, joita ei osteta rahalla." Sähköpostin viesti kiinni.

Kiitos, Riitta, mielipiteestäsi. Arvostan sitä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ranne.

21.35 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa rouva puhemies! Talouden uutiset todistavat nyt lähes päivittäin, että aika on ajanut elpymisvälineen ohi ja se tulisi vahingollisena peruuttaa. Puhuin eilen taloudessa läsnä olevasta todellisesta inflaatioriskistä ja sen inflaation vaikutuksesta elpymisvälineen järkevyyteen. Elvytys noususuhdanteessa on turhaa, kallista ja erityisesti vahingollista.

Puheestani ei kulunut kuin hetki, kun USA julkaisi huhtikuun kuluttajahintainflaatiota koskevat lukunsa. Ne ylittivät ekonomistien ennusteet moninkertaisena. Kuluttajahintaindeksi nousi kuukaudessa 0,8 prosenttia, kun ekonomistit ennustivat 0,2:ta. Inflaatio nousi korkeimmalle 13 vuoteen. Vuosi-inflaatio hyppäsi maaliskuun 2,6 prosentista 4,6:een, korkeimmalle tasolle sitten vuoden 2008. Ruoasta ja polttoaineista puhdistettu niin sanottu pohjainflaatio nousi vieläkin voimakkaammin, 0,9 prosenttia huhtikuussa, nostaen vuosikasvun 1,6 prosentista 3:een — korkeimmalle tasolleen 26 vuoteen. Näiden lukujen merkitys avautuu ehkä paremmin, kun muistetaan, että sekä USA:n että Euroopan keskuspankkien keskipitkän aikavälin inflaatiotavoite on noin 2 prosenttia.

Taloudessa odotuksilla on suuri ja usein itseään toteuttava vaikutus. Siksi keskuspankkien eräs keskeinen tehtävä on odotuksien hallinta. Se ei ole sama asia kuin aito pyrkimys kertoa markkinoille totuudenmukaisesti, mitä pankki aikoo tai miten se arvelee markkinoiden kehittyvän. Osa kuulijoista ehkä muistaa ajat, jolloin devalvaatiot olivat täysin poissuljettuja mahdollisuuksia aina siihen aamuun asti, kun ne olivat tapahtuneita tosiasioita. Joten jos keskuspankki harjoittaa määrällistä elvytystä pumppaamalla rahaa markkinoille ja pitää korot nollassa tai negatiivisina ja kertoo näkemyksenään pitävänsä korot matalina vielä pitkään, sen tehtävä on yrittää puhua pois kaikki inflaatioon ja siitä johtuvaan korkopaineeseen liittyvät spekulaatiot ja todelliset merkit. Näin keskuspankit toimivat nyt.

Arvoisa rouva puhemies! Toinen varma merkki tulevasta muutoksesta on, kun suursijoittajat ilmestyvät mediaan kommentoimaan tilannetta, valamaan uskoa rahvaaseen ja antamaan sijoitusneuvoja, miten tuulipukukansakin pääsee osalliseksi eliitin itselleen varaa-

masta arvonnoususta ja rikkauksista. Päivän otsikoita lukemalla tämänkin voi nyt todeta, kun inflaatio uhkaa pakottaa keskuspankit korkojen nostoon. Se taas aiheuttaa varojen siirtymistä pois yliarvostetuista osakkeista, jotka pitäisi nyt saada kaupaksi joillekuille, jotka eivät asiaa tai sen merkitystä tunne.

Suursijoittajien vanha neuvo on ostaa, kun veri virtaa kaduilla. Kun ammattilaiset alkavat haistaa, että tulossa on ehkä suuriakin korjauksia osakkeiden arvostuksiin, on aika myydä osakkeet lähellä kurssihuippua tuulipukukansalle, koska muita ostajia ei juuri ole. Korjausliikkeen tultua kansankapitalistien veri virtaa kaduilla ja ammattisijoittajat ostavat parhaat päältä aikaisempaa huomattavasti halvemmalla.

Nyt uutisissa ovat USA:n luvut, ja joku voi kysyä, että mitä sitten. Jos se joku luulee, ettei asia koske Suomea, suosittelen tarkistamaan keskeiset hintaindeksit. Kuluttajahintaindeksi, pohjainflaatio, tuontihinnat, tuottajahinnat, tukkuhinnat — kaikki jyrkässä nousussa tai ovat jo nousseet koronaa edeltäneen tason yli. Oletteko kuulleet tai lukeneet niitä koskevia uutisia? Todennäköisesti ette. No, miksi ette? Koska pinnalla on vain yksi tarina, ja se on EU:n elpymisvälineen paniikinomainen läpipuskeminen kaikista tosiasioista riippumatta. Kilpailevia tai ristiriitaisia tarinoita ei siedetä.

Komission tilanne käy yhä tukalammaksi, kun Italian pääministeri Mario Draghi paaluttaa Euroopan eteläreunalle [Puhemies koputtaa] EU:lle uutta suuntaa samalla, kun komission alun perinkin vain myyntipuheiksi tarkoitetut elvytysperustelut sulavat reen alla.

Aika on totuuden puolella.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Packalén.

21.41 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Ei ole epäilystäkään, etteikö elvytyspaketti toisi Eurooppaan lyhyellä tähtäimellä vakautta ja rauhoittaisi markkinoita koronaepidemian jäljiltä. Samalla meidän on tiedostettava, että hinta, jonka Suomi myönteisen päätöksen seurauksena joutuisi maksamaan, on yksinkertaisesti liian ankara. Jos emme näin merkittävässä asiassa voi luottaa siihen, että EU noudattaa omia sopimuksiaan, hyväksymme samalla sen, että mitä tahansa sopimusta voidaan jatkossakin muuttaa mielivaltaisesti. Tämä asettaa EU:n alttiiksi vaarallisille väärinkäytöksille, joihin jokainen instituutio sortuu, mikäli sen annetaan toimia vastoin yhteisiä pelisääntöjä. Ja eikö tämä sääntöpohjaisuus ole juuri meidän kulmakivi, mitä täälläkin usein toistetaan? Missä se on nyt, sitä en tiedä.

Kaikki instituutiot ovat alttiita korruptiolle ja moraalin rapautumiselle, eikä EU hyvästä historiastaan huolimatta ole millään tavoin poikkeus. Kun sanon ”EU hyvästä historiastaan huolimatta”, niin tämä on lähinnä sarkasmia. Suomea on painostettu kertomalla, että meitä uhkaa ennennäkemätön mainehaitta, jos emme hyväksy ehdotusta. Tämä kuulostaa kummisetämäiseltä tarjoukselta, josta ei voi kieltäytyä. Onkin kuvaavaa, että Italian viranomaiset ovat varoittaneet mafian suunnittelevan strategioita, joilla voisivat mahdollisimman laajasti hyötyä elvytyspaketin varoista.

Vihervasemmisto on perinteisesti suhtautunut kriittisesti EU:n toimintaan. Onkin kovin erikoista, että tukipaketti, jossa Suomi on joutumassa Välimeren alueen vastuuttoman taloudenpidon maksajaksi, saa näin varauksettoman kannatuksen niin pääministeripuolueelta kuin muiltakin hallituspuolueilta. Miten on mahdollista, että pääministerimme yksi käynti EU-kabineteissa saa aikaan tällaisen?

Alkuun julkisuudessa vannottiin kertaluontoisuuden nimiin. Nyt Euroopassa keskustellaan jo avoimesti paketin kasvattamisesta ja jatkosuunnitelmista yhteisen velan kehittämiseksi. Vieläkö joku kehtaa vakavissaan uskotella paketin olevan kertaluontoinen? EU:n perussopimus yksiselitteisesti kieltää no bail-out -säännön pohjalta yhteisen velan. Samalla olemme kuin ohimennen antamassa Euroopan unionille verotusoikeuden, eikä asiaa julkisuudessa ole juuri edes haluttu tuoda esille.

Ymmärtääkö kansakuntamme, mitä verotusoikeuden antaminen EU:lle käytännössä tarkoittaa? Varoittavimpia esimerkkejä tällaisesta on 1958 käyttöön otettu tilapäinen autovero, jonka 70-vuotispäiviä saamme muutaman vuoden kuluttua viettää. Olen todella kiitollinen siitä, että äänestystä ei tehty EU:n verotusoikeudesta ja no bail-out -sääntöä koskevien sopimusrikkomusten puolesta suomalaisuuden päivänä keskiviikkona 12. toukokuuta. Sankarivainajamme olisivat kääntyneet haudoissaan.

Emme voi tällaisissa asioissa turvautua ryhmäkuriin tai mennä muiden selän taakse ja sanoa, että vastuu päätöksistä on jollain toisella. Historia tuntee lukemattomia esimerkkejä, joissa ihmiset ovat antaneet pahojen asioiden tapahtua ajatellen, että he vain noudattivat annettuja ohjeita. Keitä sinulle tulee mieleen ihmisistä, jotka sanoivat moraalin savuavilla raunioilla, että ”me vain noudatimme annettuja ohjeita”? Miten itse tällaisiin henkilöihin suhtaudut? Olivatko he vastuussa niistä päätöksistä, joita tekivät?

Länsimainen filosofiamme perustuu antiikin Kreikassa eläneen Sokrateen oppeihin. Hänen kerrotaan aina luottaneen omaantuntoonsa. Sokrates kutsui tätä viisauden ääneksi, daimoniksi. Demokratia, jota olemme Suomen kansan edustajina vannoneet puolustavamme, on sanana sukua daimonin, omantunnon, kanssa. Demokratia siis kirjaimellisesti tarkoittaa, että meidän tulee toimia omantuntomme mukaisesti ennen kaikkea sellaisissa tilanteissa, joissa meitä painostetaan toimimaan vastoin parasta tietämystämme. [Puhemies koputtaa] Käännän katseeni jokaiseen edustajaan, joita on vain perussuomalaisia paikalla. Toivottavasti muut ovat tv:n välityksellä katsomassa tätä keskustelua. Mitä omatuntosi sanoo käsillä olevista asioista? Uskotko syvällä sisimmässäsi, että äänestämällä sopimusrikkomuksen, EU:n verotusoikeuden ja suomalaisten varallisuuden lahjoittamisesta vastuuttomasti asioitaan hoitaville tahoille olet toimimassa Suomen ja suomalaisten parhaaksi? Uskotko todella siihen, että kyseessä on kertaluontoinen paketti? Uskon, että jokainen meistä tietää vastauksen. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niemi.

21.47 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! Pieni lisäys edustaja Packalénille, kun hän puhui edustajista: haluaisin lisätä siihen, että kansalaiset, jotka tällä hetkellä katsotte tätä lähetystä, olkaa yhteydessä siihen teidän omaan kansanedustajaanne ja kysykää heiltä, mitä nappia aikovat painaa tulevassa äänestyksessä. Säilyykö Suomi Suomena, vai tuleeko meistä EU:n vasallivaltio?

Mutta nyt monivuotinen rahoituskehys ja taloudelliset vaikutukset Suomelle: ”Suomen osuus rahoituskehyksen maksuista kasvaa edellisen kauden 16 miljardista eurosta 16,7 miljardiin euroon vuoden 2018 hinnoin laskettuna. Kasvua on siten noin 700 miljoonaa euroa eli noin 4 prosenttia. Valiokunta on tyytyväinen siihen, että neuvottelut uuden rahoituskauden jäsenmaksuista onnistuivat hyvin” — onnistuivatko? — ”ja Suomen jäsenmaksut nousevat varsin maltillisesti tilanteessa, jossa Ison-Britannian EU-ero aiheutti useimmille nettomaksajamaille tuntuvasti suurempia jäsenmaksukorotuksia. Suomen suhteelli-

nen nettomaksuasema jopa hieman pienenee, ja Suomi tulee säilyttämään asemansa yhtenä pienimpänä nettomaksajana.” Näin annetaan ymmärtää, mutta: Pieni maa siis säilyttää asemansa yhtenä pienimpänä nettomaksajana. Suomi on kuitenkin aina ollut nettomaksaja, ja ilmeisesti tulee säilymään jatkossakin aina nettomaksajana. ”Suomen maksuosuuteen vaikuttavat kuitenkin jatkossa omien varojen järjestelmään tehtävät muutokset, ja valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että muutosten vaikutukset selvitetään tarkasti ennen niiden hyväksymistä. Tärkeää on, että muutokset uusien omien varojen järjestelmään edellyttävät myös jatkossa neuvoston yksimielistä päätöstä ja jäsenvaltioiden ratifiointia.” Miten-köhän tuo toteutetaan, ja mitä se tarkoittaa käytännössä? Itselleni se ei ole selvinnyt.

Suomen enimmäisvastuiden määrä ja niihin liittyvät riskit: ”Valiokunta on tyytyväinen, että omien varojen päätöksessä enimmäisvastuut ovat täsmentyneet ja ne ovat aiempaa tarkkarajaisempia. Myös mahdolliset uudet omat varat voivat vähentää Suomen kansallisia EU-maksuja. Valiokunta painottaa kuitenkin hallituksen esityksen mukaisesti, että Suomen mahdolliset vastuut ovat merkittäviä.” Hetki sitten täällä luki, että ”asema yhtenä pienimpänä nettomaksajana”. En ymmärrä moista ristiriitaa, ja mitähän tarkoittaa tuo ”uudet omat varat”?

”On mahdotonta sanoa etukäteen, missä Suomen velkakestävyyden raja kulkee, mutta suuruusluokkaa arvioitaessa voidaan todeta, että jos kotimaisia tai EU-tasoisia vastuita realisoituisi kymmeniä miljardeja euroja lyhyellä aikavälillä, valtio joutuisi varsin haastavaan tilanteeseen. Valtioneuvosto arvioi kuitenkin riskiskenaarioiden realisoitumisen todennäköisyyden pieneksi.” Tätä en jaksa uskoa. ”Vastuita arvioitaessa on myös tarpeen ottaa huomioon Suomelle unionin jäsenyydestä kertyvät positiiviset vaikutukset.” — Okei.

Mielestäni velkakestävyysongelmaa ei tule, jos ei lähdetä toisten maiden velkoihin mukaan. Suomi on pärjännyt hyvin ennen EU:takin. Tosin ylös ja alas on menty, mutta nykyisenlaista yhteistä velkataakkaa ei ole ennen ollut.

Uudet omat varat elpymisvälineen rahoittajana: ”Uusia omia varoja koskevien etenemissuunnitelmien mukaan komission tulisi antaa kesäkuuhun 2021 mennessä ehdotukset uusiksi varoiksi, jotka liittyvät hiilidioksidipäästöjen tullimekanismiin, digitaaliveroon, uudistettuun ehdotukseen päästökaupan huutokauppatuloista mahdollisesti laajennettuna lento- ja meriliikenteeseen. Mahdollinen käyttöönotto tapahtuisi 1.1.2023 alkaen. Lisäksi suunnitelman mukaan komission tulisi antaa kesäkuuhun 2024 mennessä ehdotukset, jotka voisivat liittyä rahoitustransaktioveroon, yrityssektorille suunnattavaan maksuun tai uuteen yhteiseen yhdistettyyn yhteisöveropohjaan.” — Yhteisöveropohja, tämä on aika kova sana, kun ajatellaan, että pitäisi olla itsenäinen maa kyseessä. — ”Näiltä osin mahdollinen käyttöönotto tapahtuisi 1.1.2026.”

Kansainvälinen päästökauppa on jo nyt luvannut uskomattomia rahastuskeinoja Suomesta ulkomaille. Halutaanko lisää vastaavia, halutaanko Suomesta kaikesta verotettavaa siirtomaata EU:lle?

”Esitys ei sisällä muovivaraa lukuun ottamatta [Puhemies koputtaa] konkreettisia ehdotuksia uusista omista varoista. Valiokunta huomauttaa, että se muodostaa lopullisen kantansa ehdotuksiin uusista omista varoista vasta sen jälkeen, kun niitä koskevat ehdotukset on annettu.” Ja nyt ollaan jo kovaa kyytiä menossa tähän liittoon, vaikka nämä ovat kaikki vielä antamatta. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Peltokangas.

21.53 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Hallitus on perustellut tätä elpymisvälinettä myös sillä, että on hyödyllistä olla mukana tässä kerhossa, koska se hyödyttää meitä myöskin taloudellisesti. No, puretaanpa pikkaisen sitä taloudellista hyötyä. Suppeallakin matikalla, jos me ajatellaan, että joku väittää taloudellista hyötyä olevan sen, että me jäämme noin neljä miljardia tappiolle, niin tämä oli tässä. Tämä elpymisväline ei ole elpymisväline, se on velka. Tämä on aivan selvä asia — 140 prosentin korolla otettava järjetön velka. Toistan vielä, että jokainen ekonomisti tietää, että tämä on täysin mielipuolinen yhtälö. Otamme velkaa 2,7 miljardia, maksamme siitä korkoa 3,9 miljardia, ja tämä koko paketti, noin 6,6 miljardia, maksetaan ja kärsitään pois pitkällä aikavälillä. Samaan aikaan, mikäli elvyttää haluamme, niin me saamme lähes nollakorolla rahoitusvelkaa. Elikkä tämä on täysin järjetöntä.

No, pohditaanpas tätä sitten vähän toiselta kantilta. Arvoisat kansalaiset, teille mainostetaan ja myydään tätä pakettia koronaelvytyspakettina. Koronaelvytyspaketti kertoo uskoakseni monelle pohjalaiselle ainakin sen, että kun me olemme lukeneet ja seuranneet tämän yhteiskunnan kehitystä pitkän aikaa, meidän yritystemme tuskaa, varsinkin siellä haja-asutusalueella, maaseudulla, mitä siellä Pirkko Parturi ja Teuvo Turvetuottaja kokevat, niin koronaelvytys olisi apua tähän, mutta kun se ei ole. Koronaelvytyspaketti on valheellinen nimi — tämä on ilmastohumppabudjetti. Siis tästä velasta, 2,7 miljardista, minkä me saamme omaa rahaamme ottaa, ja maksamme senkin sitten tietenkin pois, puolet on korvamerkitty ilmastotalkoisiin. Tämä on faktaa, tämä on hallituksen tahtotila. He eivät halua elvyttää sillä mitään järkevää, vaan sillä tehdään vihreitä, myrkynvihreitä ilmastotekoja, jotka vahingoittavat eivätkä elvytä. Tästä on hyvänä esimerkkinä suomalainen turvetuotanto: Siinä on ilmastoelvytyksen tulos. Työpaikkoja menetetään, talot ovat kohta vasaran alla. Eikö siellä sydän syki Suomelle lainkaan? [Perussuomalaisten ryhmästä: Kylmää kyytiä!] — Tämä on täysin kylmää kyytiä.

Sitten siitä pari sanaa, kun jälleen kerran teille sitä harkittua muunneltua totuutta ollaan puhuttu tässä salissa, että tämä on kertaluontoinen. Kertaluontoisella jokainen ymmärtää, että se on kerta ja peli oli siinä, kiitos, näkemiin. Mutta samaan aikaan, kun täällä salissa puhutaan kertaluontoisesta, niin täällä salissa istuvat herrasmiehet... ”Pääministeripuolue SDP:n veteraanikansanedustaja ja -vaikuttaja Erkki Tuomioja sanoo sen jo ääneen: Vaikka Euroopan unionin EU:n koronaelvytysrahasto on poikkeuksellinen ja kertaluontoinen kriisitoimi eikä pysyvä järjestely, on sitä silti mahdollista ja ehkä tarpeenkin käyttää uudestaan joissakin tulevaisuuden kriiseissä.” Siis samassa lausunnossaan edustaja sanoo ”kertaluonteinen” ja ”jota käytetään uudestaan jossakin tulevaisuuden kriisissä”, ja me voimme saada tästä vain yhden johtopäätöksen: suhteellisen ristiin puhuttu kommentti.

Lainaan talousvaliokunnalle tullutta taloustieteilijä Tuomas Malisen asiantuntijalausuntoa, tiivistystä siitä, lyhyesti: ”Olisi äärimmäisen naiivia ajatella, että elpymisrahaston kautta luotua uutta velkakierrosta ei käytettäisi euroalueella toistuvasti uudelleen. Italian ja Espanjan massiiviset valtionvelat sekä yhteisvaluutta-alueen taloudeltaan heikkoihin jäsenmaihin kohdistuvat paineet takaavat sen.”

Arvoisa puhemies! Jatkan puhettani seuraavassa osiossa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin. — Ja sitten edustaja Niikko.

21.58 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Jatkan siitä, mihin äsken jäin, ja jäin perustuslakivaliokunnan havaintoihin tästä tukipaketista. Perussuomalaiset ovat muun muas-

sa vastalauseessaan ja muissakin yhteyksissä nostaneet eräitä asioita esille, ja täältä poimin muutaman huomion.

Koska näiden vastuiden tarkka määrä, ajoittuminen ja muoto ovat sellaisia, että niitä ei voi ennakoida, ei Suomen vastuiden määrittelyn voida katsoa täyttävän myöskään tarkkarajaisuuden edellytyksiä perustuslakivaliokunnan käytännössään edellyttämällä tavalla. Tämä on se havainto, mikä havaittiin asiantuntijakuulemisessa, ja tätä ei ole kiistetty.

Toinen asia, mikä myös on havaittu, on, että perustuslakivaliokunta piti tärkeänä, ettei sekundäärilainsäädännöllä edes välillisesti horjuteta perussopimuksessa määriteltyä EU:n toimielinten välistä institutionaalista tasapainoa. Kuitenkin tässä ehdotuksessa kasvatetaan komission toimivaltuuksia merkittävästi, ja se merkitsee käytännössä tämän institutionaalisen tasapainon muutosta. Ja vaikka perustuslakivaliokunta on toistuvasti korostanut, että päätöksenteon hyväksyttävyys ja kansalaisten tuki Emu-asioissa toteutuvat suorimmin kansallisten parlamenttien kautta, siitä huolimatta valiokunta tämän enemmistöllä vei eteenpäin.

Kolmantena asiana vielä on huomioitava se, että komission ehdotus rajoittaisi toteutuessaan eduskunnan budjettivaltaa, ja kun me tiedetään, että se rajoittaisi vuoden 2058 loppuun saakka, niin se ei ole mikään vähäinen asia.

Ja vielä neljäntenä huomiona täytyy todeta se, että kun EU rikkoo omia sääntöjään, niin se myös rikkoo tätä oikeusvaltioperiaatetta. Oikeusvaltioperiaate edellyttää, että kriisitilanteessa edetään näitten sopimusten mukaisesti, ja tässäkin perustuslakivaliokunta on korostanut, ettei EU-lainsäädäntöön saa sisällyttää jäsenvaltioille näitä perussopimusten vastaisia tai perussopimuksessa määriteltyihin velvoitteisiin nähden merkittäviä uusia menettelyjä. Erityisesti on kiinnitetty huomiota myös sellaisiin elementteihin, joita ei olisi hyväksytty perussopimusten voimaan saattamisen yhteydessä.

Elikkä täällä on hyvin paljon asioita, joita emme olisi hyväksyneet Euroopan unioniin liittyessämme, ja ne on kirjattu silloisella tiedolla ja ymmärryksellä sopimuksiin, joita nyt on haluttu tulkita toisella tavalla. Lähtötilanne ja tahtotila oli kaikilla jäsenvaltioilla no bail-out -periaate, jokainen valtio vastaa veloistaan, EU ei tule maksamaan kenenkään velkoja, ei varsinkaan yhteisvastuullisesti keräämään sitä jäsenvaltioilta ja lahjoittamaan ja lainaamaan, kuten tämän 750 miljardin tukipaketin yhteydessä tehdään.

Näiden hulttiovaltioiden, joilla rahantarvetta kovasti on, olisi pitänyt itse katsoa pidemmälle ja ymmärtää se, että jos eurossa ei pärjää, niin miksi sinne euroon oli sitten pakko lähteä mukaan. Aikanaan toki, ihan niin kuin tiedämme, Kreikka vääristeli oman kirjanpitonsa niin taitavasti, että sai vuosikausia kupattua rahaa EU:sta, ja kun jäi kiinni, esitti hölmöä eikä halunnut millään tehdä talousuudistuksia. Silloinkin Suomen lompakko oli levällään ja lähdimme mukaan Kreikkaa aikanaan tukemaan, ja kun ensimmäisiä paketteja muotoiltiin, niin Suomikin antoi sinne 80 miljardin EVM:n pääomaan 1,4 miljardia rahaa, kun EVM:n kautta myös tuettiin Kreikkaa, ja Suomi on myös suoraan lainannut Kreikalle miljardi euroa rahaa, eikä sitä ole vieläkään maksettu. Te, jotka olette valtiovarainvaliokunnassa, olette varmaan huomanneet — ainakin viime kaudella, kun itse olin siellä — että vuosittain ne korkotulot, mitä Kreikasta tuli, palautettiin, oliko se nyt vajaat parikymmentä miljoonaa vuodessa. Ne palautettiin jotain kautta takaisin kuitenkin, ei Suomi loppujen lopuksi saanut edes niitä kuuluisia korkoja niistä lainoista. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen, Jukka.

22.03 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Istuva hallitus tekee sellaista talouspolitiikkaa, jolla karkoitetaan suomalaisia yrityksiä esimerkiksi matalamman verotuksen Viroon. Hallitus ei aio tehdä asialle mitään, vaan niin sanottu vihreä siirtymä tulee ajamaan valtavan määrän yrityksiä konkurssiin tulevina vuosina. Tästäkin huolimatta hallitus on nyt huolissaan Suomen viennin heikentymisestä, mikäli tukipaketti kaatuu eduskunnassa. Vaikuttaakin vahvasti siltä, että hallituksella on epärealistiset odotukset tukipaketin hyödyistä euroalueella ja sitä kautta Suomen taloudella.

Paketista eniten hyötyvät maat, kuten Espanja ja Italia, eivät ole Suomelle merkittäviä vientimaita. Kun näiden maiden talous paranee tukipaketin myötä, Suomen vientiin tämä ei tuo mitään merkittävää taloudellista piristysruisketta. Euroopan unionin pohjoisen osan finanssipoliittisen elvytyksen vaikutus EU:n eteläiseen osaan viennin välityksellä on erittäin pieni, koska kauppa pohjoisen ja eteläisen osan välillä on pientä. On todennäköistä, että eteläisen osan elvytys lisäisi tuotantoa merkittävästi etelässä mutta vaikutus pohjoiseen osaan viennin välityksellä olisi todella pieni.

Tulonsiirrot heikentävät kysyntää EU:n rikkaissa maissa kuten Saksassa ja Ruotsissa, jotka ovat tärkeitä Suomen vientimaita. Lisäksi tulonsiirrot lisäävät kysyntää matalamman tulotason maissa, jotka eivät ole Suomen viennin kannalta tärkeitä. Näin ollen tulonsiirrot tuskin edistävät Suomen vientiä. Suomi on huomattava nettomaksaja elpymisvälineessä, ja elvytyskokonaisuus heikentää Suomen kotimaista kysyntää. Elpymisvälinekokonaisuuden nettovaikutus Suomen taloudelle voi olla kielteinen, koska väline elvyttää Etelä- ja Itä-Eurooppaa Länsi- ja Pohjois-Euroopan kustannuksella.

Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on jatkuvasti pelotellut paketin kaatumisen seurauksen vaikutuksella Suomen viennille. Hallituksen mukaan Suomen vienti kärsii, jos paketti kaatuu eduskunnassa. Joudun kertomaan tämän moneen kertaan, että kaikki ymmärtävät tämän, mitä hallitus kertoo meille. On kiistatonta, että Euroopan elpyminen on myös Suomelle tärkeää, mutta jos tavoitteena on elvyttää Suomen pysähtynyttä vientiä, olisi tehokkaampaa suunnata rahat kotimaassa kilpailukyvyn parantamiseen ennemmin kuin myöntää vastikkeetonta rahaa Etelä-Eurooppaan. Sen sijaan, että veronmaksajien rahaa kaadetaan miljardeja muille EU-maille, Suomen tulisi vahvistaa suomalaisten yritysten kilpailukykyä. Tähän kilpailukyvyn vahvistamiseen hyvänä keinona olisi esimerkiksi tuloverojen alentaminen, työn verotuksen alentaminen ja työn sivukulujen alentaminen. Suomen tulisi tehdä sellaisia veroratkaisuja, joilla tuetaan sellaisten työpaikkojen syntymistä, joiden palkalla tulee ihan oikeasti toimeen ilman yhteiskunnan tukea.

Arvoisa rouva puhemies! Ja arvoisat keskustan ja kokoomuksen kansanedustajat siellä kotikatsomoissa: Teillä on nyt valta kaataa tämä tukipaketti, joka veisi Suomen turmioon. Käyttäkää sitä valtaa, sillä paketin kaataminen olisi selvä signaali Etelä-Euroopan mailleen hoitaa talouttaan paremmin. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kotiaho.

22.08 **Jouni Kotiaho ps:** Arvoisa rouva puhemies! Koronakriisin varjolla Euroopan unioni on ottanut merkittävän integraatioaskeleen ilman laajaa periaatteellista keskustelua EU:n suunnasta. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä sisältää elementtejä, jotka muuttavat unionin luonnetta ja toimintaa merkittävällä tavalla. Samalla unioni tulee luovalla tavalla venyttäneeksi ja kiertäneeksi omia keskeisiä sääntöjään ja periaatteitaan. EU:n omien varojen päätös ja siihen sisältyvä elvytysväline on

sitomassa suomalaiset veronmaksajat vuosikymmeniksi yhteisvastuulliseen velkaan, korkeampiin jäsenmaksuihin. Lisäksi päätöksessä avataan ovi EU-tason verotukseen, joka myöskään ei olisi tullut kysymykseen kriisiajan ulkopuolella. EU:n omien varojen päätös romuttaa unionin oikeusperustaa, kaventaa kansallista täysivaltaisuutta ja eduskunnan päätösvaltaa. Suomen hallitus on perustellut EU:n elpymisvälineen hyväksymistä sen poikkeuksellisuudella ja kertaluontoisuudella, mutta keskeiset EU-johtajat ovat tulkinneet sen uusien velkamekanismien mahdollistajaksi. Valtiovarainvaliokunnalle annetussa asiantuntijalausunnossa arvioidaan, että nyt syntyvästä finanssipoliittisesta kapasiteetista muodostuu todennäköisesti pysyvä ja jopa laajentuva järjestely. Näin ollen elpymisvälineen kertaluontoisuuden kyseenalaistamiselle on perusteet vetoamalla välineen ainutkertaisuuteen.

Erilaiset kriisit tulevat jatkossakin koskettamaan unionia, ja mikäli EU:n omien varojen päätös hyväksytään, madaltuisi kynnys turvautua uudestaan yhteisvelkaan sekä laajentaa veroluontoisia maksuja. Yhteisvastuun kasvattaminen ja lisääntyvät verot merkitsevät Suomen maksurasituksen kasvamista nettomaksajamaana. Suomi ei hyödy taloudellisesti elpymisvälineestä vaan joutuu kokoaan suuremmaksi maksajaksi. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rantanen, Mari.

22.11 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Eilen jo kuvailin täältä pöntöstä tilannetta, jossa nyt olemme tämän tukipaketin kanssa, ja toin tässä eilisessä keskustelussa esiin sen, että olemme hyvin siellä Euroopan unionin ytimessä tällä hetkellä, nimittäin puhumme aivan erilaisesta unionista kuin mikä oli se, johon Suomi liittyi vuonna 94. Kuten eilen kerroin, Lissabonin sopimus 2009 muutti jo unionin luonnetta liittovaltiokehityksen tielle, mutta kuitenkin tuolloiseen sopimukseen jäi lukot tulonsiirtounionin ja täydellisen liittovaltiokehityksen osalta perussopimuksen no bail-out -säännön perusteella, että kukin jäsenvaltio vastaa omasta taloudestaan eikä yhteisvelkoja todella hyväksytä.

No, nyt tämä paketti avaa tämän tilanteen siihen, että käytännössä jos voidaan siirtyä yhteiseen velanottoon sekä tulonsiirtoihin muuttamatta perussopimuksia, niin kyllähän me käytännössä olemme tiellä, josta ei ole enää paluuta. Tästä on kysymys, ja mielestäni koko EU:n syvintä olemusta ei ole kauheasti kansalaiskeskustelussa näkynyt. Nähdäkseni kysymys on pitkälti siitä, että ihmiset eivät tiedä, mistä on kysymys: siis minkälaisissa sopimuksissa ollaan mukana, kuinka paljon EU itse asiassa hallitsee jäsenmaitansa jo nyt? Siltä osin toivoisin avointa keskustelua siitä, mitä nyt ollaan tekemässä, koska on kyllä sanottava, että oltuani itse nyt kaksi vuotta kansanedustajana ei minullakaan, myönnän, ollut sellaista... Siis nyt vasta olen ymmärtänyt, missä EU:n kanssa tosiasiassa mennään, minkälaista lainsäädäntöä on, mihin kaikkeen EU meillä vaikuttaa. Nyt tämä paketti sitten oikeastaan naulaa ja vie sen viimeisen lukon liittovaltiokehitykseltä.

Jos olen oikein ymmärtänyt, Euroopan unioni on ollut rauhan ja vakauden ja yhteisen kaupan liitto alun perin. On tietysti niin, että pitäisi pystyä käymään myöskin sitä keskustelua, mihin johtaa sellainen unioni, jossa perussopimuksia venyttämällä voidaan käytännössä muuttaa unionin luonnetta niin, että kansalaiset, siis jäsenvaltioiden kansalaiset, eivät pääse vaikuttamaan asioihin. Tältä osin näen itse hyvin huolestuttavana tämän kehityksen. Kuinka pitkään tämä rauhan ja vakauden liitto voi kestää tilanteessa, jossa esimerkiksi Etelä-Euroopan maat voivat tuhlata ja Pohjois-Euroopan maat maksaa? Eihän se voi pysyä niin, että kaikki pysyvät unionissa tyytyväisinä, eikä se todennäköisimmin tule myöskään näin jatkumaan. Itse asiassa senkin vuoksi, kun nyt Euroopasta kuuluu jo niitä puheenvuo-

roja, joissa todetaan, että tämä oli vasta alku, tässä vasta avattiin portit, mielestäni tuntuu kummalliselta, että tätä keskustelua ei nyt Suomessakaan enempää käydä. Itse asiassa hallitus käy tästä hyvin vähän keskusteluja ottaen huomioon senkin, minkä eilen toin esiin, että viime viikonlopun Eurooppa-neuvostossa oli sovittu yhteisestä työttömyysturvasta, ja tältä osin neuvottelut voisivat alkaa jo kesäkuussa. Kuten eilen totesin, Etelä-Euroopan maiden työttömyysturvatasot ovat täysin toista kuin täällä pohjoisessa. Miten voidaan ylläpitää vakautta ja rauhaa sillä, että täältä ruvetaan lappamaan rahaa muun muassa työttömyysturvaan? Ja oletan, että perässä tulee kaiken muunkin sosiaaliturvan harmonisointi.

Tämän päivän uutinen Uudessa Suomessa toteaa, että Mario Draghi on ollut oman parlamenttinsa kyselytunnilla, jossa hän on todennut, että hän haluaa paaluttaa ja tehdä nyt hyvin selväksi sen, että uusien yhteisten velkaa ja budjettikuria koskevien sääntöjen on kavennettava eroja Etelä- ja Pohjois-Euroopan maiden välillä. Tämähän tarkoittaa käytännössä sitä, että pohjoisesta verotetaan, [Puhemies koputtaa] pyydetään rahaa etelään, jotta etelän ei tarvitse kerätä niitä veroja vaan he voivat jatkaa täysin samalla tavalla toimintaansa. Tämä on, arvoisa puhemies, täysin kestämätöntä, ja mielestäni nyt erityisesti tämän paketin kohdalla, joka ei siis perussopimuksia muuttamalla vaan niitä venyttämällä muuttaa unionin syvintä olemusta, tulisi käydä laaja kansalaiskeskustelu siitä, mitä suomalaiset haluavat, mitä he odottavat EU:lta, ja se viesti pitäisi myöskin EU:ssa viedä perille. — Mutta, arvoisa puhemies, voin jatkaa hiukan tätä pohdintaa seuraavassa puheenvuorossa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Reijonen.

22.18 **Minna Reijonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Käsittelemme EU:n varoja ja Suomen omia rahoja. Suomelle on nyt tulossa todennäköisesti neljä ja puoli miljardia tappiota, ja se on todella järkyttävän suuri summa. Yle uutisoi syyskuussa viime vuoden puolella, että kun maat vastaavat lainasta yhdessä, on olemassa iso riski, että joku jättää omat lainanlyhennyksensä maksamatta, ja jos näin käy, Suomen jäsenmaksu tällaisena vuonna voi jopa kaksinkertaistua. MTV3 uutisoi heinäkuussa ja Talouselämä uutisoi elokuussa, että Italian mafian vastainen tutkimusvirasto on varoittanut mafian todennäköisesti jo tekevän suunnitelmia rahojen hyväksikäyttämiseksi esimerkiksi korruption tai Italian hitaan ja tehottoman byrokratian kautta. Mafia on käyttänytkin Italian talouden tilannetta hyväkseen ostamalla muun muassa talousvaikeuksissa olevia hotelleja, apteekkeja ja vaatekauppoja. Pahimmilla mafia-alueilla julkinen terveydenhuolto on suurelta osin paikallisen mafian hallinnassa. Italiassa on tarkoitus ohjata elvytysrahaa alueellisille terveydenhuolto-organisaatioille eli käytännössä Etelä-Italiassa mafiapomojen taskuihin. Eräs mafian vastainen järjestö arvioi, että Italian mafioiden yhteenlaskettu kokonaisliikevaihto oli vuonna 2018 yli 150 miljardia euroa. Kyseessä on siis jo varsin mittava liiketoiminta. Tämänkinkö maksaa pian suomalainen veronmaksaja? Onko tämä se EU-sote?

Suoran tuen lisäksi Suomi antaa myös lainoja. Käykö niiden takaisinmaksussa samalla tavalla kuin aiemmissa kriisimaiden luototuksissa: laina-aikoja pidennetään, korkohelpotuksia myönnetään, ja lopulta lainoja ei siis käytännössä makseta koskaan takaisin? Joko Kreikka-lainat on maksettu takaisin? Silloisen ministerin mukaan meidän olisi pitänyt tienata niillä valtavia summia. Kuinkakohan tässä kävi? Kovin on oltu hiljaa näistä voitoista.

EU-kansanäänestyksessä 56,9 prosenttia äänesti Suomen EU-jäsenyyden puolesta ja 43,1 prosenttia vastaan. Annettiinko silloin hallitukselle todella mandaatti EU:n yhteiseen velkaan ja veroihin? Ei todellakaan, ei todellakaan annettu. Silloin ei annettu mandaattia

edes omasta rahasta luopumiseen, vaan niin vain sekin jyrättiin läpi. Jos tällainen liittovaltiokehitys ja muiden maiden velkojen maksaminen meidän verovaroillamme olisi ollut tiedossa, minkälaiset olisivat olleet nuo prosentit?

Vuonna 1994 annettiin kansalle aika siloteltu kuva siitä, kuinka monta hyvää ja kaunista EU-jäsenyyden mukana tulee Suomelle ja suomalaisille. EU-jäsenyyden piti alentaa ruoan hintaa, tuoda työtä ja turvaa. Suomella piti olla mahdollisuus osallistua päätöksiin itsenäisesti ilman painostusta miltään ilmansuunnalta. Korkojen piti laskea, teollisuuden investointeja piti virrata Suomeen. Ei silloin puhuttu siitä, että emme saa päättää edes niinkään yksinkertaista asiaa kuin kellojen siirtelystä luopumista. Jos nyt kerrottaisiin todellinen tilanne kansalle, niin kuinka kansa äänestäisi? Johan jopa hallituspuolueiden joukossa on jouduttu kuuleman mukaan patistamaan osaa kansanedustajista yhteisen rintaman taakse, eli edes siellä ei olla yksimielisiä tämän elvytyspaketin hyödyistä Suomelle ja suomalaisille.

Jos paketti hyväksytään, unioni rikkoo omia sääntöjään ottaessaan velkaa markkinoilta ja jakaessaan sen sellaisille jäsenvaltioille, jotka jo ennen koronakriisiä olivat huonossa taloudellisessa tilanteessa. EU:n sääntöjen mukaan unioni ei voi ottaa omissa nimissään velkaa eteenpäin välitettäväksi. Tätä sääntöä toki nyt venytetään, koska muuten pakettia ei saada läpi. Suomelle olisi paljon edullisempaa ottaa markkinoilta omaa velkaa lähes nollan prosentin korolla ja elvyttää sillä omaa maata.

Etenemmekö kohti velkaunionia ja liittovaltiota? Siltä näyttää. Euroopan parlamentissa on 705 jäsentä 27 jäsenvaltiosta. Suomella on parlamentissa 14 edustajaa, eli kaksi prosenttia — kaksi prosenttia. Kuinka suuri on Suomen vaikutusmahdollisuus EU:ssa kahdella prosentilla? Tuleeko Suomesta takaajamaa, jolle kuuluu vain maksajan rooli? [Puhemies koputtaa] Ei Keski-Euroopassa pystytä ottamaan huomioon täällä lähes Jäämerelle yltävässä Suomessa olevia erityisolosuhteita jo pelkästään sääolosuhteiden ja pitkien etäisyyksien ja harvaan asumisen kannalta. Suomi ei ole vaikutusvallaltaan kokoaan suurempi, vaikka sitä kuinka paljon hoetaan. Suomi on ja tulee olemaan kokoaan suurempi ainoastaan maksajana.

Nyt onkin aika vedota kokoomuksen ja keskustan kansanedustajiin: Miettikää tarkkaan omantunnon mukaan, mitä äänestätte. Kannattaa olla Suomen puolta näissä asioissa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ronkainen.

22.24 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaisia usein syytetään siitä, että se kritisoi mutta ei tarjoa omia ratkaisuja. Perussuomalaiset on kuitenkin ainoa puolue, joka on johdonmukaisesti pitänyt linjansa tässäkin asiassa. Muut puolueet halusivat paketista tarkkarajaisen. Sitä se ei ole, vai kuka pystyy sanomaan, mitkä ovat Suomen lopulliset summat? Muut puolueet halusivat, että paketti elvyttää koronakriisissä. Se ei elvytä. Se tulee aivan liian myöhään tilanteessa, jossa maat ovat elvyttäneet itse ja talous on jo nousussa. Kyse on tulonsiirrosta, joka on käsitteellisesti jo aivan toinen asia kuin elvytys. Lisäksi sillä on hyvin vähän tekemistä koronan kanssa. Rahanjakokriteerit perustuvat pääosin koronaa edeltävään taloudenpitoon. Elpymispaketin kertaluontoisuuskin on siinä ja siinä. Se on tasan yhtä kertaluontoinen kuin sitä edeltävät ja sen jälkeen tulevat paketit. Euroopassa tosin korkeissa viroissa olevat henkilöt ja muiden maiden päämiehet ovat jo esittäneet elpymispaketista pysyvää työkalua EU:n pakkiin ja eittämättä Suomesta pysyvää maksumiestä.

Perussuomalainen ratkaisu on, että Euroopan unioni pitäisi kiinni perussopimuksistaan — niistä sopimuksista, joissa kielletään menojen ja tulojen epätasapaino, joissa kielletään toimintansa rahoittaminen lainalla tai kielletään ottamasta vastuulleen toisten jäsenvaltioiden taloudellisia vastuita. Perussopimuksessa on kohta, joka sallii muiden jäsenmaiden auttavan, jos yhtä jäsenmaata koettelee luonnonkatastrofi tai muu vastaava mullistus — paino sanalla ”yhtä”. Koronakriisi vaikuttaa Euroopassa ihan jokaiseen maahan. Silloin jokaisella on velvollisuus huolehtia itsestään. Ei voi vetää ketään ylös kuopasta, jos itse on siellä samassa kuopassa.

Elvytyspaketti tällaisenaan poistaa huonosti talouttaan hoitaneilta jäsenmailta motivaation uudistaa talouksiensa rakenteita. Myös rahoituksen käytön koordinointi ja seuranta tulevat komission osalta todennäköisesti jäämään puolitiehen. EU-tukien käyttö olisi pitänyt neuvotteluissa sitoa tiukkaan valvontaan sekä uhkaan elvytyspaketin varojen sanktioista tai jopa takaisinperinnästä, mikäli rakenteellisia uudistuksia ei velkaisissa jäsenmaissa pystytä suorittamaan. Mitään tällaista ei kuitenkaan elvytyspaketin neuvotteluissa sovittu. Ylivelkaiset Etelä- ja Itä-Euroopan maat saavat lahjarahaa, jossa ainoa osin ohjaava tekijä ovat ilmastonmuutoksen vastaiset ja digitalisaatiota edistävät hankkeet.

Solidaarisuuden tulisi kohdistua ensisijaisesti omaan kansaan ja vasta toissijaisesti rajojen ulkopuolelle. Elpymispakettiin laitettavilla miljardeilla luulisi olevan käyttökohteita Suomessakin. Esimerkiksi poliisien määrän kasvattaminen olisi täysin perusteltua tilanteessa, jossa pääosin ulkomaalaistaustaisista nuorista koostuvat aseistetut jengit riehuvat kaupungeissa. Terveydenhuoltoalaltakin kuuluu hätähuutoja, viimeisimpänä kätilöiltä, joilla on synnytyssaleissa kädet täynnä töitä. Kuten kollegani Arja Juvonen on täällä huomauttanut, mitään koronabonuksiakaan ei sinne ole suunnitteilla, vaikka he sen todellakin ansaitsisivat. Se, että saamme kaksi miljardia lisää ilmastohumppaan ja digitalisaatioon, ei kansaa lämmitä — siis ihan kirjaimellisesti ei lämmitä, kun hallitus kaavailee jo omakotitalojen lämmitysöljystäkin luopumista ilmastokiimassaan.

Ainoa suoraselkäinen teko on kaataa tämä elvytyspaketti ja palata EU:n neuvottelupöytiin. EU:ssa pitää painottaa omien sääntöjen noudattamista ja ottaa etäisyyttä liittovaltiokehitykseen. Joka ei tätä ymmärrä, ei mielestäni voi olla isänmaan asialla.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Purra.

22.29 **Riikka Purra ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tästä veronmaksajain ja Suomen taloudellisen itsemääräämisoikeuden kannalta hyvin vahingollisesta tulonsiirrosta liikkuu monenlaisia tulkintoja, joita olemme saaneet täällä salissa ja muun muassa eduskunnan kyselytunneilla useaan kertaan kuulla. Välillä sillä paikataan koronan aiheuttamia tuhoja, välillä nostetaan suomalaista vientiteollisuutta kuopasta ja niin edelleen. Moneen kertaan on kuultu kuitenkin perussuomalaisten suunnalta se tosiasia, että paketin logiikka on kiero. Maa, joka on esimerkiksi koronaa hoitanut hyvin, saa lähinnä rahallisen rangaistuksen. Sen sijaan maa, joka on hoitanut huonosti taloudenpitonsa jo ennen koronaa, saa enemmän rahaa. Toki sitäkin perustellaan sitten esimerkiksi koronan hoidolla.

Kun muistellaan vuoden taakse, lähes vuoden taakse, viime kesää, niin kun pakettia meille myytiin, se oli erinomainen diili, jonka oli määrä nostaa vientimme ja koko hyvinvointimme uudelle tasolle ja varmistaa elpymisemme ja toisaalta eräällä tavalla varmistaa myös paikkamme lännessä, jonne Putinin koura ei sitten yllä. Sittemmin tästä paketista on hallitukselleki tullut välttämätön paha. Tällä hetkellä se näyttää olevan eräänlainen tekni-

nen asia, joka tulisi vain nopeasti nuijia. Olemme johdonmukaisesti tuoneet paketin ongelmia täällä salissa esille. Uskon, että monet näistä seikoista ovat sellaisia, että ne kyllä ovat myös tässä salissa useimpien edustajien tiedossa, mutta toisaalta päätöksestä on vaikea perääntyä. Toisaalta ryhmäkuri saattaa vaikuttaa siihen, että ei ehkä uskalleta tai voida käyttää omia aivoja.

Tällä hetkellä tilanne kuitenkin on se, että Suomi vuodesta toiseen näyttää nöyrästi hyväksyvän kaiken, mitä Euroopasta meille esitetään, ja samaan aikaan hallituksemme väittää, että se on nimenomaan äänen kuulumaan saamista. Toisaalta meille saatetaan väittää, että on neuvoteltu erityisen hyvin ja tehokkaasti ja neuvotteluissa käynyt henkilö on nimenomaan onnistunut. Tilannehan varsinaisesti ei miksikään muutu.

Perussuomalaiset eivät ole tyytyväisiä tähän asiaintilaan, eivät toiselta siihenkään, että me täällä yksinämme joudumme keskustelemaan. Olisi ehdottomasti kansalaistenkin kannalta parempi, että paketin puolustajat ja kannattajat olisivat täällä kertomassa argumenttejaan ja me voisimme sitten niihin vastata ja keskustelu etenisi tätä kautta.

Arvoisa puhemies! Mielestäni on aika noloa se, että kaikki kritiikki Euroopan unionia ja jopa tätä elpymispakettia kohtaan edelleenkin leimataan Venäjä-myönteisyydeksi tai Venäjä-mielisyydeksi tai Venäjän pussiin pelaamiseksi. Uudempi tulokas tässä argumenttisarjassa on tietenkin Kiina-myönteisyys, ja varmasti ajan myötä muitakin vielä keksitään. En sano, etteivätkö turvallisuuspoliittiset näkökohdat olisi hyvinkin relevantteja, kun puhutaan Euroopan unionista, ja EU-jäsenyytemme aikanaan tietysti oli turvallisuuspoliittinenkin valinta, mutta tässäkin kaipaisin ehkä hieman enemmän rehellisyyttä. Turvallisuusajatuksia ja turvallisuuspolitiikkaa pitäisi käsitellä sellaisenaan, itsenään. Meitä ei voida roikottaa löysässä Venäjä-hirressäkään, niin että kaikki vasta-argumentit aina tiputetaan tähän idän uhkaan.

Arvoisa puhemies! Tässä salissa monet ovat sanoneet, että kritiikkiä EU:ta kohtaan toki saa esittää. Itselleni kuitenkaan ei ole aivan käynyt selväksi, milloin tai miten ja missä yhteyksissä. Tuntuu siltä, että perussuomalaisia halutaan neuvoa siinä, minkälaista kritiikkiä me saisimme esittää. Tässäkin mielessä olisi hyvä, mikäli meille tultaisiin tänne perustelemaan ja kertomaan näitä argumentteja, ilman että sitä tehtäisiin esimerkiksi meitä syyllistämällä.

Mutta on selvää jo tässä vaiheessa, että näyttää siltä, että tämä paketti ei siis ole kertaluonteinen ja meille tulee uusia paketteja, jotka ehkä maksavat taas miljardeja. Tässä pitää miettiä sitä, kuinka kauan se on Suomen edun mukaista tämän paketin kannattajien mielestä tai kuinka paljon meidän pitää hyväksyä näitä mainehaittojen estämiseksi. Onko unioni silloin toisen paketin jälkeen tai kolmannesta paketista keskusteltaessa edelleen sellainen, jota Suomen kannattaa edustaa? Kuinka monennen paketin kohdalla uskallamme sitten älähtää, että nyt riittää? Olen tätäkin asiaa täällä kysynyt monet kerrat. Missä menee se raja, onko sellaista rajaa edes? Missä menee taloudellinen raja esimerkiksi, jonka jälkeen Brysselin käskyihin alistuminen ei sitten olisi enää suomalaisten etu? Ja nyt huudan tätä samaa kysymystä tänne puolityhjään saliin, ja en usko, että saan edelleenkään tähän minkäänlaista vastausta. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ranne.

22.35 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa rouva puhemies! Korruptio maksaa EU-alueella jopa 990 miljardia vuodessa. Se on jopa 6,3 prosenttia bruttokansantuotteesta. Ja korruptio tai aina-

kin EU-maiden kansalaisten käsitys maidensa korruptuneisuudesta on kehittynyt epäsuotuisaan suuntaan. Transparency Internationalin EU-maiden korruptiorankkauksessa parhaiten pärjäävät Tanska ja Suomi, heikoiten Unkari ja Romania. Kun tarkastellaan edellä mainittujen maiden sekä EU:n viiden suurimman maan Saksan, Ranskan, Espanjan, Italian ja Puolan kansalaisten käsitystä maansa korruptuneisuudesta ja sen käsityksen kehitystä vuosina 2016—2020, ainoastaan Saksan ja Ranskan luvut ovat pysyneet edes entisellään. Muiden ovat huonontuneet. Eli jopa Tanskan ja Suomen kansalaisten käsitys maansa korruptiotilanteesta on nyt huonompi kuin viisi vuotta sitten. Italia on paljon huonommassa tilanteessa kuin viisi vuotta sitten, ja Puolan luku on myös huonoin viiteen vuoteen.

Tarkastellaanpa hetki Italiaa. Italiassa tehtyjen tutkimusten mukaan EU-rahoitus lisää korruptiota. EU-rahoituksella ei ole tarkoitus syrjäyttää jäsenmaiden julkisten hallintojen normaalisti keräämiä tuloja. Eräs korruption muoto on, että esimerkiksi paikallishallinto kerää vähemmän veroja ja täydentää tulojaan EU-rahoitukselle. Poissulkien muut rakenteelliset taloudelliset ja poliittiset tekijät Italiassa paikallistasolla veroasteet olivat sitä alhaisempia, mitä enemmän EU-varoja alue sai. Italiassa on kohonnut korruption riski kaikilla hallinnonaloilla. Viranomaisten luotettavuutta syö heidän suhteensa järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja elinkeinoelämään. Riskiasteikon korkein riski on verohallinnossa ja julkisissa hankinnoissa. Julkisissa hankinnoissa suosiminen, lahjominen ja julkisten varojen ohjaaminen vääriin tarkoituksiin on yleistä. Veroviranomaisten valtansa väärinkäyttö ja lahjusten vastaanotto tunnistetaan yhdeksi yleisimmistä korruption muodoista. Euroopan komissio arvioi vuonna 2020, että lähes neljännes Italian arvonlisäverosta jää keräämättä maksaen Italialle vuosittain 35,4 miljardia euroa vuoden 2018 tasossa. Tällöin Italia ei maksa täysimääräisesti myöskään arvonlisäveroon pohjautuvaa osaansa EU:n omista varoista. Toinen Italiaa vaivaava ongelma on tehoton hallintobyrokratia. Italian julkisen hallinnon ja sääntelyn taakka yrityksille rankataan yhdeksi maailman raskaimmista.

Otin Italian siis esimerkiksi siksi, että se on Euroopan kolmanneksi suurin talous ja hyötyy toiseksi eniten elpymisvälineen avustusosiosta. Avustus kanavoituu juuri eniten korruptoituneen hallinnonalan eli julkisten hankintojen kautta, kun samaan aikaan toinen korruptoitunut hallinnonala, verohallinto, epäonnistuu maan omien varojen keräämisessä. Ei sitten olekaan yllätys, että eniten korruptoituneiden maiden taloudet ovat huonoimmassa kunnossa ja päätyvät EU-elpymisvälineen kriteereissä eniten tukea saavien joukkoon. Italia on EU-maista kahdeksanneksi korruptoitunein. Sitä korruptoituneemmat maat, Malta, Kreikka, Slovakia, Kroatia, Bulgaria, Unkari ja kaikkein pahin, Romania, saavat elpymisvälineen avustuksista yli 127 miljardia, melkein 38 prosenttia koko potista. Se on yli 5 prosenttia näiden maiden bruttokansantuotteesta. Kreikka, Kroatia, Bulgaria saavat kukin avustusta yli 10 prosenttia bkt:stään. Ei sitten ole yllätys sekään, että näistä maista Romanialta jää yli kolmannes arvonlisäverosta keräämättä, Kreikaltakin 30 prosenttia, Italialta melkein 25. Pelkästään näiden kolmen alv-vaje on yli 48 miljardia euroa joka vuosi. Lukua on hyvä verrata siihen elpymisvälineestä tulossa olevaan 101 miljardin euron avustuspottiin, joka on siis melkein 30 prosenttia koko potista.

Vielä hetki, arvon rouva puhemies! — Auttaminen on maailman vaikeimpia lajeja, mutta ei esimerkiksi päihdeongelmaiselle anneta tuikkua murheeseen. Vastaavasti korruptioon ei auta kähmivien hallinnonalojen hukuttaminen rahaan, sillä mikä voisikaan mennä pieleen, kun juuri eniten korruptoituneiden maiden juuri eniten korruptoituneiden ja heikoiten toimivien hallinnonalojen kautta kaadetaan muutamassa vuodessa 127 miljardia euroa pääasiassa muiden maiden veronmaksajien rahaa? Italiaa ei pelasteta lähettämällä sille

muiden maiden kansalaisilta kerättyjä verovaroja. Parhaiten Italian kaltaisten maiden talous saadaan kuntoon auttamalla niitä tietotaidolla auttamaan itse itseään ja keräämään alkajaisiksi verot asianmukaisesti.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Savio.

22.42 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Suomen julkinen sektori velkaantui viime vuonna peräti noin 20 miljardia euroa. Verotuksen keventämistä kohti eurooppalaista keskitasoa ei ole enää aikoihin tavoiteltu. EU-menojen kasvattama alijäämä vaikeuttaa julkisten palveluiden rahoitusta entisestään. Tällä nykyisen hallituksen harjoittamalla taloudenpidolla Suomea uhkaa ennemmin tai myöhemmin luottoluokituksen lasku ja sitä seuraavana koron nousu, ja tämä kaikki pahentaisi luonnollisesti budjettialijäämäämme entisestään. Onkin erittäin todennäköistä, että seuraavan hallituksen on nykyhallituksen tekemiä taloussotkuja korjatakseen leikattava myös Suomen julkisista palveluista, ja tällöin luultavasti pienituloisimmat kansalaiset kärsisivät eniten.

Arvoisa puhemies! Ainakaan tällä hetkellä, kun vaalikausi on edennyt jo hieman yli puolivälin, Suomen velkaantumiskierteelle ei näy päätepistettä, ja on selvää, että tilanne pahenee entisestään, jos eduskunta päättää, että Suomi osallistuu EU:n elvytysrahastoon. Kuten tiedämme, osuutemme rahaston kuluista olisi noin 4 miljardia euroa suurempi kuin mitä rahastosta vuosien myötä saisimme tuloutuksia ja käyttökohteet olisivat vieläpä varsin tarkoin rajattuja. Todella merkittävä ja pitkäkestoinen takausvastuu muiden maiden lainaosuuksista tulisi vielä lisäksi tämän kaiken päälle.

Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunta on katsonut Suomen osallistumisen elvytysrahastoon olevan niin suuri vallansiirto, että se vaatii kahden kolmasosan määräenemmistön eduskunnassa. Itse asiassa hallituksen saavuttama neuvottelutulos, vaikka se sitä itse kovasti kehukin ja mainostaakin, on niin huono, että jopa hyvin euromyönteinen kokoomus on harkinnut hetkellisesti tai ainakin näennäisesti elvytysrahaston vastustamista. Asiassa pitkään kipuillut kokoomus on kuitenkin päättänyt tukea hallitusta. Tämä päätös tulee suomalaisille veronmaksajille erittäin kalliiksi, jopa kalliimmaksi kuin useimmat muut hallituksen esitykset tällä vaalikaudella ovat jo tulleet. Se on todella paljon, mutta näin asia kuitenkin on.

Arvoisa puhemies! Hallituksen saavuttamaa neuvottelutulosta on vaikea tai oikeastaan mahdotonta kutsua edes torjuntavoitoksi. Olisi kansantaloudellemme paljon tuottoisampaa, mikäli lainaisimme nämä miljardit suoraan markkinoilta matalalla korolla vain Suomea elvyttämään. Ei EU:kaan siitä hajoaisi.

Arvoisa puhemies! Jo aiemmin siteeraamani valtiotieteen tohtori Peter Nyberg on todennut asiantuntijalausunnossaan ehdotetun elpymisvälineen torjumisen mahdollisista seurauksista muun muassa seuraavaa: ”Tulevat yritykset toteuttaa budjettiunionia sääntöjen uustulkinnalla todennäköisesti vähenisivät. Suomi edistäisi siten ehkä ratkaisevasti unionin tarvetta toimia yhteisesti sovittujen sääntöjen mukaisesti. Myös meneillään oleva kehitys kohti budjettiliittoa ja liittovaltiota ainakin hidastuisi ja selventyisi. Samalla luotaisiin aikaa ja tilaisuus perusteelliselle kotimaiselle keskustelulle Suomessa ja muualla.”

Arvoisa puhemies! Ainakaan edellä mainitut seuraukset eivät vaikuta sellaisilta valtavilta uhkakuvilta, jollaisia elpymisrahaston hylkäämisen seurauksena on peloteltu tapahtuvan. Nähdäkseni edellä mainittu kehitys olisi pikemminkin askel kohti oikeudenmukaisempaa EU:ta, joka kansalaisten olisi huomattavasti nykyistä helpompi hyväksyä. Edusta-

ja Ronkainen korosti edellä perussopimusten noudattamisen tärkeyttä, ja siihen on erittäin helppo yhtyä. Perussopimusten mukaan toimivaa EU:ta suomalaiset käsittääkseni odottivat myös syksyn 94 kansanäänestyspäätöstä tehdessään.

Arvoisa puhemies! Elvytysrahaston hyväksyminen sitä vastoin olisi askel täysin vastakkaiseen suuntaan. Velkojen yhteisvastuu ei kannustaisi lainkaan rakenteellisiin uudistuksiin vaan siirtäisi pitkään taloudenpidossaan kompuroineiden valtioiden ongelmat ja pankkien riskinoton realisoitumisen niihin syyttömille tahoille, kuten suomalaisille veronmaksajille. Ratkaisu olisi täysin väärä ja epäoikeudenmukainen, eikä eduskunnan pidä sellaista hyväksyä. Ainakaan perussuomalaiset eivät tule sitä hyväksymään. Emme myöskään hyväksy askel askeleelta hivuttavasti syvenevää EU:n liittovaltiokehitystä, johon kansalaisille ei ole vieläkään annettu tilaisuutta ilmaista kantaansa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rantanen Mari.

22.48 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Tuossa puoli kahdeksalta edustaja Harkimo haastatteli suorassa lähetyksessä perussuomalaisten eduskuntaryhmän puheenjohtajaa Taviota sekä kansanedustaja Hannu Hoskosta. Tässä kyseisessä ohjelmassa nimenomaan keskustan kansanedustaja Hoskonen totesi, että sikäli, mikäli tämä paketti kaatuisi, siitä ei mitään katastrofia seuraisi — siitä seuraisi se, että palattaisiin neuvottelupöytään, ja EU:n sääntöjen mukaisesti, mikäli tämä seitsemän vuoden budjetti kaatuisi, silloin mentäisiin edellisen vuoden budjetin mukaan. Näin ollen minkäännäköistä katastrofia ei ole tiedossa, mikäli tämä Suomelle haitallinen paketti kaadettaisiin.

Mutta haluan jatkaa vielä hiukan pohdintaa EU:n olemuksesta ja siitä keskustelun puutteesta, joka tässä asiassa on. Jos Suomea halutaan ajaa osaksi liittovaltiota, niin se on varmasti ihan hyväksyttävä poliittinen tavoite, mutta nähdäkseni se pitäisi kyllä avoimesti kansalaisille kertoa. Ja se on oikeastaan tässä se suuri puute, että nekin, jotka tietävät, mitä esimerkiksi tämä elpymisrahaston hyväksyminen perussopimuksia venyttämällä ja uudelleentulkitsemalla sen sijaan, että ne neuvoteltaisiin ja hyväksyttäisiin erilaisina... Se on se ongelma, ja itse asiassa luulen, että aika monet suomalaiset eivät tiedä, mitä tästä seuraa. Se on tässä ongelma, ja mielestäni olisi kyllä syytä edellyttää kansanedustajilta rehellisyyttä siinä, että kun he tietävät tämän paketin seuraukset sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, niin silloin se myöskin kansalaisille kerrottaisiin.

Pääministeri Marin totesi eilen täysistunnossa, että Suomen itsenäisyys ei ole menossa minnekään, mutta sehän ei pidä paikkaansa. Italian pääministeri Mario Draghi linjasi keskiviikkona, miten Italia aikoo toimia syksyllä alkavissa neuvotteluissa euroalueen budjettikurisääntöjen osalta. Hänen mielestään ne eivät ole olleet sopivat, eli käytännössä katsoen Italia ajaa sitä, että alijäämää saa tulla, eli siis EU:n budjettikurista luovuttaisiin. Tämä taas puolestaan oman ymmärrykseni mukaan tarkoittaa sitä, että tarvitaan uusia tukipaketteja. Siltä osin sävelet ovat selvät, ja jos näin on, niin sehän tarkoittaa sitä, että eduskunnalla ei enää ole budjettivaltaa, ei ole budjettisuvereniteettia. Tämä puolestaan on nähdäkseni kyllä itsenäisen Suomen yksi merkittävä asia ollut tähän asti, se että päätökset tehdään tässä talossa eikä Brysselissä muiden EU-maiden toimesta. Ja täytyy kyllä hämmästellä suunnattomasti — voi olla, että kansalaiset eivät ole lukeneet valtioneuvoston selontekoa EU-politiikasta eivätkä myöskään ulko- ja turvallisuuspoliittista selvitystä, jotka Marinin hallitus on eduskunnalle antanut — että pieni Suomi ajaa EU:ssa määräenemmistöpäätösten lisäämistä. Se tarkoittaa käytännössä sitä, että silloin muut maat voivat päättää

Suomen puolesta. Toisin sanoen Suomi haluaa ajaa sitä yksimielisyysvaatimuksen poistoa aika monissa asioissa, mikä tarkoittaa, että jokaisen EU-maan pitää hyväksyä päätökset. Miksi ihmeessä näin toimittaisiin, jos ei tavoitteena ole liittovaltio? Ja kuka suomalainen haluaa, että meidän asioista päättävät Saksa ja Ranska pääsääntöisesti?

Tämä kehitys on täysin selvä, mutta siitä pitäisi pystyä Suomessakin avoimesti ja rehellisesti keskustelemaan, ja ainakaan itse en kansanedustajana pysty katsomaan itseäni peilistä, jos en kerro kansalaisille suoraan ensinnäkin, mitä ajattelen, ja suoraan sitä, mitä asiasta tiedän. Mielestäni olisi syytä kyllä Suomessa [Puhemies koputtaa] antaa ihmisille tietoa siitä, missä nyt mennään, mihin ollaan menossa, ja keskustella tästä asiasta, mitä suomalaiset ajattelevat. On varmasti selvää, että EU:n kannatus suomalaistenkin keskuudessa on noussut, mutta mahtavatko suomalaiset tietää, mitä kaikkea on tulossa? Siitä pitäisi nyt puhua. Nimittäin tämä elpymisrahasto on kyllä yhtenä asiakokonaisuutena varsin hyvin ymmärretty, ja tätä ei kannateta, mutta pitäisi muutoinkin puhua siitä, mitä Suomessa tapahtuu. Tämä määräenemmistöpäätösten ajaminen pienen Suomen toimesta on kyllä vähintäänkin hölmöä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Reijonen.

22.54 **Minna Reijonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! EU-asioita jälleen käsittelemme, ja Suomen budjettivalta näyttää olevan uhattuna, Suomen budjettisuvereniteetti on uhattuna. Siitä kertoo jo se, että paketin hyväksymiseen tarvitaan eduskunnassa kahden kolmasosan enemmistö — elikkä ei mikään pikkujuttu. Reilu puolet ei riitä, vaan pitää olla kahden kolmasosan enemmistö, elikkä tämä on todella iso asia, todella iso asia. Elpymisrahaston hyväksyminen lisäisi Suomen taloudellisia vastuita merkittävästi. Suuri takauskanta on riski valtiontaloudelle. Vastuiden realisoituminen ei ole yksinomaan Suomen käsissä. Vastuita voi siirtyä jäsenmailta toisille maksukyvyttömyystilanteissa. Tästäkin huolimatta näyttää suuri osa olevan sitä mieltä, että mennään mukaan vaan, maksoi, mitä maksoi. Onko kyse puhtaasta halusta kuulua EU-liittovaltioon, vai onko kyseessä toive ja halu korkeista palkkioviroista EU:ssa ja Euroopassa?

Huhtikuussa uutisoitiin, että ”EU:n elvytyspaketti on vain alkusoittoa” — Iltalehti. Uutisen mukaan Euroopan keskuspankin johtokunnan jäsen, italialainen Fabio Panetta vertasi euroalueen tilannetta Yhdysvaltojen tilanteeseen. Hän joko tahallaan tai epähuomiossa vertasi Yhdysvaltoja ja euroaluetta toisiinsa. Nämähän eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia, koska Yhdysvallat on yksi valtio ja euroalue koostuu 27 itsenäisestä valtiosta. Joka tapauksessa hänen mukaansa tämä tukipaketti voisi hyvin toimia mallina tuleville tukipaketeille — tuleville tukipaketeille. Lisätukea pitäisi kuulemma tarjota tämän jälkeen vielä nopeammin, ja tästä paketista tehtäisiin prototyyppi tuleville fiskaalisille instrumenteille — todella iso asia.

Panettan ohella myös Italian pääministeri ja Ranskan presidentti haluavat lisätä yhteisvastuuta ja väljentää budjettikuria. He ajavat EU:n yhteisiä joukkolainoja ja yhteistä budjettia ja tietysti kokonaan uutta elvytyspakettia. Kuulostaa kovasti liittovaltiokehitykseltä eikä kovinkaan ainutkertaiselta tai tarkkarajaiselta.

Toukokuussa Reuter uutisoi, että EU-talouskomissaarit, jotka vastaavat unionin taloudesta, sanoivat elvytyspaketin olevan vasta alkua. He pitivät mahdollisena, että elvytyspaketti voisi toimia esimerkkinä uusille vastaaville ja pysyvämmille talousjärjestelyille jäsenmaiden kesken. Ei tämäkään kuulosta kovin ainutkertaiselle.

Näitä ulostuloja lukiessa paketin kertaluontoisuudesta tulee aika kyseenalaista. Monet ekonomistitkin ovat sanoneet, että tämä tukipaketti on ovenavaus uusiin yhteisvastuullisiin velkoihin. Näyttää siltä, että Britannia teki hyvän päätöksen lähtiessään. Äskettäin uutisoitiin, että Britannian kasvunäkymät ovat ennätykselliset. Talous kasvaa nopeinta tahtiaan sitten toisen maailmansodan — ei kovinkaan huono tilanne maalla, jonka kerrottiin joutuvan katastrofiin erottuaan EU:sta, ja toisin näyttää käyneen.

Onko niin, ettei asiasta haluta laajaa ja kriittistä keskustelua? Alkaisiko silloin tulla esille koko paketin tarkoitus eli liittovaltiokehitys? Tämähän on jo toki useammalta taholta Euroopassa mainittu, mutta Suomessa se kielletään populismina tai salaliittoteorioina. Arvostaisin rehellistä ja avointa keskustelua tästä. Jos paketti on Suomelle ja suomalaisille niin hyvä kuin kerrotaan, niin ei pitäisi olla mitään pelättävää kertoa asian kaikkia ulottuvuuksia kuten liittovaltiokehitystä.

Suomalaisille pakettia on perusteltu koronapandemian aiheuttamana välttämättömyytenä auttaa naapureita. Elvyttäminen on tarkoituksenmukaista ja kuuluu kriisin jälkeiseen aikaan. Tämä paketti ei kuitenkaan juurikaan liity koko koronaan vaan palkitsee nimenomaan niitä maita, jotka ovat hoitaneet talouttaan huonosti jo ennen koronaa, jopa vuosikymmeniä. Italian holtittomasta taloudenpidosta on puhuttu EU-tasolla jo vuosia. Nyt sitten koronan varjolla Italiaa palkitaan vastuuttomasta ja heikosta taloudenpidosta muun muassa meidän suomalaisten veronmaksajien rahoilla. Niille rahoille olisi käyttöä lukemattomissa kohteissa ihan täällä kotimaassakin. Italia voisi ensin laittaa vaikkapa harmaan taloutensa kuriin ja realisoida vaikkapa kultavarantojaan, jotta muiden ei tarvitsisi vastata heidän veloistaan. Tämä ei kuitenkaan heille käy, ja silloin maksumiehiksi laitetaan EU:n mallioppilaat kuten Suomi. Komissio on ehdottanut, että osa lainasta voitaisiin korvata uusilla EU-veroilla. [Puhemies: 5 minuuttia!] Jos EU:n jäsenvaltioilla on yhteistä velkaa ja yhteisiä veroja, olemme jo aika pitkällä liittovaltiossa. Missään nimessä tällaista pakettia ei tulisi hyväksyä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ronkainen.

23.00 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Jo elpymispaketin lähtökohta eli neuvottelutulos oli huono. Suomi erkani nuukasta nelikosta, kun päinvastoin rivit olisi pitänyt pitää yhtenäisinä. Suomi on liiaksi keskittynyt epäolennaisuuksiin esimerkiksi kytkemällä elpymispakettia oikeusvaltioperiaatteisiin. Osittain siitä syystä elpymispaketin tunnusluvut ovat Suomelle niin karmeat. Suurempi syy on kuitenkin hallituksen puuttuva visio siitä, mitä varten he ovat olemassa. Tämän vision tulisi olla suomalaisten edunvalvonta niin Suomessa kuin kansainvälisillä areenoillakin. Ja näiden etujen eteen sen olisi taisteltava leijonan lailla, ja olemassa olevista eduista olisi pidettävä kiinni kynsin ja hampain. Tätä perussuomalaiset ovat peräänkuuluttaneet.

Elpymispaketilla on vähän tekemistä koronan ja siitä elpymisen kanssa. Todellinen syy on Euroopan unionin kasassa pitämisessä, unionin, joka koostuu niin eri tilanteissa olevista jäsenmaista. Kovin pitkään unionin kehitys ei voi seurata sitä rataa, että etelässä ja idässä talous on holtitonta ja pohjoisessa ja Keski-Euroopassa kuitataan laskut. Tämän tien päässä on täysi liittovaltio. Kyse on pohjoisen Euroopan vauraiden jäsenmaiden maksusta solidaarisuuden nimissä. Todellisuudessa se on suojeluraha Italialle siitä, että Saksan ja Ranskan pankit pidetään pystyssä.

Eilen täällä keskustelussa valtiovarainministeri Vanhanen ei suoraan myöntänyt, että kyse on pankeista. Hän kuitenkin spekuloi, että jos kyse olisi pankkikriisistä, joka voitaisiin elpymispaketilla välttää, olisi sekin ainoastaan puolustus elvytyspaketille. Itse olen vähän eri mieltä.

Markkinatalouteen on pesiytynyt epäterveellinen ilmiö, jossa jotkin rahoituslaitokset ovat ”too big to fail” eli liian suuria kaatumaan. Termi nousi esiin edellisessä finanssikriisissä vuonna 2007—2008 ja tarkoittaa sellaisia rahoituslaitoksia, joiden kaatumisesta seuraa niin valtavia seuraamuksia, että sitä riskiä ei haluta ottaa. Itse kannatan ”freedom to failiä”, vapautta epäonnistua, mikä minulle tarkoittaa sitä, että epäonnistuneen toiminnan seuraukset otetaan vastaan ja käsitellään selkä suorana.

Väite siitä, että elvytyspaketti auttaisi Suomen vientiä, on huono. Elvytyspaketti itse asiassa vääristää kilpailua ja vaikeuttaa suomalaisten vientiyritysten asemaa. Italiassa yritykset ovat saamassa kymmeniä miljardeja. Nettomaksaja Suomi saa enintään vähän yli 2 miljardia euroa omia rahojaan takaisin, ja sekin on korvamerkitty ilmastonmuutokseen ja digitalisaatioon. Kilpailuasetelma ei ole reilu. Suomalaiset yritykset lähtevät takamatkalta, ja aivan omaa syytämme.

Suomen kokonaisvastuut kasvavat kasvamistaan. Perustuslakivaliokunta viime kesänä totesi, että vastuun tarkkaa osuutta ja riskiä on mahdotonta arvioida, koska se riippuu pitkän kestoajan vuoksi useista tulevaisuuteen sijoittuvista epävarmoista tapahtumista. Euroopan keskuspankki takaa velkaisia maita rajulla kädellä niin, että lainojen korot pidetään väkisin matalalla. EKP on ottanut aivan liian suuren roolin. Olemme pisteessä, jossa velkarallia ei voi enää lopettaa.

Hallituskin lyö lisää löylyä ottamalla velkaa velan päälle vuodesta toiseen. Elvytykseen tämä on ymmärrettävää, mutta kun hallitus rahoittaa sillä vaaliohjelmaansa, kuten esimerkiksi pidennettyä oppivelvollisuutta. Tämäkin elvytyspaketti tehdään velkarahalla.

Sen, että haluaa pitää Suomen eduista kiinni, ei pitäisi tarkoittaa Eurooppa- tai EU-vastaisuutta. Siinä tilanteessa kuitenkin olemme, ja se on hallituksen syy. Hallitus on neuvottelemalla maalannut itsensä sellaiseen nurkkaan, josta Suomen on hyvin vaikea päästä enää pois. EU:n pitää tarkoittaa vapaata kauppaa sekä tavaroiden ja työvoiman vapaata liikkumista. Eivät perussuomalaiset sellaista vastusta. Perussuomalaiset vastustavat sitä hirviötä, millaiseksi EU on muuttumassa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

23.06 **Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Jatkossa olisi tietenkin toivottavaa, että jos millään vaan on mahdollista, niin siinä kohtaa, kun nuo valiokunnan kokoukset saadaan päättymään — näin ihan omana toiveenani esittäisin sellaista — voitaisiin täysistunto aloittaa mahdollisimman aikaisin sen jälkeen. Nyt esimerkiksi jouduin tuolla odottamaan sen noin neljä tuntia perustuslakivaliokunnan kokouksen jälkeen, ennen kuin vasta pääsin tänne saliin, kun täällä jatkettiin istuntoa. Tämä olisi vaan mahtava juttu, jos jatkossa tässä olisi pienempi aikaväli. Täällä on kuitenkin paljon puheenvuoroja ja nämä kaikki puheenvuorot pitäisi saada käytyä läpi. Tuossa kun varasin puheenvuoroa, niin tässä kuitenkin joutui odottamaan, ja kävin sitten sillä välin saunomassa, ja nyt kun tulin takaisin, oli puheenvuoro.

Mietin siellä saunassa kovasti sitä, mitä Sanna Marin, pääministeri, sanoi, kun hän oli eilen täällä keskustelussa, kuinka hän kehui tätä elpymispakettia, neuvottelutulosta Suomen

osalta. Arvoisa puhemies, hän viittasi siihen, kuinka Suomi oli onnistunut omilla neuvotteluillaan laskemaan tätä avustusmuotoista osuutta 110 miljardilla eurolla. Tuolla saunassa ollessani iski yhtäkkiä semmoinen uusi ajatus ja uusi näkökulma, mitä tässä keskustelussa ei ole oikeastaan hirveästi pidetty esillä. Jos se kerran oli niin erinomainen veto, niin minkä takia Suomi sitten ei olisi vaatinut esimerkiksi, että sitä lainaosuutta nostetaan? Suomihan on korostanut koko ajan, että tämä elpymispaketti on välttämätön koko Euroopalle, on välttämätöntä, että me suomalaisina elvytetään esimerkiksi Italiaa, koska siitä on meille hyötyä. Miksi me jäädään vaan tuollaiseen summaan tämän hallituksen osalta, miksi se elpymispaketti, 750 miljardia, ei kokonaisuudessaan olisi voinut olla vaikka 1 biljoona euroa? Eikö me silloin oltaisi voitu elvyttää paljon enemmän esimerkiksi Italiaa, ja eikö silloin siitä, arvoisa puhemies, olisi ollut meidän omalle teollisuudelle ja meidän viennille huomattavasti enemmän hyötyä? Tässä on järkyttävän iso ristiriita, että samaan aikaan kun sanotaan, että tämä on välttämätöntä, että me hyödymme, niin samaan aikaan sanotaan, että näitä osuuksia neuvotellaan alas.

Tässä minulla on esillä esimerkiksi 9.9.2020 julkaistu Satakunnan Kansan artikkeli, jossa on nämä Sanna Marinin sanat. Hän on korostanut siis... Hänellä yleensä on näitä hokemia, hän hokee näitä samoja argumentteja. Täällä hän toteaa tällä tavalla: ”Marin muistutti, että elpymisvälineen osalta Suomi sai laskettua avustusmuotoisen tuen määrää 110 miljardia euroa. Onnistuimme siis laskemaan avustusten määrän 500 miljardista 390 miljardiin ja samalla vähentämään Suomen maksuosuutta lähes 2 miljardilla eurolla komission alkuperäiseen esitykseen nähden.” Eli toisena pointtina hän kehuu sitä, että 2 miljardilla eurolla on onnistuttu Suomen maksuosuutta laittamaan alaspäin. Mutta jos se maksuosuus, mikä meillä tällä hetkellä on, mikä me maksetaan, hyödyttää Suomea, jos se todellakin hyödyttää Suomea, niin eikö sen maksuosuuden silloin kannattaisi olla huomattavasti, huomattavasti isompi? [Riikka Purra: Pitäisikö meidän esittää sitä?] — No, täällä edustaja Riikka Purra, kovasti arvostamani kollega, sarkastisesti totesi, että pitäisikö meidän esittää sitten, että korotetaan sitä. Tämä oli erinomainen huomio. — Totta kai me tietenkin perussuomalaisina näemme tämän linssinviilauksen läpi. Todellisuudessa tästä ei ole Suomelle taloudellisesti hyötyä, viennin osalta hyötyä. Suomi pystyy selkeästi elvyttämään itse, niin kuin on jo tehnyt, ja tämä elvytyshän, mikä on ikään kuin lahjarahaa ja lahjavelkaa muille maille, tulee vaan sen päälle, jotta voidaan avustaa näitä muita maita.

Tässä on kyllä selkeästi näiden lausuntojen valossa, mitä on sanottu, paljastunut melkoinen sumutus, ja on ikävää näin kansalaisten kannalta, että näitä kahta viestiä, mitä Suomen pääministeri on toistanut — että on pakko tehdä, koska siitä on Suomelle hyötyä, mutta onneksi me saatiin näitä lukuja alas, ettei Suomi niin paljon kärsi — käytetään eri yhteyksissä. Riippuen siitä, mistä keskustellaan, valitaan se tulokulma, mistä lähdetään liikkeelle. Näin ollen, kun kansalainen katsoo poliittista keskustelua siitä tulokulmasta, siitä konseptista, mikä on esitetty, se voi kuulostaa ehkä järkevältä, mutta näitä lausuntoja, mitä meidän pääministerimme on antanut, olisi syytä tuoda yhteen, samaan kontekstiin, ja verrata, ja silloin me huomataan, että Suomen hallitus itse asiassa on tekemässä kaikkien aikojen sumutusta suomalaisille. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen, sen verran tähän teidän puheenne alkuun, että se on aivan oikeutettu toive, että me pystyisimme ennakoimaan eduskunnan aikatauluja paremmin, mutta koska me joudumme aina edellisessä istunnossa ilmoittamaan sen ajankohdan, jolloin seuraava istunto alkaa, niin tässäkin tilanteessa me

jouduimme arvioimaan, kuinka kauan perustuslakivaliokunta kestää. Kun perustuslakivaliokunnan oman arvion mukaan heillä olisi ollut vielä huomennakin istunto ja valmistava keskustelu olisi kestänyt niin kauan, niin sen vuoksi tuo ajankohta oli kello 20. Ja jos mietimme vaikkapa tätäkin istuntoa, niin täytyy sanoa, että suurin osa meistä ei olisi arvannut, että se kestää näin pitkään, emmekä vieläkään osaa arvata, koska se loppuu. [Sebastian Tynkkynen: Kiitoksia oikein paljon tästä vastauksesta, kiitos!]

Mutta nyt seuraavaan. — Edustaja Purra, olkaa hyvä.

23.12 **Riikka Purra ps:** Arvoisa rouva puhemies! EU:n solidaarisuusperiaate pitää sisällään kauniin ajatuksen, niin kuin erilaiset solidaarisuusperiaatteet aina. Valitettavasti tässä koronan aikaan näimme käytännössä, että se ei toiminut. Se ei toiminut esimerkiksi maskien ja muiden suojavälineiden kohdalla. Vaikka tähän oli lainsäädäntöäkin tehty, niin huomattiin, että silloin kun kansallisvaltioilla oli tarve ja oikeastaan hätä, niin se ylitti EU:n solidaarisuusperiaatteen. Todellisuudessa realistisessa maailmassa solidaarisuusperiaatteessakin on kyse rahasta ja solidaarisuus ylipäätänsä maksaa. Tässä elpymispakettitapauksessa solidaarisuus tarkoittaa suomalaisille kiristyvää verotusta, entistä heikompaa julkista taloutta ja epävakaampaa tulevaisuutta. Mikäli finanssiliitto etenee kohti liittovaltiota, niin se Euroopan mittakaavassa tarkoittaa sitä, että Suomi menettää oman hyvinvointivaltionsa.

Täällä edustaja Ronkainen aiemmin kuvasi niitä asioita, joihin me voisimme suomalaisten verorahoja omassa maassamme käyttää lisätäksemme omaa hyvinvointiamme. Monet ovat käyttäneet puheenvuoroja siitä, että elpymisrahastoon liittyvät rahasummat, joita loppujen lopuksi sitten suomalaiset joutuvat maksamaan seuraavan 37 vuoden aikana, eivät ole kuitenkaan niin suuria. Niin, kaikki on tietenkin suhteellista, mihin verrataan, mutta jos yhdistetään se, että tämä velka jatkuu esimerkiksi 37 vuotta, siihen, että vaikkapa Kreikkavastuut kestävät sinne 2080-luvun alkuun, niin en näkisi, että tässä on taloudellisestikaan mistään suunnasta katsoen kovin vähäpätöisestä asiasta kyse. Ja kuten niin monta kertaa aiemminkin, niin kyse on myös periaatteellisuudesta ja ylipäätänsä siitä oikeudellisesta muutoksesta, joka unionille tässä paketin myötä tulee.

Kuitenkin Suomen hallituskin aikoo näitä Brysselin kautta kierrätettyjä rahojaan käyttää myös esimerkiksi hallitusohjelmassa oleviin kirjauksiin, kuten hoitotakuun kattamiseen. Sekin on mielestäni hieman ihmeellistä. Ehkä meillä olisi mahdollisuus toteuttaa hoitotakuuta nopeammin ja parempana, mikäli emme käyttäisi tätä rahaa ensin Brysselissä ja ottaisi sieltä vastaan ohjeita siitä, mitä meidän pitää se käyttää.

Hallitus on perustanut elpymispaketin laillisuuden ja sen perussopimusten mukaisuuden alusta asti tähän yhteen neuvoston oikeuspalvelun lausuntoon. Hallitus on kuitenkin jättänyt mainitsematta, että tämä oikeuspalvelun arvio on useilta kohdin yhtenevä myös sen perustuslakivaliokunnan viimekesäisen lausunnon kanssa, ja sehän korostaa sitä, että komission ehdotus on ennennäkemätön sekä periaatteellisesti että laadullisesti, ja sitä on aikaisemmin pidetty näissä toimielimissä myös oikeudellisesti mahdottomana. Eurooppaoikeuden professori Päivi Leino-Sandberg, jota eduskuntakin on asiantuntijana käyttänyt, on todennut, että näissä oikeuspalvelun tulkinnoissa on tapahtunut perusteellinen U-käännös, joka on mahdollistanut sitten tämän ehdotuksen elpymispaketista ja sen sisällöstä. Hän on korostanut sitä, että nämä oikeuspalvelujen tulkinnat vahvasti heijastelevat suurten jäsenvaltioiden intressejä ja tietenkin neuvoston ja koko unionin institutionaalista etua. Miten muuten se voisikaan olla? Se, mistä me olemme myös pyrkineet täällä muis-

tuttamaan, on, että oikeuspalvelu ei ole riippumaton laillisuusvalvoja. Se ei myöskään ole tuomioistuin.

Täällä salissa mielestäni on käytetty hyviä puheenvuoroja myös sieltä suunnasta, jossa EU:ta erityisesti kannatetaan. Viittaan nyt esimerkiksi kokoomuksen edustaja Rydmaniin, joka aina korostaa, että hän on hyvin Eurooppa-myönteinen ja Eurooppa-mielinen ja juuri siksi vastustaa tätä pakettia. Mielestäni näitä rehellisiä näkemyksiä on hyvinkin ilo kuunnella ja toisaalta arvostaa hänen näkemystään myös siitä, että Euroopan unioni on Suomelle välttämätön.

Toinen jonkin verran ainakin sosiaalisessa mediassa näkyvyyttä saanut EU:n kannattaja ja tämän paketin vastustaja on kokoomuksen entinen meppi ja varapuheenjohtaja Eija-Riitta Korhola. Luen pienen otteen hänen kirjoituksestaan: [Puhemies: 5 minuuttia!] ”Yle uutisoi komission kaavailevan elpymisvälineestä pysyvää mekanismia. Se ei ole ollut tietenkään kenellekään yllätys pitkään aikaan. Vain Suomessa valehdellaan, että tämä on ainutkertainen, tai jos ei valehdella, onko kyse Impivaarasta, jossa muun maailman asioita ei seurata ja jossa halutaan uskoa omaan kuplaansa?”

Sen jälkeen hän käsittelee tätä entisen meppikollegansa ja nykyisen komission varapuheenjohtajan hullunkurista tviittiseikkailua, jota täälläkin on moneen kertaan käsitelty. Eija-Riitta Korhola jatkaa: ”Tämä on niin tyhmä informaatiovaikuttamista, että jokaisen” — ruma sana — ”suomalaisen silmien pitäisi nyt aueta. On selvää, ettei Dombrovskis voinut julkaista tuota tviittiä englanniksi, koska se olisi asiallisesti vale. On selvää, että komission pitää myöntää ajoissa, mistä on kyse — muuten sille voisi käydä huonosti EU:n tuomioistuimessa. Eli toisaalta komission on pakko puhua totta, mutta toisaalta pakko salata. Nyt valittiin englanniksi totuus, suomeksi vale. Ehkä hänellä kuitenkin on nyt selitys, jota myös suomalaiset tulevat käyttämään: ensi kerralla välineellä on jokin toinen nimi.” — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Savio.

23.19 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva EU:n elpymisväline on koronan varjolla laadittu mekanismi, joka vastaa tavoitteiltaan ja osin muodoltaankin vuonna 2010 toteutettua Kreikan tukilainoitusta, vuonna 2011 toteutettua Euroopan rahoitusvakausvälinettä ja vuonna 2012 toteutettua Euroopan vakausmekanismia. Näissä Suomen vastuut ovat noin 10—15 miljardia euroa, ja voidaankin sanoa, että tämä käsittelyssä oleva elpymisrahasto ei ole ainutkertainen. Se nimittäin jatkaa menettelyä, jota hiukan muunnetussa muodossa on erittäin helppo toteuttaa uudelleen ja uudelleen kerta toisensa jälkeen, vaikka meille tätä kertaluonteisuutta on täällä kovasti markkinoitu. Sitä ei myöskään voi pitää missään nimessä väliaikaisena, koska sen toiminta-aika jatkuu peräti vuoteen 2058 asti. Näin pitkässä ajassa Euroopan unionissa ja euroalueella ehtii tapahtua vielä lähes mitä tahansa täysin ennustamatonta, ja näin pitkiin ja laajoihin sitoumuksiin ei pitäisikään siksi suostua ilman äärimmäisen hyviä ja aukottomia perusteluja ja vaikutusarvioita. Nyt sellaisia ei kuitenkaan ole saatavilla, tai ei ainakaan meille kansanedustajille valitettavasti ole kerrottu.

Arvoisa puhemies! Ylivelkaantuneiden jäsenmaiden ja yhteisvaluutan pelastamiseen tähtää myös Euroopan keskuspankin velkakirjojen massiivinen osto-ohjelma, jossa siinäkin Suomella on mittavat vastuut. Tämä osto-ohjelma jo vuodesta 2015 alkaen pitänyt keinotekoisesti korkoja matalalla ja rahamarkkinoita erittäin keveinä, jopa ennennäkemättö-

män keveinä, ja tämä kaikki on mahdollistanut muun muassa Italian rajun velkaantumisen jatkumisen. Ylivelkaantumista ei kuitenkaan voida ratkaista velkaa koko ajan lisäämällä vaan perusteellisilla rakenteellisilla uudistuksilla, joita varsinkin Etelä-Euroopan maiden näyttää kuitenkin olevan lähes mahdotonta toteuttaa nykyisessä EU-ympäristössä.

Arvoisa puhemies! Tämä käsittelyssä oleva elpymisväline merkitsisi Euroopan unionin muuttumista yhä vahvemmin tulonsiirto-, yhteisvelka- ja verounioniksi, ja vieläpä ilman, että jäsenmaiden kansalaisten mielipidettä asiasta kysyttäisiin. Tämä on vastoin EU:n korostamaa demokratiaa ja avoimuutta. Hallituksen ja asiantuntijoiden esittämät perustelut paketin välttämättömyydestä ovat hyvin epätarkkoja ja epämääräisiä, eikä vaikutusarvioita juuri ole. Tämä esitys lepää siis äärimmäisen hataralla pohjalla.

Arvoisa puhemies! Elpymispaketin kasvua lisäävä vaikutus on valtiovarainministeriön muistiossa arvioitu erittäin pieneksi. Näiden arvioiden puuttumisen perusteluksi on kerrottu, että niiden laatiminen on vaikeaa ja maakohtaiset suunnitelmatkaan eivät ole valmiina. Kun paketin maakohtaiset maksut ja saadut netot netotetaan, on kuitenkin ilmeistä, että elpymispaketti on tulonsiirto Välimeren kriisimaille ja Itä-Euroopan EU-skeptisille maille. Tässä on siis todellisuudessa koronapaketin tai elvytyspaketin sijaan poliittista vakautta ostava paketti. On tulkittu, että jos tämä paketti ei toteutuisi, niin monen maan jatkaminen eurojäsenenä ja olemassa olevien velkojen kunnioittaminen saattaisivat vaarantua. Tämä tulkinta tarkoittaisi paketin lisäävän moraalikatoa tarjoamalla palkinnon huonosta taloudenpidosta ja jopa suoranaisesta kiristyksestäkin, mihin ei tietenkään missään nimessä tule suostua. Siihen Suomen hallitus näyttää kuitenkin nyt kokoomuksen avuliaalla tuella olevan suostumassa.

Arvoisa puhemies! Suomi on tässäkin välineessä jälleen kerran merkittävä nettomaksaja. Sen sijaan suurimmat saajamaat eivät ole Suomen tärkeimpiä kauppakumppaneita. Kilpailijamaiden rahoittaminen veronmaksajiemme kustannuksella johtaa mitä ilmeisimmin maamme kilpailukyvyn heikkenemiseen. Perussuomalaisten olisi helppo tukea ratkaisua, jossa hylkäämällä elpymisvälineen voisimme käyttää aiottuja varoja oman maamme kilpailukyvyn parantamiseen. Tällöin velkaantuva taloutemme vahvistuisi, työllisyys paranisi ja hyvinvointi Suomessa elpyisi. Samalla — ja mikä ehkä kaikkein tärkeintä — Euroopan unioni joutuisi aidosti huomaamaan, [Puhemies: 5 minuuttia!] ettei mikä tahansa hätäisesti kyhätty viritelmä mene läpi jäsenmaissa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mari Rantanen.

23.25 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Savio käytti tässä erinomaisen puheenvuoron, ja tämä tulkinta siitä, että tässä ostetaan nyt poliittista vakautta, on varmasti se kaikkein lähimpänä totuutta oleva tulkinta.

On pakko sanoa tähän väliin, ottaen huomioon kaikki ne faktat, joita meillä tästä paketista on olemassa, että olen kyllä harmikseni lukenut tänään sosiaalisesta mediasta sekä muualta mediasta sitä, että meidän pitäisi täällä lopettaa puhuminen tästä paketista. Mielestäni näin ei ole. Täällä on huomattava määrä asioita, joita myös kansalaisille on tästä talosta kyettävä viestimään.

Kuten tässä on käyty läpi, niin siellä ei ole pelkästään Italia, vaan siellä on myöskin muita Etelä-Euroopan maita. Kuten eilen oli puhetta, niin todella Kreikan ja Espanjan pääministerit tapasivat tällä viikolla ja yhteistuumin totesivat, että kun tämä paketti menee läpi,

niin tulee seuraavia paketteja, ja tämä on käytännössä EU:n integraation eli liittovaltion syventämistä.

Korjatkoot arvostamani kollegat, jos olen väärässä, mutta nähdäkseni Italian valtionvelka on noin 2 600 miljardia, ja siellä ovat suurimpina rahoittajina sekä Ranska että Saksa. Näin ollen on varmastikin niin, että kun he eivät saa rakenteellisia uudistuksia maassansa tehtyä eikä heidän veronkeräyskykynsä omissa maissaan ole parantunut, niin käytännössä ei ole muuta vaihtoehtoa kuin rahoittaa heitä muiden EU-maiden tuella. Ja jos ajatellaan nyt, että tästä paketista vaikkapa Italia saa sen 200 miljardia, niin kuinka todennäköistä on, että heidän taloutensa kasvaa niin paljon, että he saavat maksettua näitä valtionsa velkoja, jotka ovat siis 2 600 miljardia?

Tältä osin en yhtään ihmettele näitä lausuntoja, joita tulee erityisesti Italiasta, mutta myös muista Etelä-Euroopan maista, että paketteja tarvitaan lisää — mutta eihän näin voida jatkaa. Käytännössä katsoen nyt nämä paketit sekä tämä eurooppalaisen sosiaaliturvan harmonisointi on ihan toivoton — toivoton — paketti niille maille, joilla toistaiseksi vielä rahaa riittää, mutta kuten olemme nähneet, Suomessakin valtion velkaantuminen on hurjassa nousussa. Itse jotenkin muistelen sitä aikaa, kun Kreikan tukipaketit tehtiin. Siihen jamaan ei itseänsä kannata ajaa, mutta en tiedä, miten me pystytään välttymään siltä esimerkiksi Suomessa, kun me samaan aikaan rahoitamme omaa julkista sektoriamme, lisätään menoja sinne, ja sitten pitäisi vielä maksaa muidenkin maiden toimintaa. Tämä on täysin mahdoton yhtälö.

Mitä tulee tähän pakettiin, niin ajatelkaapa nyt, mikä veroaste meillä on tällä hetkellä Suomessa. Sitten siihen lisätään EU-veroja, ja täällä puhutaan jo kovasti maakuntaverostakin. Me emme selviä tästä verotaakasta myöskään, ja pidän aika erikoisena myöskin sitä, että valtioneuvoston selonteossa EU-politiikasta todetaan, että ”julkisten palveluiden kestävä rahoitus edellyttää veropohjan tiivistämistä kansainvälisesti” — käytännössä se lukee täälläkin, että me hyväksymme nämä EU-verot. Suomi ilmeisesti suhtautuu positiivisesti näihin veroaloitteisiin, ja on kyllä vaikea nähdä, että nämä kaikki faktat johtaisivat mihinkään hyvään Suomessa.

Arvoisa puhemies! Täytyy todeta, kuten tässä on käytykin läpi, että kun pääministeri Marin totesi, että näissä neuvotteluissa on onnistuttu erinomaisesti, niin kaiken tämän tiedon pohjalta sopii kyllä kysyä, miltä osin onnistuttiin, kun siinä tulee vähän... En tiedä, kuinka moni täällä muistaa vanhan sketsiohjelman Kummelin, jota pyöritettiin 90-luvulla. Siinä oli tällainen sketsi, kun apinaa koijataan. En voi välttyä välillä siltä assosiaatiolta, että Suomi on EU:ssa kuin Kummelin sketsin apina, jota toistuvasti ja toistuvasti koijataan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ranne.

23.32 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa rouva puhemies! Mediassa on kysytty, onko Suomi törmäyskurssilla EU:n kanssa. Tutkijoiden mukaan käynnissä on elvytyspakettia isompia kuvioita, joista Suomessa ei uskalleta keskustella. Keskustelu ja uskallus eivät jää kiinni ainakaan perussuomalaisista. Olemme valiokunnissa sekä tässä salissa aikaisemmin ja nyt tällä viikolla käytävässä keskustelussa tuoneet systemaattisesti ja analyyttisesti esille kaikki ne isommat kuviot, jotka EU:ssa on käynnissä ja joista pitää keskustella nyt. Hallituspuolueilta ja kokoomukselta vain tuntuu puuttuvan kiinnostus tai ehkä sitten se uskallus keskustella. Kyse on vastuun pakoilusta antamalla Suomelle vahingollisen kehityksen ta-

pahtua. Voin niin jo kuulla korvissani ne mainittujen puolueiden kommentit tulevina vuosina, kun keskustellaan suomalaisten EU-verotaakasta, siitä, että nämä asiat olisi pitänyt ottaa ajoissa esiin ja nyt näihin kaikkiin on jo sitouduttu vuonna 2021.

Se on totta, että elpymisväline vie huomiota toiselta tärkeältä asialta eli omien varojen järjestelmään kaavaillulta muutokselta. Italian pääministeri Mario Draghi paalutti Italian alahuoneen kyselytunnilla, että uusien sääntöjen on vähennettävä kasvavia eroja jäsenvaltioiden talouksien välillä ja saatettava päätökseen Euroopan institutionaalinen rakenne. Draghin ja ilmeisesti hänen panttivankinaan olevan komission selkeänä tavoitteena on rakentaa itsenäisesti velkaa ottava unioni, jonka velkojen vakuutena toimii EU:n oikeus verottaa jäsenmaiden kansalaisia. EU:n luomat yhä uudet menorasitteet tulevat kansallisilla veroilla kustannettavien päälle, jolloin se kokonaisverorasitus väistämättä nousee. Tulonsiirrot tapahtuvat sitten niin, että EU käyttää pohjoisesta keräämänsä rahat etelän rahoittamiseen. Kuvitelkaapa Suomea ja kansalaisraukkoja tässä mallimaassa muutaman vuoden päästä: heitä verottavat suoraan ja epäsuorasti kunta, hyvinvointialue, Suomen valtio sekä vielä EU. Elpymisväline vie huomiota tältä keskustelulta, koska sillä pyritään sitomaan jäsenvaltiot uusiin rakenteisiin ennen kuin niitä on ehditty kunnolla yhdessä suunnitella ja hyväksyä. Jos ja kun EU:ta ollaan muuttamassa, perussuomalaiset haluaisivat ensin käsitellä tarpeet ja toiveet kansallisesti ja sitten suunnitella säännöt rauhassa etukäteen muiden jäsenmaiden kanssa ja lopulta antaa kansalaisten päättää etukäteen, hyväksyvätkö vai hylkäävätkö, ennen kuin uusia rakenteita otetaan käyttöön. Sellaista kutsutaan demokratiaksi.

Demokratian kannalta erittäin haitallinen on myös menettely, jossa hallituspuolueet ja kokoomus eivät antaudu tähän keskusteluun täällä eduskunnassa mutta eduskunnan ulkopuolella järjestetään massiivinen vyörytys, jossa media, eri omia etujaan ajavat intressipiirit, valikoidut päivystävät tutkijat ja asiantuntijat ja jopa salaiset ja julkiset EU:n virkamiehet täyttävät ilmatilan jatkuvalla propagandallaan ja perussuomalaisten demonisoinnilla. Kriittistä ja vapaata mediaa edustavat satunnaiset toimet ja mielipiteet, joissa melkein arvostellaan prosessia ja ratkaisuja, mutta sitten lopuksi kuitenkin noustaan siihen haukuttuun junaan, jotta leipää olisi huomennakin.

Elpymisvälinekeskustelussa media ja tutkijatkin ovat taantuneet tasolle, jossa väitetään käsitteillä ”kertaluonteinen” ja ”ainutkertainen” olevan jotain eroa. Paketti on kuulemma kertaluonteinen mutta ei välttämättä ainutkertainen. Ihan kuin tällaisella sanakikkailulla voitaisiin pitää pääministeri Marinin väitettä elpymisvälineen kertaluonteisuudesta totena ja samaan aikaan sujuvasti hyväksyä vastaavien järjestelyjen tuleva toistaminen.

Arvoisa rouva puhemies! Toistettavuuden kannalta molemmat käsitteet tarkoittavat aivan samaa. Kertaluonteinen tarkoittaa vain yhden kerran tapahtumaa, ainutkertainen tarkoittaa toistumatonta. On vanha kikka luoda päätöksentekijöille illuusio pakottavasta kiireestä ja vaihtoehdottomuudesta. Suomen ei tule taipua painostukseen ja myyntimiesten kikkailuihin. [Puhemies: 5 minuuttia!] Aikaa ja vaihtoehtoja on taas yllin kyllin, kun hylkäämme nyt tämän omien varojen päätöksen ja pakotamme EU:n palaamaan perimmäisten sääntökysymysten äärelle.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

23.38 **Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Valitettavasti tämä aika käydä tätä tärkeätä keskustelua meidän ministeriön ja hallituspuolueitten edustajien kanssa on kovin rajallista. Täällä voimme sitä tietenkin jatkaa. Harmillista, että he eivät ole

täällä läsnä. Nimittäin ei ole kovasti... Totta kai yritin saada puheenvuoron ja ymmärrän, että täällä on paljon edustajia, halutaan saada kysymyksiin vastauksia, ja se tarkoittaa sitä, että valitettavasti kaikkiin kysymyksiin ei saada vastauksia. Ja kaikkiin väitteisiin, mitä hallituspuolueitten toimesta on esitetty tämän elpymispaketin puolesta, me emme valitettavasti ole samoissa istunnoissa päässeet vastaamaan, koska he ovat täällä hetken aikaa ja sen jälkeen lähtevät pois, ja me emme pääse enää heitä haastamaan.

Luin tuota eilistä pöytäkirjaa vielä läpi näitten hallituspuolueitten edustajien ja kokoomuksen edustajien osalta, niitä väitteitä, mitä he olivat esittäneet, ja siellä oli itse asiassa useampiakin, mihin haluaisin tarttua. Mutta yksi keskeisistä väitteistä, johon nyt tuli uutta tietoa ja itse asiassa erityisesti asiantuntijan tietoa, oli tämä, kun vedottiin useampien edustajien toimesta tähän valtiovarainvaliokunnan mietintöön, johon saatiin Suomen osalta näitä ponsia, jotka sitten jatkossa tulisivat velvoittamaan siltä osin, että paketti olisi ainutkertainen ja tarkkarajainen ja että tämä ei todellakaan toistuisi. Esimerkiksi kokoomuksen edustaja Arto Satonen, joka on julkisesti ilmoittanut, että hän tulee äänestämään ”jaa” tämän paketin puolesta — tiedoksi vaan kansalaisille, että hän on Sastamalasta, voitte päättää seuraavissa vaaleissa, haluatteko tällaisia törsääjiä päästää uudelleen eduskuntaan — sanoi tällä tavalla: ”Miten Suomi aikoo nyt viedä konkreettisesti eteenpäin niitä valtiovarainvaliokunnan lausumia, joita tässä salissa hyvin vahvasti tuetaan?” Ja toinen edustaja, keskustan Arto Pirttilahti, puolestaan totesi ylpeänä: ”Ne ponnet, mitkä siellä ovat, mitkä on valtiovarainvaliokunta asettanut, ovat kovin hyviä ponsia, ja toivon, että tämä paketti tässä muodossa tullaan hyväksymään.”

No, tässä aivan uusimpana tosiaan, niin kuin tviittasin, on tullut uutta asiantuntijatietoa tämän meidän keskustelun aikana, ja haluaisin nyt viitata itse asiassa Suomenmaan omaan artikkeliin, mikä tässä tehtiin. Nimittäin meillähän on Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenenä Hannu Takkula, joka ei pelkästään ole tässä nykyisessä virassa toimimassa, vaan hän on myöskin entinen europarlamentaarikko, joka on ollut näissä EU-pöydissä ja aivan ytimessä jo pidempään, ja hän itse asiassa hyvin tarkasti tuntee nämä käytännöt, miten EU toimii, mitä jäsenvaltioiden huomioita, reunaehtoja, ponsia otetaan tarkasteluun tulevissa neuvotteluissa ja mitä ei. Hän jos joku on ammattilainen ja asiantuntija, ja hän on tuonut tämän uuden lausunnon tähän keskusteluun, kun me ollaan sitä käyty — niin kuin huomataan, koko ajan tulee näitä uusia näkökulmia. Täällä Suomenmaan artikkelissa... Suomenmaa on siis keskustan pää-äänenkannattaja, ja nyt kannattaa joka ikisen keskustan kansanedustajan kuunnella tarkasti eikä tämän jälkeen toistaa enää sitä argumenttia, että nämä Suomen valtiovarainvaliokunnan ponnet tulisivat takaamaan sen, että tämä paketti olisi ainutkertainen. Tämä Suomenmaan otsikko kuuluu seuraavalla tavalla: ”EU-tilintarkastaja Takkula Suomen elpymispakettirajauksista: ’Ei ketään kiinnosta’.” Aika tylyä tekstiä, ja keskustan pää-äänenkannattajassa Suomenmaassa. Tämä ei ole mikään jonkun toisen, kilpailevan puolueen, vaikkapa meidän perussuomalaisten, äänenkannattaja, vaan tämä on ihan tylysti keskustan oman lehden otsikko.

Ja luen lainauksen tästä Suomenmaan uutisartikkelista. Täällä toimittaja Santeri Lampi kirjoittaa näin: ”On väitetty, että valtiovarainvaliokunnan asettamat ehdot paaluttavat Suomen EU-politiikan linjaa pitkälle tulevaisuuteen ja ovat viesti niille, jotka haluavat kasata uusia paketteja. Hannu Takkulasta mietinnöllä ei juuri ole virkaa EU-pöydissä. Rehellinen vastaus on, että ei ketään kiinnosta valtiovarainvaliokunnan mietinnön tarkat linjaukset.” Ja tämä Hannu Takkulan sitaatti jatkuu: ”Taitaa nyt olla sillä tavalla, että pakettia kannattavat katsovat saavansa päätökselleen lisää oikeutusta ja turvaa.” ”Takkula ei usko, että uu-

den kriisin koittaessa Suomi voisi ’mennä näiden paperien taakse’. Hän huomauttaa, että politiikassa tilanteet muuttuvat nopeasti — vielä pari vuotta sitten koronapaketti ei olisi mennyt läpi. Konkarivaikuttaja näkee, että vanha mietintö tuskin sitoo seuraavaa tai sitä seuraavaa eduskuntaa, kun uusia toimia vaativia tilanteita ilmestyy niiden pöydälle.” Ja, hyvät ystävät, tämä Hannu Takkula, joka on myöskin ex-europarlamentaarikko, on aivan umpikeskustalainen. Hän on pitkän linjan keskustavaikuttaja, joka on ollut [Puhemies: 5 minuuttia!] näissä EU-pöydissä hyvin pitkään, ja nämä ovat hänen sanojaan keskustalaisille kansanedustajille.

Arvoisat kollegat, teillä on vielä mahdollisuus pyörtää päätöksenne lähettää nämä suomalaisten rahat Eurooppaan. Jos te keskustalaiset kansanedustajat tulette meidän perussuomalaisten linjalle tässä asiassa kaatamaan tätä pakettia, niin Suomi voi vihdoin vaikuttaa sen puolesta, että tämä liittovaltiokehitys ei mene eteenpäin ja että uusia paketteja ei voida neuvotella. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ronkainen.

23.44 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Taloussanomien erikoistoimittaja Jan Hurri kirjoitti jo tammikuussa, kuinka elpymispaketin jälkeen Suomen saattaa olla mahdotonta torjua yhä uusia EU:n ”väliaikaisia” yhteisvelkoja. Hurrin mukaan jos tätä esitystä omista varoista lukee rinnakkain valtioneuvoston selonteon EU-politiikasta kanssa, käy selväksi, että tällaisella suunnitelmalla Suomi saa vastaisuudessakin maksaa poikkeuksellisia ja väliaikaisia menoja ja yhteisvelkoja.

EU:n perussopimusten mukaan tulojen ja menojen tulisi olla budjetin sisällä ja lisäksi niiden on oltava tasapainossa. Perussopimukset myös kieltävät budjettimenojen rahoittamisen velkarahalla. Samojen perussopimusten mukaan jäsenmaat tai EU itse eivät saa ottaa kantaakseen muiden jäsenmaiden vastuulle kuuluvia menoja tai velkoja. Elpymispaketin oikeuspohjaa perustellaankin klausuulilla, jossa yhtä jäsenmaata koetteleva luonnonkatastrofi tai muu vastaava jäsenmaan oman vaikutuspiirin ulkopuolelta iskenyt kriisi on ainut poikkeus, josta selviämiseksi muiden jäsenmaiden on lupa auttaa hätään joutunutta maata. Tässäkin on käytetty jo luovaa tulkintaa, sillä koronakriisi vaikuttaa kaikkiin maihin, ei ainoastaan yhteen jäsenmaahan. Tätä niin kutsuttua solidaarisuuspykälää olisi täysin mahdollista soveltaa yhdessä perussopimuksen no bail-out -kiellon kanssa silloin, kun se kohdistetaan yhteen katastrofin runtelemaan maahan.

EU-juristit tekevät perussopimusten tulkinnasta muutenkin taidetta. Elvytysrahaston oikeudellisen rakenteen ainoa olennainen tarkoitus on ottaa EU:n vastuulle sen historian mittavin velkamäärä siten, että velka pysyy EU:n budjettitalouden ulkopuolella ja kirjautuu budjettiin kirjattaessa tuloksena. Kyse on sellaisesta kirjanpidollisesta kiepautuksesta, jolla kierretään kielto budjetin alijäämäisyydestä ja tilkitään se velalla niin, ettei se näkyisi liian selkeästi EU:n kirjoissa ja kansissa.

Erityisen kyseenalaiseksi elvytyspaketin ja velanoton tekee se, että ensi kertaa sitä on tarkoitus käyttää vastikkeettomien avustusten eli lahjarahan jakamiseen jäsenmaille. Yhtä kyseenalaista on se, että hallituksen esityksessä avustusta on ohjattava tarkasti vain ja ainoastaan koronakriisin vaikutuksiin. Kuitenkin suurin osa avustuksista on tarkoitus käyttää EU:n yleishyödyllisiksi katsomiin menoihin, kuten vihreään siirtymään tai digitalisaatioon, joilla ei ole mitään tekemistä koronakriisin tai sen terveysvaikutusten kanssa.

Eilen Jan Hurri kirjoitti Taloussanomissa osuvasti: ”Italia ei edes teeskentele, että elvytysrahojen tarve johtuisi vain koronasta.” Italia on saamassa suurimman potin elvytyspaketista, noin 200 miljardia euroa. Italian hallitus on laatinut ja tässä kuussa julkistanut elvytysvarojen käyttöä ohjaavan elpymis- ja palauttamissuunnitelman. Suunnitelman esipuheessa, jonka on allekirjoittanut Italian pääministeri Mario Draghi, löytyy häpeämätön kuvaus siitä, mistä Italian taloushaasteet johtuvat: eivät suinkaan koronakriisistä vaan euroajan alusta asti maata vaivanneesta talousanemiasta. Tuohon talousanemiaan ovat Draghin mukaan vaikuttaneet hidas talouskasvu muihin Euroopan suuriin valtioihin verrattuna, Italian kyvyttömyys tarttua digitaaliseen vallankumoukseen, asianmukaisen infrastruktuurin puute ja pieniin ja keskisuuriin yrityksiin perustuva talousrakenne. Edes Italia ei vaivaudu enää esittämään, että kyse olisi mistään koronaelvytyksestä. Herää kysymys, milloin Suomen hallitus aikoo myöntää tämän.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Reijonen.

23.50 **Minna Reijonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Yhteisvastuullisia velkoja on haluttu jo vuodesta 2015. Ranskan ja Saksan talousministerit halusivat euroalueelle yhteisen budjetin, verojen keruun ja palkkojen harmonisoinnin. Myös Euroopan keskuspankki haluaa euromaille yhteisen valtiovarainministeriön. Saksa ja Ranska ovat ehdottaneet euroalueelle yhteistä budjettia ja verojen keruuta.

Suomen oma kansa maksaa eikä edes pääse äänestämään. Suomessa on työelämässä 2,2 miljoonaa suomalaista. Heidän maksamillaan verotuloilla alamme siis avustamaan väkirikkaita etelän maita. Pitääkö maita, jotka eivät saa verotustaan, harmaata taloutta tai velkaantumistaan kuntoon, tukea köyhempien maiden talouksien lompakosta? Minun mielestäni ei missään tapauksessa.

Yksi Emun keskeinen kriteeri on velkasuhde: Sen tulisi olla kaikissa euromaissa alle 60 prosenttia bruttokansantuotteesta. Näinhän ei kuitenkaan ole. Minulla on tässä esimerkkejä julkisen talouden velasta bruttokansantuotteesta prosentteina vuodelta 2019, elikkä vuonna 2019 ei vielä korona kovin ollut runnellut maita: Kreikka 174,9; Italia 133,7; Portugali 119,5; Belgia 101,3; Ranska 99; Kypros 96,4; Espanja 96,3; Kroatia 70,9; Suomi 58,3; Malta 42,8; Islanti 38,3; sitten Ruotsi vertailun vuoksi 34,4; Tanska 33; Norja 32,1; Turkki 30,9 ja Viro 8,5. Tilanne on ymmärrettävästi muuttunut koronaepidemian ja siihen liittyvän elvyttämisen aikana. Tästä listasta käy kuitenkin ilmi, että osa maista on velkaantunut aivan holtittomasti jo ennen koronaepidemiaa. Tämä listahan on vuodelta 2019. Mielenkiintoista tässä listassa on verrata Suomea muihin Pohjoismaihin, puhumattakaan Virosta. Erot ovat nimittäin hurjat. Nyt kuitenkin hallitus apupuolueineen on laittamassa suomalaisen veronmaksajan näistäkin vastuuseen sitomalla meidät järjettömään ja kohtuuttomaan velkaan yli 30 vuoden ajaksi — yli 30 vuoden ajaksi — puhumattakaan jo monessa paikassa kerrotusta liittovaltiokehityksestä.

Vasta äskettäin vihreä meppi kirjoitti Twitterissä: ”Ennen elpymispakettia Italia oli horjumassa EU-kielteiseen suuntaan, kenties eroa kohti. Paketti käänsi Italian oikeiston EU-myönteiseksi. Koko tämä rakennelma romahtaa, jos solidaarisuutta elvyttämisessä ei ole.” Siis Euroopan parlamentin jäsen kirjoittaa avoimesti, että paketilla on ostettu Italian oikeisto EU-myönteiseksi — siis ostettu Italian oikeisto EU-myönteiseksi, hetkinen. Meille perustellaan pakettia koronaelvytyksenä, mutta toisaalla suoraan EU-parlamentista kerrotaan, että kyseessä on lahjus kääntämään Italia pysymään EU:ssa. Jotenkin tämä ei mene

minun oikeustajuuni. Onkohan tässä tullut virhe? Kyllä pitäisi lähteä uusiin neuvotteluihin. Ei tällaista pakettia missään nimessä Suomen tule hyväksyä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mari Rantanen.

23.54 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Joku aika sitten edustaja Tynkkynen piti erinomaisen puheenvuoron, jossa hän siteerasi keskustavaikuttaja Hannu Takkulaa, joka toteaa, että ketään eivät kiinnosta valtiovarainvaliokunnan mietinnössä olevat lausumat. Kysyin eilen täysistunnossa myös ministeri Marinilta, vaikuttavatko nämä, kun kerran perustuslakivaliokunnan lausumakaan ei vaikuttanut. Tässä talossa on nähdäkseni tähän mennessä noudatettu perustuslakivaliokunnan näkemyksiä hyvin tarkkaan, mutta viime kesänä kävi niin, että vaikka perustuslakivaliokunta lausunnossaan totesi, että ”valtioneuvoston ei tule asian käsittelyn tässä vaiheessa hyväksyä tai edistää nyt ehdotettua unionin lainanottoa ja jäsenvaltion siihen kytkeytyvää vastuuta avustusmuotoisista tukivälineistä”, niin jostain syystä tämä lausuma ei koskaan näkynyt suuren valiokunnan opastuksessa, mikä hallitukselle annettiin näihin neuvotteluihin, ja tämä on siis täysin käsittämätöntä. Nyt täällä salissa sitten kansalaisille puhutaan, että kun valtiovarainvaliokunnan mietinnössä on lausumia, niin niillä ohjattaisiin Suomen EU-politiikkaa. Tämä ei pidä paikkaansa, ei kerta kaikkiaan pidä paikkaansa, ja tässä nimenomaan palaan jälleen kerran, arvoisa puhemies, siihen rehellisyyteen, jota tässä talossa kyllä pitäisi kansalaisille olla.

Olen itse ajatellut niin, että me olemme täällä suomalaisten edustajia. Olemme Suomen kansan edustajia, ja meidän tehtävämme on kaikessa toiminnassa pitää etusijalla Suomen ja suomalaisten etu ja kertoa heille rehellisesti päätöksenteosta ja niistä perusteista, joita siinä on. Jollakin tavalla erityisesti nyt tämä paketti ja tämän paketin käsittely ovat olleet surullista seurattavaa sen osalta, että meidän annetaan ymmärtää aivan toista kuin mitä on tämän paketin sisältö ja erityisesti nyt nämä lausumat, ja valitettavasti näihin pohjautuen ja näillä perustellen esimerkiksi kokoomuksen kansanedustajat aikovat äänestää tämän paketin puolesta tietäen, että nämä lausumat eivät tule vaikuttamaan jatkossa Suomen EU-politiikkaan.

On tietyllä tavalla hyvin surullista myöskin se, että täällä ei nyt ole muita kuin perussuomalaisia keskustelemassa tästä asiasta. Nimittäin on myöskin niin, että jos on tätä pakettia puolustavia, heidän pitäisi olla täällä perustelemassa niitä kantojansa. Me olemme esittäneet täällä nyt varsin pitkässä istunnossa huomattavan määrän faktoja, joita tähän pakettiin liittyy, huomattavan määrän asiantuntijoiden näkemyksiä, joiden perusteella tätä ei tule hyväksyä, ja näen kyllä niin, että Suomen kansalaisilla on oikeus kuulla nämä kaikki perusteet, miksi me olemme sitä mieltä, että tämä ei ole Suomelle ja suomalaisille parhaaksi.

Arvoisa puhemies! EU-toiminta ylipäätänsä on ollut hyvin hämmentävää. Tuskinpa suomalaiset tietävät sitäkään, että EU:sta tuli vastikään eduskunnalle esitys uudeksi digipalvelusäännökseksi, jossa komissio ottaa valtaa siihen, millaista sisältöä internetissä pyörii. Komissio nimeäisi jokaiseen jäsenvaltioon koordinaattorin, jolle tulisi erittäin laajat valtuudet toimia. Koordinaattori voisi myös palkata trusted flaggereita, ilmiantajia, jotka voivat etsiä netistä laitonta sisältöä, jota ei ole edes määritelty. Meidän maailmassamme laiton sisältö on sitä, minkä rikoslaki kieltää, mutta EU:n laiton sisältö on todennäköisimmin jotain muuta, koska sitä rikoslain kieltävää sisältöä ei ole määritelty. Tämän tyyppiseen toimintaan me olemme menossa. Ajatelkaa, että tälle koordinaattorille esitetään valtuuksia tehdä kotietsintöjä. Kyllä sanoisin, että nyt pitäisi olla erityisen tarkkana siinä, mi-

hin suuntaan EU menee. Nimittäin tämä ”laiton sisältö” voidaan lopulta tulkita esimerkiksi tämän tyyppiseksi kriittiseksi puheeksi EU:ta ja sen esityksiä ja organisaatiota kohtaan, ja pahoin pelkään, arvoisa puhemies, että jonakin päivänä me tämänkin näemme, että komissio, tuo uusi keskuskomitea, kieltää tämän kriittisen keskustelun. Siltäkin osin tässä täytyy olla erityisen huolissaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kotiaho.

0.01 **Jouni Kotiaho ps:** Kiitos, rouva puhemies! Ei ole vieläkään muita kuuntelijoita kuin perussuomalaisia salissa. — No, jatketaan.

Hallitus on alusta alkaen markkinoinut tätä elvytyspakettia kansalaisille ja myös täällä eduskunnassa täysin virheellisin ja harhaanjohtavin perustein. Minä puhun nyt vain hallituksen tietoisesta vääristelystä, kansalaisten harhaanjohtamisesta — joku muu voisi käyttää kovempaa kieltä ja syyttää hallitusta suoranaisesta valehtelusta, kuten valtavassa kansalaispalautteessa asiasta ahdistuneina meille kaikille yhä enemmän kerrotaan ja kirjoitetaan. Elikkä kansalaiset ottavat yhteyttä ja ovat huolissaan tästä meidän sitoutumisestamme isoihin velkoihin ja rikkaimpien maitten velkojen maksuun.

Kansalaisten hätä ja ahdistus EU-elvytyspaketin hyväksymisestä ja sitä kautta suuren osan itsenäisyytemme menettämisestä on aitoa ja todellista. Kukaan vastuullinen päättäjä ei voi tosissaan olla sitä mieltä, että kansa olisi tässä asiassa väärässä, päinvastoin. Moni niin sanottu asiantuntijakin on tämän todennut ja tästä varoitellut. Kukaan vastuullinen päättäjä ei voi olla ottamatta tätä huomioon, ja silti vihervasemmistohallitus keskusta tahdottomana apupuolueenaan vie tätä pakettia vänkäämällä eteenpäin. Kauas on tultu niistä ajoista, kun keskustakin vielä kuunteli omaa kenttäänsä. No, keskusta saa tästä kovan rankaisun tulevissa kuntavaaleissa, mutta valitettavasti itsenäisyyden tuho aiotaan viedä päätökseen jo ennen kuntavaaleja.

Kansallinen itsemääräämisoikeus on ollut kommunistiselle aatteelle vieras ajatus jo 1800-luvulta, heidän pääideologinsa Karl Marxin ajoista lähtien. Kommunistinen aatemaailma alisti Neuvostoliiton aikana kansallisaatteet, alisti ne väkivalloin kommunismin alle. Sitten myöhemmin balttimaatkin itsenäistyivät ja saivat kansallisen itsemääräämisoikeuden itselleen, mutta siinä meni vuosikymmeniä. Suomessa kommunismin suora perillinen aatteineen ja kaikkineen on vasemmistoliitto, suurelta osin myös vihreät, joiden näkyvissä riveissä on ollut alusta saakka ja on nykyäänkin hyvin monia entisiä taistolaiskommunisteja. Sosiaalidemokraatit olivat Väinö Tannerin aikaan ennen sotia ja pitkälle vielä sotien jälkeenkin ehkä jopa kaikkein vankin, vaikutusvaltaisin kansallista itsemääräämisoikeuttamme puolustanut puolue, mutta nyttenhän sekin on mennyt. Nykyhallituksessa demarit ajavat EU:ta kohti liittovaltiokehitystä, johon tämä EU-elvytyspaketin hyväksyminen meidät vääjäämättä johtaa. Se johtaa meidät EU-maiden velkojen yhteisvastuuseen todellisuudessa jo heti, vaikka tätä tosiasiaa on yritetty hallituksen taholta kaikin tavoin piilotella. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Purra.

0.06 **Riikka Purra ps:** Arvoisa puhemies! Suomen perustuslaki puolustaa kansallista budjettisuvereniteettiä eli sitä, että Suomi päättää itse, mihin ne veronmaksajilta kerätyt rahat käytetään. Tämä uusi elpymisrahasto tulee rikkomaan tätä periaatetta, ja Suomi saate-

taan tilanteeseen, jossa se ei ole enää perinteisessä mielessä täysivaltainen. Tällaisen arvion on tietysti tehnyt myös perustuslakivaliokunta. Itse en haluaisi, että Suomen perustuslaki on yhtä joustava kuin EU:n omat säännöt. Hyvin useinhan muunlaisissa asioissa kuulemme, että perustuslakimme on hyvinkin ehdoton.

Viimeisen reilun kymmenen vuoden muutokset EU:n toiminnassa ovat niin merkittäviä ja laajakantoisia, että on täysin oikeutettua sanoa, että Euroopan unioni on erilainen ja eri asia kuin vuonna 1995. Oleellista on, että meidän jäsenyytemme jälkeen, tuon neuvoa-antavan kansanäänestyksen jälkeen, kaikki muutokset Suomenkin osalta on tehty ilman asioiden altistamista kansalaiskeskustelulle demokraattisista päätöksistä puhumattakaan. Se, että varsinaisia EU-päätöksiä tekee kulloinenkin hallitus tai pääministeri, ei valitettavasti takaa aitoa demokraattisuutta ja kansan valintaa useammastakaan syystä. Ensinnäkään EU ei ole riittävän merkittävä tai ollenkaan merkittävä teema eduskuntavaaleissa. EU:sta puhutaan eduskuntavaalikampanjan aikana hyvin vähän. EU-myönteisille puolueille tämä on tietenkin etu. Toinen edelliseen liittyvä seikka on se, että meillä ei ole juuri sen paremmin mediaa kuin muutakaan kansalaiskeskustelua tai edes kriittisen arvioinnin kulttuuria, joka tarkastelisi EU:ta useammasta näkökulmasta. Mikäli ja kun EU:sta puhuttaessa abstraktit, jopa mystiset niin sanotut hyödyt aina otetaan annettuina eikä konkreettisia kustannuksia ja muita negatiivisia seurauksia lasketa tai yksilöidä, tulos on juuri tämä. Silloin EU:sta kriittisesti puhuvat leimataan aina populisteiksi, ikään kuin se vaatimus, mitä täällä salissakin päivästä toiseen esitämme, että vaadimme monipuolisempaa tarkastelua, rehellisempää ja kriittisempää tarkastelua, olisi itsessään poliittisesti jotenkin löyhää ja jotenkin ehkä vähemmän nokkelia äänestäjiä kosiskelevaa — näin ei tietenkään ole.

Suomalaisen EU-kriittisen puolueen se asettaa myös vaikeaan asemaan. Yhdelläkään puolueella ei ole resursseja eikä mahdollisuuksia itse yksin muuttaa tätä asetelmaa. Tilanne, jossa se joutuu, eli me joudumme, samaan aikaan rakentavasti sekä kyseenalaistamaan konsensusajattelun, tuottamaan ja analysoimaan tätä kyseenalaistamista tukevaa dataa että levittämään sitä, on hyvin haasteellinen poliittisessa ympäristössä, jossa on kymmeniä muitakin poliittisia teemoja, joista itse asiassa ne äänestäjät monesti ovat enemmän kiinnostuneita kuin Euroopan unionista.

Näiden argumenttien valossa ei ole mikään yllätys, että voitolla on hyvin lempeä EU-näkemys. Lempeällä tarkoitan erityisesti retorista, jotain sellaista, jota vastassa on, kuten olemme moneen kertaan kuulleet, lähinnä Venäjä ja Putin ja pitkät passijonot ja se, että pitää vaihtaa valuuttaa, kun lähtee ulkomaille, eli siis tämä tympeä impivaaralaisuus. Suomalaisten EU-myönteisyys on ollut huipputasolla ja jopa noussut silloin eurokriisin ja Kreikka-pakettien jälkeen. Viime vuonna se koki mielipidetiedustelujen perusteella pienen laskun, mutta on jälleen nousussa — siis jälleen kansalaisten EU-myönteisyys on nousussa, vaikka tätä pakettia huomattavasti kritisoidaan. Tämä on hyvin hämmentävää mutta täysin selitettävissä näillä edellä kuvaamillani seikoilla.

Itse tervehdin suurella ilolla sitä, että tämän paketin käsittelyn aikana osin valtamediassa, tutkijakentässä ja etenkin virkamiestasolla eläköityneiden virkamiesten joukossa on syntynyt hieman kriittisempää tarkasteluotetta. Samalla on syytä ymmärtää, että Euroopan unioniin kriittisemmin suhtautuvien asema on aina vaikea. Vaatii paitsi vankkaa selkänojaa, myös itseluottamusta esittää EU:n autuutta haastavia näkemyksiä. Vähimmillään voi saada sen populistin leiman, jopa persuleiman. Pahimmillaan asiasta seuraa urakehityksen tyssääminen, kuten muutama asiantuntija on kuvannut. [Sebastian Tynkkynen: Aivan järkyttävää!] Tämä on hyvin ikävää mutta ei millään tavalla yllättävää. EU instituutiona tar-

joaa sekä poliitikoille että monille muille erilaisia hyödyllisiä asemia, suoranaisia urapolkuja, usein erinomaisella palkalla ja mukavilla verkostoilla.

Kolmas seikka, joka selittää EU-keskustelun heikkoutta Suomessa, liittyy tietysti aiheen yleiseen tylsyyteen: EU ei kosketa tavallisia ihmisiä juuri muuten kuin usein perustelemattomana hyvänä juttuna tai toisinaan välttämättömänä pahana. Brysselistä kantautuvat asiat ovat vaikeaselkoisia ja kaukaisia. Jäsenyyttä pidetään luonnollisena, jopa luonnontieteellisenä: se vain on, kuten tuuli ja sade — ei sille mitään voi. Tällainenkin asetelma hyödyttää erityisesti EU-mielisiä puolueita ja tahoja. [Puhemies: 5 minuuttia!] — Lopetan aivan kohta. — Niin kauan kuin esimerkiksi kustannuksista veronmaksajalle tai itsemääräämisoikeuden puutteesta vaikkapa maahanmuuttopolitiikasta ei selvästi puhuta, nämä niin sanotut hyödyt jäävät automaattisesti voitolle. Yhteinen velka ja muut liittovaltiopolitiikan mekanismit toisaalta aivan oikeastikin tekevät EU:sta koko ajan niin sanotusti luonnollisemman, koska me mahdamme sille koko ajan vain vähemmän. [Sebastian Tynkkynen: Näinhän se on! Hyvä puhe! Suomeen tarvitaan lisää EU-keskustelua!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Junnila.

0.13 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa rouva puhemies! Osallistuuko Suomi EU:n elvytyspakettiin — sehän ratkaistaan täällä sitten, kun aika on siihen kypsä, mutta vielä on paljon sanottavaa asiasta.

Hallitus on ajamassa tätäkin päätöstä vähän kuin keskusta turvesoita ruokintapelloiksi, ja sen jälkeen kun paketti saatiin neuvoteltua EU:n valtionpäämiesten kesken viime kesänä, on jatkuvasti hehkutettu, miten Suomi oli jämäkkänä neuvotteluissa ja pääministeri Sanna Marin sai neuvoteltua Suomelle paljon edullisemman paketin kuin alkuperäinen esitys olisi ollut. Oikeastihan tilanne on se, että ensin tarjottiin ruttoa ja nyt saimme vain koleran. Neuvotteluvoitto kai tuokin on, vaikka paljon suotuisampi vaihtoehto olisi se, että emme saisi mitään vakavaa tautia ja jatkaisimme terveinä ja onnellisina.

Hallitus on toitottanut kaiun lailla, että paketti on kertaluontoinen, mutta onko se ainutkertainen? Eurooppaministeri Tytti Tuppurainenkin lopulta tviittasi: ”Kukaan ei ole toivonut koronapandemiaa ja sen aiheuttamaa talouskriisiä. EU:n elpymispaketti on tässä poikkeuksellisessa tilanteessa sovittu — siten välttämätön paha. Kyseessä on kertaluontoinen sopimus. Niin juridisesti kuin poliittisesti.” Näin Tuppurainen totesi. Kuten sanoin, ei tässä ole kuitenkaan kyse mistään lievästä pahasta, joka kannattaa ottaa, jotta tulevaisuudessa selviämme.

Arvoisa puhemies! Sellainen olisi esimerkiksi vesirokko, joka kannattaa sairastaa lapsena, että jatkossa on immuuni sairaudelle. Tähän tautiin, EU:n elpymispakettiin, ei synny immuniteettia, vaan päinvastoin: olemme alttiimpia sille jatkossa kuin ilman sairastamista. Hallitus pysyy edelleen narratiivissaan, että kertaluontoisuuden lisäksi tässä ei olla luomassa instrumenttia, jossa EU-mailla on yhteistä velkaa, vaikka yhteinen velka on aivan totta. Edelleen myös kiistetään, että EU:lle oltaisiin antamassa uusia toimivaltuuksia jäsenmaihin tai pakotettaisiin hyvin taloutensa hoitaneet jäsenvaltiot vastuuseen huonosti hommansa hoitaneiden veloista.

Valtiovarainministeriön omissa laskelmissa todetaan, ettei paketti käytännössä elvytä Suomen taloutta mitenkään. Joulukuun laskelmissa arvioidaan, että talous kasvaisi ilman tukipakettia 2,5 prosenttia tänä vuonna, 2,0 prosenttia ensi vuonna ja säälittävät 1,4 prosenttia vuonna 2023. Vastaavasti paketin tuoma talouskasvulisä olisi 2,8, 2,1 ja sama 1,4

prosenttiyksikköä vuotena 2023. Eli siis voitte kukin laskea, kuinka säälittävän pieneksi tämä jäisi: 0,3, 0,1 ja sama vuonna 23. [Sebastian Tynkkynen: Ei paljon lämmitä!] — Ei lämmitä. — Tästä ilostako meidän sitten pitäisi maksaa noin 6,6 miljardia? Mitä voisimmekaan tehdä tuolla rahalla itse? Mietin suuria investointeja: vaikkapa Turun tunnin junan on arvioitu maksavan 2,75 miljardia, ja Suomi-radan hinta-arvio liikkuu siinä 4:n ja 5,7 miljardin välillä, ja pitämällä rahat itse ja mahdollisesti rakentamalla molemmat näistä projekteista hyöty olisi tietenkin talouskasvun suhteen massiivisesti parempi kuin Espanjan neljän tunnin työpäivän, Italian lapsilisien ja vastaavien rahoittamisen. [Sebastian Tynkkynen: Voi hyvänen aika!]

Arvoisa puhemies! Raha ei ole kuitenkaan kaikki kaikessa eikä välttämättä tee onnelliseksi. Suomea on kuitenkin kohtaamassa paljon vakavampi sairaus, jossa olemme ehkä pysyvästi luovuttamassa jälleen lisää valtaa Brysseliin. Kaavaillut verotusoikeuksien laajentamiset unionin tasolle rikkovat räikeästi Suomen budjettisuvereniteettia, ja eurobondit ja muiden jäsenmaiden lainojen takaus rikkovat perussopimuksia. Jopa kokoomus on kääntänyt kelkkansa ja perustelee sitä muutamalla lausumalla valtiovarainvaliokunnan mietinnössä. Tuossa aiemmassa puheessa edustaja Tynkkynen mainitsi erinomaisesti tilintarkastaja Takkulan huomiot tästä. Ja edustaja Mykkänen taas on todennut tiedotusvälineille: ”Tällä päätöksellä kokoomus pakotti hallituksen neuvottelupöytään ja paalutti valtiovarainvaliokunnassa europolitiikan ryhtiliikkeen, joka eduskunnan hyväksynnällä velvoittaa Suomen hallituksia jatkossa.”

Arvoisa puhemies! Ne, jotka vähänkään seuraavat EU-asioita, tietävät, että tämä on aivan roskaa. [Sebastian Tynkkynen: Kyllä!] Selvää on, että paketilla pelastetaan [Puhemies: 5 minuuttia!] jatkuvasti huonosti taloutensa hoitaneita jäsenmaita. Tässä ollaan taas hivuttamassa lisää integraatiota unionille ja kohti Saksan ja Ranskan toivomaa fiskaaliunionia, joka johtaa lopulta täysiveriseksi liittovaltioksi. Brexitin jälkeen tälle epäsuotuisalle kehitykselle ei ole edes Iso-Britannia laittamassa kapuloita rattaisiin. On itsepetosta vakuuttaa, että näin ei olisi tarkoitus tehdä, sillä täälläkin jo monesti lainattu komission varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis meni tviittaamaan, että järjestelystä on tarkoitus tulla pysyvämpi ratkaisu. Myös talouskomissaari Paolo Gentiloni on väläytellyt samanlaista. Tämän lisäksi Euroopan keskuspankin EKP:n johtokunnan jäsen on todennut, että jos elvytysvarat käytetään viisaasti ja menestyksekkäästi, paketti voi olla prototyyppi tuleville yhteisille fiskaalisille instrumenteille.

Arvoisa puhemies! Italian pääministeri Mario Draghi ja Ranskan presidentti Emmanuel Macron ovat myös tunnettuja siitä, että haluavat lisätä unionissa yhteisvastuita, väljentää budjettikuria ja kannattavat yhteisiä lainoja eli eurobondeja, jotka tässä paketissa ollaan ottamassa käyttöön. Lisäksi esimerkiksi Kreikan ja Espanjan ulkoministerit hehkuttivat elvytyspaketin tuomaa integraatiota, ja he ovat lehtitietojen perusteella olleet erittäinkin kiinnostuneita järjestelmän pysyvästä käyttöönotosta. Kaikki tämä tapahtuu kansalaisten silmien alla, ja silti hallitus edelleen yrittää selittää, että mitään pahaa ei ole tapahtumassa. Kansalaisten siellä kotikatsomoissa on hyvä pitää tämä mielessä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Halla-aho.

0.21 **Jussi Halla-aho ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kuten monet puhujat ovat tämän keskustelun aikana huomauttaneet, elpymispakettia ja siihen osallistumisen välttämättömyyttä on perusteltu kansalaisille ja kansanedustajille hyvin vaihtelevilla argumenteilla: mil-

loin kyse on solidaarisuudesta, milloin suomalaisen vientiteollisuuden puolustamisesta, milloin turvallisuuspolitiikasta ja Venäjästä. Mukana on myös suomalainen ikivihreä perustelu mille tahansa asialle: mitä meistä ajatellaan ulkomailla, meneekö maineemme?

Suomalaisilla on huono itsetunto. Se selittää suuren osan käyttäytymisestämme. Muistan nuoruudestani vitsin, jossa englantilainen, amerikkalainen, kiinalainen ja suomalainen ovat tutkimusretkellä viidakossa ja törmäävät siniseen elefanttiin. Englantilainen pohtii, millaista olisi metsästää noin hienoa eläintä. Amerikkalainen laskeskelee, paljonko hän voisi tienata myymällä norsun sirkukseen. Kiinalainen miettii, millaista potenssilääkettä eläimen syöksyhampaista saisi valmistettua. Suomalainen katsoo sinistä norsua ja pohtii, mitäköhän se ajattelee minusta.

Muistan omasta lapsuudestani asti suomalaisten olleen aina huolissaan siitä, mitä ulkomaalaiset meistä ajattelevat. Todellisuudessahan ulkomaalaiset eivät ajattele meistä mitään, sen enempää kuin mekään ulkomaalaisista. Käytämmekö me paljon aikaa vaikkapa sveitsiläisten, bhutanilaisten tai ecuadorilaisten pohtimiseen? Suurin osa maailman ihmisistä ei edes tiedä, missä Suomi sijaitsee, puhumattakaan siitä, että heillä olisi etäisintäkään käsitystä, mitä täällä tehdään tai mistä täällä puhutaan.

Itsetunto-ongelmaisen suomalaisen päättäjän suurin onni on se, että hän saa lahjoittaa rahansa ihan oikealle ulkomaalaiselle. Tämä nähtiin hyvin muutama vuosi sitten, kun Guggenheim-niminen koijariyhtiö yritti tulla ovesta, ikkunasta ja saranapuolelta Helsinkiin. Helsingin viher- ja kokoomusjohdon mielestä oli todella hyvä ajatus, että helsinkiläiset maksavat Guggenheimin museon rakentamisen ja ylläpidon ja että Guggenheim kerää toiminnasta voitot. Olihan kyseessä ihan oikea ulkomaalainen.

Suomi maksaa tänäkin vuonna 1 200 miljoonaa euroa kehitysapua. Se on muuten yhtä paljon yhdessä vuodessa kuin ovat hallituksen puoliväliriihessä sovitut budjettikehysylitykset seuraavien kahden vuoden aikana yhteensä. Niistä nousi hirmuinen meteli. Kehitysapua sen sijaan ei voi leikata missään oloissa, ja takana on pelko siitä, että joku gepardihattudiktaattori saattaa ajatella meistä huonoa. Mitä siitäkin tulisi, jos Suomen maine menisi Afrikassa?

Arvoisa puhemies! Mielestäni on hiukan hassua, että rahan antajan pitäisi olla huolissaan siitä, mitä rahan saaja hänestä ajattelee. Minua ei kiinnosta, mitä Mannerheimintiellä päivystävä romanialainen kerjäläinen ajattelee minusta, kun en anna hänelle rahaa. Minua ei liioin kiinnosta, mitä tansanialaisen viraston johtaja ajattelee siitä, että Suomi lihottaa hänen tilipussiaan vähän vähemmän. Eikä minua kiinnosta sekään, mitä espanjalainen ajattelee siitä, että suomalainen duunari ei rahoittaisi kohoavilla veroillaan hänen nelipäiväistä työviikkoaan ja superlapsilisäänsä.

Mainekysymyksiäkin on silti syytä pohtia, ensinnäkin EU:n mainetta suomalaisten ja muidenkin kansalaisten silmissä. Lisääkö sääntöjen ja sopimusten mielivaltainen venyttäminen, kiertäminen ja rikkominen EU-projektin uskottavuutta ja legitimiteettiä ihmisten silmissä? Vai onko tämä juuri jotain sellaista, joka rikkoo luottamusta ja luo pohjaa esimerkiksi erilaisille populistisille liikkeille, joista ollaan niin kovasti huolissaan? Onko juuri tämä jotain sellaista, joka antaa ammuksia ulkopuolisten vihamielisten toimijoiden informaatiovaikuttamiselle? Kun venäläinen tiedotusväline kertoo, että EU rikkoo omia sääntöjään tai EU-maissa kriittisiä ääniä pyritään tukahduttamaan sensuurilla ja vihapuhejahdilla tai että EU-maiden kaupungeissa Afrikasta ja Lähi-idästä tulleet rikollisjengit tappavat ja raiskaavat ihmisiä, niiden ei edes tarvitse valehdella kovin paljon.

On edelleen syytä pohtia, miltä EU näyttää ulospäin. Euroopan ulkopuolellakin nimittäin on elämää. Tämän hetken maailmassa kansainvälispoliittisesti merkittäviä voimatekijöitä maailmassa on ehkä neljä: Euroopan unioni, Yhdysvallat, Kiina ja Venäjä. Ne eivät kaikki ole yhtä painavia tekijöitä, mutta niillä kaikilla on diplomaattista, sotilaallista ja/tai taloudellista valtaa omien rajojensa ulkopuolella. Niissä asuu yhteensä noin 2,3 miljardia ihmistä. Ehkä erillisenä toimijana voidaan vielä mainita Iso-Britannia. Näiden globaalien mahtien ulkopuolella elää melkein 5 miljardia ihmistä, suurin osa ihmiskunnasta — ja ennen kaikkea kasvava osa ihmiskunnasta. Pelkästään Afrikan väkiluvun odotetaan nelinkertaistuvan tällä vuosisadalla nykyisestä miljardista 4 miljardiin.

Eurooppa, Venäjä, Kiina ja Yhdysvallat ovat kulttuurisia, poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia malleja muulle maailmalle. Ne käyvät taistelua sieluista. Muu maailma tarkkailee näitä malleja ja jäljittelee niitä. Eurooppa ajattelee mielellään olevansa majakka, itsestäänselvästi ylivertainen esikuva, ideaali, jota kohti kolmas maailma pyrkii ja väistämättä etenee. Joskus ennen länsimaisen mallin paremmuus kilpailijoihinsa nähden olikin itsestäänselvää. Sen kilpailija kylmän sodan aikana, siis reaalisosialismi, epäonnistui tyydyttämään kansalaistensa materiaalisia, sivistyksellisiä ja muita tarpeita. Korrelaatio yhtäältä liberaalin demokratian ja toisaalta materiaalisen hyvinvoinnin välillä oli ilmeinen: lännessä oli sananvapaus, uskonnonvapaus, hyllyt täynnä tavaraa, teknologista edelläkävijyyttä; idässä taas ajettiin Ladalla, syötiin kaalisoppaa ja jonotettiin, tai kuten musiikkiyhtye Sleepy Sleepers 70-luvulla kiteytti, ”paska haisi ja balalaikka soi”.

Arvoisa puhemies! Varmuuden vuoksi totean, että vaikka sitaatissa käyttämäni p-alkuinen sana saattaa vaikuttaa kirosanalta ja eduskuntasaliin sopimattomalta, totean, että tämä on näköharha. Itsekin luulin sitä aiemmin kirosanaksi, mutta nykyään tiedän paremmin. Vasemmistoliiton puheenjohtaja nimittäin käytti kyseistä sanaa kuvaamaan allekirjoittaneen esittämiä näkemyksiä. Oulun yliopiston suomen kielen dosentti Heikkinen todisti, että kyseessä ei ole asiaton ilmaisu, ja häneen viitaten myös vasemmistoliiton eduskuntaryhmän puheenjohtaja, edustaja Arhinmäki, totesi tässä salissa, että kyse ei ole kirosanasta. No, muinaisilla roomalaisilla oli sanonta ”quod licet Iovi, non licet bovi”, eli ”se, mikä sopii Juppiterille, ei sovi härälle”. Eli kuten George Orwell saman asian ilmaisi, ”kaikki ovat tasa-arvoisia, mutta yhdet ovat tasa-arvoisempia kuin toiset”. Me elämme kuitenkin onneksi tasavallassa, jossa samat pelisäännöt pätevät kaikkiin. Muistan lukeneeni hiljattain, että Vasemmistoliitto on Suomen johtava sivistyspuolue. Jos johtavan sivistyspuolueen ylin johto on sitä mieltä, että jokin on sivistynyttä, niin kyllähän meidän rivimiesten on voitava siihen luottaa.

Mutta takaisin asiaan. Tänä päivänä eurooppalaisen mallin paremmuus ei ole millään mittarilla yhtä ilmeistä kuin se oli aiemmin. Kiina ja vähemmässä määrin Venäjä ovat osoittaneet, että materiaalinen hyvinvointi on mahdollista saavuttaa myös rajoitetussa demokratiassa tai jopa kokonaan ilman demokratiaa. Toisaalta Eurooppa on huolestuttavaa vauhtia kopioimassa niitä kiinalaisen totalitaristisen yhteiskunnan ominaisuuksia, joille se aikanaan tarjosi vaihtoehdon: kansalaisten valvontaa ja kyttäämistä, vääriä mielipiteitä esittävien ihmisten sosiaalista tuhoamista ja jopa vangitsemista, poliittisten vastustajien leimaamista rikollisiksi, terroristeiksi ja mielisairaiksi. Länsi-Eurooppa nähtävästi haluaa olla kuin Kiina mutta ilman talouskasvua. Kapenevan demokratian ja kapenevan sananvapauden lisäksi Länsi-Eurooppa tuhoaa itseään massamaahanmuutolla ja rikkoo tällä tavalla yhteiskuntiaan. Ei kannata ihmetellä Kiinan vaikutusvallan kasvua kolmannessa maail-

massa. Kiinan tarjoama tuote on nimittäin tällä hetkellä erittäin kilpailukykyinen suhteessa siihen, mitä me yritämme myydä.

Arvoisa rouva puhemies! Euroopan unionissa on viimeisten vuosien aikana puhuttu paljon Puolasta ja Unkarista. Yksi yleinen kysymys Länsi-Euroopassa on ollut se, miksi nämä maat eivät nyt jaa niin sanottuja eurooppalaisia arvoja, vaikka ne vain parikymmentä vuotta sitten janosivat niitä ja halusivat niiden piiriin. Tämä on näköharha, joka johtuu siitä, että eurooppalaiset arvot eivät enää tarkoita samaa kuin 30 vuotta sitten. Länsi-Eurooppa ei enää ole sitä, mitä kommunismin ikeen alla eläneet kansat halusivat. Ne halusivat sananvapautta, poliittista vapautta, oikeusvaltiota ja kansallista itsemääräämisoikeutta. Kuulostaako tämä tämän päivän EU:lta, vai onko EU alkanut muistuttaa sitä, mitä Itä-Euroopan kansat 30 vuotta sitten pakenivat? Näkevätkö ne nyt edessään sen hirviön, jonka ne luulivat jättäneensä taakseen? Kommunismissa ihmiset menettivät työpaikkansa ja joutuivat oikeuteen sosialistisen järjestelmän halventamisesta. Tänä päivänä samoja sanktioita jaetaan niille, jotka kyseenalaistavat monikulttuurisuuden, sateenkaarirummutuksen ja jonkin muun meidän aikamme niin sanotuista eurooppalaisista arvoista. Tämän päivän Länsi-Euroopassa tiedustelupalvelut soluttavat demokraattisesti toimivia oppositiopuolueita. Euroopan unioni ei noudata omia sääntöjään, jotka on luotu jäsenmaiden ja niiden kansalaisten turvaksi. Kylmän sodan aikana Itä-Euroopan maihin tulvi etuoikeutettuja venäläisiä siirtomaaisäntiä. Tänä päivänä EU painostaa niitä ottamaan vastaan Välimeren yli tulevia afrikkalaisia ja lähi-itäläisiä.

Arvoisa puhemies! Maineesta on todellakin syytä olla huolissaan, ei kuitenkaan Suomen maineesta EU-eliitin silmissä. Suurin vahinko, joka tämän maineen menettämisestä voi seurata, on se, että nykyiset ministerimme eivät saa unionista yhtä hyviä hillotolppia kuin entinen pääministeri Katainen ja valtiovarainministeri Urpilainen palkinnoksi hyvistä palveluksistaan. Sen sijaan on syytä olla syvästi huolissaan EU:n maineesta omien kansalaistensa ja jäsenmaidensa silmissä ja koko muun maailman silmissä.

Pahoittelen, arvoisa puhemies, että hiukan ylitin ohjeistuksen mukaisen puheajan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vähämäki.

0.36 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! On esitetty pohdintoja siitä, miksi täällä salissa keskustellaan tästä asiasta niin huomattavan paljon. Ainakin oman katsantokantani mukaan tässä ollaan muuttamassa EU:ta fiskaaliunioniksi, jolla luodaan EU:lle velanottokapasiteetti sekä uusia omia tulonlähteitä. Nämä uudet tulonlähteet tulevat huomattavasti vaikeuttamaan muun muassa meidän monikansallisten yhtiöittemme toimintaa lisäämällä sinne kustannuksia pienentäen samalla fiskaalista kapasiteettia, Suomen valtion kapasiteettia siis.

Sitten menen myöskin siihen, että kesäkuussa 2021 eli ihan lähiaikoina on tulossa uusia ehdotuksia näistä EU:n uusista tuloista, muun muassa päästökauppatulojen laajennus laivaliikenteeseen, ja tämä on Suomelle noin 500 miljoonan kysymys.

Eli siis ehdotan, että valtiopäivien toiminnasta säädetyn lain 57 §:n 3 momentin mukaan muutoin asia — ainoan käsittelyn asia — voidaan laittaa pöydälle, jos eduskunta niin päättää. Teen tämän ehdotuksen sen takia, jotta hallituksen edustajat voivat tutustua EU:n muuttuvaan luonteeseen ja jotta eduskunta saa tiedot niistä uusista EU:n tulonlähteistä kesäkuun aikana. Näin ollen esitän pöytäyspäiväksi 30.6.2021.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Meille on tehty pöydällepanoehdotus, ja tähän toteaisin, että kun asia on jo kerran laitettu pöydälle, niin työjärjestyksen 57 §:n mukaisesti sitä ei enää voi panna pöydälle. Tämä tiedoksi. — Edustaja Simula.

0.38 **Jenna Simula ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tästä edellisestä puheenvuorostanne huolimatta haluan kannattaa tätä edustaja Vähämäen tekemää ehdotusta pöydällepanosta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vähämäki on edustaja Simulan kannattamana ehdottanut, että asia pannaan pöydälle, ja kuten äsken sanoin, niin koska asia on jo kerran pantu pöydälle 12.5.2021 pidetyssä istunnossa, sitä ei käsitykseni mukaan voida enää työjärjestyksen 57 §:n mukaisesti panna pöydälle. — Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

0.39 **Ville Tavio ps:** Rouva puhemies! Tulkintanne eduskunnan työjärjestyksen 57 §:n 3 momentista on selkeästi sen sanamuodon vastainen. Näin ollen joudun esittämään puhemiehen menettelyn esitetystä ja kannatetusta pöytäämisestä lähetettäväksi viipymättä perustuslakivaliokunnan ratkaistavaksi. Vetoan siis perustuslain 42 §:n 2 momentin kohtaan, jonka mukaan tämä tulee lähettää viipymättä perustuslakivaliokuntaan.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

0.40 **Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Tavion tekemää esitystä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ville Tavio on Sebastian Tynkkysen kannattamana esittänyt, että puhemiehen menettely tulee saattaa perustuslakivaliokunnan tutkittavaksi. Näin ollen tässä vaiheessa keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Käsittääkseni sitä ei voi jatkaa, koska tällainen esitys on tehty. Näin olen ymmärtänyt.

Täysistunto keskeytettiin kello 0.47.

Täysistuntoa jatkettiin kello 13.38.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Nyt jatketaan keskeytettyä istuntoa ja tätä 2. asiaa.

Arvoisa eduskunta! Viime yönä edustaja Vähämäki esitti edustaja Simulan kannattamana, että asia pannaan pöydälle 30.6.2021 pidettävään täysistuntoon. Totesin tuossa istunnossa, että työjärjestyksen 57 §:n mukaisesti asiaa ei voi panna enää pöydälle. Tässä toimin silloisen tiedon varassa, mielestäni oikein, koska edellisen pöydällepanoesityksen yhteydessä olin tarkistanut virkamiesnäkemyksen siitä, kuinka monta kertaa asian voi laittaa työjärjestyksen mukaan pöydälle. Tämän jälkeen edustaja Tavio ehdotti edustaja Tynkkysen kannattamana, että eduskunta ei tyytyisi puhemiehen menettelyyn pöydällepanoehdotuksen osalta vaan puhemiehen menettely lähetetään perustuslakivaliokuntaan tutkittavaksi.

Istunnon jälkeen saamani lisäselvityksen perusteella katson, että asianomainen lainkohta on tulkinnanvarainen, minkä vuoksi pidän aiheellisena tarkistaa kantaani ja sallia äänestyksen pöydällepanosta. Äänestys pöydällepanosta tullaan toteuttamaan tässä istunnossa 15 minuutin tauon jälkeen.

Haluan vielä sanoa tälle salille, että olen sitä mieltä, että työjärjestyksessä olevaa tulkinnanvaraisuutta on selkiytettävä. Tässä salissa on käsittelyssä tarpeeksi vaikeita asioita, ja niiden ratkaisu on helpompaa, jos meillä ei ole menettelytavoista epäselvyyttä. Tässä mielestäni olette olleet aivan oikeassa. — Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

13.40 **Ville Tavio ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Perussuomalaiset olivat tosiaan tämän kyseisen lain tulkinnan tarkastaneet usealta valtiosääntöoppineelta, ja sinänsä meillä oli siinä se selkäranka ja ymmärrys, että näin tosiaan on. Sitten siinä oli tämä eduskunnan muuttunut kanta, joka nyt sitten korjattiin, ja totesitte tuon edustaja Vähämäen ehdotuksen validiksi. Nähdäkseni, kun näin on tehty, niin silloin meidän täytyy hyväksyä tuon ehdotuksen lainmukaisuus, ja näin ollen, koska ehdotukselle ei ole tullut vastaehdotusta, asia on nähdäkseni jäänyt pöydälle eikä siitä enää voida äänestää.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitos, edustaja Tavio. — Koska tämä asia on todellakin juridisesti hankala ja minä en ole juristi, niin esitän, että tässä vaiheessa pidetään istunnossa tauko [Perussuomalaisten ryhmästä: Perustuslakivaliokuntaan!] ja jatkamme erikseen ilmoitettuna hetkenä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei voi äänestää! — Missä on vastaesitys? — Missä on istunnossa tehty vastaesitys? — Puhemies koputtaa] — Arvon edustajat, yritämme selvittää parhaan kykymme mukaan kansliassa, miten on oikein toimia. Tämä on hyvin epäselvä tilanne ollut meille kaikille, [Perussuomalaisten ryhmästä: Perustuslakivaliokuntaan!] ja sen vuoksi on syytä selvittää, miten asiassa toimitaan. — Edustaja Lindtman.

13.42 **Antti Lindtman sd:** Arvoisa puhemies! Puhemies on ilmoittanut, että Vähämäen esitys otetaan käsittelyyn. Kun se on otettu käsittelyyn, silloin eduskunnan on annettava ratkaista. Pidän kohtuullisena, että vakiintuneiden pelisääntöjen mukaisesti ennen äänestystä pidetään tauko, joten menettely näiltä osin on täysin oikein. [Välihuutoja]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Arhinmäki.

13.42 **Paavo Arhinmäki vas:** Arvoisa puhemies! Tilanteessa, jossa on kertaalleen äänestetty siitä, mihin ajankohtaan pöydätään, ja on päätetty, että kyseisenä päivänä toiseen istuntoon, jonka jälkeen tämä istunto jatkui, niin tämä pöytäysesitys on vastaesitys sille, että istunto jatkuu, eli pohja on olemassa. Tässä äänestetään pohja vastaan vastaesitys. Silloin kun on pohja olemassa, eli se, että jatketaan, ei tarvita vastaesitystä. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Ja tämän lisäksi haluaisin sanoa, että näitä asioita ei päätetä huutoäänestyksillä, vaikka kuinka perussuomalaisten ryhmä nyt huutamalla yrittää muuttaa vakiintunutta, asiallista ja oikeudellista tapaa toimia. Kansanvallan ja demokratian kannalta on oleellista, että eduskunta on paikka, jossa päätetään asioista, ei huudeta ja yritetä huutamalla muuttaa asioita toiseksi. [Perussuomalaisten ryhmästä: Paraskin puhuja!]

Puhemiehen tulkinta on oikea, ja nähdäkseni äänestämme yksiselitteisesti siitä: pohja, että jatkuu, vastaesitys, että pöydätään. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei ole vastaesitystä!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Meri.

13.43 **Leena Meri ps:** Arvoisa puhemies! Me emme ole täällä mitään huutaneet, ainakaan yhtään sen enempää kuin mitä sieltäpäin, vaan arvoisa puhemies kertoi juuri, että tulkinta on ollut väärä. Pöytäysesitys tehtiin eilen yöllä. Ei siellä ollut mitään vastaesitystä. [Vasemmalta: Ei tarvitse olla!] Ei ole mitään vanhaa vastaesitystä, mihin te siellä vetoatte, että se on pohja — tuohan nyt on eriskummallista. Ja mikä tapa se on, kun tehän esititte silloin seuraavaan istuntoon? Se istunto meni jo. Haluatteko te peruuttaa taaksepäin, vai mitä te haluatte?

Elikkä ei ole vastaesitystä, ja tämä tulee tutkia. Näen nyt koko ajan enemmän ja enemmän tarvetta sille, että perustuslakivaliokunnan pitäisi ottaa tähän välittömästi kantaa. Nyt tämä on alkanut mennä kyllä hyvin erikoiseksi. Tämä on eduskunta, ei mikään kissakerho. [Välihuutoja]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Arvoisa eduskunta, olen samaa mieltä, että tämä on eduskunta, ja siksi meidän on etsittävä niitä ratkaisuja, jotka ovat mahdollisimman oikein. Kansliasta saamani tiedon mukaan sellaisessa tilanteessa, jossa teidän pöytäysesityksenne on tehty — kun tilanne oli se, mikä viime yönä oli, ja tämän olen tarkistanut vielä tänä aamuna — ei tarvita vastaesitystä, vaan silloin ikään kuin se normaali tilanne on se, minkä pohjalta toimitaan.

Mutta jos sopii, niin pidetään... [Perussuomalaisten ryhmästä: Työjärjestyspuheenvuoro!] — Nyt toivon, että jos pyydätte työjärjestyspuheenvuoroja, niin nousette seisomaan, koska en todellakaan tunnista maskin takaa teidän ääniänne. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

13.45 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Sallitte minun sanoa muutaman sanan, koska itse tein sen ehdotuksen. Näkemykseni on se, että koska eilisessä istunnossa kannatetun pöytäysehdotuksen jälkeen puhemies teki asiasta päätöksen, että sitä ei oteta käsittelyyn, ja keskustelun annettiin tämän jälkeen jatkua, niin tämä itse asiassa on se keskeinen elementti siinä, että itse asiassa se olemassa ollut pöytäyskeskustelu päättyi, ja näin ollen asia on tosiasiallisesti mennyt pöydälle, koska sen jälkeiset kaikki kaksi mainintaa edustaja Tavion ja edustaja Tynkkysen osalta liittyvät vain ja ainoastaan siihen, lähetetäänkö asia PeVin käsiteltäväksi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Onko vielä puheenvuoroja? — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä. [Sebastian Tynkkynen: Arvoisa puhemies! Täältä parvelta on mikrofoni viety pois! Tulenko alempaan kerrokseen?] — Edustaja Tynkkynen, odotamme, että tulette saliin käyttämään puheenvuoron.

13.46 **Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Tekniikka, mikkiä odotetaan. [Hälinää] — Arvon eduskunta, ollaan nyt ihan rauhallisesti. Tässä on tarkoitus löytää lainmukainen keino toimia ja mennä eteenpäin. — Nyt taitaa olla edustaja Tynkkysen mikki päällä.

Kokeillaan. Nyt on päällä. — Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies, työjärjestyspuheenvuorosta. Toivon, että jatkossa myöskin tuonne opposition siipeen saadaan mikrofoni, jotta voimme käyttää niitä puheenvuoroja, etteivät tällaiset kiertymät toistu.

Arvoisa puhemies! Niin kuin tästä keskustelusta selvästi käy ilmi, oikeustila ja käytänteet eivät ole millään tasolla selkeitä tässä tilanteessa. Ja pidän aivan kohtuuttomana eduskunnan arvovallan kannalta sitä, että me selviäisimme tällaisesta tilanteesta pelkällä neuvottelutauolla. Oikeusvaltiossa ei neuvottelutauolla neuvotella eduskunnan käytänteitä uusiksi, vaan koen, että perustuslakivaliokunnan tehtävänä on selvittää se, miten eduskunnassa toimitaan, kun on näin epäselvä tila päällä.

Alun perin, arvoisa puhemies, virkamieskunnan kelkka käännettiin pöytäämiskäytännön uudella tulkinnalla eläkkeelle jääneen pääsihteeri Tiitisen konsultoinnin kautta. Pidettiin aivan selvänä — aivan selvänä — että pöytäämisen voi tehdä vain kerran. Kun me sitten teimme pöytäämisen, olette ilmeisesti kuulleet uusia asiantuntijoita: on puhuttu Hidénistä, ja hän ilmeisesti on vahvistanut, että pöytäämisen voisi mahdollisesti tehdä useampaan kertaan kuin vain yhdesti.

Ja kolmas osuus, mikä tähän istuntoon liittyy, mikä mielestäni on myöskin outoa tässä käsittelyssä, on se, että ilmeisesti pöytäkirjaa on muutettu eiliseltä, ja haluaisin myöskin vahvistuksen tähän tietoon. Mielestäni tämä on aivan arvotonta, ja kun nyt on syytetty puhemiestä, joka ei ole toiminut väärin — varapuhemies Eerolaa — niin nyt eilisen istunnon osalta näyttää siltä, että on itse asiassa käytetty puhemiesasemaa niin, että joku puoli on hyötynyt.

Ja nyt tulevasta äänestyksestä kysyn: Voiko se todella olla laillinen ennen kuin perustuslakivaliokunnan lausunto on saatu? Voidaanko oikeusvaltiossa pelkällä poliittisten puolueitten neuvottelutauolla muuttaa käytänteitä? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen, kyse ei ole neuvottelutauosta, vaan kyse on tauosta, jossa katsotaan ja tarkistetaan muutamia asioita vielä tässä välissä.

Tämä istunto keskeytetään nyt, ja puheenvuoroihin, joita on pyydetty, palataan sitten myöhemmin. Olen samaa mieltä edustaja Tynkkysen kanssa, että tämä tilanne on epäselvä ja pitää löytää selvyys suhteessa tähän tulkintaan. — Jatketaan puolen tunnin päästä, kello 14.20.

Täysistunto keskeytettiin kello 13.51.

Täysistuntoa jatkettiin kello 15.16.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt jatketaan kello 13.51 keskeytettyä istuntoa ja päiväjärjestyksen 2. asiakohdan käsittelyä.

On tehty ehdotus asian pöydällepanosta, ja ehdotusta on kannatettu. Asia on jo kerran pantu pöydälle 12.5.2021 pidetyssä täysistunnossa. Nyt on päätettävä, jatketaanko asian käsittelyä tässä täysistunnossa vai pannaanko asia pöydälle.

Halutaanko pöydällepanosta keskustella? — Edustaja Tavio.

Ville Tavio ps: Kiitos, rouva puhemies! Kuten aikaisemmassa täällä käyttämässäni puheenvuorossa esitin, edustaja Vähämäki teki kannatetun pöydällepanoesityksen eikä kukaan tehnyt sille vastaesitystä, vaikka toki täällä kaikilla kansanedustajilla on oikeus tehdä vastaesitys, mutta hallituksen kansanedustajat vain olivat ilmeisesti kotona nukkumassa. Mutta koska te, puhemies, tällaista menettelyä olette esittänyt, niin perussuomalaisena hyväksyn tämän esityksen, joten siirrymme äänestykseen.

Keskustelu pöydällepanosta päättyi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ville Vähämäki on Jenna Simulan kannattamana ehdottanut, että asia pannaan pöydälle 30.6.2021 pidettävään täysistuntoon.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ehdotuksesta on äänestettävä.

Vielä varmuuden vuoksi: jos on teknisiä ongelmia, edustaja nousee ylös ja tekninen tuki saapuu paikalle. — Asia saatiin kuntoon. Onko jollain muulla edustajalla teknisiä ongelmia? Ellei ole, mennään eteenpäin.

Asian käsittelyn jatkaminen tässä täysistunnossa ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 68, ei 38; poissa 93 (äänestys 1).

Eduskunta päätti jatkaa asian käsittelyä tässä täysistunnossa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Keskustelu jatkuu. — Edustaja Junnila, olkaa hyvä.

15.20 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa rouva puhemies! On erikoista, että lakia säätävän eduskunnan omat säännöt, ohjeet ja lait ovat niin tulkinnanvaraisia, että se joutuu jatkuvasti turvautumaan entisten pääsihteerien muistin varaan. Juridiselta kannalta on myös niin, että velvoittavampiakin oikeuslähteitä on olemassa. Käydään asiaa nyt hieman lävitse, koska tämä liittyy keskeisesti tämän elpymispaketin käsittelyyn.

Arvoisa puhemies! Arvostamani lakimies Kalle Salava, joka on työskennellyt täällä eduskunnassa ja aikoinaan avustanut myös kokoomuksen eduskuntaryhmää, kirjoitti tästä problematiikasta eilen. Eduskunnan työjärjestyksen 57 §:n 2 ja 3 momentin mukaan valiokunnan mietintö esitellään ensin pöydälle pantavaksi istuntoon, joka pidetään aikaisintaan seuraavana päivänä. Erityisestä syystä eduskunta voi kuitenkin päättää panna asian pöydälle jo samana päivänä pidettävään istuntoon. Ensimmäisessä käsittelyssä sekä 54 ja 55 §:ssä tarkoitetussa käsittelyssä asia pannaan tämän jälkeen kannatetusta ehdotuksesta kerran pöydälle. Muutoin asia pannaan pöydälle, jos eduskunta päättää. Ja tämä elvytyspakettihan on ainoassa käsittelyssä, jota lain 55 § koskee.

Salava kuitenkin huomioi, että lain esitöissä, jotka käytännössä ovat tämäntyyppisissä asioissa lain jälkeen selvästi vahvimpia oikeuslähteitä, todetaan seuraavaa — lainaan puhemiesneuvoston pöytäkirjaa PNE 2 vuodelta 2010: ”Pöydällepanosääntelyn selkeyttämiseksi ehdotetaan, että pykälän 2 momentti jaetaan kahteen osaan siten, että momenttiin jäisi vain säännös valiokunnan mietinnön pöydällepanosta. Pykälän 3 momenttiin otettaisiin nykyinen säännös pöydällepanosta ensimmäisessä käsittelyssä sekä muissa tilanteissa. Nykyisen 2 momentin kolmannen virkkeen mukaan ensimmäisessä käsittelyssä sekä 54 ja 55 §:ssä tarkoitetussa käsittelyssä asia voidaan panna kerran pöydälle, jos kaksi edustajaa sitä pyytää. Käytännössä tämä tarkoittaa, että pöydällepanosta tehdään kannatettu ehdotus. Selvyyden vuoksi vastaava sanamuoto ehdotetaan kirjattavaksi pykälän 3 momenttiin.” Miltä kuulostaa? No, ainakin hieman sekavalta. Salavan mukaan huomionarvoista asiassa on, että pöydällepanokäytäntöä ei ole tarkoitus muuttaa aiemmasta. Virke, jonka pohjalta ilmeisesti on päätelty, että asia voidaan pöydätä vain kerran, on kopioitu — siis copy-paste — aiemmasta laista ilman tarkoitusta aiemman lain muuttamiseen.

Tästä johtuen Salava on kaivanut tätä asiaa syvemmältä, ja lainaankin puhemiesneuvoston pöytäkirjaa PNE 1 vuodelta 1999:

”Perustuslain 41 ja 72 §:n mukaan siirrytään lakiehdotusten käsittelyssä kolmesta käsittelystä kahteen käsittelyyn. Jotta edustajille tästä muutoksesta huolimatta jäisi riittävä aika perehtyä mietintöön ennen lakiehdotuksen sisällön kannalta ratkaisevan käsittelyn alkamista, ehdotetaan, että asia pantaisiin pääsääntöisesti pöydälle aikaisintaan seuraavana päivänä pidettävään istuntoon. Näin edustajille jää myös aikaa valmistella ja tehdä pykäläkohtaiset muutosehdotukset 58 §:n mukaisesti viimeistään 3 tuntia ennen täysistuntoa. Mahdollisuutta erityisestä syystä panna asia pöydälle jo samana päivänä pidettävään istuntoon tulisi käyttää vain poikkeuksellisesti kiireellisissä tilanteissa eikä silloin, kun asia on sen laatuinen, että siihen perehtyminen vaatii aikaa. Suuren valiokunnan mietintö pannaan pöydälle samojen sääntöjen mukaan kuin muutkin mietinnöt.

Tämän pakollisen pöydällepanon jälkeen asia pannaan ensimmäisessä käsittelyssä, yhdessä käsittelyssä ja ainoassa käsittelyssä vielä kerran pöydälle, jos kaksi edustajaa sitä pyytää. Tämän jälkeen ensimmäisessä käsittelyssä, yhdessä käsittelyssä ja ainoassa käsittelyssä samoin kuin toisessa käsittelyssä asia pannaan pöydälle vain, jos siitä tehdään kannatettu ehdotus, jonka eduskunta äänestyksessä hyväksyy. Jos on kysymys erilaisessa menettelyssä käsiteltävien asioiden käsittelyn yhdistämisestä esimerkiksi 56 §:n 2 momentin mukaisesti, noudatetaan sen asian pöydällepanosääntöjä, joka otetaan useampaan käsittelyyn. Kun on tehty kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai muusta päiväjärjestyksen asian asiallisen käsittelyn keskeyttävästä toimenpiteestä, kuten valiokuntaan lähettämisestä, tehdään tästä ehdotuksesta päätös ensin, ennen kuin jatketaan asian asiallista käsittelyä. Jollei ehdotusta hyväksytä, jatketaan keskustelua antamalla aikaisemmin pyydetyt, mutta ehdotuksen johdosta käyttämättä jääneet puheenvuorot. Samoin menetellään jatkettaessa keskustelua siinä istunnossa, johon asia on päätetty jättää pöydälle.”

Niin, mitä mieltä olette? Kun huomioidaan tämä PNE 1/99, niin lain tulkinta alkaa kirkastumaan. Salavan mukaan virkkeet ”ensimmäisessä käsittelyssä sekä 54 ja 55 §:ssä tarkoitetussa käsittelyssä asia pannaan tämän jälkeen kannatetusta ehdotuksesta kerran pöydälle. Muutoin asia pannaan pöydälle, jos eduskunta niin päättää” siis tarkoittavat, että ensimmäisessä käsittelyssä asia menee pöydälle, jos kaksi kansanedustajaa sitä pyytää. Se ei silloin kysy enemmistöä vaan menee pöydälle ihan vain vaatimalla. Tuon pöytäämisen jäl-

keen asia menee pöydälle, jos eduskunta niin päättää eli äänestyksessä pöytäämistä kannattavat voittavat.

Pöytäämisten määrälle ei ole rajaa näissä oikeuslähteissä. Täällä on todettu ensin, että määrä on yksi ja sitten kaksi, mutta edellä oleva huomioiden sen paikkansapitävyys on epävarmaa.

Arvoisa puhemies! Lopuksi Salava mainitsee, että tämä ei vastaa mediassa aikaisemmin esiintyneiden työjärjestysauktoriteettien lausumia ja että asiassa on yhä jotakin arveluttavaa, mutta jos joku siihen kykenee, niin mielelläni näkisin, miten ja millä perusteella tätä tulkintaa kyetään oikaisemaan — jos ylipäätään kyetään. Pyydän, että oikeusoppineet lukevat edeltävän selvityksen osalta pöytäkirjan ja antavat oman arvionsa siitä, onko tässä menetelty lainmukaisesti. Eduskunta säätää lait, mutta tunteeko se omat lakinsa? Juuri siksi olisi demokratian kannalta perusteltua, että asia arvioitaisiin uudelleen ja perustellusti. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Vastauspuheenvuoro, edustaja Rinne.

15.28 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! On ihan selvää, että tämän kaltaisia tilanteita kuin tässä on viimeksi nähty, ei tarvita Suomen eduskunnassa, tämän tärkeän instituution toiminnassa. Olen tänään ilmoittanut puhemiesneuvostossa, että esitän perustuslakivaliokunnalle, että tämä asia, tämä pöytääminen, työjärjestyksen mukaan tullaan ottamaan käsittelyyn omana asiana ja käsitellään mahdollisimman pian niin, että saadaan tähän asiaan mahdollisimman pian selvyys. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja seuraavaksi edustaja Antikainen.

15.29 **Sanna Antikainen ps:** Arvoisa puhemies! Arvoisat ministerit! On mukava nähdä teitä täällä tänään suurena joukkona. Olisi ollut mukavaa, jos täällä olisi ollut esimerkiksi myös tiistaina enemmänkin kuin vain yksi ministeri. Tiistainahan eduskuntaryhmät esittelivät kantansa tähän elpymispakettiin osana monivuotista rahoituskehystä. Tiedän toki, että pääministeri ja eurooppaministeri olivat karanteenissa, mutta varmaan kaikki ministerit eivät olleet.

Arvoisa puhemies! Eräs eduskunnan jäsen ja entinen pääministeri sanoi vuonna 2014 näin: ”Yhteinen velka on niin iso askel kohti liittovaltiota, että housut repeää.” Mahtaako kukaan salista muistaa, kuka olisi kyseessä? No, hän on entinen pääministerimme Juha Sipilä. Saa nähdä, repeääkö kenelläkään housut, kun äänestämme elpymispaketista. Edustaja Sipilä on muuten myös kertonut aikoinaan yllättyneensä Brysselissä siitä, kuinka yleisesti EU:n liittovaltiokehitystä siellä ajetaan. Voisi siis luulla tämän perusteella, että keskusta äänestäisi elpymispakettia vastaan, mutta niin vain taitaa olla, että keskusta todistaa vanhan viisauden todeksi, eli sen, että keskusta pettää aina. Keskusta pettää äänestäjiään niin kovaa, että housutkin repeävät. [Jouni Ovaska: Törkeää!]

Arvoisa puhemies! Tämä kertaluonteiseksi ja tarkkarajaiseksi luonnehdittu 750 miljardin euron elpymispaketti on todellisuudessa Troijan hevonen, jonka tarkoitus on toimia pysyvien rahoitusinstrumenttien prototyyppinä. Saamme noin 2,7 miljardia euroa tukea paketista, joka tulee maksamaan meille 6,6 miljardia euroa vuosina 28—58. Kaikki paketista vastuuseen joutuvat veronmaksajat eivät ole vielä syntyneetkään, kun tukirahat on jo käy-

tetty. Sen sijaan lapsemme ja lapsenlapsemme perivät velan, josta eivät tule koskaan hyötymään millään tavalla, kun samaan aikaan Italiassa nautitaan superlapsilisästä.

Arvoisa puhemies! Etelä-Euroopan konkurssikypsien maiden haaveet koronabondeista ja yhteisestä velasta eivät anna kovinkaan valoisaa kuvaa euroalueen vakaudesta tulevaisuudessa. Etenkin Italia on ollut vaikeuksissa jo kauan ja haluaa nyt muiden maiden ottavan vastuuta alati kasvavasta velkataakastaan. Haluammeko me todella olla mukana tässä kehityksessä? Yhteinen velka sitoo oman taloutemme vuosikymmeniksi maihin, joiden talous on ollut kriisissä jo vuosikausia ennen koronaa. Menemme kohti liittovaltiota, jonka jo Juha Sipilä on vuonna 2014 ennustanut. Etelä-Eurooppa saa varmasti vastikkeetonta tukea, ja me saamme vuosikymmenien velkavankeuden. Suomena, muiden taloutensa hyvin hoitaneiden maiden mukana, muutumme kriisimaiden sosiaalitoimistoksi. Tätä eivät perussuomalaiset hyväksy. Suomalaisten verorahat kuuluvat Suomeen ja suomalaisten käytettäväksi.

Arvoisa puhemies! EU:n liittovaltiokehitys murentaa itsenäisyyttämme pala palalta. Pian olemme EU:n syrjäinen satelliittivaltio, jonka itsenäisyys on muisto vain. Verorahamme kyllä kelpaavat EU:lle, mutta mielipiteemme niiden käytöstä ilmeisesti eivät. En voi itse missään olosuhteissa kannattaa tätä Suomelle erittäin kallista elpymispakettia. Tulen äänestämään äänestyksessä ”ei”: ”ei” elpymispaketille, ”ei” suomalaisten verorahojen tuhlaukselle. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen Jukka.

15.34 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Eduskunta-avustajani Aleksi Niskanen kirjoitti tämän vuoden huhtikuussa erinomaisen blogikirjoituksen EU-tukipaketin vaaroista Suomelle. Niskasen mukaan EU-tukipaketti merkitsee Suomelle taloudellista vankilaa. Luen nyt tämän Aleksi Niskasen kriittisen puheenvuoron EU-tukipaketista. Lainaus alkaa:

”Kahden suuren EU-maan Ranskan ja Italian johtajat Emmanuel Macron ja Mario Draghi liputtavat yhdessä EU:n yhteisiä joukkolainoja eli eurobondeja sekä yhteistä budjettia, jolla vaikeuksiin ajautuneita jäsenmaita voitaisiin nykyistä paremmin tukea. Eurobondi tarkoittaa euromaiden yhteistä joukkovelkakirjaa eli lainaa, jossa lainanottajina ja sen takaisin maksajina olisivat kaikki euromaat yhdessä. Mikäli näiden isojen EU-maiden ajamat tavoitteet velkaunionista toteutuvat, se tarkoittaa Suomelle isoja talousvastuita huonosti taloutensa hoitaneiden EU-maiden rahoittamiseen meidän yhteisillä verovaroilla.

Perussuomalaiset ovat pitkän aikaa systemaattisesti varoittaneet, että EU:n elpymistukipaketti ei ole kertaluonteinen, vaan se johtaa uusiin tukipaketteihin ja tulonsiirtounionin muodostumiseen. Suomen pääministeri Sanna Marin on moneen kertaan vakuuttanut eduskunnalle ja Suomen kansalle, että EU:n elpymispaketti on kertaluontoinen. Draghin ja Macronin ajama politiikka velkaunionin luomiseksi on täydellisessä ristiriidassa pääministeri Marinin vakuutteluiden kanssa.

Perussuomalaiset ovat pitkän aikaa tuoneet esiin huolen siitä, että elpymispaketilla luodaan pysyvä tulonsiirto ja velkaunioni. Syntyy taloudellinen vankila, jossa Suomella on muutenkin yhä haastavampaa turvata lakisääteiset peruspalvelut omille kansalaisemme, mutta samaan aikaan olisimme velvoitettuja rahoittamaan köyhempiä ja huonosti oman taloutensa hoitaneita EU-maita.

Pääministerin ja hallituksen kannattaisi kuunnella perussuomalaisten perusteltua kritiikkiä elpymispaketista. Jos elvytyspaketti hyväksytään eduskunnassa, niin sen jälkeen on mahdotonta enää estää tulevia tukipaketteja. Suomen valtionvelka on yli 125 miljardia euroa, ja summa kasvaa kovaa vauhtia. Internetin velkakellosta näkee reaaliaikaisesti, millä tilalla Suomen julkinen talous tällä hetkellä on. Velka on lisääntynyt räjähdysmäisesti Marinin hallituskaudella, eikä loppua näy. Suomen vastuut vain lisääntyvät ulkomaita kohtaan, mutta vastuu omaa kansaa kohtaan pienenee entisestään. Marinin hallituksen politiikka johtaa siihen, että Suomen työtä tekevä kansa ja yrittäjät verotetaan loppuun ja ajetaan nurkkaan, jossa heidän elämäntehtäväkseen tulee lyhentää toisten maiden velkoja".

Arvoisa rouva puhemies! Kuinka moni tässä salissa välittää siitä, minkälaisen yhteiskunnan jätämme nuoremmille ja tuleville sukupolville? Avustajani Aleksi Niskanen on 34-vuotias helsinkiläinen, eli hän edustaa sitä sukupolvea, jolle täällä moni edustaja haluaa vuosikymmeniksi syömävelkaa maksettavaksi. Sitähän tämä tukipaketin hyväksyminen tarkoittaa: velkaa ja lisää veroja, jolla loputkin työpaikat häviävät tästä maasta. Olen täysin samaa mieltä Aleksi Niskasen kanssa. EU:sta on muodostumassa taloudellinen vankila Suomelle. Jos liittovaltiokehitys etenee, joudumme pysyvästi vastuuseen muiden EU-maiden veloista oman maamme velan lisäksi. Näin se vaan, kuulkaa, menee. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Elomaa.

15.38 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Täällä on monta päivää nyt puhuttu elvytyspaketista, ja lähinnä perussuomalaiset ovat käyttäneet puheenvuoroja, kukin aika monta, kuten itsekin. Mietin, että jos tekisin yhden puheen niin, että käyttäisin kynää ja paperia, siellä keittiön pöydän ääressä. Sitten kirjoitin ja ajattelin, että siitä tulee vähän erilaisempi, ja ehkä siitä tuli vähän kansanomaisempi.

Arvoisa puhemies! Kansanedustajat ovat saaneet valtavasti postia. Viestejä tulee jopa satoja päivässä: melkein poikkeuksetta kannustusta ja toive, ettei elpymispakettia saa hyväksyä. Varmasti jotkut myös miettivät, miksi me tämän puhemaratonin teemme, me perussuomalaiset. Siksi, että vaikka tämä episodi on ollut tiedossa jo vuoden, tämän paketin sopimuksen ehdot ja sen sisältö ovat jääneet vieraiksi kansalaisille. Koko sopimusta ei ole edes haluttu avata laajaan käsittelyyn ja tietoisuuteen. Mediakin on ollut melko vaiti aiemmin. Vasta viime viikkoina on alkanut tulla myös arvostelua paketista eri tahoilta, kun kriittiset asiantuntijat ovat päässeet vihdoin julkisuuteen esittämään arvionsa pääministerin johdolla tehdystä sopimuksesta Suomen kantilta.

Perussuomalaiset ovat nähneet koko tilanteen elpymispaketin ympärillä ongelmallisena, ja perussuomalaiset ovat yrittäneet vaikuttaa siihen, että Suomi ei suostuisi huonoon diiliin. Hallitus kuitenkin on torpannut kaikki yrityksemme ja myöntyi miljardien maksumieheksi. Brysselissä odotetaan sitä lopullista niittiä kieli pitkällä. Me puhumme ja yritämme kaikkemme, me perussuomalaiset, ettei elpymispakettia hyväksyttäisi.

Kansanäänestystäkään ei hyväksytty. Se oli huono asia. Suomessa on niitä harvoin järjestetty: kieltolain tiimoilta on järjestetty, ja silloin, kun liityttiin EU:hun, oli kansanäänestys. Koska elpymispaketin hyväksymisessä EU:n alkuperäinen tarkoitus, perussopimus, muuttuisi ratkaisevasti eli alettaisiin maksaa toisen maan velkoja, kuten Suomi nyt laitettaisiin tekemään, perussuomalaiset katsovat, että tämä ei käy, ja siksikin kansanäänestys olisi paikallaan.

Kansalaisaloite tämän kansanäänestyksen järjestämisestä keräsi neljässä päivässä 50 000 nimeä — neljässä päivässä. Se kertoo asian tärkeydestä, ja vielä silloin ei kansalaisilla on ollut edes näin paljon tietoa näistä negatiivisista vaikutuksista kuin nyt. Sähköpostin valtava tulva kansalaisilta kertoo, että nyt pitäisi neuvotella uusi sopimus.

Hallitus ja suuri osa tai melkein koko kokoomus ovat järkyttyneitä, jos elvytyspaketille sanotaan ”ei”. He miettivät: Suomi joutuu sivuraiteille. Mitähän nyt sanovat Brysselissä, jos me kiskuroimme vastaan? — Mitä? — Tällainen väärä herrapelko ja lepsuilu on kitkettävä pois. Suomi on vuosikaudet ollut nettomaksaja EU:lle, mutta tämä elpymispaketti on kaiken huippu, miinus 4 miljardia.

Ei me EU:sta nyt olla eroamassa, eikä meitä sieltä pois heitetä, se on saletti. Meillä on kanttia vaatia parempi sopimus. Jos sitä ei tehdä nyt, sitä ei voi tehdä enää seuraavalla kerralla, kun tästä niin sanotusta kertaluonteisesta paketista tulee pysyvä käytäntö. Meiltä ei enää silloin valitettavasti kysytä. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kankaanniemi.

15.43 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! Olen keskisuomalaisille äänestäjille luvannut puolustaa Suomen kansan etua kaikin laillisin keinoin, ja näin laillisin keinoin olemme tätä keskustelua käyneet, koko perussuomalaisten eduskuntaryhmä, puolustaaksemme Suomen etua.

Arvoisa puhemies! Minulla olisi muutama kysymys pääministerille, mutta valitettavasti hän ei edelleenkään ole paikalla. Esitän ne kuitenkin, ja osan ehkä myös valtiovarainministerille, joka onneksi on paikalla.

Elvytysmiljardien käytön valvonta kaikissa EU-maissa on erittäin vakava asia. Suomen kansa ei hyväksy sen vastuulle tulevien miljardien siirtymistä rikollisten ja korruptoituneen hallinnon käsiin. 27 jäsenmaata saa käyttöönsä miljardimäärin meidän ja muiden yhdessä ottamaa lainarahaa, avustusta ja lainaa. Käyttöaika on summiin nähden lyhyt. Monissa maissa korruptio ja erilaiset rikollisjärjestöt ovat valmiina valtavine lonkeroineen ottamaan osansa rahoista. EU ei ole aiemminkaan kyennyt valvomaan jäsenmaissa varojensa käyttöä. Vastuuvapauden myöntäminen on ollut vaikeaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Hannu Takkula esitti juuri Suomenmaa-lehdessä vakavan huolen varojen käytön tarkastuksen heikkoudesta. Arvoisa ministeri, miten hallitus varmistaa, että Suomen merkittävänä nettomaksajana elvytysvälineessä muille maille osoittamat lahja- ja lainamiljardit käytetään laillisesti ja valvonta on asianmukainen?

EU:n elvytyspaketin yhteydessä viime heinäkuussa pääministeri sopi myös 5 miljardin euron osoittamisesta yhteisistä varoista maille, joiden arvioitiin kärsivän eniten brexitistä. Suurimpina saajina ovat Irlanti, Ranska ja Hollanti, vauraat maat. Suomi maksaa näistä varoista 100 miljoonaa euroa ja saa 20 miljoonaa euroa. Tekikö hallitus hyvän sopimuksen?

Arvoisa puhemies! Euroopan parlamentin jäsen, arvostamani moninkertainen ministeri Mauri Pekkarinen totesi Iltalehdessä 21.7.2020 otsikolla ”Ei senttiäkään lisää rahaa maataloudelle — ja kepulaiset hyppivät ilosta”. Hän toteaa seuraavaa:

”Saimme maaseutupolitiikkaan lisää rahaa 50 miljoonaa euroa per vuosi ja aluepolitiikkaan 14 miljoonaa euroa per vuosi. Hehkutusta on riittänyt. Saimme piikkiimme nettona 3,4 miljardin euron laskun, jonka lahjoitamme maille, joiden talouden ennustetaan elpyvän nopeammin kuin Suomen. Jäsenmaksuja saamme lisää 100 miljoonaa euroa per vuosi!

Nyt on julkisuudessa ratsastettu maataloudella, mutta se ei saa senttiäkään enempää rahaa kuin tällä ohjelmakaudella. Kannattaisi lukea ne paperit tarkemmin.”

Ja Pekkarinen jatkaa:

”Ihan oma lukunsa on se, että venytetään, vanutetaan, kierrellään ja kaarrellaan sääntöjä, jotka EU on itse määritellyt. Mennään uhkarohkeasti heikoille jäille.

Missä menee raja tulevaisuudessa? Nyt kikkaillaan ulkopuolisen rahaston kautta. Pohjoinen (Eurooppa) joutuu viimein tulonsiirtounionin maksumieheksi.

EU:n budjetti ja elpymispaketti johtaa hasardimoraliteettiin, eli jatkossa EU:n jäsenmaat voivat olla välittämättä EU:n taloussäännöistä, koska ne voivat odottaa EU:n pelastavan ne talousvaikeuksista.”

Pekkarinen toteaa elvytyspaketista vielä: ”Suomen osuus Italian tukipaketista on noin miljardi euroa. Suomen kauppa Italiaan on suunnilleen saman verran. Eli Suomi antaa lahjana — meidän piikkiimme otettavaa velkaa — Italialle vuoden kaupan verran.” [Puhujan mikrofoni sulkeutuu]

Puhemies Anu Vehviläinen: Anteeksi, mikrofoni jostain syystä lähti päältä, anteeksi edustaja. — Nyt on jälleen päällä, olkaa hyvä.

Pekkarinen laskee, että Suomen Saksan kanssa kaveeraamisen vuoksi jäsenmaksupalautusten sijaan Suomi maksaa tällä sopimuskaudella jäsenmaksuja noin 100 miljoonaa lisäeuroa vuodessa, ja toteaa: ”Ja kepulaiset hyppivät ilosta kattoon saakka.” Suora kysymys, arvoisa ministeri: kumpi puhuu totta, hallitus vai Mauri Pekkarinen, europarlamentaarikko?

Arvoisa puhemies! EU:n tilintarkastustuomioistuimen jäsen Hannu Takkula totesi myös: ”Rehellinen vastaus on, että ketään ei kiinnosta valtiovarainvaliokunnan mietinnön tarkat linjaukset. Taitaa olla sillä tavalla, että uuden kriisin koittaessa Suomi ei voisi mennä näiden paperien taakse.” Arvoisa ministeri, ja samalla kysyn kokoomukselta: katsotteko todella, että tämä eduskunta voi sitoa tulevien kansan valitsemien kansanedustajien kädet toteuttamalla nyt kirjoitettuja ponsilausumia siinäkin tapauksessa, että eduskunnan voimasuhteet merkittävästi muuttuvat?

Valtiovarainministeri Vanhanen totesi tiistaina, että EU ei saa uusia verotusoikeuksia. Kuitenkin omien varojen päätöksessä todetaan muun muassa muoviveron, digiveron ja transaktioveron valmistelusta sekä hiilitulleista, päästökaupan muutoksesta ja yhteisen yhdistetyn yritysveropohjan luomisesta. Saako unioni tällä päätöksellä uusia verotusoikeuksia? Kun valtiovarainvaliokunnan lausumaehdotuksessa 7 edellytetään, että edellä mainittujen uusien verojen perusteella kokonaisveroaste — käyttäen tätä termiä — ei saa nousta, uudet verot joudutaan kompensoimaan lisävelalla tai menojen leikkauksilla. Millä keinoilla hallitus ja lausumilla ostettu kokoomus suunnittelevat kompensoivansa EU-verojen kokonaisveroastetta nostavan vaikutuksen tulevaisuudessa?

Arvoisa puhemies! Ministeri Tuppurainen on todennut, että EU-tukilahjuspaketti on ”välttämätön paha”. Miten ministeri ja sosiaalidemokraatit perustelette sen olevan välttämätön, kun katsotaan, että se osuu vahvan talouskasvun sykliin, jolloin se monien asiantuntijoiden näkemyksen mukaan on jopa vahingollinen? Miten se on ”paha”? Miten perustelette, että paha paketti pitäisi hyväksyä?

Lopuksi, arvoisa puhemies: Kokoomus on pitänyt EU-tukipakettia sisällöltään epäonnistuneena. Kokoomuksen edustajat Rydman ja Heikkinen ovat perustelleet näkemyksen-

sä selkeästi ja pitävästi. Edustajat Orpo ja Mykkänen — ovat poissa tietysti — miten kommentoitte edustajien Rydman ja Heikkinen esittämiä faktoja, ja pidättekö pakettia edelleen epäonnistuneena? Ja jos, niin millä perusteella, ja jos ette, mikä on muuttunut? Lausumilla ei sopimus ole muuttunut sisällöltään pilkkuakaan, eivätkä lausumat sido tulevia kansanedustajia millään tavoin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Siinä taisi tulla edustajalle vähän pidempi puheenvuoro, mutta se ei johtunut edustajasta, vaan siitä, että mikrofoni välillä lähti pois päältä.

Nyt kysyn, kun täällä on ministeri Vanhanen paikalla, onko täällä halukkuutta debattiin. [Mika Niikko: No, mikä ettei! — Toimi Kankaanniemi: Kysymyksiin vastauksia!] No niin, aloitetaanpa pikku debatti tähän kohtaan. Ja pyydän niitä edustajia, jotka haluavat käyttää tässä debatissa vastauspuheenvuoron, nousemalla ylös ja painamalla V-painiketta pyytämään puheenvuoroa. — Ja tämän debatin aloittaa edustaja Niikko.

15.52 **Mika Niikko ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvostettu puhemies! Ja kiitos valtiovarainministerille, että olette paikalla täällä vastaamassa kysymyksiin ja haluatte avoimuutta lisätä ja käydä keskustelua vielä kerran tästä aiheesta.

Haluaisin kysyä: kun on käynyt ilmi, kun enemmän tätä asiaa tarkastelee, että tämän tukipaketin myötä Suomelle ei tule pelkästään taloudellisia vastuita vaan sen lisäksi meitä myös hivutetaan kohti erilaisia uusia sopimuksia, kuten esimerkiksi verojen keräämisen osalta ja tulonsiirtojen osalta, ja sitten myös tähän velkaunioniin, niin onko niin, että tämän jälkeen EU:lla ja komissiolla on matalampi kynnys, oikeus tehdä alijäämäisiä talousarvioita ja rahoittaa niitä jatkossakin yhteisellä velalla ja sitten kerätä näitä veroja jäsenmailta tarkoitusta varten myös verojen muodossa? Ja tämä on erityisesti sen takia tärkeätä: vaarantaako tämä meidän budjettisuvereniteettimme? [Puhemies koputtaa] Tätä haluaisin tiedustella. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Halla-aho.

15.53 **Jussi Halla-aho ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Haluaisin kysyä tästä elpymispaketin oikeusperustasta, jota valtiovarainministerikin kommentoi tiistain täysistunnossa. Tässä pykälässä, jolle elpymispaketti rakentuu — siis sen oikeusperustalle — viitataan luonnonkatastrofin aiheuttamiin ongelmiin yksittäisessä jäsenmaassa ja siihen, että siinä tilanteessa voidaan antaa solidaarisuuteen perustuvaa apua tälle kyseiselle yksittäiselle jäsenmaalle. Nyt kun on kuitenkin täysin selvää, että elpymispaketti ei hyödytä yksittäistä jäsenmaata vaan useita, teoreettisesti kaikkia, jäsenmaita ja toisaalta nämä rahanjakokriteerit perustuvat 70-prosenttisesti muihin tekijöihin kuin koronan aiheuttamiin vahinkoihin, siis ennen koronaa syntyneisiin ja kehittyneisiin [Puhemies koputtaa] taloudellisiin ongelmiin jäsenmaissa, niin miten nämä ovat teidän mielestänne yhteen sovitettavissa niin, että tästä paketista saadaan laillinen? — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koskinen.

15.55 **Johannes Koskinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perussuomalaisilla on toistuvasti tämä harhaanjohtava väite, että maksetaan 6,6 miljardia ja saadaan vajaat 3 miljardia — kun siitä kokonaan unohtuu se aikaperspektiivi. Kun me nyt saamme

tänä ja ensi vuonna suurimman osan siitä reilusta 2,5 miljardista, niin se meidän maksuosuutemme tulee vasta 7—37 vuoden kuluttua, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] vuosina 2028—58, keskimäärin yli 20 vuoden kuluttua. Ja ne eurot, millä silloin maksetaan, ovat kokonaan toisia euroja kuin mitä tässä nyt saamme sieltä. Tämä on se iso ongelma.

Ja sitten, jos me laskemme myös tätä niin sanottua nettomaksua, että siinä on se kymmenien vuosien viive, niin se vastaa aika tarkasti sitä, mitä Suomi joutuisi tämän [Puhemies koputtaa] jäsenmaksuosuutensa mukaan maksamaan, jos se takaisinmaksu olisi tälle yhdelle rahoituskehyskaudelle laitettu [Puhemies koputtaa] tähän elvytyspakettiin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tanus.

15.56 **Sari Tanus kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä elpymispaketti on... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Puhemies Anu Vehviläinen: Anteeksi, teillä ei ole mikrofoni päällä.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä elpymispaketti ja sen mahdollinen hyväksyminen on niin suuri asia, ja sen vaikutus, ei vain Suomelle vaan koko EU:lle, on valtavan suuri. Se muuttaa koko EU:n järjestelmää. Tämä ei ole todellakaan hallitus-oppositioasia, eikä tämä ole pelkästään Suomen etuja ajatellen pelkästään Suomen asia, vaan se on koko EU:n asia, ja kristillisdemokraatit on peräänkuuluttanut jo viime syksynä, viime kesänä keskustelua tästä, ja perustuslakivaliokunta viime vuonna myös esitti kannan, että arviota voidaan tehdä vasta sen jälkeen, kun lopullinen neuvottelusopimus on saatu. Minä kysyisin nyt, kun täällä on valtiovarainministeri Vanhanen ja lehterillä myös eurooppaministeri Tuppurainen: Sanoitte, Tuppurainen, että tämä on aidosti nyt eduskunnan käsissä, ja ministeri Vanhanen, sanoitte, että tämä on päätetty jo viime kesänä ja niin edelleen. Eihän se näin voi olla, vaan tämän salin tulee päättää. [Puhemies koputtaa] Joten kysyisin nyt: kunnioitetaanko täällä demokratiaa, jotta aidosti [Puhemies koputtaa] kansanedustajat voivat arvioida tämän asian ja aidosti vastuullisina kansanedustajina äänestää myös sen mukaan, [Puhemies: Aika!] minkä parhaaksi näkevät?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen, 3 minuuttia.

15.57 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen:** Arvoisa puhemies! Silloin, kun neuvotellaan kansainvälisiä sopimuksia, jollainen tämä asiallisesti on, on tärkeää, että kun Suomen edustajat neuvottelevat, heillä on kotimaasta mandaatti, jonka pohjalta he neuvotteluja käyvät, ja he tietävät sen neuvotteluvaran, jonka puitteissa heillä on mahdollisuus tehdä se sopimus — parafoida, niin kuin ennen sanottiin kansainvälisistä sopimuksista — tässä käsittelyvaiheessa. Ja muilla sopimukseen osallistuvilla on syytä odottaa, että jokaisella neuvottelijalla on tämä mandaatti, niin että kun suuri työ tehdään, sillä on sitten edellytykset tulla myös ratifioiduksi jokaisessa jäsenmaassa. Totta kai eduskunta käyttää valtaansa silloin, kun päätöksentekohetki on, ja niitä päätöksentekohetkiä tässä on ollut sekä vuosi sitten, kun tätä mandaattia on meidän perustuslaillisen järjestelmämme mukaan annettu pääministerille, että nyt, kun on tämä ratifiointivaihe.

Tämä elvytyshän olisi voitu toteuttaa myös takaisinmaksun osalta tämän seitsemän vuoden budjetin kohdalla, mutta olisiko siinä ollut jotain järkeä, että samaan aikaan, kun elvytetään, otetaan toisesta taskusta rahaa sen elvytyksen vaatiman rahan maksamiseksi? Kyllä se elvytyksen idea, voisi sanoa, keynesiläisyydestä alkaen on ollut se, että silloin, kun on tarvetta elvyttää, se tehdään siten, että se maksetaan myöhemmin. Ja tässä tapauksessa on menetelty juuri näin, että sitä ei peritä tämän seitsemän vuoden budjetin aikana jäsenmaksuista vaan vasta tämän jälkeen, aivan niin kuin Koskinen totesi, 7—37 vuoden kuluessa jatkossa. Ja tässä on minusta järkeä, että se nimenomaan näin tehdään.

Edustajat kyselivät tästä oikeusperustasta. Siihen ottaa lopulta kantaa EU:n oma tuomioistuin, jolla on oikeus perussopimusten mukaisuutta arvioida. Mutta tähän mennessä ymmärtääkseni ainutkaan instituutio Euroopassa tai Suomessa ei ole todennut, että tämä olisi jollain tavalla perussopimuksen vastainen. Luonnononnettomuus, jollaisia voivat olla tulvat ja tässä tapauksessa pandemia, koskee yksittäistä maata tai yksittäisiä maita. Minusta, kuten edustaja Halla-aho totesi, totta kai sitten määritellään se kriteeri, kun tämä koskee monia maita, millä perusteilla yhteisesti tehdään tätä jälleenrakennusta, pandemian vuoksi tarvittavaa jälleenrakennusta. Tai jos se olisi tulvien aiheuttamaa patorakennusten tekemistä jälkeenpäin, jotkut kriteerithän siinä pitää olla, miten se tehdään. Ja nyt kriteereiksi on valittu nämä tunnetut kriteerit, joissa katsotaan myös [Puhemies koputtaa] talouskehitystä tätä ennen. Se on osa tätä ratkaisua.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

16.00 **Arja Juvonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaisten mielestä Suomen ei tule sitoutua elpymisrahastoon. Yhteisen verotuksen, velan ja tulonsiirtojen unioni on torjuttava. Elvytyspaketti on puhdas rahansiirtoinstrumentti, jolla ei ole mitään tekemistä koronan kanssa. Elvytyspaketilla autetaan yli varojensa eläneiden Etelä-Euroopan maiden talouksia ja pyritään pelastamaan saksalaiset ja ranskalaiset pankit.

Arvoisa rouva puhemies! On hyvin vaikea ymmärtää näin laajoja asioita ja selittää niitä selkokielellä ihmisille, jotta he ymmärtävät. Täälläkin äsken kuultiin edustaja Koskisen puheenvuoro, että ei se ole sitä samaa rahaa, mitä sitten joskus vuosien päästä maksetaan. Pyytäisin teitä, hyvä ministeri Vanhanen, kertomaan nyt selkokielellä koko Suomen kansalle, koska ihmiset lähettävät aivan valtavasti sähköposteja ja viestejä, miksi Suomen kannattaa lähteä tähän elpymispakettiin. Mitä tämä oikeasti ihmisille tarkoittaa? En voi ymmärtää sitä, [Puhemies koputtaa] että maksetaan 6,6 miljardia euroa ja saadaan vain rusinoita takaisin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Meri.

16.02 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ei tässä hirveästi logiikkaa sinänsä kuitenkaan ole. Jos minäkin otan asuntolainaa, niin maksettava se on, vaikka ottaisin lyhennysvapaita. Ja tässä jos laskee tämän summan erotuksen, niin sehän on todella kallista lainaa, jos me otettaisiin se itse.

Mutta kysymykseni koskee sitä, oletteko te, ministeri Vanhanen, pääministerin kanssa pohtinut sitä, että tässä on tosiaan tämä 70 prosenttia siten, että se ei perustu tähän koronakriisiin. Olen lukenut tästä Taloussanomista erikoistoimittaja Hurrin kääntämän 260-sivui-

sen italiankielisen pumaskan, hän on sen kääntänyt. Italian pääministeri Draghi hehkuttaa, kuinka nyt vanhat rakenteelliset ongelmat Italiassa saadaan korjattua. Onko tämä siis se syy, minkä takia tämä on neuvoteltu niin, että 70 prosenttia on muusta kuin koronasta johtuvaa? Juuri siksi, että me saadaan nyt jo alkaa maksaa kehitysapua EU:n heikoimmille maille. [Puhemies koputtaa] Onko kysymys siis kehitysavusta näille maille, ja miksi näin?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiljunen Kimmo.

16.03 **Kimmo Kiljunen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on toinenkin harhaanjohtava käsitys perussuomalaisilla, ei ainoastaan tämä, että tässä on tietty nettomaksuosuus, joka meille tulee väistämättä. Tässä on kyse siitä, että me olemme elvyttämässä yhteisin toimin Euroopan unionin markkinoita. Suomi ei kykene — ottaisi se lainaa vaikka kuinka — itse elvyttämään lainkaan Euroopan unionin tasolla. [Mika Niikon välihuuto] Ja nyt on laskettu se, että tämä 750 miljardia, joka tässä käytetään, nostattaa kansantuotetta koko unionin alueella — siis koko unionin alueella — 2 prosentilla, ja sillä luodaan Suomeenkin yli toistakymmentä tuhatta suoraa laskennallista työpaikkaa. Tässä täytyy nähdä myöskin, mikä tällä on tämä kokonaisvaikutus, miten tämä vaikuttaa.

Mutta, arvoisa puhemies, toinen kysymys liittyy tähän metodiin, mitä me olemme nyt käyneet. Tämä on jo neljäs vuorokausi, kun me tässä parhaillaan keskustelemme poikkeuksellisen isosta asiasta. Nyt minulla on se käsitys, että jos tätä jarrutuskeskustelua, jota tässä juuri parhaillaan käydään, viedään eteenpäin ja eteenpäin, niin tämä ison mittakaavan asia alkaa pienentyä, pienentyä ja pienentyä [Puhemies koputtaa] ja me emme näe itse asiassa, miten isosta asiasta tässä on kysymys. Sen takia minä toivon, että [Puhemies koputtaa] kunnioitetaan tätä päätöksentekojärjestelmää ja kyetään tekemään [Puhemies: Aika!] päätökset tässä asiassa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ranne.

16.04 **Lulu Ranne ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin täytyy sanoa edustaja Kiljuselle, että tästä salista on puuttunut syvällinen analyysi koko tästä tilanteesta, elvytyspaketin kokonaisuudesta, ja siitä, mihin tässä ollaan menossa. Ja tiedot, joiden perusteella vuosi sitten tähän lähdettiin ja neuvoteltiin siellä EU:ssa: taloustilanne maailmassa on muuttunut täydellisesti. Ja minusta kaikkein vakavin asia on paitsi tietenkin se, että tässä ollaan menettämässä sitä kokonaista Suomen itsemääräämiskokonaisuutta, niin se, että talouden tilannekuva tuolla muualla on aivan erilainen. Siellä on todellinen inflaatioriski, ja meidän pitäisi kyetä täällä nyt reagoimaan siihen. Tämä on vaarallinen tilanne. Eli maailma ja alueiden taloudet kehittyvät nyt sillä tavalla, että tällainen elpymispaketti on erittäin vahingollinen. Eikö meillä Suomessa aiota reagoida tähän ollenkaan?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja al-Taee.

16.05 **Hussein al-Taee sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuulin kyselytunnilla ministeri Vanhaselta, että maailmantalous elpyy noin 6 prosenttia nyt sitten tulevana vuonna ja Euroopan talous sen 4 prosenttia. Nyt olen huolissani, että jos me emme pysty elvyttämään Euroopassa halutulla tavalla, niin mehän käytännössä jäämme näiden nopeam-

min elvyttävien maiden, kuten Kiinan, asiakkaiksi eli ostamme heiltä tuotteita, koska he pystyvät elvyttämään nopeammin. Ymmärtääkseni Kiinan teollisuus on myöskin hyvin saastuttavaa tällä hetkellä. Näin ollen tässähän on käynyt niin, että kun EU ei ehdi elvyttää yhtä nopeasti, niin Kiina saa tästä rahat, ja myöskin ilmasto ja ympäristö kärsivät, koska samanaikaisesti Kiina saastuttaa. Näin ollen koen, että elvyttää täytyy hyvin nopeasti, jotta voimme itse kilpailla omilla markkinoillamme ja omilla tuotteillamme, joilla on parempi hiilijalanjälki tai hiilikädenjälki kuin Kiinalla [Puhemies koputtaa] tässä kohtaa, tai jopa Yhdysvalloilla. Miten te, arvoisa ministeri, näette tämän asian, [Puhemies: Aika!] tämän ilmasto- ja ympäristönäkökulman?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen, 3 minuuttia.

16.07 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen:** Arvoisa puhemies! On tärkeä aihe arvioida myös, kuinka oikeaan tämä elvytyksen mittakaava ja aikataulu osuvat, mutta aivan niin kuin edustaja al-Taee totesi ja viimeksi täällä sanoi, maailmantalous kasvaa 6 prosentilla, EU:n talous — vaikka tässä laskelmassa on jo alustavia arvioita mukana tämän elvytyspaketin positiivista vaikutuksista — vain hieman yli 4 prosenttia. Eli me olemme jäämässä jälkeen maailmantalouden kehityksestä. Ja kun me suoraan näemme sen, että erityisesti Yhdysvalloissa satsataan nyt samoihin asioihin kuin Euroopan pitäisi — tämä kaikki tapahtuu aikana, jolloinka etenkin täällä vihreän siirtymän eli energiateknologian, energiansäästöteknologian ja uusien polttoaineiden osalla ja toisaalta digitaalisuudessa käydään maailmanlaajuista kilpailua siitä, miten markkinat tulevaisuudessa jaetaan — niin Euroopan kyllä pitää osallistua siihen, että me pystymme täällä kehittämään teknologioita, kasvattamaan eurooppalaista tuotantoa niin, että näillä, voi sanoa, voittavilla alueilla, jotka ovat määrittämässä lähiaikojen maailmantalouden kehitystä, Eurooppa ja eurooppalaiset yritykset ovat vahvoja.

Siksi puolustan sitä, että Euroopan pitää osallistua myös tässä uudistamisen mielessä nyt elvytykseen, ja samalla saavutetaan se varsinainen päämäärä, jonka edustaja Meri pyysi selostamaan, millä tämän perustelee parhaiten. Kyllä se peruste on se, että kun korona aiheutti aivan poikkeuksellisen syvän talouskuopan Euroopassa — me Suomessa emme ehkä näe, vaikka olemme osa Eurooppaa, koska meillä koronaa on hoidettu kohtuullisen hyvin — poikkeuksellisen syvän kuopan Euroopan taloudessa, niin siitä pitää pyrkiä nousemaan mahdollisimman nopeasti. Kyllä tässä on ylikuumenemisen riskejä varmastikin tietyillä sektoreilla olemassa. Sitä ei pysty etukäteen ennustamaan, mutta se ei ole syy siihen, että me jättäytyisimme tietoisesti jälkeen, kun näemme, mitä muualla maailmassa nyt tehdään.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kankaanniemi.

16.09 **Toimi Kankaanniemi ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tuli uutinen siinä suhteessa, että edustaja Koskinen yhtyi edustaja Arhinmäen linjaan, että ei näitä velkoja tarvitse koskaan maksaa. [Johannes Koskinen: Kuulitte väärin!] Se on aika mielenkiintoinen uutinen, vasemmisto on siis sitä mieltä. Miksette sitten ota oikein rutkasti lisää, jos ei tarvitse maksaa, vai mihin te haluatte?

Arvoisa puhemies! Ministeri Vanhaselta kyllä toivoisin vastauksia niihin kysymyksiin, mitä esitin valvonnasta, varojenkäytön valvonnasta eri maissa, korruptioväärinkäytöksistä. Sitten maatalous: saako Suomi todella lisää maatalouteen, vai onko meppi Pekkarinen

oikeassa tässä suhteessa? Miten korvaatte veroasteen nousun, ettei se tapahdu näitten EU-verojen takia? Kompensointi tulee eteen, kun lausumat ovat tuollaisia. Eli meillä on paljon kysymyksiä, joihin ei olla saatu vastausta, ja siksi meidän on ollut pakko jatkaa tätä keskustelua [Puhemies koputtaa] ja odottaa, että ministereitä tulisi. Ja mikä on, [Puhemies koputtaa] ministeri, tämä välttämätön paha? Miten te tulkitsette sen? Miksi on tämä [Puhemies: No niin, ja aika!] välttämätön ja miksi paha?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja sitten edustaja Arhinmäki.

16.10 **Paavo Arhinmäki vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Historia tuntee yhden maan, joka on maksanut kaikki velkansa takaisin. Kokonaisuudessaan se oli Nicolae Ceaușescun Romania. Perussuomalaiset ilmeisesti tavoittelevat sitä, mitä Romania oli 1980-luvulla.

Mutta, arvoisa rouva puhemies, [Toimi Kankaanniemen välihuuto] tässä keskustelussahan ei ole enää ollut moneen vuorokauteen kysymys siitä, että yritettäisiin joitain uusia argumentteja tuoda esille, vaan tässä on kysymys siitä, että halutaan haitata ihmisten elämää. Erityisesti puhemiehet ja eduskunnan työntekijät joutuvat kärsimään tästä puherumbasta, jota tehdään ainoastaan kannatus silmissä. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Jarrutuspuheenvuoroja on käytetty silloin, kun on haluttu joku asia siirtää yli takarajan, mutta tällä asialla ei ole mitään takarajaa. Te ette ole pystyneet esittämään tälle puherumballe mitään perusteita. Ainoa peruste on se, että te olette kopioineet Yhdysvalloista tällaisen oikeistopopulistisen [Puhemies koputtaa] tavan häiriköidä ja tehdä sirkusta parlamentissa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koponen, Ari.

16.11 **Ari Koponen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustajat Kiljunen ja Arhinmäki voisivat vastata, mitä SDP teki viime kaudella, kun sote-uudistusta tehtiin. Mitä siellä valiokunnassa tapahtui? Mielellään kuulen vastauksen tähän.

Ehkä kysyisin samaa, mitä Meri kysyi tässä: Viime vuoden puolella Italian pääministeri Conte kertoi, että ei halua, että EU valvoisi sitä, miten Italia käyttää koronakriisin hoitoon saamiaan rahoja. Eli mitä konkreettisia toimia on, että tätä pystytään valvomaan? Jos katsotaan mediasta uutisia vaikka viimeisen 10 vuoden ajalta, mikään ei ole muuttunut näissä maissa. Miksi se muuttuisi nyt?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juuso.

16.12 **Kaisa Juuso ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Annan muiden kommentoida Arhinmäen ja Kiljusen puheita, mutta minulla on kysymys ministeri Vanhaselle. Sain muutama viikko sitten pöydälle tämmöisen kirjan, tämän Risto Isomäen kirjan ”Mitä koronapandemian jälkeen”, ja olen sen lukenut. Isomäki ehdottaa yhtenä keinona tästä koronapandemiasta selviytymiseen rinnakkaisvaluutan käyttöönottoa. Sen selvittämistä esitin keskiviikon istunnossa sen vuoksi, että olen itse sitä miettinyt joskus, sitä on miettinyt myöskin keskustan Paavo Väyrynen muutamia vuosia sitten jo. Te torpedoitte sen ajatuksen sillä, että se on liian pieni valuutta ja että korot nousisivat, ja korostitte tätä, että kun eurossa ollaan, niin meillä on matalat korot. Kuitenkin kaikilla muilla Pohjoismailla on oma valuutta. He ovat pärjänneet oikein hyvin, ja ainakaan Ruotsissa asuntolai-

nojen korot eivät ole yhtään sen korkeampia kuin Suomessa — ne ovat siinä 1 prosentin paikkeilla, sen juuri [Puhemies koputtaa] tarkistin — niin että voitteko kertoa jotain muita perusteluja sille, miksi [Puhemies koputtaa] rinnakkaisvaluutan käyttöön ottamista ei voisi ainakin selvittää. [Puhemies: Aika!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja annan puheenvuoron vielä tässä edustaja Immoselle, ja sen jälkeen otetaan molempia ministereitten puheenvuorot. — Edustaja Immonen.

16.14 **Olli Immonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jossain määrin haasteelliseksihan tämän elpymispaketin perussopimuksen mukaisuuden arvioinnin tekee se, että EU:n tuomioistuimen oikeusvaltiollinen kontrolli on jälkikäteistä eikä se unionin oikeudessa ole jäsenvaltioiden valtiosääntöjen tavoin kehittynyttä ennakollista perustamissopimusten mukaisuuden normikontrollia. Suomessahan tätä etukäteistä normikontrollia suorittaa eduskunnan perustuslakivaliokunta. Mutta nyt tätä elpymispaketin perussopimuksen mukaisuutta on kuitenkin pyritty perustelemaan tällä neuvoston oikeuspalvelun antamalla lausunnolla. Meillä kuitenkin perustuslakivaliokunnassa kävi asiantuntijakuulemisissa selväksi se, että oikeuspalvelun lausunto ei ole valtiosääntöoikeudellisesti merkittävä asiakirja. On tärkeää ymmärtää se, että tämä neuvoston oikeuspalvelu [Puhemies koputtaa] ei ole mikään tuomioistuin, se ei ole perustuslakivaliokunta. Se on elin, [Puhemies koputtaa] jonka tehtävä on palvella EU:n etuja.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja tässä vaiheessa ministerien puheenvuorot. Ensin ministeri Vanhanen, 2 minuuttia, ja sen jälkeen ministeri Tuppurainen, 2 minuuttia. — Ministeri Vanhanen, olkaa hyvä.

16.15 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen:** Arvoisa puhemies! EU:n tuomioistuin perussopimusta lopulta tulkitsee, ja komissiolla on oma oikeuspalvelunsa, ja jäsenmaita edustavalla neuvostolla on myös oma oikeuspalvelunsa. Sillä on se merkitys, että se jäsenmaiden puolesta tekee tätä arviota, mutta esimerkiksi täällä, kun perustuslakivaliokunta käsittelee, sillä ei ole samanlaista merkitystä kuin on EU:n tuomioistuimen päätöksillä, ja sekin ehkä tulee aikanaan.

Mutta tähän mennessä, niin kuin sanoin, miltään instituutiolta, jotka ovat tottuneet käsittelemään näitä kysymyksiä, ei ole tullut esitystä siitä, että tämä ei olisi perussopimuksen mukainen, eli viime kädessä tullaan siihen kysymykseen, onko tämä luonnononnettomuus, jota varten artikla 122 on olemassa. Minä istuin vuosia juuri siinä pöydässä, jossa näitäkin perussopimuksen artikloita neuvoteltiin, ja sanoin, että jos me olisimme silloin osanneet ajatella sen, että tulee maailmanlaajuinen pandemia, joka Euroopassakin tappaa puoli miljoonaa ihmistä, niin kyllä se olisi Tonavan tulviin rinnastettu ja siihen olisi varmasti tehty järjestelmä, [Jussi Halla-ahon välihuuto] joka antaa meille mahdollisuuden auttaa toinen toisiamme.

Valvonnan osalta: Tämä on tärkeä kysymys, yksi tärkeimmistä kysymyksistä tässä. Mutta unionilla on koneisto, seitsemän vuoden budjetit, jotka ovat paljon suurempia kuin tämä elvytyspaketti. Samalla tavalla unionin budjetin kautta me olemme vuosikymmenten ajan antaneet rahaa niille alueille, missä sitä tarvitaan, jotka ovat kehitykseltään heikompia, [Toimi Kankaanniemi: Väärin on mennyt paljon, paljon!] anomusten perusteella eri tarkoituksiin. Tätä toimintaa valvotaan, ja kyllä tämä järjestelmä pyrittiin laatimaan niin,

että jäsenvaltiot joutuvat tekemään tarkat suunnitelmansa. Itse suunnitelma jo tarkastetaan komissiossa, sitten kun se tulee, ja neuvostossa, kun se hyväksytään, ja sen jälkeen sen toteuttamista [Puhemies koputtaa] pitää valvoa. [Toimi Kankaanniemi: Ja mafia vie!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Tuppurainen, 2 minuuttia.

16.17 **Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen:** Arvoisa puhemies! Kiitän näistä puheenvuoroista. Totean kuitenkin, että aika monta kysymystä on esitetty jo useampaan kertaan ja niihin on tässä salissa vastattu jo aiemmissakin keskusteluissa. Tämä ei ole ainutkertainen keskustelu tästä elpymisvälineestä, vaan olemme useissa eri yhteyksissä, myös useilla kyselytunneilla, vastanneet opposition sinänsä oikeutettuihin ja hyviin kysymyksiin. Keskustelua on aikansa käytävä, ja sille on aikansa annettava, mutta myös päätöksentekokykyä meiltä Suomena, Suomen eduskunnalta tässäkin asiassa odotetaan.

Ja edustaja Tanukselle: Me teemme tämän päätöksen täysin suvereenisti itse tässä eduskunnassa. Suomi päättää omien varojen ratifioinnista, mutta emme tee sitä päätöstä missään tyhjiössä, vaan meidän päätöksemme vaikuttaa välittömästi myös kaikkiin muihin EU-jäsenmaihin. Yhdelläkään EU-maalla ei tule budjettia voimaan, eikä tätä elpymisvälinettä saada synnytettyä, ellei Suomi tätä päätöstä myöskin omalta osaltansa tee.

Ja kyllä tämä on tietyllä tavalla, arvoisa edustaja, välttämätön paha. Ei Suomen hallitus eikä kukaan tässä salissa ole toivonut tätä globaalia pandemiaa ja sen aiheuttamaa talouskriisiä. [Jussi Halla-ahon välihuuto] Tämä tilanne on murheellinen ja valitettava, ja sen vuoksi syntynyt velkaantuminen — niin jäsenmaissa kansallisin toimin kuin nyt tämän yhteisen eurooppalaisen, komission liikkeelle laskeman velan kautta tämän elpymisvälineen luomiseksi — kyllä on välttämätön paha. Emme me sitä velkaa sinänsä halua, emmekä me tätä tilannetta ole toivoneet, vaan me reagoimme yhdessä, me reagoimme määrätietoisesti, me haluamme pitää ihmiset töissä, työpaikat turvattuina, yritykset pystyssä, rakentaa uutta kestävää kasvua tulevaisuuteen, vähähiilistä, digitaalisuuteen perustuvaa kasvua — siihen tämä elpymisväline tulee omalta osaltaan vastaaman.

Ja kyllä, tässä on ehdollisuutta. Emme me vain katseella seuraa, mihin toiset jäsenmaat näitä varoja käyttävät, vaan jokainen maa tekee oman elpymis- ja palautumistukisuunnitelman, neuvosto käsittelee ne, tekee päätöksen toimeenpanosta, ja sen jälkeen myöskin varojen [Puhemies koputtaa] käyttöä seurataan, sitä valvotaan, ja tarvittaessa se voidaan keskeyttää.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vallin.

16.19 **Veikko Vallin ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olen ollut mukana jokaisessa talousvaliokunnan kokouksessa, jossa tätä asiaa on käsitelty, ja meillä on ollut laajoja kuulemisia, ja siellä on useampikin asiantuntija toistuvasti ollut sitä mieltä, että jos me alamme tällä lailla kylvämään miljardeja euroja vastikkeetonta lahjarahaa Etelä- ja Itä-Eurooppaan, niin siitä syntyy moraalikatoa rahaa saavissa maissa. Siis useat asiantuntijat ovat näin ennustaneet. Ja se moraalikato syntyy siitä, että siellä opitaan, että mistään menokurista ei tarvitse pitää kiinni eikä mistään tarvitse säästää — että Suomi sitten lähettää aina lisää, kun alkaa mennä huonosti.

Mitä mieltä te olette, arvon ministerit? Ovatko nämä asiantuntijat väärässä tästä moraalikadosta varoitellessaan? Näettekö tällaista massiivisen moraalikadon vaaraa esimerkiksi

Itä-Euroopassa tai Etelä-Euroopassa [Puhemies koputtaa] vai ette? [Toimi Kankaanniemen välihuuto]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiljunen Kimmo.

16.20 **Kimmo Kiljunen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olisin vielä muutaman sanan puhunut debatista, debatoinut debatista, mitä täällä nyt parhaillaan käydään. Asia on todellakin iso ja vaatii kunnon keskustelun. Nyt tämä on mennyt vain ylipitkäksi, joten me näemme, että tässä on jarrutuskeskustelun makua. [Jussi Halla-aho: Puhutaan paketista!] Suomen historiassa tämä on neljäs kerta, kun näin toimitaan: 1935 ja 1970 oli yliopistolaista kysymys, ja 1994 oli kysymys EU-jäsenyydestä. Näissä kolmessa aikaisemmassa oli selkeät määrärajat ja tavoitteet määräpäivien osalta.

Nyt tässä joutuu kysymään kyllä, mitä tällä pitkällä venytyksellä halutaan [Toimi Kankaanniemi: Vastauksia kysymyksiin! — Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] muuta kuin, että meillä on kunnallisvaalit tulossa ja tällä halutaan luoda ikään kuin atmosfääriä siihen tilanteeseen. Ja tällöin, jos näin tapahtuu, niin me pienennämme tämän asian sisällöllisen merkityksen. Tämä on niin iso kysymys, että tätä keskustelua ei kannata nyt tällaiseen pieneen pikkupolitikointiin vähentää. Toivon, että me löydämme tästä ratkaisun, kuten ministeri sanoi. Aikansa käydään keskustelua, ja sitten tehdään demokraattisesti päätös. Olemme kyllä jo siinä tilanteessa, että päätös voitaisiin tehdä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Miten se viime kauden sote? — Te ette muista sotea enää!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vähämäki.

16.21 **Ville Vähämäki ps** (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Edustaja Kiljunen voisi vaikkapa meppi Kataiselle mennä sanomaan siitä, että tässä on pikkuasioista kysymys. [Kimmo Kiljunen: Ei kun isosta asiasta on kysymys!] Hän nimittäin nosti nämä uudet EU:n laivaliikenteelle tulevat maksut muutama päivä sitten — taisi olla viikko sitten — keskusteluun, ja siellä on todellakin päästökauppatulon laajennuksesta tulossa meidän teollisuudellemme jopa 500 miljoonan maksut, ja tämä on hyvin ongelmallinen tilanne. Siis tämä päästöhuutokauppatulojen laajennus uhkaa meidän savupiipputeollisuuttamme. Asia on vakava, ja nämä EU:n uudet esitykset ovat tulossa kesäkuussa, ja tämähän oli myöskin yksi pöytäämispäivän valinnan syy, että olisi saatu uudet tiedot näistä mahdollisista maksuista, mitä Suomelle on sieltä tulossa, ja kuitenkin ne ovat uusi päästökauppatulojen laajennus. Se on jopa ensi vuoden alusta otettavissa käyttöön.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Arhinmäki.

16.23 **Paavo Arhinmäki vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kiljunen unohti tuosta listastaan vuoden 1958 kunniakkaan SKDL:n jarrutuspuheet, joilla saatiin estettyä ja vaalien yli puhuttua lapsilisäleikkaukset — estettyä ne. Kaikissa näissä on ollut takaraja, jonka yli puhumalla joku asia on kaatunut. Se olisi ollut viime kaudella mahdollista soten yhteydessä. Tässä ei ole takarajaa, ja tässä nyt puhutaan ainoastaan takarajasta kunnallisvaalit. Kun perussuomalaisilla ei ole sanottavaa päivähoidosta, peruskoulusta, asumisesta, lähiluonnosta, vanhustenpalveluista, joista kunnissa päätetään, niin ha-

lutaan puhua vain EU:sta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Oletteko te lukeneet meidän ohjelmamme?]

Arvoisa rouva puhemies! Tämä paketti tuo työtä, toimeentuloa, investointeja reaalitalouteen. [Toimi Kankaanniemi: Italialaisille!] Siksi tämä on hyvä. Ja myös nämä omat varat ovat hyvä asia. Näillä puututaan esimerkiksi monikansallisten digijättien veronkiertoon ja puututaan siihen, että vaikkapa Kiinassa tai muualla saastutetaan hiilitulleilla. Nämä ovat hyviä asioita, ja siksi tätä on hyvä tukea suomalaisen työn ja työläisten puolesta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tanus.

16.24 **Sari Tanus kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kristillisdemokraatit eivät vastusta elvyttämistä mutta vastustavat sen tekemistä tällä tavalla. Olemme alusta lähtien sanoneet, että vastustamme elpymispakettia, koska se ei ole hyväksi Suomelle eikä ole hyväksi sille EU:lle, johonka olemme liittyneet ja jota haluamme olla kehittämässä. Ja niin kuin perustuslakivaliokuntakin on sanonut, kyse on pitkäaikaisista budjettivallan rajoituksista, joiden vaikutuksia on vaikea määritellä etukäteen. Ja monet asiantuntijat ovat arvioineet, että jos tämä hyväksytään, niin jatkossa on entistä matalampi kynnys turvautua tämäntyyppisiin asioihin, ja kriisejä varmasti EU:ssa tulee.

Ja minä haluaisinkin kysyä nyt teiltä: Perustuslakituomioistuin käsittääkseni on tehnyt päätöksen, että jos tämä hyväksytään, niin he ottavat käsittelyyn nämä välineet, metodit, millä niitä omia varoja kerätään, koska on hyvin suuri todennäköisyys, niin kuin he ovat nähneet jo etukäteen, että sieltä tulee yhteisvastuullisuutta ja se tulee selkeästi olemaan perussopimusten vastaista. Eikö meidänkin [Puhemies koputtaa] tulisi enemmän keskustella siitä, mitä on todennäköisesti näköpiirissä?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja al-Taee.

16.25 **Hussein al-Taee sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen istunut niissä samoissa talousvaliokunnan kokouksissa, joissa on ollut edustaja Vallinkin. Ennen koronakäsittelyä meillä oli useita kokouksia, jotka liittyivät siihen, miten monet eurooppalaiset maat saisivat pankkiasiansa kuntoon. EU:ssa yhteistuumin oli kirjoitettu useita esityksiä, joilla oli pyritty saamaan velkakattoa, rahankäsittelyä ja kaikkea muuta sellaiseen asentoon, että me voisimme elää suht hyvässä, eheässä talousyhteisössä, joka on nimeltään EU. Siten näen, että EU kyllä vahvasti tekee tätä työtä, ja tämän elvytyspaketin myötä se ei ole menossa mihinkään huonompaan suuntaan. Näen päinvastoin, että nyt kun me elvytämme tällä elvytyspaketilla, niin me saamme paljon parempaa tulosta aikaiseksi meidän teollisuudessa, tutkimuksessa, taloudessa ylipäänsä. Ja sen takia tätä asiaa ei pidä viivytellä enempää vaan mennä suoraan siihen päätökseen ja [Puhemies koputtaa] tehdä tästä päätös.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt on laitettu debattinappula kiinni, mutta täällä on vielä muutamia halukkaita puheenvuoron pitäjiä. Luettelen nimet ja sen jälkeen ministeripuheenvuorot, ja sitten lopetetaan tällä kertaa tämä debatti. — Eli seuraavaksi Ranne ja Ranteen jälkeen Niikko, edustaja Koponen, edustaja Meri, edustaja Kankaanniemi, sitten ministerit. — Edustaja Ranne, olkaa hyvä.

16.27 **Lulu Ranne ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia! Miksi me täällä keskustelemme? Siksi, että on jäänyt keskustelematta hyvin monta asiaa, esimerkiksi inflaatioriski ja ylikuumeneminen, jotka tuossa edellisessä puheenvuorossa otin esiin. Eli suosittelen ministeri Vanhasta nyt tarkistamaan keskeiset hintaindeksit: kuluttajahintaindeksi, pohjainflaatio, tuontihinnat, tuottajahinnat, tukkuhinnat. Kaikki jyrkässä nousussa ja nousseet jo koronaa edeltävälle tasolle tai sen yli, mutta oletteko te kukaan kuulleet uutisia näistä? No ette, koska pinnalla on vain yksi tarina, ja se on se, että tämä elpymisväline pusketaan läpi vaikka väkisin. Ei välitetä talouden tosiasioista, vaikka aika on meidän puolellamme tässä. Meillä on mahdollisuus vielä vaikuttaa asioihin, mutta täällä kiistetään nämä talouden tosiseikat, mitä tuolta ikkunasta näkyy, kun sinne ulos katsoo.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niikko.

16.28 **Mika Niikko ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies ja arvoisat hallituksen edustajat! Kun tässä kysytään, miksi me täällä keskustellaan tästä asiasta, niin syy on hyvin yksinkertainen. Se johtuu siitä, että kansalaiset vaativat, että tätä keskustelua vielä käydään, ja haluavat tarkempia vastauksia. Itselläni ei ole mitään tarvetta käydä tätä keskustelua yhtään sen pidempään, kunhan saan vastauksen ministereiltä kysymyksiin: joko te myönnätte olevanne väärässä tai perustelette asiat paremmin. Esimerkiksi nostan nyt yhden kysymyksen.

Täällä on paljon puhuttu nytten tänäänkin työpaikkojen elvyttämisestä, että tällä tukipaketilla elvytetään suomalaisia työpaikkoja. Nyt kun on käynyt esille muun muassa edustaja Vähämäen puheenvuorosta ja monesta muustakin, että tässä voi käydä päinvastoin, kun tämä elvytyspaketti sidotaan erilaisiin sopimuksiin, niin esimerkkinä: Etlan johtaja Kangasharju sanoi, että talous kasvaa elvytyspaketin johdosta 0,1 prosenttia nopeammin per vuosi. Pitääkö tämä paikkansa? Lisäksi hän mainitsi, että pitkällä aikavälillä [Puhemies koputtaa] vaikutus pienenee edelleen ja kääntyy jopa negatiiviseksi, koska kustannukset elvytyspaketista [Puhemies koputtaa] ovat kolmikertaiset saantoon nähden. Elikkä esimerkkinä tämä yksinkertainen kysymys: miten tämä auttaa [Puhemies: Aika!] suomalaista teollisuutta kasvamaan, 0,1 prosenttia vai enemmän vai vähemmän?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koponen, Ari.

16.29 **Ari Koponen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kiljunen arvostelee sitä, että perussuomalaiset haluavat keskustella tämän vaalikauden tärkeimmästä asiasta, mutta teiltä jäi vastaamatta kysymykseeni, miten SDP toimi viime kaudella sotevaliokunnassa, kun sote-uudistusta käytiin siellä läpi. Mielelläni kuulisin asiasta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Meri.

16.29 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Eri asiantuntijalausunnoissa, joita täällä on käyty läpi nytten — ette varmaan ole kuullut, kun ette ole halunneet olla täällä, monetkaan edustajat — on tuotu esille sitä, että tämä elvyttävä politiikka, vaikutus vientiyrityksiin on täällä pohjoisessa osassa EU:ta erittäin pieni. Täällä on hyvin pitkälle perusteltu tätä tällä viennin elpymisellä.

Toinen kysymys on se, että haluaisin nyt valtiovarainministeriltä ja eurooppaministeriltä lupauksen siitä, että tämä Italian hehkutus siitä, miten he tekevät ja parantavat kaikki vanhat ongelmansa, ei tule sitten menemään läpi. Lupaatteko te täällä, että näiden Draghin intomielisten hankkeiden osalta — hänhän on jo aivan innoissaan, että pelastamme Italian kaikilta vanhoilta ongelmilta — huolehditte, että tämä ei tule toteutumaan?

Sananvapauden rajoitus ja arvostelu oppositiota kohtaan kuulostaa Puolalta ja Unkarilta. Täällä tulee jatkuvasti meille pilkkaa siitä, että puhumme. [Puhemies koputtaa] Haluatteko siis rajoittaa opposition puheoikeutta, kuten Rinne on antanut Demokraatissa eilen haastattelun? [Jussi Halla-aho: Vastaus tiedetään!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kankaanniemi.

16.31 **Toimi Kankaanniemi ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Välttämätön paha — tämä ei ole välttämätön, paha tämä on. Tälle on vaihtoehto. Perussuomalaiset tarjoaa vaihtoehdoksi sen, että jokainen jäsenmaa ottaa tarvitsemansa lainan. Nyt sitä saa edullisesti, ja jos ei saa, niin silloin on maksukyvyssä vaikeuksia. Eli jokainen jäsenmaa ottaa lainansa ja vastaa siitä ja käyttää sen, ja voi olla, että EU-neuvosto voisi antaa tiettyjä koordinointiohjeita, miten se tulisi käyttää yhteiseksi hyödyksi mutta demokratiaa kunnioittaen.

Arvoisa puhemies! Näin menetellen ei tulisi moraalikatoa, ei avattaisi sitä perusteetonta tietä, joka tulee eteen, kun seuraava paketti tulee meille käsiteltäväksi. Uudet verot, joita tässä esitellään, ovat kaikki avoimia perusteiltaan. Olisi erittäin tärkeää, että me tietäisimme, mihin sitoudumme tässä omien varojen osalta. [Puhemies koputtaa] Ja esimerkiksi Rotterdamissa iloitaan, [Puhemies koputtaa] kun tämä satamahomma menee näin miten te olette sitä viemässä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin. — Nyt mielestäni kaikki muut ovat saaneet vähintään yhden puheenvuoron, paitsi edustaja Elomaa. Olkaa hyvä.

16.32 **Ritva Elomaa ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Suomen nettovarallisuus itse asiassa jää monen niin sanotun ongelmamaan jalkoihin. Suomalaisten kotitalouksien varallisuus on alhaisempi kuin italialaisten kotitalouksien. Kysyisinkin ministeri Tuppuraiselta ja Vanhaselta: eikö tämä sopimus ole silloin epäreilu suomalaista veronmaksajaa kohtaan?

Edustajille Arhinmäki ja Kiljunen: Perussuomalaiset katsoo, että tämä on niin iso, vakava asia, että tästä elpymissopimuksesta ja -paketista pitää kyllä puhua hyvin monipuolisesti. [Paavo Arhinmäki: Sen olette tehneetkin!] Perussuomalaiset ovat sitä mieltä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin. — Ja sitten mennään vielä ministeripuheenvuoroihin. Ensin ministeri Vanhanen, 2 minuuttia, ja tämän jälkeen ministeri Tuppurainen.

16.33 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen:** Arvoisa puhemies! Minusta ei pidä tätä järjestelmää moittia siitä, että osa maista pyrkii ratkaisemaan rakenteellisia ongelmia. Päinvastoin olisi huolestuttavaa, jos yhteisiä varoja EU:n kautta käytettäisiin ikään kuin vanhan toiminnan jatkamiseen — ja tämä on samalla oikeastaan edustaja Vallinin tärkeään kysymykseen tästä moraalikadosta. Se, että säännöt ovat selvät, estää tätä moraalikatoa.

Se, että sitä rahaa ei saa käyttää esimerkiksi olemassa olevan valtion organisaation palkkojen maksamiseen, estää moraalikatoa, ja niin edelleen. Me tiedämme Suomen suunnitelman käsittelystä, että komissio kiinnittää koko ajan tiukkaa huomiota siihen, että rahaa ei käytettäisi sellaiseen hommaan, joka meidän pitää itse huolehtia. Ja näin pitääkin olla, ja tämä antaa tähän paljon mahdollisuuksia, koska tässä on kuitenkin tämä hyväksymismenettely sellainen, että komissio pystyy ehdollistamaan näitä selkeästi.

Tuleeko ylikuumeneminen vai eikö tämä ollenkaan vaikuta? Ehkä se kuvaa tätä keskustelun vaikeutta. Toisaalta sanotaan, että vaikutus on vain 0,1 prosenttia, ja toisaalta toinen edustaja sanoi, että tämä ylikuumentaa. Ylikuumentuminenhan tarkoittaisi sitä, että tällä olisi suuri vaikutus myös bkt:hen. Vajaa 3 miljardia Suomen talouteen noin kolmessa vuodessa tarkoittaa sen kolmen vuoden osalla — noin niin kuin ihan kaavamaisella laskennalla — kokonaisuudessaan reilun prosenttiyksikön kasvua bkt:hen niiden vuosien aikana. Mutta näihin laskelmiin palataan sitten, kun on lopulliset vaikutukset nähty.

Aha, nyt minulla muistiinpanot meinaavat hävitä.

Onko matalampi kynnys tulevaisuudessa? Ehkä pikemminkin tämän käsittelyn aikana kynnys on noussut. Ainakin Suomen osalla se on noussut kahteen kolmasosaan eduskunnasta. [Toimi Kankaanniemi: Me ainakin nostamme sitä!] Normaalisti omien varojen käsittelyssä on ollut aina kaksi kolmasosaa. Omien varojen ja verojen osalla: tullithan ovat yksi tärkeistä unionin omista varoista, se on hyvä esimerkki myös. Unionilla [Puhemies koputtaa] on oikeus päättää tullien tasosta. Se käyttää ne EU:n budjetin rahoittamiseen, ja mitä enemmän sieltä tulee rahaa, sitä vähemmän jäsenmaiden maksuosuudet ovat.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Tuppurainen, 2 minuuttia.

16.35 **Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen:** Rouva puhemies! Jatkan tästä moraalikadosta, joka on tärkeä ja hyvä kysymys, ja sitä voi katsoa myös siitä näkökulmasta, missä tilanteessa tätä ratkaisua ollaan tekemässä. Ja kyllä, me olemme edelleen globaalin pandemian oloissa. Euroopassa on tuhansia menetettyjä ihmishenkiä, kaatuneita yrityksiä, työttömäksi joutuneita ihmisiä, paljon epävarmuutta, ja näissä globaalin pandemian olosuhteissa Euroopan unionin jäsenmaat päättivät yhdessä vastata tähän poikkeukselliseen kriisiin poikkeuksellisella kertaluontoisella välineellä. Me teimme sen asiantuntijoitten neuvosta. Oli useita taloustieteilijöitä, jotka ohjeistivat siihen, että rahapolitiikan ohella tarvitaan yhteistä koordinoitua finanssipoliittista elvytystä. Se ei riitä, että kukin jäsenmaa itse elvyttäisi, koska yhteinen vaikutus syntyy nimenomaan sillä koordinoidulla, yhteisellä finanssipoliittisella elvytyksellä. Tätä asiantuntijat suosittelivat, ja tähän olemme olleet valmiita tarttumaan.

Ja moraalikato sikäli, synnyttäisikö tämä ikään kuin pysyvän tavan toimia näin: siihen on monia, monia lukkoja. Muun muassa tämä oikeusperusta, joka on sidottu tähän globaaliin pandemiaan: artikla 122, luonnonkatastrofin kaltaiset tilanteet. Jotta tätä oikeusperustaa voitaisiin soveltaa, meillä pitäisi olla uudestaan vastaavanlainen vakava kriisi, ja sitä kaiketi ei kukaan toivo. Tämä väline on voimassa vain vuoteen 2023. Sen käyttö silloin loppuu, rahat pitää maksaa, viimeisetkin maksatukset tehdä vuoteen 2026 mennessä, jolloin myös komission lainanottovaltuus päättyy. Tämä on kertaluontoinen, ja jotta tällainen väline luotaisiin uudestaan, se vaatisi jälleen kerran kaikkien jäsenmaiden yksimielisen päätöksen, ja kuten ministeri Vanhanen tuossa kuvasi, sen todennäköisyys lienee aika pieni.

Puhemies! Vastaan lyhyesti vielä näihin maatalouden saantoihin. Rahoituskehyksessä Suomen saannot edellisellä kehyskaudella olivat 10,9 miljardia, nyt 11,1 miljardia, tästä puolet kohdistuu maatalouteen, ja erityisesti meidän kakkospilarin eli maaseudun kehittämisen saannot kasvavat 46 miljoonaa euroa ja käyvin hinnoin jopa 17 prosenttia nykykauteen nähden, eli onnistuimme hyvin meille keskeisen prioriteetin [Puhemies koputtaa] eli maatalouden rahoituksen osalta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin, ja nyt siirrymme puhujalistaan. — Edustaja Niikko.

16.38 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Haluaisin palata vielä näihin viime yön tapahtumiin, kun perussuomalaisten pöytäysehdotus torjuttiin. Pidän huolestuttavana sitä, että kun edeltä kysytään eduskunnassa ohjeita useamman päivän ajan, miten menettelytavat tässä talossa on sovittu, niin ne osoittautuvat vääriksi sitten, kun niitä lähdetään testaamaan. Tässä edustaja Junnila piti erittäin hyvän puheenvuoron, missä hän ruoti tämän kokonaisuudessaan läpi, miten tämä asia voidaan tulkita edelleenkin toisin. Ja koska tämä voidaan tulkita toisin, niin on sellainenkin sanonta kuin ”ei kahta ilman kolmatta”.

Elikkä tässä olisin halunnut kysyä perustuslakivaliokunnan puheenjohtaja Rinteeltä — mutta hän ei ole paikalla — miten te näette sen, jos tulee uusi pöytäysehdotus. Tämän tulkinnan mukaan se uusi pöytäysehdotus, nyt kolmatta kertaa, ei johda yhtään mihinkään, vaan se torjutaan samalla lailla kuin viime yönä. Mutta kun pääsihteeri mainitsi, että jos sen lisäksi tekee ehdotuksen lähettämisestä PeViin tämän torjunnan tutkimiseksi uudelleen, niin sinne se lähetettäisiin. Mitä tämä nyt käytännössä sitten tarkoittaa? Elikkä nyt jos tulisi tämä kolmas kerta pöytäyksestä ja se torjuttaisiin ja tulisi perään esitys samalla lailla, että PeViin lähetetään, niin puhemies, ihan kysyn vain uteliaisuuttani tässä: miten silloin toimittaisiin? Koska jos se pitäisi ratkaista eduskunnassa, niin silloinhan asian käsittely pitäisi keskeyttää ja siitä pitäisi äänestää. Ja koska hallituksen edustajat ovat niin mukavuudenhaluisia, että he eivät halua täällä keskustella kanssamme, he haluavat olla ehkä kotona piilossa omilta äänestäjiltään, jotka antavat heille palautetta yötä päivää siitä, miten he toimivat näin epäreilusti suomalaisia veronmaksajia kohtaan, niin jälleen me oltaisiin siinä tilanteessa, että esimerkiksi huomenaamuna kokoonnuttaisiin tänne äänestämään.

Eihän tämä lainsäädäntö ja tämä eduskunnan toimintatapa näin reikäinen voi olla. Tämä asettaa meidän käsityksemme toimivasta demokratiasta hiukan outoon valoon. Me kuitenkin olemme tottuneet olemaan ylpeitä suomalaisesta demokratiasta, mutta joskus tulee sellainen tunne väistämättä, että opposition vaientamiseksi muutetaan yön pimeinä tunteina niitä tulkintoja, minne suuntaan tahdotaan.

Tämän johdosta, arvoisa puhemies, olisin pitänyt järkevänä ja kohtuullisena, että tämä olisi lähetetty nyt sinne perustuslakivaliokuntaan arvioitavaksi. Ei tämä lakikäsittely olisi miksikään muuttunut siitä, että siihen olisi käytetty muutama päivä aikaa tai vaikka viikko aikaa ja se olisi siellä kiireellisellä tavalla käsitelty, mutta silloin tämä asia olisi selkeä. Nytten tähän jää iso tahra hyvin pitkäksi aikaa. Tätä arvioidaan vielä vuosien päästä, missä tehtiin oikein ja missä väärin. Ja sen tähden en ymmärrä sitä, miksi te hallituksen jäsenet haluatte leikkiä tällaisten vakavien asioiden kanssa.

Meidät kaikki, niin kuin teidätkin, on valittu vaaleissa edustamaan Suomen kansaa. Meitä ei voida käskeä Brysselistä käsin noudattamaan joitain käsittelyaikatauluja siitä, milloin meidän allekirjoituksemme tulee sopimukseen, jossa me sitoudumme heidän ehdotuksiin-

sa. Tämä on aivan käsittämätöntä. Tästä meidän äänestäjämme, tästä suomalaiset veronmaksajat puoluerajoista riippumatta antavat jatkuvasti palautetta.

Ja, arvoisa puhemies, vielä palaan tähän äskeiseen debattikeskusteluun. Minä olen ihan rehellinen siinä, että minulla ei ole mitään tarvetta puhua täällä yhtään pidempään, jos minä saan oikeita vastauksia kysymyksiini. Se on hyvä, että ministerit ja hallituksen jäsenet ovat pikkuhiljaa palanneet saliin vastaamaan näihin kysymyksiin, koska kansalaiset vaativat niitä vastauksia. Ja jos ne vastaukset eivät ole rehellisiä, jos ne ovat muunneltua totuutta, kuten on käynyt ilmi jatkuvasti asiantuntijoitten lausunnoista mediassakin, niin onhan tämä käsittely silloin kesken, eikö totta?

Arvoisa puhemies! Lopuksi, ennen kuin puheaikani loppuu, haluaisin vielä painottaa sitä, että Euroopan unionin omien varojen päätös ja elvytyspaketti ovat sekä Suomen että EU:n tulevaisuuden kannalta erittäin merkityksellisiä päätöksiä. Asia on niin tärkeä, että kansa ansaitsee kuulla sen vaikutukset kattavasti. Sen varmistamiseksi olemme pitäneet täällä monia puheita, [Puhemies koputtaa] ja sitä varten kansanedustajan puheoikeus on rajoittamaton. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juuso.

16.44 **Kaisa Juuso ps:** Arvoisa puhemies! Koronan varjolla ovat Merkel ja Macron lyöneet viisaat päänsä yhteen ja keksineet, että kaikkien EU-maiden pitää osallistua koronavahinkojen rahoitukseen solidaarisesti. Suomea on pyydetty takaamaan 750 miljardin kokoista elvytyspakettia, josta osa jaettaisiin muutamille EU-maille ilman takaisinmaksuvelvoitetta ja osa annettaisiin lainoina. Suomen takausvastuu liikkuisi näillä näkymin noin 12 miljardin paikkeilla.

Suurimman potin ilmaista rahaa saisivat Italia, Espanja, Ranska, Puola, Saksa ja Kreikka. Lahjoittamansa miljardit EU keräisi takaisin erilaisilla EU-veroilla. On esitetty ainakin muoviveroa, hiiliveroa, transaktioveroa, digiveroa, yhteisöveroa yrityksille. Porkkanana on luvattu vähän rahaa myös Suomelle, 2 tai 3 miljardia — saapa nähdä, paljonko sieltä tulee — jotka saisimme sitten käyttää EU:n määräämiin kohteisiin.

Arvoisa puhemies! EU:ssa käytetään hyväksi havaittua keinoa saada tahtonsa läpi: kiristys, uhkaus ja lahjonta. Asian puolestapuhujat uhkaavat sillä, että meidän vientiteollisuutemme loppuu kuin seinään, koska kenelläkään Euroopassa ei ole varaa ostaa meidän tuotteitamme. Eli meidän pitäisi siis lahjoittaa rahaa muille EU-maille, jotta heillä olisi varaa ostaa meidän tuotteitamme. Porkkanaksi tarjotaan rahaa ilmastotoimiin. Aika absurdi tilanne, ja mielestäni keinotekoista markkinatalouden ylläpitoa suomalaisten verorahoilla.

Vai onko sittenkin niin, että kysymyksessä on jälleen kerran Ranskan ja Saksan pankkien pelastusoperaatio? Ne ovat lainanneet rahaa maille, jotka eivät pysty maksamaan velkojaan, joten siksipä meidän muiden EU-maiden pitää hoitaa asia, jotta pankit pelastuvat. Tiedossa on myös, että molempien maiden autoteollisuus on kriisissä. Piru olkapäälläni kuiskuttelee, että kyseessä on myös näiden maiden sähköautoteollisuuden pelastaminen. Pitää antaa ihmisille rahaa, jotta heillä on varaa ostaa autoja. Samaan aikaan kehitetään EU-tason sääntöjä, joilla ihmiset pakotetaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ostamaan sähköautoja, ja EU ohjaisi jäsenmaille maksettavat tuet juuri sähköautojen hankkimiseen.

Arvoisa puhemies! Näitä asioita pohtiessa pitää pohtia myös erilaisia riskiskenaarioita eli sitä, mitä tapahtuu, jos EU:ssa ei päästä yhteisymmärrykseen tulevista EU-veroista tai lainaa saaneet maat eivät pysty maksamaan velkojaan EU:lle. Onko tämä paketti jo suos-

tumus näihin yhteisiin euroihin? Sanotaanko meillä parin kolmen vuoden päästä, että tehän olette jo suostuneet näihin veroihin, kun olette hyväksyneet elpymisvälineen? [Toimi Kankaanniemen välihuuto] — Näin kävi silloin, kun mentiin euroon vuonna 99 Paavo Lipposen johdolla. [Toimi Kankaanniemi: Just näin!] Muistakaa tämä, jotka olette eduskunnassa siihen... — Me emme ole hyväksyneet yhtään EU:n yhteistä veroa vielä. Mutta jos näin käy, että lainaa saaneet maat eivät pysty maksamaan velkoja EU:lle, niin mitä tapahtuu? Minä tiedän: kyllä Suomi maksaa ainakin sen 12 miljardia euroa. Siinä olisi tämän hallituksen lahja tuleville sukupolville, ja sen lisäksi maksaisimme ne loputkin korkeamman jäsenmaksun muodossa.

On häpeällistä, että tällaista EU:n yhteistä elvytysrahastoa edes kehdataan meille esittää. Se on kaiken muun lisäksi vastoin EU:n omia sääntöjä — EU:n, jossa nyt äänekkäästi korostetaan oikeusvaltioperiaatetta ja sen noudattamisen tärkeyttä. Ollaan valmiita rikkomaan omia sääntöjä. EU:sta ollaan tekemässä liittovaltiota koronan varjolla. Nyt on Suomelle viimeinen hetki sanoa ”kiitos, mutta ei kiitos”.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Simula.

16.49 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Euroopan talouden näkymät ovat nyt hyvin toisenlaiset kuin ne olivat EU-elvytyspaketista neuvoteltaessa viime kesänä, ja mielestäni meidän kansanedustajien pitäisi tehdä ja saada vähän tarkempaa analyysiä talouden nykytilasta ja tästä nousuvauhdista, jota on ainakin kuvattu nopeaksi ja nopeammaksi kuin on ennustettu. Muun muassa edustaja Ranne on ansiokkaasti tätä talouden kasvukautta nostanut esille puheenvuoroissaan.

Pitäisi nyt osata tehdä arviota, onko nopealla kasvukaudella tarkoituksenmukaista pumpata Euroopan markkinoille vielä 750 miljardia tämän elpymispaketin myötä vai voiko tämän paketin hyväksyminen kaikkien sen muiden oikeudellisten valuvikojen lisäksi aiheuttaa Euroopan markkinoiden ylikuumentumisen. Tämä olisi se asia, hyvät edustajakollegat, jota meidän tulisi ihan tosissaan pohtia, koska elämme nyt aivan erilaista aikaa kuin vuosi sitten, kun paketista valtionpäämiehet neuvottelivat. Onko taloudellinen tilannearvio sellainen, että paketista olisi markkinoiden kannalta enemmän haittaa kuin hyötyä, vaikka eihän tälle paketille esimerkiksi Suomen taloudelle ole osattu oikein merkittäviä hyötyjä mitata tai laskea aiemminkaan? Mutta koska aihe ja koko elpymispaketti on ennemminkin poliittinen kuin taloudellinen hanke, on moni edustaja jo lukinnut kantansa, vaikka tilannekuva olisikin muuttunut. EU:lle halutaan lisää valtaa jopa sillä hinnalla, että sillä tuhotaan mahdollinen nopea kasvukausi.

Arvoisa puhemies! Sosiaalidemokraatit ovat nyt lehtien palstoilla sitä mieltä, että kun me puhumme ja kyselemme tästä paketista arvioimisen vaikutuksia Suomelle ja suomalaisille, ovat meidän puheemme puuta heinää. Näin sanoi Iltalehdelle edustaja Antti Rinne. Minä kyllä haluaisin keskustella mielelläni myös paketin kannattajien kanssa ja käydä ihan tosiaan dialogia tästä paketista, ja sen ansaitsisivat myös suomalaiset. Todellisuudessa suomalaiset olisivat ansainneet kansanäänestyksen, mutta sitä ei heille suotu. Haluaisin myös kuulla hallituspuolueiden ja esimerkiksi kokoomuksen näkemyksiä tästä taloustilanteesta ja siitä, onko tällainen joukkoelvyttäminen enää tässä vaiheessa edes järkevää, kun sitä elvyttämistä on jo kansallisestikin tehty ja voidaan edelleen tarvittaessa tehdä paketista riippumatta.

Vaikka paketti ja koko asia ei ole yksinkertainen, tuntuu siltä, että nimenomaan paketin kannattajat takertuvat yksinkertaisiin syihin, joiden takia kannattavat pakettia. Ne ovat osittain tunteisiin vetoavia fraaseja, joita kannattajat toistelevat papukaijan lailla. Puhutaan yhtenäisestä Euroopasta tai unionista, tarpeesta elvytykselle, vähätellään tulevien EU-verojen luonnetta, puhutaan Venäjästä ja Kiinasta ja jopa uhkaillaan EU:sta erottamisella, vaikka se ei edes ole mahdollista. Kannattajat pyrkivät valheellisesti viestimään, että vaakalaudalla olisi Suomen EU-jäsenyys, vaikka paketin hyväksyminen tai hylkääminen ei Suomen jäsenyyteen vaikuta millään lailla.

Arvoisa puhemies! Tämä keskustelu on viimeinen mahdollinen keskustelu ennen päätöksentekoa. Kun asiasta on äänestetty, on keskustelu paketin hyvyydestä tai huonoudesta sen jälkeen melko turhaa, koska sillä ei ole enää vaikutusta lopputulokseen. Jos Suomi ottaa askeleen kohti uutta tuntematonta, alati lisää valtaa saavaa Euroopan unionia, on peruuttaminen erittäin vaikeaa, ellei mahdotonta kaikista lausumista ja toiveista huolimatta.

Paketin kannattajat, muiden muassa eurooppaministeri Tytti Tuppurainen, ovat myös kertoneet, kuinka rahankäyttöä seurataan tarkasti komission suunnalta ja rahaa käytetään vain tarkasti hyväksyttyihin kohteisiin. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Hannu Takkula kertoi Suomenmaan haastattelussa, että jää nähtäväksi, kuinka rahoja edes tullaan käyttämään ja miten hankkeiden etenemistä ja tuloksia edes mitataan. Takkula ei allekirjoita väitettä, jonka mukaan Suomi olisi juuri tällä hetkellä paketista keskusteltaessa erityinen mainehaitta Euroopan unionissa. Takkula myös tyrmää tämän käsittelyssä olevan mietinnön tiukkojen lausuntojen vaikutuksen EU-pöydissä. Hän ei usko, että uuden kriisin koittaessa näiden nyt käsittelyssä olevien paperien lausumien taakse voitaisiin edes mennä. Tämä haastattelu kyllä vakuuttaa ainakin itseni entistä enemmän siitä, että Suomen pitäisi pistää peli poikki nyt. Myöhemmin on jo liian myöhäistä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koponen, Ari.

16.54 **Ari Koponen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kerrataan vielä hieman, minkälaisille maille olemme tätä rahaa nyt jakamassa.

Petri Burtsov, Yle, vuonna 2013: ”Joidenkin arvioiden mukaan Italia menettää vuosittain yli 500 miljardia euroa saamattomien verojen takia. Summa vastaa noin kolmannesta maan budjetista, ja harmaan talouden kitkeminen ratkaisisikin maan alijäämätalouden ongelmat kertaheitolla. Veronkierto on yleistä ei pelkästään kansalaisten vaan myös liike-elämän keskuudessa. Myönsihän maan rikkaimpiin liikemiehiin lukeutuva entinen pääministeri Berlusconikin aikoinaan ymmärtävänsä, miksi italialaiset kiertävät veroja. Kun maan edellinen hallitus aloitti taistelun veronkiertoa vastaan, suuttui kansa niin, että useat verotoimistot joutuvat pommi-iskujen kohteiksi ja hallitus joutui kutsumaan armeijan suojelemaan niitä. Jos lahjusepäilyt osoittautuvat oikeiksi, laantuvat italialaisten veronmaksuhalut entisestään. Miksi ihmeessä veronkierto pitäisi lopettaa, jos kerran itse verottajakin on siihen syyllinen?”

Pertti Pesonen, Yle, viime vuonna: ”Italian pääministeri Conte ei halua, että EU valvoisi sitä, miten Italia käyttää koronakriisin hoitoon saamiaan rahoja. Veronkeruu on Italiassa erityisen tehotonta. Sitä ei helpottanut entisen pääministerin Berlusconin käytös. Hän kehuskeli sillä, miten hän kiertää veroja. Kirjailija Camillerin mukaan paradoksaalisesti tämä auttoi Berlusconia politiikassa. Monet italialaiset ajattelivat, etteivät hekään halua maksaa veroja — ja äänestivät Berlusconia. Tuoreessa indeksissä veronkierron yleisyydestä Eu-

roopassa Italia on kirkkaasti kärjessä. Lontoon yliopiston vuonna 15 tekemän tutkimuksen mukaan Italian valtio menettää vuodessa 190 miljardia euroa verotuloja veronkierron vuoksi. Italiassakin on enemmän sääntö kuin poikkeus, että pieniä työsuorituksia laskutetaan halvemmalla ilman kuittia. Jos joku erityisesti kuittia vaatii, niin hinta voi nousta kolmanneksella. Harva vaatii. Erilaiset rikollisryhmät pyörittävät mittavia bisneksiä Italiassa. Niiden osuus harmaasta taloudesta on kasvanut erityisen paljon Pohjois-Italiassa. Antonella Di Benedetto -tutkimuslaitoksen mukaan rikollisjärjestöjen osuus Italian verotuksen ulottumattomissa olevasta taloudesta on lähes 80 miljardia euroa vuodessa. Pienten ja suurten yritysten veronkierto on tulkinnanvaraisempaa, koska ne käyttävät hyväkseen lain porsaanreikiä ja verosuunnittelua, jossa voittoja ohjataan alhaisen verotuksen maihin. Yksi kolmesta Italian suuryrityksiksi luokitelluista tekee tilinpäätöksiä, jotka osoittavat tappioita. Käytännössä voitot on näissä ohjattu alhaisen verotuksen maihin — kuten vaikkapa Hollantiin tai Irlantiin, joiden yhtiöverotus on pientä.

Kymmenen vuotta sitten Kreikasta lähtenyt eurokriisi horjutti koko euroa. Silloinkin vaadittiin eurobondeja, yhteisvastuuta. Silloinkaan suurin maksaja Saksa ei hyväksynyt niitä. Nuukaa suu säkkiä myöten -talouslinjaa vetänyt Saksan valtiovarainministeri Schäuble katsoi kauhuissaan, miten julkisia varoja käytettiin eteläisessä Euroopassa.

Espanjassakin veronkierto on yleistä ja vaikeuttaa valtiontalouden hoitoa. Espanjan valtionvarainministeriö laski helmikuussa, että maan verokannan ulottumattomiin karkaa vuodessa noin 60 miljardia euroa. Espanjan velka on kasvanut koko ajan. Vuonna 19 maan julkinen velka oli 97 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen, mutta yhdessä yksityisen velkataakan kanssa velka oli liki 230 prosenttia suhteessa bkt:hen. Yksityinen velka periytyy kiinteistökuplasta, jonka laskuja ei ole maksettu. Yhteisvelka on Kansainvälisen valuuttarahaston mielestä hälyttävän korkea. Espanjan tuhlailevasta politiikasta kerrottiin Ulkolinjan dokumentissa La Cuenta — kuka maksaa? Espanjankin kiinteistöhuuma päättyi eurooppalaisilta veronmaksajilta koottuun 100 miljardin euron pelastuspakettiin.”

Voikin kysyä: onko Suomen kansa tämän paketin takana? Äsken kun kysyttiin, miten EU tulee puuttumaan tähän ja seuraamaan, mihin nämä avustusrahat menevät, niin ei sieltä ministereiltä jälleen kerran hirveästi vastauksia tähän tullut. — Kohti tuntematonta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Halla-aho.

16.59 **Jussi Halla-aho ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajat! Yksi tämän elpymispaketin käsittelyä hankaloittava seikka on todellisuuden politisoituminen ja suhteellistuminen. Vielä sata vuotta sitten politiikassa riitelivät tavoitteet: Jotkut halusivat sosialismia, toiset kapitalismia. Yhdet halusivat maallista yhteiskuntaa, toiset valtion ja uskonnon tiivistä kytköstä. Kumpikin osapuoli myönsi avoimesti, mihin pyrkii. Sikäli kuin elettiin demokratiassa, äänestäjän oli varsin helppoa valita itselleen mieluisin poliittinen liike tai puolue.

Kylmän sodan ja kommunismin romahduksen myötä suuret ideologiset ääneen lausutut vastakkainasettelut katosivat ainakin länsimaista. Sosialismin kelvottomuus oli käynyt ilmeiseksi, mutta samaan aikaan perinteiset oikeistopuolueet tietyllä tavalla demarisoituivat. Lopputulos oli, että kaikilla puolueilla oli itse asiassa samat tavoitteet: sosiaalinen, liberaali, ympäristötietoinen markkinatalous. Tavoitteiden sijaan nyt kilpailtiin siitä, kenellä on parhaat keinot yhteiseen tavoitteeseen pääsemiseksi. Voidaan kylläkin ajatella, että tämä ideologisten tavoitteisiin liittyvien erojen katoaminen tavallaan vesitti koko politii-

kan idean. Eiväthän poliitikot lähtökohtaisesti ole asiantuntijoita vaan arvojen edustajia. Jos kaikilla on samat arvot ja tavoitteet, kuten tänä päivänä tunnutaan pidettävän hyveenä, mihin tarvitaan puolueita ja poliitikkoja?

Evoluutio on kuitenkin mennyt edelleen eteenpäin. Nyt ei enää kilpailla siitä, mikä on paras reitti nykyisestä tilanteesta tavoitetilanteeseen. Sen sijaan kiistellään siitä, mikä on nykyinen tilanne. Esimerkiksi talouden puolella vasemmisto ja oikeisto eivät enää kilpaile siitä, pyritäänkö talouskasvuun vai ei, tai edes siitä, millä keinoilla talouskasvuun pyritään, vaan siitä, kasvaako talous juuri nyt vai ei. Tälle löytyy analogia kulttuurisotien puolelta. Ennen vanhaan oltiin erimielisiä siitä, pitääkö naisella olla samat oikeudet kuin miehellä. Sen jälkeen oltiin erimielisiä siitä, miten ne samat oikeudet voidaan parhaiten saavuttaa. Nyt riidellään siitä, kuka ja mikä on nainen. Uusimpien tietojen mukaan kuka tahansa saa olla nainen ja synnyttää, jos siltä tuntuu.

Olisi varsin yksinkertaista, jos eurooppalaista integraatiota koskevassa keskustelussa liittovaltiota kannattavat poliitikot voisivat sanoa kannattavansa liittovaltiota. Me perussuomalaiset esimerkiksi vastustamme liittovaltiota ja sanomme sen suoraan. Emme yritä miellyttää kaikkia. Toivomme, että ne, jotka jakavat tavoitteemme, äänestävät meitä, jotta voimme edistää niitä tavoitteita. Emme yritä haalia myös toista mieltä olevien ääniä.

Esimerkiksi useimmat keskustan edustajat kertovat vastustavansa liittovaltiokehitystä. Kuitenkin he kannattavat jokaista eteen tulevaa esitystä, joka on liittovaltiokehitystä. Jos hyväksyttäväksi tulee sellaisia asioita, joita keskustalaiset itse ovat aiemmin erehtyneet kutsumaan liittovaltiokehitykseksi, niin maalitolppia siirretään. Kuten edustaja Antikainen täällä aiemmin totesi, vuonna 2014 keskustan silloinen puheenjohtaja Sipilä sanoi Suomenmaa-lehden haastattelussa, että yhteinen velka olisi merkittävä askel kohti liittovaltiota. Nyt meillä on käsittelyssä yhteisen velan luominen, mutta se ei enää olekaan liittovaltiokehitystä, joten keskusta voi samaan aikaan kannattaa yhteistä velkaa ja niin sanotusti vastustaa liittovaltiota.

Todellisuuden politisoituminen ja suhteellistuminen näkyy myös lakien ja sopimusten tulkinnassa. Olisi äänestäjän ja kansalaisen kannalta selkeää, jos poliitikot ensinnäkin myöntäisivät tekevänsä sitä, mitä he selkeästi ovat tekemässä, ja toiseksi kannattaisivat lakien ja sopimusten muuttamista, jos ne ovat ristiriidassa poliittisten tavoitteiden kanssa. Näin ei kuitenkaan tehdä. Sen sijaan julistetaan poliittisella päätöksellä, että toiminta on lakien ja sopimusten mukaista, vaikka olisi täysin ilmeistä, että se ei ole.

Elpymispaketti on selkeästi perussopimusten kirjaimen ja varsinkin hengen vastainen. Kuten tässä debatissa jo hyvin kävi ilmi, oikeusperustaksi tarjotaan Lissabonin sopimuksen pykälää, joka mahdollistaa yksittäisen jäsenmaan auttamisen luonnonkatastrofin aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen. Koronaa voi epäilemättä pitää luonnonkatastrofina, mutta elpymispaketti ei kohdistu yksittäiseen jäsenmaahan, eikä se kohdistu yksinomaan eikä edes pääosin koronan aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen. Ja edelleen paketti rikkoo jäsenmaiden sitoumusten ja velkojen yhteisvastuullisuuden kieltoa ja kieltoa rahoittaa EU:n budjettia velalla. Tämä kaikki ei ole edes tulkinnanvaraista, mutta meidän aikanamme musta voidaan selittää valkoiseksi ja laittomuus lailliseksi poliittisella julistuksella.

Arvoisa rouva puhemies! George Orwellin romaania ”1984” on tulkittu eri tavoin. Se kaiketi tarkoitettiin dystopiaksi, se on osoittautunut profetiaksi, mutta selvästi jotkut lukevat sitä käsikirjana ja oppaana. Kirjassa on kiehtova kohtaus, jossa järjestelmän edustaja selittää päähenkilö Winston Smithille, että kaksi plus kaksi ei suinkaan ole itsestäänselvästi neljä. Se voi olla myös kolme tai viisi tilanteen mukaan — tai se voi olla kolme, neljä ja

viisi samanaikaisesti, jos näin on tarpeen. Päähenkilö pohtii kirjan lopussa, että vapaus on vapautta sanoa, että kaksi plus kaksi on neljä. Jos tämä taataan, kaikki muu seuraa. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ranne.

17.06 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Halla-ahon puheen jälkeen on erittäin hyvä jatkaa.

Demokratiat ajautuvat kriiseihin eri puolilla maailmaa, koska poliittiseen päätöksentekoon hiipinyt älyllinen epärehellisyys on kuin elimistöön rikastuva myrkky. Se leviää ja lopulta tappaa. Pahinta on, että myrkky leviää ja tarttuu järjestelmistä toisiin. Yhteiskunnan rakenteissa ja prosesseissa on tietysti luonnollisia puutteita, jotka johtuvat suuresta kirjosta erilaisia tahattomia syitä. Tällaiset puutteet tulevat yleensä avoimesti tunnistetuiksi, ja niitä ainakin pyritään korjaamaan. Sen sijaan ideologisten tavoitteiden ja todellisuuden välistä toimimattomuuden kuilua yritetään usein paikata älyllisesti epärehellisillä ratkaisuilla. Yhteiskunnan rakenteisiin ja prosesseihin pesiytynyt pienikin älylliseen epärehellisyyteen perustuva ratkaisu on ongelma, koska kukaan ei halua jäädä siitä kiinni ja myöntää ideologiansa toimimattomuutta ja epärehellisyyttään poliittista vastuuta ja seurauksia pelätessään. Siksi tällaisia ratkaisuja peitellään, kierretään, korjataan edelleen älyllisesti epärehellisillä keinoilla ja perusteluilla. Kiihtyvä syöksykierre on valmis. Älyllisesti epärehellinen ratkaisu ei pysty enemmistöpäätökselläkään muuttamaan todellisuutta toiseksi. Niin kauan kun totuutta ei tunnisteta eikä tunnusteta, paikkausyritykset vain levittävät epärehellisen asiantilan ja todellisuuden välistä kuilua ja kasvattavat sen synnyttämää jännitettä.

Käsillä oleva elpymisväline ja sen mahdollistava omien varojen päätös on myrkyllinen seuraus pitkään käynnissä olleesta todellisuudelle vieraasta jatkumosta, jossa vanhoja huonoja päätöksiä aina paikataan uusilla, vielä huonommilla päätöksillä. Perustelut ja selitykset ovat muuttuneet patologisiksi. Kun aikaisempi selitys tai perustelu on osoitettu perusteettomaksi tai jopa totuudenvastaiseksi, on siirryttävä silmää räpäyttämättä seuraavaan, aiempaa epämääräisempään ja todellisuudelle vielä vieraampaan selitykseen tai perusteluun.

Kun Euroopasta tuli vuosi sitten ensimmäiset tiedot presidentti Macronin ja liittokansleri Merkelin leipomasta avustuspohjaisesta paketista, ajattelin epäuskoisena, että ei tuolla ole mitään mahdollisuuksia. Ei — parlamenttineuvosto, nuuka nelikko tai ainakin Suomi tyrmäävät tuollaisen mahdottoman viritelmän. Itse asiassa omiin ”missä olit silloin, kun” -kokemuksiin liittyy se hetki, kun juuri valittu valtiovarainministeri Vanhanen puolusteli ja perusteli ratkaisua sillä, että paketilla pelastetaan Suomen vienti — täysin kestämätön perustelu.

No, tästä Suomen viennin pelastamisesta on sittemmin edetty ihan silmää räpäyttämättä ainakin perussopimussaivartelun, kadotuksen partaalla pelastavan elvytyksen, kertaluonteisuuden, tarkkarajaisuuden, solidaarisuuden, rakennemuutoksen, turvallisuuspoliittisen ratkaisun, USA—Venäjä—Kiina-pelon, luottamuksenmenetyspelon, mainehaitan ja sitten EU-kaaoksella uhkaamisen kautta yksipuoliseen julistukseen siitä, että ollaan sitten tiukempia jatkossa. Ja olihan sitten siellä välissä jossain tämäkin, että Suomi on ainoa änkyrä ja Suomi ei voi yksin kaataa, oli varmaan vielä jotain muutakin.

Tämä älyllinen epärehellisyys on vuotanut myös eduskunnan päätöksentekoprosessiin. Ensin suuri valiokunta käveli hallitusenemmistön turvin perustuslakivaliokunnan selkeän

kannan yli, jota menettelyä ei voi puolustella millään. Sitten pääministeri Marin meni sopimaan elpymisvälineestä, vaikka tiesi perustuslakivaliokunnan kannan. Pääministerillä ei ollut mandaattia neuvottelutulokseen. Sitten kokoomus kirjautti valtiovarainvaliokunnan mietintöön lausumia, joiden merkityksettömyyden hyvin tietää. Kokoomus on kuin metsästäjä, joka ampuu ensin ja lupaa korjata sihtiä sen jälkeen. Viimeisin episodi nähtiin viime yönä, kun SDP yritti kyseenalaisin keinoin estää perussuomalaisten perustellun pöytäämisesityksen.

Suomelle olisi äärettömän tärkeää tietää enemmän valmisteilla olevista EU-tason veroista ja maksuista [Puhemies koputtaa] ennen mitään päätöksiä. Me tarvitsemme myös todellisen talouden tilannekuvan ja perusteellisen vaikutusten arvioinnin. [Puhemies koputtaa] Nämä puuttuvat. Masentavin älyllisen epärehellisyyden muoto on strateginen tietämättömyys. Tämän hallituspuolueet ja kokoomus ovat nyt valinneet.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Peltokangas.

17.12 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Tämä tukipaketti on tuotu harhaanjohtavasti eduskuntaan ja kansalle tiedoksi. Kyse ei ole koronaelvytyksestä vaan huijauksesta. Tämä on vihervasemmisto—punamulta-federalistien korruptiorahasto. Euroopan unioni rahoittaa tällä huonosti talouttaan hoitaneita maita ja Saksalle ja Ranskalle aiheutuneita tappioita. Myrkynvihreä, Suomelle haitallinen ilmastohumppa saa velaksi ottamastamme hulluudesta suurimman osan. Suomi on tässä jälleen kerran pelkkä säälittävä maksaja. Suomen kansa, tuleviin sukupolviin, sidotaan nyt tämän hallituksen toimesta kiireellä 30 vuotta kestävään vastuuseen. Tästä paketista Suomi ei hyödy yhtään mitään. Sellainen poliitikko, joka muuta väittää, vääristelee totuutta.

Avaan hieman. Onko se hyötyä — onko se hyötyä — että jäämme miinukselle noin 4 miljardia euroa? No niin, vastaus tähän nyt sieltä hallituksen huippuekonomisteilta. [Puhuja koputtaa] Onko ketään kotona? Kun tämän paketin ehtoja ja taloudellista mielipuolisuutta tarkastelee, minun on pakko todeta, että voi Suomi-neito parkaa, jos tämä hallitus näyttää osaamistaan vielä pari vuotta.

Puhemies! Arvoisat valtiopäivämiehet, -naiset ja -henkilöt! Jos olemme vastuumme tuntevia kansanedustajia, on meidän katsottava, ettei mikään päätös aiheuta jälkipolvillemme sellaista taakkaa, jonka vuoksi heidän oikeutensa itsenäiseen Suomeen olisi meidän toimestamme ryssitty. Me emme voi olla mukana tässä velkapaketissa, joka vie meidät fiskaaliunioniin. Meidän tulee estää sellainen kehitys, joka saa tässä hetkessä veroja maksavat perheenisät ja -äidit miettimään, onko heiltä perittyjen verojen loppusijoituspaikka oikea. Ei ketään kannusta olla iloinen veronmaksaja, jos kerätyt verot lapataan ulos maasta Kankkulan kaivoon.

Puhemies! Meidän on ajateltava myös veteraanisukupolvea, ikäihmisiä ja eläkeläisiä. Heitä on Suomessa noin 1,6 miljoonaa. No, heitähän lakisääteisesti tälläkin hetkellä kyykytetään. On sydäntä särkevän surullista, että heitä näkyy päivittäin myös leipäjonoissa. He ovat Suomelle voimavara. He rakensivat Suomen sotien jälkeen hyvinvointivaltioksi yhteishengellä, kasvattivat ja kouluttivat lapsensa, nyt eläkkeellä hoitavat lastensa lapsia, ovat omaishoitajia, tekevät talkootyötä ja vaikka mitä. Kyllä heidän, ja koko kansan, mielipide pitää ottaa huomioon näin vakavista asioista päätettäessä. Niin kauan kuin yksikin suomalainen seisoo leipäjonossa, tästä maasta ei voi lähteä euroakaan kehitysapuihin ynnä muuhun hulluuteen. Me emme voi sitoutua tähän pakettiin, koska sen korko-osuuskin on jo

noin 3,9 miljardia. Silläkin menetettävällä rahamäärällä pitäisi mielestäni hoitaa Suomen kansan hyvinvointia. Suomen kansa ensin.

Arvoisa puhemies! Olemme puhuneet täällä nyt muutaman päivän. Tarkoituksemme on ollut tuoda asiat mahdollisimman monelta kannalta kollegoillemme ja Suomen kansalle esiin. Joku on sanonut, että me viivytämme — ei. Minä olen kansan valitsema kansanedustaja. Minä olen täällä talossa töissä sen vuoksi, että minut on tänne valittu töitä tekemään. Täysistunnossa, joka yhä jatkuu, on kansanedustajan oltava valmis tuomaan mielipiteensä esiin. Sen velvoitteen ja oikeuden perussuomalainen eduskuntaryhmä on hoitanut ja hoitaa velvollisuudentunnosta, kiinnostuksesta asiaan isänmaallisesti ja kunnialla.

Hallituksella on kiire käsitellä asia, joka vaikuttaa 30 vuotta Suomen kansaan. Tällaisen päätöksen tekemisessä ei muutaman päivän keskustelun luulisi olevan liikaa. Istuva hallitus tekee suuren virheen. Kirjatkaa ylös ministereiden lupaukset paketin ainutkertaisuudesta. Kirjatkaa ylös hallituspuolueiden edustajien lupaukset ja puheet. Voimme sitten yhdessä jälkeenpäin todeta, miten 4 miljardin miinus muuttuu taloudellisesti kannattavaksi.

Arvoisat suomalaiset, en olisi koskaan osannut kuvitella, että istun tässä talossa päättämässä asiasta, joka tulee vaikuttamaan Suomen itsenäisyyteen. En olisi uskonut, että asiat menevät näin pitkälle. EU komissaareineen pyrkii saamaan otteen kansallisvaltioiden itsemääräämisoikeudesta tuomalla EU-verot ja syventämällä integraatiota pala palalta. [Puhemies koputtaa] — Arvoisa puhemies, ihan pieni hetki vielä. — Tällainen kehitys on tyrmättävä.

Arvoisat kansalaiset, kiitän teitä kannustavasta palautteesta. Olen liikuttuneena lukenut satoja ja satoja viestejä. Omalta osaltani olen pyrkinyt ja pyrin tuomaan esiin kaiken sen, mitä minulla on asiasta sanottavaa. Eduskunta on kansan valitsema joukko ihmisiä. Jokainen meistä edustajista tekee omantuntonsa mukaisen päätöksen. Kunnioitan jokaista edustajaa tässä talossa ihmisenä. Politiikassa me olemme, ikävä kyllä, osan kanssa täysin eri linjoilla.

Puhemies! Pelkään todella, että hallituspuolueen edustajat runnovat läpi tämän tuhon tien. Siksi minun on nyt syytä sanoa tuonne pilven reunalle: Mikäli näin käy, anteeksi, Aarne ja Kerttu, anteeksi, Aake ja Helmi. He eivät ymmärrä, mitä ovat tekemässä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vallin.

17.19 **Veikko Vallin ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä elpymispaketti pitäisi nimetä uudelleen, koska tässä ei ole kysymys elvytyksestä, senhän me jo kaikki täällä tiedämme. Kuvaavampi nimi olisi moraalikatopaketti. Olen ollut mukana jokaisessa talousvaliokunnan kokouksessa, jossa tätä asiaa on käsitelty. Näissä laajoissa asiantuntijakuulemisissa useampikin asiantuntija oli sitä mieltä, että jos alamme kylvää miljardeja euroja vastikkeetonta lahjarahaa Etelä- ja Itä-Eurooppaan, niin siitä syntyy moraalikatoa rahaa saavissa maissa. Näin tulee varmuudella käymään. Poliitikot ja ilmainen raha ovat huono yhdistelmä. Poliittisten päättäjien moraali katoaa monella tasolla, jos veronmaksajien piikki on auki, kuten tässä moraalikatopaketissa onkin.

Ensimmäinen moraalikadon taso on se, että muutenkin holtitonta taloudenpitoa harrastavat maat pääsevät nostamaan holtittomuutensa uudelle tasolle, kun saavat tiedon, että mistään menokurista ei tarvitse pitää kiinni eikä mistään tarvitse säästää. Suomalaiset veronmaksajat tulevat hätiin, jos rahat loppuvat. Näin pääministeri Marin ja eurooppaminis-

teri Tytti Tuppurainen kävivät Brysselissä lupaamassa, vaikka muuta väitetään. Samppanjaa maisteltiin ja simpukoita syötiin, kun diilejä tehtiin. Oli ilmeisesti sen verran hyvät tarjoilut, että ministerikaksikko unohti irrottaa elpymispaketin seitsemänvuotisesta budjetista eli kehyksestä. Se oli kallis unohdus. Ne kaksi asiaa olisi pitänyt neuvotella erikseen mielestäni.

Arvoisa rouva puhemies! Monessa tukea saavassa maassa on alhaisempi kokonaisveroaste kuin Suomessa. Tämä selviää googlaamalla sana ”kokonaisveroaste”. Kun rahaa lapataan esimerkiksi Espanjaan, Kreikkaan ja Portugaliin ilmaiseksi, ei niiden tarvitse verotustaan korottaa. Mutta tukirahaa jakava Suomi on jatkuvassa veronkorotuspaineessa. Ei ole enää vain Afrikka suomalaisten jatkuvan kehitysavun kohteena, vaan nyt myös suuret ja vauraat Euroopan maat ovat muka meidän rahojemme tarpeessa.

Toinen moraalikadon taso on se, kun EU alkaa syytää valtavia rahasummia vihreään siirtymään. Aletaan keksiä mitä hulluimpia vihreitä hankkeita. Tästä esimerkkinä Espanjalle kuuluvien Kanariansaarten ehdottamat raidehankkeet. Pienille saarille alettaisiin rakentamaan täysin tarpeetonta rautatieverkostoa miljardeilla euroilla. Aiempina vuosina sinne on jo pumpattu EU-rahaa moottoritietunneliin ja siltaprojekteihin. Nettomaksaja Suomi on ollut osaltaan maksamassa niitäkin. [Leena Meri: Niinpä tietysti!]

Kolmas moraalikadon taso on mafiataso. Italian poliisin mukaan järjestäytynyt rikollisuus on jo pitkään ollut etevä imuroimaan EU-tukia. Italian mafianvastaisen poliisin DIA:n johtaja Giuseppe Governale ennustaa, että mafiapomot tulevat sukeltamaan rahamereen elpymispaketin kautta. Mitä enemmän veronmaksajan rahaa on jaossa, sitä useampi poliitikkokin pyrkii jaolle EU-hillotolppa kiikarissaan. Mutta jaolle pääsee vain, jos moraali on riittävän löysä. Pitää olla valmis syöttämään pajunköyttä äänestäjille. Pitää olla valmis kertomaan satuja ”luottamuspääomasta” ja ”mainehaitoista”. Pitää olla valmis äänestämään täysin järkeä vailla olevien elpymispakettien puolesta. [Mika Niikko: Kuten demarit tekevät!] — Juuri niin. — Ja näin myös tapahtuu silmiemme edessä, jos eduskunta tämän moraalikatopaketin hyväksyy. Me perussuomalaiset emme tätä hyväksy, eikä hyväksy iso osa kansalaisistakaan.

Lopuksi haluan kiittää saamistani sadoista kannustusviesteistä näiden muutaman päivän aikana. Ne lämmittävät sydäntä ja auttavat jaksamaan. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vähämäki.

17.24 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Aivan ensimmäiseksi käydään vielä läpi se, miksi me olemme tästä asiasta näin kauan keskustelleet. Tätä asiaa ovat ihmetelleet toimittajat, kansainvälinen lehdistö, joissain blogeissakin on ollut siitä pohdintoja. Jopa myös jotkut epäpoliittiset toimijat, joiden pitäisi olla epäpoliittisia, ovat sitä pohtineet ja syitä tähän miettineet.

Siis kysymyshän on vain EU:n muuttuvasta luonteesta. EU on muuttumassa tässä talousyhteisöstä, tulliliitosta, miksikä se aikaisemmin ensimmäiseksi kehitettiin. Sillä oli ensiksi yhteinen maatalous, liikennepolitiikka, vapaa työvoiman liikkuvuus — hyviä, ehkä semmoisia yleviäkin tavoitteita lisätä kaupankäyntiä, lisätä maille hyvinvointia ja kansalaisille ostovoimaa ja palveluita. Mutta se, että tässä paketissa ollaan menossa kohti fiskaalista unionia, on se kysymys. Tämä on oikeasti se kysymys, miksi tämä itseäni on niin paljon puhututtanut ja miksi olen tähän niin paljon aikaa käyttänyt.

Eli toisin sanoen fiskaaliunionissa tehdään yhteiset menot, luodaan velanottokapasiteetti EU:lle ja sitten aletaan keksiä uusia tulonlähteitä. Totta kai pitää olla tulonlähteitä, jos on mahdollisuus velkaantua.

Ensimmäinen on tämmöinen pieni, aika pieni, muovimaksu, 30 miljoonaa Suomelle siitä plussaa vuosittain, seitsemän vuoden ajanjaksolla noin 200 miljoonaa, mutta se sisältää paljon ongelmia. Ensinnäkin se tilastointi muovimaksun osalta on ongelmallinen: miten se tulee muuttumaan? Tämä muovimaksukin voi muuttua itse asiassa Suomelle haitalliseksi tulevalla seitsemänvuotisella kehyskaudella.

Monikansallisille yhtiöille näistä uusista EU:n tulolähteistä on tulossa lisää kustannuksia. Ajatellaan hiilitullia tai näitä uusia ehdotuksia, mitä kesäkuussa on tulossa. Niitä käydään läpi mietinnön sivuilla 5 ja 6. Muun muassa päästökauppatulon laajennuksesta lentoja laivaliikenteeseen on sanottu, että tämä on jopa 500 miljoonan kustannus suomalaisille yhtiöille, satamille — miten se sitten jakautuukaan liikennöitsijöitten kesken. Ja tässä on kysymys siitä, ottaako EU tämän suppeana elikkä EU:n sisäisenä käyttöön vai sisällyttääkö siihen sitten vielä EU:n ja kolmansien maiden välisen laivaliikenteen. Mutta siis pahimmillaan tämä tahtoo sanoa sitä, että käy niin hullusti, että laivaliikenne pysähtyy Suomeen ja tuodaan johonkin lähisatamaan, mistä se kuljetetaan maateitse sitten Suomen puolelle. Se on aivan käsittämätöntä.

No, digimaksu: Digijättiläisille tämäkin on ongelmallinen. Jos se tehdään EU-alueen sisällä, se tahtoo sanoa sitä, että mikään isompi yhtiö tai, sanotaan, jokin peliyhtiö ei sijoitu enää EU:n alueelle vaan automaattisesti jonnekin postilaatikkoon Yhdysvaltoihin. Tämä on todella, todella ongelmallinen esitys. Tässä pitäisi nyt mennä OECD:n mukana ja tehdä maailmanlaajuinen voittojen jakomenetelmä.

No, sitten vuonna 2024 mennään näihin CCCTP- ja CCTP-ehdotuksiin elikkä fiskaalisen pohjan yhtenäistämiseen ja yhtiöitten voittojen uusjakoon, jossa maakohtaisesti jaetaan yhtiöitten voittoja sen mukaan, miten aineellinen omaisuus sijoittuu jäsenvaltioissa, miten paljon on myyntiä, henkilökuntaa ja maksettuja palkkoja. Mutta missään jakomallissa ei enää huomioida aineettomia oikeuksia. Tämä on hyvin ongelmallista. Suomelle tämä on huono, ja ylikansallisille yhtiöille tämä lisää kustannuksia.

Puhemies! Käyn vielä tässä lyhyesti muutamassa minuutissa läpi avoimeksi jääneitä kysymyksiä koskien fiskaaliunionia:

Ensinnäkin, mikä on mietinnön ponsien sitovuus? Tämä kysymys on jäänyt auki. Sinänsä mietinnön ponnet ovat ihan hyviä, mutta me ei saatu täällä keskusteluissa vastausta siihen, miten ne täsmällisesti eduskuntaa sitovat.

Entä kustannukset vientiteollisuudelle ja ylikansallisille yhtiöille? Ne ovat jääneet epäselviksi.

Sitten Suomen maksuosuuteen tulevat muutokset näistä EU:n uusista tulonlähteistä, muun muassa muovimaksun tilastoinnin oikeellisuus.

Myöskin bktl- ja alv-pohjaisen maksuosuuden oikeellisuus näissä heikoimmissa maissa on jäänyt epäselväksi.

Päästökaupan huutokauppatulojen uudistamisen kustannus — onko se 500 miljoonaa vai enemmän tai vähemmän? Kaikki tämä vaikutus Suomen valtion fiskaaliseen pohjaan. [Puhemies koputtaa]

Digitaalista liiketoimintaa tekevien yhtiöitten lisäkustannukset ja sitten myöskin tämän CCTP-mallin haitalliset vaikutukset valtion tulopuolelle ja siitä aiheutuva budjettivallan tosiasiallinen kaventuminen.

Vetoan vielä hallituspuolueitten edustajiin, että pohtivat ainakin sitä, että äänestäisivät meidän vastalauseemme ponsien [Puhemies koputtaa] 1, 4 sekä 8 puolesta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

17.30 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät kansanedustajat! Politiikan tutkija, dosentti Pertti Timonen on todennut, että politiikassa ihmisen muisti voi olla lyhyt tai hyvin pitkä. Se voi olla kaksi viikkoa, tai se voi olla puoli vuotta. Minä toivon meille kaikille täällä norsunmuistia. Minä toivon Suomen kansalaisille norsunmuistia tämän asian käsittelyn jälkeen. Toivon, että ihmiset muistavat.

Hallituksesta kuulimme puheenvuoron: ”Tällainen perussuomalaisten harjoittama puherumba haittaa ihmisten, muun muassa eduskunnan työntekijöiden, elämää.” On toki ikävää, että käymme keskusteluja keskellä yötä, mutta keskustelut ovat olleet erittäin tarpeellisia. Erittäin hyviä puheenvuoroja. On ikävää, että hallituksesta ei muisteta, mitä he itse tekivät viime kaudella. Minulla on norsunmuisti. Olin sote-valiokunnassa, minä muistan, miten paljon siellä keskusteltiin. Sote saatiin viivytettyä viime kauden ylitse.

Perussuomalainen vaihtoehto on kieltäytyä osallistumasta tähän elpymisrahastoon. Tällöin Suomi säästäisi suoraan 3,4 miljardia euroa eikä takaisi paketin yhteydessä EU:n jäsenmaille myöntämiä lainoja eikä sitoutuisi yhteisen verotuksen, velan ja tulonsiirtojen unioniin. Perussuomalaisten mielestä Suomen ei tule sitoutua elpymisrahastoon. Yhteisen verotuksen, velan ja tulonsiirtojen unioni on torjuttava.

Edustaja Vallin, nostitte täällä esille muun muassa rahojen valvonnan, mainitsitte kehitysyhteistyövarat. Vuonna 2019 paljastui, että kehitysyhteistyövaroja on käytetty väärin muun muassa Sambiassa. Tein siitä muutaman kirjallisen kysymyksen. Olisin halunnut kysyä ministeri Vanhaselta, onko rahoja saatu jo takaisin. Haluaisin tietää, millä tavalla valvotaan, että nämä EU:lle maksettavat suomalaisten rahat käytetään oikein.

Kun nyt EU-maat ovat päättäneet, että EU-komissio ottaa markkinoilta 750 miljardia euroa lainaa, se tarkoittaa meille suomalaisille veronkiristystä ja julkisen talouden heikkenemistä. Meidän osuutemme elpymispaketista on 6,6 miljardia euroa, ja sen, mitä me tulemme saamaan joskus takaisin, ne pienet pipanat, on arvioitu olevan noin 2,7 miljardia. Tähän päälle vielä Suomen vastuut, niin summa on kaiken kaikkiaan 13 miljardia. EU jakaa 390 miljardia euroa avustuksina ja loput lainoina. Ja samalla, kun tästä elpymispaketista äänestetään — ja toivon totta tosiaan sydämeni pohjasta ja niiden kansalaisilta saamieni viestien myötä — me äänestämme tätä pakettia vastaan. Kun siitä äänestetään, äänestetään myös EU:n seitsemän vuoden budjettikehyksistä.

Tätä pakettia on selitetty jos jonkinlaisella perustelulla, muun muassa sillä, että saamme Suomen viennin vetämään, mutta todellisuudessa paketin tarkoitus on tukea niitä Euroopan maita, jotka eivät ole osanneet hoitaa omaa talouttaan. Suomalaisten rahat puhalletaan sinne Etelä-Euroopan maihin.

Täällä on käyty keskustelua siitä, onko tämä ainutkertainen ratkaisu vai mahdollisesti pysyvä. Muun muassa Euroopan komission johtava varapuheenjohtaja totesi, että EU:n elpymisrahastosta voisi tulla pysyvämpi ratkaisu. Myös Bruegel-ajatuspajan saksalainen taloustieteilijä on vastannut, että tällainen vastaava uusi päätös voidaan tehdä myös tulevaisuudessa. Eli meillä on todellakin syytä huoleen.

Marinin hallitus jää aikakirjoihin siitä, että se elvytti oman maansa sijaan EU:ta. Se kävi smalltalkkaamassa siellä EU:ssa ja pelkäsi mainehaittaa. Se pelkäsi sitä, mitä muut meistä

ajattelevat, jos me emme lähde tähän pakettiin mukaan. Se, mitä muut meistä ajattelevat, merkitsi enemmän kuin se, että olisi pidetty oma itsetunto ja selkäranka suorana. Suomineidon selkäranka olisi pitänyt pitää suorana ja vastata ehdottomasti ”ei” tällaiselle paketille. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Immonen.

17.35 **Olli Immonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Koko tämän elpymispaketin käsittelyn marssijärjestys ja käsittelyprosessi ovat olleet mielestäni ongelmalliset. On ollut täysin väärä valinta hyväksyä hallituksen toimesta heti alkuvaiheessa kestävän kasvun ohjelma, jonka jälkeen tässä muodossa oleva omien varojen päätös, johon myös tämä elpymispaketti sisältyy, ja vasta nyt aivan viimeiseksi ryhtyä käymään asiasta keskustelua, ja sekin keskustelu lähinnä perussuomalaisten toimesta.

Kyllä keskustelu Euroopan unionin tulevaisuudesta ja Suomen kannasta näihin vaihtoehtoisiin EU:n kehityslinjoihin olisi tullut käydä, niistä olisi tullut käydä perusteellinen ja avoin kansalaiskeskustelu. Vasta sen jälkeen olisi tullut suorittaa arvio siitä, onko elpymispaketti ylipäätään järjellinen ja tarpeellinen vaiko ennemminkin vahingollinen päätös, miltä se nyt näyttää. Elpymispaketti on asia, joka olisi tullut asettaa avoimesti kansalaisten arvioitavaksi.

Arvoisa puhemies! Euroeliitin tarkoituksena on ollut se, että kun nyt on ensin päätetty ja lukittu se, miten ja mihin rahat jaetaan, on tällä nähtävästi tarkoituksena ollut varmistaa se, että paketti olisi helpompi hyväksyä kansallisella tasolla, ja saada myös nettomaksajamaiden parlamentit hyväksymään esitys. Kun vaihtoehtoja ei esitetä eikä niitä enää ole kuin tämä yksi, kansalliset parlamentit poliittisella painostuksella käytännössä pakotetaan elpymispaketin hyväksyntään johtavaan päätökseen.

Noin 10 vuotta sitten euroalueen veronmaksajat pelastivat Kreikkaa holtittomasti rahoittaneet saksalaiset ja ranskalaiset pankit. Tappiot sosialisoitiin kansalaisten maksettaviksi. Tästä ei ole näköjään opittu mitään, ja taas EU:n veronmaksajien pitäisi kiristää vyötään taloutensa huonosti hoitaneiden maiden sekä ranskalaisten ja saksalaisten pankkien pelastamiseksi. Tämä on täysin vastuutonta. Tämä on sosialistista varallisuuden uusjakoa.

Lukuisat maamme arvostetuista taloustieteen ja EU:n asiantuntijoista, kuten valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosaston entinen ylijohtaja, VTT Peter Nyberg, Oulun yliopiston työelämäprofessori Pentti Pikkarainen sekä Etlan toimitusjohtaja Aki Kangasharju ja tohtori Päivi Puonti, ovat todenneet, että rahastosta hyvin todennäköisesti tulee pysyvä osa EU:ta. Miksi heitä ei päästetä kunnolla ääneen ja miksi suomalaiset päättäjät eivät halua kuunnella heitä? [Sebastian Tynkkynen: Ei uskalleta!] Heitä ei kuunnella siksi, että kansalle ei haluta avoimesti kertoa, mistä tässä asiassa on kyse. Ainakin tältä tämä asia minun ja varmasti monen muun silmiin näyttää.

Arvoisa puhemies! Suomi ei liittynyt vuonna 1995 Euroopan unioniin, jossa olemme vastuussa toistemme veloista ja menoista, vaan unioniin, jossa piti nauttia vapaasta kaupasta, rajat ylittävästä yhteistyöstä ja elintason noususta talouskasvun kautta. Suomalaiset eivät siis silloin sitoutuneet siihen, että Suomi sidotaan yhteisvastuulliseen velkaan ja pelastamaan taloutensa huonosti hoitaneet maat ja pankit.

Arvoisa puhemies! Elvytyspaketti on valitettavasti jälleen kerran osoittanut todeksi sen, että Suomessa suuret päätökset runnotaan läpi ilman asianmukaisia selvityksiä, tutkimustietoa ja vaikutusarviointeja sekä ilman aitoa kansalaiskeskustelua. Olin yksi niistä perus-

suomalaisista kansanedustajista, jotka ajoivat tätä kansanäänestyksen järjestämistä elpymispaketista. Perussuomalaiset sitä täällä salissa kansalaisaloitteen pohjalta esittivät, vanhat puolueet vastustivat. No, miksi tämä kansanäänestys olisi ollut tarpeellista järjestää? [Puhemies koputtaa] Siksi, että elpymispaketissa on kyse niin perustavaa laatua olevalla tavalla EU:ta muuttavasta päätöksestä niin oikeudellisesti, taloudellisesti kuin Suomen itsemääräämisoikeudenkin kannalta, että ei tällaisia päätöksiä voi vain sormia napsauttamalla tehdä. [Puhemies koputtaa] Elpymispaketti murentaa EU:n sääntöperusteisuutta, lisää moraalikatoa ja vie Suomen lopulta tulonsiirtounioniin ja liittovaltioon. Tämä on tosiasia. Tällaista pakettia perussuomalaiset eivät kannata.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koskela.

17.41 **Jari Koskela ps:** Arvoisa rouva puhemies! Muutama sananen rahasta ja velasta.

Me tiedämme, että Suomi on velkaantunut juuri nyt enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Julkinen velkamme on kasvanut vuoden 79 noin 10 prosentista tämän päivän 70 prosenttiin. Vielä runsas kymmenkunta vuotta sitten talousviisaat sanoivat, että jos jonkin maan velka ylittää 80 prosenttia bruttokansantuotteesta, niin se maa ei pysty maksamaan velkojaan takaisin. Suomi lähestyy tätä rajaa kaiken aikaa. Maailma on niistä ajoista tosin muuttunut: nyt usealla maalla on velkaa yli 100 prosenttia bkt:stä. Siitä huolimatta, ja juuri siksi: kannattaisiko meidän olla huolissamme? Mielestäni kyllä. Suomella on kaiken lisäksi yli 100 miljardin piilotetut vastuut.

Arvoisa rouva puhemies! Myös yksityinen sektori on velkaantuneempi kuin koskaan aikaisemmin. Vuonna 79 kotitalouksien velka oli 49 prosenttia suhteutettuna käytettävissä oleviin tuloihin. Viime vuoden lokakuussa luku oli jo 131 prosenttia. Myös kuntien velka on korkeampi kuin koskaan aikaisemmin. Kunnilla on nyt velkaa 22 miljardia, ja kun vielä lisäämme tytäryhtiöiden velat, 17,2 miljardia, niin kunnilla on yhteensä yli 39 miljardia euroa velkaa.

Kuntien viime vuosien velkataakka on kasvanut massiivisesti kuntien tehtävien lisääntymisen ja myös investointitarpeiden kautta. Tuoreimpien tilastojen mukaan vauhti on kunnissa velkaantumisen suhteen valitettavasti vain kiihtymässä, ja huoli siitä, mitä kunnille tapahtuu, kun koronatuet ensi vuonna loppuvat, on aiheellinen. Monet asiantuntijat, yhtenä niistä myös meidän presidenttimme, ovat aivan aiheesta varoittaneet tulevasta. Velkaa pyydetään, ja sitä myös saa varsin avokätisesti ja olemattomalla korolla. Huoli heillä on siitä, kun rahaa painetaan vain kaiken aikaa lisää, siis tyhjästä. Kuten tiedettyä, niin ennen pitkää pää tulee vetävän käteen.

Olemme juuri saaneet viimeisen tiedon inflaationoususta. Tämän päivän tiedon mukaan se on jopa yli toivotun 2 prosentin rajan. Inflaatio on nyt korkein sitten vuoden 2015, ja USA:ssa se on jo 4:ää prosenttia. Tämä kertoo omalla tavallaan siitä, että on nähtävissä jo ensimerkit myös ylikuumenemisesta. Perinteisesti inflaation nousun syynä on ollut rahapolitiikka, nykyisin talousoppineet löytävät inflaatiolle myös muita selityksiä. Joka tapauksessa inflaation nousu on jo nyt todellinen vaara. Näin vakuuttaa muun muassa Charles Goodhart, The Great Demographic Reversal -kirjan toinen kirjoittaja, ja samaa mieltä on myös Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn, joka on kehottanut ottamaan vakavasti inflaation vaaran.

Asiantuntijat ovat arvioineet, että tälle vuodelle tulee ensimmäinen inflaatiopiikki. Jos inflaatio tulee lähiaikoina nousemaan voimakkaasti, niin se tulee johtamaan myös ennen

pitkää mahdollisesti korkojen voimakkaaseen nousuun, ja sitten siellä häämöttää myöskin finanssikriisi. Mitä jos korkoja tullaan nostamaan rajusti? Meillä on kokemus 1980-luvulta: Inflaatio oli silloin 15 prosenttia, ja Fed nosti korkoja hillitäkseen inflaatiota. Seurauksena oli syvä taantuma, kuten osa meistä hyvin muistaa tämän tilanteen. No, mitä samanlainen tilanne tarkoittaisi nykyisessä tilanteessa? Pitää muistaa, etteivät 80-luvulla valtiot tai myöskään yksityinen sektori olleet yhtä velkaantuneita kuin tänä päivänä. Toisin sanoen voimme olla varmoja, että toipuminen kestäisi ainakin pidempään kuin silloin.

Vaarana inflaation nousun myötä on myös se, että korot nousevat kasvavan inflaation seurauksena, mikä taas tulisi aiheuttamaan niin valtion, yksityistalouksien kuin kuntienkin tilanteeseen mahdollisesti katastrofaaliset seuraamukset, mihinkä ne eivät varmastikaan ole varautuneet. Me perussuomalaiset tiedämme tosiasian, että velat tulevat joskus myös maksuun, toisin kuin eräät hallituspuolueiden kansanedustajat ajattelevat.

Summa summarum: Nyt ei ole missään nimessä syytä lähteä yhteisvastuulliseen taloudelliseen taakanjakoon, siihen solidaarisuuteen, mistä täällä puhutaan. Meidän taloutemme ei tule sitä kestämään. Me tulemme tarvitsemaan omat varamme kotimaiseen elvytykseen jo tulevien uhkakuvienkin vuoksi, ja siksi me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia emmekä hyväksy tätä elpymisvälinettä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lundén.

17.47 **Mikko Lundén ps:** Arvoisa rouva puhemies! Viimeisten arvioiden mukaan Suomi saa elvytyspaketista avustuksina noin 2,7 miljardia euroa ja maksaa pakettiin 6,6 miljardia euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että EU:n elvytyspaketista syntyy Suomelle lähes 4 miljardin euron nettotappiot. Samaten hallitus perustelee pakettia sillä, että tämä Etelä-Euroopan maiden elvyttämisen lahjaraha on tärkeä Suomen viennille. Tulee kuitenkin muistaa, että Suomen kauppa elpymispaketin suurimpien hyötyjien kanssa on hyvin vähäistä. Paketin nettovaikutus voi olla Suomen kannalta jopa kielteinen, koska Suomi elvyttää maamme vientiteollisuuden kilpailijoita. Jos hallitus haluaisi aidosti elvyttää kotimaista vientiteollisuutta, tämä voitaisiin tehdä leikkaamalla teollisuuden ja kuljetusalan kustannustekijöitä esimerkiksi alentamalla työvoiman sivukuluja ja yritysten ja työntekijöiden verotusta sekä luopumalla toistaiseksi maailman kunnianhimoisimmasta ilmastopolitiikasta.

Arvoisa rouva puhemies! Hallituspuolueet toistelevat, että koko euroalueen elpyminen on Suomelle tärkeää. Tästä ei kukaan ole varmastikaan eri mieltä. Jäsenmaiden tulee elvyttää talouttaan. Kyse on siitä, onko Suomen ja muiden pohjoisten jäsenmaiden elvytettävä oman taloutensa lisäksi muita maita — niitä, joiden valmiudet kansallisiin elvytystoimiin ovat heikot, koska ne ovat hoitaneet talouttaan huonosti ja eläneet yli varojensa. Kyse on siitä, pitääkö suomalaisten velkaantua ja maksaa korkeampia veroja, jotta jonkun muun ei tarvitse. Kyse on myös siitä, pitääkö suomalaisten elvyttää Italiaa ja Espanjaa, jotta nämä maat voivat käyttää omia varojaan kansalaispalkkaan, eläkeiän alentamiseen tai työajan lyhentämiseen. Me perussuomalaiset näemme, että näin ei tule toimia ja siksi paketti on hylättävä.

Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on perustellut elpymispakettia Suomen oman edun lisäksi solidaarisuudella. Tässä tapauksessa solidaarisuus tarkoittaa suomalaisille kiristyvää verotusta, entistä heikompaa julkista taloutta ja epävakaampaa tulevaisuutta. Lisäksi me kaikki tiedämme ja ymmärrämme, että yhteisvastuullinen velka rikkoo perussopimusten henkeä, sanovatpa neuvoston, komission tai Euroopan parlamentin oikeuspalvelut asiasta

mitä hyvänsä. Perussopimusten hengen vastainen toiminta ja tulkintojen ennennäkemätön venyttäminen rapauttavat EU:n uskottavuutta oikeusvaltioperiaatteen puolustajana. Me perussuomalaiset emme voi hyväksyä periaatetta, että jäsenmaiden ja niiden kansalaisten suojaksi kirjoitettu lainsäädäntö on alisteista poliittiselle tarkoituksenmukaisuudelle. EU on matkalla kohti syvempää tulonsiirtounionia ja laajempia yhteisvastuita. Elpymispaketti ei ole kertaluontoinen, ja siitä koituvat vastuut voivat olla kohtalokkaat Suomen julkiselle taloudelle ja suomalaisille veronmaksajille.

Arvoisa puhemies! Elpymispakettia kohtaan esitetty kritiikki ei ole populismia tai propagandaa. Se on tosiasioihin, juridiikkaan ja asiantuntija-arvioihin perustuvaa analyysia paketin perustavanlaatuisista ongelmista ja riskeistä. Täten me perussuomalaiset emme puolla pakettia.

Arvoisa puhemies! Euroopan unioni on poliittinen projekti. Läheisyysperiaatteesta huolimatta ja vastoin sitä unioni pyrkii johdonmukaisesti kasvattamaan omaa valtaansa ja rooliaan jäsenmaiden lainsäädännöllisen ja budjettisuvereniteetin kustannuksella. Euroopan unioni edistää täten supervaltaprojektia kriisien kautta ja kriisejä hyväksikäyttäen. Elpymispaketissa on kyse merkittävästä askeleesta unionin historiassa, sillä käytännössä jättiläisrahasto muuttaisi olennaisesti myös unionin luonnetta ja unionin toimielinten ja jäsenmaiden välisiä suhteita. Yhdessä otettu velka sitoo jäsenmaat entistä tiukemmin yhteen ja vie unionia kohti raskaampia yhteisvastuita. Velkaunionin syventämisellä pyritään yhtäältä sosialisoimaan taloutensa huonosti hoitaneiden jäsenmaiden rakenteet ja ongelmat ja toisaalta estämään uudet brexitit.

Arvoisa rouva puhemies! Vaikka elpymispakettia perustellaan koronalla, koronan aiheuttamat vahingot eivät ole ratkaiseva rahanjakokriteeri. Rahaa saa, jos on harjoittanut vastuutonta talouspolitiikkaa. Lisäksi paketista on muodostumassa uusi velkainstrumentti, jota tullaan käyttämään jatkossakin, vaikka järjestelmän väitetään olevan kertaluontoinen. Kertaluontoisuus on sanahelinää, joka on tarkoitettu kotimaiseen kulutukseen. 750 miljardin euron elpymisrahaston hyväksyminen lisäisi Suomen taloudellisia vastuita merkittävästi. Suomelle elpymisrahaston perustamisen myötä syntyvien uusien taloudellisten vastuiden määrä on huomattavan suuri suhteessa esimerkiksi valtion vuotuiseen talousarvioon. Suuri takauskanta on valtava riski valtiontaloudelle samaten.

Arvoisa rouva puhemies! Lopuksi haluan muistuttaa myös siitä tosiasiasta, että elpymispaketti tulee sitomaan suomalaiset veronmaksajat vuosikymmeniksi yhteisvastuulliseen velkaan ja korkeampiin jäsenmaksuihin. Velan kasvun myötä kasvaa paine lisätä uusia omia varoja eli EU-veroja yhtenäisen velan takaisinmaksamiseksi. Näin ollen komissio esittänee tulevaisuudessa myös suomalaisiin yrityksiin ja pääomiin kohdistuvia veroja. Niin ikään tulee muistaa sekin, että ei Euroopan unioni erota maksajaa. Tanska torjui aikanaan kansanäänestyksessä Maastrichtin sopimuksen, ja ranskalaiset ja hollantilaiset torjuivat kansanäänestyksessä Euroopan unionin perustuslain. Seuraus ei ollut se, että nämä maat olisi erotettu. [Puhemies koputtaa] Seuraus oli se, että palattiin neuvottelupöytään. Suomen etu ei ole jäsenyys sellaisessa unionissa, joka rikkoo sääntöjään, nakertaa jäsenmaiden kansalaisten mahdollisuutta vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ja tekee veloistaan ja vastuistaan yhtenäisiä. Jos Suomi haluaa olla kokoaan suurempi vaikuttaja, sen on torjuttava tämä paketti ja ilmoitettava, että raja on nyt tullut vastaan. Tästäkään syystä nyt käsittelyssä olevaa pakettia ei pidä hyväksyä. [Puhemies koputtaa] Vaikka, arvoisa rouva puhemies, puhunkin nopeasti, niin olisi vielä ollut yksi liuska, mutta otan uuden puheenvuoron. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: No niin, juuri näin. — Ja sitten edustaja Meri.

17.52 **Leena Meri ps:** Viisi minuuttia menee liian nopeasti. — Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitän kaikkia kansalaispalautteesta, jota olen saanut pitkin Suomea ja myös kotikaupungistani Hyvinkäältä kannustavia sanoja.

Muistan kun joitakin vuosia sitten — en ollut itse silloin vielä eduskunnassa — sosiaalidemokraattien kansanedustaja Tuomioja sanoi Kreikka-paketin yhteydessä, että kyllä meidän nyt pitää Kreikkaa tukea, kun hän ei meinaa kehdata mennä Kreikkaan. Tässä on vähän sama tilanne: on tärkeämpää se, miten kehtaa mennä näihin herrojen pöytiin, kuin se, että Suomen torille kyllä kehtaa hyvin mennä, kun on ensin antanut rahat täältä pois.

Tämä on aika selkeä kuvio, mikä tässä on meneillään, elikkä me menemme kohti liittovaltiota ja yhteistä taloutta. Ministeri Tuppurainenkin täällä tänään sanoi, että tämä on välttämätön paha, elikkä myönsi sen, että me maksamme siitä, että saamme kuulua tähän herrainklubiin. Ilmeisesti ideana onkin, että siellä he maksavat nyt maksuja siitä, että voivat joskus sitten hakea näitä herrainklubin erikoispaikkoja.

Edustaja Vallin onkin poistunut jo. Hän otti esille tämän saman ajatuksen, jota itsekin olen miettinyt, että me olemme ensin suorittaneet kehitysapua kolmansille maille hyvinkin mittavasti, mitä perussuomalaiset ovat kritisoineet, sen sijaan, että me voisimme käyttää niitä mieluummin merkittävissä määrin omaan kehitykseen, meidän omien ikäihmistemme ja muiden auttamiseen. Ja nyt me olemme siirtymässä sitten siihen, että me autamme ja annamme kehitysapua jo EU-jäsenmaille, jotta he voivat nostaa talouttaan. Täällä on todettu, että muuten ei vienti vedä. Esimerkiksi taloustieteilijä Tervala on todennut, että tämä paketti lisää tuotantoa merkittävästi etelässä, mutta vaikutus pohjoiseen osaan erityisesti viennin välityksellä on pieni, elikkä tämä argumentti ei toimi. Ja lisäksi tuntuu aika mielenkiintoiselta, että minun pitäisi maksaa jollekin, että hän ostaa minun tuotteitani. Eihän siinä ole mitään järkeä — sitten minä saan ne omat rahat takaisin ehkä vähän pienempänä. Se ajatuskin tuntuu aika absurdilta.

Täällä ovat myöskin ministerit vakuutelleet, että tämä oikeusperusta on monin tavoin täysin ongelmaton. Kuten olemme kuulleet monilta perustuslakiasiantuntijoilta ja eurooppaoikeuden asiantuntijoilta, tämä rikkoo ihan selkeästi EU:n sopimuksia. Mietin sitä, kun he ovat sanoneet, että sitten tuomioistuin voi ottaa myöhemmin kantaa. Mitäs sitten tapahtuu, jos tuomioistuin toteaa, että tämä on sopimuksen vastainen? Palautetaanko me ne rahat, vai mitäs tässä sitten tapahtuu? No, siis ei tapahdu yhtään mitään, me joudutaan maksamaan ne rahat takaisin. Ei tässä ole mitään järkeä. Tämähän olisi, totta kai, pitänyt nyt etukäteen pystyä tarkastelemaan ja tehdä niin kuin monet ovat ehdottaneet, että ensin muutetaan sopimus ja vasta sen jälkeen lähdetään tämäntyyppisiin toimenpiteisiin.

On ollut aika huolestuttavaa, että on myös vähätelty sitä, mitä kotimaassa tästä asiasta on sanottu. Esimerkiksi perustuslakivaliokunta on todennut, että kun tästä paketista 30 prosenttia jaetaan koronakriisin vaikutusten perusteella ja 70 prosenttia menee muuhun kuin koronakriisistä aiheutuviin kustannuksiin, niin tällä avustuksella tavoitellaan täysin olennaisesti muuta kuin EU:n 122 artiklan mukaista covid-perustetta ja sen tavoitteita, jolloin tämä on edelleen asiallisesti erittäin ongelmallinen EU:n omien sopimusten kanssa. Ja täällähän ministerit ovat vakuuttaneet, että tämä on täysin ongelmatonta ja kaikki on todella mukavasti.

Viimeiseksi — kun tuo kello rientää — haluaisin tuoda esille sen, että olen pitänyt huolestuttavana sitä keskustelua, kun katsoin Demokraatista, että perustuslakivaliokunnan pu-

heenjohtaja, SDP:n kansanedustaja Rinne on alkanut pohtia, että pitäisikin tuota eduskunnan työjärjestystä muuttaa, jotta edustajien puheenvuoroille saataisiin joitain rajoituksia. Hän siis varmaan haluaa muuttaa perustuslakia, koska siellä on annettu meille rajoittamaton puheoikeus. Kyllä tässä nyt tulee mieleen Unkarin ja Puolan tie, että oppositiota aletaan hiljentämään, jotta he eivät veisi hallituksen aikaa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäenpää.

17.58 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät kollegat ja hyvät Suomen kansalaiset! Onko Suomi kokoaan suurempi? Kyllä se on. Siihen on kaksi eri mahdollisuutta. Nimittäin Suomen hallituksen ja kokoomuksen vasemman siiven ajaman elvytyspaketin ja yhteisvelan kautta se toimii koko Euroopan unionin sosiaalitoimistona — tai toinen vaihtoehto: kaatamalla tämän paketin, mitä varmaan muuallakin Euroopassa toivotaan.

Arvoisa puhemies! Inflaationousu ja ylikuumenevat markkinat vetävät hiljaiseksi. Tulee sanaton olo. Ei tiedä enää, mitä sanoisi. Kustannuskilpailukyky Suomessa on aika heikko, ja nyt me tuetaan Etelä-Euroopan maita, jotka voivat tällä parantaa kilpailukykyään. Ja täällä käytetään puolet ilmastotoimiin, joilla todennäköisesti heikennetään meidän omaa kilpailukykyä yhä edelleen.

Arvoisa puhemies! Koska sanattomaksi vetää, niin käytän tässä nyt netistä poimittua aineistoa ja lainauksia. Minua edelleen harmittaa virren 440 pois jättäminen nykyisestä virsikirjastamme. Se oli hyvin vasemmistohenkinen, ja nyt tuntuu omituiselta, että minä, joka olen kuulemma sitä toista reunaa, lainaan sen sanoja: ”Jo vääryys vallan saapi. / Se huutaa taivaaseen. / Se turmaa ennustaapi, / vie kansat kurjuuteen. / Ken herran oikeutta / nyt täällä julistaa, / ja ken vanhurskautta / nyt tahtois puolustaa? // Nyt viekas vilppi täällä / on noussut kunniaan. / On valhe vallan päällä / ja vääryys voimissaan. / Ei kuulla kurjan ääntä / ja köyhää sorretaan, / ja lainkin rikkaat vääntää / vääryyttä puoltamaan.” Tälle virrelle olisi nyt käyttöä.

Arvoisa puhemies! Sanattomana nyt viestin lainauksin. 2014 keskustan Juha Sipilä sanoi nämä merkittävät sanat: ”Yhteinen velka on niin iso askel kohti liittovaltiota, että housut repeää. Etelä-Euroopan mailla on tietenkin kova halu yhteiseen velkaan sattuneesta syystä.” Sipilän mielestä Suomen on syytä hakea liittolaisia sille ajattelulle, että Euroopan unionin on pysyttävä selvästi jäsenvaltioiden välisenä liittona. Hän painottaa, että keskusta vastustaa eurobondeja eli yhteistä velkaa ja liittovaltiokehitystä.

Arvoisa puhemies! En voi millään ymmärtää, että nyt keskusta on vaatimassa yhteisvelanottoa kansalaistemme taakaksi, vieläpä syntymättömienkin lasten maksettavaksi. Tähän on nyt pakko lainata ilmajokisen keskustalaisen kunnallisneuvoksen sanoja: ”Kepu pettää aina.”

Lainaan myös toisen merkittävän henkilön sanoja: ”Olishan se pitänyt arvata. Taidatte olla pelkkiä paskahousuja ja tyhjätaskuja.” Tällä viittaan hallituksen kykyyn hoitaa yhteiskuntamme taloutta ja velanottoa.

Toinen lainaus: ”Minä puolestani olen vakuuttunut siitä, että vaikka koko muu Eurooppa muuttuisi kommunistiseksi, Suomi jää perinteisen pohjoismaisen kansanvallan pohjalle, jos Suomen kansan enemmistö näin tahtoo, niin kuin uskon.” Tällä viittaan hallituksen piilotettuun tavoitteeseen fiskaaliunionista ja myös kansanäänestyksen kieltämiseen.

Kolmas lainaus: ”Terve järki näyttää olevan ominaisuus, jota on vähiten siellä, missä sitä tiukan tullen eniten tarvittaisiin.” Tällä viittaan hallitukseen.

Neljäs lainaus: ”Tällä ei tarkoiteta sananlaskua ’Oma suu on lähempänä kuin kontin suu’, joka valitettavan monelle poliitikolle niin meillä kuin muuallakin on kehittynyt suoraan ohjelauseeksi.” Tällä viittaan hallituksen ministerien tuleviin EU-palkintovirkoihin.

Arvoisa rouva puhemies! Nämä sanat ovat Urho Kekkosen. Hän sanoi muutakin, mutta tässä salissa ei saa niitä sanoja käyttää.

Lainaan vielä Adolf Ehrnroothin sanoja: ”Suomi on hyvä maa. Se on paras maa meille suomalaisille. Se on puolustamisen arvoinen maa, ja sen ainoa puolustaja on Suomen oma kansa.” Tällä viittaan siihen hintaan, mikä on maksettu itsenäisyydestämme, jonka te nyt kynällä luovutatte. Viittaan tällä myös häpeälliseen toimintaan, jolla te hallituspuolueet estitte kansanäänestyksen järjestämisen tästä elpymispaketista.

Ja, arvoisat Suomen kansalaiset, tällä hetkellä niillä tiedoilla, mitä minulla on, teillä on viikonloppu aikaa ottaa yhteyttä omiin edustajiinne ja kertoa mielipiteenne.

Arvoisat kollegat! Kansamme edustajat! Toivon teille elvytyspaketin puolustajille unetonta viikonloppua, että teillä on aikaa miettiä omaa roolianne itsenäisyytemme rapauttamisessa. Nimenne jäävät historiaan, te katkaisette itsenäisyytemme.

Lopetan tämän puheenvuoroni Raamatun sanoihin, Apostolien teot, 17. luku, 26. jae: ”Ja hän on tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta asumaan kaikkea maanpiiriä ja on säätänyt heille määrätyt ajat ja heidän asumisensa rajat.”

Arvoisa puhemies! Kodin, uskonnon ja isänmaan puolesta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tynkkynen.

18.05 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Täällä salissa on valitettavasti tämän keskustelun aikana esitetty vääriä todistuksia lähimmäisistä toteamalla, että sillä kovalla työllä, mitä perussuomalaiset ovat täällä tehneet Suomen kansan eteen, ei olisi mitään tarkoitusta eikä se olisi oikeutettua.

Meillä on aivan selkeä tavoite. Nyt ollaan tekemässä historiallisesti kovin väärää päätöstä Suomen kannalta ja Suomen itsemääräämisoikeuden kannalta, ja me perussuomalaiset olemme halunneet, että jokainen suomalainen saa tietää, mitä eduskunnassa heidän puolestaan tällä hetkellä ollaan päättämässä. Sen lisäksi, arvoisat hallituspuolueitten edustajat, kokoomuksen edustajat ja arvoisa media, me olemme myöskin halunneet antaa aikaa erityisesti juurikin kokoomuksen ja keskustan edustajille pohtia vielä uudelleen, ovatko he valmiita menemään tällaisen päätöksen taakse, jossa rikotaan EU:n perussopimuksia, jossa suomalaisten rahaa käytännössä ryöstetään 4 miljardia vastuuttomasti talouksiaan hoitaneille maille, vain kynällä. Tällä taistelulla, mitä me perussuomalaiset ollaan Suomen puolesta käyty, on ollut todellakin merkitystä, ja me taistelemme suomalaisten puolesta.

Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssämme on tänään historiallinen esitys, joka muuttaisi EU:n pysyvästi toisenlaiseksi unioniksi kuin se, johon aikanaan liityimme. Tämän puheeni nimeksi valikoitui ”EU:n elpymispaketti on liittovaltion kulmakivi”.

Vaikka meidän itsenäisenä maana tulisi keskustella paljon sen unionin kehityksestä ja suunnasta, johon kuulumme jäsenvaltiona, olemme olleet siitä häiritsevän hiljaa. Eduskunta on ollut suomalaisten kohtalon vartijana kuin ajopuu, joka on liikkunut siihen suuntaan, mihin laineet ovat vieneet.

EU:ta ennen alkanut eurooppalaisten valtioiden yhteistyö ja nykymuotoinen täysiveriseksi liittovaltioksi väkisin pyrkivä unioni on jäänyt vaille kokonaisvaltaisempaa tarkastelua. ”Kansa, joka ei tunne menneisyyttään, ei hallitse nykyisyyttään eikä ole valmis raken-

tamaan tulevaisuuttaan varten.” Näin viisaasti totesi aikanaan kenraali Adolf Ehrnrooth, ja hänen sanansa ovat tänä päivänä ajankohtaisemmat kuin pitkään aikaan.

Me suomalaiset olemme nöyrä kansa, ja meille esitetyt ja esitettävät asiat tuntuvat itsestäänselvyyksiltä. Ne tuntuvat siltä, että kai tämän on joku ajatellut jo läpi ja todennut hyväksi ratkaisuksi, sillä se on tuotu tähän pisteeseen valmiiksi hyväksyttäväksi. Sanotaan myös, että äänestäjien muisti on lyhyt, ja niin se valitettavasti varsin usein tuntuu olevan. Monesti poliitikot sanovat jonkin itsensä kannalta hyödyllisen mutta kansalaisten näkökulmasta haitallisen päätöksen yhteydessä, että tämä nyt on vain välttämätöntä ja että tämä ei tulevaisuuden kannalta tarkoita kuitenkaan sitä ja tätä. Tästä hyvä esimerkki ovat EU:n jäsenyyskeskustelut 90-luvulla, mutta palaan niihin tarkemmin myöhemmin. Oleellisinta on kuitenkin hahmottaa, että kun hyväksyy väärää kehityskulkua edustavan päätöksen, antaa samalla siunauksensa väärälle kehityskululle, jossa yritetään saada seuraava askel otettua.

Arvoisa rouva puhemies! Käytän tämän ehkä elämäni tärkeimmän puheenvuoron aikana minulle perustuslain suomaa oikeutta puhua vapaasti ja olen tietoinen siitä suosituksesta, jonka puhemiesneuvosto on tehnyt, mutta perustuslaki ajaa yli tällaisten puhemiesneuvoston suosituksien. Sanon tämän siksi, että olen tietoinen siitä, että tämä suositus on voimassa, ja siksi pyydän, että tätä puhetta, jos mahdollista, ei häirittäisi.

Kun kritiikkiä esitetään väärän päätöksen seurauksista, poliitikoilla on tapana sanoa, että ei nyt mennä asioiden edelle vaan puhutaan nyt vain tästä käsittelyssä olevasta asiasta, sillä huomisen murheita ei kannata murehtia tänään vaan ne ratkaistaan myöhemmin. Mutta elpymispaketin hyväksyminen olisi juuripäätös, joka mahdollistaisi tulevaisuuden ongelmat, ja siksi on välttämätöntä puhua kokonaisuudesta, johon päätös asettuu.

Olen pitänyt täällä eduskunnan täysistuntosalissa ensimmäisen kauden edustajana jo useita puheita erilaisiin esityksiin ja päätöksiin liittyen, mutta jotenkin tuntuu nyt siltä, että nyt käsittelyssä oleva elpymispaketti on painoarvoltaan sellainen, että tässä elämässäni ei tule toista mahdollisuutta vaikuttaa kansakuntamme ja maamme kohtaloon samalla tavalla kuin tämän päätöksen yhteydessä. Siksi yritän perusteellisesti käydä läpi nykytilanteeseen johtaneen kehityksen sekä esittää näkemykseni siitä, millaiset ratkaisut olisivat parempia elpymispaketin sijaan Euroopan vakauttamiseksi, sillä haluamme tulevaisuudessakin olla rauhan ja vakauden maanosa ja tarjota ja puolustaa maailmalle länsimaisia arvoja ja elämäntapaa erilaisten vaarallisten kehityskulkujen ristipaineessa.

Aivan puheeni alkuun on syytä todeta, mistä EU:n elpymispaketissa on näkemykseni mukaan kyse. Pakettiahan on yritetty viedä läpi EU:n jäsenmaiden parlamenteissa perustelemalla sitä vallitsevaan koronapandemiaan liittyvänä välttämättömänä elvytysratkaisuna. Kun kuitenkin tarkastelemme elpymispakettia talouslukujen, jako-osuuksien ja käyttötarkoituksen näkökulmasta, käy hyvin selväksi, että paketilla ei ole tekemistä niinkään koronan kuin puhtaasti elvytyksenkään näkökulmasta.

Mistä sitten on kyse tässä paketissa, joka kuitenkin on nimetty elpymis-sanaan yhdistäen? Lyhyesti sanottuna kyse on EU-liittovaltioprojektin pelastamisesta sen jälkeen kun EU:ta on rakennettu suuruudenhullu kiilto silmissä ottaen mukaan maita, jotka eivät ole vielä EU-yhteensopivia, ja samaan aikaan on sallittu jo sisällä olevien maiden sääntöjen rikkomista ja löysää, tai pikemminkin holtitonta, taloudenpitoa.

Jotta tämä kokonaisuus pysyy koossa ja EU-projekti päästään pitämään yhtä isona kuin mitä vallasta juopuneet poliitikot ovat halunneet, kurittomia maita ei olla valmiita pistämään ulos sääntöjen noudattamattomuudesta, vaan heidän virheensä paikataan mieluummin mallioppilaiden kustannuksella. EU:n elpymispaketti on jatkoa aikaisemmille tukipa-

keteille mutta sillä suurella erolla, että tällä kertaa ollaan valmiita samalla rikkomaan unionin perussopimuksia tavalla, joka sinetöi EU:n tulevaisuuden velka- ja tulonsiirtounionina. Tällöin hyvin toimineita maita rankaistaan sitä enemmän, mitä enemmän vastuuttomasti toimivat maat haluavat jatkaa valitsemallaan tiellä. Tällainen pakkoavioliitto ei olisi tullut kuuloonkaan silloin kun Suomea kosittiin EU:n jäseneksi.

Jotta ymmärtäisi EU:ta ja eurooppalaista yhteisöä paremmin, on aiheellista hahmottaa 1900-luvun tapahtumia, jotka ovat osaltaan muokanneet Euroopasta sellaisen jonkalaisena me sen nyt tunnemme. Kun Eurooppa oli 1900-luvulla käynyt kaksi äärimmäisen veristä sotaa jo ennen vuosisadan puolivälin saavuttamista, nähtiin kansakuntien välillä, että kansainvälisten rakenteiden muutos on välttämätöntä saavuttaa. Ase- ja sotateollisuuden kehitys sekä väestön kasvu olivat jo pitkään kasvattaneet sota toisensa jälkeen vuodatetun veren määrää, ja konfliktin jälkeiset ruumiskasat kasvoivat sota sodalta.

Toinen maailmansota oli osoittanut eurooppalaisille mitä karuimmalla tavalla, mitä tarkoittaa totaalinen sodankäynti. Se tuhoaa tieltään ihmishenget, rakennukset, yhteiskunnat, sivistyksen, jopa valtioiden rajat. Tämän joutuivat kokemaan synkin mielin myös suomalaiset, kun vuonna 1939 alkanut talvisota ja sitä seurannut vuonna 1944 päättynyt jatkosota jättivät sotavuosina jälkensä sekä kansakuntaamme että Suomi-neitoomme. Suomi säilyi mukana sodan loppukuohuissa vielä maailmansodan viimeisille metreille asti Lapin sodan merkeissä, joka sekin vei mukanaan monia ihmishenkiä ja suuren määrän mittaamattoman arvokasta pohjoissuomalaista perintöä.

Laajemmassa mittakaavassa toisen maailmansodan myötä oli tultu pisteeseen, jossa seuraava täysimittainen ja globaali sota tarkoittaisi mahdollisesti sitä, että kyseessä olisi kolmas ja samalla viimeinen maailmansota. Sotavuosien ponnistelut tiederintamalla olivat aikaansaaneet sen, että ihmiskunnalla oli käsissään sellaiset aseet, jotka voivat jauhaa tuhkaksi ja pölyksi kaiken maanpäällisen. Niin Euroopalla kuin koko maailmallakaan ei siis ollut yksinkertaisesti enää varaa ajautua vastaaviin koko maapalloa repiviin sotiin.

Käsillä ollut tilanne on raunioiden keskelläkin ollut varmasti hyvin pysäyttävä, ja sitä on syytä pysähtyä ajattelemaan myös näin vuosikymmenten jälkeenkin. Se asettaa perspektiiviin nykyisen keskustelun, jossa Euroopan maalataan kauhunomaisesti olevan raunioilla tai tuhon partaalla, johon nämä maalaajat tarjoavat ainoana ratkaisuna omaa poliittista ihmelääkettään, alati voimistuvaa liittovaltiokehitystä.

Arvoisa rouva puhemies! Kansainvälinen yhteistyö ja valtioiden väliset rauhanpyrkimykset erilaisten liittojen muodossa eivät toki olleet ennen toista maailmansotaakaan vieraita käsitteitä. Niin kauan kuin on sodittu, on myös solmittu rauhoja. Sovittua rauhaa on sitten pyritty vaalimaan erilaisin ratkaisuin joskus paremmalla menestyksellä, joskus huonommalla menestyksellä. On kuitenkin tullut karvaasti näytettyä toteen, että ensimmäistä maailmansotaa seurannut Kansainliitto oli epäonnistunut tuomaan rauhaa ja vakautta maailmaan siinä määrin kuin monet siltä odottivat. Olisi kuitenkin perusteetonta osoittaa voimakkaan syyttävällä sormella Kansainliittoa tai sen perustajia. Maailmanpolitiikka ja sen tyrskyt olivat niin voimakkaassa myllerryksessä ja sodan syyt jatkossa jossakin syvemmällä, että yhteenliittymä jos toinenkin olisi vastaavassa tilanteessa ajautunut merkityksettömäksi. Kansainliiton kokemuksia ja sen luomaa pohjaa saatiin varmasti kuitenkin hyödynnettyä heti toisen maailmansodan jälkeen perustetussa YK:ssa. Toisaalta se toi myös tärkeää oppia kansainväliseen politiikkaan siitä, että vaikkakaan niiden tärkeyttä ei tule aliarvioida tai vähätellä, erilaisten julkilausumien ja yhteisen diplomatian voimavarat eivät yksinkertaisesti aina riitä tuomaan toivottua ratkaisua tai estämään kriisien eskaloitumista.

Arvoisa puhemies! Euroopassakaan ei haluttu laskea tulevien vuosikymmenten rauhaa pelkästään sen varaan, että Kansainliittoa seurannut YK yksin onnistuisi tehtävissään merkittävästi edeltäjäänsä paremmin. Siksi eurooppalaisella tasolla alettiin jalostamaan ajatusta siitä, että taloudellisen yhteistyön turvin olisi mahdollista liennyttää poliittisella kentällä niitä ajureita, jotka aiemmin ovat vieneet valtioita törmäyskurssille.

Arvoisa rouva puhemies! Tässä keskeisimmässä roolissa olivat vanhat eurooppalaiset suurvallat ja samalla kiistakumppanit eli Ranska ja Saksa. Erityisesti katseet kiinnittyivät vanhan mantereen kartoilla Ranskan ja Saksan rajoilla sijaitsevaan Saarin alueeseen, missä sijaitsivat merkittävät hiilivarannot. Ne olivat näytelleet suurta roolia niin talouden kuin käytyjen sotienkin näyttämöllä, joten tällä saralla tapahtuvan yhteistyön nähtiin ehkäisevän mahdollisia tulevia kriisejä.

Arvoisa rouva puhemies! Käytyjen neuvottelujen tuloksena maiden välille perustettiin vuonna 1951 Euroopan hiili- ja teräsyhteisö EHTY, jonka perustamissopimuksen allekirjoittivat myös Benelux-maat sekä Italia. Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamisen voidaan nähdä olevan eräänlainen perusta ja katalyytti, joka myöhemmin johti myös Euroopan unionin muodostumiseen. Laajemmalle maiden väliselle yhteistyölle nähtiin olevan Euroopassa tilausta, ja niinpä vielä 50-luvun aikana muodostettiin Euroopan talousyhteisö ETY ja Euroopan atomienergiajärjestö Euratom. Nämä kolme yhteisöä loivat puitteet laajemmalle eurooppalaiselle yhteistyölle, jossa maat alkoivat hakea yhteisiä pelisääntöjä ennen kaikkea taloutta koskevilla osa-alueilla. Sittemmin mukaan liittyi uusia maita ja yhteistyötä kehitettiin entisestään.

Arvoisa rouva puhemies! Vaikka yhteisöjen nimet ovat jääneet jo historian kirjoihin, on niistä syytä olla perillä, jotta ymmärtää myös nykyistä Euroopan valtioiden välistä dynamiikkaa paremmin. Sodan jälkimainingeissa hiili- ja teräsyhteisön muodossa pieni ja tarkoin valittu osa-alue kansallista suvereniteettia oltiin valmiita luovuttamaan ylikansalliselle yhteisölle, jotta Eurooppaan saatiin rakennettua rauhan vuosikymmenet.

Arvoisa rouva puhemies! Saksan ja Ranskan oli mahdollista löytää tässä asiassa yhteinen sävel, joka hyödytti molempia maita mutta myös koko muuta Eurooppaa siinä samassa. Aivan kuten nykyäänkin, EU:ta koskevassa politiikassa suurten maiden, etunenässä siis Ranskan ja Saksan, yhteiset sävelet ja kompromissiratkaisut määrittävät eurooppalaista politiikkaa. On tarpeen kuitenkin muistaa, että hiili- ja teräsyhteisö perustettiin ennen kaikkea tuomaan rauhaa Eurooppaan ja hälventämään poliittista vastakkainasettelua. Nykyisellä mittapuulla varsin maltillinen integraatio ja kansallisen suvereniteetin luovuttaminen toi mukanaan valtavan hyödyn. Tähän peilattuna ei ole perusteltua pitää eurooppalaisen integraation lisäämistä itseisarvona. Vaakakupissa on nimittäin yhä edelleen pidettävä integraatiosta saatavat hyödyt ja haitat, ja se tässä nykyisessä keskustelussa usein pääsee unohtumaan.

Arvoisa rouva puhemies! Toisin kuin 40- ja 50-lukujen taitteessa, nykyisin kukaan tuskin potee akuuttia pelkoa siitä, että Euroopan suurmaiden välille puhkeaisi sota. Toisin kuin hiili- ja teräsyhteisön perustamisen kohdalla, kiihtyvä EU:n integraatio ei välttämättä hälvennä poliittista vastakkainasettelua, vaan päinvastoin. Toisin kuin hiili- ja teräsyhteisön perustamisen kohdalla, Saksan ja Ranskan yhteinen sävel EU-politiikassa ei välttämättä ole se sävel, joka suomalaisessa korvassa soi parhaiten.

Arvoisa rouva puhemies! Vuosikymmenet kuluivat Euroopassa, ja yhteisö vahvistui. Kaupan esteitä poistettiin, ja joukkoon liittyi uusia maita. Voisi todeta, että yhteisöön kuuluneiden maiden välisiä rajoja madallettiin terveellä tavalla, mikä näkyi taloudellisina hyö-

tyinä, jotka toimivat kaikkien jäsenten eduksi. Tämä luonnollisesti lisäsi niiden maiden määrää, jotka olivat halukkaita pääsemään osaksi tätä yhteisöä. Tällä tavoin EU:n tulisi näyttäytyä tälläkin hetkellä maiden silmissä: olemalla järjestö, johon liittymiseksi maat ovat valmiita tekemään ponnisteluja ja laittamaan omaa talouttaan kuntoon ja sitä kautta pääsemään osaksi kansantaloutta vauhdittavaa vapaakauppa-aluetta.

Arvoisa rouva puhemies! 1970-luvulle tultaessa Euroopan yhteisön parlamenttiin valittiin ensimmäistä kertaa edustajia suorilla vaaleilla. Kuitenkin vasta 90-luvulla yhteisön nimeksi tuli tuntemamme Euroopan unioni, kun maat sopivat vuonna 1992 Maastrichtin sopimuksella aiempaa tiiviimmästä ja laajemmasta yhteistyöstä. Siten varsinainen Euroopan unioni tuli perustetuksi.

Arvoisa rouva puhemies! Jos 90-luvun alussa Euroopassa ja sen yhteisössä alettiin madaltamaan maidenvälisiä rajoja aiempaa tarmokkaammin, varsinaisia Euroopan karttoja painavissa yrityksissäkin piti vuosikymmenen ensivaiheilla kiirettä ja painoväriä kului. Neuvostoliiton luhistuminen vapautti monet sen ikeessä eläneet kansat, minkä seurauksena Itä-Euroopassa nähtiin kansakuntien itsenäistymisaalto. Suomen osalta rajoja oli kunniakkaasti ja hyvällä menestyksellä puolustettu vuosikymmeniä sitten, minkä vuoksi maamme kohdalla ei rajoja tarvinnut tässä yhteydessä enää uusiksi piirtää.

Arvoisa rouva puhemies! Maantieteelle emme edelleenkään voineet mitään, mutta SNTL-kirjainyhdistelmän poistuminen kartalta kuitenkin laski myös Suomeen kohdistuvaa painetta ja vapautti ulkopolitiikkaamme kertarysäyksellä. Suomi on aina kokenut olevansa ennen muuta osa länttä, mitä ei aina ole voitu ehkä korostaa tai edistää niin paljon kuin olisi mieli tehnyt. Nyt kun tältäkin osin Euroopassa puhalsivat uudet tuulet, nosti Suomikin purjeensa ja aloitti tunnustelut liittyäkseen osaksi tiivistyvää eurooppalaista yhteisöä. Neuvottelut kestivät noin vuoden ajan, ja jäsenyydestä neuvottelivat Suomen ohella samoihin aikoihin myös Ruotsi, Itävalta ja Norja. Jos liittymiselle saataisiin siunaus, uusien maiden olisi määrä liittyä Euroopan unioniin vuoden 1995 alusta lähtien.

Arvoisa rouva puhemies! Kuten näin jälkikäteen tiedämme, samalla ovenavauksella Suomen rinnalla myös Ruotsi ja Itävalta tulivat osaksi Euroopan unionia. Innokkaimmat federalistit ehtivät kenties tuolloin jo maalailla rannalle jääneen Norjan kohtaloa surkeaksi. Näin jälkikäteen kuitenkin tiedämme senkin, että Norjan kohtalo on ollut kaikkea muuta kuin surkea eikä Suomen elo osana EU:ta ole ollut pelkkää auvoa ja lottovoittojen sarja.

Arvoisa rouva puhemies! Kun Eurooppa yhdentyi entisestään ja uusia jäsenmaita oli tyrkyllä, myös yhteinen valuutta alkoi kiiltämään yhä voimakkaammin päättäjien silmissä. Yhteisvaluutta oli toki ollut jo aiemmin esillä, mutta nyt sen aika vaikutti koittaneen, sillä yhteisen valuutan edellyttämä integraatio alkoi olla vaaditulla tasolla. Sodat sammuttavista Euroopan hiili- ja teräsyhteisön suunnitelmista oli ollut kuljettavana pitkä matka, jotta yhteisvaluutta olisi realistinen ajatus.

Arvoisa rouva puhemies! Yhteisvaluutta vaatii myös yhteisiä pelisääntöjä. Niin Euroopassa ajateltiin vielä ainakin euroa suunniteltaessa. Siksi niitä luotiin ja vahvistettiin, jotta yhteisvaluutta voisi teoreettisesti toimia. Sittemmin pelisäännöt tuntuvat lentäneen romukoppaan, ja niistä muistuttavat ovat tiukkapipoja, jotka vain aiheuttavat itselleen mainehaittaa ja poliittisen pääomansa hupenemista. Kuulostaako tutulta?

Arvoisa rouva puhemies! Euron kohdalla keskeisiä pelisääntöjä ovat niin kutsutut lähentymiskriteerit. Ne määrittävät ehdot, jotka valtion tulee täyttää liittyäkseen osaksi yhteisvaluuttaa. Kriteerit muodostuvat neljästä osa-alueesta, joita ovat hintakehitys, julkisen talouden kehitys, valuuttakurssikehitys ja pitkien korkojen kehitys. Esimerkiksi julkisen ve-

lan edellytetään olevan korkeintaan 60 prosenttia bruttokansantuotteesta, ja alijäämä ei saa ylittää kolmea prosenttia bruttokansantuotteesta.

Arvoisa rouva puhemies! Euromaiden sittemmin nähty taloudenpito on asettanut nämäkin kriteerit naurunalaisiksi. Se omalta osaltaan osoittaa myös sen, kuinka kauas EU on kerta toisensa jälkeen ajautunut itse asettamistaan periaatteista. Kriteereille tosin taisi naureskella vuosituhannen vaihteessa jo Kreikka, joka sovelsi kirjanpitoaan sopivasti vaatimusten edellyttämälle tasolle. Portit euroon aukesivat, ja samalla aukesivat rahahanat halpojen korkojen myötä. Kuten tiedämme, loppu onkin surullisenkuuluisaa historiaa.

Arvoisa rouva puhemies! Talouden ja eurovaluutan kannalta on kuitenkin aiheellista pohtia, että olisivatpa Kreikka tai muut Etelä-Euroopan maat täyttäneet kriteerit tai eivät, kuinka hyvin yhteinen rahapolitiikka soveltuu napapiirin halkomalle valtiolle ja valtiolle, joka on lähempänä Kravun kääntöpiiriä. Laajasti käyttöön otettavaa euroa kuitenkin ajettiin voimallisesti eteenpäin välittämättä niistä riskeistä, joita siihen samalla leivottiin. Euroopan talous- ja rahaliitto eli Emu kulki vaihe kerrallaan siihen pisteeseen, että vuoden 1999 alusta alkaen eurosta tuli valuuttana todellisuutta. Tosin euroalueen kansalaisten taskuun eurot löysivät seteleinä ja kolikkoina tiensä vasta vuoden 2002 alusta lähtien. Tuolloin, liki 20 vuotta sitten koetussa hetkessä varmasti oli ennenkokematonta uutuudenviehätystä: taskussa oli painotuoretta rahaa, joka symboloi yhtenäisempää Eurooppaa. Painotuoreesta rahasta ei euroalueella vieläkään ole pulaa, mutta viimeistään tähän mennessä uutuudenviehätys kuitenkin lienee jo hävinnyt, ainakin Suomessa. Ruotsalainen realisti tuskin on kovin harmissaan siitä, että Kaarle Kustaa XVI koristaa taskusta löytyvää kolikkoa edelleen.

Arvoisa rouva puhemies! Ennen kuin eurokolikkojen kuoseja alettaisiin Suomessa suunnittelemaan, maan oli tehtävä päätöksensä EU-jäsenyyden suhteen. Kuten todettua, Suomi kävi 90-luvun alussa neuvotteluja EU-jäsenyydestä samanaikaisesti naapurimaiden Norjan ja Ruotsin kanssa. Liittyminen tarkoittaisi näissä maissa sitä, että ne liittyisivät osaksi sellaista yhteisöä, joka muuttaisi niiden asemaa selvästi, ja sillä olisi vaikutuksia niiden suvereniteettiin. Samat toteamukset ovat päteviä tälläkin hetkellä elpymispaketin tiimoilta. Kuitenkin toisin kuin nyt, silloin nähtiin tarpeelliseksi vaalia demokratiaa ja antaa kansan sanoa sanansa sen suhteen, minkälaisessa yhteisössä he haluavat maidensa olevan mukana. Tämän seurauksena kaikissa kolmessa maassa järjestettiin kansanäänestys siitä, tulisiko maan liittyä osaksi Euroopan unionia.

Arvoisa puhemies! Joudun nyt valitettavasti ottamaan tämän maskin pois sen takia, että hengittämisestä on tullut kovin vaikeaa tässä, kun 40 minuuttia on kulunut, mutta huomioin sen, että tässä on vähintään kahden metrin turvavälit jokaiseen ympärillä ja sali on tyhjänä, joten sinänsä ovat turvavälit kunnossa. [Leena Meri: Ei ihan tyhjänä!] — Ei onneksi tyhjänä. Suuresti arvostamani kollega ja lakivaliokunnan puheenjohtaja Leena Meri on täällä paikalla. Kiitoksia, kun olette kuuntelemassa, ja kiitoksia samaan aikaan myös kaikille niille ihmisille, jotka olette Yle Areenasta tai eduskunnan omilta nettisivuilta kuuntelemassa tätä puhetta!

Arvoisa rouva puhemies! Puolueiden kannat jakautuivat osittain melko selkeästi EU-jäsenyyden kannattajiin ja sen vastustajiin. Kokoomus, RKP ja SDP kannattivat EU-jäsenyyttä, SMP eli Suomen Maaseudun Puolue ja Suomen Kristillinen Liitto vastustivat. Kuten tälläkin hetkellä, keskusta kuitenkin kipuili päätöksensä kanssa. Nyt ollaan näkemässä tämän osalta 90-luvun toistoa. Keskusta on puolueena tukemassa päätöstä, jonka takana sen kannattajien enemmistö ei seiso. Lopulta eduskunnassa jäsenyyden puolesta äänesti 31

ja vastaan 24 keskustan kansanedustajaa. Vasemmistoliitosta puolestaan löytyi vielä 90-luvulla EU-jäsenyyttä vastaan äänestäneitä edustajia, jopa seitsemän kansanedustajaa. Tänä päivänä olen havaitsevinani, että vieläkin saattaisi löytyä sellaisia vasemmistoliiton kansanedustajia, jotka voisivat taistella tätä velkaunionia vastaan, ja tällaisia puheenvuoroja on kuultu esimerkiksi... — Ja nyt pyydän apua lakivaliokunnan puheenjohtajalta: vasemmistoliiton kansanedustaja siellä lakivaliokunnassa, hänen nimensä oli? [Leena Meri: Yrttiaho!] — Yrttiaho. Kiitoksia suuresti. — Olemme kuulleet vasemmiston Yrttiahon suusta täällä eduskunnassa sellaisia puheita, että myös hän voisi ehkä rikkoa tuon vasemmistoliiton ilmeisen ryhmäpäätöksen, jonka mukaisesti kaikki olisivat äänestämässä elpymispaketin puolesta.

Arvoisa rouva puhemies! On aiheellisesti nostettu esille useaan otteeseen tämän elpymispaketin käsittelyn yhteydessä se tosiasia, kuinka EU on etääntynyt omista periaatteistaan, omista sopimuksistaan, sellaisista kriteereistä, joita ennen pidettiin itsestäänselvyytenä. Kokeneimmatkin kansanedustajat täällä salissa puolustavat elpymispakettia kynsin hampain, vaikka varmasti hyvin muistavat, millaiseen Euroopan unioniin Suomi liittyi ja mitä silloin pidettiin elintärkeinä kriteereinä.

Arvoisa rouva puhemies! Tästä näkökulmasta koin mielenkiintoa vilkaista, minkälaisilla sanankäänteillä EU:sta on silloin aikanaan 90-luvulla tässä salissa keskusteltu niiden edustajien toimesta, jotka yhä edelleen Arkadianmäellä äänijänteitään virittelevät. Valtiovarainministeri ja pitkäaikainen entinen pääministerimme Vanhanen on nykyisessä hallituksessa näyttäytynyt eräänlaisena kirstunvartijana ja peräänkuuluttanut järkevää talouspolitiikkaa. Talouden realiteeteista muistuttaminen kuitenkin punavihreän hallituksen aikana usein kaikuu kuuroille korville, kun sähköpyörä oikein kunnolla lähtee keulimaan. On kuitenkin hämmästyttävää, että ministeri Vanhanen ei kirstunvartijana halua nähdä lainkaan niitä taloudellisia ja äärimmäisen syviä sudenkuoppia, joita tähän elpymispakettiin liittyy.

Arvoisa rouva puhemies! Kun tarkastelee ministeri Vanhasen, silloisen edustaja Vanhasen, täällä salissa lausumia puheenvuoroja kesäkuun 13. päivänä vuonna 1994 — ja nämä puheenvuorot voi jokainen tämänkin istunnon seuraaja käydä itse tarkistamassa noista pöytäkirjoista — ei voi olla välttymättä ajatukselta, että asiat ovat kääntyneet Euroopan unionissa aivan päälaelleen.

Arvoisa rouva puhemies! Tässä on jälleen kerran se uusi näkökulma, mikä näiden tiistaista jatkuneiden keskustelujen aikana on tullut esiin ja mitä ei ole käsitelty tässä täysistunnossa riittävällä tasolla: Se Euroopan unioni, josta käytiin jäsenyyskeskusteluja silloin vuonna 94, se Euroopan unioni, jota meille markkinoitiin, millaiseen unioniin olisimme liittymässä, se Euroopan unioni ei tänä päivänä ole enää ollenkaan sama unioni, ja ne puheet ovat vaihtuneet aivan täysin. Silloin täällä salissa oltiin huolissaan Suomen pärjäämisestä osana rahaliittoa ja Euroopan unionia. Nykyisellä tiedolla olisi voitu sekin keskustelu jättää käymättä, sillä pärjäsipä rahaliitossa tai ei, sillä ei tunnu enää nykyisin olevan suurtakaan merkitystä. Jos taloudenpidon annetaan ajautua retuperälle, muut kyllä kantavat. Euroklubiin kun kerran pääsee, niin siinä pysytään, vaikka sitten tekohengityksen ja tulonsiirtojen turvin. Ministeri Vanhasen taannoin esittämää argumentointia ei ole syytä pitää perusteettomana. Ministeri Vanhasen liki 30 vuotta sitten esittämien seikkojen pitäisi olla tänäkin päivänä Euroopan unionissa ja rahaliitossa sellaisia, joiden mukaisesti kaikki mukana olevat valtiot toimivat.

Arvoisa rouva puhemies! Sanotaan, että äänestäjien muisti on lyhyt, mutta olisiko syytä samaan aikaan todeta myös, että poliitikkojen muisti on lyhyt? Kuten hyvin tiedämme, kauas on tultu niistä ajoista. Nykyiset vastaavat mietteet, mitä on sanottu, tulkittaisiin lähes EU-vihamielisinä kannanottoina ja peräänkuulutettaisiin puhujalta puuttuvaa solidaarisuutta.

Arvoisa rouva puhemies! Luen seuraavaksi otteita silloisen edustaja Vanhasen lausumista vuodelta 1994, jotka antavat perspektiiviä nykyiseen keskusteluun: ”Rahaliittoon osallistuminen muodostuu meille ongelmaksi, jos hoidamme omat asiamme huonosti, jos itse romutamme sen taloudellisen ja tuotannollisen perustan, johon sosiaalinen hyvinvointimmekin nojaa. Jos itse romutamme hyvinvointimme perustan, emme pärjäisi myöskään rahaliitossa, mutta kun hoidamme asiamme kunnolla hyvinvointiamme rakentaen, pärjäämme myös rahaliitossa. EU-jäseninä meidän on otettava tällainen kansallinen haaste vastaan. On uskottava, että hyvinvointipalveluja ei pelasteta lakipykäliä kiristämällä vaan huolehtimalla pitkäjänteisesti kilpailukyvystämme, joka koostuu osaamiseen perustuvasta korkeasta laadusta ja siihen suhteutetusta hintakilpailukyvystä.” Ja nyt tärkeä osuus tässä lainauksessa: ”On selvää, että EU-järjestelmä ei siedä vapaamatkustajia, mutta ei Suomi sellaiseksi ole koskaan pyrkinytkään.”

Millaisia sanoja! Onko poliitikkojen muisti myös lyhyt, kuten sanotaan, että kansalaisilla on? Me tiedämme nykypäivän haasteet ja sen, kuinka Euroopan unionissa surutta on katsottu ja sallittu näitä vapaamatkustajia. Totisesti Suomi ei ole vapaamatkustajan asemasta nauttinut tai sellaiseen asemaan missään kohtaa pyrkinyt. On kuitenkin huomattavaa, että edustaja Matti Vanhanen totesi tuolloin, ettei EU järjestelmänä siedä vapaamatkustajia. Ei sen tulisikaan sietää, ja siitä me perussuomalaiset yritämme tässä kerta toisensa jälkeen muistuttaa. Näin jälkikäteen kuitenkin tiedämme, että kyllä se järjestelmä vapaamatkustajiakin on sietänyt, kunhan ensin on järjestelmän annettu pikkuisen natista liitoksissaan ja kappale kerrallaan heitetty romukoppaan aiemmin hyväksyttyjä periaatteita.

Arvoisa rouva puhemies! EU-järjestelmä sietää vapaamatkustajia, koska sen on annettu sietää. On kuitenkin selvää, että bussista loppuu sitä menoa ennen pitkää diesel, jos vain harva matkustaja maksaa lipustaan, ja ennen kuin se diesel loppuu, on vieruskaveri syönyt lipusta maksaneen matkustajan eväsleivänkin. Elpymispaketin kohdalla ollaan nyt tässä vaiheessa, että kanssamatkustaja pyytää meidän eväsleipäämme ja hänen isommat kaverinsa vauhdittavat tilannetta uhkauksilla, että leipä olisi nyt syytä antaa. Mutta jos sen leivän antaa, kanssamatkustajat kyllä tietävät, mistä sitä leipää on saatavilla helpoiten, kun nälkä seuraavan kerran pääse yllättämään. Tilanne ajautuu ennen pitkää kestämättömäksi, kun itsellä maha kurnii eikä dieseliinkään ole enää osoittaa euroja, kun rahat hupenevat muiden eväsleipiin.

Arvoisa rouva puhemies! Paljon myös tässäkin salissa puhutaan siitä, kuinka tärkeää Suomen on olla joissakin samoissa pöydissä muiden maiden kanssa. Se tuntuu olevan jonkinlainen itseisarvo, ja uskotaan, että läsnäolo neuvottelupöydässä johtaisi Suomen kannalta parempaan lopputulemaan. Se ei kuitenkaan ole mikään automaatio. Toki jos paikat neuvottelupöydässä olisivat ilmaisia, kannattaisi niihin ilman muuta mennä vaikkapa vain istumaan ja hankkimaan tietoa. Jos asioihin pystyisi vielä tämän lisäksi vaikuttamaan, paikka pöydässä olisi ilman muuta hieno asia. Jos vaikuttamismahdollisuudet kuitenkin jäävät kerta toisensa jälkeen pienemmiksi ja pöytäpaikan hinta kasvaa vuosi vuodelta ja pyydetään maksamaan muidenkin pöytäpaikoista, olisi hälytyskellojen syytä alkaa soimaan.

Tuolloin kesäkuussa vuonna 1994 edustaja Matti Vanhanenkin näki pöytäpaikan tavoittelemisen arvoisena asiana Suomen kannalta. Hän totesi puheessaan seuraavalla tavalla: ”Olisi itse asiassa hullua, ellemme pyrkisi samaan pöytään muiden kanssa sopimaan asioista, jotka muussa tapauksessa kuitenkin syötettäisiin meille.” Itseäni hämmästyttää, millä tavoin esimerkiksi tätä elpymispakettia olisi ollut mahdollista syöttää meille ilman että olisimme istuneet tässä kyseisessä pöydässä.

Arvoisa rouva puhemies! Minun käsittääkseni esimerkiksi pöytien ulkopuolelle jääneelle Norjalle ei pahemmin syötetä neuvottelujen antia tai lähetetä myöskään laskua pidoista. Ja vaikka siinä pöydässä istuu, tällaiseen pakkosyöttöön ei ole itsenäisenä maana pakko suostua. Pakkosyöttöhän taitaa poikkeuksia lukuun ottamatta olla kiellettyä EU:n alueella, joten ei se sovi siinäkään mielessä Brysselin pöytien toimintatavaksi.

Tälle ministeri Vanhasen seuraavaksi kuultavalle toteamukselle olisi kyllä huutava tilaus tänäkin päivänä tässä salissa myös muiden kuin perussuomalaisten edustajien lausumana. Edustaja Vanhanen totesi tuolloin: ”Meillä pitää olla kansallista itsetuntoa kylliksi yhteisessä pöydässä ajaa omaa etuamme, joka on useimmiten Euroopan yhteinen etu.” Omaa etuamme olisikin tullut puolustaa tässä yhteisessä pöydässä, sillä se olisi ollut — aivan kuten edustaja Matti Vanhanen tuolloin totesi — Euroopan yhteinen etu. Nyt ajetaan joidenkin jäsenmaiden etua, ei suinkaan Suomen tai Euroopan yhteistä etua.

Suomen ja Euroopan yhteinen etu olisi se, että maat hoitavat talouttaan niiden periaatteiden mukaisesti, joita EU:n ja euromaan kohdalla on syytä odottaa. Ja jos tähän ei kykene, ei näitä maita ainakaan tulonsiirroin tulisi palkita. Jos tätä pöytäpaikkalogiikkaa miettii pidemmälle ja mikäli nykypäivänkin EU-fanaatikkojen ajatuksista johdettavissa olevaa päättelyketjua on uskominen, Norjan tulisi olla varsin onnettomassa asemassa. Onhan se ollut jo vuosikausia niiden pöytien ulkopuolella, joissa mukanaolon kerrotaan vievän meidät kohti vääjäämätöntä vaurautta. Kenties tämän vuoksi suomalaiset neuvottelijat ovatkin unohtaneet osallistua neuvotteluihin ja nielleet usein kerralla sen, mitä kuvun alta on milloinkin paljastunut. Eihän ruokalistaa ja sen sisältöä sovi kritisoida, kun on näin hienoon pöytään päässyt osaksi, maksoi mitä maksoi. Näin ajatteli kenties myös pääministeri Sanna Marin viime heinäkuussa Brysselissä ja päätti tuoda kansalaisille matkamuistona illan menun, joka sisälsi tulonsiirtoja Välimeren tapaan, murennettuja perussopimuksia ja yhteisvelkaa liittovaltiokuorrutuksella. Kallista kulinarismia, suomii suomalainen veronmaksaja pettyneenä. Tuttua ja turvallista turskaa, nyökkää norjalainen naapuri tyytyväisenä muistellen 90-luvulla antamaansa ei-ääntä.

Nostan vielä esille erään toisen puheenvuoron, joka tässä salissa kuultiin 2. päivänä marraskuuta vuonna 94, kun kokenut edustaja Tuomioja osuvasti nosti tuolloin esille myös EU:n jäsenyyttä vastustaneiden kannan huomioimista Suomen eurooppapolitiikassa: ”Olen myös niitä, jotka toivovat, että kansanäänestyksen jälkeen pystyttäisiin kokoamaan suomalaisten mielipiteet mahdollisimman yhtenäisesti eurooppapolitiikan taakse, ja lähden siitä, että Suomen eurooppapolitiikan muotoilussa tarvitaan myös niitä, jotka ovat olleet ei-kannalla, ja näin hyvin pitkälle myös valiokuntakäsittelyssä tapahtuu.”

Arvoisa rouva puhemies! Nykytilanteeseen ja SDP:n johtamaan hallituskoalitioon peilaten vaikuttaakin siltä, että tästä periaatteesta on ainakin puolueen ja kenties edustaja Erkki Tuomiojankin toimesta etäännytty. Täällä salissa ja varmasti myöskään EU:n kehityssuunnasta huolissaan olevien kansalaisten kokemana ei vaikuta erityisesti siltä, että kielteisiä kantoja huomioitaisiin hallituksen toimesta toivotulla tavalla. Vaikuttaa nimittäin siltä, että sosiaalidemokraatit yhdessä hallituskumppaneidensa kanssa ovat valmiita tekemään

kaikkensa, jotta kielteisesti tähän pakettiin suhtautuvia ei tarvitsisi kuulla eikä varsinkaan huomioida kantojen muotoilussa näiden näkemyksiä.

Myös vihreiden riveistä löytyy yhä sellaista kokemusta täältä eduskunnan täysistuntosalista, että on mahdollista tarkastella näkökulmien muuttumista sieltä 1990-luvulta tähän päivään. Vihreiden kansanedustaja Satu Hassi piti 16. päivänä kesäkuuta vuonna 1994 täysistuntosalissa puheen, jossa oli nostettu esiin sellaisia huolia, joita vihreät tänä päivänä eivät suostu näkemään, ja jos muut nykyään näkevät näitä samoja huolenaiheita, leimataan ne vihreiden toimesta populismiksi. Kuinka lyhyt onkaan jälleen kerran poliitikkojen muisti.

Arvoisa rouva puhemies! Siteeraan nyt tuota kyseistä eduskunnan pöytäkirjaa edustaja Satu Hassin osalta ja totean, että tässä käytetään sellaista termiä, joka ei ole soveliasta näin edustajan omissa puheissa käytettäväksi, mutta tämä ilmaus on hänen ilmaisemansa ja siteeraan häntä näistä eduskunnan pöytäkirjoista ja koen, että tämä termi täytyy sanoa sellaisena kuin se on, jotta tämä koko kokonaisuus, mihin edustaja Hassi on tässä yrittänyt viitata omalla retoriikallaan, on looginen: ”Kun eduskunta noin kaksi vuotta sitten keskusteli jäsenanomuksen jättämisestä, sanoin silloin pitäväni mahdollisen jäsenyyden suurimpana uhkana euronöyristelyä, sitä, että johtavien poliitikkojen kotiryssät vaihtuvat kotibryssiin. Valitettavasti kuluneet pari vuotta ovat osoittaneet tämän pelon aivan aiheelliseksi. Se, mitä Suomen jäsenyys EU:ssa, mikäli se toteutuu, todellisuudessa tuo tullessaan, riippuu hyvin paljon meistä itsestämme, meidän omasta asenteestamme koko asiaan.” Tässä ei luonnollisesti ole nyt syytä keskittyä edustaja Hassin silloin käyttämiin koviin sanamuotoihin, joita nykyisin saatetaan pitää paheksuttavina — ajat ovat varmasti siinäkin mielessä muuttuneet — mutta jos vihreiden toimesta on silloin nähty suurimpana uhkana Suomen euronöyristely ja jos katsoo puolueen tämän päivän linjaa, voidaan kyllä todeta, että ajat ovat muuttuneet sillä saralla vieläkin enemmän.

Arvoisa rouva puhemies! Me perussuomalaiset toivottaisimme lämpimästi tervetulleeksi yli puoluerajojen tänäkin päivänä näitä vastaavia kannanottoja, jotka vaativat loppua Suomen euronöyristelylle. Erityisesti tämän elpymispaketin kohdalla niille olisi tilausta varmasti kansalaistenkin näkökulmasta. Minuun on ollut yhteydessä myös vihreän puolueen äänestäjiä, jotka eivät perussuomalaisista pidä mutta jotka vastustavat tätä EU:n elpymispakettia. Heidän äänensä ei valitettavasti kuulu heidän oman puolueensa kautta. Kauas on tultu siitä vihreiden puolueesta, jossa edustaja Hassi totesi juuri edellä mainitusti. Olisi toivottavaa, että tänäkin päivänä vihreät puolueena voisi olla edes hieman moniäänisempi EU-politiikassa kuin vain yksituumaisesti hyväksymässä sen, mitä EU kulloinkin meille suomalaisille syöttää. Edustaja Satu Hassin sanat varmasti jäävät EU:n elpymispakettiäänestyksen jälkeen historiaan: ”Ei ole syytä euronöyristelyyn”, ja sen jälkeen vihreä puolue painaa jaa-nappia ja suomalaisten 4 miljardia nöyrästi annetaan Euroopan unionin maille ja EU:sta tehdään sellainen unioni, joka entisestään vie omilta jäsenvaltioiltaan itsemääräämisoikeutta.

Arvoisa rouva puhemies! Nyt tämän elpymispakettiin liittyvän kansalaiskeskustelun kohdalla on esitetty huolia siitä, että kansanedustajien saama viestitulva olisi jonkinlainen masinoitu vaikuttamispyrkimys. Uhkaukset ovat toki asia erikseen, ja niihin tulee suhtautua asianmukaisella vakavuudella, mutta jos viestitulva ja viestien välityksellä tapahtuvat vaikuttamispyrkimykset yllättävät meitä kansanedustajia, niin kyllä siinä vaiheessa on vieraannuttu pahasti kansalaisyhteiskunnasta.

Arvoisa rouva puhemies! Elpymispaketti herättää aivan oikeutetusti huolta suomalaisissa, ja useimman edustajille lähetetyn viestin takana varmasti on ihan oikea suomalainen äänestäjä, joka on huolissaan Suomen ja Euroopan unionin suunnasta. Jos nämä kansalaisten lähettämät viestit koetaan masinoituna vaikuttamispyrkimyksenä, voisi myös tätä laajaa elinkeinoelämän edustajien elpymispakettia puolustavaa kannanottoa kavahtaa samoin perustein. Heillä kuitenkin on oikeus, kuten kaikilla kansalaisilla, sopia yhteisistä tai erikseen lähetettävistä kannanotoista haluamilleen tahoille, tässä tapauksessa kansanedustajille. On itse asiassa demokratiassa varsin suotavaa, että erilaisia näkemyksiä tuodaan aktiivisesti esille ja osaksi kansalaiskeskustelua sekä asioista äänestävien kansanedustajien tietoon.

Tässä kohtaa kun puhutaan suotavista ja epäsuotavista vaikuttamispyrkimyksistä, on ehkä tarpeen muistella vielä vuoden 1994 EU-jäsenyyttä koskenutta kansanäänestystä. Keskustelua varmasti riittäisi sen osalta, mitä tietoja kansalaisilla tuolloin oli käytettävänään ja mitkä äänenpainot saivat kansanäänestystä edeltävinä aikoina tilaa missäkin mediakanavassa. Varsinaisena kansanäänestyspäivänä, joka oli 16. lokakuuta vuonna 1994, nähtiin kuitenkin suomalaisessa mediakentässä täysin poikkeuksellinen toimi, joka varmasti monen kohdalla jätti karvaan jälkimaun siitä, että jokin moraalinen raja tuli siinä yhteydessä ylitetyksi.

Arvoisa rouva puhemies! Helsingin Sanomat nimittäin kyseisenä päivänä oli täyttänyt etusivunsa pienen vauvan kuvalla, jota reunustivat sanat: ”Huomenta Suomi. Tänään annetaan ääni tulevaisuudelle. Kyllä.” Ja tämän jälkeen ollaan siis huolissaan siitä, että kansalaiset yrittivät viestitulvallaan saada äänensä kuuluviin tänne Arkadianmäelle saakka. Tuona päivänä äänestys suoritettiin, ja 56,89 prosenttia äänestäneistä kannatti Suomen liittymistä EU:hun ja 43,11 prosenttia vastusti sitä.

Arvoisa rouva puhemies! EU-jäsenyyttä seurasi Suomessa myös liittyminen osaksi yhteisvaluutta euroa. Tuona aikana euro varmasti vaikutti ylivoimaiselta vaihtoehdolta, kun tuoreessa muistissa olivat silloiset lamavuodet, oman valuutan epävakaus ja monia kurittanut markan devalvaatio. Euro tarjosi vakautta, jota Suomessa niin kovasti kaivattiin, mutta jälkikäteen on kuitenkin huomattu, että vakaus ei ole tullut ilmaiseksi.

Jos eurojäsenyyttä harkittaisiin tässä vaiheessa, suurin kiihko euron puolustamiseksi olisi varmasti laantunut. Naapurimaa Ruotsi on jättäytynyt euron ulkopuolelle, eikä sen talous ole kokenut sellaisia myrskyjä kuin moni kansalainen varmaan pelkäsi Suomen kohtaavan, mikäli markka olisi Suomessa säilynyt käytössä. Myrskyisämpää on ollut pikemminkin Ruotsin rajan tällä puolella euroalueen pohjoisimmassa kolkassa, jonne Välimeren kuohut ovat heittäneet vuosien saatossa suolaisia vaahtopäitä, jotka ovat ruostuttaneet kansantalouttamme. Suomi ainoastaan päätti tehdä tämän ratkaisun.

Arvoisa rouva puhemies! Jos euron tavoitteena on tuoda euroalueelle vakautta ja ennustettavuutta, samaa voisi sanoa tavoiteltavan myös EU:n perussopimuksilla. Siksi on äärimmäisen huolestuttavaa, että ne alkavat toimia tarkoituksensa vastaisella tavalla. Minkälaista vakautta ja ennustettavuutta luovat sellaiset perussopimukset, jotka mahdollistavat tilanteenmukaisen tulkinnan ja perussopimusten tarkoituksen vastaisen toiminnan?

Arvoisa rouva puhemies! Juuri tätä ollaan nyt todistamassa elpymispaketin tiimoilta, eikä tätä väitettä ole mielekästä kumota sillä perusteella, että EU itse tai joku siihen sidoksissa olevista toimijoista pitää elpymispakettia perussopimuksia riittävästi noudattavana tai että termikikkailun seurauksena kyse olisi yhteisvelasta. Totta kai Euroopan unionin suunnasta tulee vahvasti viestiä siitä, kuinka paketti noudattaa kaikkia mahdollisia pykä-

liä. Olisihan se absurdia, jos pakettia esittävä taho toteaisi sen olevan pykälien vastainen. Siksi tässä asiassa on sallittua ja oikeastaan vaadittuakin käyttää omaa harkintakykyä.

Arvoisa rouva puhemies! On suomalaistenkin asiantuntijoiden toimesta tunnistettu se kiistaton ongelmallisuus, joka tähän perussopimuksia koskevaan kysymykseen liittyy. Esimerkiksi arvostettu taloustieteilijä, työelämäprofessori Vesa Vihriälä Helsingin yliopistosta on todennut elpymisrahaston olevan vastoin perussopimusten henkeä ja on arvostellut näiden uusien tulkintojen tuomista osaksi perussopimuksia. Huolimatta siitä, että Vesa Vihriälä suhtautuu osin myönteisesti Eurooppaa elvyttävän ratkaisun löytämiseen, on hän huomioinut niitä ilmiselviä ongelmakohtia, joita tähän EU-pakettiin liittyy. Paketin erinomaisuutta korostavienkin olisi samalla tavalla syytä olla hyvin perillä näistä ongelmakohdista eikä sokeasti luottaa siihen ongelmattomuutta korostavaan tekstimuotoiluun, mitä Brysselistä tänne kantautuu. Nimittäin juuri näissä kysymyksissä olemme paljon vartijoina ja vastuussa äänestäjillemme.

Arvoisa rouva puhemies! Luen seuraavaksi poimittuja otteita Vihriälän blogikirjoituksesta heinäkuulta 2020, jossa hän kuvaa tarkemmin näitä äärimmäisen huolestuttavia merkkejä erityisesti perussopimusten näkökulmasta:

”Pääongelma on, että akuutin politiikkatarpeen takia toimitaan tavalla, joka lisää riskiä EU-alueen talouksien ajautumisesta uusiin, aikaisempaa suurempiin vaikeuksiin tulevaisuudessa. Tämän ohella menettelytapa, jossa aiemmin selvänä pidetystä perussopimukseen perustuvasta kiellosta rahoittaa EU:n toimintaa luovutaan pelkällä uudella tulkinnalla, on ongelmallinen integraatiopolitiikan hyväksyttävyyden kannalta. Mitä tarkoitan?

Taloudellinen ongelma: Taloudellinen ongelma on kahtalainen. Yhtäältä elvytysrahaston tukitoimilla luodaan jäsenmaille odotus siitä, että korkean julkisen velan tilanteessa muut maat auttavat finanssipoliittisessa elvytyksessä ja vieläpä ilman sellaista ehdollisuutta, joka on aiemmin tulkittu edellytykseksi rahoitustuen yhteensopivuudelle perussopimuksen niin sanotun no bail-out -artiklan 125 kanssa. Tämä heikentää ilmeisellä tavalla kannustinta huolehtia julkisen talouden kestävyydestä.

Tämän vasta-argumenttina on esitetty, että korona on jäsenmaiden omasta toiminnasta riippumaton sokki, jonka vuoksi sen vaikutusten lieventämiseen kohdistuva tuki ei aiheuta huonoa kannustinta, toisin sanoen niin sanottua moral hazard -ongelmaa ei synny. Väite kannustinongelmien puuttumisesta ei ole pitävä. Sokki sinänsä on jäsenmaista riippumaton, mutta se, että osa jäsenmaista ei kykene lieventämään sokin vaikutusta finanssipoliittisella elvytyksellä, ei sitä ole.

Jäsenmaiden välisiä tulonsiirtoja merkitsevä tuki on tarpeellista nimenomaan sen vuoksi, että osalla maita ei arvioida olevan edellytyksiä elvytykseen oman, aiemmasta politiikasta aiheutuneen vähäisen finanssipoliittisen liikkumavaran takia. Muutenhan riittäisi elvytystoimien koordinointi siten, että kukin maa vastaa omista toimistaan.

Suunnitellun paketin rakenne alleviivaa tätä havaintoa. Paketissa maakohtaisen tuen enimmäismäärät on kytketty väestömäärän ohella asukasta kohden lasketun bkt:n tasoon (käänteisesti) ja vuosien 2015—2019 työttömyysasteeseen. Nämä eivät ole suoraan sidottu itse koronasokin laajuuteen, jota voitaisiin mitata esimerkiksi tartuntoja saaneen väestön osuudella, bkt:n supistumisella suhteessa ennustettuun, työttömyyden lisääntymisellä tai muulla sellaisella. Näyttäisikin siltä, että komissio on ensin päättänyt halutusta maajakaumasta ja sen jälkeen etsinyt sopivat kriteerit.

Toinen taloudellinen kysymys koskee EU:n velkaantumista. Tähän saakka yleinen ja erityisesti myös komission ja jäsenmaita edustavan neuvoston oma tulkinta perussopimuk-

sen artiklasta 310 on ollut, ettei Euroopan unioni voi velkaantua toimintansa rahoittamiseksi muuten kuin rajoitetusti finanssisijoitusten ja kiinteistöjen hankinnan osalta. Nyt sekä komissio että neuvoston oikeuspalvelu tulkitsevat, että velkaantuminen onkin mahdollista. Velkaantumisrajoitus on tarkoittanut sitä, ettei Euroopan unionin tasolla voida harjoittaa makrotaloudellisessa mielessä merkityksellistä finanssipolitiikkaa (jäsenmaiden poliitikkojen pehmeän koordinoinnin lisäksi). Finanssipolitiikka ja siihen liittyvät päätökset julkisista menoista, veroista ja velasta ovat olleet tässä työnjaossa jäsenmaiden asioita.

Euroopan unionin taloudellisessa mielessä merkityksellisen velkaantumismahdollisuuden avaus on askel kohti fiskaaliunionia, jossa Euroopan unionin tasolla voidaan päättää finanssipolitiikasta. Velkaantumismahdollisuus esitetään kertaluonteisena poikkeuksena, esimerkiksi liittokansleri Merkelin sanoin ’ainutkertaisena vastauksena ainutkertaiseen tilanteeseen’. On kuitenkin vaikea uskoa tällaisen ’poikkeuksen’ jäämiseen ainutkertaiseksi. Kun unionin velanoton esteenä pidetystä perussopimuskirjauksesta uuden tulkinnan seurauksena poiketaan, on erittäin todennäköistä, että velkaantumismahdollisuutta tullaan hyödyntämään jatkossakin ja että tämä tulee muuttamaan Euroopan unionin talouspolitiikan työnjakoa. Tästä hyvän todistuksen antaa arvostettu ranskalainen ekonomisti Jean Pisani-Ferry, joka muun muassa on toiminut presidentti Macronin neuvonantajana. Hän toteaa velkaantumismahdollisuudesta ja sillä rahoitetuista tulonsiirroista näin: ’Koska Euroopan elvytyssuunnitelma rikkoo tabun, se voi muuttaa talouspolitiikkaa Euroopassa.’

Aikapulan ohella juuri tämä monien maiden kansalaisten nihkeys päätösvallan siirtämiseen unionin tasolle on johtanut pyrkimykseen hakea ratkaisua akuuttiin ongelmaan perussopimusten uudella tulkinnalla. Toimintatapa heijastaa Jean Monnetin nimeen liitettyä ’funktionaalista’ integraatiopolitiikkaa. Kun isoille askeleille kohti tiiviimpää integraatiota ei löydy riittävää tukea, edetään yksittäisissä, pienissä tai teknisissä asioissa ja luodaan niihin liittyviä tosiasioita. Metodi on puolustettavissa, kun se perustuu pienistä askeleista saatuihin hyviin kokemuksiin. Sen sijaan poliittinen ongelma korostuu, kun strategia perustuu yhdellä osa-alueella edenneen integraation aiheuttamiin ongelmiin. Kansalaisten vastustama uusi integraatioaskel perustellaan tällöin sillä, että jo päätetyt asiat johtavat vaikeuksiin ilman uutta askelta. ’Integraatiopyörä on pidettävä liikkeessä, ettei se kaatuisi.’

Se, että tosiasiallisia toimivaltoja ja vastuita muutetaan perussopimusten uudelleen tulkitsemisella, on ongelmallista erityisesti pienten valtioiden osalta. Isot maat voivat aina lähteä siitä, että riippumatta muodollisesta päätöksentekotavasta niiden kannalta merkittävistä asioista ei päätetä vastoin niiden omaa kantaa. Pienten maiden kohdalla näin ei välttämättä ole. Tämän vuoksi sopimusten hengen kunnioittaminen on tärkeää juuri Suomen kaltaisille maille.

Neuvoston oikeuspalvelun juridinen silmänkääntötemppu ei ole mielestäni riittävä peruste Suomelle hyväksyä Euroopan unionin velkaantumista suorien tukien rahoittamiseksi.

Yleisesti hyväksyttävissä olevien ratkaisujen hakeminen on perustellusti Suomen EU-politiikan päälinja. Kompromissihakuisuuden ei kuitenkaan tulisi tarkoittaa tärkeiden periaatteiden hylkäämistä, edes meille monin tavoin tärkeän Saksan painostuksen edessä.”

Arvoisa rouva puhemies! Kun puhutaan Euroopan unionin politiikasta tai Euroopan unionista ylipäätään, ei voine välttyä kuulemasta Maastrichtin sopimuksesta. Toisen maailmansodan jälkeen alkanut eurooppalainen yhteistyö oli kehittynyt siihen pisteeseen, että kasvavaa yhteistyötä haluttiin ulottaa oikeus- ja sisäasioihin ja ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan sekä luoda suunnitelma Euroopan talous- ja rahaliiton perustamiselle. Nämä mahdol-

listanut Maastrichtin sopimus allekirjoitettiin vuonna 1992, ja se astui voimaan vuonna 1993, minkä myötä Euroopan unioni tuli perustetuksi.

Vaikka tästä on kulunut vasta verrattain lyhyt aika, vain noin 30 vuotta, on Euroopan unionin toiminta muuttunut tuosta hetkestä enemmän kuin monet osasivat arvatakaan — tai ehkä jotkut osasivatkin ja halusivatkin, mutta ansiokkaasti pitivät niitä kehityskulkuja sellaisina skenaarioina, joista kirjoitettiin muutamaa pykälää pienemmällä fontilla, jos laisinkaan. Tuskin talous- ja rahaliiton suunnitelmia käsitelleissä sopimuspapereissakaan kuitenkaan luki tähdellä merkittynä sivun alalaidassa pienellä präntillä, että yhteisvastuullinen velka on tulevaisuudessa osa EU:ta. Monet tulevatkin allekirjoitukset ja kansalaisten antamat kyllä-äänet olisivat tässä tapauksessa jääneet todennäköisesti odottamaan aikoja parempia. Tuskin silloin olisi ymmärretty nyt vallalla olevaa näkemystä siitä, että yhteisvastuullista velanottoa kritisoivat ja järkevää taloudenpitoa puolustavat tahot ovat milloin taloudesta piittaamattomia Eurooppa-vastaisia populisteja, milloin alati vaarallisia nationalisteja. Tällaisesta puheesta ei ollut silloin tietoakaan.

Arvoisa rouva puhemies! Euroopan unionin perussopimuksia muutettiin vuonna 2007 allekirjoitetulla Lissabonin sopimuksella. Irlantilaiset eivät ilmeisesti tuolloin pelänneet itselleen koituvaa mainehaittaa vaan jarruttivat sopimuksen ratifiointia äänestämällä sopimusta vastaan vuonna 2008 maassa järjestetyssä kansanäänestyksessä. Jos nyt Skotlannin itsenäisyyspyrkimysten kohdalla esitetään huolia siitä, että kansanäänestyksiä ei voida muutaman vuoden välein järjestää samasta asiasta, sen ei Euroopan unionin kohdalla nähty olevan ongelma. Pikaisesti järjestetyn uuden kansanäänestyksen turvin tuki saatiin irlantilaisiltakin vain reilua vuotta myöhemmin.

Arvoisa rouva puhemies! Lissabonin sopimuksen muodossa Euroopan unionin rahkeita vahvistettiin ja toimintaa yhtenäistettiin. Jo silloin esitettiin huolia, että kyseessä on askel kohti EU-liittovaltiota. Useaa askelta myöhemmin ja näin jättiharppauksen kynnyksellä voinee todeta, etteivät nuo puheet silloinkaan olleet tuulesta temmattuja, joskin näiden esittäjiä jälleen kerran vain leimattiin. Alun perinhän Euroopan unionille oli hahmoteltu omaa perustuslakia, jonka tilalle tämä Lissabonin sopimus värkättiin. Paljolti käy kiittäminen alankomaalaisia ja ranskalaisia, jotka kansanäänestyksissään torppasivat villeimmät ajatukset eurooppalaisesta liittovaltiosta. On syytä kiinnittää huomiota siihen, että tässä Lissabonin sopimuksen yhteydessä Suomessa ei kuitenkaan järjestetty kansanäänestystä. Sitä ei haluttu silloin järjestää, eikä kansanäänestystä haluta nytkään järjestää. On käsittämätöntä, että samaan aikaan kun muut maat ovat antaneet omille kansalaisilleen mahdollisuuden äänestää oman maansa tulevaisuudesta ja siitä unionista, mihin he haluavat kuulua, Suomi on tässäkin kohtaa jättänyt kansalaisiltaan tämän mahdollisuuden käyttämättä. Se on vaarallinen merkki siitä, että Suomen kansalle ei haluta antaa näissä merkittävissä taitekohdissa mahdollisuutta puuttua niihin muutoksiin EU:ssa, jotka vievät unionia uuteen suuntaan. Tosin tässä Lissabonin sopimuksen käsittelyn yhteydessä silloisessa vasemmistoliiton eduskuntaryhmässä nähtiin tarve kansanäänestyksen järjestämiselle. Luonnollista siis olisi, että kansanäänestystä vaadittaisiin nytkin tässä elpymispaketin yhteydessä järjestettäväksi. Tästä ei kuitenkaan nykyisen vasemmistoliiton suunnalta ole näkynyt merkkejä, vaan hallituksen mukana pakettia ollaan runnomassa läpi, kansan mielipiteestä viis. On mielenkiintoista huomata se, kuinka aina vappuisin vasemmisto marssii kansan keskuudessa, on läsnä kansan keskuudessa, edustaa heitä, ajaa heidän etujaan, mutta kun heiltä pitäisi kysyä mielipidettä, sellaiseen ei suoda mahdollisuutta.

Arvoisa rouva puhemies! Jos Euroopan hiili- ja teräsyhteisön kohdalla kyse oli pienen ja rajatun itsemääräämisoikeuden luovuttamisesta ylikansalliselle tasolle, on Euroopan unionin myötä ajauduttu lopulta siihen pisteeseen, että täysin kansallisessa päätäntävallassa on yhä pienenevä osuus lainsäädännöstä. Hyvin merkittävä osa Suomessa tehtävästä lainsäädännöstä on sellaista, joka pohjautuu EU-lainsäädäntöön ja siten jättää vähemmän valtaa kotimaassa demokraattisesti kansan valitsemille edustajille. Erityisen ongelmallisena voidaan pitää sitä tosiasiaa, että Euroopan komissio käyttää Euroopan unionissa merkittävää valtaa, ja se koostetaan kaikkea muuta kuin demokraattisia periaatteita noudattaen. Jos yhä enemmän valtaa keskitetään Euroopan unionille ja sitä kautta komissiolle, häviäjän roolissa on siis myös demokratia.

Arvoisa rouva puhemies! Kun Euroopan unionin kehityskulkua kohti liittovaltiota tarkastelee pidemmällä aikajänteellä, on helppoa havaita sen tapahtuvan hyvin vahvasti erilaisten kriisien varjolla. Kun hätä on kädessä, esitetään Euroopan unionin toimesta ainutkertaista ratkaisua, joka on ainoa lääke käsillä olevaan tilanteeseen. Kaikki tätä ratkaisua vastustavat vaarantavat alueen ja oman maansa tulevaisuuden. Lopulta ainutkertainen ratkaisu ei jää ainutkertaiseksi ratkaisuksi, vaan siitä tulee malli tuleville mekanismeille ja EU:n toimintaperiaatteille. Tämä on varsin tuttua elpymispaketin tiimoilta. Jos ei tätä ainutkertaista ihmelääkettä hyväksy, antautuu väitetysti samalla Kiinan ja Venäjän vietäväksi ja ajaa samalla Euroopan perikatoon.

Arvoisa rouva puhemies! Euron erinomaisuudesta huolimatta on euro ollut melkoisissa vaikeuksissa viime vuosikymmenenkin aikana. Eurokriisissä euron liitokset paukkuivat kenties kovemmin kuin kertaakaan aikaisemmin. Kovaa paukkuivat myös valtioiden lainakatot, kun etenkin Etelä-Euroopan maiden selviytymistä ja lainakorkojen nousukiitoa seurattiin hikikarpalot otsalla. Saattaa siinä muutama hikikarpalo edelleenkin nousta otsalle, kun tarkastelee euromaiden velkaantumisasteita. Korona-aika ei ole vielä tullut päätökseen, ja velkaprosentit suhteessa bruttokansantuotteeseen keikkuvat pitkälti yli 100:n, ja 200 prosenttiakin häämöttää.

Arvoisa rouva puhemies! Muualla Euroopassa suurimmat hikikarpalot on kuitenkin pyyhitty sopimuspapereihin, jotka kerta toisensa jälkeen takaavat sen, että rahaa riittää velkaantuneille maille jatkossakin. Eurokriisin aikoihin vuonna 2012 keskustan edustaja Sipiläkin totesi, että euromaiden yhteisestä velasta on järjestettävä kansanäänestys, jos Suomi sellaiseen liittyisi. Uudestaan: edustaja Juha Sipilä totesi vuonna 2012, että euromaiden yhteisestä velasta on järjestettävä kansanäänestys, jos Suomi sellaiseen liittyisi. [Petri Huru: Oho!] Hyvät Suomen kansan edustajat, nyt on tullut se hetki. Nyt olemme menossa mukaan sellaiseen pakettiin, jossa olisi kyse yhteisestä velasta, mutta punavihreän hallituksen apupuolueena toimiva keskusta on hiljaa. Edustaja Juha Sipilä on hiljaa.

Missä ovat nyt ne suoraselkäiset kannanotot kansanäänestyksen järjestämiseksi, kun Suomi on menossa mukaan yhteiseen velkaan? Huolimatta siitä, että olemme käyneet tätä keskustelua tiistaista lähtien ja itse Euroopan unionin elpymispaketti on ollut käsittelyssä Suomessa jo noin vuoden päivät, ei edustaja Sipilä eivätkä muutkaan keskustan edustajat ole nostaneet tätä kansanäänestystä millään tasolla esille. Sen sijaan kansalaisaloitteen, joka vaati tällaista kansanäänestystä elpymispaketista ja yhteiseen velkaan menemisestä, keskustan edustajat kaatoivat. Jälleen kerran: kuinka lyhyt on poliitikkojen muisti?

Edustaja Sipilä totesi myös suomalaisten olevan ikuisesti maksajia, jos tällainen päätös yhteiseen velkaan menemisestä tehtäisiin. Edustaja Sipilä on kuitenkin ollut melko lailla hiljaa näiden vaatimustensa kanssa nyt, kun keskusta on hallituksessa apupuolueena vie-

mässä Suomea mukaan yhteisvelkaan ja kansanäänestykselle viitataan kintaalla. Edustaja Juha Sipilä moitti myös tuolloin vuonna 2012 Suomen EU-politiikkaa — alle kymmenen vuotta sitten — siitä, että hallituksessa vaikutetaan hyväksyttävän mitkä toimet tahansa. Hän pelkäsi, että Suomen linjasta eduskunnassa päätetään vasta kun mitään ei ole enää tehtävissä. Edustaja Juha Sipilä näki, että liittovaltiota kohti otetaan pieniä askeleita, aivan kuin makkarapötköä siivutetaan siivu kerrallaan — näin hän sanoi.

Nyt edustaja Juha Sipilän keskustapuolue on haukkaamassa oikein paksua siivua tästä hänen mainitsemastaan makkarapötköstä. Saman puolueen toimesta yhdeksän vuotta myöhemmin syytetään nyt perussuomalaisia siitä, että liittovaltiopuheet ovat liioiteltuja ja populismia vailla perusteita. Hyvät Suomen kansalaiset, tätä ei tule unohtaa. Nämä sanat ovat jääneet historiaan, ja nyt kun edustettuja periaatteita pitäisi panna käytäntöön, edustajat ovat ne hylänneet. Ja ennen kaikkea keskustan omasta puolueesta löytyvät kriittiset äänet pyritään kaikin keinoin vaientamaan, kun kriittisesti pakettiin suhtautuva keskustan neljännen kauden kokenut kansanedustaja Hoskonen passitettiin lehtereille. [Petri Huru: Törkeää!] — Kyllä. Kuten arvostamani kollega Huru tässä totesi, tämä on törkeää. — Kentän ääntä ei haluta kuulla, eikä sen haluta myöskään kuuluvan täältä permannolta.

Arvoisat Suomen kansalaiset! Meille kansanedustajille on tuttua, miten me täällä eduskunnassa toimimme ja miten kokeneet valtiopäivämiehet ja kansanedustajat huomioidaan tässä toiminnassa. Näin yleisesti pääsääntönä on se, että mitä pidempään kansanedustaja on istunut täällä eduskunnassa, sitä edempänä hän istuu täällä eturivissä. Esimerkiksi minä ensimmäisen kauden uutena edustajana istun tuolla aivan syrjässä juuri sen takia, että olen vasta nuori kansanedustaja näin työvuosissa, mutta edustaja Hannu Hoskonen on täällä jo neljättä kautta, ja hän istuu tuossa hyvin lähellä puhujakoroketta, mutta nyt tämän EU-elpymispakettikäsittelyn aikana hänet on passitettu tuonne lehtereille.

Arvoisa rouva puhemies! Vaikka hallitus ja Euroopan unioni voimalla vievät Suomea osaksi pakettia, johon eduskunta ei liiemmin päässyt vaikuttamaan, kansanedustajilla on kuitenkin viimeinen sananvalta käytettävissään. Kansanedustajat voivat halutessaan olla tukematta tätä pakettia, jota tällä kertaa meille EU:sta tarjotaan. Jotain siis vielä tämänkin puheen aikana on tehtävissä. Vielä on kansanedustajilla harkinta-aikaa, vielä voi kääntyä Suomen edun puolelle.

Arvoisa rouva puhemies! Eurokriisistä ei voi puhua ilman että puhuu Kreikasta. Kreikan ja Euroopan unionin yhteinen taival on kestävän unionin irvikuva. Kuten mainitsin, tilastohuijaukset johtivat lopulta siihen, että ongelma räjähti käsiin ja Kreikalle kyhättiin maailmanhistorian suurin tukipaketti. Tukipaketin ensimmäinen osa ajoittui vuoteen 2010, ja se käsitti 110 miljardin euron potin. Jotain tuosta potin suuruudesta ja siitä, minkälainen päänavaus se oli, kertoo se, että kun Suomen pääministeri Sanna Marin kävi Brysselissä Euroopan unionin jäsenmaiden päämiesten kanssa neuvottelemassa EU:n elpymispaketista, näissä neuvotteluissa tämän elpymispaketin avustusmuotoista osuutta laskettiin 110 miljardilla eurolla. Siis paketissa, joka koskee kaikkia EU-maita. Tämä 110 miljardia euroa on se potti, joka Kreikalle myönnettiin.

Arvoisa rouva puhemies! Ensimmäistä Kreikan tukipakettia seurasi toinen tukipaketti, jonka eduskunta hyväksyi helmikuussa 2012. Paketti oli suuruudeltaan 130 miljardia, ja se hyväksyttiin äänin 111—72 täällä eduskunnassa. Suomi neuvotteli sosiaalidemokraattien johdolla itselleen vakuudet, jotta paketti saataisiin poliittisesti näyttämään paremmalta.

Muistan, kuinka nuorena miehenä seurasin eduskunnan täysistuntoa eduskunnan sivuilta ja silloinen ministeri Antti Rinne tuolta ministeriaitiosta näytti perussuomalaisille näitä

vakuuspapereita — vaikka toki täysistunnossa ei koskaan saa havaintovälineitä käyttää, niin näitä sopimuspapereita hän täällä teatraalisen oloisesti heilutti — ja huusi perussuomalaisille, että tulkaa katsomaan. Nyt demarivetoinen hallitus ei edes mieti vakuuksien perään kyselemistä, sillä se luottaa Etelä-Euroopan vihreän siirtymän toimivan riittävänä vakuutena. Me kaikki tiedämme sen surullisenkuuluisan tarinan, miten näille neuvotelluille vakuuksille on käynyt ja kuinka hyödyllisiä ne Suomen osalta ovat lopulta olleet.

Arvoisa rouva puhemies! Vaan ei kahta ilman kolmatta: Kolmas tukipaketti tuli ajankohtaiseksi vuonna 2015. Silloin Kreikalle sovittiin annettavaksi yli 80 miljardin paketti. Muistan, kuinka tuolloin tämä paketti ei kerta kaikkiaan käynyt enää suomalaisten ymmärryksen päälle. Itsekin aikanaan vastustin tätä Kreikan kolmattakin tukipakettia hyvin voimakkaasti, ja minua nimettiin kapinakenraaliksi sen vuoksi. Täällä täysistuntosalissa hallituspuolueiden edustajat kokoomuksen kanssa, jotka nyt tukevat tätä uusinta tukipakettia, ovat syytelleet meitä perussuomalaisia siitä, että me hyväksyimme tämän paketin. Todellisuus on se, että myöhemmin sinisiin siirtyneet ministerit ja surullisenkuuluisa poliittisen uransa haudannut Timo Soini ajoivat vallasta sokaistuneina tätä pakettia läpi.

Se, mikä tekee selväksi sen, että perussuomalaiset eivät missään nimessä kannata näitä tukipaketteja, on se, että Perussuomalaiset jatkoi omana puolueena surullisenkuuluisan sinisten ministerikokoonpanon jälkeen. Myöskin ne kansanedustajat, jotka olivat heidän talutusnuorassaan, jatkoivat omia teitään, ja seuraavissa eduskuntavaaleissa tätä puoluetta ei enää näkynyt. Vallanhimo kostautui, ja enää tänä päivänä meillä ei täällä valtiopäivillä ole sinisten kansanedustajia. Sen sijaan, vaikka meille perussuomalaisille sanottiin, että tuollainen EU-kriittinen puolue ei voi menestyä ja tuollainen maahanmuuttokriittinen puolue ei voi menestyä, me jatkoimme omaa tietämme. Meillä puoluejohto uudistui ja luottamus palautui, ja tänä päivänä, itse asiassa viime yön gallupin perusteella, Perussuomalaiset on ainoa yli 20 prosentin kannatusta nauttiva puolue tässä maassa. Ja tämän keskustelun myötä varmasti kenellekään Suomessa ei ole jäänyt epäselväksi, että me perussuomalaiset vastustamme yhteisvelkaa ja tällaisia EU-paketteja, joissa Suomi joutuu aina kerta toisensa jälkeen maksumieheksi.

Kannatti aikanaan vastustaa myös Kreikan kolmatta tukipakettia siitä huolimatta, että ministeri Soini erotti allekirjoittaneen puolueesta. Myöhemmin oli pakko ottaa takaisin, ja se pojankloppi, se kapinakenraali, on nyt tänä päivänä täällä eduskunnassa kertomassa teille siitä, miksi tällaisia paketteja ei tulisi hyväksyä ja miksi ne johtavat yhä syvenevään liittovaltioon.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Arvoisa edustaja, en haluaisi keskeyttää puheenvuoroanne, mutta koska puhutte pitkään ilman maskia, niin haluaisin itse käydä vaihtamassa maskin, sillä talossa on koronatapaus, yksi edustaja on sairastunut siihen. Toivon, että odotatte sen hetken. Elikkä istunto keskeytyy kahdeksi minuutiksi, ja sen jälkeen voitte jatkaa.

Selvä, kunnioitan tätä puhemiehen toivetta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Meillä on kuitenkin maskisuositus tässä talossa.

Täysistunto keskeytettiin kello 20.13.

Täysistuntoa jatkettiin kello 20.15.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: No niin, nyt jatkamme kaksi minuuttia sitten keskeytettyä istuntoa. — Olkaa hyvä. Mutta muistutan vielä siitä, että meillä on todellakin tämä maskisuositus käynnissä.

Arvoisa rouva puhemies! Toivon, että eduskunnan pöytäkirjoihin tulee merkintä siitä, että puhe jäi kesken kahdeksi minuutiksi. Puhe jatkuu:

Olimme puhumassa siis näistä tukipaketeista, mitä tähän mennessä ollaan tehty, jotka ovat viitoittaneet tietä EU-liittovaltiolle, jota myöskin tämä EU:n elpymispaketti omalta osaltaan on edistämässä, ja kerroin siitä, kuinka todellakin nyt se kapinakenraali, jonka Timo Soini erotti puolueesta, on takaisin täällä kertomassa koko Suomen kansalle, miksi tällaisia elpymispaketteja tai muun muotoisia tukipaketteja ei tule tehdä. Toivon, että te, arvoisa Timo Soini, kuuntelette nyt tarkalla korvalla. Puhetta on vielä jäljellä.

Jos Kreikassa hallitaan nykyisin tukipakettihakemusten täyttäminen lähes silmät ummessa, kyllä muistakin euroalueen maista kokemusta löytyy pakettirumbasta. Tukipaketteja on kasattu Irlannille vuonna 2010, Portugalille vuonna 2011 ja vuonna 2012 Kyprokselle sekä Espanjalle. Nyt ollaan siis lähettämässä uutta yhteistä tukipakettia, jonka osoitekentässä Etelä-Eurooppa lukee suurin kirjaimin. EU:ssa kenties nähtiin tämä tilaisuutena hoitaa maiden tukeminen kerralla pienemmällä byrokratiamäärällä, eikä tarvitse kallista suomalaista paperiakaan ostaa, kun kaikki saadaan leivottua yhteen sopimukseen. Eikä täältä sitä paperia ehkä tulevina vuosina enää saisikaan, kun tehtaat sammuvat yksi kerrallaan.

Arvoisa puhemies! Tähän väliin totean: onhan teillä varmasti riittävästi maskeja, nyt kun haitte, siinä valmiina?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Valitettavasti tässä ei ole, koska pitää käydä myös desinfioimassa kädet siinä vaiheessa, kun vaihtaa maskin, mutta meillä vaihtuvat puhemiehet, ja tästä lähtien pystymme varautumaan. Mutta ei ollut tietoa pitkästä puheesta ilman maskia.

Toivottavasti eduskunnan virkamiehet pystyvät järjestämään tämän, että eduskunnan puhemiehellä olisi riittävästi maskeja ja myöskin semmoinen desinfiointipullo tuossa vieressä, mikä meillä kansanedustajilla tässä on.

No niin, sitten: Nyt ollaan siis lähettämässä uutta yhteistä tukipakettia, jonka osoitekentässä Etelä-Eurooppa lukee suurin kirjaimin. EU:ssa kenties nähtiin tämä tilaisuutena hoitaa maiden tukeminen kerralla pienemmällä byrokratiamäärällä. Eikä tarvitse kallista suomalaista paperiakaan ostaa, kun kaikki saadaan leivottua yhteen sopimukseen. Eikä täältä sitä paperia ehkä tulevina vuosina enää saisikaan, kun tehtaat sammuvat yksi kerrallaan.

Arvoisa rouva puhemies! Euroopan unionia ovat koetelleet muutkin kriisit kuin lukuisat taloudelliset kriisit. Eurokriisiä seurasi vuosina 2014—2015 alkanut siirtolaiskriisi. Siirtolaisvyöry ylitti kaikilla mittareilla Euroopan valtioiden kantokyvyn, kun parempi elintaso korkeampine sosiaaliturvineen toimi vetovoimatekijänä. Vuonna 2014 Eurooppaan saapui arviolta noin 560 000 turvapaikanhakijaa ja sitä seuranneena vuonna 1 260 000 turvapaikanhakijaa.

Arvoisa rouva puhemies! Syy, miksi tämän elpymispaketin käsittelynkin yhteydessä on aiheellista sivuta myös siirtolaiskriisiä, on siinä, miten Euroopassa tilannetta hoidettiin. Kun aurinko paistaa ja talouden rattaat pyörivät kovaa vauhtia, on kaikkien mahdollisten sopimusten noudattaminen helpompaa. Siksi niitä sopimuksia kuitenkin tehdään, että ne toimisivat tukirankana myös vaikeampina hetkinä. EU:n kohdalla on nähty, että yleensä periaatteista ja sovituista asioista joustetaan, kun myrskypilviä alkaa näkymään horisontissa ja vesipisaroita alkaa jo ropista niskaan.

Näin tälläkin kertaa EU:ssa on voimassa niin kutsuttu Dublin-asetus, joka ohjaa tai jonka ainakin pitäisi ohjata turvapaikkapolitiikkaa. Se määrittää sen, että ensimmäisen Euroopan unionin maan, johon turvapaikanhakija saapuu, tulee myös käsitellä turvapaikkahakemus. Nähdyn kriisin jälkeen voidaan kuitenkin kysyä, kuinka hyvin tätä asetusta noudatettiin. Siirtolaisten vyöry kulkeutui läpi Euroopan, eikä Dublin-asetuksen noudattamisesta ollut tietoakaan.

Arvoisa rouva puhemies! Kuten voimme erityisesti viime vuosikymmenen kokemuksella havaita, kriisit toimivat federalisteille ponnahduslautana, jossa EU:n toimintaa kehitetään askel kerrallaan kohti liittovaltiota. Aiemmin selvänä pidetyt periaatteet joutavat romukoppaan, kun aina ollaan uudenlaisen tilanteen edessä, jonka ratkaisu on aivan ainutkertainen. Koronakriisi ei ole tähän tehnyt poikkeusta. Se toimii jopa pelottavan tehokkaana välineenä ajaa liittovaltiokehitystä kertarysäyksellä eteenpäin. Koronakriisi on koetellut kaikkia jäsenmaita ja niiden kansalaisia sellaisella tavalla, josta ei aiempaa kokemusta ole. Koronakriisin seurauksena monesta asiasta on jouduttu tinkimään, ja aiemmin itsestäänselvyydeltä tuntuneet asiat ovat tuntuneet nyt kaukaisilta.

Arvoisa rouva puhemies! Tätä väliaikaista ikkunaa liittovaltiota ajavat tahotkin yrittävät hyödyntää. Jos koronakriisi on edellyttänyt joustamista monella osa-alueella, siinä samassa rytäkässä saataisiin joustettua perussopimuksistakin vailla suurempaa mekkalaa.

Seuraavaksi siirryn puheessani tähän hetkeen, EU-elpymispaketin käsittelyyn, kun olen ensin kertonut nämä vaiheet, mitkä ovat johtaneet tähän tilanteeseen, ja sen, millä tavoin nämä kehitysvaiheet ovat omalta osaltaan olleet tuomassa meitä lähemmäksi EU-liittovaltiota:

Elpymispakettia perusteltiin alun perin sillä, että koronakriisi on jättänyt Euroopan raunioille, joten siksi elpymispaketti on välttämätön. Kyse olisi ikään kuin sodanjälkeisestä jälleenrakennusprojektista. Etenkin koronapandemian alkuvaiheissa Italia oli koko maailman mittapuullakin lohduttomassa tilanteessa, kun sairaalat täyttyivät ja korona vei mennessään ihmishenkiä. Myös moni muu Euroopan maa on kohdannut koronan vaikutukset synkällä tavalla väestössään.

Arvoisa puhemies! Varmasti tällaisessa tilanteessa eurooppalaista yhteishenkeä löytyisi jatkossakin ja hädässä olevien maiden auttamiseen löytyisi laajaa kansalaishyväksyntää. Näillä verukkeilla ei kuitenkaan tule ajaa sellaista pakettia, jonka todelliset tarkoitusperät ovat aivan jossain muualla. Kun toukokuussa 2020 elpymispakettia alettiin kauppaamaan valtionjohtajille komission toimesta, kuvattiin paketin tarvetta seuraavalla tavalla — tässä on seuraavaksi komission antama tiedote aiheesta:

”Euroopan komissio on tänään esittänyt ehdotuksen mittavaksi elpymissuunnitelmaksi. Jotta elpyminen olisi kaikkien jäsenvaltioiden kannalta kestävää, tasapuolista, osallistavaa ja oikeudenmukaista, komissio ehdottaa, että perustetaan uusi elpymistä tukeva väline, Next Generation EU, joka sisällytetään Euroopan unionin vahvaan, moderniin ja uudistettuun monivuotiseen rahoituskehykseen. Komissio on myös julkistanut vuoden 2020 tarkis-

tetun työohjelmansa, jossa Euroopan elpymisen ja palautumisen vauhdittamiseksi tarvittavat toimet ovat etusijalla.

Koronavirus on ravistellut perin pohjin Eurooppaa ja koko maailmaa. Se on asettanut koetukselle terveydenhuolto- ja hyvinvointijärjestelmämme, yhteiskuntamme ja taloutemme — koko tapamme elää ja tehdä työtä yhdessä. Komissio ehdottaa, että ihmishenkien säästämiseksi, toimeentulon turvaamiseksi ja sisämarkkinoiden korjaamiseksi sekä kestävän ja vauraan elpymisen aikaansaamiseksi hyödynnetään EU:n rahoituskehyksen koko potentiaali. Next Generation EU -välineen 750 miljardin euron määrärahat sekä EU:n vuosien 2021—2027 monivuotisen rahoituskehyksen kohdennetut määrärahalisäykset nostavat EU:n rahoituskapasiteetin yhteensä 1 850 miljardiin euroon.” Näin siis komissio omassa tiedotteessaan kauppasi valtionjohtajille EU:n elpymispakettia.

Sittemmin terveys- ja ihmishenkiä koskevat näkökulmat ovat vaihtuneet enemmänkin solidaarisuuden painottamiseen, johon kaikkien EU-maiden on syytä osallistua. Kun valtioiden johtajat saatiin ensin kammettua paketin taakse, on paketin todellinen luonne kaikkine suuntauksineen vasta alkanut paljastua kansalaisille. Nyt sen hylkäämisen väitetään olevan liian myöhäistä ja että sen hylkäämisellä olisi ennennäkemättömät seuraukset. Entä jos koronasta päästäisiinkin nopeasti ohi, rokotukset saataisiin toimimaan ja maiden taloudet lähtisivät ennennäkemättömään kasvuun, olisiko silloin paketti pakko vetää läpi? Veikkaisinpa niin.

Komission äänenpainokin on muuttunut lähes elpymispakettia fanittavaksi. Elpymissuunnitelmaa kuvaillaan komission verkkosivuilla seuraavalla tavalla, joka tuo mieleen lähinnä ostoskanavalla nähtävät myyntiponnistelut: ”Ratkaisumme on Next Generation EU. Se on muutakin kuin Euroopan elpymissuunnitelma. Tämä on ainutkertainen tilaisuutemme nousta pandemiasta entistä vahvempana, uudistaa taloutemme ja luoda Eurooppaan lisää mahdollisuuksia ja työpaikkoja. Nyt ja tuleville sukupolville. Pystymme tähän yhdessä. Meillä on visio, meillä on suunnitelma, ja meillä on rahoitus — yhteensä 750 miljardia euroa. Nyt on aika toimia. Tehdään yhdessä Euroopasta vihreämpi, digitaalisempi ja kestävämpi.”

Arvoisa rouva puhemies! Tämä lainaus kuulostaa kuin joltain ostoskanavan tekstiltä, mutta näin komissio meille pakettia mainostaa. Vielä jäämme odottamaan lausetta, jossa komissio vetää ässän hihastaan ja toteaa, että ”eikä tässäkään vielä kaikki”. Kaupan ehdothan ovat tosin jo heikentyneet kerta toisensa jälkeen. Ensi vaiheessa miljardiarpajaisissa Suomelle povattiin ”maksa kuusi, saat kolme” -diiliä, mutta nyt se on vaihtunut jo ”maksa kuusi, saat kaksi” -diiliksi. Ja diili voi heikentyä entisestään, jos Suomi pärjää taloudellisesti hyvin. Ennen pitkää diili uhkaa tätä menoa heiketä sellaiseksi, että ”maksa kuusi, saa EU-pinssi”. Kuten EU:n edustajat, hallituksen edustajat sekä useat kokoomuksenkin edustajat muistuttavat yhtenään, paketin väitetään olevan kertaluontoinen.

Arvoisa rouva puhemies! Niin eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tuppurainen kuin pääministeri Marinkin ovat lähes väsymiseen saakka toistaneet paketin kertaluontoisuutta. Väitteeseen paketin kertaluontoisuudesta ei kuitenkaan vaikuta enää löytyvän laajempaa luottoa. Euroopasta on jo useilla avauksilla esitetty tarvetta jatkopaketeille ja tässä käytettävien rakenteiden hyödyntämiseen jatkossakin. Viimeksi tällä viikolla tiistaina esimerkiksi Iltalehti uutisoi Euroopasta kaikuneista äänenpainoista, jotka ovat viimeisen vuoden aikana muuttuneet melko dramaattisesti kertaluontoisuuden osalta. Komission varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis totesi seuraavalla tavalla: ”Mitä paremmin onnistumme tämän järjestelyn toimeenpanossa, sitä enemmän on tilaa keskusteluille pysyvästä välinees-

tä, joka on todennäköisesti luonteeltaan samankaltainen.” Talouskomissaari Paolo Gentiloni komppasi kollegaa seuraavalla tavalla, todeten paketin vaikutusten olevan pysyviä: ”Sillä on pysyvä vaikutus rahoitusmarkkinoilla, koska meillä on velkaa maksettavaksi 30 vuodeksi. Tulevaisuudessa, jos tämä väline toimii ja pääsemme sopuun uusista varoista velan maksamiseksi takaisin, voimme nähdäkseni käydä vakavan keskustelun uusista aloitteista.”

Arvoisa rouva puhemies! Perustuslakivaliokunta evästi kesällä 2020 lausunnoillaan suomalaisia neuvottelijoita, jotka osallistuivat elpymispakettineuvotteluihin. Perustuslakivaliokunta näki paketin olevan kaikkea muuta kuin ongelmaton, ja se totesi 12. kesäkuuta 2020 antamassaan lausunnossa muun muassa seuraavista asioista: ”Komission tarkistettu ehdotus neuvoston päätökseksi unionin omien varojen järjestelmäksi (COM/2020/445 final) sisältää 750 miljardin euron lainanoton rahoitusmarkkinoilta elpymisvälineen rahoittamiseksi. Tämä on nyt ehdotetussa muodossa perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan valtiosääntöoikeudellisesti keskeisin ja ongelmallisin komission ehdotuksista.”

Ja: ”Euroopan unionin omien varojen päätöksen oikeusperusta, SEUT 311 artikla, on valiokunnan käsityksen mukaan asianmukainen. Pulmallisempana voidaan sen sijaan pitää ehdotetun elpymisvälineen suhdetta SEUT 310 artiklan 1 kohdan sisältämään tasapainoisen budjetin periaatteeseen. Sen on tulkittu estävän Euroopan unionia rahoittamasta toimintaansa ottamalla lainaa.”

”Elvytysrahaston myötä lainanoton määrä saadun selvityksen mukaan noin 14-kertaistuisi. Elpymisvälineessä rahaston varojen enemmistö myönnettäisiin komission ehdotuksen mukaan tukina, ei lainoina, jolloin ne muodostavat unionin toimintaa koskevan kulun. Lainamuotoiseen rahoitukseen ei näyttäisi liittyvän vastaavia ongelmia.”

”Perustuslakivaliokunta pitää komission esitystä tältä osin periaatteellisesti uuden toimintamallin avaavana ja siten myös erittäin ongelmallisena SEUT 310 artiklan 1 kohdan kannalta. Lisäksi ehdotus vaikuttaisi olevan asiallisesti ongelmallinen SEUT 125 artiklan suhteen. Unioni ottaisi käytännössä yhteisvastuullisia piirteitä sisältävää velkaa ja ryhtyisi sillä toimimaan asioissa, jotka perussopimusten mukaan kuuluvat jäsenvaltioiden vastuulle. Suomen valtiosäännön näkökulmasta kyse on eduskunnan budjettivallan rajoituksesta ja sen taustalla unionin ulkoisen velkavastuun lisääntymisestä 750 miljardilla eurolla.”

Edelleen: ”Valiokunnan aikaisemman lausuntokäytännön (PeVL 38/2001 vp sivu 5/I, PeVL 7/2003 vp sivut 3–4, PeVL 9/2006 vp sivu 5/I, PeVL 36/2006 vp, PeVL 13/2008 vp) perusteella voi myös katsoa, ettei ehdotuksissa ole kyse sellaisesta ’unionin tehtäväkentän vähäisestä tarkistusluonteisesta kehittämisestä unionilla jo olevien toimivaltuuksien pohjalta’, jonka valiokunta on aikaisemmin katsonut olevan ’sopusoinnussa perustuslain täysivaltaisuussääntelyn kanssa’. Kyseessä ei ole ’unionin sisäisen toiminnan tavanomaisena pidettävä kehittäminen’, jota valiokunta on yleensä pitänyt merkityksettömänä täysivaltaisuuden kannalta. Kysymyksessä on tilanne, jota Suomessa ei voitu perussopimuksia ratifioidessa ennakoida ja jota Euroopan unionin omat toimielimet (neuvosto ja komissio) ovat viime aikoihin asti pitäneet oikeudellisesti mahdottomana.”

Edelleen: ”Perustuslakivaliokunta pitää oikeansuuntaisena valtioneuvoston kantaa (sivu 5), jonka mukaan elpymisvälineeseen tulee tehdä keskeisiä muutoksia. Valiokunta kiinnittää kuitenkin erityistä huomiota valtioneuvoston kannan sisäiseen epäjohdonmukaisuuteen. Kannassa ilmaistaan Suomen tavoittelevan keskenään ristiriitaisiakin asioita. Valtioneuvoston kannan mukaan ’poikkeustilanteessakaan ei tulisi kumota maiden omaa vastuuta talouspolitiikkansa hoidosta eikä lisätä yhteisvastuullista velkaa’, vaikka tosiasiallisesti

kaikki EU:n ottama velka sisältää tällaisia piirteitä. Valiokunnan mielestä valtioneuvoston kirjelmä ei tarjoa perustuslakiarvioinnin kannalta riittävää tietopohjaa Suomen kannan perusteelliseen valtiosääntöiseen arviointiin. Valiokunta ei tämän johdosta voi myöskään ilmaista yhtymistä tai yhtymättä jättämistä valtioneuvoston kantaan.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää kuitenkin valtiosääntöoikeudellisista syistä suuren valiokunnan ja valtioneuvoston vakavaa huomiota välttämättömyyteen pyrkiä rajoittamaan unionin lainanottoa ja siihen liittyvää jäsenvaltion suoraa tai epäsuoraa vastuuta unionin avustusmuotoisiin tukiin sekä pyrkiä turvaamaan jäsenvaltion kokonaisvastuun hallittavuus ja budjettisuvereniteetti. Elvytysrahastosta ja sitä koskevasta sääntelystä valmistelun tässä vaiheessa saatavilla olevan tiedon valossa perustuslakivaliokunta katsoo, että valtioneuvoston ei tule edellä esitetyistä valtiosääntöoikeudellisista syistä toimia EU-sääntelyn valmistelussa siten, että Suomi sitoutuisi edistämään tai hyväksymään unionin ehdotettua lainanottoa ja jäsenvaltion siihen kytkeytyvää vastuuta avustusmuotoisista tukivälineistä. Valiokunta pitää edellä esitetyillä perusteilla kokonaisarvionaan perustuslain kannalta erityisen ongelmallisena tukivälineeseen liittyvää avustusmuotoista elpymisrahoitusta. Valiokunnan käsityksen mukaan valtioneuvoston kannat ovat muilta osin perustuslain kannalta oikeansuuntaisia.

Eduskunnan budjettivallan osalta perustuslakivaliokunta on pitänyt tärkeänä myös sitä, ettei sekundaarilainsäädännöllä tai hallitustenvälisin sopimuksin välillisestikään horjuteta perussopimuksissa määriteltyä Euroopan unionin toimielinten välistä institutionaalista tasapainoa (PeVL 49/2010 vp, sivu 5). Komission toimivallan kasvu ehdotetulla tavalla esimerkiksi kasvavan ehdollisuuden kautta (PeVL 37/2018 vp, PeVL 38/2018 vp) näyttäisi aiheuttavan tällaista tasapainon horjumista komission, neuvoston ja parlamentin välillä. Valtioneuvoston on siten valtiosääntöoikeudellisista syistä perusteltua pyrkiä rajaamaan asetuksen ongelmallisia vaikutuksia demokratian ja vastuiden selkeyden kannalta ja varmistumaan johdonmukaisesta toimeenpanosta. Perustuslakivaliokunta korostaa, että demokraattisen legitimiteetin varmistaminen asetuksen mukaisissa prosesseissa on tärkeää.

Perustuslakivaliokunta ilmoittaa, että EU:n elpymissuunnitelmaan liittyvän sääntelyn valmistelussa otetaan huomioon lausunnossa mainitut valtiosääntöoikeudelliset huomiot ja että valtioneuvoston ei tule asian käsittelyn tässä vaiheessa hyväksyä tai edistää nyt ehdotettua unionin lainanottoa ja jäsenvaltioiden siihen kytkeytyvää vastuuta avustusmuotoisista tukivälineistä.” Ja niin kuin me kaikki tiedämme, tähän EU:n elpymispakettiin sisältyi myöskin avustusmuotoisuutta — oikeastaan voisi suoraan sanoa, että lahjarahaa.

Sitten suuren valiokunnan kanta EU-neuvotteluihin:

Arvoisa rouva puhemies! Jos perustuslakivaliokunta oli varpaillaan ja suhtautui varauksellisesti elpymispaketin myötä avautuviin kehityskulkuihin, aivan samaa ei voi sanoa suuren valiokunnan kannasta, joka annettiin samoihin aikoihin kesäkuussa 2020. Suomessa ajauduttiin eräänlaiseen köydenvetokamppailuun EU-politiikan osalta. Suuri valiokunta lausui 12. kesäkuuta antamassaan lausunnossa muun muassa seuraavalla tavalla:

”Suurella valiokunnalla ei ole neuvottelujen tässä vaiheessa huomautettavaa valtioneuvoston kantaan, joka on esitetty eduskunnalle selvityksessä E 64/2020. Valiokunta varautuu tarkentamaan kantaansa asian käsittelyn edetessä. Suunnitelman käsittelyn arvioidaan jatkuvan pitkälle vuoden toiselle puoliskolle.

Suuri valiokunta toteaa, että Euroopan tason elvyttäville toimille löytyy laajaa kannatusta jäsenvaltioissa, elinkeinoelämän piirissä sekä asiantuntijoiden kesken. Erimielisyys koskee toimien rahoitustapaa ja oikeusperustaa.

Suomen kannalta on keskeistä välttää tilanne, joka romahduttaa vientimme ja sitä kautta heikentää valtion kykyä selviytyä perustuslain mukaisista velvollisuuksistaan. Mikäli elvytyspaketti hyväksytään, sen vaikutus Suomen talouteen tulee olemaan myönteinen, koska viennin osuus kansantaloudestamme on suuri, toteaa suuri valiokunta viitaten myös valtiovarainvaliokunnalta ja talousvaliokunnalta saamiinsa lausuntoihin.”

Arvoisa rouva puhemies! Sen jälkeen siirrytään siihen osioon, kun pääministerimme Sanna Marin kävi neuvottelemassa elpymispaketista Brysselissä EU-johtajien kanssa:

Elpymispaketista ja Euroopan unionin budjetista neuvoteltiin heinäkuussa 2020. Suomea siis Brysselissä edusti tuolloin pääministeri Sanna Marin, joka oli aiemmin todetulla tavalla saanut melko painavat evästykset matkalleen perustuslakivaliokunnan kannasta. Tavoitteena oli, että suorien avustusten määrää saataisiin vähennettyä, ja Suomi tavoitteli tässä avustuksen määräksi enintään 375:tä miljardia euroa. On todettava, että siinäkin oli siis 375 miljardia euroa liikaa.

Vielä neuvottelujen aikana Yle uutisoi pääministeri Marinin tuoreeltaan antamista näkemyksistä. Pääministeri Sanna Marin totesi: ”On aivan selvää, että tämän elpymisvälineen koko pitää tulla alaspäin.” Vaikka neuvotteluista tultiin lopulta ulos voittajina näyttäytyen, ei 750 miljardin paketti pienentynyt. Neuvotteluissa ei saavutettu edes Suomen tavoitteleman suuruista leikkausta suoriin avustuksiin. Lopputulema oli, että 750 miljardin euron elpymisvälineestä suorina tukina jaetaan 390 miljardia, eli tätä niin sanottua lahjarahaa, ja 360 miljardia euroa lainarahana. Tosin lainaraha ei taida maita kiinnostaa odotetulla tavalla, kun ilmaisia tulonsiirtojakin on tarjolla.

Arvoisa rouva puhemies! Neuvottelujen jälkeen Helsingin Sanomat otsikoi neuvottelutuloksen selvittyä — ja siteeraan tätä otsikkoa: ”EU-huippukokouksessa sopu 750 miljardin euron elpymispaketista — Nettomaksaja Suomi saamassa paketista 3,2 miljardia euroa.” Lehti kertoi pääministeri Marinin pitävän ”onnistumisena sitä, että Suomen maksut elpymispakettiin laskivat huomattavasti EU-komission aiemmasta ehdotuksesta, mutta Suomi saa elpymisvälineestä lähes ehdotuksen verran”. Samassa kirjoituksessa Helsingin Sanomat uutisoi eurooppaministeri Tuppuraisen tviitistä, jossa hän iloitsi seuraavalla tavalla: ”Suomen tavoitteet maaseudun kehittämisrahoituksen turvaamisesta ja Itä- ja Pohjois-Suomen erityisrahoituksesta toteutuivat: saimme puolen miljardin euron kansallisen kirjekuoren, jossa maaseudun kehittämiseen 400 miljoonaa euroa ja Itä- ja Pohjois-Suomen aluekehitysvaroihin 100 miljoonaa euroa.” Jos ei olisi tietoinen koko neuvotellun paketin todellisesta luonteesta, näitä lukiessa saattaisi äkkiseltään luulla, että Suomihan oli selättänyt Brysselissä kaikki neuvottelukumppaninsa ja miljardeja satelee tänne Pohjolaan ja rahaa pullottavia kirjekuoriakin on lupa odottaa hallituksen kurjistamalle maaseudulle.

Arvoisa rouva puhemies! Varsin pian totuus kuitenkin valkeni varmasti kaikille kansalaisille. Satojen miljoonien saantoa ylistetään voittona, kun samalla sitoudutaan maksamaan miljarditolkulla maksuja, jotka ulottuvat jopa vuoteen 2058 saakka. Pääministeri Marinin ylistämä neuvottelutulos sen osalta, että Suomen maksut alenivat aiemmasta ehdotuksesta mutta saanto säilyi lähes ehdotuksen suuruisena, on sekin sittemmin haihtunut ilmaan. Suomen saama osuus on tuosta lähtien pienentynyt kerta toisensa jälkeen sadoilla miljoonilla, joten neuvotteluvoitosta ei voitane enää varmasti puhua. Vaikka hallitus itse piti neuvottelutulosta voittona, asiantuntijoilta satoi kritiikkiä tulokselle ja paketille ylipäätäänkin varsin pian. Esimerkiksi Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen Etlan toimitusjohtajan uutisoitiin Ilta-Sanomien toimesta kommentoineen tuoretta neuvottelutulosta seuraavalla tavalla: ”Kyseessä piti olla elvytysrahasto, mutta nyt näyttää siltä, että rahoja jaetaan

avustuksina. Suomi ja muut rikkaat maat maksavat enemmän kuin ne saavat. Paketista puolet onkin avustusta köyhimmille itäisen ja eteläisen Euroopan maille. Tämä ikään kuin koronan varjolla.”

Arvoisa rouva puhemies! Miten tämä surullinen saaga sitten jatkui? Seuraavaksi mennään siihen, mitä me perussuomalaiset vaadittiin tämän jälkeen, kun neuvottelutulos oli selvillä — ja se on myöskin osittain se syy, miksi me olemme tänäänkin täällä keskustelemassa aiheesta: eli PS vaatii eduskuntaa koolle kesätauolta.

Kun Suomen kannalta neuvoteltiin yhdestä historian merkittävimmistä kokonaisuuksista, oli eduskunta samaan aikaan kesälomilla ja istuntotauolla. Perussuomalaiset vaati heti neuvottelutuloksen selvittyä, että eduskunta kutsuttaisiin välittömästi koolle valtioneuvoston tiedonantoa varten. Näimme välttämättömänä sen, että paketista käydään keskustelua ja myös oppositiota kuullaan. Näin ei kuitenkaan toimittu.

Muistatteko, rakkaat kollegat täällä täysistuntosalissa, minkälaisia argumentteja ja steitmentteja meitä perussuomalaisia kohtaan silloin esitettiin, kun me heti neuvottelutuloksen ratkettua vaadimme eduskuntaa koolle keskustelemaan EU:n elpymispaketista? [Vilhelm Junnila: Kyllä muistamme!] Meille sanottiin, että tässä on kyseessä performanssi, kesäperformanssi. Ei ole realistista, että eduskunta voisi nyt tästä asiasta käydä mitään keskustelua eduskunnassa. [Eduskunnasta: Käsittämätöntä touhua!] Ja, rakkaat kollegat, mitkä ovat ne argumentit ja syytökset, mitä tällä hetkellä meitä kohtaan esitetään, kun me ollaan täällä keskustelemassa tästä EU:n elpymispaketista? Kun me perin juurin pohjin käydään tätä elpymispakettia läpi, tuodaan niitä ongelmakohtia, annetaan kansalaisille mahdollisuus kiinnostua ja herätä seuraamaan, mitä heidän puolestaan tehdään, annetaan keskustan ja kokoomuksen kansanedustajille mutta myös hallituksen kansanedustajille aikaa muuttaa kantansa [Perussuomalaisten ryhmästä: Hallituksen puhemiehille myös!] — myös heille — niin meitä syytetään ja meille sanotaan jälleen kerran ne samat sanat kuin silloin viime kesänä, kun me vaadittiin keskustelua: performanssia. Tämä on parlamentarismin kannalta aika hävytöntä, että vallassa olevat puolueet syyttävät oppositiota siitä, että he haluavat keskustella päätöksentekoon tulevista asioista.

Arvoisa rouva puhemies! Silloin viime kesänä, kun me perussuomalaiset vaadimme, että me haluaisimme keskustella nyt välittömästi tästä elpymispaketista ja sen sisällöstä, oli istuntotauko ja todella meillä ei ollut silloin käsiteltäviä asioita eduskunnassa meneillään. Meillä olisi ollut aikaa käydä sitä keskustelua — meillä olisi ollut aikaa. Silloin ei ollut lähelläkään se ajankohta, kun elpymispaketista pitäisi päättää. Silloin meillä olisi ollut mahdollisuus käydä tämä keskustelu niin, että ministerit olisivat voineet olla paikalla, niin että me olisimme voineet saada haastaa heitä tästä paketista, sen periaatteista, sen yksityiskohdista. Mutta nyt ihan rehellisesti voin sanoa, että siihen ei ole ollut riittävästi aikaa.

Tästä osoituksena esimerkiksi juurikin viime yönä pitämäni puheenvuorot, joissa totesin, arvoisa rouva puhemies, että silloin kun debatti avattiin aina vain hetkeksi, kun ministerit olivat tulleet paikalle, kuulimme ministereiltä sellaisia väitteitä, jotka eivät meidän mielestämme kestäneet päivänvaloa, ja me haastoimme. Esimerkiksi suuresti arvostamani kollega Veijo Niemi esitti erittäin hyvää perustelua siihen, voiko tätä koronaelvytyspakettia ja sen velan mahdollistamista todella nyt verrata luonnonkatastrofeihin, jotka voisivat aktivoida tällaisia pykäliä. Ja muistamme varmaan hyvin, mikä oli valtiovarainministeri Matti Vanhasen vastaus. Hän ohitti kysymyksen ja alkoi vastaamaan sillä tavalla, että hän alkoi kertomaan, kuinka hän on ollut silloin aikanaan, kun näitä tekstikirjauksia on muo-

toiltu. Ei meitä kiinnostanut tietää, että ministeri Vanhanen on aikanaan ollut kirjaamassa näitä kirjauksia, vaan me kysyimme, voiko tätä korona-aikaa verrata luonnonkatastrofiin.

Sen jälkeen kun tämä keskustelu oltiin käyty ja ministerit olivat hetken aikaa pyrähtäneet tänne ja lähtivät pois, kävin itse käveleskelemässä tuolla Kampin keskustassa, ja siinä Narinkkatorin lähistöllä, kun oli kaunis aurinkoinen kesäpäivä, ihmisiä oli liikehtimässä, terassit olivat täynnä ja ihmiset viettivät parasta aikaansa, kuvasin lyhyen videon ihan vain sen takia, että havainnollistin muille ihmisille sitä, onko tämä tilanne todella verrattavissa luonnonkatastrofiin, jonka vuoksi voitaisiin tällaisia pykäliä aktivoida, niin että tämä elpymispaketti olisi välttämätöntä. Mutta valitettavasti ministeri Vanhanen ei vastannut tähän kysymykseen vaan ohitti, ja sen jälkeen seuraava edustaja käytti puheenvuoroa ja aihe haudattiin ja siirryttiin seuraavaan kysymykseen.

Tämä on ollut nyt koko tämän keskustelun kannalta todella ongelmallista, että me ollaan koettu oppositiossa varsinkin perussuomalaisina, että ministerit tulevat näytösluonteisesti tänne hetkeksi aikaa, pyrähtävät tänne ministeriaitioon, ja siellä kun kysytään jotain, joskus kyllä vastaavatkin mutta yleensä eivät varsinaisesti vastaa niihin meidän kriittisimpiin kysymyksiin. Sitten päästäänkin jo hallituspuolueen puolelle, jossa hallituspuolueen edustaja pääsee, jos nyt suoraan sanotaan, propagandistisen kysymyksen esittämään, joka päättyy ”onhan näin, ministeri” ja joka on tyyliin kirjoitettu valmiiksi ministerille, että buustattaisiin näitä näkökulmia, ja ministeri vastaa, että kyllä näin on. Ja siinä kohtaa ehdittiin jo unohtaa se kriittinen kysymys, mitä opposition edustaja oli esittänyt elvytyspaketista, jotta sitä päästäisiin penkomaan ja katsomaan, kestääkö se todella kriittisen tarkastelun, onko se oikeasti Suomelle hyödyllinen ja voiko oikeasti EU tässä kohtaa rikkoa omia perussopimuksiaan tai toisin sanoen joustaa niissä.

Tämä on leimannut valitettavasti koko tätä elpymispakettikeskustelua. Arvostan toki hirveän paljon sitä elettä, että esimerkiksi tänään ministeriautot saapuivat kerralla, pyrähtivät tuonne eduskunnan takapihalle ja ministerit saapuivat aitioon hetkeksi aikaa vastaamaan meidän kysymyksiimme, mutta hetkeksi aikaa, ja kaikkiin kysymyksiin ei vastattu, kysymyksiä ohitettiin, ja sen jälkeen pyrähdettiin täältä jälleen pois. [Petri Huru: Silloin kun televisiokamerat lähti!] — Niin, kun televisiokamerat lähtivät. Totta muuten joo, eihän täällä enää televisiokameroita olekaan paikalla, vaikka tätä Areenaan kuvataan. Mutta toimittajien mielenkiinto ei enää ole sinänsä samanlaista.

Tosiaan, kuten tässä puheessani mainitsin, me perussuomalaisina vaadimme, että eduskunta olisi tullut sieltä aivan järkyttävän pitkältä kesälomalta. Meillä olisi todella ollut aikaa käsitellä tätä elpymispakettia ja nimenomaan sillä tavalla, että kun oppositiosta täällä parlamentissa joku esittää kriittisen kysymyksen ja ministeri vastaa, niin jos me koetaan, että me ei saatu tähän kysymykseen vastausta, me voidaan uudelleen vaatia, että nyt ei valitettavasti saatu tähän kysymykseen vastausta, sanotteko suoraan konkreettisesti, onko tämä hyvä vai eikö tämä ole hyvä ja niin edelleen. Mutta ei meillä tämmöiseen keskusteluun valitettavasti ole ollut mahdollisuutta, siitäkään huolimatta, että tämä päätös tulee olemaan Suomen historian suurimpia päätöksiä.

Tätä voi jollain määrin verrata myöskin EU-jäsenyyspäätökseen siinä mielessä, että silloin kun se päätös tehtiin, liityttiin senmuotoiseen EU:hun, mutta nyt jos tämä elpymispaketti menee läpi, niin sen jälkeen me itse asiassa ilman mitään kansanäänestystä liitytään uudenlaiseen EU:hun, jossa on mahdollista se, että me otetaan yhteisvelkaa toisten maitten puolesta, ja sen jälkeen Suomea voidaan vaikka loputtomasti kupata tyhjiin tämän velkaunionin kautta, jos me vastuullisesti omaa talouttamme hoidamme — ja mehän halutaan

hoitaa vastuullisesti. [Mauri Peltokangas: Juuri näin, kansa ei äänestänyt tällaisen puolesta!] — Ei, ei missään nimessä. — Mutta tosissaan näin iso, merkittävä päätös, ja muistutan, että vuoteen 58 saakka tämä tulee meitä velvoittamaan, mutta siitä huolimatta meillä ei ole ollut mahdollista käydä tätä vuoropuhelua ja haastamista oppositiossa hallituksen kanssa. Tähän olisimme olleet valmiina, niin kuin kuvasin tässä, silloin viime kesänä, kun eduskunta oli kesätauolla. Monissa muissa parlamenteissa sen sijaan alettiin välittömästi käsittelemään tätä elpymispakettia.

Eli nyt näyttää siltä, että tämä on haluttu runtata aivan viime metreille, ja, arvoisa puhemies, nyt kun ollaan täällä viime metreillä, sitten valitetaan, että ei saa käydä enää keskustelua. Tämäkin näkökulma, minkä äsken toin tästä, että olimme valmiita jo viime kesänä, on jälleen uusi näkökulma, mikä tuodaan tähän keskusteluun. Täällä ovat edustaja Huru, edustaja Junnila, edustaja Peltokangas, edustaja Mäenpää, edustaja Halla-aho, edustaja Koskela, täällä on valtavasti meidän omia edustajia, jotka ovat koko ajan tuoneet uusia näkökulmia, mutta emme me näistä pääse käymään vuoropuhelua, koska ministerit eivät ole paikalla vastaamassa. Ja tosiaan valtioneuvoston omanakin kantana oli ollut se, että päätöksen legitimiteetin kannalta myöskin laaja kansalaishyväksyntä kaiken lisäksi olisi tarpeellista. Sen perusteella välittömästi käyty keskustelukin olisi ollut eduskunnan toimesta välttämätöntä. Nyt on kuljettu jo liki vuosi tästä hetkestä, ja vaikuttaa siltä, että hallituksessa ei todellisuudessa ole halua saada paketille laajaa kansalaishyväksyntää. Sille olisi riittänyt omien kansanedustajien hyväksyntä.

Arvoisa rouva puhemies! Koska kansalaiset kokivat tarpeen puolustaa Suomen itsemääräämisoikeutta, pian elpymispakettia koskeneiden neuvotteluiden jälkeen käynnistettiin perussuomalaisten nuorisojärjestön edustajien toimesta kansalaisaloite, joka vaati kansanäänestystä järjestettäväksi elpymispaketin tiimoilta. Kansalaisaloite keräsi vain muutamassa päivässä vaaditut 50 000 allekirjoitusta, jotka vaadittiin sen etenemiseksi eduskuntaan. Haluan painottaa aloitteen tärkeyttä ja merkitystä osana tätä elpymispaketista käytävää kansalaiskeskustelua. Luen seuraavaksi kansalaisaloitteen sisältöä sekä perusteluja, jotka tässä eduskunnan istuntosalissakin hiljattain käsiteltiin mutta hylättiin:

”Aloitteen sisällöstä: Vuoden 2020 heinäkuussa Eurooppa-neuvosto saavutti yhteisymmärryksen EU:n elpymispaketista, joka käsittää 750 miljardin euron suuruisen kokonaisuuden. Suomen hallituksen linjaa kokouksessa edusti pääministeri Sanna Marin. Suomen osallistumisen lainvoimaisuus edellyttää vielä eduskunnan käsittelyä ja hyväksyntää. Elpymispaketin tarvetta on perusteltu koronan aiheuttaman talouden hyytymisen korjaavana hätäratkaisuna. Elpymispaketin vaikutukset ulottuvat kuitenkin huomattavasti koronakriisin edellyttämää pidemmälle ja laajemmalle. Elpymispaketti on kansallisesta näkökulmasta hyvin merkittävä kokonaisuus, jonka taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset edellyttävät kansan laajaa hyväksyntää. Tämän vuoksi kansalaisaloitteessa esitetään, että elpymispaketin käsittävästä kokonaisuudesta tulee järjestää kansanäänestys.

Perustelut:

Mikäli päätös Suomen osallistumisesta elpymispakettiin tullaan vahvistamaan nykyisen hallituksen muodostaman enemmistön turvin, tullaan samalla rajoittaneeksi lukuisten tulevien vaalien merkitystä Suomessa. Monet tulevat hallitukset tulisivat olemaan sidottuja nyt kaavaillun tukipaketin asettamiin ehtoihin. Kansalaisille ei siten jää mahdollisuutta tulevien äänestyspäätösten ja vaalituloksien avulla muuttaa Suomen suuntaa, mikäli nykyinen hallitus omavaltaisesti päättää Suomen liittymisestä mukaan elpymispakettiin. Sen enempää koronakriisistä kuin sitä seuraavasta elpymispaketistakaan ei ollut tietoa vuoden

2019 eduskuntavaalien aikana, joiden tuloksen oikeuttamana nykyinen hallitus muodostettiin. Tämän vuoksi olisi suomalaisen demokratian kannalta ensiarvoisen tärkeää, että näin merkittävää päätöstä Suomen ja EU:n suunnasta ei tulla tekemään ilman kansalaisten asiaan antamaa valtuutusta.

Järjestämällä asiasta kansanäänestys myös nykyinen hallitus saisi selkeän mandaatin, jonka mukaan Suomen päätös elpymispakettiin osallistumisesta olisi mahdollista tehdä kansanvaltaa kunnioittaen." — Aivan niin kuin edustaja Sipilä juuri mainitsi lausunnossa, kun hän vaati kansanäänestystä vastaavasti vuonna 2012. [Mika Niikko: Juuri näin!] — "Elpymispaketin taloudelliset vaikutukset Suomen kannalta tulevat olemaan huomattavia. Suomen lopullisista maksuosuuksien suuruuksista voidaan esittää vain arvioita, mutta selvää on, että Suomi tulee olemaan nettomaksajana. Suomen kokonaisvastuiden on kaavailtu kasvavan 13 miljardiin euroon, joka käsittää sekä lainoja että suorina avustuksina jaettavia osuuksia. [Mika Niikko: Se on paljon se!] Pelkästään suorina avustuksina jaettavien tulonsiirtojen osalta Suomelle on koitumassa 3,4 miljardin euron nettotappio. Lainojen takaisinmaksun puolestaan odotetaan venyvän jopa vuoteen 2058 saakka.

Elpymisvälineen suuri koko ja siihen liittyvä epävarmuus heijastuvat siis kymmeniin tuleviin valtion budjetteihin, joten on ilmeistä, että sillä on merkittäviä rajoittavia vaikutuksia kotimaassa toteutettavalle politiikalle ja Suomen julkiselle taloudelle nyt ja tulevaisuudessa. Useiden miljardien paketin tekee erityisen merkittäväksi se tosiasia, että valtion talous on valtavien kestävyysvajeeseen liittyvien ongelmien keskellä ja edessä on koronakriisin tuomia ennätyksellisiä budjettialijäämiä. EU-jäsenmaille tehtävien tulonsiirtojen ja elpymispaketin takaisinmaksuun liittyvien epävarmuuksien voidaan todeta vaarantavan julkisen talouden tulevaa tilaa ja siten kansalaisten hyvinvointia. Vuoden 1994 syksyllä Suomessa järjestettiin neuvoa-antava kansanäänestys, jonka seurauksena Suomi liittyi Euroopan unioniin vuoden 1995 alkaessa. Euroopan unioni on kokenut monia muutoksia liittymispäätöksen ja kyseisen kansanäänestyksen jälkeen. Uudet jäsenmaat ja Ison-Britannian kansan päätös jättää EU ovat osaltaan muuttaneet unionin rakennetta. Lisäksi ne EU:n perussopimukset, joiden perusteella suomalaiset äänestivät EU-jäsenyydestä, ovat kriisien ja integraatiokehityksen seurauksena kohdanneet sellaisia soveltavia tulkintatapoja, joita ei ollut syytä odottaa vuoden 1994 kansanäänestyksen aikoihin.

Elpymispaketti on jälleen muuttamassa käsitystä perussopimuksista, joiden on tähän asti ajateltu estävän unionin yhteisen lainanoton. Perussopimusten hengen vastaisen soveltamisen ei kuitenkaan voida katsoa olevan suomalaisen demokratian kannalta hyväksyttävää, vaikka EU:n tasolla sille nähtäisiinkin oikeutus. Elpymispaketti muuttaa EU:n luonnetta peruuttamattomasti kohti velkaunionia ja yhä tiiviimpää integraatiota. Siksi Suomen mukanaolo elpymispaketissa vaatiikin sitä, että kansalaiset saavat näissä olosuhteissa päättää, minkälaisessa yhteisössä Suomen halutaan olevan mukana. Siksi Suomessa tulee järjestää kansanäänestys, jossa kansalla on mahdollisuus osoittaa, tuleeko Suomen lähteä mukaan esitettyyn EU:n yhteiseen elpymispakettiin."

Näin kuului siis kansalaisaloite kansanäänestyksen järjestämiseksi EU:n elpymispaketista, jonka olivat laatineet Perussuomalaisen Nuorison Miko Bergbom, Laura Jokela, Ville Muilu, Santeri Eskola ja Joakim Vigelius. Heinäkuun 2020 jälkeen luvut ovat saattaneet tähän päivään mennessä muuttua, ja päätöskin on perustuslakivaliokunnan sittemmin annetulla päätöksellä tehtävä kahden kolmasosan enemmistöllä, mutta aloitteen sisältö ja ehdotus on edelleen erittäin painava ja kannatettava.

Arvoisa rouva puhemies! Allekirjoituksia aloitteelle kertyi melko lyhyessä ajassa lopulta 58 960 kappaletta. Ehkä se voisi toimia kansanedustajille merkkinä siitä, kuinka merkittävänä asiana suomalaiset tätä pitävät ja kuinka vaarallisena sen myötä voimistuva kehityskulku nähdään. Huoli on aito, eikä kyse ole siis mistään EU-vastaisten masinointikampanjoista. [Mika Niikko: Juuri näin!] On huomattavaa, että kansalaisaloitteessa ei siis vaadittu paketin hylkäämistä vaan ainoastaan sitä, että kansalle annettaisiin mahdollisuus ilmaista mielipiteensä asiasta. Sehän olisi noudattanut jo valtioneuvoston omaakin kantaa, että laajalle kansalaishyväksynnälle on tarve päätöksen legitimiteetin kannalta. [Mauri Peltokangas: Juuri näin!] Tämä kirjaus valtioneuvoston osalta unohdettiin aivan kokonaan. Kansanäänestykselle ei kuitenkaan löytynyt perustuslakivaliokunnasta tai hallituksesta kannatusta. On hämmästyttävää, että demokratiaa edistävä kansalaisaloite ei saa eduskunnassa laajemmin puolustuspuheenvuoroja. Demokratiaa puolustetaan kyllä juhlapuheissa, mutta todellisuudessa ei oltu valmiita antamaan kansalle päätäntävaltaa asiasta, joka merkittävyydessään on näin valtava.

Arvoisa rouva puhemies! Mainittakoon vielä tässä yhteydessä, viitaten tähän kansalaisaloitteen käsittelyyn, että perustuslakivaliokunnan perussuomalaiset jäsenet, arvostamani kollegat, edustajat Olli Immonen ja Jukka Mäkynen, sekä varajäsenenä edustaja Jani Mäkelä, jättivät valiokunnan mietintöön vastalauseen, jossa he esittivät kansalaisaloitteen hyväksymistä.

On myös mielenkiintoista havaita, kuinka vihreiden poliitikkojen äänensävyt ovat muuttuneet vuosien aikana. Nykyisin europarlamentaarikkona toimiva vihreiden Heidi Hautala toimi jo 90-luvulla täällä kansanedustajana ja oli mukana niissä keskusteluissa, joissa Suomen liittymistä osaksi Euroopan unionia käsiteltiin. Silloisella edustaja Heidi Hautalalla ja vihreillä tuntui olevan aiheellinen huoli siitä, mihin suuntaan EU:ta on mahdollista tulevaisuudessa viedä ja miten kansalaisten on mahdollista pysäyttää nämä ei-toivotut kehityskulut.

Arvoisa rouva puhemies! Luen tässä seuraavaksi lainauksen europarlamentaarikko Hautalan tässä salissa 13. kesäkuuta 1994 pitämästä puheesta: ”Hallitus ei ole edes yrittänyt pohtia, kuinka syvälle sen kansanäänestyksessä pyytämällä valtakirjalla voidaan edetä Euroopan unioniin ilman, että kansalaisilla on oikeus puuttua uudestaan peliin esimerkiksi kansanäänestyksellä silloin, kun on jo liitytty jäseneksi. Hallitus on myös jättänyt täysin auki sen, missä vaiheessa integraatio on syventynyt niin paljon, että Suomen perustuslain keskeiset kohdat Suomen täysivaltaisuudesta sekä valtioelinten suhteista ovat menettäneet merkitystään. Vihreän eduskuntaryhmän mielestä Suomen hallitus on alusta pitäen suhtautunut vastuuttomasti Euroopan unionin talous- ja rahaliittoon. Talous- ja rahaliiton periaate on yksinkertainen: raha menee rahan luo. Unionin ydinalue Etelä-Englannista Saksan ja Ranskan kautta Pohjois-Italiaan hyötyy.” Oli kyllä kovia sanoja, ja tässä tilanteessa me vieläkin olemme. Nämä sanat lausuttiin vuonna 1994 vihreän poliitikon, nykyisen europarlamentaarikon Heidi Hautalan suusta, ja ne eivät koskaan voisi olla ajankohtaisempia kuin nyt tänä päivänä. Mutta jälleen joudun toteamaan sen, että kuten aikaisemmin sanoin, myös poliitikon muisti voi olla lyhyt. [Petri Huru: Tosi lyhyt!] Myös poliitikko voi hyvin helposti myydä omat periaatteensa. Silloinen vihreä puolue siis tunnisti kansanäänestysten tarpeen myös liittymispäätöksen jälkeisenä aikana, jotta kansalaisilla olisi mahdollisuus puuttua peliin, joka muuttuu epäreiluksi ja jonka sääntöjä ollaan muuttamassa. Nykyajan hallituspuolue vihreät ei kuitenkaan mitenkään näe sitä, että kansanäänestys olisi viimeis-

tään tässä vaiheessa ollut välttämätöntä järjestää, vaikka pelin säännöillä pyyhitään nyt pöytää.

Arvoisa rouva puhemies! Myöhempien Euroopan unionia koskevien kansanäänestysten tarve tunnistettiin myös laajemmin silloin 90-luvulla, kun keskustelu EU:sta kävi voimakkaana. Itse olin vielä silloin nuori nassikka — olen syntynyt vuonna 1989 — ja on ollut kyllä suoraan sanottuna mieltä avartavaa käydä läpi näitä eduskunnan vanhoja pöytäkirjoja, joissa silloiset kansanedustajat ovat käyneet EU-keskustelua. Nämä keskustelut todistavat omalta osaltaan sen, että viimeistään nyt olisi ollut aika suorittaa kansanäänestys siitä, olemmeko mukana uudessa velkaunionissa, jollaiseksi elpymispaketti unionin luonteen on muuttamassa. Suosittelisin myöskin kokeneempia valtiopäivämiehiä ja -naisia, joita tänne saliin tulee sitten kun aikanaan äänestämme tästä EU:n elpymispaketista, myöskin heitä, jotka ehkä itse mahdollisesti ovat eläneet tuona aikana, kuten esimerkiksi edustaja Hautala tai edustaja Hassi tai ministeri Vanhanen, kuten aikaisemmin luin hänen puheenvuorojaan, käymään ihan omatunto avoinna läpi omia puheitaan, mitä he ovat pitäneet täällä aikanaan. [Mika Niikko: Omatunto ei salli sitä!] — Omatunto ei välttämättä salli sitä, kuten edustaja Niikko tässä erinomaisesti totesi. — Mutta tosiaan silloin 90-luvulla, kun vielä olin itse pieni, tämä keskustelu kävi voimakkaana, ja olen tätä lukenut nyt tämän käsittelyn yhteydessä paljon.

Itse asiassa myös ulkoasiainvaliokuntakin tunnisti tämän tarpeen järjestää kansanäänestyksiä, kun EU:n suunta on muuttumassa. Sitä ei ole tuotu minun näkemykseni mukaan riittävästi esille tässä nykypäivän keskustelussa, joten näen aiheelliseksi muistuttaa, mitä ulkoasiainvaliokunta tuolloin 27 vuotta sitten linjasi. Meillä on täällä salissa itse asiassa nykyisen ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Mika Niikko. Voitteko kuvitella, mitä silloin on lausuttu? Minäpäs luen täältä nykyiselle valiokunnan puheenjohtajalle. [Mika Niikko: Haluan kuulla mielelläni!] — Joo, minäpä luen täältä. — Eli vuonna 1994 ulkoasiainvaliokunnan mietinnössä numero 9 hallituksen esityksestä Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä todetaan seuraavalla tavalla: ”Ulkoasiainvaliokunta pitää tärkeänä, että Euroopan yhdentymistä syventävät ja unionin luonnetta huomattavasti muuttavat ratkaisut ovat aina jäsenmaiden kansalaisten enemmistön hyväksymiä.” Ja jos kuvittelette, että kyse on nyt tästä edustuksellisesta demokratiasta, niin ei, tästä ulkoasiainvaliokunta ei lausunut, sitä se ei tarkoittanut. Jatketaan tuota lausuntoa: ”Sen varmistamiseksi saattaa kansanäänestysmenettely myös tulevaisuudessa olla perusteltu ratkaisu.” Ajatelkaa, eli jos syvennytään, jos unionin luonne muuttuu, niin ei pelkästään silloin, kun liityttiin jäseneksi, kun oli tämä kansanäänestys, kansanäänestys ollut perusteltu, vaan saattaa olla niin, että joudutaan myös tulevaisuudessa äänestämään. Näin pitkälle on ulkoasiainvaliokunta jo nähnyt aikanaan ja kirjoittanut tämän omassa mietinnössään numero 9 hallituksen esityksestä.

Arvoisa rouva puhemies! Kuten huomaatte, jatkuvasti tämän keskustelun aikana tulee uusia näkökulmia tähän EU-elpymispakettikeskusteluun [Mika Niikko: Kyllä!] ja siihen, minkä takia tätä elpymispakettia ei tietenkään pitäisi hyväksyä, mutta jos hyväksyttäisiin, niin eduskunta on hyvin voimakkaasti keskustellut tästä asiasta aikanaan, että silloin tämä pitäisi tehdä kansanäänestyksen kautta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kyllä! — Mika Niikko: Demokraattisesti kansaa kuunnellen!] Jos nyt ei ole kyseessä yhdentymistä syventävä ja unionin luonnetta huomattavasti muuttava ratkaisu, on hankala nähdä, minkälaista ratkaisua ulkoasiainvaliokunta olisi tuolloin vuonna 1994 voinut sitten tarkoittaa.

Arvoisa rouva puhemies! Tämän ulkoasiainvaliokunnan linjauksen pitäisi olla vielä sosiaalidemokraattien edustaja Johannes Koskisellakin muistissa, joka jo silloin 1990-luvun alkupuoliskolla oli tässä salissa keskustelemassa EU:ta koskevista asioista. Olen hyvin pahoillani, että näin nuorena ensikertalaisena edustajana joudun muistuttamaan teitä, hyvät edustajat, siitä, mitä te itse olette aikanaan keskustelleet, kun minä leikin hiekkalaatikolla, mutta kun te olette unohtaneet sen, niin joudun teitä muistuttamaan. [Mauri Peltokangas: Hienoa, että olet täällä muistuttamassa!] — Kiitoksia, edustaja Peltokangas. — Edustaja Koskinenkin huomioi tämän ulkoasiainvaliokunnan tekemän linjauksen, kun hän viittasi siihen täysistuntosalissa pitämässään puheessa marraskuun 16. päivänä vuonna 1994 seuraavalla tavalla: ”Euroopan unionissa jäsenmaat ovat päättäneet hoitaa osan asioistaan yhteisellä päätöksenteolla. Tämän tulee aina perustua jäsenkansojen hyväksymiseen ja demokraattisiin ratkaisuihin. Varsin perusteltua on se ulkoasiainvaliokunnan mietinnöstäkin ilmi käyvä linja, että unionin luonnetta olennaisesti muuttavat ratkaisut tarvittaessa alistetaan kansanäänestykseen myös Suomessa.” [Mika Niikko: Ohhoh!] Aivan mahtavasti sanottu, edustaja Johannes Koskinen. Toivon, että te kuuntelette tätä puhetta Yle Areenan tai eduskunnan sivujen kautta, mistä tämän puheen voi tälläkin hetkellä suorana katsoa. Ette ole salissa, mutta toivon, että nyt kuulitte nämä sanat, mitkä sanoin. Ne ovat todella viisaita sanoja, mitä olette aikanaan puhunut, silloin kun minä en vielä yhtään mistään mitään tietänyt. Ja näihin teidän omiin sanoihinne vedoten: miksi te ette voi nyt olla äänestämässä tätä elpymispakettia nurin sen vuoksi, että tälle ei itse asiassa faktuaalisesti löydy tätä teidän edellyttämäänne kansan tukea kansanäänestyksen kautta, jonka te itse olitte torppaamassa omalla äänestyskäyttäytymisellänne? [Mika Niikko: Perustavanlaatuinen kysymys!]

Arvoisa rouva puhemies! Sosiaalidemokraattien leirissä ilmeisesti ei kuitenkaan enää nähdä sillä tavalla, että unionin luonnetta olennaisesti muuttavia ratkaisuja tarvitsisi tuoda kansanäänestykseen. Nykyään unionin luonnetta olennaisesti muuttavien ratkaisujen hyväksynnälle koetaan riittävän pelkkä hallituspuolueiden tuki.

Tässä yhteydessä on aivan pakko hieman mennä jo puhetta edelle, ennen kuin päästään sinne, ja ottaa tähän yhteyteen se näkökulma näistä linjauksista, mitä esimerkiksi sosiaalidemokraattien leirissä on aikanaan tehty ja lausuttu ja mitä juuri luin ääneen, että jos ei nähdä enää, että unionin luonnetta olennaisesti muuttavia ratkaisuja tarvitsisi tuoda kansanäänestykseen, että jos nämä linjaukset hylätään, niin, arvoisat edustajakollegat, minun on hyvin vaikea hyväksyä sitä keskustelua, mitä täällä salissa on käyty sosiaalidemokraattien toimesta, jotka ovat todenneet, että koska valtiovarainvaliokunta on omassa mietinnössään ottanut ponsia, joissa mainitaan, että tämä elpymispaketti on kertaluonteinen, ainutkertainen ja tarkkarajainen, niin nämä ponnet, mitä nyt on lausuttu vuonna 2021, tulevat takaamaan sen, että jatkossa ei tule paketteja, koska tämä on kertaluonteinen ja tarkkarajainen. Minun on hyvin vaikea hyväksyä näitä argumentteja ja tätä keskustelua, jota täällä on käyty, koska me itse nähdään, kuinka nämä linjaukset, mitä ollaan tehty, muuttuvat aivan hetkessä. Tämäkin paketti tulee ulottumaan, niin kuin me puhuttiin täällä, vuoteen 2058. Kuka kuvittelee, että nämä Suomen valtiovarainvaliokunnan poliitikkojen mietintöön laittamat kirjaukset tulisivat olemaan voimassa vuoteen 2058, johon tämä paketti ulottuu? [Perussuomalaisten ryhmästä: Tyhjiä sanoja! — Tyhjiä todella!] Tämä mietintöhän nimenomaan koskee tätä pakettia, joka ulottuu sinne saakka. [Jussi Halla-aho: Kaiverretaan pronssitauluun!] — Pitää varmaan kaivertaa pronssitauluihin. Erinomainen huomio, puheenjohtaja Halla-aho.

Tämä näkökulma oli pakko tuoda tähän, että sillä ei ole mitään katetta, kun edustajat ovat täällä sanoneet näin, että tämä nyt takaa sen. Ei se takaa millään tasolla, kun heidän omat puheensakin ehtivät vaihtua, saatikka sitten toisten puolueitten edustajien tekemät linjaukset. Meillä on aina oppositio ja hallitus vuorotellen, ja eivät nämä sido. Nämä ovat vain toiveita siitä, miltä tulevaisuus voisi näyttää. Toivoisin, että ne voisivat sitoa, mutta ei suomalainen parlamentarismi ole sitä, että se, mitä tällä eduskuntakaudella olevat puolueet linjaavat, tulee olemaan ikuisesti voimassa. Se on jo lähtökohtaisesti aivan täysin mahdoton ajatus. Siksi nämä argumentit eivät kestä päivänvaloa, ja tämänkin olisin halunnut sanoa ihan kasvotusten näille edustajille. Toivon, että te kuuntelette tätä lähetystä, mutta se on ainakin varmaa, että te ette pääse vastaamaan, vaikka kuuntelette tätä lähetystä nyt, koska te ette ole täällä.

Arvoisa rouva puhemies! Kuten todettua, hallituksella on ollut kova tarve ajaa elpymispakettia läpi voimallisesti. Hallitusta olisi miellyttänyt tilanne, jossa se olisi omien kansanedustajiensa turvin kyennyt siunaamaan Suomen osallistumisen elpymispakettiin. Asia oli kuitenkin ensin perustuslakivaliokunnan käsiteltävä, ja se linjaisi siitä, voidaanko päätös tehdä eduskunnan enemmistön äänillä vai edellytetäänkö kahden kolmasosan määräenemmistöpäätöstä.

Arvoisa rouva puhemies! Kun tästä perustuslakivaliokunnan käsittelystä ja asiantuntijakuulemisista uutisoitiin, viitattiin kuultujen asiantuntijoiden enemmistön olleen sillä kannalla, että päätös voitaisiin tehdä eduskunnan yksinkertaisen enemmistön turvin. Jo ennakkoon todettiin näin, koska halu oli niin kova siunata itse omien enemmistöllä paketti läpi. Se ei kuitenkaan tee asiasta niin mustavalkoista kuin tämän perusteella voisi olettaa.

Perussuomalaisia ja muitakin tahoja, jotka näkevät ongelmallisia kohtia EU:n kehityskulussa, usein syytetään pelottelusta ja katteettomista väitteistä. Viimeksi pari päivää sitten, kun käytiin tätä keskustelua, muistan sen, kun olin tässä samassa puhujapöntössä ja puheeni aikana edustaja Merja Kyllönen silloin juuri huusi minua kohti tämän väitteen. Hän sanoi, että me pelottelemme. Tätä tapahtuu jatkuvasti. Siksi näen tärkeänä tuoda tässä yhteydessä esille myös niitä asiantuntijalausuntoja, jotka huomioivat niitä samoja ongelmakohtia, joista me perussuomalaisetkin pyrimme tässä jatkuvasti muistuttamaan. Kyse ei ole vastoin esitettyjä väitteitä siis populismista, vaan tässäkin tapauksessa aidosta huolesta sen suhteen, mihin Suomea ja Euroopan unionia ollaan ajamassa.

Arvoisa rouva puhemies! Valiokunta siis kuuli yhtenä asiantuntijana professori Päivi Leino-Sandbergia, ja haluaisinkin lukea hänen lausuntonsa vielä ääneen. Kyseessä on äärimmäisen painokkaita huomioita, joihin meidän kaikkien tulisi kiinnittää katseita, olipa sitten elpymispaketin kannalla tai sitä vastaan:

”Käytännössä päätökset muuttavat unionia sen toimintaa koskevien keskeisten periaatteiden osalta. Unioni ryhtyisi rahoittamaan toimintaansa velaksi. Samalla se ottaa vastuulleen turvata — ja sen jatkossa odotetaan turvaavan — heikompien jäsenvaltioidensa taloudellinen kriisinkestävyys. Vastuun järjestelmästä kantavat viime kädessä jäsenvaltiot yhteisesti, eivätkä siihen liittyvät taloudelliset vastuut ole selkeitä lyhyellä eikä pitkällä aikavälillä. Lisäksi päätös rajoittaa eduskunnan budjettivallan käyttöä vuoteen 2058 saakka.

Vaikka esimerkiksi vuotuinen budjettivaikutus tai järjestelyn muiden jäsenvaltioiden velanmaksuun liittyvät riskit olisivat suhteellisen pieniä eivätkä sellaisinaan yksin asettaisi uhatuksi Suomen valtion mahdollisuuksia vastata niistä velvollisuuksista, joita sillä perustuslain mukaan on, kokonaisuutena arvioituna päätöstä on pidettävä huomattavan ongelmallisena perustuslain näkökulmasta. Koska ne merkitsevät merkittävää muutosta uni-

onin keskeisiin toimintaperiaatteisiin, katson, että valiokunnan tulisi huolella harkita myös, tulisiko päätös hyväksyä perustuslain 94 §:n 2 momentissa tarkoitetussa menettelyssä. Toisin kuin valtioneuvosto esittää, tälle on vahvat perustelut, jotka liittyvät yhtäältä järjestelyn huomattavan ongelmalliseen suhteeseen EU:n perussopimusten kanssa (erityisesti unionin rahoitusta koskevat määräykset ja SEUT 125 artiklan tavoitteet, kuten niistä on tulkittu Pringle-tuomiossa) ja toisaalta siitä aiheutuviin epävarmoihin seurauksiin, joiden vaikutukset täysivaltaisuuteen ja eduskunnan budjettivaltaan voivat olla todella merkittäviä.

Riippumatta siitä, mitä päätöksentekosääntöä eduskunnassa nyt sovelletaan omien varojen päätöksen hyväksymiseen, on huomattava, että perussopimukset sinällään jäävät muuttamatta eikä unionilla vieläkään ole niihin nojautuvaa toimivaltaa menojen kattamiseen velanotolla. Tulonsiirrot, jotka kohdistuvat jäsenvaltioiden kansalliseen toimivaltaan kuuluvien politiikkatoimien rahoittamiseen, ovat tämänkin päätöksen jälkeen yhtä lailla ongelmallisia SEUT 125 artiklan näkökulmasta. Täten nyt sovellettavan menettelyn perusteella ei ole mahdollista ennakoida (hyvinkin todennäköistä) tilannetta, että eduskunta joutuu ottamaan kantaa vastaavan rahoitusmallin käyttämiseen uudelleen.”

”Perustuslakivaliokunnan arvioinnin kannalta keskeisin lienee kysymys siitä, onko neuvoston oikeuspalvelun näkemyksellä valtiosääntöoikeudellista arvoa. Vastaus tähän on lyhyt: lausunto ei ole valtiosääntöoikeudellisesti merkittävä asiakirja.”

”Oikeuspalvelun tulkinnan oli tarkoitus mahdollistaa ripeä päätöksenteko ja estää EU:n tavoitteiden vastaiseksi (perustellustikin) todettu sopimukseton tila. Tämä tavoite olisi kuitenkin ollut mahdollista toteuttaa myös tavalla, joka olisi huomioinut kansalliset valtiosääntöoikeudelliset reunaehdot huomattavasti nyt toteutettavana olevaa ratkaisua paremmin. Näillä seikoilla on kuitenkin oikeuspalvelun tulkintakäytännössä huomattavan marginaalinen asema.”

”Neuvoston oikeuspalvelun kohdalla on merkittävä ero siinä, miten oikeudelliset asiantuntijat itse näkevät työnsä ja miten heidän työtään kansallisen tason keskusteluissa usein kohdellaan. NOP:n jäsen kuvaa, kuinka jäsenvaltioissa oikeuspalvelun näkemys nähdään usein hyvinkin auktoritatiivisena: ’a divine flash from heaven’. Oikeuspalvelun jäsenet kuitenkin korostavat, että heidän näkemyksensä on ’vain yksi näkemys’ ja että EU-oikeuden tulkinnasta vastaa EU-tuomioistuin. Käytännössä oikeuspalvelun näkemys on vaikea osoittaa vääräksi neuvottelujen aikana, ja tästä syystä oikeuspalvelu päätyy usein välittämään keskeisiä kansallisia kantoja jonkinlaisen objektiivisuuden viitan tuella.

Neuvoston oikeuspalvelu ei ole tuomioistuin, eikä väitäkään olevansa. Se ei myöskään ole valtiosääntöoikeudellinen elin, joka tuottaisi valtiosääntöoikeudellisesti merkittäviä asiakirjoja. Se on oikeudellinen yksikkö poliittisen toimielimen palveluksessa, ja sen tehtävänä on toteuttaa tämän agendaa. Neuvoston agenda on usein määrittelemätön, ja siihen vaikuttavat joidenkin suurten jäsenvaltioiden määrittelemät tavoitteet, joilla on vaikutuksensa myös siihen, mihin oikeudelliset rajat piirretään. EU-oikeus on usein väljää ja mahdollistaa erilaiset tulkinnat. Näiden tulkintojen tekemisessä neuvoston oikeuspalvelulla on keskeinen asema. Sen tulkinnoissa perustuslaillisilla rajoilla tai edes perussopimusten uskottavuuteen liittyvillä kysymyksillä ei ole erityistä itseisarvoa. Sinänsä tämä tuskin on ’väärin’ — oikeuspalvelun edustajat tuovat avoimesti esiin, etteivät he ole EU-tuomioistuin eikä heidän tehtävänään ole erityisesti varjella perussopimuksia, vaan mahdollistaa EU:n päätöksenteko. Merkityksellistä oikeudellisen riskiarvioinnin kannalta on myös EU-

tuomioistuimen sangen löyhä laillisuusvalvonta — tulisiko oikeuspalvelun tulkita sopimuksia tiukemmin kuin tuomioistuin? Tuskin.

EU:n päätöksenteon realiteetit korostavat kuitenkin sitä, ettei kansallisten valtiosääntöelinten tehtävä ole EU-asioissa täysin päättynyt. Niiden tehtävänä on yhä edellyttää annetun toimivallan periaatteen kunnioittamista ja käydä tarvittaessa kriittistäkin keskustelua EU:n toiminnan valtiosääntöoikeudellisista rajoista ja osaltaan kannustaa unionia toimintatapoihin, joilla unionin perussopimusten ja toimielinten uskottavuus säilyy. ’Unionin etu’ tai ’neuvoston etu’ eivät ole tarkkarajaisia oikeudellisia käsitteitä, vaan poliittisia käsitteitä, joiden sisältö määrittyy EU:ssa käytävän poliittisen keskustelun kautta. Valtiosääntöoikeudellisen tarkastelun kannalta tärkeää on, että ’unionin edun’ ja toimenpiteiden määrittelyssä huomioidaan myös Suomen kansallisesta valtiosäännöstä nousevat reunaehdot ja periaatteet, esimerkiksi julkisuusperiaate, budjettivallan käyttöä koskevat periaatteet sekä ne säännöt, jotka koskevat eduskunnan osallistumista EU-asioiden valmisteluun. Jos nämä seikat koetaan jo Suomessa niin triviaaleiksi, etteivät niitä koskevat puheenvuoroelementit mahdu Brysseliin lähtiessä matkalaukkuun, kukaan muu ei niitä Suomen puolesta keskusteluun tuo. EU-politiikan laajasta hyväksyttävyydestä sekä päätöksenteon valtiosääntöoikeudellisista rajoista ja demokraattisista perusteista on tärkeä pitää huolta myös EU-päätöksenteossa.”

Seuraavaksi, arvoisa rouva puhemies, muutama sana tästä kahden kolmasosan määräenemmistöpäätöksen päättämisestä ja sen julkaisusta:

Perustuslakivaliokunnan äänet jakaantuivat päätöksen osalta, mutta lopputuloksena oli se, että perustuslakivaliokunnan enemmistö kannatti kahden kolmasosan määräenemmistöpäätöksen vaatimista. Äänet jakaantuivat siten, että hallituspuolueet keskustaa lukuun ottamatta kannattivat yksinkertaisen enemmistön riittävyyttä ja oppositiopuolueiden sekä keskustan edustajat kannattivat kahden kolmasosan määräenemmistöpäätöksen vaatimista. Äänten jakaantuminen ehti jo kirvoittaa kärkeviä kommentteja perustuslakivaliokunnan politisoitumisesta ja asiantuntijalausuntojen sivuuttamisesta. Kritiikkiä vaikutti tulevan lähinnä niiltä tahoilta, jotka ovat kiivaasti elpymispaketin kannalla. Asian nähdään siis kovin herkästi politisoituneen kestämättömällä tavalla vain siinä tapauksessa, kun oma kanta jää vähemmistöön.

On myös hieman hämmentävää, kuinka kovaa kommentointia perustuslakivaliokunnan tekemää harkintaa ja päätöstä kohtaan kohdistettiin. Päätös siis edellytti sitä, että Suomen toimivaltaan vaikuttavalle merkittävälle kokonaisuudelle on kansanedustajien kahden kolmasosan enemmistön tuki. Tämänkin osalta tulee väistämättä mieleen: Mikä on elpymispakettia puolustavien into vahvistaa demokratiaa? Onko päätösten asettaminen suuremman joukon päätettäväksi automaattisesti huono asia, kun se vaarantaa oman agendan edistämisen? Jos päätöstä ei haluta antaa kansalle ja laajemman kansanedustajien tuenkin vaatiminen aiheuttaa nähdyn kaltaisen reaktion, aiheuttaa se varmasti monessa äänestäjässä hämmästystä.

Arvoisa rouva puhemies! Seuraavaksi siirrymme tähän kokoomuksen surullisenkuuluisan tyhjä-päätöksen käsittelyyn elpymispakettiasiassa:

Perustuslakivaliokunnan päätös siis tarkoitti sitä, että hallitus ei tule omavaltaisesti saamaan elpymispakettia hyväksytyksi eduskunnassa. Tukea olisi siis löydyttävä opposition suurista puolueista, kokoomuksesta tai perussuomalaisista. Oli selvää, että järkevää EU-politiikkaa peräänkuuluttavilta perussuomalaisilta ei tulisi missään olosuhteissa tukea tälle kyhätylle paketille. Niinpä katseet kohdistuivat kokoomukseen. Se on tähän saakka esittä-

nyt elpymispakettiin kohdistuvaa ajoittain voimakastakin kritiikkiä. Kokoomus kuitenkin tiukan paikan tullen yllätti äänestäjänsä ilmoittamalla äänestävänsä ryhmänä tyhjää.

Kokoomuksen julkaisemassa tiedotteessa avattiin — tai ainakin yritettiin avata — tyhjää äänestämisen logiikkaa äänestäjille. Kokoomuksen puheenjohtaja, edustaja Orpo, kommentoi asiaa tiedotteessa seuraavasti: ”Kokoomuksen eduskuntaryhmä ei hyväksy hallituksen neuvottelutulosta elpymispaketista. Hallitus on neuvotellut huonon ratkaisun. Hallitus on sivuuttanut kokoomuksen esitykset ennen neuvottelutuloksen hyväksymistä EU:ssa ja kantaa vastuun tuloksen käsittelystä eduskunnassa.” Muistan vieläkin, kun kuuntelin suorana tuota kokoomuksen tiedotustilaisuutta ja ehdin jo itse asiassa siinä tuttavalleni riemastua ja todeta, että ”kylläpä oli yllättävää” — muistan vieläkin, kun kuuntelin — ”tämähän tarkoittaa, että kokoomus tulee äänestämään ’ei’ tälle elpymispaketille, koska miksi muuten he näin voimakkaasti olisivat kritisoimassa tätä elpymispakettia”. Mutta ilo vaihtui suruksi sen jälkeen kun tiedotustilaisuus meni eteenpäin.

Sitaatti jatkuu: ”Kokoomus ei tue elvytyspaketin sisältöä. Kokoomus ei halua ajaa EU:ta kaaokseen. Toimintakykyinen EU ja vakaa Eurooppa ovat suomalaisille myös turvallisuuskysymys. Vastuu elvytyspaketista on nykyisessä tilanteessa hallituksella, ja siksi kokoomus äänestää tyhjää.” Tuon sanan kun kuulin, niin olin aivan äimän käkenä, että miten he ovat ikinä voineet päätyä tällaiseen ratkaisuun näin historiallisessa päätöksessä Suomen eduskunnan historiassa, joka tulisi myöskin olemaan historiallinen tulevaisuuden osalta, koska se jatkuu sinne vuoteen 2058, mihin Suomen sitoumukset ovat. Uskottava, iso, Suomen kolmanneksi suurin puolue kokoomus päättää ryhmänä, että nyt äänestetään tyhjää. Ja sitaatti jatkuu: ”Kokoomus edellyttää, että eduskunta paaluttaa valtiovarainvaliokunnan mietinnöllä Suomen talousvastuun ja perussopimusten noudattamisen linjalle. Perussopimusta venyttämällä sovitun elpymisvälineen on jäätävä ainutkertaiseksi.”

Tämä oli todella hämmentävää, mitä puheenjohtaja tässä sanoi: ”Perussopimusta venyttämällä sovitun elpymisvälineen on jäätävä ainutkertaiseksi.” Tässähän puheenjohtaja nimenomaan myöntää, että kokoomukselle on täysin ok, että perussopimusta venytetään, kunhan se tapahtuu vain yhden kerran. Mutta mikä se on se sellainen sopimus, jota voidaan aina yhden kerran rikkoa? [Petri Huru: Yhden kerran sopimus!] Olisi aika pelottavaa olla sopimusosapuolena jonkun toisen henkilön kanssa jossain merkittävässä asiassa, jos tämmöinen sopimusperustaisuus olisi ihan yleisestikin hyväksyttyä, että yhden kerran voi rikkoa sopimusta tai joustaa sopimuksesta. Eihän sen jälkeen uskaltaisi tehdä enää sopimuksia tai eiväthän sen jälkeen suomalaiset voi uskaltaa sitoutua johonkin sopimuksiin, jotka koskevat EU-jäsenyyttä, jos ei voida olla varmoja, ettei me nyt äänestetäkin jostain ihan toisesta, koska tulevaisuudessa tämä sopimus saattaa tarkoittaa jotain aivan muuta. Mutta kokoomukselle tämä oli aivan ok. Tosin onhan puolueena kokoomus ollut tässä EPP-ryhmässä, jossa oikeusvaltiota on venytetty heidän sisarpuolueensa Fideszin osalta Unkarissa, että en nyt sitten tiedä, onko tämä samanlainen käytäntö rantautumassa myöskin suomalaiseen EPP-puolueeseen, että oikeusvaltioperiaate voidaan heittää roskiin tarpeen tullen ja EU:n perussopimuksista voidaan joustaa, vaikka sopimuksista ei pitäisi joustaa, kun ne on tehty. Ne pitäisi avata ja neuvotella uudelleen, jos halutaan toimia toisella tavalla.

Arvoisa puhemies! Kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja, edustaja Mykkänen, puolestaan kommentoi päätöstä seuraavalla tavalla: ”Hallitus on ajanut Suomen tilanteeseen, jossa on vain huonoja vaihtoehtoja. Hallitus on neuvotellut paketin eduskuntaenemmistönsä turvin sivuuttaen kokoomuksen vaatimukset, ja nyt jälkikäteen paketti vaatii kahden kolmasosan enemmistön. Hallitus on ajanut eduskunnan tilanteeseen, jossa tu-

loksen kaataminen jälkikäteen tarkoittaisi kohtalokasta riskiä Euroopan unionin ajautumisesta kaaokseen. Suomen on edistettävä velkavastuun palauttamista EU:ssa, vaadittava rakenteellisten uudistusten toteuttamista euroalueen jäseniltä, pysyttävä epäsymmetrisen tulonsiirtounionin ulkopuolella ja estettävä päätökset sellaisista EU-veroista, jotka ovat Suomelle haitallisia. EU:n budjetin maksatuksissa on edellytettävä oikeusvaltioperiaatteen ja rahojen käyttöä koskevien ehtojen toteutumista. Kokoomus on esittänyt näitä kirjauksia hyväksyttäväksi eduskunnassa." Suuret pahoittelut siitä, että hieman nauratti tämän edustaja Kai Mykkäsen lausunnon lukemisen aikana, mutta kun he juuri itse ovat suostuneet siihen, että sopimuksia saa rikkoa, ja sitten he itse vaativat täällä eduskunnassa valtiovarainvaliokunnan mietintöön sitä, että oikeusvaltioperiaatetta noudatettaisiin. Tämä on täyttä kaksinaismoralismia, joka on niin valitettavan tyypillistä valitettavasti täällä vanhoille valtapuolueille, niin kuin niin moneen kertaan ollaan valitettavasti jouduttu todistamaan.

Arvoisa puhemies! Esitetyistä perusteluista huolimatta kokoomuksen kanta jäi suurelle joukolle äänestäjiä epäselväksi, eikä tästä käy syyttäminen äänestäjiä. Kokoomuksen kanta ei tainnut aueta oikein kenellekään. Kokoomus ei kannata pakettia mutta kannattaa sitä, että hallitus hyväksyy paketin. Oli toki selvää, että hallitus oli neuvotellut huonon ratkaisun, mutta kokoomuksen ratkaisu taas puolestaan oli kaikkea muuta kuin selvä. Ryhmäpäätöksen jälkeen uutisoitiin pikaisesti, että osa kokoomuksenkaan edustajista ei tule seisomaan ryhmäpäätöksen takana vaan tulee äänestämään elpymispakettia vastaan. Se, että ryhmä on voinut tehdä sitovan ryhmäpäätöksen tyhjä-kannasta, tarkoittaa sitä, että kokoomuksen eduskuntaryhmästä on täytynyt löytyä yli puolet edustajia, jotka ovat kannattaneet sitä, että kokoomus tulee sitovasti äänestämään tyhjää.

Seuraavaksi tämän kokoomuksen käsittelyn jälkeen puhutaan hieman tästä valtiovarainvaliokunnan käsittelystä ja mietinnöstä, joka kokoomukselle vaikutti olevan niin kovin tärkeä. Omasta mielestäni kyseessä on valitettavasti heidän osaltaan vain päätön teatteri, jossa ei osata päättää, oltaisiinko niitä entisajan kokoomuslaisia — koti, uskonto, isänmaa -kokoomuslaisia, joille talouskuri oli tärkeää, joille oikeusvaltioperiaate oli tärkeä, jotka vastustivat eurososialismia aina, ja sosialismia kaikissa muodoissaan — vai ovatko he näitä nykyajan punavihreämpiä, liberaalimpia kokoomuslaisia, jotka ovat valmiita eurososialismiin, jotka ovat valmiita kumartamaan EU:n edessä mitä tahansa sieltä tulee, koska EU-federalismi. Tästä oli minun mielestäni kyse tässä kokoomuksen ratkaisussa, kun he pyörivät ympäriinsä, ja karuselli siellä vain pyöri, eivätkä he osanneet päättää, kenelle kumartavat. Tulivat pyllistäneeksi kaikille.

Mutta sitten, arvoisa puhemies, tosiaan tähän valtiovarainvaliokunnan käsittelyyn ja tähän saatuun mietintöön:

Tämän jälkeen valtiovarainvaliokunta antoi mietintönsä hallituksen esityksestä eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 hyväksymisestä (hallituksen esitys 260/2020 vp).

Valiokunnan lausumaehdotuksiahan oli yhteensä tuossa valtiovarainvaliokunnan mietinnössä kahdeksan.

1: "Eduskunta edellyttää että, elpymisväline pidetään poikkeuksellisena ja kertaluonteisena ratkaisuna, järjestely ei toimi ennakkotapauksena eikä Suomi hyväksy vastaavan järjestelyn toistamista tai muuttamista pysyväisluonteiseksi."

2: "Eduskunta edellyttää, että Suomi edistää Euroopan yhteisen velkajärjestelymekanismin ja sen edellyttämien sääntöjen käyttöönottoa sekä perussopimuksen no bail-out -periaatteen noudattamista. Suomi edellyttää jokaisen jäsenmaan vastuuta omista veloistaan si-

ten, että luottomarkkinoilla määräytyvä riskilisä ylläpitää julkisen talouden kurinalaisuutta ja riskien vähentämistä.”

Lausuma 3: ”Eduskunta edellyttää, että Suomi ei sitoudu toimiin, jotka muokkaavat Euroopan unionia epäsymmetrisen tulonsiirtounionin suuntaan. Suomi edellyttää järjestelyjä, joissa vastuu ja valta velan ottamisesta ja hoitamisesta ovat samoissa käsissä eivätkä eriydy aiheuttaen moraalikatoa ja lisäten ylivelkaantumisen riskiä.” Kovaa puhetta. ”Suomi ei hyväksy järjestelyjä, jotka heikentävät jäsenvaltioiden kannustimia julkistalouksiensa tervehdyttämiseen ja kasvattavat rahoitus- ja makrovakausriskejä Euroopassa.”

4: ”Eduskunta edellyttää, että käsiteltäessä jäsenmaiden kansallisia elpymissuunnitelmia Suomi pitää kiinni ehdollisuudesta ja julkisen talouden tervehdyttämisestä kaikkien jäsenmaiden kohdalla, ei hyväksy varojen myöntämistä ilman uskottavia julkisia talouksia tervehdyttäviä rakenteellisia uudistuksia ja edellyttää, että varojen maksatuksen ehtona on sitoutuminen oikeusvaltioperiaatteeseen.”

Lausuma 5: ”Eduskunta edellyttää, että Suomen kestävän kasvun ohjelman mukaisesti saatavat varat keskitetään vaikuttaviksi kokonaisuuksiksi sekä elpymistä että pitkän aikavälin kasvua tukeviin tarkoituksiin, erityisesti tutkimus- ja kehitystoimintaan ja osaamistason nostamiseen.”

6: ”Eduskunta edellyttää, että Suomi noudattaa vakiintuneita veropoliittisia kantojaan eikä hyväksy Suomelle haitallisia ylikansallisia veroja.”

7: ”Eduskunta edellyttää, että Euroopan unionin uusien varojen järjestelmän kehittäminen ei johda Suomen kokonaisveroasteen nousuun.”

Ja 8: ”Eduskunta edellyttää, että Suomi vaikuttaa EU:n talouspolitiikan linjaan rakentamalla tehokasta yhteistyötä sellaisten jäsenvaltioiden kanssa, jotka jakavat eduskunnan EU:n talouspolitiikalle asettamat tavoitteet.”

Tässä siis nämä lausumat, jotka saatiin valtiovarainvaliokunnan mietintöön. Mitä tapahtui sen jälkeen?

Arvoisa rouva puhemies! Valtiovarainvaliokunnan lausumat olivat monelta osin sellaisia, joita on kuultu jo hallituksen uskottelemina aiemmin. Elpymispaketti kuitenkin on ja pysyy ennallaan, eikä sitä valtiovarainvaliokunnankaan lausunto muuta suuntaan tai toiseen. Kokoomuksen kohdalla tässä kohtaa kuitenkin avautui sauma edes jossain määrin uskottavasti purkaa aiempi, huonoksi osoittautunut päätös äänestää tyhjää.

Kokoomus piti valtiovarainvaliokunnan lausumia niin merkittävinä, että ikään kuin tilanne olisi jotenkin dramaattisesti muuttunut. Muutoksen todellista merkittävyyttä kokoomuksen kannalta voisi hahmottaa myös sitä kautta, saivatko valtiovarainvaliokunnan lausumat kääntymään niiden kokoomusedustajien päitä, jotka aiemmin olivat ilmoittaneet äänestävänsä pakettia vastaan. [Mika Niikko: Hyvä kysymys!] Tässä muuten jälleen kerran uusi näkökulma. Epäilen vahvasti, että ei saanut, ja eihän se muuten saanut. Samat nimet ovat edelleen elpymispakettia vastaan.

Näyttää pikemminkin siltä, että yhä useampi kokoomusedustaja on äänestämässä pakettia vastaan ryhmäpäätöksen purkamisen seurauksena huolimatta siis siitä, että näitä lausumia saatiin kirjatuksi — ajatelkaa. Mikähän mahtaa olla nyt tällä hetkellä, kun me perussuomalaiset ollaan kovasti vedottu vielä viime hetkillä näihin kokoomuskansanedustajiin jatkuvalla syötöllä ja annettu heille aikaa vielä pohtia sitä omaa päätöstään, niiden kokoomuskansanedustajien määrä, jotka ovat jo perussuomalaisten kanssa ja KD:n kanssa ja Liike Nytin kanssa äänestämässä elpymispakettia vastaan? Se lienee jo aika iso siitä huolimatta, että tähän valtiovarainvaliokunnan mietintöön saatiin näitä kokoomuksen linjauksia.

Kyse oli peiteoperaatiosta. Yritettiin saada uskottavuutta itselle, mutta ei tässä millään tavalla taattu sitä, etteivät nämä skenaariot tapahtuisi tulevaisuudessa — siis hyvä, että ne linjaukset ovat siellä, vaikka uskon, että niillä ei ole merkitystä — ja jotenkin tuntuu todella käsittämättömältä, että jos nimenomaan pakettia rakentaessa ollaan sekä eurooppalaisille kansoille että Euroopan maiden parlamenttien edustajille vakuutettu sitä, että tämä paketti on kertaluontoinen, ainutkertainen ja tarkkarajainen — tätä on toisteltu niin moneen kertaan, niin että paketti saataisiin nopeasti läpi parlamenteista [Mika Niikko: Kyllä!] — ja jos se kerran sitä on, niin minkä ihmeen takia sitten tässä mietinnössä tarvitsee todeta se ääneen? Onko niin, että luottamus ehkä puuttuu EU:ta ja EU-komissiota kohtaan? Saattaisinpa tulkita tällä tavalla. [Mika Niikko: Ehkä sillä hämätään kansaa!] — Niin, kuten edustaja Niikko tässä erinomaisesti totesi, niin ehkä sillä hämätään kansaa, ja se on myöskin varmasti aivan hyvä tulkinta tähän tilanteeseen.

Arvoisa puhemies! Edustaja Orpo tviittasi kuitenkin seuraavalla tavalla heti 6. toukokuuta — tästä on vain hetki aikaa: ”Tyhjän äänestämisellä kokoomus pakotti hallituksen neuvottelupöytään ja paalutti valtiovarainvaliokunnassa vastuullisen eurolinjan Suomelle.” [Vilhelm Junnila: Vau!] ”Muuttuneessa tilanteessa ryhmä purki aiemman äänestyspäätöksensä. Selkeä enemmistö ryhmästä on valmis tukemaan mietintöä lausumineen.” Vakuuttiko teidät? [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei! Nauratti!] Niin, ei vakuuttanut minuakaan, ja vielä enemmän nauratti se, kun Ylen A-studio haastatteli edustaja Petteri Orpoa siitä, mitenkä tässä nyt näin kävi, että olitte tyhjää päättäneet äänestää, niin edustaja Orpo tässä Ylen A-studiossa vain muutama viikko sitten antoi tällaisen lausunnon, että se, että me äänestämme tyhjää, ei tarkoita, että se olisi tyhjä. [Naurua] Minä tietenkin voin olla kovin yksinkertainen ihminen, niin kuin varmasti olenkin, mutta jäin vain miettimään tuota kuolematonta lausahdusta, mitä sen taakse oikein kätkeytyy. Siinä vedetään kyllä politiikan logiikat täysin uusiksi.

Arvoisa rouva puhemies! Tähän on kyllä todettava, että neuvottelupöytiä koskevat peliliikkeet olisivat olleet paikallaan heinäkuussa 2020, eivät enää toukokuussa 2021. Silloinkin neuvottelupöydissä nähtäviä peliliikkeitä olisi kaivattu — ennen kaikkea pääministeri Sanna Marinilta Brysselissä, ei kokoomuksen politikointipöydissä. Lisäksi valtiovarainvaliokunta ei voi lausumistaan huolimatta enää vaikuttaa elpymispaketin sisältöön, joka on kaukana vastuullisesta eurolinjasta. Paaluttaminen ei auta, jos maaperä kerta toisensa jälkeen mädättää sinne asetetut paalut.

Vastuullisen eurolinjan paaluttaminen vaatisi todellisuudessa sitä, että ei tässä salissa anna tukeaan koko Euroopan tulevaisuuden kannalta haitalliselle paketille, vaan vaatisi omalla äänestyspäätöksellään EU:n palaavan kohti tervettä kehityssuuntaa.

Arvoisa rouva puhemies! On sinällään totta, että lausumat eivät ole pelkkiä kirjaimia. On kuitenkin selvää, että ne ovat kirjaimia, joita voidaan kiertää. Silloin ne jäävät merkityksettömiksi. Perussopimuksien myötä aiemmin selkeinä pidetyt kirjauksetkaan eivät ole aiemmin olleet pelkkiä kirjaimia, mutta nyt niitäkin kierrellään. Jos näitä perussopimuksia kyetään kiertämään, ei ole realistista odottaa, etteikö näitäkin voitaisi tulevaisuudessa kiertää.

Eduskuntatutkimuksen keskuksen johtaja Markku Jokisipilä arvioi 12. toukokuuta julkaistussa Turun Sanomissa lausumien merkitystä tavalla, joka asettaa nämä kokoomuksenkin ilakoinnit melko hataralle pohjalle. ”Jos vastaavia yhteisvastuulliseen velkaan perustuvia asioita tulee jatkossa, nyt päätettyjä periaatteita voidaan kiertää luovalla tavalla vetoamalla esimerkiksi siihen, että kyse on eri asiasta kuin siinä, josta valtiovarainvaliokunta nyt

on lausunut. Lausumien tärkein funktio taisi olla se, että paketin puolesta äänestäminen tehtiin niiden avulla helpommaksi osalle ehdokkaista.” Ja tämä henkilö on takuulla monta kertaa minua viisaampi, Eduskuntatutkimuksen keskuksen johtaja Markku Jokisipilä. Nämä olivat hänen sanojaan.

Kaikkine käänteineen tämä kokoomuksen toiminta elpymispaketin osalta on näyttäytynyt melkoisena venkoiluna. Olikin hieman huvittavaa näiden tietojen pohjalta lukaista kokoomuksen edustaja Zyskowiczin puhetta, jonka hän piti täällä salissa 13. päivänä kesäkuuta vuonna 1994. Luen seuraavaksi muutaman otteen kyseisestä edustaja Zyskowiczin silloin pitämästä puheesta, ja toivon todella, että edustaja Zyskowicz on lankojen päässä kuuntelemassa omia sanojaan ja vakuuttumassa siitä, miksi elpymispakettia vastaan kannattaisi äänestää.

”Jäsenyydestä, sen eduista ja haitoista on käyty monipuolista ja paikoin kiivastakin keskustelua niin eduskunnassa kuin julkisuudessakin jo parin vuoden ajan. Tästä huolimatta epätietoisten joukko jopa eduskunnassa on edelleen suuri.

Juuri viime viikonvaihteessa sekä ruotsalainen kansanpuolue että vihreät korkeimmassa päättävässä elimessään eli puoluekokouksessaan päättivät olla päättämättä kantaansa Suomen EU-jäsenyyteen. Houkutus istua EU-asiassa kahdella tuolilla mahdollisimman pitkään näyttää käyneen monille tahoille ylivoimaiseksi. Kansalaisten kannalta olisi kuitenkin hyvä, että tässä keskustelussa eduskuntaryhmät ja yksittäiset kansanedustajat sanoisivat mahdollisimman selkeästi kantansa Suomen EU-jäsenyyteen.

Entä sitten Suomen keskusta? Kepu on venkoilevasta EU-suhtautumisestaan tehnyt jo lähes taidetta: ei ellei, kyllä jos, ei jos, kyllä jos, ei kyllä jne. jne.” Lainaus eduskunnan pöytäkirjasta edustaja Ben Zyskowiczin omasta puheesta päättyy.

Aivan käsittämätöntä. Poliitikoille todella tekisi hyvää joskus lukea omaa periaatteellista puheettaan, mitä he ovat pitäneet, ja pitää siitä kiinni. Niin kuin me ollaan nähty, kokoomuksella on ollut vuosi aikaa muodostaa kantansa tähän pakettiin, mutta he tekivät ryhmänä sen päätöksen, että ensin päättävätkin, että äänestävät tyhjää. Eivät voisi omat sanat sen pahemmin nilkoille tulla.

Arvoisa puhemies! Vaikuttaakin siltä, että vajaassa 30 vuodessa tilanne on kehittynyt sellaiseksi, että kokoomuskin tarvitsee nykyisin kaksi tuolia, joilla istua EU-asioissa. Vaikuttaa myös siltä, että keskusta on saanut kokoomuksesta itselleen kilpailevan taiteentekijän näissä EU-asioissa. Äänestäjien tehtävä on sitten aikanaan arvioida tätä tuolileikkiä sekä taiteentekoprosessia ja sen seurauksena valmistuvan työn tulosta.

Arvoisa rouva puhemies! Kun eduskunta ja suomalaiset ovat keskustelleet elpymispaketista, ovat kiihkeimmät euron kannattajat jo esittäneet huolia, että tällainen vatulointi ja vastaan haraaminen aiheuttavat Suomelle mainehaittaa. Suomen käsittelemisprosessi ainakaan toistaiseksi on tuskin kuitenkaan päässyt lehtien etusivuille sen koommin kotimaamme ulkopuolella. — Tätä puhetta laatiessani tilanne oli vielä se, mutta tässä tilanne on kehittynyt, ja nyt jo ensimmäiset eurooppalaiset lehdet ovat alkaneet huomioimaan. — Paketti on vielä Suomen lisäksi hyväksymättä monessa muussakin maassa, joten kuumottavassa valokeilassa me emme tässä vaiheessa ole, ja vaikka valokeila tänne kohdistuisikin ja sen kuumotus olisi kuinka polttava tahansa, ei sen saisi antaa pehmentää kotimaisten poliitikkojen päitä. EU:ta viedään kylmäpäisesti vaaralliseen suuntaan, joten pään pitää pystyä pysyä kylmänä myös suomalaisilla poliitikoilla, joiden tulisi vaatimuksista huolimatta palauttaa EU takaisin vastuullisen politiikan tielle.

Ulkomailtakin on kuitenkin kantautunut uutisia tänne Suomeen, kuinka elpymispaketti on kohdannut pienimuotoisia ylämäkiä. Näistä ylämäistä on sitten parhaan mukaan pyritty kaasuttamaan yli tai tarvittaessa kiertämään ne kokonaan.

Saksasta:

Arvoisa puhemies! Saksassakaan eivät kaikki nähneet elpymispaketin olevan erinomainen tai uskoneet sen ainutkertaisuuteen. Elpymispaketin osalta oli tehty Saksan perustuslakituomioistuimeen joukko kanteita, joissa vaadittiin kieltämään elpymispaketin hyväksyminen. Elpymispaketin nimittäin Saksassakin nähtiin olevan ristiriidassa EU:n perussopimusten ja myös Saksan perustuslain kanssa. Perustuslakituomioistuin päätti kuitenkin olla asettumatta poikkiteloin elpymisrahaston hyväksymiselle. Se ei kuitenkaan tarkoittanut sitä, että paketin olisi tulkittu olevan kaikkien vaadittujen pykälien mukainen. Perustuslakituomioistuimelle Saksassa nimittäin riitti, että ei ole hyvin suurta todennäköisyyttä sille, että elpymispaketin hyväksyminen tarkoittaisi samalla Saksan perustuslain rikkomista.

Helsingin yliopiston tutkija Antti Ronkainen avasi Twitterissä perustuslakituomioistuimen päätöstä Saksassa seuraavalla tavalla:

”Kuten ennakoitu, Saksan perustuslakituomioistuin ei estä elpymisrahaston ratifiointia Saksassa, mutta rahaston laillisuus selvitetään myöhemmin. Oikeusjuttu vaikuttanee siihen, millaisiin järjestelyihin Saksa voi osallistua tulevaisuudessa, ja rajaa siten myös EU:n integraatiota.

BVerfG ei halua viivyttää elpymisrahastoa, mutta aikoo selvittää, sisältääkö se mahdollisuuden pysyvämpään järjestelyyn. Tarkoitus lienee sulkea pois mahdollisuus, jossa Saksa osallistuisi ei-kertaluontoiseen elpymisrahastoon.”

Elpymisrahaston hyväksymiselle siis vaikuttaa olevan kiire, joka ajaa myös laillisuuden ohitse. On hälyttävää, että rahaston laillisuutta selvitetään vasta myöhemmin. Yksi EU:n päämaita, päätukipilareita, Saksa: laillisuutta selvitetään myöhemmin. Aika pelottavaa olla osana sellaista unionia, jossa johtomaina ovat tällaiset maat. Saksa on käytännössä aika suvereeni johtomaa tällä hetkellä EU:ssa, ja se vetää muita perässään ja osoittaa suuntaa. Jos me ei voida luottaa siihen, että Saksa edes itse menee tiukasti laillisuuden puitteissa — jälkeenpäin selvitetään, oliko tämä ok — ja jos Saksa näyttää omalla esimerkillään tällaista suuntaa, niin mitä se tarkoittaa EU:n tulevaisuuden osalta, kun EU:n perussopimuksia tulkitaan? Saksan johtajat voivat tulla ääneen sanomaan, että no, kuten maan tapa on, niin mennään nyt näin ensin ja katsotaan jälkeenpäin sitten, oliko tämä laillista ollenkaan.

Voisi tässä ehkä viitata myöskin tiettyihin menettelyihin, mitä näimme viime yönä, mutta jätän sen keskustelun sitten seuraavaan puheenvuoroon.

Mielenkiintoinen on myös toteamus siitä, että perustuslakituomioistuin aikoo selvittää, sisältyykö pakettiin mahdollisuus pysyvämpään järjestelyyn. Esitettyjen väitteiden perusteellahan tämän pitäisi olla päivänselvä asia, että paketti on täysin ainutkertainen. Tästä huolimatta perustuslakituomioistuin kuitenkin siis näkee tarpeelliseksi selvittää asian.

Arvoisa rouva puhemies! Entä Puola? Euroopan tasolla ja suomalaistenkin poliitikkojen toimesta on oltu äärimmäisen huolissaan Puolan tilanteesta oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen suhteen. Se keskustelu on käytävä kuitenkin erikseen, missä asioissa Puola on tämän osalta epäonnistunut. Siihen liittyen on kuitenkin syytä tarkastella tämän elpymispaketin käsittelyä.

Puolassa nimittäin vaikutti vielä huhtikuun lopulla siltä, että paketin läpimeno on kiinni muutamasta äänestä. Ainakin Turun Sanomat kirjoitti huhtikuun 29. päivänä lehdessään,

että Puolassa olisi tästä syystä harkittu jopa maan parlamentin ohittamista. Asia olisi viety suoraan presidentin hyväksyttäväksi, ja näin paketti oltaisiin saatu runnottua läpi.

Puola on paketista taloudellisesti hyötyvien joukossa, joten kenties tästä syystä oppositiosta löytyi lopulta riittävä kannatus, jotta paketille saatiin parlamentin hyväksyntä. Huomiota herättävää kuitenkin on se, että tällainen kaavailu, jossa parlamentti ohitettaisiin paketin läpimenon varmistamiseksi, ei herättänyt oikeusvaltiokehityksestä aiemmin huolissaan olleita suomalaisia ankaraan vastarintaan. Kuten sanoin, ollaan huolissaan Puolan oikeusvaltiokehityksestä, kun se kohdistuu tiettyihin asioihin — sitten kun on punavihreitten omat lempparіasiat, mitä oikeusvaltiouhka koskee, tilanne on eri. Nämä ovat kaksi erillistä asiaa, ja näinhän se mielenne pystyy ne selkeästi käsittelemään kahtena erilaisena asiana.

Arvoisa rouva puhemies! Kansalaismielipiteestä Suomessa EU-pakettiin liittyen:

Perussuomalaisia syytetään usein siitä, että me vastustamme kaikkea EU:hun liittyvää vain siksi, koska kyse on Euroopan unionista. Terve EU-vastaisuus nähdään muiden puolueiden toimesta jonkinlaisena pahana asiana, ja perussuomalaisia yritetään maalata nurkkaan yksinäisiksi vastarannan kiiskiksi. Samaan aikaan ja samaan hengenvetoon usein syytetään myös, kuinka sillä tavoin ”ei viedä asioita eteenpäin”.

Täytyy todeta tässä välissä, että tällaisten elpymispaketin kaltaisten kokonaisuuksien emme haluakaan etenevän, mutta usein edustajilta tässä salissa tuntuu unohtuvan se, että vaikka me perussuomalaiset olemmekin isona ryhmänä täällä vastustamassa tätä elpymispakettia ja muitakin järjettömiä EU-suuntauksia, niin vielä suurempi ryhmä sellaisia suomalaisia on Eduskuntatalon ulkopuolella, jotka tätä pakettia ja järjetöntä EU-politiikkaa vastustavat. Siitä kertonevat jo edustajien saama viestitulva ja esimerkiksi pikaisesti kymmeniätuhansia nimiä kerännyt kansalaisaloite. Tälläkin hetkellä Kansalaisaloite.fi-palvelussa ovat kansalaiset viimeisenä oljenkortenaan signaalin välittämiseksi edustajille pistäneet pystyyn toisen kansalaisaloitteen tästä EU:n elpymispaketista, ja sekin kerää tällä hetkellä hurjaa vauhtia allekirjoituksia, ja sinne voi myöskin käydä laittamassa allekirjoituksensa. Kansalaiset ovat valmiita tekemään viimeisetkin asiat, mitä voitaisiin tehdä, että tämä elpymispaketti kaatuisi eli että viesti menisi perille.

En puhu nyt pelkästään perussuomalaisia äänestävistä kansalaisista, joiden keskuudessa pakettia ei nähdä järkevänä ratkaisuna Suomen tai Euroopan kannalta. Elinkeinoelämän valtuuskunta Eva julkaisi aivan hiljattain tutkimuksensa, jonka luulisi herättelevän monia edustajia tässäkin salissa ajattelemaan, onko paketin tukeminen todella sellainen ratkaisu, joka ilmentää omien äänestäjien mielipidettä parhaalla mahdollisella tavalla. Tässä Evan tutkimuksessa oli vastaajille esitetty seuraavanlainen väite: ”Suomen osallistuminen EU:n jäsenmaille avustuksia ja lainoja jakavaan elpymispakettiin on maamme etujen mukaista.” Hallituspuolueiden kannattajista löytyi paketille kannatusta muita puolueita enemmän. Vihreiden kannattajista 74 prosenttia, vasemmistoliiton kannattajista 70 prosenttia ja sosiaalidemokraattien kannattajista 68 prosenttia tuki pakettia. On kuitenkin huomion arvoista, että näidenkin puolueiden äänestäjäryhmistä siis lähes kolmasosa oli sellaisia, jotka eivät kannattaneet pakettia. Heidän äänensä ei heidän omien puolueidensa kautta tässä eduskunnan salissa kuulu — se kuuluu meidän perussuomalaisten kautta.

Vaikka keskusta on hallituksessa runnomassa pakettia läpi, ei se vaikuta kuvastavan lainkaan keskustan äänestäjäkunnan mielipidettä. Ei se myöskään vaikuta lainkaan kuvastavan nykyisten keskustan kansanedustajien muutaman vuoden takaisia mielipiteitä. Keskustaa äänestävistä vastanneista vain alle puolet kannatti pakettia, yhteensä 43 prosenttia

vastanneista. Arvoisat keskustan kansanedustajat, se on, kuulkaa, kylmää kyytiä seuraavissa eduskuntavaaleissa, jos te kehtaatte näin rujolla tavalla pettää omat äänestäjänne. [Mika Niikko: Kepu pettää aina!] Alle 43 prosenttia vastanneista — huh huh!

Perussuomalaisia tai kristillisdemokraatteja äänestävien kannatus paketille jäi hyvin matalaksi. Huomioitavaa kuitenkin on kokoomusta äänestävien jakautuminen tässä asiassa, ja tämä on mielenkiintoista: Suurempi osa vastusti kuin kannatti pakettia. Jopa 43 prosenttia kokoomusäänestäjistä ei pitänyt elpymispakettiin osallistumista suomalaisten etujen mukaisena. Kannatusta paketille löytyi kokoomuksen äänestäjistä hieman tätä vähemmän. Toivotan myöskin hyvä vaalionnea niille kokoomuksen kansanedustajille, jotka pyrkivät uudelleen pääsemään tänne Arkadianmäelle seuraavissa eduskuntavaaleissa.

Kuten olen monia viestejä kansalaisilta saanut, niin kansalaiset tällä hetkellä miettivät erilaisia tapoja, miten he voisivat havainnollistaa ja muistaa sitä, ketkä äänestivät milläkin tavalla, kun tämä historiallinen päätös Suomessa tehtiin. Siellä ollaan puhuttu maalaustaiteesta, siellä ollaan puhuttu erilaisista plakaateista, siellä ollaan puhuttu erilaisista kivilaatoista, minne edustajien nimiä laitetaan, niin kuin silloin aikanaan ydinvoimapäätöksen osalta kun oli se, en muista missäpäin Helsinkiä. Hirveästi erilaisia ideoita on tullut siihen liittyen, miten muistettaisiin se, miten nämä edustajat äänestivät. Onnea vain tuleviin vaaleihin. Kansalaiset ovat tällä hetkellä todella tulistuneita.

Tämän tutkimustuloksen perusteella voi siis todeta, että kokoomuksella ja keskustalla ja näiden kansanedustajilla on erityisen vakavan harkinnan paikka, kun tästä paketista lopulta tässä salissa äänestetään.

Arvoisa rouva puhemies! Suomen keskusta lähti eduskuntavaalien 2019 vaalituloksella hallitukseen, vaikka se oli sen historian huonoin. He kokivat, että he olivat saaneet kansalaisten luottamuksen ja mandaatin järkyttävällä vaalitappiolla. Jos keskustan kansanedustajat nyt tässä historiallisessa päätöksessä tulevat jälleen kerran pettämään omat kannattajansa, niin mielenkiintoista on huomata, siirrymmekö Suomessa sellaiseen tilanteeseen kuin missä Ruotsissa ollaan, että keskusta tulee pysyvästi jäämään pienpuolueeksi. Se on keskustan kansanedustajien oma päätös ja valinta tehdä, mutta vielä viimeisen kerran vetoan: ottakaa huomioon Suomen ja suomalaisten etu ja puolustakaa tätä arvokasta ja rakasta isänmaatamme.

Arvoisa rouva puhemies! Seuraavaksi on tullut aika käsitellä elpymispaketin varsinaista sisältöä. Ensimmäisenä käsitellään Suomen roolia ja osuutta tässä elpymispaketissa:

Elpymispaketin kannattajienkin keskuudessa on alettu hiljalleen tunnustaa se taloudellinen tosiasia, että Suomen kannalta paketti on huono diili. Suomen saama osuus on pienentynyt entisestään ja mahdollisesti pienenee jatkossakin. Varmaa kuitenkin jo lienee, että nettomaksuosuus on vähintäänkin noin 4 miljardin euron luokkaa. Sinällään tarkka summa ei ole tämän keskustelun luonteen kannalta edes niin oleellinen, olipa desimaalina mikä luku hyvänsä. Kyseessä on Suomen ja Euroopan kannalta huono paketti, jota ei voi kannattaa, vaikka pilkun jälkeinen luku pomppaisikin.

Arvoisa rouva puhemies! Kun pakettia on hankala uskottavasti perustella taloudellisilla argumenteilla, on alettu puolustuspuheenvuoroissa painottamaan paketin merkitystä solidaarisuuden ja Euroopan yhtenäisyyden kannalta. Jos Suomi siis hylkäisi paketin, väitetään sen samalla romuttavan eurooppalaisen yhtenäisyyden hengen ja ajavan maanosan kaaokseen.

Jos EU:n kehityskulku vaikuttaa karmivalta, niin vaikuttaa karmivalta myös perustelujen kehityskulku. Jos ennen eurohankkeiden kohdalla on edes yritetty perustella asioita ta-

loudellisen kokonaishyödyn kannalta, nyt aletaan siirtymään entistä enemmän siihen suuntaan, että saatavat hyödyt ovat jotakuinkin sellaisia, jotka ovat toki tavoiteltavia mutta joita ei voida millään keinolla mitata. Poliittinen pääoma, eurooppalainen yhtenäisyys, turvallisuusympäristön parantuminen — kaikki ovat sellaisia, joihin voidaan vedota hankkeen kuin hankkeen kohdalla jatkossakin, mutta todellisia vaikutuksia ei pystytä koskaan mittaamaan halutulla tarkkuudella, jos lainkaan. Ainoastaan se osataan tälläkin kertaa sanoa, että tiivistyvä yhteistyö eri muodoissaan vie kohti valtavia hyötyjä ja kaikki siihen tulevat jarrutukset vievät kohti lamaantunutta Eurooppaa, jonka vihamieliset suurvallat voivat ottaa otteeseensa. Mielekkäälle ja kriittiselle keskustelulle ei tunnu tässä ympäristössä jäävän tilaa. Paketin sanotaankin olevan liian suuri Suomen kaadettavaksi.

Arvoisa rouva puhemies! Tällä perusteellahan Suomi ei voisi kaataa ainuttakaan pakettia tai päätöstä, joita EU-tasolla tehdään. EU on usean maan yhteenliittymä, jossa on alun perin haluttu edellyttää sitä, että tehdään sellaisia päätöksiä, joissa kaikki haluavat olla mukana. Se on eurooppalaisten maitten yhteistyötä. On siksi täysin sallittua olla hyväksymättä asioita, jotka eivät ole Suomen ja myöskään koko Euroopan edun mukaisia. Me Euroopassa ollaan uskottu oikeusvaltioperiaatteeseen. Milloin me hukattiin ja laitettiin roskiin tämä oikeusvaltioperiaate? Miksi me ei noudateta näitä perussopimuksia?

Pakko vielä sanoa se asia tähän, että jos me nyt lähdetään joustamaan näistä perussopimuksista... Itse inhoan kaikkea mahdollista ääriajattelua, mutta otetaan tähän tällainenkin skenaario nyt hallituspuolueille erityisesti esimerkiksi: Entä jos Euroopassa tulisi joku uusi poliittinen puolue kaikkiin maihin poliittiselle puoluekartalle ja he kasvaisivat todella isoksi ja sen jälkeen käyttäisivät myöskin merkittävää valtaa EU:ssa — en puhu perussuomalaisista vaan nyt puhun ihan joistain aivan ääripoliitikoista — niin haluaisitteko te todella, hallituspuolueitten edustajat ja kokoomus, että kun teidän vahtivuorollanne romutettiin EU:n oikeusvaltioperiaate ja EU:n perussopimuksia voitiin talloa, niin sen jälkeen kun teidän vahtivuoronne päättyisi, vallan ottaisivat tällaiset karmeat ääripuolueet ja jatkaisivat siitä luontevasti teidän jalanjäljissänne ja alkaisivat polkea kaikkea sitä, mikä enää jäljellä olisi? Miettikää oikeasti, minkälaista Euroopan unionia te haluatte olla tulevaisuudessa rakentamassa.

Arvoisa rouva puhemies! Jos Suomi hylkäisi paketin, väitetään sillä olevan sellaisia vaikutuksia poliittiseen pääomaamme, että kannattaa maksaa mieluummin paketin kustannukset. On vedottu esimerkiksi EU:ssa käytävään metsäkeskusteluun ja siihen, miten metsiä tullaan jatkossa EU:ssa luokittelemaan ja miten se heijastuu suomalaiseen metsätalouteen. On äärimmäisen sinisilmäistä uskoa, että muut maat antaisivat miljardiluokan lahjoituksia Suomelle vain siksi, koska muistelevat Suomen taannoin hyväksyneen elpymispaketin muiden maiden tavoin. Miljardiluokan lahjoituksia ei seuraa miljardiluokan vastalahjoitus. [Mika Niikko: Ei Suomelle!] — Ei seuraa Suomelle. — Miljardiluokan lahjoituksia seuraa myöhemmin uusi miljardiluokan rahapyyntö.

Arvoisa rouva puhemies! Kuten aiemmin totesin ja viime kuukausina nähdystä kansainvälisestä uutisoinnistakin voi päätellä, paketti ei kaikkien EU-maiden kansalaistenkaan keskuudessa nauti suurta suosiota. On luonnollista, että epäterve kehityskulku herättää huolia valveutuneissa EU-maiden kansalaisissa, vaikka kyseisen paketin kohdalla oma maa saattaisikin olla nettohyötyjien joukossa. On kuitenkin ymmärrettävää, että EU-pöydissä löytyy laajempaa kannatusta paketille, sillä paketti palvelee monen maan etua. Tulonsiirtoja saavat maat hyötyvät järjestelystä ilman muuta nyt ja mahdollisesti myös tulevaisuudessa. Tulonsiirtoja on miellyttävä jakaa eteenpäin omalle kansalle ja siten nauttia

tulevien vaalien äänisaaliista. Ankarasti pakettia vastustavaa rintamaa ei siis ole näiden maiden päättäjistä lupa odottaa.

Toki paketissa on Suomen tavoin mukana myös muita nettomaksajia. Muutoinhan se olisi matemaattinen mahdottomuus: Suomesta Etelä-Eurooppaan lähetettävät rahat eivät matkalla kasva korkoa satoihin miljardeihin. Muitakin nettomaksajia siis on. Matemaattisena ihmeenä ei kuitenkaan tule pitää sitä, että Suomen saama osuus pienenee ajan lähestyessä ääretöntä. Siinä kyse on normaalista EU-politiikan laskuopista, johon meillä Suomessa on totuttu. Nettomaksajan status ei kuitenkaan automaattisesti tarkoita sitä, että joillakin mailla ei olisi syytä kannattaa pakettia. On maita, joilla on Etelä-Euroopassa saatavia siinä määrin, että yhdessä muiden maiden kanssa rahoitettava elpymispaketti on näille maille halvempi vaihtoehto.

On myös huomioitava se, että EU on suuri toimija, jossa valtaa käyttävät ennen kaikkea suuret valtiot. Siksi ei olekaan yllätys, että suuret maat haluavat yhä enemmän valtaa keskitetyksi jäsenmailta EU:lle. On helppo luovuttaa kansallista päätäntävaltaansa muiden maiden ohella EU:lle, kun tietää, että on itse päättävässä asemassa myös EU:ssa.

Elpymispaketista löytyy siis erilaisia syitä, miksi moni jäsenmaa voi nähdä sen omalta kohdaltaan kannatettavana. Mikään näistä esitetyistä syistä ei kuitenkaan ole sellainen, joka sopisi Suomen kohdalle. Siksi olisikin tärkeää, että puolustamme omaa kantaamme, vaikka muu Eurooppa veisi toiseen suuntaan, olimmepa vaatimustemme kanssa kuinka yksinäisiä tahansa.

Arvoisa rouva puhemies! Paketin talousvaikutuksista:

Paketin todellisia talousvaikutuksia tuskin osaa kovin tarkasti arvuutella kukaan ainakaan vielä tässä vaiheessa, kun monessa maassa ei ole vielä ajatusta siitä, mihin tukirahoja käytettäisiin. Rahastolta, jota kutsutaan elpymisrahastoksi, olisi syytä odottaa hieman enemmän. Toimiva elvyttävä politiikka edellyttää, että raha ohjautuu tuottaviin ja järkeviin kohteisiin — aivan kuten puheenjohtajamme, edustaja Halla-aho usein jaksaa muistuttaa. Kun elpymisrahastosta päätetään ennen tietoa konkreettisista rahoitettavista kohteista, saatetaan päätyä tilanteeseen, että euromaissa hyväksytään elpymisrahasto, jonka elvyttävä vaikutus jääkin suutariksi. Tulonsiirtorahasto olisi viimeistään siinä vaiheessa ainoa ja oikea termi käytettäväksi — sitä se tosin lienee jo nyt.

Arvoisa rouva puhemies! Maamme hallitus on kovaan äänen kuuluttanut, kuinka se perustaa päätöksiään tutkittuun tietoon. Nyt kun on kyse miljardien eurojen lähettämisestä ympäri mannerta, vaikuttaakin olevan yhdentekevää, vaikka elpymispaketin taloudellisista vaikutuksista Suomelle on esittää vain arvailuja. Hallitus on tyytyväinen pelkkään ajatukseen kansallisvaltioiden kustannuksella lisää valtaa saavasta Euroopan unionista. Elpymispaketin kohdalla voi siis nähdä, että Euroopassa voimansa ovat yhdistäneet ne maat ja hallitukset, joiden taloutta paketti pönkittää, joiden poliittisia muskeleita paketti vahvistaa ja joiden ideologiaa paketti vauhdittaa, kuten vihreää siirtymää. Suomi ei siis kuulu kahteen ensin mainittuun ryhmään.

Arvoisa rouva puhemies! Hallitus toteaa eduskunnalle antamassaan esityksessä HE 260/2020 vp itsekin seikan, joka kertoo tilanteesta erityisen paljon. Esityksen mukaan vaihtoehdot elpymisrahoitukselle saattavat olla huonommat ja tulla lopulta jopa kalliimmaksi jäsenvaltioille. Hallitus toteaa siis näin itse omassa esityksessään. Tiukasti tutkittuun tietoon päätöksiään pohjaava hallitus on siis surutta lapioimassa miljardeja Eurooppaan, kun muut vaihtoehdot vain saattavat olla huonompia ja saattaisivat tulla jopa kalliimmaksi.

Esityksessä myös todetaan: ”Todennäköisesti taloudelliset seuraukset olisivat jäsenvaltioille vakavammat, jos elpymisväline jätettäisiin toteuttamatta.” Jäsenvaltioista puhutaan siis monikossa.

Ei lienekään yllättävää, että tulonsiirtoja saavissa maissa tilanne kohenee elpymispaketin ansiosta. Italia on saamassa pelkästään avustuksina noin 80 miljardia euroa, ja maassa on riideltykin siitä, mihin rahat saataisiin käytettyä, kun lainaosuuksien kanssa potti kasvaa yli kahteen sataan miljardiin! Todennäköisesti riitely onkin Italian kohdalla pienempi paha kuin se, että jättipotti ilmaista rahaa olisi jäänyt saamatta. Se on kuitenkin laiha lohtu Suomelle, joka lopulta kyseisen riitelyn lopputulosta päätyy rahoittamaan.

Arvoisa rouva puhemies! Suomen saamat hyödyt ovat siis hämärän peitossa. Viime joulukuun istunnossa valtiovarainministeri Vanhanen totesi talousarviosta kysyttäessä, että komission ennusteissa elpymispaketti kasvattaa unionin taloutta parhaimpina vuosina kahdella prosenttiyksiköllä. Puhuttiin siis unionin taloudesta ja parhaimmista vuosista, mutta vaikutukset Suomeen säilyvät yhä mysteerinä. Toki on selvää, että komissiolla on halu saada luvut näyttämään mahdollisimman suotuisilta elpymispaketin kannalta.

Samoin vaikutti olevan ministeri Matti Vanhasella, joka ei kenties ollut huomannut, että samaisessa komission ennusteessa kuvattiin vaikutuksia Suomen osalta edes hieman oleellisemmalla mittarilla. Suomi lukeutuu korkean tulotason maihin, jossa vaikutukset eivät parhaankaan ennustuksen mukaan yllä edes puoleen ministeri Matti Vanhasen esittämistä luvuista.

Suomelle koituvista maksuista sentään on esittää edes joitakin arvailuja. Ne lupaavat kylmää kyytiä Suomelle. Suomen vuosittaiset maksut kasvavat sadoilla miljoonilla, ja mahdollisesti jopa vuoteen 2058 saakka. Tähän lyödään vielä kaupan päälle joidenkin kymmenien miljoonien korkokulut vuosittain. Nämäkin laskelmat perustuvat siihen sinisilmäiseen uskomukseen, että muut maat hoitavat velvoitteensa eivätkä pyydä lisää rahaa. Jos näin onnettomasti pääsisi kuitenkin käymään, Suomi on sitoutumassa maksamaan muidenkin velkoja. Lopulliset kustannukset ovat siis nekin vain arvailuja.

Arvoisa rouva puhemies! Herääkin kysymys: miten näin vaillinaisilla tiedoilla on ylipäätään mahdollista hyväksyä näin massiivinen paketti, joka kaiken lisäksi muuttaa unionin luonnetta pysyvästi? Päätöksenteon tueksi ei Suomessa riitä tieto, että tulonsiirtoja saavat maat hyötyvät, sillä se on itsestään selvää. Päätöksenteon tueksi ei myöskään riitä se tieto, että esimerkiksi Saksa hyötyy, kun etelän valtioita tuetaan yhteisvoimin avokätisesti. Pelkkä Suomen vientivetoisuuden toitottaminen ei voi toimia verukkeena, sillä sekään ei meitä velvoita olemaan mukana järjettömissä hankkeissa hinnalla millä hyvänsä. Harvoin on aiemmin nähty järkevänä elvyttävänä politiikkana sitä, että elvytetään naapuritaloutta, jotta ne ostaisivat meiltä lisää. [Juha Mäenpää: Että ne tekis halvemmalla mopoauton!] — — Niin. — Koska todellisia lukuja vaikutuksista ei ole esittää, onkin selvää, että elpymispaketin perimmäinen tarkoitus ei ole auttaa Suomen taloutta. Sen todellinen tarkoitus on viedä Suomi mukaan liittovaltiomaisempaan unioniin. Siksi hallitus ei ole erityisen kiinnostunut siitä, ovatko elpymispaketin vaikutukset Suomelle plus- vai miinusmerkkiset.

Arvoisa rouva puhemies! Euroopan komission mukaan elpymisrahasto on suunniteltu tasoittamaan taloudellisia eroja jäsenvaltioiden välillä. Toisin sanoen sen ei siis ole tarkoituskaan olla kaikkien valtioiden kannalta taloudellisesti järkevä. Kyse on viime kädessä siitä, halutaanko Suomen olevan mukana EU:ssa, joka taloudellisen hyödyn sijaan merkitsee yhteisvastuuta ja miljardien tulonsiirtoja etelään.

Kun paketin taloudellisesta merkityksestä keskustellaan, on myös esitetty argumentteja siitä näkökulmasta, että paketin hylkääminen voisi ajaa markkinat syöksyyn, jonka vaikutukset heijastuisivat myös Suomeen. Siinä samassa vedotaan siihen, kuinka elpymispaketti rauhoitti markkinat. Tässä yhteydessä on syytä muistaa, että markkinat eivät varsinaisesti rauhoitu tai koe muitakaan eläimellisiä tunteita, vaikka markkinoiden toimintaa saatetaan niiden avulla kuvatakin. Markkinat tekevät käytännössä sitä, mikä on niille ominaista ja minkä ne osaavat: ne hinnoittelevat. Markkinat hinnoittelevat kaikkea mahdollista, mitä markkinoilta löytyy. Jos makkaran kysyntä kasvaa ja tarjonta pysyy samana, sen hinta nousee. Jos työntekijän osaamistaso nousee muihin verrattuna, markkinoilla hänen palkkauksensa hinnoitellaan aiempaa korkeammaksi. Jos asuntolainaa hakevan henkilön maksukyky ja vakuudet paranevat, hänen saamansa lainakorkotarjous alenee. Jos valtion maksukyky ja vakuudet paranevat, myös sen valtiolainojen korkotaso laskee. Ja valtionhan maksukyky sekä vakuudet paranevat, jos sillä on jatkossa uusia, maalle itselleen ilmaisia tulonlähteitä ja takaajia.

On siis syytä muistaa, että vaikka markkinoiden rauhoittuminen on hyvä asia, se harvoin toimii taikasauvaa heilauttamalla. Markkinoita voidaan rauhoittaa erilaisilla toimilla, ja kyse onkin nyt siitä, että vaikka me perussuomalaisetkin näemme markkinoiden rauhallisuuden olevan hyvä asia, näemme tämän markkinoiden rauhoittamiseen kyhätyn paketin olevan kaikkea muuta kuin hyvä asia. Tavoitteena ei siis ole syöstä markkinoita tarpeettomasti turbulenssiin vaan syöstä tässä vaiheessa tämä Suomen ja Euroopan kannalta huono paketti suohon ja siten välttää tulevatkin turbulenssit.

Arvoisa rouva puhemies! Palatakseni vielä näihin paketin elvyttäviin vaikutuksiin: On syytä tarkastella erityisen kriittisesti sitä, millä talousargumenteilla tätä pakettia koetetaan meille myydä välttämättömänä. Eli onko kyseessä todella vientivetoista Suomea vauhdittava paketti, niin kuin meille väitetään toistuvasti?

Huhtikuussa taloustieteen tutkija Juha Tervala Helsingin yliopistosta analysoi Talouselämän kirjoituksessa paketin vaikutuksia varsin kriittiseen sävyyn. Olen poiminut muutamia sitaatteja, joihin kaikkien kansanedustajien olisi syytä kiinnittää huomiota:

”Suomessa hallitus on myynyt tämän kansalaisille elvytyspakettina. On sanottu, että se elvyttää Suomen vientiä. Se on mielestäni varsin kummallinen argumentti. Paketilla haluttiin tasapainottaa elpymistä EU-alueella ja tukea heikompia jäsenmaita, joilla ei ole varaa tehdä finanssipoliittista elvytystä. Ei tätä ole laadittu Suomen elvyttämiseksi vaan Etelä-Euroopan elvyttämiseksi Pohjois-Euroopan jäsenmaiden tulonsiirroilla. Tulonsiirtojen hyöty voisi olla se, että ne tasapainottavat kehitystä euroalueella, mikä luo vähän vakaamman rahaliiton.

Ikävä totuus on, että kaikkien paketin nettomaksajien vuosittaisiin EU-maksuihin tulee vuosina 2028—2058 korotus. Kun se menee maksuun, se heikentää Suomessa kotimaista kysyntää. Lisäksi se heikentää kysyntää Suomelle tärkeissä vientimaissa, jotka ovat myös nettomaksajia.

Suomi saa paketista 2,1 miljardia euroa kuuden vuoden aikajänteellä. Se tarkoittaa noin 350:tä miljoonaa euroa vuodessa. Suomen bruttokansantuote on noin 240 miljardia euroa, joten elvytysrahat ovat vuodessa 0,15 prosenttia meidän bruttokansantuotteestamme. Suomen kaltaisissa maissa näin pienellä elvytyksellä ei ole juuri mitään vaikutusta.

Suomen maksuosuus paketista on noin 6,6 miljardia euroa. Se on rahaa, joka meillä olisi muuten ollut käytettävissä itse valitsemiimme kohteisiin.

Pahoin pelkään, että mitä vähemmän kehittynyt maa on EU:n mittakaavassa, sitä todennäköisempää on, että osa elvytysrahoista päätyy vääriin käsiin. Niitä käytetään tehottomasti, ja osa saattaa mennä korruptioon tai jopa rikollisjärjestöille.

Olen tehnyt tutkimusta julkisista investoinneista. Rahojen väärinkäyttö on ihan merkittävä uhka. Saatetaan rakentaa tarpeettomia asioita, kuten Espanjan tyhjät lentokentät.

Elvytysraha ei tipu taivaasta, se on velkaa, joka pitää maksaa takaisin. Se on veronmaksajien rahaa, ja sitä pitäisi valvoa tarkasti, jotta se palvelee tarkoitustaan.

Tämä oli merkittävä askel Euroopan unionissa. Minusta on epäuskottavaa, että tämä jäisi ainutkertaiseksi tapaukseksi. Esimerkiksi luottoluokittajat näkivät tämän heti pysyvämmäksi ratkaisuksi.

Kun 2010-luvulla tietyt euromaat ajautuivat ongelmiin, vahvemmat jäsenmaat tulivat apuun. Nyt tultiin apuun ennaltaehkäisevästi. No bail-out -klausuuli on täysin kuollut.

EU:n perussopimus kieltää velanoton. Siksi velkaa otetaan erillisrahaston välityksellä. EU yrittää kiertää omia sääntöjään."

Näin lausui viime huhtikuussa taloustieteen tutkija Juha Tervala Helsingin yliopistosta.

Mitkä ovat sitten EU:n linjaukset tämän elpymispaketin käytöstä? Arvoisa rouva puhemies, jos suomalaisen korvaan kuulosti vielä jokin aika sitten siltä, että tiukemmalle ei voi enää ruuvia kääntää ilmastohankkeissa ja vihreässä siirtymässä eikä kunnianhimoa voisi enää nykyisestä lisätä, tämä osoittautui sittemmin vääräksi tiedoksi. Nimittäin kyllä voidaan, kun se tehdään surutta otettavalla velkarahalla, joka elpymispaketin muodossa lingotaan pitkin Eurooppaa. Elvyttävässä politiikassa suotavana oletuksena olisi, että suvereeni, itseään elvyttävä maa saisi myös itse päättää, mihin kohteisiin rahaa kannattaa käyttää. Näin ei kuitenkaan ole. EU on nimittäin linjannut jo valmiiksi, että 37 prosenttia on kohdistettava ympäristö- ja ilmastohankkeisiin. On toki siinä mielessä hienoa, että muutkin maat osallistuisivat päästöjen vähennyksiin eikä Suomen tarvitsisi omilla päästövähennyksillään kompensoida muiden maiden päästölisäyksiä, niin kuin tähän asti on vaikuttanut olevan suuntauksena. Muiden maiden päästövähennysten soisi kuitenkin tapahtuvan muutoin kuin Suomen kustantamana.

Mikä sitten on Suomen ohjelma EU:n elpymispaketin käyttämiseksi? Arvoisa rouva puhemies, Suomessakin kuitenkin tullaan rahoja käyttämään yhä kiristyviin päästövähennyksiin. Valtiovarainministeriön alustavassa suunnitelmassa 822 miljoonaa euroa Suomen saamasta osuudesta ollaan osoittamassa vihreään siirtymään. Seuraavaksi suurimman osan on saamassa työllisyys ja osaaminen, yhteensä 636 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveyspalveluihin jaetaan 400 miljoonaa euroa ja digitalisaatioon 217 miljoonaa euroa. Nämä Suomen käyttöön tulevat varat on siinä mielessä syytä ottaa huomioon taloudenpitoa ajatellen, että tässä elpymispaketin yhteydessähän entisestään elvytetään velkarahalla. Kun hallitus elvyttää omilla toimillaan tarpeettoman pitkään, ollaan siihen lyömässä vielä päälle näitä elpymispaketin myötä kasvavia vastuita ja elvytyseuroja.

Arvoisa rouva puhemies! Joukko korkean profiilin vaikuttajia avasi 25. tammikuuta 2021 myös laajemmin sitä, kuinka EU:n elpymisrahasto on todellisuudessa tulonsiirtorahasto. Siteeraan nyt heidän perusteellista kirjoitustaan, jonka ovat laatineet valtiotieteiden tohtori ja kauppatieteiden maisteri Tuomas Malinen, valtiotieteiden tohtori Peter Nyberg, valtiotieteiden tohtori Heikki Koskenkylä, filosofian tohtori Eija-Riitta Korhola, diplomi-insinööri ja kauppatieteiden maisteri Stefan Törnqvist, kauppatieteiden maisteri ja Master of Business Administration Sami Miettinen sekä valtiotieteiden kandidaatti Manolis Huuki:

”Käymme tässä tiivistäen läpi, mikä EU:n ehdottama elpymisrahasto käytännössä on ja mitä se tarkoittaa Suomelle ja suomalaisille. Tarkoitus on tarjota aiheesta riippumatonta tietoa kansalaisille ja herättää keskustelua.

Syistä, jotka selviävät jäljempänä, on elpymisrahaston tärkeimpiä vaikutuksia tulojensiirto jäsenmaiden välissä. Siksi olemme, muodollisuuksista välittämättä, päättäneet kutsua rahastoa tulonsiirtorahastoksi. Käytännössä rahasto avaa tien fiskaaliunioniin.

Ehdotetun rahaston koko on 750 miljardia euroa, joista 390 miljardia jaetaan tukina ja 360 miljardia lainoina. EU:n ottama velka maksetaan takaisin pääosin jäsenmailta kerätyillä korkeammilla jäsenmaksuilla sekä uusilla EU-veroilla vuosina 2028—2058. Rahaston elvytysvaikutus on todennäköisesti mitätön, koska se suuntaa rahoitusta tuottamattomiin kohteisiin, minkä lisäksi rahasto on väitettyihin vaikutuksiin nähden liian pieni. Rahasto rikkoo useita EU:n perussopimuksen artikloja. Rahasto tulee päätettäväksi Suomen eduskuntaan todennäköisesti helmikuussa 2021. Jos rahasto hyväksytään eduskunnassamme, vie se Suomen tulonsiirtounioniin. Rahastosta pääsee pois ainoastaan eroamalla Euroopan unionista. Sen, joka tätä kaikkea haluaa vastustaa, on syytä kiireesti viestittää vastustuksestaan kansanedustajille.

Eduskuntakäsittelyyn tulevan ehdotuksen mukaan EU-komissio ottaa, budjettinsa ulkopuolella olevan erillisen rahaston kautta, markkinoilta lainaa enintään 750 miljardin euron edestä ja jakaa varat vuosina 2021—2023 EU:n budjetin kautta jäsenmaille. Varoista jaetaan 390 miljardia euroa lahjoina/tukena ja 360 miljardia lainoina. Jokainen maa laatii komission valvoman suunnitelman rahojen käytöstä. Jollei suunnitelmaa noudateta, voidaan varojen jako keskeyttää.

EU siis laskee liikkeelle velkaa ensivaiheessa 750 miljardia euroa. On vielä epäselvää, minkälaisia velkainstrumentteja EU käyttää. Suomi ja muut maat takaavat EU-budjetin kautta velan ja siten myös EU:n budjettialijäämän tulevan rahoituksen. Ennen kuin jokainen jäsenmaa on parlamentissaan tämän hyväksynyt, rahasto ei voi toimia.

EU maksaa ottamansa velan takaisin jäsenmailta kerättyjen lainojen takaisinmaksujen, eli pääoma plus korot, korkeampien jäsenmaksujen ja/tai EU-tasoisten uusien verojen avulla. Uudet EU-maiden kansalaisten epäsuorasti tai suoraan maksamat verot voisivat koskea esimerkiksi digitaloutta ja muovin tai hiilen käyttöä.

Jäsenmaat ovat käytännössä yhdessä vastuussa varojen takaisinmaksusta, mutta niiden omissa budjeteissa lisävelka ei silti näy. Esimerkiksi Suomessa elvytysrahaston ottamaa velkaa ei tällä hetkellä huomioida budjetissa, mutta sen osittainen palautus huomioidaan, melko käsittämättömästi, tulona, eli saamme reilut 2 miljardia. Ilmeisesti ajatuksena on, että se maksetaan takaisin sitten joskus.

Suomen osuus rahaston veloista on yhteensä noin 6,5 miljardia euroa, mikä maksetaan takaisin korkoineen alkaen vuodesta 2028 aina vuoteen 2058 saakka. Rahastossa ei toisin sanoen ole lähtökohtaisestikaan kyse lyhyestä tai väliaikaisesta muutoksesta EU:n toimintaan. Rahaston tuista Suomi saa noin 2,7 miljardia euroa. Tuki maksetaan lähivuosina, mutta koko velka korkoineen maksetaan suomalaisten tulevilla tuloilla eli veroilla.

Voidaan arvioida, että Suomen maksuosuus rahastosta tulee korkoineen, jotka alkavat juosta heti, kun velka on otettu, ja maksuineen asettumaan 7 ja 8 miljardin euron väliin. Tämä on kuitenkin vain arvio, koska Euroopan unionin myöntämien lainojen korkoa ei vielä tiedetä eikä ole tiedossa, ottaako Suomi EU:n tarjoamaa lainaa. Alustavien tietojen mukaan EU:n lainojen korko olisi korkeampi kuin mitä Suomi itse maksaisi velasta, joka olisi otettu omissa nimissämme.

Jäsenmaan ajautuessa maksukyvyttömäksi muiden maiden vastuu rahastosta saa sopimuksen mukaan nousta korkeintaan kaksinkertaiseksi. On kuitenkin lähtökohtaisesti selvää, että rahaston velalle on aina löydettävä maksaja. Jollei valtioille sovittua maksukattoa ylitetä jonkin jäsenmaan ajautuessa maksukyvyttömyyteen, joutuvat kansalaiset maksajiksi jollain toisella tavalla, kuten korkeampina EU-veroina/-maksuina tai pidempiaikaisina korollisina lainoina, jotka maksetaan verotuloistamme.

Maksujen maksimiraja pitää siten vain, jos jäsenvaltiot eivät ajaudu maksuvaikeuksiin seuraavien 30 vuoden aikana. Ottaen huomioon, että viimeisten kymmenen vuoden aikana viisi euromaata, Espanja, Irlanti, Kreikka, Kypros ja Portugali, on ajautunut maksuvaikeuksiin, tätä oletusta ei voida pitää realistisena.

390 miljardin euron lahjoitusosuudesta jaetaan 312,5 miljardia alla esiteltävien kriteereiden mukaan. Loput 77,5 miljardia euroa kanavoidaan erilaisten rahastojen, kuten maaseudun kehittämisrahaston ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston, kautta.

70 prosenttia rahaston 312,5 miljardin euron avustuksista jaetaan väestömäärän, asukasta kohden mitatun bruttokansantuotteen sekä vuosien 2015—2019 työttömyysasteen mukaan. Käytännössä tämä tarkoittaa, että köyhät, väestöltään suurimmat jäsenmaat, joissa on ollut korkea työttömyys vuosina 2015—2019, saavat suurimmat avustukset. Lopun 30 prosentin avustuksien jakokriteerit ovat vuoden 2020 bruttokansantuotteen pudotus, vuosien 2020 ja 2021 bruttokansantuotteen kokonaispudotus, käänteinen asukasta kohden mitattu bruttokansantuote sekä väestömäärä.

Rahaston jakoperusteet eivät toisin sanoen edes pääosiltaan yritä kattaa koronavaikutuksia, vaan kyseessä ovat suorat tulonsiirrot rikkailta köyhemmille ja talousasiansa huonosti hoitaneille jäsenmaille. Tämän vuoksi rahaston oikeampi nimitys olisi tulonsiirtorahasto, koska siihen — eli tulonsiirtoihin — se ensisijaisesti pyrkii. Käytämme rahastosta tästä eteenpäin tätä nimeä.

Komission ehdotuksen perusteella suurimmat avustuksien saajat vuosina 2021—2023 olisivat: Viro noin 1 miljardi, eli se olisi noin kymmenen prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista; Kreikka 16 miljardia eli noin 18 prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista; Puola 23 miljardia eli noin kymmenen prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista; Ranska 37 miljardia, noin kolme prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista; Espanja 59 miljardia, noin 11 prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista; ja Italia 65 miljardia, mikä vastaisi noin seitsemää prosenttia valtion vuoden 2020 budjetista.

Summat ovat monissa maissa valtavia suhteutettuna niiden budjetteihin, etenkin kun huomioidaan että 70 prosenttia eli 218,75 miljardia euroa avustuksista maksetaan vuosina 2021—22 ja loput 93,75 miljardia vuonna 2023. Rahat pitää käyttää jo vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämä raha on tulossa valtioille niiden jo käynnistämien massiivisten velkaelvytysoperaatioiden päälle. Tämänkin vuoksi on epätodennäköistä, että EU-rahoille löytyy tuottavia investointikohteita.

Koska useimmat maat saavat lainarahaa markkinoilta hyvin halvalla, on todennäköistä, että komission tarjoama suhteellisen korkeakorkoinen lainaraha ei niitä suuresti kiinnosta. Kaikki jäsenmaat saavat myös tällä hetkellä lainaa kriisien hoitoon vuonna 2012 perustetusta Euroopan vakausmekanismista eli EVM:stä negatiivisella korolla. Koska lainaan liittyy ehtoja, joissa vaaditaan talousuudistuksia, EVM:n tarjoama laina ei ole kiinnostanut koronakriisistä eniten kärsiviä maita.

Sitäkin suurempi on ollut kiinnostus tulonsiirtorahaston tarjoamaan lahjarahaan, joka ei maksa mitään ja jota ei tarvitse koskaan palauttaa. Esimerkiksi Espanja ja Italia ovat jo

budjetoineet rahaston varat ennen kuin rahastosta on edes päätetty jäsenmaiden kansallisissa parlamenteissa.

Koska rahaston lahjaosa on verrattain pieni, alle kolme prosenttia EU:n bruttokansantuotteesta, ehdotuksia rahoituksen ja erityisesti tulonsiirtojen määrän kasvattamiseen ja keston pidentämiseen on odotettavissa. Voidaan myös perustellusti olettaa, että yllä mainitut maat odottavat saavansa EU:lta tulonsiirtoja myös jatkossa.

Rahaston julkilausuttu tarkoitus on elvyttää euromaiden talouksia lisäämällä investointeja muun muassa ilmastoa ja digitaalista taloutta edistäviin kohteisiin. Tavoitteena on sekä talouden elvyttäminen että muodissa olevien yhteiskunnallisten tavoitteiden edistäminen investointeja suuntaamalla. Komissio käyttääkin rahastosta nimeä Next Generation EU. EU:n olettamuksen mukaan rahaston avulla työttömyys laskee, taloudellinen ja poliittinen vakaus lisääntyy, kasvu ja hyvinvointi paranevat ja velka voidaan maksaa takaisin aikanaan ongelmitta.

EU, Suomi mukaan lukien, epäilemättä tarvitsee lisää investointeja kansainvälisesti kilpailukykyisen tuotannon lisäämiseksi. Tällaisia investointeja eivät kuitenkaan ole enää pitkään aikaan rajoittaneet rahoituksen puute tai sen kalleus. Varsinkin suuret yritykset ovat voineet helposti rahoittaa kannattavia investointeja laskemalla liikkeelle matalakorkoisia velkakirjoja kansainvälisillä pääomamarkkinoilla. Pienten yritysten pankkirahoituksen saatavuuskin on helpottunut, vaikkei samassa määrin.

Yritysten investointitoiminnan vähenemisen keskeiseksi syyksi vuosien 2007—2008 finanssikriisin jälkeisenä aikana arvioidaan useiden yritysten toimintaympäristön epävarmuus. Euroopassa pankkisektori ei myöskään koskaan ole kunnolla toipunut finanssikriisistä. Kasvavat poliittiset jännitteet ja koronakriisin torjumisen taloudelliset seuraamukset ylläpitävät epävarmuutta, mikä pitää yritysten investointihalukkuuden edelleen alhaisena. Samalla Euroopan keskuspankin EKP:n ja muiden keskuspankkien erittäin elvyttävä rahapolitiikka, eli hyvin alhaiset korot, on lisännyt niin kutsuttujen zombieyritysten määrää: ne eivät investoi, koska ne eivät pysty kattamaan velanhoitomenojaan liikevoitostaan.

Tulonsiirtorahasto perustuu ajatukseen, että julkisen vallan rahoitus ja valvonta tarvitaan suositun yhteiskuntapolitiikan kannalta hyväksyttävien investointien aikaan saamiseksi yksityisellä sektorilla. Koska yritykset joka tapauksessa toteuttavat kannattaviksi kokemansa investoinnit, tukee elvytysrahasto siten etenkin kannattamattomia tai erityisen riskialttiita yksityisiä sijoituksia julkisella rahalla. Niiden yhteiskunnallinen ja poliittinen arvo riippuu sitä, ovatko poliittiset päättäjät arvioineet yhteiskuntien tulevat tarpeet oikein vaiko eivät. Voidaan esittää perusteltuja epäilyjä, että juuri poliittiset johtajat olisivat hyviä arvioimaan oikein yhteiskunnan investointitarpeet. Komission on ylipäätään erittäin vaikea valvoa, että rahat menevät edes oikeisiin kohteisiin.

Jäsenmaissa yritykset tai julkiset yhteisöt tulevat todennäköisesti esittämään elvytysrahoilla tuettaviksi etupäässä hankkeita, jotka muutenkin aiotaan toteuttaa mutta jotka eivät ole vielä käynnistyneet. Jos nämä toteutetaan elvytysrahoilla, on rahaston tavoitteet nimellisesti saavutettu, vaikka yritykset käyttäisivät näin vapautetut rahoitusvaransa muuhun. Jos varat käytetään taseen vahvistamiseen tai osingonjakoon, jää työllisyysvaikutus lyhyellä aikavälillä syntymättä. Tällöin elvytysraha on yksinkertaisesti lisäys vastaanottajien käytettävään tuloon eikä viime kädessä vaikuta juurikaan hyväksyttyjen hankkeiden kokonaismäärään.

Käyttäessään rahaston varoja julkisiin investointeihin valtio tukee kotimaista kysyntää samalla tavalla kuin jos olisi sen tehnyt itse hankkimillaan lainavaroilla. Koska kaikki EU-

maat saavat tällä hetkellä edullista lainaa rahoitusmarkkinoilta ja koska EVM tarjoaa EU-valtioille tällä hetkellä lainaa negatiivisella korolla, rahastolla ei ole mitään taloudellisia perusteita.

Tulonsiirtorahaston julkilausuttu idea on, että jäsenvaltiot tukirahoillaan synnyttävät nimenomaan viranomaisten taholta hyväksyttäviä investointeja ja toimintaa, jotka eivät muuten olisi nähneet päivänvaloa. Tämä kiihdyttäisi kasvua ja parantaisi työllisyyttä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Kuten yllä on selitetty, käytännössä lisärahoitus tulee todennäköisesti kohdistumaan heikkotuottoisiin yksityisiin tai pelkästään julkisiin hankkeisiin. Niiden vaikutus kasvuun ja työllisyyteen on vähäinen ja hidas. Taloutta elvyttävää vaikutusta ei voidakaan taata.

Rahasto on myös pieni suhteessa EU:n jäsenmaiden talouksiin. Rahasto on myös pieni verrattuna EKP:n ylläpitämään ja valtioiden menoja mahdollistavaan rahavyöryyn, jonka se on toteuttanut erilaisten velkakirjojen osto-ohjelmien kautta. Rahasto ei myöskään ratkaise euroalueen perusongelmaa, joka on Italian ja Espanjan julkisen velan kestämätön taso.

Jotkut valtiot saavat siis liian paljon rahaa kerralla investoidakseen ne tuottavasti, mutta rahasto ei myöskään pyri ratkaisemaan tiettyjen jäsenmaiden pitkäaikaisia talousongelmia eikä sen kokoluokka riitä näiden maiden ylivelkaantuneisuuden hoitoon. Rahasto onkin paradoksaalisesti yhtä aikaa sekä liian iso että liian pieni. Tämä epäsuhta luonnollisesti heikentää sen elvyttävää vaikutusta, joka vain kannustaa taloutensa huonosti hoitaneita maita vaatimaan jatkossa lisää tulonsiirtoja. Tämän vuoksi rahastosta todennäköisesti tulee pysyvä osa EU:ta.

Kiireellisemmäksi kuin yritysten investointien edistäminen voi useissa jäsenmaissa nousta pankkien maksukyvyn varmistaminen. Euroopan pankkiviranomaisen johtaja José Manuel Campa totesi toukokuussa, että rahaston 500 miljardin tuolloin avustuksina jaettavaksi suunniteltu osa pitäisi käyttää kokonaisuudessaan Euroopan pankkien pääomittamiseen. Tällaista lausuntoa pankkivalvojalta voidaan pitää erittäin poikkeuksellisena ja hyvin huolestuttavana. Pelkästään Italian pankkien pääomitustarpeeksi arvioitiin kesällä 300—400 miljardia euroa. Summa on nyt todennäköisesti merkittävästi suurempi. Eurooppaa uhkaa pankkikriisi.

Rahaston varsinainen tarkoitus onkin aivan toinen, eli tulonsiirtomekanismin luominen, kuin EU-talouksien ratkaiseva elvyttäminen, ja sen elvytyskykyä voidaan perusteellisesti pitää hyvin vaillinaisena. EU:n esittämä arvio, että rahasto johtaisi Euroopan talouskasvun merkittävään nopeutumiseen, on paikkansa pitämätön ja tarkoituksellisesti harhaanjohtava.

Tulonsiirtorahaston todellinen merkitys on, että se muuttaa EU:n toimintaperiaatteita. Se lisää EU-jäsenmaiden yhteisvelkaa ja niiden välisiä tulonsiirtoja. Se myös sitoo muutettuja toimintaperiaatteita vastustavat jäsenmaat uusilla maksuvelvoitteilla lujemmin uuteen Euroopan unioniin. Se lisäksi perustavalla tavalla muuttaa EU:n tulonsiirtojen luonnetta, jotka aikaisemmin ovat koostuneet lähinnä EU-tason maataloustuista.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) artikla 125 toteaa, että unioni ei ole vastuussa eikä ota vastatakseen sitoumuksista, joita jäsenvaltioiden keskushallinnoilla, alueellisilla, paikallisilla tai muilla viranomaisilla, muilla julkisoikeudellisilla laitoksilla tai julkisilla yrityksillä on edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta vastavuoroisten taloudellisten takuiden antamista tietyn hankkeen yhteiseksi toteuttamiseksi.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että EU ei saa vastata jäsenvaltioiden budjettialijäämistä, eli se ei saa jakaa niille tulonsiirtoja, kuten avustuksia, valtion maksuaseman parantamiseksi. Käytännössä tämä kieltää fiskaaliunionin synnyttämisen, missä maat alkaisivat ottaa laajaa vastuuta toistensa julkisen talouden hoidosta. Ehdotetun rahaston varat maksetaan valtioille, mikä vapauttaa niiden budjeteista varoja muuhun toimintaan. Rahat myös jaetaan ensisijaisesti perustuen maiden välisiin talouseroihin. Kyseessä on siis puhdas tulonsiirto. Tätä asiaa ei voi taloustieteellisesti kiistää. Sen takia rahasto rikkoo SEUTin artiklaa 125.

EU:n perussopimusten artiklan 310 mukaan budjetin tulojen ja menojen on oltava tasapainossa. Tämä tarkoittaa, ettei budjetin menopuolta saa rakentaa velalle, niin kuin ehdotetussa rahastossa on tapahtumassa.

Artiklan 122 mukaan perussopimusten periaatteista voidaan poiketa esimerkiksi luonnonkatastrofien tai poikkeuksellisten tapahtumien seurauksena. Juuri tähän mahdollisuuteen on komissio nyt vedonnut. Oikeusoppineet esimerkiksi Saksassa ovat kuitenkin huomauttaneet, että artikla on kyseenalainen peruste tulonsiirtorahastolle, koska se koskee katastrofiapua yksittäisten maiden kohdalla. EU:n budjetin rakentamista velalle ei voi sillä perustella.

Juha Jokela, Markku Kotilainen, Teija Tiilikainen ja Vesa Vihriälä toteavat EU:n suuntaa hahmotelleessa vuonna 2014 julkaistussa raportissaan, että fiskaaliunionin rakenteiden luominen edellyttää muutoksia perussopimuksiin. Tätä aikaisemmin selkeänä pidettyä tulkintaa, johon perustuslakivaliokuntamme kesäkuussa 2020 yhtyi, ollaan nyt käsittämättömällä tavalla ohittamassa sekä komissiossa että hallituksessamme.

Rahasto myös palkitsee suuria, jo kauan talouspoliittisesti huonosti onnistuneita jäsenmaita, kuten varojen jakokriteereistä käy ilmi. Siinä mielessä rahastossa on kyse tulonsiirtounionin, toisin sanoen fiskaaliunionin, luomisesta EU:n sisälle. Yllä mainitut perussopimuksen kiellot tukevat käsitystä, ettei yksikään jäsenmaa ole tähän sitoutunut EU:hun liittyessään.

Mikään ei viittaa siihen, että jäsenmaiden talouspolitiikka olisi radikaalisti muuttumassa tulonsiirtoja ja rahoitusavun tarvetta vähentävään suuntaan. Edessä onkin todennäköisesti lisää kriisejä, jotka käytettäneen rahaston käyttöiän pidentämiseen ja laajentamiseen. Muun muassa Saksan sosiaalidemokraatit sekä EKP:n pääjohtaja Christine Lagarde ovat jo ehdottaneet, että rahastosta tulee pysyvä osa EU:ta.

Olisi sinisilmäistä olettaa, että nämä painavat puheenvuorot EU:ssa ohitettaisiin ja että kriisejä ei tulisi jatkossa lisää. Rahastoa tultaisiin hyvin todennäköisesti käyttämään myös jatkossa, eli siitä tulisi pysyvä osa EU:ta. Tämä herättää kysymyksen: miten siitä pääsisi pois? [Mika Niikko: Ei mitenkään, ei pääse pois!]

Koska rahasto luodaan tavallisella EU-asetuksella, se sitoo jokaista jäsenmaata niin kauan kuin asetus on voimassa ja maa on EU:n jäsen. EU:n komission antama asetus astuu voimaan ilman, että maiden parlamentit säätävät siitä lakia.

Vaikka itse rahasto syntyy asetuksella ja jäsenmaiden määräenemmistön kannatuksella, vaatii päätös sen rahoittamisesta eli rahaston kyvystä ottaa velkaa jäsenmaiden yksimielisyyttä ja siten jokaisen maan parlamentin hyväksynnän. Jos yksikin jäsenmaa kieltäytyy rahaston rahoittamisesta, rahasto ei voi ottaa yhteisvastuullista velkaa. Rahastoa haluavien jäsenmaiden pitäisi tällöin viime kädessä luoda rahasto EU-säädösten ulkopuolella, esimerkiksi maiden välisellä sopimuksella. Tästä keskusteltiinkin Puolan ja Unkarin vastustaessa rahaston ehtoihin kirjattua oikeusvaltioperiaatetta.

Koska rahasto on perustettu EU-asetuksella, siitä ei voi erota sen jälkeen, kun se on perustettu ja sen rahoitus on hyväksytty kansallisessa parlamentissa. Ero rahastosta olisi mahdollista vain EU-eron yhteydessä, jolloin eroavalta maalta joka tapauksessa vaadittaisiin jo tehtyjen sitoumusten hoitamista, kuten Britannialta brexitin tapauksessa.

Suomelle tämä tarkoittaa, että jos rahastolle hyväksytään rahoitus eduskunnassamme, pääsemme siitä eroon ainoastaan eroamalla EU:sta. Maksuista emme välttämättä pääse eroon edes silloin, koska olisimme niihin eduskunnan päätöksellä sitoutuneet. Käytännössä rahastosta eroaminen vaatisikin sekä EU-eron että maksukyvyttömäksi julistautumisen.

Varmin tapa 'erota' rahastosta ja vähentää riskiä joutua vähitellen kasvavien tulonsiirtopäätösten kohteeksi onkin olla hyväksymättä sen rahoitusta eduskunnassamme. Eduskunnan tulevankin vastustuskyvyn parantamiseksi olisi hyvä, että jo nykyisestä, pitkälle ehtineestä ehdotuksesta käytäisiin vilkas ja kriittinen julkinen keskustelu."

Arvoisa rouva puhemies! Suomessa on totuttu käymään keskustelua siitä, kuinka suureksi jäsenmaksumme on ajan myötä kasvanut ja mitä sillä saadaan vastineeksi. Tällainen tulorakenne, että EU kerää jäsenmaksuna valtioilta tuloja, on ehkä jossain määrin hillinnyt unionin budjetin kasvuhaluja. Tulevaisuudessa tilanne ei kuitenkaan enää välttämättä ole näin. Elpymispaketin yhteydessä on esitetty, että jatkossa EU voisi hankkia tuloja erinäisin veroratkaisuin. Tässä ensi vaiheessa puhutaan esimerkiksi muoviverosta, jonka ei sanota kuitenkaan olevan vero. Yhtä kaikki, EU:lla vaikuttaa olevan yhä kasvava tarve päästä jäsenmaiden kansalaisten kukkarolle ilman, että valtiot itse päättäisivät siitä, miten kansalaisiltaan veroeurot keräävät. Syy, miksi tämä on äärimmäisen ongelmallista, on se, että jos EU:lle lähdetään pala kerrallaan rakentamaan verotusoikeutta, on kierre valmis ja loputon.

Avatakseni hieman tätä ongelmaa suomalaisen veronmaksajan näkökulmasta siteeraan seuraavaksi Veronmaksajain Keskusliiton toimitusjohtajan Teemu Lehtisen kommentteja, joita hän viime vuoden heinäkuussa esitti MTV:n haastattelussa tätä elpymispakettia ja sen yhteydessä esitettyjä verotuskaavailuita koskien: "Yhteiset velat EU:n piikkiin ja EU:n budjettia vastaan ovat ihan uusi piirre. Voi sanoa, että pikkuinen askel fiskaali- ja liittovaltion suuntaan otettiin. Siinä mielessä pirulle on annettu pikkusormi. Veronmaksajan kannalta on huolestuttavaa, koska valtio ja kunnat jatkavat myös kasvamistaan ja sinne päälle tulisi liittovaltio. Jatko ratkaisee sitten, miten tässä käy." "Mikään näistä kansallisista veroista ei alene, jos EU-tasolle tulee uutta verotusta. Nimenomaan EU:n verotusoikeus on herkkä kysymys, jos siihen suuntaan mentäisiin. Jos EU:n talous kasvaa, niin sitä kautta julkiset menot kasvavat. Korostan, että valtio ja kunnat eivät tingi mistään tässä yhteydessä. Pikkuhiljaa on riski, että myös verotus kiristyy." "Ensi vuoden alussa on tulossa niin sanottu muovivero, jossa osa Suomen jäsenmaksusta laskettaisiin muovijätteen määrän perusteella. Se ei ole vielä vero, mutta paketissa esitetään useita ideoita EU-tason veroiksi. Siellä on digi- ja finanssialan transaktioveroa sekä hiilitulleja. Näitä kun ruvetaan säätämään, niin ne ovat uutta verokuormaa kaikkien nykyisten verojen päälle." "Itse suhtaudun hyvin kielteisesti EU-tason verotusoikeuteen. On parempi, että Suomi ja muut valtiot verottavat ja rahoittavat EU:ta ja EU:n menot pidetään matalina. Se on parempi tapa, jos ei jatkuvasti haluta kiristyviä veroja."

Myös kokoomukselle tärkeäksi muodostunut valtiovarainvaliokunnan mietintö sivusi näitä verotuksellisia kysymyksiä kahdessa lausumassa. Näitä lausumia oli siis yhteensä kahdeksan kappaletta, mistä mainitsin jo aiemmin puheessani. Verotuksellisesta näkökulmasta merkityksellisimmät ovat kohdat 6 ja 7. Eli 6: "Eduskunta edellyttää, että Suomi noudattaa vakiintuneita veropoliittisia kantojaan eikä hyväksy Suomelle haitallisia ylikan-

sallisia veroja. 7: ”Eduskunta edellyttää, että Euroopan unionin uusien varojen järjestelmän kehittäminen ei johda Suomen kokonaisveroasteen nousuun.”

Kun EU:n kohdalla on niin monesti nähty se, johon Eduskuntatutkimuksen keskuksen johtaja Markku Jokisipiläkin viittasi tämän valtiovarainvaliokunnan mietinnön kohdalla, että pykäliä, rajoja, esteitä, sopimuksia ja kaikkia muitakin mahdollisia voidaan tarpeen tullen kiertää, niin näidenkään lausumien en näkisi siksi olevan sellaisia, jotka mahdollistaisivat suomalaisen veronmaksajan levolliset yöunet. Päinvastoin ei olisi ihme, jos yöunia häiritsemään hiipisivät pikkuhiljaa jos jonkinmoiset painajaiset: Kuntien kehnon taloustilanteen sanotaan kasvattavan verotustarpeita. Valtion holtiton rahankäyttö ei ainakaan kevennä tulevaisuuden verotaakkaa. Maakuntaveroakin esitetään, ja nyt puhutaan jo EU-tason verotuksesta. Jos näiden jälkeen vielä jotain palkasta jäisi käteen, olisi sekin viimeistään tiessään, kun palkkapäivänä kurvaa bensapumpun kautta töistä kotiin. Tässä valtiovarainvaliokunnan mietinnön lausumien 6. kohdassa mainittu verotuksen haitallisuuskin on kovin häilyvä käsite, joka jättää paljon arvailujen varaan siitä, minkälaista verotusta ylipäätään pidetään haitallisena ja mitä pidetään ei-haitallisena. Voidaanko sitä tulkita siten, että veron haitallisuuden arviointi riippuu siitä, kuka milloinkin on hallitusvastuussa? Esimerkiksi jos vaikkapa vihreät haluaisivat ylikansallisen lisäveron dieselille, eivät he luultavasti näkisi sitä haitallisena ylikansallisena verona, mutta moni suomalainen äänestäjä ei varmasti jakaisi tätä mielipidettä. Valtiovarainvaliokunnan mietinnön lausumien 7. kohta edellyttää, että kokonaisveroaste ei siis saisi Suomessa nousta uusien varojen järjestelmän kehittämisen seurauksena. Miten sitten esimerkiksi tulkittaisiin tilannetta, jossa kokonaisveroaste pysyy samana mutta sen lisäksi tulee esimerkiksi muovimaksu ja hiilimaksu, joita ei luokiteltaisi veroiksi? Veronmaksajien näkökulmasta on kuitenkin yhdentekevää, millä termeillä mitäkin kulua nimitetään, jos tosiasia on se, että palkan ostovoima on kaiken poliitikkojen termijumppaamisen jälkeen pienempi.

Arvoisa rouva puhemies! EU:n elpymispaketin hyväksyessään jäsenmaat asettaisivat perussopimukset niin sanotusti kelluvaan tilaan. Perussopimukset voisivat tarkoittaa sitä, mitä niissä lukee ja mikä niiden henki on, mutta sen lisäksi ne voisivat niiden vastaisen tulkinnan myötä tarkoittaa myös päinvastaista. Kun sopimuksen tulkintaa aletaan muuttamaan niin, että se tarkoittaa kaikkea, se ei tarkoita enää mitään.

Tässä puheen aikana on viitattu artikloihin 125 ja 310, jotka ovat muotoiluissaan ja ilmaisuissaan yksiselitteisiä velkaunionin kieltämiseksi. Mutta niitä ei ole vielä luettu, ja nyt luen nuo lyhyet artiklat läpi eduskunnan pöytäkirjoihin, mitä niissä konkreettisesti sanotaan ja kuinka me ollaan vastoin näitä eduskuntana rikkomassa nyt EU:n perussopimuksia, kertoi tämä hieman poliittisella agendalla oleva EU:n oikeuspalvelu, niin kuin todettiin, mitä tahansa.

Ensimmäisenä artikla 125 elikkä aiempi EY-sopimuksen artikla 103: ”Unioni ei ole vastuussa eikä ota vastatakseen sitoumuksista, joita jäsenvaltioiden keskushallinnoilla, alueellisilla, paikallisilla tai muilla viranomaisilla, muilla julkisoikeudellisilla laitoksilla tai julkisilla yrityksillä on, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta vastavuoroisten taloudellisten takuiden antamista tietyn hankkeen yhteiseksi toteuttamiseksi. Jäsenvaltio ei ole vastuussa eikä ota vastatakseen sitoumuksista, joita toisen jäsenvaltion keskushallinnoilla, alueellisilla, paikallisilla tai muilla viranomaisilla, muilla julkisoikeudellisilla laitoksilla tai julkisilla yrityksillä on edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta vastavuoroisten taloudellisten takuiden antamista tietyn hankkeen yhteiseksi toteuttamiseksi.”

Sitten katsotaan vielä artiklan 310 sisältö, josta kohdat 1—5 koskettavat tätä käsiteltävänä olevaa asiaa. Eli artikla 310, joka on siis aiempi EY-sopimuksen artikla 268:

”1. Kaikki unionin tulot ja menot arvioidaan kutakin varainhoitovuotta varten ja otetaan talousarvioon. Euroopan parlamentti ja neuvosto vahvistavat unionin vuosittaisen talousarvion artiklan 314 mukaisesti. Talousarvioon otettujen tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.

2. Talousarvioon otetaan vain kyseisen varainhoitovuoden menot artiklassa 322 tarkoitetun asetuksen mukaisesti.

3. Talousarvioon otettujen menojen toteuttaminen edellyttää, että ensin on annettu oikeudellisesti velvoittava unionin säädös, joka toimii oikeusperustana unionin toiminnalle ja vastaavan menon toteuttamiselle artiklassa 322 tarkoitetun asetuksen mukaisesti, lukuun ottamatta siinä säädettyjä poikkeuksia.

4. Talousarvion kurinalaisuuden turvaamiseksi unioni ei anna sellaisia säädöksiä, joilla saattaa olla huomionarvoisia vaikutuksia talousarvioon, ellei se esitä vakuuksia sille, että näistä säädöksistä aiheutuvat menot voidaan rahoittaa unionin omilla varoilla ja artiklassa 312 tarkoitettua monivuotista rahoituskehystä noudattaen.

5. Talousarviota toteutetaan moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti. Jäsenvaltiot ja unioni toimivat yhteistyössä varmistaakseen, että talousarvioon otetut määrärahat käytetään tämän periaatteen mukaisesti.”

Jokainen pystyy käydä itse lukemassa nämä edelleen voimassa olevat artiklat EU:n sivuilta, ja sinne pääsee helposti googlaamalla eli kirjoittamalla hakukenttään esimerkiksi seuraavat sanat: EU, artikla ja sitten perään vielä se numero — ja aina löydät sinne perille. Artiklat on käännetty kaikkien jäsenmaiden kielille, joten suomenkielisen version pääset tarkistamaan fi-kuvakkeesta. Sieltä löytyvät nämä selkeät säännöt, joita eduskunta nyt meinaisi lähteä rikkomaan, jos elpymispaketin hyväksyisi.

Arvoisa rouva puhemies! Kun seuraa keskustelua, jossa puhutaan EU:sta ja tulonsiirroista, saattaa monella kansalaisella mennä pää pyörälle. Yhtäältä sanotaan, että EU ei ole tulonsiirtounioni, toisaalta sanotaan, että se on tulonsiirtounioni. Joku sanoo, että elpymispaketti ei vie EU:ta tulonsiirtounioniksi, ja neljäs sanoo, että se on vain askel kohti tulonsiirtounionia.

Tulonsiirrot ovat kuitenkin tosiasia, jota me emme tässä yhteydessä pääse pakoon, vaikka kuinka kääntelisimme. Lienee useimpien mielestä selvää, että tässä elpymispaketissa on kyse tulonsiirroista. Se ei siitä muutu miksikään. Ei edes sillä sanakikkailulla, että sanotaan unionin olevan vain unioni, joka tekee vain kertaluontoiset tulonsiirrot. On sekin tietyssä mielessä totta, että ilman tätä elpymispakettiakin EU:ssa tapahtuu jatkuvasti tulonsiirtoja, kun se harjoittaa jäsenmaksujen turvin tukipolitiikkaansa.

Arvoisa rouva puhemies! Se, mikä tässä elpymispaketissa on oleellisesti erilaista tämän keskustelun kannalta, on se, että elpymispaketin myötä tullaan avanneeksi aivan uusi luku EU:n oppikirjassa, jossa alkaa olemaan yliviivattuja periaatteita jo siinä määrin, että yliviivauskynästä alkaa loppua muste. Aiemmasta poiketen nyt ollaan avaamassa tietä sellaiselle moraalikadon sivupolulle, että heikommassa jamassa olevan jäsenmaan ei ole edes kannattavaa laittaa talouttaan kuntoon. Jos aiemmin ajateltiin, että euroalueella nähdyt lainapaketit ovat sellaisia, jotka rapauttavat hyvän taloudenpidon periaatteita, minkälainen rapauttava vaikutus onkaan tulonsiirroilla, joita ei tarvitse koskaan maksaa takaisin?

Arvoisa rouva puhemies! Olen tässä kuvannut sitä, minkälaisia elementtejä meillä on nyt varsinkin tässä EU:n elpymispakettikeskustelussa komission ja merkittävien EU-joh-

tajien suusta maalailtu. On puhuttu tosiaan ihan rehellisesti velkaunionista ja tulonsiirtounionista ja ollaan puhuttu siitä, kuinka tämä elpymispaketti, jos me sen hyväksyisimme, avasi portit ja legitimitoisi tällaisia asioita. Tähän tämä tulee johtamaan: me tullaan rakentamaan näillä päätöksillä täysverinen liittovaltio askel askeleelta, jos me ei pysähdytä ottamasta niitä askelia, mitä me nyt ollaan ottamassa.

No, entä sitten meidän perussuomalaisten vaihtoehdot tämän kaiken keskellä?

Arvoisa rouva puhemies! Usein kuulee tässäkin salissa kysyttävän, mikä on se perussuomalaisten vaihtoehto. Voisi ajatella, että viimeistään näiden viime päivien aikana käytyjen puheiden jälkeen myös perussuomalaisten ajatusmaailma ja vaihtoehdot EU-politiikan osalta olisivat kirkastuneet yhä useammalle tässä salissa istuvalle kansanedustajalle.

Me perussuomalaisissa pidämme tärkeänä sitä, että EU:ssa sovituista periaatteista pidetään...

Puhemies Anu Vehviläinen: Arvoisa puhuja! Pidän tässä kohtaa viiden minuutin teknisen tauon. Voitte jatkaa sen jälkeen puhetta, mutta pidän viiden minuutin teknisen tauon tässä kohtaa.

Arvoisa puhemies! Täällä on ilmeisesti kolme puhemiestä tässä eduskunnassa, niin mitenkä nyt on... Edustajan puheoikeuttahan ei saa rajoittaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Minä en rajaa teidän puheoikeuttanne. Te voitte jatkaa, kun minä tulen tähän hetken päästä takaisin. Minä käyn vaihtamassa maskin, ja se johtuu myös siitä, että te ette pidä tässä oman puheenvuoronne aikana maskia.

Kysyin tässä aikaisemmin juuri, onko maskeja siellä valmiina. Kun meillä on eduskunnan virkamiehistö, niin onko mitenkään mahdollista, että yksikään tässä talossa toimiva eduskunnan virkamies ei pystyisi toimittamaan tänne maskilootaa? Meilläkin on tässä, ja minä voin toimittaa teille tästä alhaalta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Minä pidän nyt viiden minuutin teknisen tauon.

Täysistunto keskeytettiin kello 0.02.

Täysistuntoa jatkettiin kello 0.06
[Puhuja odotti puhujakorokkeella tauon ajan]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tynkkynen voi jatkaa puheenvuoroaan.

Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! On sekin tietyssä mielessä totta, että ilman tätä elpymispakettiakin EU:ssa tapahtuu jatkuvasti tulonsiirtoja, kun se harjoittaa jäsenmaksujen turvin tukipolitiikkaansa, mutta se, mikä tässä elpymispaketissa on oleellisesti erilaista tämän keskustelun kannalta, on se, että elpymispaketin myötä tullaan avanneeksi aivan uusi luku EU:n oppikirjassa, jossa alkaa olemaan yliviivattuja periaatteita jo siinä määrin, että yliviivauskynästä alkaa loppua muste. Tähän jäin, ja sen jälkeen siihen perussuomalaisten vaihtoehtoon:

Me perussuomalaisissa pidämme tärkeänä sitä, että EU:ssa sovituista periaatteista pidetään kiinni eikä rakenneta sellaisia ratkaisuja, joiden seuraukset ovat haitallisia viimeistään pitkällä aikavälillä. Jos sellaisia ratkaisuja esitetään, perussuomalainen linja on, ettei niitä tule hyväksyä. Kokoomukselle saattaa tulla yllätyksenä, että näinkin selkeä linja on mahdollinen. On itseni mielestä hämmästyttävää, ettei tälle perussuomalaisten linjalle löydy laajempaa, puoluerajat ylittävää yhteisymmärrystä tästä salista. Erityisen hämmästyttävää siitä tekee se, että nämä periaatteet tuntuivat ennen olevan sellaisia, joita pidettiin itsestäänselvyytenä useimpien poliitikkojen keskuudessa. Näkisinkin tärkeänä, että EU:n suunta käännettäisiin sellaiseksi, jollaisena se on aiemmin ollut toimiva: ei liitoksissaan natiseva ja savuttava tulonsiirtoaparaatti, joka käyttää polttoaineenaan yksi kerrallaan tulipesään lentäviä periaatteitaan.

EU:n tulisi aiemmin sovittujen periaatteiden puitteissa olla taloudellinen yhteenliittymä, joka palvelee kaikkien etua ja joka ennen pitkää vaurastuttaa koko Eurooppaa. EU:n ei tule olla sellainen toimija, joka ottaa jonkun maan vaurautta ja siirtää sitä toiselle. Terve EU ei ole sellainen, johon halutaan päästä tulonsiirtojen tai nettosaamisten vuoksi mukaan. Terve unioni on sellainen, johon halutaan mukaan sen tarjoamien, kaikkia hyödyttävien taloudellisten mahdollisuuksien vuoksi. Kaikkia hyödyttäviä taloudellisia mahdollisuuksia ovat esimerkiksi tavaroiden vapaa liikkuvuus, kaupan normit sekä tarpeelliset yhteiset laatustandardit. Talouttaan kannattaa laittaa kuntoon, jotta saisi jatkossakin hyötyä näistä elementeistä.

Kaikkia hyödyttävä taloudellinen mahdollisuus ei kaikista korupuheista huolimatta ole elpymispaketti tai mikään sitä muistuttava kokonaisuus. Kun elpymispakettia ja EU:n integraatiokehitystä runnotaan väkisin eteenpäin, tullaan samalla kylväneeksi pitkin mannerta sellaista eripuran siementä, joka ei missään kasvuolosuhteissa ole Euroopalle hyväksi.

Jos tällä tavoin tavoitellaan yhtenäisempää Eurooppaa, ovat keinot silloin auttamatta vääriä. Yhtenäisempi Eurooppa saavutetaan siten, että eri valtioiden väestöt kokevat unionin toiminnan oikeudenmukaiseksi, [Jussi Halla-aho: Juuri niin!] demokraattiseksi ja sellaiseksi, jonka ei nähdä loukkaavan tarpeettomalla tavalla valtioiden suvereniteettia. Nyt näissä kaikissa on puutteita, joita olisi välttämätöntä korjata, jos mielitään saavuttaa vahvempi ja yhtenäisempi Eurooppa.

Kiihtyvää integraatiota vaativien poliitikkojen puheissa on se osa totta, että yhtenäisempi Eurooppa olisi tarpeen, kun suurvaltakilpailu sekä Kiinan ja Venäjän pullistelut vaikuttavat alati voimistuvan. Jos elpymispaketti nähdään tähän ratkaisuna, on silloin syytä kuitenkin kopauttaa kompassiaan ja tarkastella uudemman kerran, mihin suuntaan on syytä EU:ta viedä, jotta tähän haasteeseen pystytään vastaamaan. Ja jos tällainen elpymispaketin hylkääminen todella syöksisi meidät ulkovaltojen kainaloon, on meidän todella syytä vakavoitua ja ryhtyä muihin uudistaviin toimiin.

Euroopan turvallisuus ei voi olla rakennettu tulonsiirtopakettien varaan, sillä silloin jokin on pielessä. Jos EU on rakennettu tulonsiirtopakettien varaan, myös silloin on jokin pielessä.

Vaikuttaa siltä, että EU:ssa ja monien suomalaistenkin poliitikkojen mielessä rankasti yliarvioidaan EU:n erinomaisuus ja aliarvioidaan kansakuntien halu olla luovuttamatta suvereniteettiaan liiaksi maansa rajojen ulkopuolelle. Brexitiä pidettiin vielä jokin aika sitten täysin mahdottomana, mutta nyt se on todellisuutta. Viimeistään sen tulisi herättää EU-politiikan osalta suomalaisia ja eurooppalaisia poliitikkoja. Britannia siis lähti tästä yhteisestä Euroopan unionista pois, koska se ei kokenut enää hyötyvänsä siitä. Brexit ei ole merkki

siitä, että nyt voidaan kääntää integraatioruuvia kireämmälle, kun yksi äänekäs vastaanlaittaja on poissa eikä tämä mekastus enää kantaudu kanaalin merenkäynnin takaa Brysseliin saakka. Brexit tulisi nähdä merkkinä siitä, mitä tapahtuu, jos EU:ta kehitetään nähdyllä tavalla. Britit päättivät lähteä EU:sta jo ennen kuin koko elpymispaketistakaan oli tietoa. Siellä kuitenkin nähtiin tämä vuosien kehityskulku, jolle tämä elpymispakettikin on luonnollista jatkumoa. Ei kuitenkaan vaikuta siltä, että brexitistä olisi EU:ssa otettu opiksi, vaan EU jatkaa elpymispaketin ja uusien tulonlähteiden havittelemisen myötä uhmakkaasti samalla vanhalla tiellä.

On totta, että Suomi on kiinteästi osa läntistä yhteisöä ja sen paikka on olla osana läntistä yhteisöä. Tästä ei kuitenkaan seuraa se, että läntisessä yhteisössä olo edellyttää sitä, että olemme lukinneet itsemme sellaiseen unioniin, jossa emme lopulta saa ääntämme kuuluviin ja joka muuttuu toimintaperiaatteiltaan meille vieraaksi.

Elpymispakettikeskustelun myötä usein esille tuotu ”poliittinen pääoma” ja muut vastaavat termit ovat sellaisia, joihin on viitattu jo lukuisasti aiemminkin. Perussuomalaisten EU-politiikkaa linjaava ohjelma vuodelta 2019 kritisoi juuri niiden samojen argumenttien katteettomuutta, joita me näin pari vuotta myöhemmin sitten kuulemme tämän elpymispaketin tiimoilta. Ohjelma on siis julkaistu hyvän aikaa ennen EU:n elpymispakettia. Ohjelmassa linjataan seuraavalla tavalla: ”Suomen päättäjät ja muut mielipidevaikuttajat ovat väittäneet, että Suomi on alistuvalla EU-linjallaan kerännyt huomattavan määrän luottamuspääomaa ja pelimerkkejä ja että on tärkeää istua kaikissa pöydissä. Vähemmän puhetta on ollut siitä, miten tämä pelimerkkien ja luottamuspääoman kerryttäminen on realisoitunut Suomen eduksi unionissa. Tosiasiassa Suomen harjoittama etukäteen antautuminen on heikentänyt Suomen neuvotteluasemaa, koska kaikki tietävät Suomen taipuvan joka ikiseen kompromissiin.” Tämä on meidän perussuomalaisen puolueen eurooppapoliittisesta ohjelmasta, joka tosissaan julkaistiin vuonna 2019, kun ei ollut vielä mitään tietoa koronasta. Me nähtiin jo ennalta, mihin tämä kaikki voi johtaa, ja nyt me ollaan tässä tilanteessa.

Tämän meidän kuvitellun ”poliittisen pääoman” tai ”pelimerkkien” on vaikea nähdä heijastuneen elpymispaketin osalta saatuun neuvottelutulokseen. Eikö sen olisi pitänyt jo näkyä? Ja huonon neuvottelutuloksen jälkeen meille esitetään jälleen, että tulosta ei voi hylätä, koska se vaarantaisi poliittisen pääomamme. Poliittisen pääoman olemassaolon tai sen tuomien lahjojen varaan ei suomalaista EU-politiikkaa olisi syytä rakentaa. Siksi meidän tulisikin tuoda näissä kuuluisissa EU-pöydissä selkeästi esille se, minkälaisessa unionissa me haluamme olla mukana ja minkälaisessa unionissa me emme halua olla mukana. Muutoin unionista kehittyy pala palalta ja elpymispaketti elpymispaketilta sellainen unioni, joka yhä vähemmän toteuttaa niitä periaatteita, jotka ovat tärkeitä. Onkin käsittämätöntä, että tämän elpymispaketin kohdalla esitetään väitteitä, että kyseessä on sellainen paketti, jota Suomi ei voisi kaataa siitä koituvien poliittisten pääomatappioiden vuoksi. Kompromissiratkaisu tarkoittaa sitä, että kaikki voivat ratkaisuun suostua. Kompromissiratkaisu ei tarkoita sitä, että jotkut voivat suostua ja jotkut eivät uskalla olla suostumatta.

Arvoisa rouva puhemies! Me perussuomalaiset olemme pitäneet esillä sitä, että jos jokin EU:n jäsenvaltio ei pärjää EU:ssa, myös pois lähteminen on vaihtoehto. Kun Kreikan tukipaketteja lähdettiin rakentamaan, kerroimme selvästi ääneen, että myös grexit on aito vaihtoehto. Jos jokin EU-maa ei ole valmis pistämään talouttaan kuntoon vaan vaatii mieluummin muita maita maksamaan heidän rellestämisensä, niin sen jälkeen ainoa oikea ratkaisu on laittaa tämä maa ulkopuolelle, ja sitten sen jälkeen kun he ovat laittaneet talouten-

sa kuntoon, tervetuloa takaisin, ja sen jälkeen löytyy motivaatiota toimia vastuullisesti, ilman että riistetään niiltä mailta, jotka ovat hoitaneet taloutensa hyvin.

Tässä siis perussuomalaisia näkemyksiä. Meillä on myöskin vaihtoehto EU:n elpymispaketille. Me voidaan pitää meidän säännöistämme kiinni, me voidaan uskoa oikeusvaltioperiaatteeseen, me voidaan toteuttaa senkaltaista Euroopan unionia, joka ei riko omia perussopimuksiaan, joka ei riistä toisilta mailta ja joka on yhteinen unioni, jossa kaikki haluavat olla mukana sen takia, että se hyödyttää kaikkia — ei niin, että mukaan tullaan, ja sitten riisto alkaa.

Sitten loppuun:

Olen nyt tähän mennessä käynyt siis läpi sen, että puheeni otsikon mukaisesti EU:n elpymispaketti on liittovaltion kulmakivi, sen, mikä on johtanut tähän pisteeseen, missä kohtaa me olemme nytten, ja sen, kuinka EU:n liittovaltioon ollaan todellakin menossa. Olen kertonut siitä, mitä tämä elpymispaketti käytännössä tarkoittaa, kuinka se ei todellisuudessa hyödytä suomalaisia. Olen puhunut myöskin perussuomalaisten näkemyksistä tähän ja yleisemminkin EU-politiikkaan. Meillä voisi olla parempi tulevaisuus myöskin EU:n osalta, jos meidän huomioita otettaisiin paremmin huomioon.

Nyt lopuksi sitten minulla on tässä kaksi erilaista osiota... Siis ihan rehellisesti ääneen kutsun tätä loppuvetoamiseksi. Minä ihan rehellisesti sanon, että kokoomuksen ja keskustan kansanedustajat, nämä kaksi osiota ovat teitä varten. Aion vedota teihin, että te kääntäisitte oman äänestyskantanne ei-puolelle, jolloin tämä järkyttävä paketti, mitä on huolellisesti perusteltu, saataisiin kaadettua. Tässä on nyt kaksi vaihtoehtoa: ensin vetoan teihin teidän omien asiantuntijoidenne ja järjestöjenne ja poliitikkojenne kautta, jotka ovat vastustaneet, koska teidän suustanne tämä ei ole tullut, ja sitten vetoan kansalaisiin. Ehkä teen niin, koska kansalaisten ääni on hieman voimakkaampi vielä, että jätetään se loppuun. Eli otetaan ensin teidän omat tahonne, jotka ovat vedonneet teihin mutta nämä ovat todennäköisesti saattaneet jäädä teiltä huomaamatta. Paljon paljon hyvää ajattelua myöskin tähän EU:n elpymispakettiin löytyy teidän riveistänne, jotka tätä pakettia täällä eduskunnassa kannatatte, mutta olisi hyvä, jos te tulisitte samoille linjoille teidän omien jäsenienne kanssa.

Arvoisa rouva puhemies! Tampereen Kokoomusopiskelijat toteaa tiedotteessaan:

”Tampereen Kokoomusopiskelijat kannustaa kokoomuksen eduskuntaryhmää äänestämään Euroopan unionin elpymispaketin hyväksymistä vastaan tulevassa äänestyksessä. Vastustamme koko elpymispakettia ja toivomme, että kokoomus kaataa sen. Tässä kirjoituksessa avaamme kantaamme, ja toivommekin tätä lukevien kansanedustajien ottavan kirjoituksen sisällön huomioon äänestyspäätöstä tehdessään.

Perustuslakivaliokunta linjasi, että EU:n 750 miljardin euron elpymispaketti tarvitsee hyväksyntään eduskunnassa kahden kolmasosan enemmistön normaalin sijaan. Valiokunnan punnittavana oli, tarkoittaako pakettiin osallistuminen Suomen kannalta merkittävää toimivallan siirtoa EU:lle. Se katsoi, että näin on ja siksi kahden kolmasosan enemmistö tarvitaan. Tämä tarkoittaa sitä, että oppositiosta tarvitaan tukea paketille. Perussuomalaiset, kristillisdemokraatit ja Liike Nyt ovat ilmoittaneet äänestävänsä pakettia vastaan. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kokoomus on ratkaisevassa roolissa.” Edelleen kokoomus, teidän oman puolueenne toimijat lausuvat näin.

”’Valtiovarainministeriön tekemän laskelman mukaan EU:n elpymispaketti toisi Suomen talouskasvuun pienen piristyksen muutamaksi vuodeksi, mutta jo vuonna 2026 bruttokansantuote olisi palautunut perusuralleen. Jäljellä olisi lähinnä lasku.’ Näin todetaan

Helsingin Sanomissa 16.3.2021. Elpymispaketti on Suomen kannalta kallis ja huono. Se ei kuitenkaan ole pääsyy, miksi Tampereen Kokoomusopiskelijat vastustaa sitä. Elpymispaketti ajaa EU:ta kohti tulonsiirto- ja velkaunionia.” Kuulostaako, kokoomus, populistiselta? Ihan samaa puhetta teidän riveistänne kuin meidän riveistämme. ”EU ei ole pitänyt säännöistään kiinni. Elpymispaketti rikkoo no bail-out -sääntöä, joka kieltää talousvaikeuksiin joutuneiden jäsenmaiden auttamisen. Vakaus- ja kasvusopimuksessa on todettu, että julkisen velan osuus bkt:stä ei saisi olla yli 60 prosenttia. Useat jäsenmaat eivät ole pitäneet siitä kiinni, eikä EU ole millään tavalla sanktioinut rikkojia. Asioita ei voida hoitaa niin, että ensin sovitaan asioista, rikotaan yhdessä sovittuja asioita ja sen jälkeen laitetaan muut maksamaan lasku. Tämä johtaa moraalikatoon ja poistaa jäsenmailta kannusteen hoitaa talouttaan hyvin. Me olemme sitä mieltä, että emme halua toimia huonoa taloudenhoitoa hoitavien jäsenmaiden velkojen maksajana. Jokaisen jäsenvaltion tulisi periaatteellisesti hoitaa omaa taloudenpitoaan mahdollisimman hyvin. Päinvastoin EU:n tulee palata talouskurin ja yhteisten sääntöjen noudattamisen linjalle, luoda sanktiot sääntöjä rikkoville maille ja tarpeen tullen erottaa yhteisvaluutasta maat, joiden talous ei ole Emu-kunnossa.” Aivan niin kuin juuri olisin sanonut tämän saman asian itse, mutta tämä tulee kokoomuksen suusta.

”Elpymispakettia on perusteltu muun muassa sillä, että sen kaatuminen johtaisi EU:ssa kaaokseen, talouskriisiin ja EU:n globaalin aseman heikkenemiseen. Nämä perustelut eivät ole vakuuttavia. Minkä takia EU ylipäätänsä ehdottaa sellaisia integraatioelementtejä, joiden demokraattinen käsittely saattaa johtaa kaaokseen? Mitä järkeä on edes elää demokratiassa, jos on vain yksi mielipide, mitä mieltä saa olla? Tässä pyritään edistämään integraatiota pakolla ja pelottelulla. Se ei kuulu demokratiaan. Jäsenmaat saavat lainaa edullisesti, eli talouskriisiargumentti ei tosiasiallisesti ole pätevä. Huomattavasti kalliimmaksi tulee EU:n muuttaminen tulonsiirto- ja velkaunioniksi. Onko myös todella niin, että Venäjä ja Kiina hyötyisivät siitä, että suomalaiset eivät rahoita Espanjan nelipäiväistä työviikkoa? Me emme näe asiaa näin ja pidämme tätä korttia lähinnä epäonnistuneena spinnauksena. On väitetty, että no bail-out -sääntö ei ole pätenyt enää kymmeneen vuoteen. Se on totta, mutta tämä juuri osoittaa EU:n totaalisen epäonnistumisen taloudenhoidossa. Jos asiat on hoidettu huonosti eikä sääntöjä noudatettu, ratkaisu ei mitenkään voi olla se, että niitä rikotaan jatkossakin vain sen takia, että aiemmin on toimittu väärin. Paketin puolesta on kamppailtu ’EU-myönteisyyttä’ julistaen ja syyttäen sen vastustajia EU-vastaisiksi. Pidämme tätä aivan käsittämättömänä.” Tampereen Kokoomusopiskelijoitten suusta. ”EU-myönteisyys ei tarkoita sitä, että kaikki EU:n ehdottama pitäisi sinisilmäisesti hyväksyä, vaikka ehdotus olisi huono. Tämä on disinformaatiovaikuttamista, jolla pyritään maalaamaan paketin vastustajista jonkinlainen nationalistinen ja äärioikeistolainen kuva. Emme hyväksy tällaista kielenkäyttöä ja pidämme sitä vastenmielisenä. Olemme EU-myönteisiä, mutta emme kannata eurososialismia.

Elpymispaketin on sanottu olevan kertaluontoinen. Tähän tuskin uskoo kukaan. Jo nyt esimerkiksi Ranskan presidentti Emmanuel Macron on kertonut EU:n luoneen pysyvän talousintegraatioinstrumentin. Jokainen EU:n integraation teoriaan tutustunut tietää sen, että integraatio tuottaa ongelmia, joihin ratkaisuksi tarvitaan vain lisää integraatiota. EU kyllä kahmii itselleen kaiken irti, mitä se vain saa, eli on sinisilmäistä uskoa elpymispaketin olevan kertaluontoinen. Onko sattumaa, että Euroopan unioni rakentaa jäsenmailleen hyväksyttäväksi paketin, joka vie harppauksen tavoin integraatiota ja velkafederalismia eteenpäin, heti kun Yhdistynyt kuningaskunta, äänekkäin EU:n liittovaltiokehityksen ja keskus-

vallan kasvattamisen vastustaja, on jättänyt unionin? Ei ole. Euroopan suurin sotilasmahti ja toiseksi suurin talous jätti EU:n kansalaismielipiteen takia. Sen olisi luullut herättäneen EU:n ylimielisyyden unesta. Kansalaiset eivät hyväksy liian syvälle vietyä integraatiota, etenkään jos sitä yritetään syventää hivuttamalla ja uhkailemalla. Elpymispaketin ehdottaminen osoittaa, että mitään itsereflektiota ei ole tehty. Paketti todennäköisesti vain heikentää EU:n legitimiteettiä kansalaisten silmissä. Me emme halua, että EU hajoaa, joten sen on otettava integraatiossa askelia taaksepäin.

Olemme myös huolissamme puolueen johtamisen tasosta...”

Nyt tähän väliin, jos joku liittyi juuri kuuntelemaan tätä Yle Areenasta tai eduskunta.fi-osoitteesta, arvoisa rouva puhemies, on syytä mainita, että olen siis siteeraamassa Tampereen Kokoomusopiskelijoiden lausuntoa. Me perussuomalaiset puolestamme emme ole huolissamme puolueen johtamisen tasosta. Meillä on kirkas linja. Meillä on todella hyvä joukkue, joka toimii, joka taistelee Suomen puolesta. Me emme ole huolissamme, mutta tämä on Tampereen Kokoomusopiskelijoiden kannanotto, joka jatkuu:

”Olemme myös huolissamme puolueen johtamisen tasosta. Ensin kokoomus päätti äänestää tyhjää, mikä oli aivan järjetön ratkaisu, ja puolue saikin tästä valtavasti kritiikkiä ja ivaa osakseen. Ryhmäpäätöksestä huolimatta moni kansanedustaja ilmoitti äänestävänsä elpymispakettia vastaan. Viikko tämän jälkeen puolue muutti kantansa ja antoi kansanedustajille vapaat kädet. Tämä oli tietenkin ainoa oikea päätös puolueessa, missä on kantoja molempiin suuntiin. Tämän olisi pitänyt olla alkuperäinenkin päätös. Ihmettelemme kuitenkin puoluejohdon ala-arvoista viestintää ja tuuliviiriyttä. Onko puoluejohto tehtäviensä tasalla ja tarpeeksi osaava, jos näin tärkeässä asiassa toiminta on näin epäselvää?

Koemme kokoomuksen linjan epäselväksi ja -uskottavaksi. Puolueemme puheenjohtaja Petteri Orpo kritisoi aivan oikein kehysriihen aikaansaannoksia vastuuttomaksi talouspolitiikaksi mutta samaan aikaan hiljaisesti hyväksyy useiden miljardien tulonsiirrot ulkomaille. On täysin kaksinaismoralistista vaatia talouskuria, jos sen vaatiminen loppuu kokoomuksella aina Suomen rajoille. Kokoomuksen tulee olla EU-myönteinen mutta ei-federalistinen puolue. — Hyvää alkavaa kesää toivottaen Tampereen Kokoomusopiskelijoita edustaen Santeri Javio, Riku Sutinen, Olivia Leino, Pauli Haahti.”

Aivan upea kannanotto Tampereen Kokoomusopiskelijoilta. Täyttä asiaa. Hyvät kokoomuksen edustajat, niin kuin totesin, tässä osiossa haluan vedota suoraan kansanedustajiin, että kääntäkää vielä kantanne. Se, mitä me olemme puhuneet täällä nyt sanotaan tiistaista lähtien, oli tässä kannanotossa. Te olette sanoneet meille, että me olemme populisteja ja me haluamme jonnekin Venäjän sun muitten syliin ja niin edelleen ja me olemme jotain räksyttäjiä ja meillä ei ole vaihtoehtoja ja niin edelleen, vaikka me olemme todella huolellisesti perustelleet kantamme. Haluatteko te sanoa tämän saman viestin, arvoisat kokoomuksen kansanedustajat, teidän omille nuorillenne, jotka edustavat teidän puolueen tulevaisuutta, ne kaikki kommentit, mitä te sanotte meille perussuomalaisille kansanedustajille sen takia, että me vastustamme elvytyspakettia ja ihan syystä? Muistakaa, että nämä nuoret kuuntelevat. He kuuntelevat.

Arvoisa rouva puhemies! Aurajoen kokoomusnuoret puolestaan ottivat kantaa 27. huhtikuuta 2021 tiedotteessaan:

”Kokoomuksen tulee luopua ryhmäkurista elpymisrahastoa koskevassa äänestyksessä. Perustuslakivaliokunta päätti tiistaina äänin 8—9, että EU:n elpymispaketti vaatii eduskunnassa kahden kolmasosan enemmistön. Asiasta päätetään näin ollen eduskunnan suu-

ressa salissa. Aurajoen kokoomusnuoret katsoo, että kokoomuksen tulee luopua ryhmäkurista elpymisrahastoa koskevassa äänestyksessä.

’Kokoomus on elpymisrahastoa koskevassa kysymyksessä vaa’ankieliasemassa paitsi Suomessa myös koko Euroopassa. Tämänpäiväinen PeVin lausunto asettaa Suomen koko Euroopassa suurennuslasin alle. Tämän mittaluokan asioissa edustajilla tulee olla oikeus äänestää omantuntonsa mukaan’, Aurajoen kokoomusnuorten varapuheenjohtaja Santeri Kauppinen sanoo.

Aurajoen kokoomusnuoret huomauttaa, ettei elpymisrahaston vastustaminen tarkoita EU-vastaisuutta. Yhdistyksen mukaan pakettia ei tulisi hyväksyä nykyisessä muodossaan.

’Paketin hyväksyminen romuttaisi perussopimuksen no bail out -periaatteen. Katsomme, että järkevän ja toimivan EU:n tulee noudattaa omia periaatteitaan. Kyse on myös oikeusvaltion puolustamisesta’, yhdistyksen hallituksen jäsen Elisa Hyvärinen sanoo.

’Toivomme eduskuntaryhmälle viisautta tänään pidettävässä ryhmäkokouksessa. EU:n arvoilta katoaa uskottavuus, jos unioni ei itse noudata perussopimuksia’, Kauppinen ja Hyvärinen päättävät.” Tässä tiedotteessa allekirjoittajina olivat Aurajoen kokoomusnuorten hallituksen jäsen Elisa Hyvärinen ja varapuheenjohtaja Santeri Kauppinen.

Arvoisa rouva puhemies! Sitten lähdetään näin oululaisena minun tonttiani lähellä olevaan puolueeseen, jonka kanssa myöskin on ollut hyvää yhteistyötä meillä Oulussa. Seuraavaksi Kurikan Keskustanuorten puheenjohtaja Mikko Tukeva vetoaa perusteellisessa kannanotossaan erityisesti keskustan kansanedustajiin — ja on hienoa, että täällä on keskustan kansanedustajia paikalla.

Uuden Suomen Puheenvuoro-palvelussa hän otsikoi kannanottonsa ”Avoin kirje keskustan kansanedustajille” ja kirjoittaa näin:

”Elpymispaketti tulee nyt eduskunnan äänestykseen. Paketin vastustaminen on jostain syystä leimattu Euroopan vastustamiseksi. Tämä ei pidä alkuunsa paikkaansa: nykyinen paketti on rikkomassa EU:n perussopimuksia ja ajamassa unionin kohti syvempää velkaongelmaa. Todellinen Euroopan ystävä on huolissaan siitä, mihin suuntaan Eurooppaa viedään. EU pitää pelastaa siis itseltään.

Paketilla ei ole tosiasiallisesti enää juuri mitään tekemistä koronan kanssa. 70 prosenttia paketin rahanjaon perusteista määrittyy koronaa edeltäneen talouden mukaan, eivätkä nämä rahanjaon esitetyt kohteet edes elvytä taloutta, tai elvyttävät hyvin vähän suhteessa kustannuksiin. Olemme huomanneet, kuinka eurokriisi, sen jälkeinen aika ja kyseenalaiset toimenpiteet ovat olleet repimässä Eurooppaa yhä enemmän palasiksi. Tämä ei tietenkään ole hyvä asia, mutta täytyy ymmärtää, että EU alkuperäisessä tarkoituksessaan pelkkänä vapaakauppaliittona olisi paljon yhtenäisempi kuin nyt.

Eurooppa on viimeisen 13 vuoden ajan jäänyt jälkeen reilusti talouskasvun tavoitteestaan. Sitä ongelmaa ei korjata tekohengittämällä järjestelmää maita yhteen sitovilla maksuvaatimuksilla ja lainajärjestelyillä. Ei, sen pitää tapahtua rakenteellisten uudistusten kautta, etenkin kriisimaissa. Niihin uudistuksiin tämä paketti ei ole kannustamassa, vaan lisää intoa velkaantumiseen ja löysän rahan huolettomaan käyttöön.

Paketti venyttää ja rikkoo perussopimuksia vieden meidät tilaan, jossa pelisääntöjä ei enää ole. Kun nämä sopimukset kerran ohitetaan, paluuta ei enää ole. Kyse ei niinkään ole Suomen vastuiden kokoluokasta tässä yksittäisessä paketissa vaan siitä, että jatkossa samoissa kehyksissä EU voi tuoda vaikka kuinka suuria paketteja ja vastaavasti vaatia toisilta mailta vaikka kuinka suuria maksuosuuksia ja takauksia. Tulonsiirtounioni olisi siis pystyssä.”

Edelleen tämä Kurikan keskustanuorten puheenjohtaja jatkaa:

”Paketin sitominen EU:n yleiseen rahoituskehykseen oli strateginen veto EU:n suurilta mailta. Pakettia ei uskallettaisi kaataa muissa maissa, olivat ehdot kuinka huonot tahansa. Tällaisille kiristyksen toimintatavoille täytyy laittaa heti stoppi. Kuinka Suomi voi tulevaisuudessa olla yhtään valmiimpi neuvottelemaan itselleen parempia ratkaisuja? Nyt tarvitaan rohkeutta.

Elpymispaketti on jo tässä nykyisessä ehdotuksessa sidottu osaksi koko EU:n rahoituskehystä, eikä se tule siitä muuttumaan. EU:n budjetin voidaan olettaa tulevaisuudessa paisuvan valtavasti. Tästä kasvavasta EU:n budjetista Suomi tulee saamaan hyvin nihkeästi mitään takaisin. Yhteisvastuullisuus tai unionin velkaantuminen ei kuulu EU:n budjettiin. Näin päätettiin jo perustamisvaiheessa. Meitä viedään kuin pässiä narussa, ja sopimukset kirjoitettiin uudelleen, Suomelle hyvin epäedullisella tavalla.

Vaikka paketti sisältääkin maaseudulle rahoitusta, paketin negatiiviset vaikutukset alkavat tuntumaan maaseudullakin. Yhtenä hyvänä esimerkkinä on uusi ’unionin omiin varoihin’ sisältyvä EU:n yhteisövero, jonka valmistelun hyväksyminen on sisällytetty myös pakettiin. Kun EU alkaa keräämään itse yhteisöveroa yritysten ja yhteisöjen voitoista, voidaan olla varmoja, että se tulee nykyisten kansallisten verojen päälle ja näin kiristää verotusta. Maaseudun yritykset eivät tältä pysty suojautumaan.

Jos Suomi kansallisesti laskee yhteisöverokantaansa, siirtyy verotusoikeus käytännössä unioniin. EU voi asettaa veron, esimerkiksi 30 prosenttia, jolloin käytännössä kaikki kansalliset yhteisöverot täytyisi poistaa, ettei vero nouse liian korkeaksi. Ei tietenkään heti, mutta jo muutamien vuosien kuluessa se voi kasvaa. EU on havitellut jo useita vuosia itselleen unionin laajuista yhteisöveroa, mutta ei ole sitä tähän mennessä onnistunut saamaan.

Kun yhteisöveron tuotot siirtyvät unionille, etsitään hikisesti uusia tulonlähteitä kansallisesti. Valmiiksi kireä verotus kiristyy siis entisestään. Näillä toimilla siirretään toimivaltaa unioniin, ja sen seurauksena silmukka suomineidon kaulan ympärillä kiristyy.

Keskustalla on historiallisesti hyvä tilasto Suomen valtionhoitajana ja suomalaisten asioiden puolustajana. Toivon näin olevan jatkossakin ja edustajien tietävän, mitä tekevät äänestysnappia painaessaan.

Perustuslain 3 luvun 29 §: ’Kansanedustaja on velvollinen toimessaan noudattamaan oikeutta ja totuutta. Hän on siinä velvollinen noudattamaan perustuslakia, eivätkä häntä sido muut määräykset.’”

Aivan mahtava kannanotto. Tämä on todella voimakas vetoaminen keskustan kansanedustajiin kauppatieteitä opiskelevalta Mikko Tukevalta, joka tosiaan johtaa puolueensa Kurikan nuorisojärjestöä. Aivan siis upeata tekstiä. Kiitokset, Mikko, sinulle tästä. Toivotaan, että myöskin keskustan kansanedustajat kuuntelevat sinua.

Kokoomusnuorten piirijärjestöt puolestaan julkaisivat yhteisen tiukan kannanoton Kokoomusnuorten kotisivuilla 28. huhtikuuta 2021, jonka otsikko oli ”Kokoomusnuorten piirijärjestöt pettyivät kokoomuksen eduskuntaryhmän päätökseen elpymispaketista”. Tämä on muuten massiivinen kannanotto. En muista, että näin monta piirijärjestöä oikein missään nuorisojärjestössä olisi yhdessä asettunut ympäri Suomen laajana rintamana vastoin oman puolueensa toimintaa ja äänestyskäyttäytymistä. Arvoisa puhemies, sitaatti alkaa, kuunnelkaas:

”Uudenmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen, Oulun läänin, Hämeen, Satakunnan, Pirkanmaan ja Lapin Kokoomusnuoret eivät kykene sulattamaan kokoomuksen eduskunta-

ryhmän tekemää päätöstä äänestää tyhjää elpymispakettikysymyksessä. Piirien mukaan eduskuntaryhmän linjauksessa kansallisen edun ajaminen on päässyt unohtumaan.

Piirijärjestöt kritisoivat äänestyspäätöstä erityisesti siitä, että kokoomuksen päätös ei ole linjassa puolueen aikaisemman oppositiopolitiikan näkemysten kanssa.”

”’Kokoomus on aina ollut tekemässä vastuullisia päätöksiä politiikassa ja pitänyt erityisesti valtiontaloudesta” — sanovat nämä piirijärjestöt — ”huolta. Tyhjän äänestäminen elpymispaketin kohdalla antaa hallitukselle mahdollisuuden viedä paketin läpi eduskunnassa, ja tätä emme voi hyväksyä’, Uudenmaan Kokoomusnuorten puheenjohtaja Emma Holsti kommentoi.” Terveisiä muuten Emmalle, olet huipputyyppi. Ollaan oltu siellä Porvoossa Haikon kartanossa useampaan otteeseen. Siellä oli näitä Eurooppanuorten konferensseja, ja muistan, kun olit aktiivina siellä. Toivoisin, että nämä sinunkin puheenvuorosi olisivat tulleet jonkun kokoomuslaisen suusta, mutta minä nyt perussuomalaisena tuon sinun äänesi täällä esille.

Tiedote jatkuu: ”Osa kokoomuksen kansanedustajista on ilmoittanut aikovansa päätöksestä huolimatta äänestää pakettia vastaan. Me Kokoomusnuorten piirijärjestöissä arvostamme pakettia vastaan äänestävien edustajien suoraselkäisyyttä ja johdonmukaisuutta. Muutama kokoomuksen eduskuntaryhmän jäsen pohtii vielä kantaansa. Oulun läänin Kokoomusnuorten piirin puheenjohtaja Eveliina Erkkilä ei ymmärrä eduskuntaryhmän vaatimusta ryhmäkurista.

’On käsittämätöntä, että asiassa kansanedustajille ei anneta vapautta äänestää omantunnon mukaan, vaikka aikaisemmassa oppositiopolitiikassa kokoomuksen kanta elpymispakettiratkaisuun on ollut yksiselitteisen kriittinen’, Erkkilä sanoo.

Kokoomuksessa on aina tunnistettu kansainvälisen yhteistyön merkitys. EU on Suomelle tärkeä myös turvallisuuden kannalta, ja siksi unionin toimintakykyä tulee varjella. Pohjanmaan Kokoomusnuorten puheenjohtajan Antti Tuomelan mukaan unionin toimintakyvyn turvaamisessa keskeistä on jäsenmaiden vastuullisuus.

’On kohtuutonta, että EU ei kykene edes itse noudattamaan omia periaatteitaan ja on matkalla kohti velkaunionia. Jokaisen maan tulee vastata omasta taloudesta ja veloistaan. Se on eurooppalaisuutta parhaimmillaan’, Tuomela toteaa.

Yhteisvastuullisen luonteensa takia elpymispaketti aiheuttaisi moraalikatona tunnetun taloustieteellisen tilanteen. Jäsenmaat eivät joudu yksin vastuuseen oman talouspolitiikkansa riskeistä, sillä elpymispaketin velka on jäsenmaiden kesken yhteisvastuullinen. Tämä lisää merkittävästi kannustimia riskinottoon yksittäisille jäsenmaille. Kokoomuksen keskeisiä arvoja ovat vastuullisuus, oikeusvaltioperiaatteiden vahva kunnioitus sekä isänmaallisuus, jota tukipaketti toteutuessaan on suorastaan romuttamassa.

’Vetoamme erityisesti puoluejohtoon eduskunnan äänestyksen lähestyessä. Tulonsiirtojen vähentäminen ja myöhemmin niiden lopettaminen on nyt parasta Eurooppa-myönteisyyttä, johon kokoomuksella on vielä mahdollisuus tarttua’, päättävät piirijärjestöjen puheenjohtajat yhdessä.”

He sanoivat juuri, että ”tulonsiirtojen vähentäminen ja myöhemmin niiden lopettaminen on nyt parasta Eurooppa-myönteisyyttä, johon kokoomuksella on vielä mahdollisuus tarttua”. Kun me perussuomalaiset haluamme lopettaa nämä tulonsiirrot ja elpymispaketit, sehän tekee meistä Kokoomusnuorten kannanoton mukaisesti Suomen Eurooppa-myönteisimmän puolueen, [Toimi Kankaanniemi: Kyllä!] mutta mitä se tekee kokoomuksen kansanedustajista, jotka meinaavat rakentaa tätä kuplaa näillä EU:n elpymispaketeilla ja tukipaketeilla? No, ei ainakaan Eurooppa-myönteistä puoluetta, jos on uskominen näitä Ko-

koomusnuorten useita eri piirijärjestöjä — elikkä tämä kannanotto oli Uudenmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen, Oulun läänin, Hämeen, Satakunnan, Pirkanmaan ja Lapin Kokoomusnuorten kannanotto. Aivan upea. [Toimi Kankaanniemi: Nuorissa on kokoomuksellakin vielä toivoa!] — Aivan kuten arvostamani valtiopäivämies, edustaja Kankaanniemi totesi, nuorissa on kokoomuksellakin vielä toivoa, ehdottomasti.

Arvoisa puhemies! Jos nämä tärkeät keskustan ja kokoomuksen sisältä tulleet nuorten vetoomukset menisivätkin kuuroille korville, niin entä sitten heidän omien parlamentaarikkojensa kannanotot? Nyt lähdetään syvemmälle, nyt tullaan eduskuntaan:

Kokoomuksen kansanedustaja Janne Heikkinen avasi kantaansa elpymispakettiin kotisivuillaan 24. helmikuuta 2021 seuraavasti — jos ette usko minua, niin uskokaa häntä:

”Äänestin viime viikolla Marinin hallitukselle epäluottamusta, koska sen hyväksymä ratkaisu Euroopan unionin elvytyspaketista on luokattoman huono. Eduskunnalle esitelty neuvotteluratkaisu on perusteiltaan kelvoton, eivätkä sen puolesta esitetyt myyntipuheet kestä älyllistä lujuustestiä.” — Aika tiukasti sanottu. [Jussi Halla-aho: Järkevää puhetta!] — Vimpan päälle. ”Vai uskooko joku todella, että poliitikon lupaus ’kertaluontoisesta’ velkaryypystä jäisi sellaiseksi?”

”Uskallan sanoa tämän ääneen, koska en suhtaudu kirkasotsaisesti EU:ta koskeviin päätöksiin. Kokemukseni mukaan politiikassa varmin tapa neuvotella itsensä ulkokehälle on joko puolustaa kaikkia ratkaisuja lapsenuskoisesti tai vastustaa kaikkea uppiniskaisesti. Vakaata harkintakykyä tarvitaan nyt, kun unionin perusluonnetta ollaan muuttamassa terveydellisen ja taloudellisen kriisin varjolla.

On syytä korostaa, että olen maamme ulko- ja turvallisuuspolitiikan länsisuuntautuneisuuden vankka kannattaja. Suomen paikka on Euroopan unionissa, ja meidän tulisi hakea välittömästi Naton” — Janne Heikkisen mukaan — ”jäsenyyttä. Tästä ei ole kahta sanaa.”

”Osin tästä syytä en pidä siitä, miten elvytyspaketin ympärillä olevat ääripäät haluavat siirtää keskustelun maalia koskemaan elvytyspaketin sijaan itse EU-jäsenyyttä. On täysin mahdollista suhtautua terveellä kriittisyydellä uuteen elvytyspakettiin mutta samalla kannattaa maamme EU-jäsenyyttä. Näiden kahden asian sekoittaminen keskenään on puhtaasti kansalaisten ymmärryksen aliarviointia.

Pidän myös harhaanjohtavana väitettä, että meidän olisi pakko ryhtyä osaksi uutta monimutkaista yhteisvastuullista velkajärjestelmää, jos haluamme tehdä koko unionin laajuista elvyttävää talouspolitiikkaa. Jo nykyisin käytännöllisesti katsoen jokainen jäsenmaa tekee koronakriisistä johtuvaa elvyttävää talouspolitiikkaa omaan velkapiikkiinsä. Yksinään Suomen julkinen velka kasvoi viime vuonna yli 20 miljardilla eurolla.

Alun perin EU:ssa haluttiin pidättäytyä yhteisvastuullisesta velkaantumisesta, koska sen nähtiin johtavan moraalikatoon eli tilanteeseen, jossa julkistalouttaan holtittomasti hoitavat jäsenmaat pelastetaan asiansa hyvin hoitaneiden kustannuksella. Britannian EU-eron myötä valta-asemat ovat kuitenkin muuttuneet siten, että tulonsiirtounionia pitkään haikailleet jäsenmaat ovat saamassa hunajapurkin lopullisesti auki.

Suurin huoleni on, että Euroopan unionia yritetään nyt muuttaa hivuttamalla ja venyttämällä sen omaa perussopimusta. Poliitikkojen korulauseissa tätä kutsutaan luovasti sopimusten ’uudelleen tulkinnaksi’, vaikka arkitodellisuudessa kaikki näkevät täydellisen ristiriidan suhteessa aikaisemmin sovittuihin periaatteisiin. Jopa tasavallan presidentti Sauli Niinistö on arvostellut päätösprosessia.

On väistämätöntä, että luottamus instituutioon rapautuu, kun sen luonnetta muutetaan kabinettipolitiikalla eikä avoimesti kansalaiskeskustelua käyden ja rehdisti sopimuksia uu-

delleen neuvotellen. On aiheellista kysyä: mikä on normaaliaikoina neuvoteltujen sopimusten merkitys jatkossa, jos niitä ei kriiseissä kuitenkaan pystytä tai haluta noudattaa?

Sääntöperusteisuuden asettaminen vaakalaudalle näin kevyin perustein on valtava virhe. Maanosamme on nähnyt parhaat menestyksensä päivät, kun olemme luottaneet instituutioihin ja kunnioittaneet niiden sääntöjä. Vastaavasti synkimmät kokemukset ovat ajoilta, kun luottamus instituutioihin on romutettu. Onneksi me suomalaiset olemme tottuneet siihen, että sopimuksista pidetään kiinni. Nyt on aika edellyttää sitä myös muilta jäsenmailta.”

Myöhemmin, 27. huhtikuuta 2021, samainen kansaedustaja Janne Heikkinen vielä vahvisti äänestyskäyttäytymisensä sen jälkeen kun kokoomus oli päättänyt sitoa edustajiltaan kädet ja määräsi heidät äänestämään tyhjää. Heikkinen vahvisti kantansa ilmoittamalla siitä Twitterissä seuraavanlaisesti: ”Jätin eriävän mielipiteen juuri päättyneessä kokoomuksen ryhmäkokouksessa. Tulen äänestämään EU:n elvytyspakettia vastaan, koska se kiihdyttää moraalikatoa, murentaa sääntöperusteisuutta ja vie EU:ta kohti syvenevää tulonsiirtounionia.” [Toimi Kankaanniemi: Miehen puhetta!] — Se oli miehen puhetta. — Monesti olen kohdannut sellaista kritiikkiä, että kun itse vain kritisoin tiettyjen edustajien sanomisia ja en koskaan voisi antaa kunniaa, jos joku oikeasti olisi sanonut hyvin tai edistänyt hyvää politiikkaa ja olisi valmis yhteistyöhön, kuulkaa, täällä koko Suomen ylimmällä päätöksentekotasolla eduskunnan puhujapöntöstä kehun ihan julkisesti näitä ulostuloja, kuten Janne Heikkistä, ja jopa luen heidän omia sanojaan täällä ääneen, koska ne ovat mielestäni niin hyviä. Eli kyllä sitä kiitosta tulee, mutta kritiikkiä tulee antaa silloin kun koetaan, että se politiikka, mitä harjoitetaan, on väärää.

Sitten, arvoisa puhemies, kokoomuksen kansanedustaja Wille Rydman otti kantaa elpymispakettia vastaan kotisivuillaan 27. huhtikuuta 2021 seuraavasti — jälleen kerran, hyvät kokoomuksen kansanedustajat, jos ette usko meitä, uskokaa omianne:

”Perustuslakivaliokunta antoi tänään lopullisen lausuntonsa niin sanotusta EU:n omien varojen järjestelmästä. Kyse on hallitusta ja eduskuntaa sitovasta valtiosääntöisestä kannanotosta koskien elpymispaketiksi kutsuttua unionin yhteistä velanottoa. Voimaan tullakseen kyseinen järjestely tulee hyväksyä erikseen kussakin jäsenvaltiossa.

Valiokunta on ottanut kantaa asiaan aiemminkin. Yksimielisessä lausunnossaan viime kesänä (PeVL 16/2020 vp) perustuslakivaliokunta totesi muun muassa, että ’valtioneuvoston ei tule toimia EU-sääntelyn valmistelussa siten, että Suomi sitoutuisi edistämään tai hyväksymään unionin ehdotettua lainanottoa ja jäsenvaltion siihen kytkeytyvää vastuuta avustusmuotoisista tukivälineistä’. Lisäksi valiokunta totesi, että esitetyssä muodossaan päätöksen hyväksyminen näyttäisi edellyttävän kahden kolmasosan ääntenenemmistöä eduskunnassa.

Myöhemmin pöytäkirjamerkinnässään (PeVP 51/2020 vp) perustuslakivaliokunta toisti kaiken aiemmassa lausunnossaan sanotun ja totesi, että päätöksen hyväksyttävyys riippui siitä, miten EU:n neuvoston oikeuspalvelun esittämät korjaus- ja täydennystarpeet tosiasiallisesti huomioidaan neuvotteluissa. Tänäisessä lausunnossaan perustuslakivaliokunta toteaa, että se ei ’pysty vakuuttumaan muutosten riittävyydestä valiokunnan aiemmassa lausunnossa esitettyjen ongelmien kannalta’.

Lausunnossaan perustuslakivaliokunta painottaa, että Euroopan unioni ei ole liittovaltio. Unionilla on vain se toimivalta, jonka jäsenvaltiot ovat sille erikseen perussopimusten kautta luovuttaneet. Valiokunnan mielestä ei ole epäselvää, etteikö unioni elpymispaketin avulla tosiasiassa tasapainottaisi EU-budjettia velalla. Euroopan unionin toiminnasta teh-

dyn sopimuksen 310 artiklan tarkoituksena on kuitenkin ollut estää käsillä olevan kaltainen velanotto.

Kyse on siis siitä, että Euroopan unionin toimivaltaa ollaan pelkän uuden oikeudellisen tulkinnan kautta laajentamassa suuntaan, joka perussopimuksia hyväksyttäessä nimenomaisesti haluttiin estää. Perustuslakivaliokunnan mukaan kyseessä ’on siten merkittävään toimivallan siirtoon Euroopan unionille tosiasiallisesti rinnastuva järjestely, ja sitä koskeva ehdotus on eduskunnassa hyväksyttävä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä’.

Perustuslakivaliokunnan lausunto ei ole yksimielinen. Tämä on sikäli harvinaista, että pääsääntöisesti perustuslakivaliokunnan oikeudelliset kannanotot on onnistuttu sellaisiksi saamaan. Vielä harvinaisempaa on, että eriävän mielipiteen jättäjiin lukeutuu myös valiokunnan puheenjohtaja, tässä tapauksessa siis Antti Rinne (sd). En tässä kirjoituksessa paneudu tähän kysymykseen sen laajemmin, mutta painotan sitä, että valiokunnan jäsenten enemmistön kanta on olennaisesti paremmin yhteensopiva perustuslakivaliokunnan aiempien samaa aihepiiriä koskevien yksimielisten oikeudellisten kannanottojen kanssa kuin eriävän mielipiteen jättäneiden. Lisäksi korostan, että perustuslakivaliokunnan valtiosääntöisen uskottavuuden kannalta on aivan olennaista, että se kykenee olemaan linjassa omien aiempien lausuntojensa kanssa.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä sopi viime vuoden puolella, että emme kommentoi EU:n velkapakettia ennen perustuslakivaliokunnan lausunnon valmistumista. Siksi olen itsekin pitänyt matalaa profiilia asian tiimoilta. Olen nähnyt tämän perustelluksi siksikin, että äänekkäämpi rooli tuskin olisi helpottanut työtäni myöskään perustuslakivaliokunnassa.

Minulle on kuitenkin ollut jo hyvin pitkään täysin selvää, että en mitenkään voi kannattaa esitettyä velkapakettia. Yhtä selvää minulle on ollut, että kyseinen paketti on syytä myös aktiivisesti pyrkiä kaatamaan. Siksi tulen eduskunnassa äänestämään sitä vastaan ja toimimaan parhaani mukaan sen puolesta, että mahdollisimman moni toimisi samoin.

Yhdestä eurosta ei kannata maksaa kolmea euroa. On päivänselvää, että esitetty diili on Suomelle huomattavan epäedullinen. Tämä ei kuitenkaan ole ainut eikä edes tärkein syy pyrkiä paketin kaatamiseen. Paljon suurempi syy on se, että sen hyväksyminen merkitsisi maamme ja koko Euroopankin kannalta sekä vaarallisille että mahdollisesti myös peruuttamattomille poluille astumista.

On ensinnäkin jo oikeusvaltioperiaatteen näkökulmasta hyvin kyseenalaista, että perussopimuksia muuttamatta niille omaksutaan uusilla tulkinnoilla sellainen oikeudellinen sisältö, joka perussopimuksilla nimenomaisesti on haluttu torjua. Kuten perustuslakivaliokunta toteaa, ’uhkana on, että unionin lainanoton salliva ja merkittävästi aiemmasta poikkeava toimintamalli tulee nyt periaatteessa hyväksytyksi toimintatavaksi’. Tämän salliminen olisi kohtalokasta Suomen budjettisuvereniteetille.

Perustuslakivaliokunta on lukuisissa aiemmissa EU:n rahoitusratkaisuja koskeneissa lausunnoissaan painottanut sitä, että päätöksenteko edellyttää huolellista kumulatiivisten kokonaisvastuiden ja -riskien arviointia. Ei siis ole edellytetty ainoastaan jo tehtyjen toimien vaikutusten huomiointia vaan velvoitettu arvioimaan myös lähiaikoina ennakoitavat päätettäväksi tulevat asiat. Tätä korostetaan myös uusimmassa perustuslakivaliokunnan lausunnossa.

Lisäksi on syytä huomioida sekin, että vaikka velkapakettia perustellaan koronalla, sen varoista jopa 70 prosenttia jaetaan muiden kuin koronakriisistä aiheutuneiden kustannus-

ten perusteella. Koko paketin taustalla on pitkälti se, että osa EU-maista on hoitanut julkisen taloutensa niin leväperäisesti, että niiden mahdollisuudet saada markkinoilta elvytystarkoitukseen tarpeellista lainoitusta ovat rajalliset. Mikäli asiaan reagoitaisiin esitetyn kaltaisilla yhteisvastuullisilla velkaratkaisuilla, tällaisten maiden kannusteet harjoittaa tervettä finanssipolitiikkaa heikkenisivät entisestään. Myös tämä on ongelmallista ihan jo EU:n perussopimustenkin valossa, kuten perustuslakivaliokunta huomauttaa.

On toki selvää, että paketin kaataminen tässä vaiheessa prosessia aiheuttaa monenlaista sotkua, poliittista päänvaivaa ja markkinaturbulenssia. Vastuullisempaa olisi ollut torjua paketti jo heti käsittelyssä, mutta siihen hallituksellamme ei ollut rohkeutta eikä halua. On silti parempi kaataa se nyt kuin olla kaatamatta ollenkaan.

Varmasti monessa EU-maassa murjotetaan, jos Suomi paketin kaataa, mutta osaavat ne muutkin EU-maat puolensa pitää ja ymmärtävät, että joskus on parempi kestää vähän toisten murjotusta kuin niellä miten huonoja päätöksiä tahansa. Varmasti on myös niin, että markkinat reagoivat negatiivisesti epävarmuutta lisäävään päätökseen, mutta pitkällä tähtäimellä vakaamman taloudellisen kehityksen takaa se, kun kasvu rakennetaan terveelle pohjalle eikä yhteisvastuullisten velkakuplien varaan.

Kyse ei ole pelkästään kansallisesta edusta vaan koko Euroopan tulevaisuudesta. Yhteistä Eurooppaa voidaan menestyksellä rakentaa vain pitävien sopimusten ja tasapainoisen julkisen talouden varaan. Esitetty velkapaketti murentaisi perustan molemmilta. Siksi todellinen yhdistyvän Euroopan ystävä ei voi tukea tällaista järjestelyä vaan pyrkii aktiivisesti sen torjumiseen.” Näin siis otti kantaa kokoomuksen kansanedustaja Wille Rydman kotisivuillaan.

Arvoisa puhemies! Yksi Euroopan unionin sääntöjen ja käytänteiden ja tapojen parhaimmista asiantuntijoista on kokoomuksen pitkäaikainen europarlamentaarikko Eija-Riitta Korhola. Hän istui europarlamentissa yhtäjaksoisesti 15 vuotta, kolme kautta vuosina 1999—2014. Hän on nähnyt ytimestä käsin, miten EU käytännössä toimii, ja on varoittanut voimakkaasti EU:n elpymispaketista omissa kirjoituksissaan Uuden Suomen Puheenvuoro-palvelussa, ja niistä on uutisoitu paljon. Otetaan tästä yksi hänen blogikirjoituksensa — hän on kirjoittanut todella paljon, mutta otetaan tästä yksi häneltä. Eli 2. joulukuuta 2020 hän kirjoittaa seuraavasti kirjoituksessaan ”Pitääkö Matti Vanhanen sanansa?”. [Toimi Kankaanniemi: Erinomaisia kirjoituksia!] — Hänellä on kyllä erinomaisia kirjoituksia.

”Kun EU:n elpymisvälineestä päästiin sopuun heinäkuussa ministerineuvoston kokouksessa, suomalaisille korostettiin, että 750 miljardin euron paketti on kertaluontoinen. EU:n tiedettiin rikkovan omia periaatteitaan, mutta katsottiin, että tilannekin on poikkeuksellinen, eikä kukaan kiistänyt, etteikö tilanne vaatisi elvytystä.

Se, että elvytetään lainarahalla, ei sääntöjen rikkomista olekaan. Sen sijaan jäsenmaiden neuvottelema toteutus, jossa nämä ottavat yhteisen velan, on vastoin perussopimuksen perinteistä tulkintaa. EU:n perussopimusten mukaan yhteisestä velasta piti nimenomaan pidättäytyä ja jokaisen maan kuului vastata omista veloistaan,” — eli se on 125 artiklasta, mistä puhuimme — ”eikä budjettia rakenneta velalle (310 artikla).” Tämänkin artiklan kävimme läpi tässä oman puheeni aikana.

”Nyt yhteistä velkaa kuitenkin päätettiin ottaa ilman perussopimusten muutosta tai edes laajaa julkista keskustelua. Komission ja neuvoston verkkosivuilta vain yhtäkkiä katosi mainita, ettei EU:n toimintaa rahoiteta velalla. [Toimi Kankaanniemi: Uskomatonta!] Sitä on tähän asti pidetty myös oikeudellisesti mahdottomana. Perussopimusten artiklaa kierre-

tään nyt kuitenkin jonkinlaisella rinnakkaisella kirjanpidolla, jossa jäsenmaiden yhdessä allekirjoittama velka ei ole varsinaisesti unionin velkaa. Asiaa eli yhteistä velkavastuuta se ei kuitenkaan muuta.

Nyt puhe yhteisvelan kertaluontoisuudesta on jo unohdettu, ja asiantuntijat veikkaavat, että välineestä tulee pysyvä. Vaikuttaa siltä, että poliitikkomme ohjaavat meitä tulonsiirtounioniin, jossa olemme yhteisvastuussa muiden veloista. Pidän tätä hirvittävänä virheenä, etenkin kun Euroopan talousromahdus on joka päivä yhä todennäköisempi. En suoraan sanoen ymmärrä, kuinka annamme tämän tapahtua. Elvytyksen tarpeen ymmärrän, mutta tässä ei ole nyt kyse siitä. Yhteisvelan myötä EU on merkittävästi erilainen kuin se, johon kansanäänestyksessä liityimme. Sitä paitsi jokainen eduskuntapuolue sanoutui irti yhteisvelasta ennen eduskuntavaaleja. Näin ollen poliitikot eivät ole saaneet mandaattia kansalta siihen, mitä nyt on tapahtumassa.

Suosittelen kuuntelemaan Matti Vanhasen syyskuisen haastattelun, jossa toimittaja Marja Sannikka kysyy häneltä elvytysrahaston laillisuudesta. Matti Vanhanen oli aivan ehdoton, ettei Suomi hyväksy elvytysvälineestä pysyvää. Vanhanen torjuu ajatuksen, että kertaluontoinen elvytysväline merkitsisi liittovaltiokehitystä. Hän pitää liittovaltiopuheita varjonyrkkeilynä ja sanoo selvästi, että paketti on ehdottomasti kertaluonteinen eikä tule muuttamaan EU:ta. ’Tämä on kertapäätös.’ ’En missään tapauksessa hyväksy hivuttamista, siinä pitää päättäjien pitää päät kylmänä, ettei hyväksy sitä’, Vanhanen sanoo tiukasti. ’Tämä on yksiselitteisesti kertaratkaisu, selvät rajat asetettu.’ Vanhanen myös vakuutti, että perustuslakivaliokunta tulee ottamaan rahastoon kantaa ja tämä kanta tulee olemaan ratkaiseva. Kun Sannikka kysyi tulevaisuudesta, jos edelleen hivutetaan kohti yhteisvastuullisempaa EU:ta, Vanhanen linjasi: ’Ei kukaan voi meitä pakottaa sellaiseen tilanteeseen, hivutusyritykset pitää sillä hetkellä katkaista.’

Eikö nyt ole se hetki? [Toimi Kankaanniemi: Kyllä!] Euroopan keskuspankki ja muun muassa useat saksalaiset ja ranskalaiset poliitikot ovat jo ehdottaneet elpymisvälineestä pysyvää ratkaisua. On ymmärrettävää, että kun helppo tie on avattu, siihen turvaudutaan jatkossakin. Huomaan myös, etteivät valtiovarainministeriön tai työ- ja elinkeinoministeriön elvytysrahastoinfot mainitse enää kertaluontoisuutta — aivan kuin se olisi jo unohdettu.

Tuntuu hienolta, että Vanhanen lupasi katkaista sellaiset yritykset sillä hetkellä. Pitääkö hän sanansa, nähdään lähiviikkoina. Jos ministeri valehtelee, se on eron paikka.”

Näin tosissaan kirjoitti kokoomuksen pitkäaikainen europarlamentaarikko Eija-Riitta Korhola Uuden Suomen Puheenvuoro-palvelussa. Jälleen kerran aivan erinomainen puheenvuoro kokoomuksen omista riveistä, ja sitä olisi syytä kokoomuslaisten kansanedustajien kuunnella, kun he tulevat tulevaisuudessa äänestämään tästä EU:n elpymispaketista.

Otan nyt niin, kun en tiedä tuon oman ääneni kohdalta, kuinka kauan se enää kestää, että siirryn vetoamisessa noihin kansalaisviesteihin, mistä puhuin. Teidän omien puolueittenne poliitikot ovat nyt teihin vedonneet, mutta se tärkein viimeisenä eli kansalaiset — ne ihmiset, keiden vuoksi jokainen meistä istuu tässä salissa. Meidän tehtävämme on tuoda heidän ääntään esille ja ennen kaikkea heidän tahtoaan esille näillä valtiopäivillä.

Kerroin tuossa aikaisemmin — olikohan eilen vai toissa päivänä — että nyt kun hallituspuolueet yhdessä kokoomuksen kanssa torppasivat tämän mahdollisuuden kansalaisilta käyttää omaa ääntään, kun he torppasivat kansalaisaloitteen kansanäänestyksen järjestämiseksi EU:n elpymispaketista, niin sanoin heille, että ei mitään: hallitus on itse luvannut, että tästä asiasta käydään kansalaiskeskustelua. Ja ei muuten ole käyty. Mutta tässä joutuu op-

position edustajana toteuttamaan nyt hallituksen lupausta siitä, että kansalaiskeskustelua käydään, ja lupasin kansalaisille, että voitte lähettää minulle Instagramin kautta sen teidän oman äänenne, mitä te haluatte sanoa tämän maan hallitukselle ja näille kansanedustajille, jotka valmistautuvat äänestämään ”jaa” tai ”ei” tähän kysymykseen. [Mika Niikko: Parempi myöhään kuin ei milloinkaan!] — Niin. — Nyt näitä puheita on tullut ihan valtava määrä, ja alan näitä järjestyksessä katsomaan, ja katsotaan, milloin ääni alkaa pettämään, mutta toivotaan, että ei pettäisi.

Tässä ensimmäisenä: ”Hei! Tässä puheeni luettavaksi: Itsenäinen Suomi. Jo täydet 103 vuotta suomalaiset ovat olleet rakentamassa kaunista isänmaata, tarvittaessa puolustaneet hengellään, jotta minä ja sinä voimme elää vapaina. On pelkuruutta sanoa, että yksin Suomi kajoaa toisen vallan alle. Liittyessämme Euroopan unioniin suomalaiset eivät tienneet, mihin meitä ollaan viemässä. Elämme jo nyt federalistien liittovaltiossa, josta pääseminen paketin tullessa voimaan ei olekaan niin helppoa. ’Oma kansa ensin on vahingollista’, on nyt selvästi SDP:n, vihreiden, vasemmistoliiton, keskustan, RKP:n ja kokoomuksen yhteinen viesti. Hävetkää!” Tämä oli nuoren miehen kirjoitus.

Sitten seuraavaksi otetaan tästä puhe: ”Älkää vain luovuttako. Olette todellinen äänemme Arkadianmäellä. Se, miten nykyinen hallinto polkee meidät maanrakoon ja rikkoo oikeuksiamme, on törkeää. Kansalaiset ovat kansalaisaloitteen kautta ilmaisseet halunsa vaikuttaa elvytyspakettipäätökseen, ja se törkeästi lakaistiin roskikseen. En vain ymmärrä, miksi Marinin hallitus vihaa Suomea näin paljon, että pettää oman kansansa ja maansa vain tyydyttääkseen finanssieliitin agendaa luoda EU-liittovaltio. Minua oksettaa ajatus antaa maamme vajota syvemmälle ja syvemmälle velkasuohon. Miksi meidän pitää kärsiä, kun muut saavat mielivaltaisesti törsätä rahojaan ihan miten sattuu?”

”Moro, Sebastian! Ei tunnu kovin hyvältä herätä aamulla töihin, kun ihminen verotetaan kuiviin ja eläminen Suomessa on aivan liian kallista. Sitten vielä lapioidaan meidän rahat ulkomaille, kuten Italiaan, jotta saavat siellä jatkaa leveää elämää, eikä aikomustakaan tehdä muutoksia asioihin. Suomi on kyllä myynyt valtionomistuksia, mutta Italialle ei kehdata edes sanoa, että myykää niitä kultavarastoja, joita muuten on aika reilusti. Selittäkää jotenkin järkevästi kansalaiselle, miten Suomi, joka elää velaksi, voi antaa rahaa muille maille? [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä kysymys!] Terveisin maastamuuttoa harkitseva, jos ei tähän touhuun ala tulla jotain järkeä.”

”Arvostettu puhemies ja hallitus ja eduskunta! Ehdoton ei elvytyspaketille. Kyseessä ei ole käytännössä kertaluontoisuus, se ei elvytä, eikä se liity koronaan. Suomelle ja kansalle ei ole velkavankeudesta mitään hyötyä. Oma kansa voi jo niin huonosti koronarajoitusten vuoksi. Laajaa kansalaishyväksyntää ei ole olemassa isoon päätökseen, ja siitä kertoo jo kansalaisadressin megakannatus hetkessä. Te olette kansalla töissä, joten teidän pitää pitää Suomen itsenäisyydestä ja kansalaisten hyvinvoinnista huolta eikä viedä maata suohon ja pilata jo syntymättömienkin suomalaisten elämä. Järjestäkää kansanäänestys asiasta, EU:n liittovaltiosta, eurosta, hallituksen erosta ja sananvapaudesta. Pitäisi tuoda julki, mitä kaikkea tämän takana oikeasti on. Kansalle alkaa jo riittää teidän omien etujen tavoittelu kansan hyvinvoinnin kustannuksella.”

Arvoisa puhemies! Nämä kansalaisten viestit ovat todella todella vahvoja.

Seuraava Instagramiin tullut viesti — tämä on tullut eilen: ”Moi, Sebastian! Minua huolettaa EU:n tulonsiirtopaketin läpimeno. Olen alaikäinen, ja siksi tämä huolettaa minua todella paljon. ’Jaata’ äänestävät kansanedustajat eivät ymmärrä, mitä paketista seuraa nuoremmille ikäluokille: velkahelvetti, veronkorotukset ja liittovaltio. On helppo tehdä pää-

töksiä, jotka eivät vaikuta omaan elämään. Toivoisin silti, että ’jaata’ äänestävät kansanedustajat tekevät äänestyspäätöksensä Suomen kansan etua harkiten sen sijaan, että tekee äänestyspäätöksen oman uran edistämiseksi. Sinä ja muu PS-eduskuntaryhmä teette kaikkenne sen eteen, että tulonsiirtopakettia ei hyväksytä, ja arvostan sitä todella paljon. Teette suuren palveluksen Suomelle, mikäli pystytte kaatamaan paketin. Tsemppiä, Sebastian ja koko PS-eduskuntaryhmä!”

Seuraava viesti: ”Hei, Sebastian, ja kiitos, kun taistelet meidän kansalaisten puolesta tästä EU:n tukipaketista, ja kiitoksia eduskuntaryhmälle. Tässä olisi minun puheeni hallitukselle: Lähinnä olisi kysymys näille vastuunpakoilijoille: Jos käy niin, että te hyväksytte tämän rahaston, ja jos käy niin, että pian sitä rahastoa kasvatetaan ja tulee uusi paketti, niin kuka kantaa vastuun? Kuka eroaa? Kaikki puolesta äänestäneet kansanedustajatko? Kuka menee valtakunnanoikeuteen selittämään, miksi suomalaisille valehdeltiin? Pääministeri? Eurooppaministeri? Valtiovarainministeri? Näihin olisi hyvä saada selkeys, että kuka kantaa vastuun.”

Seuraava viesti, arvoisa rouva puhemies: ”Kiitos teille, että taistelette Suomen puolesta. Täysi tuki täällä. Olen koettanut parhaani mukaan seurata toilailua eduskunnassa, nytkin on täysistunto tauolla 15.15 asti. Pitäisi olla live päällä, mitä tapahtuu silloin kun ei valtamediat näytä, onko muiden puolueiden edustajat supisemassa, että millä saadaan suomalaiset hiljennettyä. Pysykää lujina!”

Seuraava viesti, arvoisa rouva puhemies, kansalaiselta Instagramissa tullut: ”Miksi EU hyväksyy jäsenmaidensa törkeän veronkierron? Eikö EU voisi edes uhata ennennäkemättömällä mainehaitalla ja poliittisella paineella, kuten Suomea, joka koettaa pitää kiinni laeista ja sopimuksista? Onko korruptio jo levinnyt EU:n virkamiehiin ja johtoportaaseen? Tämä näyttää hyvin todennäköiseltä. Monien maiden edustajista puhumattakaan. Pöljempikin ymmärtää, ettei EU kaadu, jos budjetti neuvotellaan uusiksi ja järjettömät ryöstöpaketit erotellaan siitä. EU jatkaa vanhalla budjetilla niin kauan, että uusi saadaan aikaiseksi. Ja puheet siitä, ettei ole varasuunnitelmaa, ovat täysin potaskaa. Kyllä EU:n kokoisella organisaatiolla on aina varasuunnitelma jos toinenkin. Äänekkäimmin tukipaketin puolesta huutavat juuri ne maat, joiden veronkierto EU:ssa on suurimpia: Italia, Ranska, Saksa ja Espanja. Mitkään apupaketit eivät korjaa tätäkään ongelmaa, vaan tilanne pahenee. Korruptoituneiden ja verotuksensa huonosti hoitavien maiden rikolliset kiittävät ja kahmivat suuren osan avustuksista, ja rahat valuvat verokikkailujen takia veroparatiisimaihin — niitä löytyy myös Euroopasta, kuten kaikki tietävät. Viimeisinä juuri nämä maat ovat vastustamassa niin sanottua elvytyspakettia. Julkinen talous ja rakenteelliset ongelmat eivät korjaannu lisärahalla. Se vain kiihdyttää ongelmaa. Nyt EU:lla olisi loistava tilaisuus näyttää, mitä varten se on olemassa. En vastusta EU:ta sen alkuperäisessä tarkoituksessa, mutta tällä menolla alkaa koko EU:n olemassaolon oikeutus kadota. Vastustan tukipaketin hyväksymistä nykymuodossa ehdottomasti.” Ja täällä on haluttu mainita nimi: Petri Tohka, Vantaa. ”Kiitos, Sebastian ja perussuomalaiset, taistelusta meidän puolesta!”

Seuraava viesti kansalaiselta IG:ssä: ”Hei, Sebastian, ja kiitos siitä, että annat meille kansalaisille mahdollisuuden tulla kuulluksi. Haluaisin kauttasi lähettää hallitukselle ja kaikille kansanedustajille seuraavan viestin: En ollut silloin vielä äänioikeutettu, kun äänestettiin Euroopan unioniin liittymisestä, joten en voinut asiaan vaikuttaa. Sittemmin olen tehnyt kovasti töitä ja synnyttänyt sekä kasvattanut viisi veronmaksajaa tälle maalle, jonka itsenäisyyden puolesta isovanhempani ovat taistelleet. Jos olisin vuonna 1998 tiennyt, mihinkä suuntaan tämä maa ajetaan ja minkälaista verotaakkaa lapsilleni sekä lastenlapsille-

ni, joita on neljä, ollaan sysäämässä, niin yhtäkään lapsistani en olisi tähän maailmaan saattanut moisen ikeen alle vaan olisin silloin nuorena laittanut piuhat poikki. On raukkamaista Suomen hallitukselta evätä kansalaisilta mahdollisuus tulla kuulluksi näin valtavassa asiassa, mikä vaikuttaa moneen sukupolveen. Suomen hallitus ja kansanedustajat, te olette meillä töissä. Ystävällisin terveisin Tiina Metsäranta."

Seuraava kansalaiselta tullut viesti, arvoisa rouva puhemies: "Ei tarvita mitään elpymispakettia, koska talous elpyy muutenkin ja ilman elvytystäkin todennäköisesti ylikuumenee. Tämä on Italian pelastuspaketti ja saksalaisten ja ranskalaisten pankkien pelastuspaketti." [Toimi Kankaanniemi: Näinhän se on!]

Seuraava viesti: "Nyt on käynyt selväksi, että Vanhanen" — käytetään tässä nyt eduskunnan pelisääntöjen mukaisesti termiä "puhuu muunneltua totuutta" — "ja ranskalainen Casanova vie Suomi-tyttöä kuin pässiä narussa. On sanomattakin selvää, että velkaunionia tässä ollaan luomassa ja näin välillisesti annetaan verotusoikeus EU:lle. Parempi antaa EU:n kaatua rytisten kuin olla paikkaamassa vuotavia ongelmapankkeja Italiassa ja Espanjassa. Koronan kanssa tällä EU:n rahoitusinstrumentilla ei ole mitään tekemistä, ja millä" — piip — "järjellä ministeriöiden budjetit vain kasvavat ja tämä valtio ottaa niin paljon velkaa, että käy kohta kuin Afrikassa? Nyt on aika puolustaa tätä maata, sen kansaa, suvereniteettia ja aitoa itsemääräämisoikeutta."

Seuraavaksi on kansalainen lähettänyt tällaisen viestin: "Kysymys valtiovarainministerille: kun on puhuttu tarkkarajaisuudesta ja selkeydestä, niin kuka maksaa mitäkin, mikä on Suomen minimimaksu ja mikä maksimi, jos eivät kaikki hoida asioitaan kuten pitäisi, ja milloin alkaisivat korkeammat maksut sitten juosta?"

Pyydän nyt kansalaisilta: huomaan, että täällä tulee nyt aivan hirveällä syötöllä uusia viestejä, jotka muuttavat tätä listaa niin, että tätä on todella vaikea lukea, ja pyytäisin, että nyt ette just tällä hetkellä lähettäisi yhtään viestiä, koska tämä on niin vaikea saada läpi. Näitä on hirveä määrä.

Seuraava viesti: "Moro! Jos vielä otat vastaan viestejä luettavaksi, niin tässä olisi jonkunlainen: On käsittämätöntä seurata sivusta, kun meidän nuorten tulevaisuus ollaan sitomassa johonkin sellaiseen, johon me emme mandaattiamme ole antaneet. Emme ole missään vaiheessa äänestäneet liittovaltioon liittymisestä tai siitä, että jakaisimme omat varamme talouttaan vastuuttomasti hoitaneiden euromaiden kanssa. On uskomatonta, että hallituspuolueista avoimesti nauretaan sille, että me nuoret haluaisimme aidosti keskustella EU:n elpymispaketista julkisesti. Vielä irvokkaamman asiasta tekee se, että näiden hekottajien joukossa on arvoisa oikeusministerimme, joka tänä keväänä epäonnistui tärkeimmässä tehtävässään, kuntavaalien järjestämisessä ajallaan. Hallituspuolueiden edustajat voisivat edes sen verran osoittaa kunnioitusta meitä nuoria kohtaan, että elpymispakettiasiasta käytäisiin rehti yhteiskunnallinen keskustelu." [Perussuomalaisten ryhmästä: Fiksuja nuoria!] — On, vimpan päälle kyllä, täytyy sanoa.

Seuraava viesti: "Moi! EU:n elpymispakettiin liittyen: En pysty käsittämään, miten kansanedustajat, jotka ovat käsittääkseni kansalaisten etuja ajamassa ja meidän suomalaisten etuja ajamassa, voivat pyyhkiä kansalaisten mielipiteellä takamustaan näin törkeästi. Veteraanit, jotka ovat olleet meidän itsenäisyyttä puolustamassa kirjaimellisesti omalla hengellään, tuskin olisivat ikinä pystyneet kuvittelemaan, että tällaista suoraan sanottuna..." — aika tylyä sanaa tässä käytetty, ja jätän nyt eduskunnan täysistunnon vuoksi sen mainitsematta — "...aika järkyttävää jengiä tulee olemaan meidän oman maamme alas ajamisessa, ja eivät välitä heidän omista kansalaisistaan. Toinen puoli sitten ovat meidän lapset ja lap-

senlapset, jotka isossa määrin maksamassa ovat tätä aivan käsittämätöntä asiaa. Miten heille tämä asia selitetään, että näin meillä silloin päätettiin, että Suomi oy myytiin halvalla kansanedustajien tahdosta, kun eräillä painoivat oma virka ja edut enemmän vaakakupissa kuin oman maan kansalaisten nykyhetki ja teidän lasten tulevaisuus? En pysty millään tasolla käsittämään enkä hyväksymään.” — Mies, aviomies ja kolmen lapsen isä kirjoittaa näin.

”Hei! Saisiko seuraavan puheen Arkadianmäelle?” — No, kylläpä saa. — ”Arvoisat kansanedustajat, maamme nykyhetken ja tulevaisuuden päätöksistä ratkaisijat, mikä teidän vaakakupissanne painaa eniten? Onko se kenties horisontissa näkyvä loistelias EU-virka hienoine työsuhde-etuineen, vai kallistuuko vaaka kenties oman isänmaan itsenäisyyden säilyttämiseen, Suomen kansalaisten hyvinvointiin sekä siihen, että myös teidän lapset ja lastenlapset saisivat elää vapaassa, itsenäisessä ja hyvinvoivassa Suomessa, ollen ylpeitä edeltäjiensä tekemistä päätöksistä näiden edellä mainittujen asioiden turvaamiseksi? Merkitsevätkö teille sotiemme veteraanien uhraukset Suomen itsenäisyyden puolesta mitään? Mikäli edes hiljaa mielessäsi vastasit myöntävästi, ei pitäisi olla muuta vaihtoehtoa kuin äänestää EU-elpymispakettiäänestyksessä sitä vastaan. Kansa kunnioittaa isänmaamme puolustajia, ei maamme pettureita.” — Näin kirjoittaa huolestunut kansalainen, ja neliapilaa on siellä profiilissa aika paljon.

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava viesti: ”Moi! Jos vielä voi laittaa viestiä koskien julkisia äänestäjien puheita tätä EU-pakettia kohden, niin tässä olisi: Hei! Olen tällä hetkellä yliopistossa opiskeleva 24-vuotias, joka tulee pian olemaan vakituisesti työssä oleva veronmaksaja. En ollut edes syntynyt, kun Suomi liittyi EU:hun. Maailma muuttuu, ja niihin muutoksiin pitää sopeutua. Olen nuori aikuinen, joka haluaa vaikuttaa maamme tulevaisuuteen, ja olen luullut, että demokratiassa se toimisi äänestämällä. Miksi en saa siis nyt äänestää tästä tärkeästä EU:hun liittyvästä paketista? Minä ja muut nuoret aikuiset tulemme maksamaan tämän paketin. Me emme ole päässeet äänestämään EU:sta. Antakaa meille mahdollisuus käyttää äänemme nyt ja päättää oma tulevaisuutemme. Vastuu ei ole vain teillä. Antakaa sen olla myös meillä, Suomen kansalaisilla, jotka tulevat olemaan ja asumaan täällä jatkossakin, kun tämä paketti pitää maksaa.”

Aivan mahtavia viestejä kerta kaikkiaan. Kiitoksia!

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava viesti alkaa näin: ”Minulla on vertaus, jota voit käyttää. Teet hyvää työtä ja olet rohkea. 4 miljardia on huikea summa antaa pois, kun samalla lisäämme omaa velkamme. Vertauksena kerroin ystävälleni: Naapurisi on juhlinut lujaa ja ajaa ökyautolla jne. Naapurilla ei kuitenkaan ole varaa asuntolainaansa, ja hallitus määrää sinut maksamaan hänelle 50 000 euroa. Olisitko tyytyväinen? Järkyttävää touhua, ja selitykseksi ei riitä, että EU tai pankit yms. kärsii. Ulos epäonnistujat EU:sta, ja EU-sääntöjä on noudatettava. Järkyttävää touhua. Eikös Kreikka yms. päässeet EU:n jäseneksi jonkun törkeän kikkailun avulla, ja se oli jo silloin pahasti velkainen? Muistelen, että annoimme jo silloin heille paljon tukirahaa, ja muistan, että olisin odottanut tuolloin, että saisimme edes yhden saaren sillä takaisin. Näin se historia unohtuu ja toistaa itseään.”

Kiitoksia tästäkin viestistä. Muistatte aivan oikein. Tässä juuri aikaisemmin puheessani viittasin siihen, kuinka tilastokikkailulla Kreikka pääsi sisään.

Seuraava viesti: ”Hyvät kansanedustajat! Teidän täytyy pitää suomalaisten puolia. Elpymispaketti ei ole Suomen kansan tahto, ja se on täysin EU:n omien lakien vastainen, sillä jokaisen maan on huolehdittava itse omasta taloudestaan. Olette korruptoituneita, jos tämä menee läpi, ja nimenne tulevat jäämään historiaan hallituksena, joka ajoi Suomen alas.

Kansanedustajien pitää edustaa Suomen kansaa. Miun isoisä ei taistellut sodassa siksi, että te voitte paperilla ja EU-huippuvirkoja vastaan luovuttaa Suomen EU:lle. Nyt käsi sydämelle: jos teillä on yhtään omaatuntoa jäljellä, kaadetaan paketti nyt.” Huh huh. Voimakasta tekstiä.

”Haluaisin tämän viestin tulla siteeratuksi puheenvuorossa: On järjetöntä ja täysin demokraattisten piirteiden vastaista jättää kansa huomioimatta, kun kyseessä on velaksi otettava ja loppujen lopuksi veroilla maksettu tukipaketti. Ajatteletteko te hallituksessa kansaa yhtään? Tämä hallitus ei ole antanut muuta kuin runtua kansalle ja pyllistänyt sen suuntaan. Tukipaketti, joka vaikuttaa minun ja tulevan sukupolven veroihin, halutaan runnomalla viedä läpi, vaikka erilaisia asiantuntijoiden mielipiteitä olette kuulleet. Tämä paketti ei kaada Euroopan unionia eikä aja sitä talouskriisiin, jos Suomi hylkää paketin, vaan niin kuin Halla-aho onkin sanonut, EU:n herrat palaavat neuvottelupöydän ääreen. Miksi teille on niin tärkeää poseerata EU:n silmissä ja viedä liittovaltiokehitystä väkisin eteenpäin unohtaen samalla demokratian ja koko Suomen kansan, joka pääpiirteittäin todennäköisesti äänestäisi tukipakettia vastaan? Terveisin 18-vuotias tulevaisuudestaan huolestunut nuori.”

Seuraava viesti, arvoisa rouva puhemies, joka on tullut Instagramin kautta ja jonka kansalaiset haluavat esille: ”Hei, Sebastian! Otatko vielä elpymisrahastopuheita vastaan?” No kyllä. ”Tässä olisi yksi: Arvoisat kansanedustajat! Hyväksymällä elpymisrahaston olette viemässä EU:ta taas askeleen kohti liittovaltiota ja samalla sidotte Suomen velkavankeuteen vuoteen 2058 saakka. Olen silloin 53-vuotias, ja mahdollisesti tulevat lapsenikin joutuvat vielä maksamaan kyseistä pakettia. Täällä Suomessa puhutaan vasta tästä ensimmäisestä elpymispaketista, mutta muualla Euroopassa suunnitellaan jo uusia paketteja. Mitään näyttöä paketin kertaluontoisuudesta ei ole. Miksi EU:ta kiinnostaisivat Suomen valtiovarainvaliokunnan mietinnön kirjaukset, kun eivät sitä kiinnosta sen omat perussopimuksetkaan? Arvoisat kansanedustajat, ymmärrättekö, mitä paketin puolesta äänestäminen tarkoittaa? Olette valmiita luovuttamaan palasen itsenäisyydestämme, koska pelkäätte mainehaitan tai kenties tulevien EU-virkojenne puolesta. Terveisin 15-vuotias kansalainen.” Huh huh.

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava viesti: ”Hei! En osaa mitään puheita kirjoittaa, mutta haluan, että meidän tavan tallaajien mielipiteillä ja äänellä on väliä. Miten se voi mennä niin, että ensin otetaan maailmalta näitä elintasosurffareita tänne meidän järjestelmän elätettäväksi ja sitten vielä jaetaan rahat ulos? Miksei meidän maksamia rahoja voida käyttää meidän maan hyväksi? Jos tosiaan on neljä miljardia ylimääräistä, niin miksei sitä voi jakaa suomalaisten yritysten kesken? Ei niiden, joiden eurot valuvat yli rajojen, vaan niille, jotka oikeasti maksavat jokaisen pennin selkänahastaan samalla toivoen, että joskus vielä yritys voi hyvin, sen verran hyvin, että voi edes nukkua yönsä pelkäämättä seuraavaa päivää. Olisi vielä niin paljon sanottavaa, mutta jätetään tämä tähän. Onpahan yksi ääni lisää, jos meidän äänistä joskus saataisiin sen verran kuuluva kuoro, että sillä olisi jotain painoa.” [Toimi Kankaanniemi: Suomalaiset on tolkun ihmisiä!] — On.

”Arvoisat suomalaiset! Mikäli eduskunta tai itse asiassa hallitus päättää Italian ja muiden maiden leväperäisen elämän maksajiksi suomalaiset, jotka pääsääntöisesti ovat hoitaneet velvoitteensa sotakorvauksista kansalaisten omakohtaisiin velkoihin, on todella aika toimia. Tohtori Malinen ja moni muu talouden ammattilainen ovat veloituksetta konsultoineet hallitusta — tai olisivat konsultoineet, mikäli esim. pääministeri olisi Vogue-kiireiltään joutanut viisaampiaan kuulemaan. Elvytysrahastosta tulee liian kallis Marinin työha-

kemus johonkin EU-virkaan, ja maksajana tietysti, kuten demareilla aina, joku muu. Ja tässä maksajana olet sinä ja minä, suomalainen veronmaksaja. Mistä niitä velkamiljardeja riittää kankkulan pohjattomaan kaivoon, kun ei niitä riitä oman kansan tärkeämpiinkään kohteisiin? Niin, mutta se Marinin EU-virka, sehän menee SDP:n arvopohjan mukaisesti Suomen edun edelle. Kepulle ja kokoomukselle terveisiä myös, että kiitos, olette maan ainoan toivon, perussuomalaisten, paras vaalivoiton varmistaja. Hardcore-kepulainen isäni pyörii kuin oikohöylä haudassaan viimeisimmän valtionpäämiehen Urho Kaleva Kekkosen kanssa" — no sanotaan nyt kun keskustalaiset tulee — "kun ryssitte kovalla työllä ansaitun hyvinvoinnin pahoinvoinniksi muutamassa vuodessa. Se on surullista ja ajaa oikeat suomalaiset osaajat ulkomaille. No, teidän master of puppets, Venäjä, pääsee tavoitteeseensa vihdoin entisen presidentin ja Stasin vakoojan avustuksella." Tästä itse asiassa puheenjohtaja Halla-ahokin puhui, näistä entisistä yhteyksistä, mitä on valitettavasti ollut. "Ei yhtään ystävällisin terveisin Petteri Perkkiö."

Seuraava viesti: "Arvoisa hallitus! Me työtä tekevät ihmiset olemme jo nyt katkeamispisteessä, emmekä kaipaa enää lisää rasitteita EU:n puolelta. Tämä tukipaketti tulisi lisäämään yritysten ja yksityisten verotusta maassamme, ja sitä tämä kansa ei enää kestä. Me kansalaiset emme myöskään halua lapsenlapsiemme maksavan teidän järjettömiä päätöksiänne. Tehkää ryhtiliike ja elvyttäkää rakasta kotimaatamme ilman EU:ta. Laskekaa verotuksia, kieltäytykää autoilijoita kurittavasta päästökaupasta ja antakaa sisämarkkinoidemme kukoistaa. Suomi voisi olla oikea menestystarina, jos sille annetaan kunnollinen mahdollisuus. Uudet innovaatiot ovat jo tulossa, mutta turhalla sääntelyllä ja liiallisella verotuksella te estätte uusien Nokioiden syntymisen. Lopettakaa kurjistaminen, antakaa meidän työskennellä ilman kohtuuttomia veroja ja antakaa ihmisten luoda uusia innovaatioita ilman liiallista sääntelyä. Kiitos. Marko Heikkuri Kemistä. Toivottavasti kuulostaa edes kaukaisesti järkevältä, ja toivottavasti kelpaa. Oli muuten mahtavia puheita, kun töissä ollessa katselin."

Kiitoksia, kun kelpasi. Täällä on vähän toisenlaisia puheita kuultu hallituspuolueitten ja kokoomuksen riveistä. He ovat haukkuneet täällä ihan huolella. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kansa on tarkkana!]

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava viesti: "Olisi hienoa, jos voisit nostaa puhuessasi esiin sen, että me vanhemmat emme halua tehdä ratkaisuja, joiden seuraukset jäävät lapsillemme. Emme usko kertaluonteisuuteen, ja neljän lapsen äitinä sekä suomalaisena yrittäjänä haluan elää maassa, joka uskoo itseensä niin paljon, että mainehaitan takia ei laita kansaa kärsimään. On tullut aika, että suomalaisten ei enää kuulu ajatella, mitä muut ajattelevat, ja tehdä päätöksiä siitä käsin. On aika uskoa meihin ja vaatia arvostusta. Suomi on täynnä upeita ihmisiä, jotka eivät ansaitse kohtaloa, jossa maksetaan muiden, isompien maiden kuluja. Tarvitsemme nyt poliitikkoja, jotka oikeasti ajattelevat nuortemme etua eivätkä sitä, mitä heistä tai Suomesta ajatellaan." Todella hyvin kirjoitettu. Kiitos!

"Hei, Sebastian, tässä puheeni: Me suomalaiset emme ole valmiita maksamaan italialaisten halpaa verotusta oman korkean verotuksemme kustannuksella. Italialaisten on itse mietittävä, miten he saavat lisää kassavirtaa, eikä käytävä muiden kukkarolla, varsinkin kun keinoja löytyy. Italialla on maailman kolmanneksi eniten kultavarantoja heti Yhdysvaltojen ja Saksan jälkeen. Lienee osa noistakin kullista louhittu Suomen maaperästä ulkomaisten yhtiöiden toimesta. Ero Suomella ja Italialla on se, että Italialla riittää omaisuutta myytäväksi, kun taas Suomi on jo realisoinut ja myynyt sen melkein kokonaan maaperän

kiviaineksista aina Caruna-Pekan sähköverkkoon. Italia, maksakaa enemmän veroja mukisematta ja menkää töihin.”

Seuraava viesti, arvoisa rouva puhemies: ”Näin suht nuorena, 28-vuotiaana, lyhyesti ja ytimekkäästi: Tuntuu, että onko tässä kohta järkeä edes käydä töissä, kun rahat ja työpaikat annetaan muualle, esimerkiksi Italiaan, jossa on jopa myönnetty, etteivät heidän ongelmat johdu koronasta. Ja eikö tämän paketin pitänyt nimenomaan auttaa maita, joihin korona on oikeasti vaikuttanut? P.S. Kiitos kaikesta, mitä teette.”

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava viesti: ”Pieni puheenvuoro eduskuntaan: Kuinka näin moni puolue, kuinka näin moni yksittäinen kansan valitsema edustaja voi kääntää selkänsä Suomen kansalle näin? Kuinka Suomi voidaan täydellisesti myydä tulonsiirtounioniin kuulematta kansaa? Miten ihmeessä kukaan yksityishenkilö, työntekijä tai kansanedustaja on välttynyt valtavalta äänivyöryltä, jonka Suomen kansa on liikkeelle laittanut tästä paketista? Kansa puhuu, ja kansan edustajat eivät kuuntele. On käyty paljon puhetta siitä, kuinka kukakin taho milloinkin talloo demokratian päälle, mutta mitä se sitten on, kun ennätysvauhdilla kansa kerää 60 000 ääntä kasaan neljässä päivässä eivätkä arvon edustajat hetkauta korvaansakaan asialle? Tämä jos jokin on demokratian päälle ulostamista. Harvoin sitä on tuntenut itsensä näin merkityksettömäksi. Hävetkää, hävetkää. Tiedän, että saat varmasti satoja ellei tuhansia viestejä tällä hetkellä. Vaikka oma pätkäni ei Arkadianmäelle asti kerkeäisikään, mä halusin vaan kiittää duunista, mitä siellä teette. Kansa muistaa.”

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava viesti: ”Elvytyspakettikeskusteluun omat terveiset: Veronmaksajien on täysin mahdotonta hyväksyä sitä, että elvytyspaketista suurin osa on menossa sellaisiin hankkeisiin ja kuluihin, jotka eivät liity koronaan mitenkään. Leijonanosa paketista on menossa maille, joissa veroaste on pieni ja verojen keräys on lepsua. Näin nettoveronmaksajana on aika vaikea hyväksyä sitä, että tuosta veropotista ei riitä rahaa eläkkeiden korotuksiin tai sairaanhoitajien palkankorotuksiin mutta siitä voidaan jakaa kyllä Etelä-Euroopan maille, jotka eivät halua kerätä veroja tai pitää huolta omasta taloudestaan. Turha meidän on maksaa veroja täälläkään. Antaa jonkun muun maksaa ja eletään niin kuin vihreiden kannattajat konsanaan, ilman huolta ja muiden rahoilla.”

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava viesti: ”En halua itseäni mihinkään esille, mutta tämmöinen viesti tuli vastaan jollakin palstalla, ja oli muuten aika hyvin sanottu ainakin minun mielestä. ’Ota yksi, maksa kolme’ on EU:n tarjous Suomelle, josta ei voi kieltäytyä. Jos liikenee tuosta noin vain heittää 7 miljardia ulkomaille, niin eipä näin vakavaraisella valtiolla liene sitten tarvetta korottaa veroja tai tehdä leikkauksia.”

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava Instagramin kautta tullut kansalaispuhe:

”Moikka, Seba! Ihan alkuun kiitoksia, että jaksatte. Kansalaisena minua huolettaa, mihin Suomea ollaan viemässä nykyisen elvytyspaketin mukana. Ehkäpä vielä enemmän harmaita hiuksia aiheuttaa se, millä tavoin tätä ollaan viemässä. Olemme viimeisen vuoden aikana saaneet kuulla lukuisten ekonomistien, yhteiskuntavaikuttajien, yrittäjien, asiantuntijoiden, poliitikoiden ja muiden elvytyspaketista huolestuneiden suusta legitiimejä argumentteja pakettia vastaan, jotka heijastavat suurta osaa kansalaisten ajatuksista. Nämä aidot huolenaiheet on joko jätetty täysin huomiotta tai ne on sivuutettu mitä heppoisimmilla tekosyillä ja korulauseilla, eikä ihme, sillä mikäli paketista käytäisiin rehellistä, avointa keskustelua, ei asia kestäisi päivänvaloa.

Huomionarvoisena asiana totean, että argumentit pakettia vastaan ovat kestäneet vankkumattomina koko elvytyspaketin valmistelun ajan, siinä missä puoltajien puolustukset

ovat vaihtaneet suuntaa kuin tuuliviiri. Jokainen kansanedustaja ymmärtää EU:n elvytyspaketin rikkovan EU:n perussopimuksia. Kun perussopimuksia rikotaan, ei ole mitään takuita, että muitakaan sopimuksia tultaisiin vastaisuudessa noudattamaan. Jokainen kansanedustaja ymmärtää, ettei paketti tule olemaan kertaluontoinen. Komissiolta olemme kuitenkin saaneet kuulla jo totuuden paketin kertaluontoisuudesta, ennen kuin sitä pupu pöksyssä alettiinkin selittämään päälaelleen. Jokainen kansanedustaja ymmärtää, että paketti vie EU:ta tulonsiirtounioniksi. Juuri tänään Italian pääministeri kirjaimellisesti teki hyvin selväksi, kuinka EU:n yhteisen velan on tarkoitus toimia tulonsiirtoina Etelä- ja Pohjois-Euroopan välillä. Näitä argumentteja oikeuttakoon jokainen edustaja itselleen miten haluaa, ne eivät silti muuksi muutu. Juuri siksi paketin hyväksyminen kertoo pohjimmiltaan sen, onko valmis puolustamaan oikeutta ja suomalaisten tulevaisuutta. Kysymys tästä paketista ylittää puoluerajat.

Mitä puoltajien argumentteihin tulee, olemme saaneet lukea mitä eriskummallisimpia sepityksiä mainehaitoista oikeistopopulismin nousuun. Kaikista vähiten ymmärrän tätä populismin pelkoa. Kyseinen paketti tulee sitomaan eurooppalaisia finanssipoliittisesti yhä enemmän yhteen, halusivat he sitä tai eivät. Koska paketti samalla pahentaa myös moraalikatoa, aiheuttaa tämä tyytymättömyyttä unionin sisällä entistä enemmän sekä kasvattaa eripuraa jäsenmaiden kesken. Kysynpähän vain: Voiko parempaa tykinruokaa näille paljon pelätyille oikeistopopulisteille antaa?” — Tässä on muuten hyvä pointti. — ”Eivätkö oikeistopopulisteja pelkäävät edustajat todella näe tätä uhkakuvaa, vai heittävätkö he ilmoille vain tyhjä lauseita ja pelottelevia termejä? Jokainen tehköön johtopäätöksensä itse. Henkilökohtaisesti suurimpana mieltä pahoittavana asiana koin neuvoa-antavan kansanäänestyksen torppaamisen. Minua suoraan sanottuna sylettää, miten ylimielisen halveksuvasti jotkut kansanedustajat tähän kansanäänestykseen suhtautuivat. Missä asiassa tarvitsemme kansanäänestystä, jos emme tässä?

Loppukaneettina toivon sydämeni pohjasta suomalaisten äänestäjien muistavan, ketkä pakettia puolsivat ja ketkä vastustivat. Toivon lisäksi, ettei äänestäjän muisti ole lyhyt. Henkilökohtaisesti tiedän, etten tule ikinä äänestämään sellaista edustajaa, joka tämän paketin puolesta äänestää, eikä tule moni muukaan.”

Arvoisa puhemies! Seuraavana Perussuomalaisen Nuorison pääsihteerin Santeri Eskolan sanat, joissa hän kantanaan ilmoittaa:

”Tällä hetkellä, arvon hallitus, eivät oikein sanat enää riitä kuvaamaan sitä fataalia virhettä, jonka olette tekemässä!

Teidän vimmanne ajaa Suomi mukaan elpymispakettiin ja sen mukana tulonsiirtounioniin on jotain sanoin kuvaamattoman epäreilua. Tämä pian tuleva teidän ajamanne päätös tulee aiheuttamaan totaalisen moraalikadon taloudenpidossa koko Euroopan laajuisesti. Hoida asiat huonosti, saa palkkio. Hoida asiat hyvin, saa sen sijaan raippaa selkään niin, että tuntuu luissa ja ytimissä.

Kerrataanpa hieman, miltä tämä teidän touhunne näyttää kansalaisten silmin yhden Euroopan korkeimman verotuksen ja huonoimman ostovoiman maassa: Unkarilaiset saavat alle 25-vuotiaiden verovapautuksen, espanjalaiset neljän päivän työviikon ja italialaiset lapsilisät 21 ikävuoteen saakka. Suomalaiset saavat nousevat kansalliset verot, uudet ylikansalliset verot sekä vinon pinon ylisukupolvista velkaa niskaansa, puhumattakaan uusista kertaluontoisista paketeista, ettekä te edes uskalla kysyä neuvoa-antavaa mielipidettä kuritettaviltanne.

Te, hyvä hallitus, viette oman maan kansalaisilta leivän pöydästä ja yrittämisen ja työnteon sekä itsensä kehittämisen ilon palkitsemalla maanosan väärintekijöitä.

Te, hyvä hallitus, teette Suomesta Euroopan seuraavan kriisimaan.

Terveisin Santeri Eskola, Perussuomalaisen Nuorison pääsihteeri."

Seuraava puhe, arvoisa rouva puhemies: "Maailmantalous on jo nyt ylikuumentunut. Sen huomaa jo nyt kun raaka-aineiden hinnat nousevat huimaa vauhtia ja sitä myöten kaikki hinnat nousevat. Nyt jos tämä huijauspaketti menee läpi ja aletaan pumppaamaan lisää rahaa koneeseen, syntyy inflaatio. Kuinka tyhmä Suomen kansa on hallituspuolueiden ja kokoomuksen mielestä? Kun näin kansalaisena minua pelottaa oman jälkikasvun puolesta jo muutenkin, niin mitä sitten tehdään, jos tämän kokoluokan sumutuksen annetaan mennä läpi sormia katsellen? Olen ikuisesti kiitollinen PS-puolueelle, joka taistelee nyt kansan puolesta. Hyvä, että edes joku, jotkut, välittää."

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava Instagramin kautta tullut puhe: "Kiitos, Sebastian, tästä mahdollisuudesta kertoa oma kantani elvytyspakettiin ja sen ympärillä oleviin asioihin." Niin, olisi ollut kyllä kiva, jos hallitus olisi aidosti mahdollistanut tämän kansalaiskeskustelun, mitä he kovasti mainostivat elpymispaketin kohdalla, mutta se ei koskaan toteutunut. Sitten viestiin: "Olen koko ikäni äänestänyt keskustaa. Keskusta on pitänyt esillä arvojani: kotia, uskontoa ja isänmaata. Luulin viime eduskuntavaaleissa äänestäneeni edustajaa, jolle uskoin nämä pyhät arvoni. Nyt voin todeta, että näin ei taida ollakaan. Edelleen toivon, että edustajani näkisi paketin mielettömyyden, kaiken sen, mistä te olette siellä pitkään puhuneet. Toivon, että keskustassa mahdollisimman moni uskaltaa äänestää vastaan. Teillä on kansan tuki. Älkää kuunnelko pelotteluja siitä, että menetätte paikkanne. Te menetätte ääneni, ja uskallan sanoa 'äänemme', mikäli äänestätte paketin puolesta. Viestiä saa lainata puheissa siellä. Tsemppiä ja voimia. Nimeäni ei saa tuoda tietenkään julki."

"Lue pöntöstä: Te olette Suomen kansan edustajia, ette EU:n edustajia. Velkarahan antaminen rikkaammille — Italialla esim. 120 miljardin edestä fyysistä kultaa — jotta he voisivat jatkaa elämistä pellossa, ei edistä Suomen vientiä vaan kurjistaa meitä. Pitää olla tyhmä tai lahjottu, jos pitää tätä hulluutta hyvänä. Risto Ryti sen sanoi: pahimmat viholliset ovat keskuudessamme. Nyt ei tarvita pseudotieteeseen ja uuskommunismiin perustuvaa vihreää siirtymää. Nyt tarvitaan sinivalkoinen siirtymä." — Upea upea lause. [Vilhelm Junnila: Kyllä!] — "Suomi pärjää hyvin päättämällä itse omista asioistaan. Haluatko jäädä historiaan henkilönä, jonka päätöstä pidettiin historiallisen hulluna ja vahingollisena, vai haluatko jäädä historiaan kansanedustajana, joka toimi täysin normaalisti ja loogisesti eli äänesti kansan edun ja tahdon mukaisesti? Älä ole tyhmä, ole normaali." Tällainen viesti.

"Hei! Tuhannet ja tuhannet suomalaiset rukoilevat sen puolesta, että Suomen päättäjät eivät veisi Suomen kansaa elvytyspaketin maksajiksi. Kukaan ei usko tämän olevan kertaluonteinen, ja tekin tiedätte sen, että se ei tule sitä olemaan. Euro on kuollut aikaa sitten, ja tämä kupla tulee puhkeamaan ennemmin tai myöhemmin. Pahimmillaan tällaiset rahansiirrot ja niiden jatkuminen ajavat asiat siihen pisteeseen, että kun ihmiset ymmärtävät, mistä on kyse, väkivaltaisuuden uhka ja sen puhkeaminen on tulevaisuutta. Tätä asiaa ei pitäisi jättää huomiotta. Vakavasta asiasta siis kyse. Lapsillemme haluamme vapaan, itsenäisen ja omavaraisen Suomen jättää perinnöksi. Sen olemme velkaa niille, jotka tätä maata puolustivat ja rakensivat. Ystävällisin terveisin Anniina Luukka, veronmaksaja, yrittäjä ja kahdeksan lapsen äiti."

Seuraava viesti, Kainuusta: "Tätä maata ei kuulu myydä. Elpymispaketti rikkoo EU:n omia perustussopimuksia ja siirtää Suomen suvereniteettia väkisin EU:lle. Tämän paketin

hyväksyvät tullaan muistamaan maansa myyneinä edustajina, ja heitä ei tulla ikinä unohtamaan. Minä olen 61-vuotias jos tai kun paketti on maksettu takaisin. Kun en voi asiasta nyt itse äänestää, minulla on teille asiaa: Vetoan jokaista kansanedustajaa äänestämään paketin kaatamisen puolesta. Minä en tule äänestyksessä puoluettanne katsomaan. Vain se merkitsee, kuinka äänestätte. Terveisin Jani Viitanen Paltamosta."

"Toivottavasti luet viestini eduskunnassa:

Olen 22-vuotias nuori aikuinen enkä todellakaan siedä ajatusta siitä, että meiltä viedään tulevaisuus ja tällä ryöväyksellä rahoitetaan muiden EU-maiden leppoisampia oloja. En siedä sitä, että te väitätte tekevänne meidän tulevaisuutemme ja onnemme eteen töitä ja silti edes harkitsette sellaista päätöstä, että olemme velkakierteessä vuosikymmeniä. Millä oikeudella te teette tällaisen päätöksen? Korona iski vasta 2020, joten tästä paketista ei tietenkään ollut mitään puhetta 2019 eduskuntavaaleissa, ja voin vannoa, että ainakin itse olisin äänestänyt toisin, jos olisin tietänyt, mihin suoranaiseen turmioon olette meidät ajamassa. Tämä on aivan hävytöntä. Tehkää oikein ja kuunnelkaa meitä kansalaisia. Me haluamme äänestää siitä, ettemme hyväksy EU-tukipakettia. Jos ette kuuntele meitä ilman kansanäänestystä, niin antakaa meidän kertoa se niin, että on mustaa valkoisella, mitä haluamme ja vaadimme.

Me vaadimme, että te ette heitä meitä nuoria susille ja pane meidän harteillemme velkataakkaa — varsinkin kun suuri osa teistä ei ole edes sitä maksamassa loppuun asti. Ajatelkaa meitä nuoria, kun teette tätä päätöstä. Ajatelkaa, onko oikein allekirjoittaa sellainen susihuono sopimus, josta lapsikin näkee, että maksamme enemmän kuin saamme. Sanna Marin, vetoan sinuun, älä tee tätä meille. Me halutaan asua Suomessa, jossa meitä kuunnellaan ja jossa meitä ei sidota velkojen kiirastuleen jo ennen kuin synnymmekään.

Tämä tukipaketti on EU:n perussopimuksen vastainen. Emme saa ottaa vastuuta toistemme veloista, vaikka miten selitätte, että tilanne on poikkeuksellinen. Siinä sopimuksessa ei mainita mitään siitä, että tämän sopimuksen saa sitten heittää paperikoriin, mikäli on hyvä syy. Haluan muistuttaa, että jokaista historian yhteiskunnallista katastrofia on edeltänyt se, että lakataan noudattamasta omia lakeja ja sääntöjä ja keksitään verukkeita, miksi sitä sääntöä juuri nyt voidaan poikkeuksellisesti kiertää. Kohta olemme siinä, ettemme noudata tärkeämpiä lakeja."

Seuraava kansalaisviesti, arvoisa puhemies, joka muuten alkaa, että "arvoisa puhemies":

"Arvoisa puhemies! EU:n elpymispaketti sitoo meitä nuoria vuosikymmeniksi maksamaan asiaa, johon me emme voineet vaikuttaa. Elpymispakettia maksetaan vuoteen 2058 mennessä. Minä täytän sinä vuonna 55. Meidän tulevaisuus on vaakalaudalla. Kysynkin kokoomukselta: joudutaanko taas joustamaan nuorten ja vanhusten hyvinvoinnista, jotta Suomella on varaa kuitata eteläeurooppalaisten huvit? Te pidätte itseänne Eurooppamyönteisimpänä puolueena, mutta te ette uskalla kritisoida EU:ta, kun se kehittyy väärään suuntaan. Te tiedostatte EU:n ongelmat etenkin tässä elpymispaketissa, mutta silti te olette hyväksymässä kehityksen, joka on Suomelle ja etenkin EU:lle haitallinen. Ei EU pysy vakaana liittona, jos sen pohjoiset jäsenmaat joutuvat kerrasta toiseen kurittamaan omia kansalaisiaan tiukalla talouspolitiikalla, niin että taloudelliset säästöt voidaan jakaa etelän sosialisteille. Näyttäisi siltä, että EU:n perussopimukset ovat kokoomukselle vessapaperia. Kannattaako kokoomus suomalaisten verorahojen sosialisointia jäsenmaille, jotka eivät kykene huolehtimaan taloudestaan?

Olen elänyt koko elämäni Suomessa, joka on ollut osa EU:ta. On asioita, joita arvostan EU-jäsenyydessä, mutta on myös asioita, joita en arvosta EU-jäsenyydessä. Sinisilmäinen

EU-politiikka on yksi niistä. Me voimme kehittää EU:sta itsenäisten kansallisvaltioiden liiton, jossa kukin huolehtii omasta pesästään. Vastavuoroisesti voimme olla hiljaa ja olla käyttämättä sitä kuuluisaa poliittista pääomaa, kun Saksa ja Ranska päättävät puolestamme, että EU-liittovaltio on Suomen etu.

Kohdistan toisen kysymykseni keskustalle: miten aiotte pitää Suomen maakunnat elinvoimaisina elättämällä Espanjaa, Italiaa ja Kreikkaa? Maakuntien laiminlyönti ajaa nuoret suurkaupunkeihin, joista harvoin palataan kotiseudulle.

Suomen maksuosuus elpymispaketista on 6,6 miljardia euroa, joten maksamme nettona yli 4 miljardia Brysseliin. Miettikää tarkkaan tuota rahasummaa. Jos jäsenmaat elvyttäisivät itse tuon maksuosuuden verran, meilläkin olisi paljon enemmän rahaa maakuntien kehittämiseen. Yli 6 miljardilla saisimme lisää infraa, palveluita ja sitä myötä työpaikkoja. Te kykenette pitämään maakunnat elinvoimaisina, jos teillä on tahtoa. Nuorten ei tarvitsisi hakeutua suuriin maakuntakeskuksiin koulutuksen ja työn perässä, jos vain teiltä löytyisi tahtoa. Kokoomus, keskusta, ajatelkaa meidän nuorten tulevaisuutta. Kiitos. Ystävällisin terveisin, Lauri.”

Tahdon kiittää näistä kaikista viesteistä, mitä olette lähettäneet tänne luettavaksi. Nyt tuntuu siltä, että voi olla, että tämä ääni kohta loppuu, ja varmuuden vuoksi olin varannut tähän ihan loppuun, viimeiseksi, maamme presidentin sanat — jos mikään muu ei vaikuta, niin entä hänen sanansa? — ja haluan päättää sitten puheeni näihin sanoihin, koska olin niin ajatellut.

Olen nyt käynyt tämän puheen, jonka nimi on ”EU:n elpymispaketti on liittovaltion kulmakivi”, ja tämän puheeni aikana olen yrittänyt tehdä parhaani, että perustelen, minkä takia tämä päätös, mitä eduskunta on juuri nyt tekemässä, on lujittamassa ja mahdollistamassa EU:n liittovaltiota. Se kehitys, mikä aikanaan historiassa on alkanut, olisi voinut lähteä toiseenkin suuntaan, mutta jossain kohtaa me lähdettiin menemään väärään suuntaan Euroopassa. Ehkä Euroopassa poliittiset johtajat sokaistuivat vallasta ja rahasta ja päätettiin, että tehdään ne samat virheet uudelleen.

Euroopassa on ollut mahtipontisia projekteja aikaisemminkin, ja minä olen tullut politiikkaan ja perussuomalaisiin sen takia, että haluan taistella Suomen itsenäisyyden puolesta niin, että me ei jouduttaisi EU:n liittovaltioon, koska siitä ei tule seuraamaan mitään hyvää. Me voidaan kaataa tämä elpymispaketti, joka olisi tätä rakentamassa.

Olen pyrkinyt vielä loppuvaiheessa vetoamaan tosiaan suoraan teihin, kokoomuksen ja keskustan kansanedustajat, sekä teidän omien toimijoidenne ja poliitikkojenne ja nuortenne kautta että ennen kaikkea vielä kansalaisten kautta. Ja te voitte, kansalaiset — olen pahoillani, sillä en nyt usko, että pystyn kaikkia lukemaan — vielä vedota näihin kansanedustajiin, vielä on aikaa. Laittakaa heille viestiä — etunimi.sukunimi@eduskunta.fi — ja kertokaa, mikä teidän kantanne on.

Haluan lopettaa nyt tämän puheeni tasavallan presidentti Sauli Niinistön sanoihin, jos te haluaisitte häntä kuunnella. Tasavallan presidentti Sauli Niinistö esitti tiukkasanaisesti huolensa EU:n elpymispakettiin liittyen suurlähettiläskokouksessa 25. elokuuta 2020. Lainaan tästä puheesta elpymispakettia koskevan osuuden:

”Siteeraan: ’Avoin keskustelu EU:n suunnasta olisi toteutunut, jos paketin vaatimia muutoksia olisi tehty perussopimusten muutosten kautta. EU:n toimintaa säätelevien perussopimusten muuttaminen on kuitenkin niin hidas ja kansallisten ratifiointien vuoksi epävarma tie, että sitä pitkin ei haluttu edetä. Kun kiirekin oli. Niinpä esteitä paketin tieltä raivattiin tulkitsemalla sopimusten artikloja luovalla tavalla.’

Näin kuvasi Helsingin Sanomien pääkirjoitus 29. heinäkuuta EU:n elvytyspaketin syntyvaihetta. Pääkirjoitus huomauttaa myös, että samaan tapaan, tulkinnan kautta, unionissa on edetty muissakin asioissa.

Tuota näkemystä on vaikea kiistää. Euroalueen vakaus- ja kasvusopimuksen piti asettaa rajat velkaantumiselle ja budjettivajeille. No bail-out -periaatteen piti olla yksiselitteinen. Euroopan keskuspankin ei ajateltu ryhtyvän jäsenmaiden velkapapereiden haltijaksi. EU:n budjettia ei pitänyt rahoittaa lainarahalla.

Kävikö niin? Säännöt perussopimuksissa ovat kyllä ennallaan, mutta tosiasiallinen tilanne näyttää hyvin toiselta. Nuo taloudenpidon keskeiset periaatteet ovat vuosi vuodelta liudentuneet, osin kokonaan kadonneet. Ainutkertaisten tulkintojen jälkeen, kerta toisensa jälkeen.

Kriisitilanteita on kieltämättä usein syntynyt nopeasti. On ollut polttava kiire ja välttämätön tarve. Enkä tässä alkuunkaan arvioi ratkaisujen aineellista sisältöä, en EU-elvytyspaketinkaan osalta. Mutta jokainen hetken uustulkinta on kuitenkin jäänyt elämään. Tulkinnasta onkin tullut sopimus.

Kaikkien EU:n puolestapuhujien tulisi kantaa tästä huolta. Jokainen luovan tulkinnan tilanne nostattaa kysymyksiä, epäilyksiä ja kritiikkiä. Ajan mittaan ja toistuessaan ne alkavat nakertaa instituution legitimiteettiä. Sille ei EU:n kannattaisi itseään altistaa. Kun koronakriisistä on selvitty, on aika tehdä paluu sääntöperusteisuuteen.

Kun kysytään, miksi tasavallan presidentti ottaa nämä tulkinnan tien ja ne vaarat esille, vastaukseni on selvä. Ensinnäkin EU:n keskeiset perussopimukset ovat jäsenmaiden välisiä sopimuksia ja siis yksittäisen jäsenmaan kannalta sen suhteen määrittelyä ulkovaltoihin.

Toiseksi Euroopan unionin yhteinen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka on etenemässä. Olemme yhtälössä, jossa omaa ulkoista kohtaloamme mitataan helposti EU:ta vasten. Entä jos tulkinnan tie aukeaa myös EU:n ulkosuhteissa? Niin, että teemme ensin suuria linjauksia, joita sitten seuraa lavea tulkinta.

Euroopan unioni on Suomelle ensiarvoisen tärkeä viitekehys myös ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. EU edustaa maailmalla korostetusti meille arvokkaita asioita: demokratiaa, oikeusvaltiota, monenkeskistä sääntöpohjaista järjestelmää, sopimusten noudattamista.

Meille EU:n vankkumattomille kannattajille on tärkeää, että luottamus Euroopan unioniin sanansa mittaisena säilyy.

Haluan huomauttaa, että jos aiemmin sovittua ryhdytään laveasti tulkitsemaan, on vahva yleensä vahvimmillaan. Ja heikko heikoimmillaan. Tulkinnan tie on ongelmallinen myös koko kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän kannalta.”

Näihin tasavallan presidentin sanoihin haluan päättää oman puheeni. Pahoittelut, arvoisa puhemies, että nyt ääneni ei enää kestä pidempään. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Halla-aho.

2.31 **Jussi Halla-aho ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajat! Aivan aluksi haluaisin kiittää edustaja Tynkkystä laaja-alaisesta, sivistävästä ja inspiroivasta puheenvuorosta. Kuten hyvät puheet usein, sekin oikeastaan loppui juuri silloin, kun se oli pääsemässä vauhtiin. Ymmärrän sen, että edustaja Tynkkynen on hetken aikaa varmaankin pois keskuudestamme, mutta voin sitten toistaa nämä kiitokset puheen loppupuolella.

Arvoisa puhemies! Joskus huomaa, että vaikka on pitkään viettänyt aikaa jossakin paikassa, jokin yksityiskohta on jäänyt kokematta tai näkemättä. Itse esimerkiksi tulin tähän taloon ensimmäisen kerran vuonna 2011, mutta vasta tänä keväänä, maaliskuussa muistaakseni, tein ensimmäistä kertaa kokonaisen kierroksen paternosterhissillä. Se oli varsin jännittävä kokemus ja muistutti itse asiassa hyvin paljon Linnanmäen vanhaa kummitusjunaa.

Mitä itse parlamentaariseen työskentelyyn tulee, hoksasin, että en ole koskaan pyytänyt tai pitänyt työjärjestyspuheenvuoroa eduskunnassa täysistunnossa. Ennen tätä päivää en edes tiennyt, miten sellainen pyydetään tai tunteeko eduskunnan työjärjestys ylipäätään sellaista erillisenä puhetyyppinä. Joissakin maissa, samoin kuin Euroopan parlamentissa, työjärjestyspuheenvuoro, point of order ulkomaankielellä, on varsin tavallinen ilmiö. Se on hyvin ärsyttävä instrumentti, koska työjärjestyspuheenvuoron pitäjällä harvoin on mitään työjärjestykseen liittyvää sanottavaa. Pikemminkin työjärjestyspuheenvuoroista on tullut keino kiilata listalla olevien puhujien ohitse ja pitää poliittisia julistuksia itse substanssista.

Haluaisin kuitenkin nostaa esiin joitakin näkökohtia, joissa ehkä on työjärjestyspuheenvuoron elementtejä. Tosin on muistutettava, että elpymispakettia koskevassa keskustelussa substanssin ja menettelytapojen raja on hämärä. Suuri osa elpymispakettiin liittyvästä kritiikistä, jota monet edustajat ovat täällä jo neljän päivän ja neljän yön ajan nostaneet esiin, liittyy nimenomaan tapaan, jolla paketin suhteen on menetelty. Olisi varsin mutkatonta, jos edustajilla ja kansalaisilla olisi yksimielisyys siitä, mistä olemme päättämässä, ja varmuus siitä, että se, mistä ollaan päättämässä, on lakien ja sopimusten mukaista.

Nyt on ensinnäkin varsin ilmeistä, että elpymispaketti rikkoo perussopimuksia. Sen oikeusperusta on virheellinen, eikä se nimestään huolimatta liity koronaan, vaan tukea saavien jäsenmaiden taloustilanteeseen ennen koronaa. Ja vaikka tämä paketti liittyisi koronaan, tällaiset bruttokansantuotteeseen ja työllisyysasteeseen kytketyt rahastusautomaatit ovat Suomelle lähtökohtaisesti epäedullisia ja epäoikeudenmukaisia useastakin syystä. Ensinnäkin Suomessa suuri osa taloudellisesta toimeliaisuudesta näkyy virallisissa tunnusluvuissa, koska harmaan talouden osuus on meillä varsin vähäinen verrattuna vaikkapa usein mainittuun Italiaan. Italia siis näyttää köyhemmältä kuin se on. Tosin meilläkin harmaa talous kasvaa kohisten, kun hallitus kaksin käsin avaa ovia halpa- ja orjatyövoiman maahantuonnille. Taksi- ja ravintola-alalla onkin jo runsaasti verotuksesta ja kirjanpidosta vapautettua toimintaa, joten ehkä tämä epäsuhta Suomen ja Italian välillä vähitellen kutistuu.

Toiseksi, julkisten menojen ja julkisen sektorin osuus bruttokansantuotteesta on Suomessa poikkeuksellisen suuri. Mitä enemmän Suomi kippaa lainattua ja verotettua rahaa vaikkapa maahanmuuttajayhdistyksille tai kotouttamiskoordinaattoreiden palkkoihin, sitä korkeampi on bruttokansantuotteemme ja sitä enemmän saamme maksaa Italiaan ja Espanjaan, ja tietysti kehitysapua Afrikkaan, koska myös kehitysapumenot on sidottu bruttokansantuotteeseen.

Ja kolmanneksi, Suomessa on sellaisia omintakeisia järjestelmiä kuin vaikkapa lomautukset, joiden vuoksi työllisyys- ja työttömyyslukumme näyttävät paremmalta kuin ne ovat verrattuna esimerkiksi Italiaan.

No, tämä paketti on ilmeisen laiton, mutta se on poliittisella päätöksellä ja poliittisista syistä julistettu lailliseksi. Pakettia myös markkinoidaan Suomessa kertaluonteisena, vaikka keskeiset eurooppalaiset vaikuttajat ovat lipsautelleet, että järjestelystä halutaan toistuva tai pysyvä. Ja edelleen näyttää ilmeiseltä, että hallitus tilaa uhkauksia ja suomenkielisiä tviittejä ulkomailta maanitellakseen ja pelotellakseen meitä paketin taakse. Nämä ovat

kaikki eräänlaisia menettelytapaongelmia, ja ne ovat jo itsessään riittävä ja pakottava syy vastustaa koko elpymispakettia.

Mutta, arvoisa puhemies, palaan siihen työjärjestyskysymykseen, josta tarkoitukseni varsinaisesti oli puhua.

Meidän työaikamme ovat muuttuneet luvalla sanoen epätyypillisiksi. Hämäräperäisen elpymispaketin käsittely on sekin muuttunut eräänlaiseksi hämärähommaksi, kun sitä tehdään yön hämärässä. Ennen vanhaan ravintolat aukesivat, kun eduskunta meni kiinni, mutta nykyään eduskunta aukeaa, kun ravintolat menevät kiinni. Se, että täysistuntoja pidetään öisin, on monessakin suhteessa ongelmallista. Voidaan jopa sanoa, että se on omiaan rajoittamaan edustajien ja kansalaisten demokraattisia oikeuksia. Itselläni ei ole mitään hätää, olenhan vasta 50-vuotias entinen nuori, asun aivan lähellä, minulla ei ole terveydellisiä ongelmia ja lapsetkaan eivät ole aivan pieniä. Tosin myönnän, että yökukkuminen häiritsee jossakin määrin omaa unirytmiäni.

Moni kansanedustaja kuitenkin asuu kaukana, on iäkäs tai mahdollisesti kärsii terveydellisistä haasteista tai heillä on pieniä lapsia kotona. Kun täysistunnot pidetään öisin, näillä edustajilla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta osallistua asian käsittelyyn eikä tuoda esiin perusteltuja näkemyksiään joko puolesta tai vastaan. Voidaan jopa väittää, että tämä vesittää eduskunnan roolin ja vaarantaa hallituksen esityksen asiallisen, kriittisen käsittelyn.

Hallitus on usein korostanut hyvän lainsäädäntötyön ja myös työhyvinvoinnin merkitystä, mutta olisi rohkeaa väittää, että öinen istuminen eduskunnassa palvelee sen enempää hallituksen esityksen perusteellista käsittelyä kuin edustajien tai talon henkilökunnan työhyvinvointiakaan.

Demokraattisia vapauksia rajoittaa myös se, että Suomen riippumaton ja korkeatasoinen media ei tällaisina vuorokaudenaikoina voi seurata näitä istuntoja niin tiiviisti kuin haluaisi ja sen pohjalta välittää kansalaisille niitä uutisia ja teräviä analyyseja, jotka ovat kansalaisen kannalta välttämättömiä kypsän, vastuullisen ja informoidun äänestyspäätöksen muodostamiseksi. Kun tieto jää saamatta, kaikenlainen populistinen disinformaatio pääsee vaikuttamaan ja hybridihorjuttamaan demokratiaamme.

Arvoisa puhemies! Korostan, että en yritä vetää kotiinpäin tai ajattele pelkästään oman eduskuntaryhmäni jäseniä. Meillähän on nuorta ja nuorekasta väkeä, ja koska olemme lisäksi Suomen ylivoimaisesti suurin työväenpuolue, edustajissamme on paljon raskaaseen kolmivuorotyöhön tottuneita poliiseja, palomiehiä, sairaanhoitajia ja muita. Kyllä me voimme tarpeen ja isänmaan edun niin vaatiessa jatkaa näitä nokturnaalisia keskusteluja vaikka kevään 23 eduskuntavaaleihin asti, mutta olen enemmän huolissani muiden ryhmien edustajista. Kuten kaikki voitte todeta, heitä ei ole juurikaan päässyt tänne, vaikka — tästä olen vakuuttunut — he varmasti haluaisivat avata meille hallituksen näkökulmaa ja selittää, miksi tämä lakia ja sopimuksia rikkova paketti on kuitenkin syytä hyväksyä. Jopa sosiaalidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Antti Lindtman joutuu osallistumaan tämänöiseen keskusteluun Twitterin kautta ja Iltalehdelle tiedotteita lähettäen.

Arvoisa rouva puhemies! Kehittyneessä demokratiassa myös opposition ääni kuuluu, mutta jos ainoastaan opposition ääni kuuluu, niin sitä voidaan pitää jo aika postmodernina demokratiana. Kyllä vaalien tulokseen perustuvan enemmistönkin on voitava saada esittää näkemyksensä ja perustelunsa työskentelyolosuhteiden ja aikataulukysymysten estämättä. Ministeritkin varmasti haluaisivat vastata esittämiimme kysymyksiin ja huomioihin, mutta koska hekin ovat ihmisiä, istuntojen epätyypilliset ajankohdat estävät heitä olemasta saapuvilla. Asian laadukkaan käsittelyn kannalta, edustajien työterveyden kannalta sekä

edustajien ja ministereiden demokraattisten vaikutusmahdollisuuksien kannalta pitäisin siis ehdottoman kannatettavana, että näistä öisistä menoista luovuttaisiin ja keskustelut käytäisiin normaalien työaikojen puitteissa. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

2.43 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Aivan aluksi täytyy kiittää edustaja Tynkkystä siitä, että selkokielellä kävit läpi koko elpymispaketin eduskunnalle. Enää ei ole ainakaan tiedon saamisesta kiinni asia, etteikö tämän asian toinenkin laita ole tullut jo täällä eduskunnassa kuultua.

Arvoisa puhemies! Tänään päivällä jo ajattelin, kun pidin puheenvuoron päivällä, että tämän päivän osuudelta työt on tehty. Toisiin ajatuksiin tulin, kun olin kello 19 virkistäytymässä kuntosalilla ja katsoin MTV:n uutiset. MTV:n kello 19 uutiset laittoi taas miettimään sitä, kuinka paljon näin lyhyessä ajassa media on ottanut kantaa siihen, kuinka hyödyllistä tai hyödytöntä keskustelu täällä tähän aikaan on. Uutisissa käytettiin hyvin paljon siteerauksia, hallituspuolueiden eduskuntaryhmien puheenjohtajien kantoja siitä, mikä on pielessä.

Arvoisa puhemies! Haluan tästä asiasta nostaa erään näkökulman esille. Torstaina Yle uutisoi SDP:n eduskuntaryhmän puheenjohtajan kannanottoja, ja täällä esimerkiksi SDP:n Lindtman moittii, että tämä on asiatonta toimintaa, jota perussuomalaiset harjoittavat. ”Tämä ei ole millään tavalla asiallista toimintaa, arvokkuudesta puhumattakaan. — Lindtmanin mukaan kyseessä ei enää ole kansanedustajan mahdollisuus käyttää perustuslaissa suotua puheoikeuttaan, vaan pitkälle organisoitu viivytyskeskustelu.” Näin rankasti sanottuna ja väitettynä, että kun kansanedustajat ovat puhuneet ainoastaan kaksi päivää näin tärkeästä asiasta, joka vaikuttaa täällä vuosikymmeniä, moititaan, että tämä ei ole millään tavalla asiallista saati arvokasta toimintaa.

Samassa artikkelissa myös Antti Kurvinen, keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtaja, kommentoi, että EU-pakettikeskustelussa testaillaan kansanedustajan vapaan puheoikeuden rajoja. Kurvinen arvioi, että ”myöhemmin Suomen kansa ja äänestäjät arvioivat, onko tämä järkevää toimintaa”. No, tämä arviointi tulee varmasti nytten kesäkuussa ensimmäisen kerran esille, edustaja Kurvinen, ja aivan varmasti jossain määrin myös teidänkin puolueessanne mitattua.

Eniten huolestuttaa se, että johtavien hallituspuolueiden keskeiset poliitikot alkavat kritisoimaan demokraattista sananvapautta, mitä harjoitetaan tässä talossa. Täytyy muistaa se, että Paavo Arhinmäki myös osallistui tähän samaan keskusteluun omalta osaltaan, ja hän arvioi kaksi päivää sitten, että ”perussuomalaiset eivät ole pystyneet kertomaan, miksi he yleensä tätä puherumbaa pitävät yllä”. Mikä tästä tekee Yleisradiolle uutisen? Sitä minä ihmettelen. Mikä tässä on uutinen? No, tänään se MTV:n Seitsemän ja Kymmenen Uutiset kertoi, mikä tässä on uutinen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Paavo on luvannut, että nyt tulee rahaa!] Uutisissa SDP:n Lindtman — lainaan suoraan hänen sanomaansa — sanoi näin: ”Tarkoitus on estää tai viivyttää, kun otetaan kantaa.” Elikkä näiden puheiden tarkoitus on estää tukipaketin toteutumista tai vähintäänkin viivyttää. Ja samassa uutisessa Arhinmäki vastasi näin: ”Tapahtumatakuu seisoo täällä talolla sen vuoksi, että täällä tämä puherumba pyörii, joka ei johda mihinkään.”

Pysähdytäänpäs vähän miettimään näitten eduskuntaryhmien puheenjohtajien kannanottoja. Miten tämä viivyttää tukipaketin hyväksymistä, koska siihen on vielä aikaa hyvin-

kin pitkästi, kunnes kaikki muutkin jäsenmaat ovat tämän hyväksyneet? Tai miten tämä on vaikuttanut muun muassa hallituksen hankkeiden etenemiseen, kuten tähän tapahtumatakuuseen, josta edustaja Arhinmäki sanoo? [Petri Huru: Ei mitenkään!]

Tänään keskustelin sitten talousvaliokunnan jäsenen Vallinin kanssa, joka kertoi, miten tämä tapahtuma-alan tukiasia itse asiassa meni. Perussuomalaisten Vallin ja kokoomuksen Kauma esittivät jo useita kuukausia sitten, että tapahtuma-alan tuet otettaisiin omana asiana käsittelyyn ja irrotettaisiin kyseisestä kustannustuesta. Tämä ei hallituspuolueiden muille jäsenille sopinut, joten siitä äänestettiin, ja tiedätte, mitä siinä kävi: hallitus runttasi läpi, että sitä ei haluttu pikaisesti käsitellä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Näin on!] Itse asiassa talousvaliokunta vasta tällä viikolla lopetti asiantuntijakuulemiset ja kävi eilen perjantaina valmistavan keskustelun. Yksityiskohtaista käsittelyä ei ole vielä edes aloitettu, ja me, jotka tiedämme, miten se eduskunnassa menee, niin se tarkoittaa sitä, että hallitus ei ole tuonut sitä asiaa edes käsittelyyn tänne eduskuntaan vielä, ei ole ollut tuomassakaan. [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] Ja huolestuttavaa tästä tekee se, että MTV, joka uutisoi tästä asiasta kaksi kertaa tänään pelkästään suorassa tv-lähetyksessä, ei tarkistanut asiaa. Suoraan toistaa tällaista disinformaatiota — josta ovat itse huolissaan — koko kansalle saadakseen tämän demokraattisen keskustelun täällä näyttämään huonolta. Tämä on todella, todella huolestuttavaa.

Arvoisa puhemies! Täytyy muistaa, että hallituksen apupuolue kokoomus myös osallistui tähän keskusteluun. [Vilhelm Junnila: Yllättävää!] Eduskuntaryhmän puheenjohtaja Kai Mykkänen tässä Ylen uutisissa kaksi päivää sitten itse sanoi: [Vilhelm Junnila: Tyhjiä sanoja!] ”En tiedä, onko tällainen menettelytapa demokratialle hatunnoston arvoinen. Miksi näin tehdään, on hyvä kysymys.” [Mauri Peltokangas: Missä on Lindtman, missä on Arhinmäki?] Siis jos, kokoomus, ette tiedä, onko tämä demokratialle hatunnoston arvoinen, niin tulkaa tänne ja keskustellaan siitä. Teidänkin äänestäjänne ottavat meihin yhteyttä, kun te ette ole keskustelemassa ja perustelemassa kantaanne, miksi te olette viemässä Suomea sellaiseen velkaunioniin, jollaista ei EU-sopimuksessa ole mainittu. [Vilhelm Junnila: Tulisi tyhjä vastaus!]

Arvoisa puhemies! Asiaa kun hieman penkoo lisää, niin me tiedämme syyn, mistä johtuu, että äänestäjäpalaute näille hallituspuolueen jäsenille on aika karmaisevaa. Uusi Suomi uutisoi 29.4., että monet kansanedustajat kauhistuvat siitä, kuinka paljon heille tulee palautetta. Siellä oli tällaisia otsikoita, että ”en ole vastaavaa todistanut aikaisemmin”. ”Joku tutkikoon tämän informaatiovaikuttamisen”, sanoi Sanni Grahn-Laasonen. Ja tällaisia lainauksia, että ”epäilykset masinoinnista ja rajojen ulkopuolisesta vaikuttamisesta on nähtävissä”. Näin siis kokoomus arvioi, johon myös keskustan Savola sanoo ja vastaa Twitterissä Sannin viestiin: ”En pitäisi mahdottomana, olen miettinyt samaa.”

Siis tämä on aivan uskomatonta. Kun me saamme palautetta kansalta — kuten edustaja Tynkkynen sanoo, niitä tulee satoja ja tuhansia hänelle ja meillekin tulee satoja, [Vilhelm Junnila: Meille positiivista!] — niin eikö se kuulu meidän tehtäväämme? Eikö meidän pidä kuunnella kansaa, joka on meidät äänestänyt tänne ajamaan Suomen etua? Suomen, ei Kreikan, ei Italian, ei Euroopan unionin, ei Brysselin, ei kenenkään isokenkäisen asiaa eikä varsinkaan mitään poliittisia virkanimityspaikkoja tuleville — ehkä — puoluejohtajille. Silloin, jos tällaista palautetta tulee, niin se pitää ottaa tosissaan. Väitteet siitä, että on olemassa disinformaatiokampanja, kun tulee massoittain sähköpostia, kuten vasemmiston Honkasalo Veronika mainitsee, on täysin naurettava väite. Ettekö te ole, ystävät, kollegat saaneet aikaisemmin palautetta kansalta? Jos ette, niin tervetuloa kansanedustajan arkeen.

Arvoisa puhemies! Tänään kun mietin sitten tätä MTV:n tapaa uutisoida ja myös Yleisradion tapaa uutisoida, niin kurkkasin pari tuoreinta uutista, ja haluan nostaa pari asiaa esille.

Torstaina 13.5. Vesa Kallionpää kirjoitti MTV-uutisissa otsikoin ”perussuomalaiset myllläävät nyt parlamentin pelisääntöjä”. Kolumnissa arvioidaan sitä, että... Suorastaan lainaan, lainaan suoraan tämän, niin että ei tule siteerattua väärin: ”Perussuomalaisten toiminta voi panna eduskunnan pelisäännöt vakavasti puntariin. Jo nyt ryhmän toimet ovat herättäneet muissa eduskuntaryhmissä paljon pahaa verta. Poliittiset tavoitteet ymmärretään, vaikkei niitä hyväksyttäisi, mutta poliittista kiusantekoa ei hyväksytä, vaikka se ymmärrettäisiin. [Jussi Halla-ahon välihuuto] Tilanne ei ole kenellekään kiva. Pelkkä kuntavaalijulkisuus ei ole hyvä syy horjuttaa eduskunnan toimintakykyä, joten pitänee uskoa perussuomalaisten vilpittömiin tarkoitusperiin ja huoleen EU-sopimuksesta.” Ja loppuun vielä Vesa Kallionpään lainaus: ”Poliittista teatteria pelaavat sekä hallitus että oppositio, mutta mikään ei ole tylsempi kuin ylipitkä näytelmä, jonka loppuratkaisu on jo etukäteen yleisölle kerrottu.” Elikkä tässä Mainos-tv:n kolumnisti haluaa antaa ymmärtää, että tämä on pelkkää teatteria, mitä me teemme täällä. [Mauri Peltokangas: Kolumnisti vaihtoon!]

Samaa tekee kolumnisti Eeva Lehtimäki 14.5. Tuoreessa kolumnissaan hän sanoi: ”Miten kauan perussuomalaiset voi pitää muuta eduskuntaa panttivankinaan?” [Mauri Peltokangas: Oho!] Hän kyllä hyvin lähtee liikkeelle siitä, että tämä on tärkeä asia, niin että tämä pitää puida perusteellisesti, mutta sitten hän tulee johtopäätökseen: ”Muu eduskunta alkaa kyllästyä olemaan yhden puolueen panttivanki.” [Vilhelm Junnila: Dekkarikirjailija-ainesta!] Ja siteeraan lisää: ”Peruskoulussa jo opetetaan, että demokratiassa enemmistön äänillä mennään ja sitten pulinat pois. Tämä ei tunnu kelpaavan perussuomalaisille. Heillä ei ole hankkeelleen vaadittavaa kahden kolmasosan enemmistöä.” Elikkä nyt media paheksuu sitä, että kaksi päivää on keskusteltu asiasta tässä vaiheessa — tai 14. päivänä on kolme päivää keskusteltu — ja he paheksuvat sitä, että täällä ei toimita samalla tavalla kuin esimerkiksi itänaapurissa. Jos oppositio vaikenee, kun hallitus tuo esityksen, niin siitä ei saa keskustella. Tätäkö se vapaa media on? Lisäksi kolumnisti alkaa heittää tällaisia kysymyksiä, että ”perussuomalaiset eivät näyttäydy tämän jälkeen kovin houkuttelevana yhteistyökumppanina”, ja mainitaan, että ”kaikki tarvitsevat kavereita”. [Perussuomalaisten ryhmästä: Minkä puolueen valtakirja sillä on?] On aivan käsittämätöntä ruveta vihjailemaan siitä, että jos emme laula näitä herrojen lauluja, niin silloin meillä ei ole kavereita. No, tosin perussuomalaiset eivät tarvitse sellaisia kavereita, jotka eivät kansan etua aja.

Mutta, arvoisa puhemies, nyt mennään siihen loppupäätökseen tästä esimerkistä. Pakko tuossa ajankuluksi oli katsoa sitten, miten nämä jutut syntyvät. Ja me tiedämme tämänkin, että tämä hallitus koronatuen varjolla teki liikenne- ja viestintäministeri, SDP:n Timo Harakan kautta sellaisen kädenojennuksen, että lisäbudjetista tuli mediatukea. Ja mediatuki tuli nimenomaan journalistiseen työhön, 5 miljoonaa euroa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] ja uutistoimistoille tuli 2,5 miljoonaa euroa. Tämä siis tehtiin kesäkuussa 2020. Ministeri Harakka sanoi, että kyseessä on pieni mutta periaatteellisesti tärkeä mediatuki.

No, nytten kun tämä mediatuki ojennettiin, niin on kysymys siitä, kenelle se ojennettiin. No, sieltä löytyy tietenkin Maikkari siinä kuin moni muukin, ja Yleisradion tuesta tiedetäänkin jo, mitä se on. Se on jo ihan omaa luokkaansa. Ja kun kansalaiset tietävät, että hallitus käytännössä tukee mediaa, koronatuenkin varjolla, ja on itse asiassa tukenut jo kauan, niin ovatko puolueettomia nämä uutisoinnit ja nämä asenteet oppositiopuolueita vastaan? [Jussi Halla-aho: Kuulostaa unkarilaiselta meiningiltä!] — Juuri näin niin kuin puheenjoh-

taja Halla-aho sanoi. Täällä on nuhdeltu Unkaria aika paljon siitä, että mediaa pyritään ohjailemaan. Kyllä täytyy täälläkin ainakin keskustelu käydä siitä.

Tästä riippumattomuudesta on mainittu sitten näin, että medianhan pitäisi olla täysin riippumaton aina. Journalistiliitto halusi valtion tukevan mediataloja esimerkiksi palkkojen osalta sisällön tekemisessä silloin, kun tätä rahaa jaettiin. Työnantajapuoli, Medialiitto, vastaavasti halusi, että yrityksille palautetaan esimerkiksi irtolehtimyynnin arvonlisäveroja. Tällä tavalla ne kävivät kauppaa hallituksen kanssa siitä, miten se raha jaettiin. Ja no, sehän jaettiin. Ja nytten osa mediakentän sisällä on ollut huolissaan siitä, että kun valtiotuki myönnetään nimenomaan journalistisen sisällön tuottamiseen, niin miten käy journalismin riippumattomuudelle. Tämä huoli on noussut nimenomaan tässä jaon yhteydessä siellä mediakentän sisällä, ja tämä täytyy ottaa vakavasti. Toki ymmärrän, että koronatuessa jaetaan tukea sinne sun tänne, mutta ei se voi olla niin, että jutut alkavat muuttua sen johdosta. Arvoisa puhemies, tämän esimerkin halusin tuoda.

Ja vielä loppuun haluan muistuttaa siitä, hyvät hallituksen jäsenet ja hyvät ministerit ja erityisesti hallituspuolueitten jäsenet, että kansanedustajan puheoikeus on rajoittamaton. Tämän oikeuden osalta on viime päivinä demokratiaa koeteltu oikein huolella. Oppositiota on kritisoitu ja pilkattu oman kantansa esiin tuomisesta. Vaikka eduskuntaryhmien puheenjohtajan suulla on päivitelty perussuomalaisten lukuisia puheita ja mediassa on niitä jaettu, me emme kuitenkaan siitä säikähdä eikä kansa siitä säikähdä. Me ajamme Suomen kansan etua, ja emme halua mukautua muiden tahtoon paheksunnan pelosta, toisin kuin hallitus on nyt tekemässä elvytyspaketin suhteen. Olemme pitäneet kiinni sananvapaudesta ja demokratiaan perustuvista oikeuksistamme. Vain diktatuurisissa valtioissa hiljennetään vastaväitteet ja mukautetaan kaikki uskomaan yhteen päätösvallassa olevan hyväksymään totuuteen. Sellainen ei mielestäni kuulu Suomeen.

Arvoisa puhemies! Suomen kansa ansaitsee tietää, millä tavoin Marinin hallitus kokoomuksen tuella yrittää mitätöidä Suomen edun ja itsemääräämisoikeuden. EU:n budjettiin sidottu elvytyspaketti ei ole välttämätön, mutta peruuttamaton se on, peruuttamaton muutos kohti velkaunionia ja liittovaltiota. EU:sta ollaan tekemässä velkaunioni, ja tämä luo lisärasitetta muutenkin kilpailukyvyn ja tuottavuuden kanssa kamppaileville suomalaisyrityksille. Tämän johdosta on tulossa uusia verotusmuotoja, joiden sisällöstä emme vielä kaikilta osin edes tiedä. Mikäli me sitoudumme tähän pakettiin nyt silmät sidottuina, ei siitä pääse ulos millään ennen kuin kaikki vastuut on kuitattu. Tähän kuluu minimissään noin 40 vuotta. Se on parhaimman onnistumisen skenaario. Edes EU:sta eroamalla ei pääse irti velkavankeudesta. Eron lisäksi täytyisi ajautua maksukyvyttömäksi. [Juha Mäenpään välihuuto]

Arvoisa puhemies! Elvytyspaketin hyväksyminen ei myöskään ole kertaluontoista, sillä tarvetta uudelle elvyttämiselle tulee aivan varmasti. Ratkaisuksi on nyt tarjottu tämän mallin hyödyntämistä tulevaisuudessakin. Jos tästä paketista on vaikea kieltäytyä, niin tulevista paketeista se olisi jo täysin mahdotonta. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vähämäki poissa, edustaja Koskela poissa, edustaja Lundén poissa, edustaja Ranne poissa. — Edustaja Simula.

3.03 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Tällaisten historiallisten päätösten edessä lienee tarpeellista hypätä noin 30 vuotta taaksepäin aikoihin, kun Suomi oli liittymässä Euroopan unioniin.

Vuonna 94 eduskunnassa annettiin pääministerin ilmoitus Euroopan unionin ja Suomen neuvottelutuloksesta. Kansanäänestys jäsenyydestä oli tulossa saman vuoden syksyllä. Silloinen pääministeri Aho totesi seuraavasti: ”Yksi asia on kuitenkin selvä eli se, että kun onnistuimme kuitenkin kohtuullisesti sekä maatalous- että alue- ja rakennepoliittisissa tavoitteissamme, näyttää todella siltä, että Suomelle tulee ainakin alkuvaiheessa, mahdollisesti pidemmänkin päälle, nettohyötyjä EU-jäsenyydestä, mikäli katsotaan jäsenmaksuamme.” Silloinkin oli siis neuvoteltu aivan todella hienosti Brysselissä, ja Suomi on ollut nyt sitten jo iät ja ajat nettomaksaja.

Jäsenyytemme aikana useat miljardit ovat jääneet Brysselin pyörteisiin ja muille EU-maille, puhumattakaan siitä, mille tolalle EU-jäsenyys todellisuudessa suomalaisen maataloudenkin lopulta ajoi. Ymmärtävätkö EU:n puolustajat, että Suomen saannoista on aivan naurettavaa puhua, kun Suomen maksut ovat tuolla tasolla? Ei ole uutta, että täällä salissa on aiemmin puhuttu syvässä sinisilmäisessä uskossa Euroopan unionista, kuten nytkin, kun on väitetty elvytyspaketin olevan tarkkarajainen ja kertaluonteinen. Ehkä näiden kansanedustajien omissa unissa näin on.

Arvoisa puhemies! Jo vuonna 1994 keskusteltiin Suomen Emu-jäsenyydestä eli rahaliitosta ja eurojärjestelmästä, nykyisestä valuutastamme eurosta. Pelättiin, ettei Suomi ole Emu-kelpoinen. Vasemmistoliiton edustaja Andersson totesi 4.3.94 täysistunnossa seuraavasti: ”Hallitus ei ole antanut minkäänlaista informaatiota esimerkiksi koko Emu-asiasta. Eikö tätä pitäisi nyt problematisoida ja miettiä, miten Emuun sitoutuminen vaikuttaa meidän omaan talouspoliittiseen linjaukseemme ja omaan työllisyyspolitiikkaamme? Onko meillä sitten enää kansallisia keinoja vaikuttaa työllisyyteen myönteisesti EU:n jäsenenä? Tätä keskustelua käydään esimerkiksi Ruotsissa erittäin vilkkaasti ja avoimesti, koska siellä on julkistettu näistä asioista hyvin seikkaperäisiä selvityksiä.” Ja kuten kaikki tiedämme, Suomi ainoana Pohjoismaana otti käyttöönsä euron ja esimerkiksi Ruotsi pysyi omassa kansallisessa valuutassaan kruunussa.

Eri arvioiden mukaan vientimme olisi 40—50 prosenttia suurempaa, mikäli meillä olisi edelleen valuuttana markka. Kun valtiolta viedään yksi tärkeimmistä talouspolitiikan välineistä, oma valuutta, joka toimii eräänlaisena venttiilinä, ainoat, mitkä joustavat, ovat palkat ja hinnat. Tähänhän perustui esimerkiksi viime hallituskauden paljon parjattu kilpailukykysopimus, jossa todellisuudessa tehtiin sisäinen devalvaatio. Aika ihmeellistä, että sosiaalidemokraatit voivat tällaista yhteisvaluuttaa kannattaa. Toisaalta tässä ratkaisussa euroa tekohengitetään kaikkien suomalaisten ja muiden Euroopan unionin jäsenmaiden verorahoilla, jotta tällaiseen palkkajoustoon ei tarvitse mennä. Miksi näitä tosiasioita ei vain haluta tunnustaa?

Arvoisa puhemies! Yhä useampi suomalainen onkin havahtunut siihen, että palkalla ei tule enää toimeen ja palkkojen korotuspaineita on jatkuvasti. Olisivatpa vasemmistolaiset edelleen yhtä tarkkaavaisia EU-asioissa kuin he olivat viime vuosituhannen loppuvaiheessa. Toisaalta nyt, kun Euroopan unioni ottaa askeleen kohti velkaunionia ja liittovaltiota, se ilmeisesti miellyttää myös vasemmistolaisia — yhdestä suuresta mahtavasta toiseen suureen ja mahtavaan.

Tähän puheenvuoroni loppuun otan sitaatin vielä edustaja Pulliaiselta vuodelta 1994 suulliselta kyselytunnilta: ”Ahdistaako Kansallista Kokoomusta Suomen itsemääräämisoikeuden säilyminen, kun te haluatte siitä niin hillittömällä vauhdilla ulos? Tehän olette joskus olleet koti, uskonto ja isänmaa -puolue.” Kokoomus ei EU-politiikkaansa ajaessaan

näitä arvoja ole kyllä tunnustanut valitettavasti enää vuosikymmeniin. [Juha Mäenpää: Hyvin sanottu!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäenpää.

3.08 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kansanedustajan tärkein tehtävä eduskunnassa ja päättäjänä on mielestäni kaikin mahdollisin keinoin turvata yhteiskuntarauha. Tällä hetkellä tämä paketti on herättänyt paljon keskustelua, ja kansa on mielestäni aika vihaista.

Tuolla paikallani on noin viisi senttiä paksu kirja. Siinä on talvisodassa kaatuneiden valokuvat, joita on yhteensä — siis yksistään talvisodassa kaatuneita — 26 662 henkeä. Kirjan nimi on ”Vapautemme hinta”. Meidän itsenäisyydestämme on maksettu kallis hinta. ”Kansa, joka ei tunne menneisyyttään, ei hallitse nykyisyyttään eikä ole valmis rakentamaan tulevaisuutta varten.” Nämä olivat Adolf Ehrnroothin sanat.

Arvoisat edustajat! Arvoisat Suomen kansalaiset, teillä on vielä muutama päivä aikaa vaikuttaa omiin edustajiinne, ja hyvät edustajat, vetoan nyt teihin, hyvät keskustan, kokoomuksen ja vasemmistoliiton isänmaalliset kansanedustajat: Äänestys on pian. Näiden nimet, jotka haluavat kynällä luovuttaa tämän kalliin hinnan, varmasti muistetaan ja kirjoitetaan historiankirjoihin siitä, luovummeko itsenäisyydestämme vai emme.

Edustaja Tynkkynen piti täällä ansiokkaan, pitkän puheen, ja edustaja Tynkkynen lopetti puheensa presidentin sanoihin. Niin teen minäkin: ”Perustavoitteemme on Suomen itsenäisyyden ja riippumattomuuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa ja sen myötä huolenpito kansalaisten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Tämä kulkee kaiken muun edellä.” — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Reijonen poissa. — Edustaja Junnila.

3.12 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa puhemies! Täällä pidettiin aivan mahtavia puheita tuossa aikaisemmin, ja erityisesti on nostettava ylös tämä edustaja Tynkkysen erittäin pitkä ja kattava, paljon substanssia sisältävä puheenvuoro, jossa varmastikin viimeisimmällekin seuraajalle tuli selväksi, mistä tässä oikein on kysymys. Minäkin kiitän edustaja Tynkkystä tästä erinomaisesta puheenvuorosta. Kiitän myös edustaja Niikkoa siitä, että hän toi tuossa aiemmassa puheenvuorossaan esiin demokratian syvimmän olemuksen. Kyllä se on sitä, ettei ole vain yhtä kantaa ja yhtä totuutta, ja mediankin olisi syytä tämä muistaa. Se, että maassa on oppositio, ei tarkoita, että se on tarkoituksella kaikkea hyvää vastaan ja että olisi vain yksi ainoa mielipide maassa. Kyllä ollaan sitten demokratian ulkopuolella, jos asioista ei enää voida avoimesti ja rehdisti keskustella. Olen kokenut hyvin ongelmalliseksi nämä joidenkin hallituspuolueiden edustajien tviitit tässä yöllä esimerkiksi demokratian ilmentymästä ja sellaisesta. Kyllä demokratiaan kuuluu se, että oppositio saa sanoa sanottavansa. Muutenkaan demokratia ei ole sitä, että on vain yksi mielipide olemassa.

Arvoisa puhemies! Käyn nyt kuitenkin vielä elpymispakettien neuvotteluita koskevia asioita. Nimittäin täällä on hyvin, hyvin kattavasti pohdittu tätä elpymispakettia sisällön kannalta, ja kaikki muistavat, että varsinaiset neuvottelut kuitenkin tapahtuivat jo viime ke-

sänä. Kuvaan tätä taloustieteellisellä ilmiöllä ja sitten käytän vähän kansankielistä analogiaa.

Arvoisa puhemies! Moni tietää tilanteen, jossa tilaa ravintolasta annoksen ja kohtaa positiivisen yllätyksen. Annos on niin valtavan suuri, että heti pohdit, jaksatko syödä sitä kokonaan. Puolessavälissä vatsasi on jo ihan täynnä, mutta syöt hikikarpalot otsalla annoksesi loppuun saakka. Maksoithan siitä sievoisen summan. Vaikka vatsaa kivistää ja on hieman huono olo, tunnet mielihyvää, eipä mennyt rahat hukkaan. Jos olisit ollut ravintolassa työpaikkasi kanssa ja antelias pomosi olisi tarjonnut ruoan, päätöksesi syödä lautanen tyhjäksi olisi saattanut olla toinen. Nimittäin siinä kohtaa, kun vatsaa kivisti ja huono olo hiipi rintamukseesi, et saanutkaan mitään mielihyvää. Syömällä lautasen tyhjäksi sait vain kipeän vatsan ja etovan olon.

Äskeinen on yksinkertaistettu esimerkki etenkin taloustieteessä käytetystä ilmiöstä, jota kutsutaan uponneiden kustannusten harhaksi. Sijoittajat tietävät tämän termin valitettavasti oppien sen välillä kantapään kautta: Olet ostanut osakkeita, jotka osoittautuivat huonoksi päätökseksi. Niistä on silti vaikea luopua, sillä joskus tappiota on vaikea myöntää, vaikka liiketoiminta näyttäisi jo lähes konkurssikypsältä. Halu onnistua on luonnollinen tavoite. Sen sijaan epäonnistuminen ei sovi kansalliseen mielenlaatuun, vaikka muualla maailmassa sekin voi olla arvostuksen aihe.

Arvoisa puhemies! Kustannukset voivat olla aikaa, rahaa tai vaivaa, yhtä kaikki jotain sellaista, jota on tullut jo käytettyä ja jota ei voi enää koskaan saada takaisin. Siinä missä ilmiö on yksittäisille ihmisille inhimillinen ja luonnollinen, tahdosta riippumaton tapa toimia, politiikassa ilmiöitä käytetään joskus hyödyksi argumentoinnissa, joskus tahallisesti ja joskus tahattomasti.

Arvoisa puhemies! Jos palaamme hieman ajassa taaksepäin ja katsomme, mitä tapahtui tämän elpymispaketin suhteen: Vuosi sitten loppukeväästä nostettiin uutisiin, että koronapandemia on vaikuttanut monen maan talouteen negatiivisesti ja nyt tarvitaan kiireellisiä toimia Euroopan unionin alueella. Kun kesä ja neuvottelut koittivat, pääministeri Sanna Marin riensi neuvottelemaan Suomen kantaa elpymispaketista. Neuvotteluiden päätteeksi pääministeri saapui takaisin Suomeen riemu-uutisia tuoden. Nyt on neuvoteltu, ja hyvin on neuvoteltukin.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset toimivat ilonpilaajina ja pyysivät eduskuntaa koolle kesätauon aikana. Puhemies ei tähän kuitenkaan suostunut, sillä keskusteluihin on aikaa sitten syksymmällä. Syksy koitti ja asia saapui lopulta valiokuntiin, ja nyt lopulta meidät päästettiin asiasta keskustelemaan. Kuten aiemmin todettua, tämäkin tuottaa tuskaa ja hammasten kiristystä. Miten tämä kaikki liittyy aiempaan ja aiemmin kuvailemaani uponneiden kustannusten harhaan? Perussuomalaisille on nyt moneen otteeseen todettu, että nyt on jo liian myöhäistä keskustelulle, sillä rahat pitäisi saada jo kohta liikenteeseen. On siis liian myöhäistä. Suomen maine luotettavana neuvottelukumppanina pitää myös säilyttää, sanotaan.

Arvoisa puhemies! Argumentit ovat tyypillisiä ihmiselle, joka on uponnut vahingossa tai tarkoituksella uponneiden kustannusten harhaan. Sanotaan, että neuvotteluja on käyty jo pitkään eli on käytetty jo vaivaa, ehkä huomattavastikin. Sanotaan, että neuvottelut ovat edenneet jo pitkälle, eli kauppa on jo tehty. Tai sanotaan, että neuvottelut kestivät pitkään, eli on käytetty aikaa. Kustannuksia on uponnut. Asiaan on käytetty jo niin paljon resursseja, että tämä on nyt vain pakko hyväksyä. On jo myöhäistä. Seuraavalla kerralla sitten.

Arvoisa puhemies! Kertauksena: kun perussuomalaiset vaati kesällä eduskuntaa keskustelemaan paketista, tämä ei käynyt. Sitten yhtäkkiä ollaan jo lyöty kättä päälle ja asiasta on enää suorastaan mahdotonta perääntyä, koska neuvotteluja on jo käyty pitkään, ne kestivät kauan ja ollaan jo luvattu. Ollaan jo upottu, ja siksi keskustelu koetaan epämiellyttäväksi ja siinä esitetyt argumentit uhaksi. Juuri siksi me olemme täällä keskustelemassa tästä asiasta, koska Suomen kansalaisilla on oikeus tietää. — Kiitos.

3.21 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Olenkin jo kertonut Suomen EU-jäsenyyden alkutaipaleesta 90-luvun alussa, mutta Suomen eurojäsenyys ja rahaliittoon liittyminen on vieläkin parempi esimerkki siitä, miten kansan mielipidettä ei aidosti kysytä, vaan se sivuutetaan ja sosiaalidemokraattien johdolla, kokoomus vahvana apupuolueena, syöksytään kohti suurta tuntematonta ilman kunnollisia vaikutusarvioita ja muuttuneen toimintaympäristön analysointia.

Vuoden 1998 istuntosalikeskustelut voisi melkein suoraan peilata tähän päivään, vaikka toki toivoisin, että keskustapuolue olisi tässä elpymispakettiasiassa yhtä vahvasti niin sanotusti historian paremmalla puolella, kuten se oli vuonna 1998, eli selkeästi vastustaisi tätä ratkaisua. Nythän niitetään sitä, mitä Lipposen hallitus kylvi vuonna 1998, ja tätä velkasatoa on korjattu jo moneen otteeseen ennen tätäkin pakettia kaikenlaisilla muilla vakautuspaketeilla, joissa Suomelle on jäänyt maksumiehen rooli.

Lipposen hallitusta edeltänyt Ahon hallitus vakuutti kansalle, että Emu- eli eurojäsenyydestä järjestetään aikanaan kansanäänestys ja käydään syväluotaava keskustelu Suomessa sekä arvioidaan asiaa tarkasti. Historiasta siis nähdään, että vaikka kuinka nykyisen hallituksen tai eduskunnan tahtotila olisi se, että esimerkiksi tämän käsittelyssä olevan valtiovarainvaliokunnan mietinnön lausumat asettaisivat tiukat raamit EU-politiikallemme, seuraava eduskunta ja hallitus voivat tehdä asiassa U-käännöksen ja ihan mitä haluavat. Miksi ei opita historian virheistä?

Siteeraan nyt silloisen edustaja Pekkarisen puheenvuoroa täällä eduskunnan täysistunnossa, kun käsittelyssä oli valtioneuvoston tiedonanto Suomen osallistumisesta euroalueeseen: ”Nyt Emuun ovat tulossa EU:n keskisen ja eteläisen Euroopan jäsenmaat. Samaiset selvitykset osoittavat, että noiden maiden talouden rakenne, talouden häiriöhistoria ja joustoperinteet ovat hyvin erilaiset kuin Suomessa. Näiden maiden kanssa Suomi soveltuu erittäin huonosti samaan yhteisvaluutta-alueeseen. Tällaisessa valuutta-alueessa Suomelle tyypilliset talouden häiriöt, taantumat ja lamat iskevät kilpailukykyymme niin kuin muidenkin kaltaistemme Pohjoismaiden kilpailukykyyn ja lujasti. Kilpailijoistamme Ruotsista, Norjasta, Tanskasta ja Isosta-Britanniastakin poiketen Emu-jäsenenä Suomen yhteisvaluutta euro ei jousta ja velalla ei Emussa saa elvyttää. Mutta jonkun olisi kuitenkin joustettava, mikäli mieli palauttaa kilpailukyky.”

Arvoisa puhemies! Myös Vihreässä liitossa oli tuolloin vahvojakin Emu-ratkaisun kritisoijia. Edustaja Soininvaara totesi samaisessa eduskuntakeskustelussa seuraavasti: ”Liittyjien joukossa on siten monta maata, jotka eivät alkuunkaan täytä Maastrichtin sopimuksessa sovittuja kriteereitä, vaikka niitä kriteereitä pidettiin alun perin kovin ehdottomina.” Rahaliitto oli siis jo tuossa vaiheessa ja lähtökohtaisesti kuin rampa ankka, ja kriittiset äänet eduskunnassa olisi pitänyt ottaa enemmän todesta. Vihreä liitto olisi muun muassa halunnut asiasta kansanäänestyksen, samoin keskusta ja osittain ilmeisesti myös vasemmistoliitto.

Täytyy nostaa vielä esille muutamia oivaltavia sitaatteja. Esimerkiksi Kristillisen Liiton edustaja Kallis totesi näin: ”Yhteinen raha ja valuutta, yhteisen talouspolitiikan tuova Emu on vääjäämättä askel koski liittovaltiota, vaikka tätä vältetään sanomasta ääneen. Jotta EU pysyisi taloudellisesti yhtenäisenä, edellytyksenä on pitkälle harmonisoitu lainsäädäntö talous- ja finanssipolitiikan kaikilla alueilla. Kehitys saattaa johtaa jopa unionin veronkanto-oikeuteen.”

Kuten nähdään, unionin toiminta on hidasta, mutta varmaa. Sukupolvet ehtivät osittain vaihtua, ja liittovaltiohivutus on tällaista pientä nytkähtelyä aina kohti syvempää integraatiota. Edustaja Kalliksen puheenvuorosta kaikki kohdat ovat toteutuneet, koska nythän tähän esitykseen sisältyy EU:n veronkanto-oikeuden myöntäminen noin 20 vuoden jälkeen. EU on ovela instituutio, erittäin ovela, ja sillä on omanlaisensa palkkiojärjestelmä myös niille valtionpäämiehille, jotka ovat hoitaneet osansa hyvin. Sillä tuntuu myös olevan oma painostusjärjestelmä niille maille, jotka eivät purematta niele näitä absurdeja esityksiä, kuten Suomessakin olemme saaneet kuulla. Kriitikoita on jo pitkään leimattu populisteiksi ja pelottelijoiksi. Miten voi kuitenkin olla niin, että kriitikoiden puheenvuorot ovat lähes täsmälleen ennustaneet sen, miten EU- ja Emu-jäsenyyden kanssa käy pitkällä tähtäimellä? Voiko sitä kutsua populistiseksi pelotteluksi enää siinä vaiheessa, kun jokainen uhkakuva on käynyt toteen?

Arvoisa puhemies! Kuten vuonna 1998, nyt vuonna 2021 keskustelua riivaa ilmeinen näköalattomuus. Elpymispakettiratkaisu on tämän vuoden aikana osoittautunut erittäin huonoksi sopimukseksi ja markkinatkin toipuvat todella nopeaan tahtiin. Emu-alueeseen liityttäessäkään ei osattu arvioida uudestaan tilannekehitystä, vaan haluttiin pikaisella vauhdilla omasta valuutasta eroon. Ei nähty tai ei haluttu nähdä ennusmerkkejä, että vahva euro tulisikin olemaan heikko euro, koska muun muassa Etelä-Euroopan maita laskettiin sisään, vaikka kriteerit eivät täyttyneetkään. Tänään sen sijaan ei nähdä talouden luonnollista elpymistä, ei nähdä yhteisten pelisääntöjen venyttämisen ongelmia, ei nähdä niin sanotusti metsää puilta laisinkaan.

Sosiaalidemokraattien pitkäaikainen haave on ilmeisesti ollut luoda sosiaalidemokraattinen liittovaltio Euroopasta. Kuunnelkaapa esimerkiksi sosiaalidemokraattien edustaja Alhon mahtipontista todistamista niin ikään vuodelta 1998: ”Nimittäin kyllä sosiaalidemokraattisten puolueiden panos Euroopan unionin kehitystyössä on ollut erityisesti työllisyyden ja sosiaalisen eheyden korostaminen. Monta kertaa käy vain niin, että me teemme työt, mutta emme uskalla kantaa kunniaa. Mutta minäpä väitän, että näin on, että punainen euro on kyseessä.” Todellakin, punaista euroa me nyt yhteisvelalla elvytämme. Tämä on varsin, sanoisinko, sosiaalidemokraattista kehitystä.

Legendaarisessa viimeisessä salikeskustelussa ennen eurojäsenyyteen alistumista pääministeri Lipponen naureskeli keskustalle ja hoki, että kritiikki on pimeää pelottelua ja että keskusta joutuisi eurojäsenyyden myönteisten kehityskulkujen myötä pyyhkimään möröt itse seinältä. Eivätkö keskustalaiset näe, että heidän piirtämänsä mörkö siellä seinällä on permanenttitussilla piirretty, se on totisinta totta, ja vaikka te kuinka pyyhkisitte, euron valuvikoja ei voi tälläkään paketilla ratkaista.

3.29 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa rouva puhemies! Keskiviikkona Italian pääministeri Mario Draghi kertoi Italian linjasta edustajainhuoneen kyselytunnilla. Täällä on kritisoitu Italiaa monesta asiasta tämän paketin suhteen, erityisesti taloudenhoidon ja paljon muun-

kin osalta, mutta on pakko arvostaa pääministeri Draghia siitä, että hän vastaa kysymyksiin, joita esitetään. Tässä asiassa voisimme oppia jotakin italialaisten kyselytunnista.

Pääministeri Draghi linjasi Italian kantoja syksyllä alkaviin budjettikurineuvotteluihin. Hän totesi suorapuheisesti, että uusien budjettikurisääntöjen pitäisi kaventaa eroja eteläisten ja pohjoisten Euroopan valtioiden välillä. Draghi totesi: ”Olen jo kauan ollut sitä mieltä, että budjettikurisäännöt eivät ole olleet sopivat eivätkä ne etenkään sovi kriisiaikaan tai siihen, että euromaat yrittävät selviytyä ulos pandemia-ajasta.” Draghi oli myös sitä mieltä, että tulevien sääntöjen on muun muassa mahdollistettava suuremmat finanssipoliittiset toimintamarginaalit. Suoraa puhetta, eikä jätä mitään arvailujen varaan, mitä Italia tällä elpymispaketilla tavoittelee.

Brysselistä käsin toimiva ajatuspaja Bruegel julkaisi 29. huhtikuuta asiakirjan, jossa selvitettiin eri EU-maiden suunnitelmia, miten elpymisrahoja on aikomus käyttää. Suurista jäsenvaltioista Italia on tähän mennessä ainoa, joka on ilmoittanut käyttävänsä kaiken, mitä irti saa: käytännössä 69 miljardia suoria elpymisvälineen rahalahjoituksia ja 14 miljardia REACT-EU-rakennerahastotukia, ja lisäksi Italia nostaa 123 miljardia eli osansa elpymisvälineen yhteisistä lainoista — yhteensä siis 203 miljardia euroa.

Arvoisa puhemies! Aiemmin täälläkin esimerkiksi valtiovarainministeri Vanhanen on kritisoinut perussuomalaisia siitä, että me hänen mielestään virheellisesti väitämme, että Italia saa 200 miljardia, kun oikeasti luku on vain noin 70 miljardia. No, tässä se on nyt sanottu: Italia on jättänyt suunnitelmat, joissa se aikoo nostaa kaiken, mitä tarjotaan, eli yli 200 miljardia euroa.

EU rahoittaa jakamansa elvytysmiljardit unionin yhteisvelalla, joka on tarkoitus kuolettaa 30 vuoden kuluessa. EU:n 30-vuotisen lainarahan korko on tällä hetkellä noin 0,3 prosenttia. Tämä laina on siis ilmaista Italialle, kun taas ennen elpymispaketin julkistamista Italian valtion 30-vuotiset velkakirjojen korot olivat noin 2,25 prosenttia. Korkokuluissa ero on massiivinen.

Samanlainen tilanne on täällä Suomessa, sillä ilman EU:n elvytyspakettia voisimme rahoittaa EU:lta nyt saamamme noin 2 miljardin euron elvytystoimet valtion omalla 30-vuotisella velkarahoituksella, koska velallahan tässä jo muutenkin elellään. Suomen valtio saa vielä nykyään lainaa suhteellisen halvalla eli noin 0,3 prosenttiyksiköllä. Samalla voisimme käyttää koko summan itse emmekä turhaan kierrättää sitä unionin byrokratian kautta.

Mutta takaisin Italiaan: EU-rahojen lisäksi Italia elvyttää aggressiivisesti myös itse. Pääministeri Draghi ei ole ollut pitkään vallassa, mutta suunnitelmat ovat siis jo käynnissä laittaa 70 miljardia euroa kotitalouksiin ja yrityksiin. Kun tähän lisätään vielä edellisten hallitusten elvytyssuunnitelma, niin tämäkin summa kohoaa jo 170 miljardiin. Ja tämä siis jo ennen EU:n elpymispakettia. Italian hallitus onkin todennut, että budjetin alijäämä nousee tänä vuonna 11,8 prosenttiin bkt:stä. Kyseessä on siis selvin numeroin suurin elvytysohjelma koko Euroopassa, vaikka vertailun vuoksi voisi mainita Alankomaat, missä vastaava luku on arviolta noin neljä prosenttia. Aika pelottavia lukuja näin suurelle EU:n jäsenvaltiolle. Ei ihmekään, että suorapuheinen Draghi on todennut, että kyseessä on vedonlyönti mutta silti ainoa vaihtoehto, sillä toinen olisi talouskuri.

Arvoisa puhemies! En tiedä, onko tässä salissa uhkapelien harrastajia, mutta vedonlyönnissä ja rahapeleissä kultaisena sääntönä on aina ollut, että älä pelaa enemmän kuin sinulla on varaa äläkä pelaa velaksi.

Arvoisa puhemies! Tunnettu kansanfilosofi Keijo Kaarisade on tiivistänyt keskeisimmän huolen Euroopassa: ”Jos perussuomalaiset viivyttävät elvytyspaketin hyväksymistä,

Espanjassa joudutaan kohta siirtymään takaisin viiden päivän työviikkoon.” [Petri Huru: Voi ei!]

Arvoisa puhemies! Kaarisade on todennut myös seuraavaa: ”Jos perussuomalaiset pitkittää keskustelua elpymispaketista, Portugalissa on pian pakko alkaa verottamaan jo viinejäkin.”

Arvoisa puhemies! Kaarisade sanoo myös soittaneensa Brysseliin ja kysyneensä elpymispaketin perään. He ovat hänen kertomansa mukaan vastanneet: ”Special price just for you, my friend.” [Naurua]

Arvoisa puhemies! Juuri tästä on kysymys, ja tämä hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen hyväksymisestä esitetään siksi, että eduskunta hyväksyisi tämän omien varojen järjestelmästä annetun päätöksen, joka siis sisältäisi monivuotisen rahoituskehyksen ja elvytyspaketin. Tähän omien varojen päätökseen sisältyy kaikkien huulilla oleva ja pääasiassa nytkin keskustelussa ollut 750 miljardin lainanottovaltuus elpymisvälineen rahoittamiseksi. Tämä lisää Suomen jäsenmaksuja noin 210 miljoonalla eurolla vuoteen 2058 asti.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

3.36 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Äskeisen puheenvuoron jatkoksi haluan vielä lisätä sen, että median vapaus ja puolueettomuus on sellainen kruununjalokivi länsimaisessa demokratiassa, että sen mainetta ei kannata pilata huolimattomuudella, saati sitten kenenkään asenteellisuudella. Me arvostamme Suomessa sitä, että meillä on sananvapaus, mielipidevapaus ja ilmaisuvapaus kaikissa tilanteissa kaikilla ihmisillä, myös medialla. Mutta siihen sananvapauteen — niin meillä ihmisillä kuin mediallakin — sisältyy vastuu. Ja on kohtuullista odottaa, niin meiltä kuin kaikilta, sitä vastuun kantamista. Sen tähden toivon, kun me keskustelemme näinkin tunteita herättävistä asioista, myös kollegat keskenämme, että emme lähde tahalliseen vääristelyyn. Siitä mielestäni ei ole hyötyä kenellekään. Kansa nimittäin näkee sen lävitse. Kyllä sen näkee myös media, mutta en tiedä, onko se aina sitten ajan tasalla, kun tehdään kiireessä uutisia: kuten edellä mainitsin, huolimattomuuksia tapahtuu.

Mutta se, mitä tähän osaltani haluan vielä varapuhemies Filatoville sanoa, on: Haluan teitä kiittää. Nimittäin vaikka tässä huolimattomuuksia on viime yönä tapahtunut, niin eilen, kun kuuntelin autossa radiota — teidän haastatteluanne Yleisradiolla aika pitkän matkaa — te pysyitte puolueettomana. Te puhuitte ja puolustitte sananvapautta, demokratiaa eduskunnassa ja sitä, että vaikka muut moittivat kansanedustajien eilisiä puheita, niin se kuuluu demokratiaan. Tätä instituutiota, mikä meillä on eduskunnassa, pitää puolustaa, ja puhemiesten tehtävä on se. Kiitän siitä, että kaikesta paineestanne huolimatta pysytte tämän arvokkaan tehtävän tasalla ja puolustatte demokratiaa, ja annan sille tunnustuksen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Simula.

3.39 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! On vaikeaa arvioida, mistä kaikista syistä hallituspuolueiden kiihkeä kannatus tälle elvytyspaketille kumpuaa — mehän olemme olleet EU:n mallioppilaita jo liittymisestä lähtien. Onko se siis silkkaa sinisilmäisyyttä, että Brysselin yössä suusanalliset vakuuttelut paketin kertaluontoisuudesta on otettu täällä Suomes-

sa jopa ministeritasolla vakavasti? Uskovatko ministerit aidosti paketin kertaluonteisuuteen? Viimeksi tiistaina saimme lukea, että italialainen komissaari ja komission varapuheenjohtaja olivat valmiita jatkamaan tätä kertaluonteista järjestelyä, jos elvytys onnistuu hyvin. No, mitäpä sitä hakkaamaan päätä seinään, miten tässä tulee käymään. Jopa komissaaritasolla ollaan sitä mieltä, että elvytyksen onnistuessa hyvin jatketaan rahanjakoa nettomaksajamailta nettosaajille. Mitä ministerimme luulevat tapahtuvan, jos elvytys ei onnistukaan hyvin? Minä vastaan heille: jatketaan rahanjakoa nettomaksajamailta nettosaajille.

Toivon todella, että ministerit eivät ole sinisilmäisiä vaan tietävät todella, mitä tekevät, ja toivottavasti myös suomalaiset näkevät, mitä meidän suvereenin Suomen ministerit tekevät — luovuttavat toimivaltaamme Euroopan unionille tästä aina lähes 2060-luvulle saakka. Uusien kriisien ja pakettien myötä tässä ollaan kyhäämässä himmeliä, jonka loppua ei näy. Kyseessä ei voi olla siis sinisilmäisyys vaan todellakin halu muuttaa EU:n luonnetta ja rakennetta Suomelle erittäin epäkiitolliseen ja epäedulliseen suuntaan. Luulisi, että näiden lukuisten puheenvuorojen myötä hallituspuolueidenkin edustajille olisi valjennut, millainen muutos tämä tulee olemaan ja mitä vaikutuksia sillä on. Älkää siis sulkeko silmiänne tosiasioilta.

Arvoisa puhemies! Onko kyseessä siis enää arvovaltakysymys? Eivätkö pääministeri Sanna Marin, eurooppaministeri Tytti Tuppurainen ja muut sosiaalidemokraatit pysty myöntämään, että kyseessä on erittäin huono sopimus, koska tällöin heidän oma maineensa menisi? Olisiko se ennennäkemätön mainehaitta, lähinnä näitä ministereitä koskeva haitta?

Arvon ministerit ja kansanedustajat, me edustamme täällä valtiopäivillä kansaa, emme itseämme. Tehdyt virheet tulee myöntää ja korjata vielä, kun se on mahdollista. Yksittäisen ministerin maineella ei ole mitään merkitystä, jos vaakakupissa painaa Suomen itsenäisyys. Ja itse asiassa myös Suomen kansa, joka arvostaa rehellisyyttä ja suoraselkäisyyttä, antaisi varmasti teille synninpäästön. Ja vaikka kuinka sieltä Brysselistä uhkailtaisiin, ei pidä antaa periksi. Suomen, jos jonkun, on vaadittava yhteisten pelisääntöjen noudattamista. Suomen on vaadittava muita EU-maita takaisin neuvottelupöytiin ja ilmaistava, että mikään uhkailu tai painostus ei nyt auta. Unionin on palattava noudattamaan sopimuksiaan, lopetettava haihattelu yhteisvelasta, EU-veroista sun muista ja palattava tosiaankin perusasioiden äärelle. Jokainen jäsenmaa vastaa omasta taloudestaan ja omista veloistaan.

Arvoisa puhemies! Täytyy tässä yhteydessä kyllä myös ihmetellä, miten vasemmistoliittokin voi kaikessa hiljaisuudessa kannattaa tätä ratkaisua. Vasemmistohan oli yksi EU- ja Emu-kriittisimmistä puolueista vielä 90-luvun puolivälissä, ja sieltäkin laidalta osattiin tuolloin jo hyvin ennustaa, mihin suuntaan etenkin Emu-jäsenyyteen sitoutuminen Suomen veisi. Missä ovat kriittiset äänet nyt? Onko tärkeämpää istua hallituksessa ikään kuin hiljaisena yhtiömiehenä tässä asiassa ja toivoa, etteivät kansa ja kannattajat huomaa? Ylen uutisessa vuodelta 2013 vasemmistoliiton silloinen puheenjohtaja, edustaja Arhinmäki, joka valitettavasti on täältä salista poistunut jo päiväisen debatin päätteeksi, linjasi, että vasemmistoliitto olisi valmis kansanäänestykseen, jos EU:n rakenteita oltaisiin merkittävästi muuttamassa. Missä se kannatus sitten oli elpymispakettikansanäänestykselle, kun sellaista täällä hiljattain käsiteltiin? Eikö nyt olla nimenomaan muuttamassa EU:n rakenteita erittäin merkittävästi? Edustaja Arhinmäki näki vielä 2013 kansanäänestyksen yhtenä mahdollisuutena, jos esimerkiksi kansallisvaltioiden valtaa talouspolitiikassa oltaisiin siirtämässä Brysseliin. Esimerkkeinä edustaja Arhinmäki mainitsi yhteisen valtiovarainministe-

riön tai yhteisen talouspolitiikan. Mikä ihme on saanut vasemmistoliiton takin tällä tavoin kääntymään? [Mika Niikko: Valta sokaisee!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Junnila.

3.44 **Vilhelm Junnila ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaisia on kritisoitu voimakkaasti tästä keskustelusta, että me tahallaan viivytämme eduskunnan toimintoja maratonkeskustelulla. Edelleen haluan siksi muistuttaa, että kun tämä keskustelussa oleva elpymispaketti oli ensi kertaa tapetilla viime kesänä, niin pyynnöstä huolimatta eduskuntaa ei suostuttu kutsumaan koolle, jotta tämä asia olisi voitu läpikotaisin keskustella, vaikka silloinkin oli jo selvää, että kyseessä olivat erittäin suuret asiat ja uhka suvereniteetille monilta kannoilta. Nyt kun asiasta kunnolla ja läpikotaisin keskustellaan, niin media ja hallituspuolueen edustajat syyttävät sitten kansanedustajia päätösten viivyttämisestä. Onhan tämä ironia aika käsin kosketeltavissa.

Haluaisin muistuttaa siksi perussuomalaisten jättämästä eriävästä mielipiteestä valtiovarainvaliokunnassa jo 11. kesäkuuta 2020. Totesimme jo silloin, että EU:n elpymissuunnitelma ja elpymisväline on syvästi ongelmallinen. Suurimpana ongelmana, kuten tässäkin salissa on jo monesti todettu, on toimivallan uusjako, jossa esitetyt ehdotukset vähentäisivät jäsenmaiden omaa vastuuta talous- ja finanssipolitiikastaan valtavasti sekä vahvistaisivat puolestaan Euroopan unionin toimivaltaa. Samalla paketin ehdotuksissa annetaan unionille mahdollisuus ottaa velkaa toimintansa rahoittamiseksi. Ja tämän päälle sitten komission ehdotuksen mukaan osa unionin ottamasta 750 miljardin euron lainasta voitaisiin maksaa takaisin uusilla EU-veroilla, kuten digiverolla, muoviverolla tai hiiliverolla. Nämä kaikki rikkovat EU:n omia perussopimuksia.

Epäselväksi jää myös se, onko elvytysväline edes tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen. Suomen näkökulmasta pakettia perustellaan sillä, että Suomi on hyvin vientivetoinen maa. Noin 56 prosenttia Suomen viennistä suuntautui EU-maihin tämän vuoden alun tarkastelujaksolla, ja näin ollen investoinneilla unionin alueella on Suomen viennin ja talouden kannalta huomattavaa merkitystä. Perustelussa on kyllä osatotuus, mutta lähempi tarkastelu paljastaa, että suurimmat tukipaketista hyötyjät eivät ole mitenkään merkittäviä kauppakumppaneita Suomelle.

Tullin kauppavaihtotilastojen perusteella alkuvuonna 21 Suomen viennin osuus Italiaan oli 3 prosenttia ja Espanjaan vain 1,6 prosenttia. Nämä kaksi suurta jäsenmaata ovat kuitenkin saamassa leijonanosan tukipaketista — ja sitten tämän pitäisi elvyttää Suomen taloutta. Samoista Tullin tilastoista nähdään, että vienti Yhdysvaltoihin oli 7,1 prosenttia, Kiinaan 5,7 ja jopa Venäjälle 5,3 prosenttia. Kukaan ei kuitenkaan vaadi, että meidän pitäisi tukea näitä maita, vaikka olemme vientivetoinen valtio. Pelkästään Aasiaan suuntautuva vienti oli yli 12 prosenttia, emmekä me ole elvyttämässä tätä isoa markkinaa sentilläkään.

Myöhemmin onkin tullut selväksi, ettei tällä paketilla ole koronan kanssa enää mitään tekemistä, vaan tarkoitus on rahoittaa arveluttavasti elävien jäsenmaiden talouksia ja edistää Saksan ja varsinkin Ranskan toiveita — ikiaikaista toivetta yhtenäisestä Euroopasta yhden hallitsijan alla, tässä tapauksessa Brysselin. Selvää on — ja niin monta kertaa jo täällä todettu, vaikka se ei perille tunnu menevän — että unioni tulee rikkomaan omia sääntöjään ottaessaan velkaa markkinoilta ja jakaessaan sen sellaisille jäsenvaltioille, jotka jo ennen koronakriisiä olivat erittäin heikossa taloudellisessa tilanteessa. SEUT 125 artikla sisältää

avustamiskieltolausekkeen, ja lisäksi SEUT 310 artiklan perusteella unioni ei voi ottaa omissa nimissään velkaa eteenpäin välitettäväksi. Tämäkin on todettu jo monen monta kertaa. Todennäköisesti ehdotuksien taustalla on EU-komission ajatus siitä, että euroalue ja EU pyritään pitämään ehjänä lisäintegraation avulla. Etenemme siis vääjäämättä kohti velkaunionia, jos tämä tällaisenaan hyväksytään.

Arvoisa puhemies! Uudet varat tuovat EU:lle verotusoikeuden. Pidän tätä ehkä vielä suurempana kysymyksenä kuin näitä varsinaisia lahjaan ja lainaan painottuvia toimenpiteitä. Tämä on ensiaskel EU:lta kohti syvempää taloudellista liittovaltiota, ja on oikeasti riskinä, että tulolähteiden muuttuessa enemmän veroperusteisiksi jäsenmaksujen sijaan on jatkossa unionin budjettia helpompi paisuttaa. Kansalaisten perusteltu nurina näistä korotetuista jäsenmaksuista ei sitten enää olisi ongelmallinen ja lopputulos olisi, että valtiot maksavat yhä enemmän, mutta nämä on sitten piilotettu talousarvioon erinäisinä Euroopan unionin laajuisina veroina.

Arvoisa puhemies! EU:lle ei tule antaa uusia verotusoikeuksia. EU:lle myönnettävä verotusoikeus heikentäisi merkittävästi Suomen verotuottoja sekä välillisesti että välittömästi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Simula.

3.50 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Tämän tilanteen vakavuudesta kertoo se, että me perussuomalaiset, jotka olemme lähtökohtaisestikin EU- ja eurokriittisiä ja pyrimme valaisemaan euron sekä EU:n ongelmia suomalaisille, olemme saaneet tähän yhteiseen rintamaan myös hyvin euromyönteisiä edustajia sekä kansalaisia. Elpymispaketti ei siis eurokriitikon tai EU-myönteisen silmissä ole Euroopan unionin etu. Tämän jos jonkun tosiseikan luulisi liikuttavan myös paketin kannattajia. Kaikista omituisinta on se, että kritiikki on leimattu niin sanotusti persuiluksi. Tällainen toiminta on kyllä omiaan tappamaan tai ainakin tukahduttamaan keskustelua. Puolueestamme voidaan olla mitä mieltä hyvänsä, mutta asiallisen kritiikin torppaaminen myös muilta kuin perussuomalaisilta heittelemällä leimakirveitä on kaikkea muuta kuin hyvää keskustelukulttuuria. Ei EU-politiikka voi olla sitä, että fanaattisesti kannatetaan kaikkea, mitä sieltä tulee.

Perussuomalaisia on haukuttu impivaaralaisiksi ja vihjailtu, että haaveilisimme joihinkin pysähtyneisyyden aikoihin. Mutta katsokaa ympärillenne: emmekö viime vuosina ole Suomessakin eläneet juuri tällaista pysähtyneisyyden aikaa nimenomaan Euroopan unionista johtuen? EU on haavoittuva, byrokraattinen, epäolennaisuuksiin keskittyvä keskusjohtoinen laitos, ja minä väitän, että nimenomaan sen halutessa yhä lisää valtaa ja luodessa yhä enemmän rajoituksia esimerkiksi yritys- ja maatalouselämään EU tappaa pitkässä juoksussa ketteryytemme ja toimeliaisuutemme. Suomessa mitä tahansa lakia säädettäessä tai toimintaa suunniteltaessa mietitään aina, mitä EU-säännöt sanovat ja mitä EU on tästä asiasta mieltä, ja sitten niitä direktiivejä ja asetuksia luetaan kuin piru raamattua.

EU on siellä, missä sen ei pitäisi olla, ja puuttuu sieltä, missä sen pitäisi olla kokoaan suurempana. Hyvänä esimerkkinä siitä, missä EU:n ei pitäisi olla, on tässä parhaillaankin käsittelyssä olevan elpymispaketin ideoijana ja keksijänä. Sen sijaan EU on sulkenut silmänsä siirtolaisvyöryltä, joka on jo ajanut Euroopan maita enemmän tai vähemmän kaaokseen. Ranskassa tilanne alkaa olla akuutti surkean maahanmuuttopolitiikan vuoksi. Ruotsissa politiikka on muuttumassa. Tanska on tehnyt jo oikeansuuntaisia kansallisia rat-

kaisuja. Terrorismiakaan EU ei ole saanut kuriin. Lähinnä taputellaan islamistien päätä, kiristetään sananvapautta ja syytellään ongelmista puhuvia ihmisiä rasismista.

Koronakriisin tullessa solidaarisuutta sai kyllä etsimällä etsiä, kun suojavarusteita hamstrattiin Suomenkin nenän edestä niin, että kuhina vain kävi. Rajat pysyivät silti auki koronalle, kuten 2015 ne pysyivät auki siirtolaisille. Kriiseihin osataan vastata vain aivan liian myöhään joillain ihmeellisillä virityksillä ja rahanjaolla. Yksittäiset ongelmat sosialisoidaan kaikkien ongelmiksi ja yhteiset ongelmat jätetään hoitamatta tai vastataan niihin avoimella piikillä nettomaksajilta nettosaajille.

Ja jos joku perustelee EU-elvytyspakettia turvallisuudella ja rauhalla, niin sanokaa minun sanoneen: yhteinen velka ei sitä kyllä takaa.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 79/2021 vp

Lähetekeskustelu

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 29/2021 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 29/2021 vp sisältyvien 1.-5. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista toimista rangaistusten täytäntöönpanossa ja tutkintavankeuden toimeenpanossa covid-19-epidemian johdosta

Hallituksen esitys HE 44/2021 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 4/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle kansainväliseen siviili-ilmailuun liittyvien laittomien tekojen ehkäisemisestä tehdyn yleissopimuksen, ilma-alusten laittoman haltuunoton ehkäisemisestä tehtyä yleissopimusta täydentävän pöytäkirjan sekä rikoksista ja eräistä muista teoista ilma-aluksissa tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi rikoslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 232/2020 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 5/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 232/2020 vp sisältyvien 1.-4. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 249/2020 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 1/2021 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 19/2021 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 2/2021 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaaliturvasta Japanin kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 12/2021 vp
Valiokunnan mietintö StVM 8/2021 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Ensin päätetään sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön StVM 8/2021 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksesta.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä HE 12/2021 vp tarkoitetun sopimuksen. Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 12/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan eräiden tietojenluovutussäännösten muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 133/2020 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 5/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 133/2020 vp sisältyvät 1.-6. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä annettujen lakien voimaantulosäännösten muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 36/2021 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 6/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 36/2021 vp sisältyvät 1.-2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 262/2020 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 262/2020 vp sisältyvät 1.-15. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 264/2020 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 9/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 264/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 244/2020 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 244/2020 vp sisältyvät 1.—4. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

15. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 18.5.2021 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin 15.5.2021 klo 3.55.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen